

АНОТОВАНИЙ КАТАЛОГ
ПУБЛІКАЦІЙ З ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ
РОБОТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2021 РІК

Суми - 2022

*Рекомендовано до друку та практичного використання
вченою радою комунального закладу Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
(протокол від 28 червня 2022 року № 6)*

Рецензенти:

- С. М. Грицай** проректор з наукової роботи комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент;
- Ю. О. Нікітін** в.о. ректора комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, доктор історичних наук, доцент.

Укладачі:

- Т. О. Пономаренко** завідувач науково-видавничого відділу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, кандидат філософських наук;
- О. В. Борисова** провідний фахівець науково-видавничого відділу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;
- І. М. Абрамітова** провідний фахівець науково-видавничого відділу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Анотований каталог публікацій з інноваційної освітньої діяльності та експериментальної роботи педагогічних працівників Сумської області за 2021 рік / уклад.: Т. О. Пономаренко, О. В. Борисова, І. М. Абрамітова. Суми : НВВ КЗ СОШПО, 2022. 393 с.

В анотованому каталозі узагальнено публікації педагогічних працівників Сумської області, теми яких охоплюють актуальні питання розвитку сучасної педагогічної освіти, розкривають особливості наукової, методичної роботи закладів та висвітлюють результати інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи у закладах освіти області.

Анотований каталог складено з метою поширення інформації про публікації педагогічних працівників Сумщини з інноваційної освітньої діяльності, експериментальної роботи та ефективного використання інновацій в педагогічній діяльності. Представлений каталог стане в нагоді педагогічним працівникам закладів освіти (дошкільної, позашкільної, загальної середньої освіти тощо), а також науково-педагогічним працівникам та студентам педагогічних закладів вищої освіти.

Матеріали розраховані на широке коло читачів.

ЗМІСТ

1. Природничі науки	4
1.1. Фізика та астрономія.....	4
1.2. Математика.....	12
1.3. STEM-освіта.....	36
1.4. Комп'ютерні науки та інформаційні технології.....	39
1.5. Хімія.....	51
1.6. Біологія.....	57
1.7. Природознавство.....	79
1.8. Основи здоров'я.....	80
1.9. Я досліджую світ.....	83
1.10. Екологія.....	91
1.11. Географія.....	92
2. Гуманітарні науки	103
2.1. Українська мова та література.....	103
2.2. Зарубіжна література.....	146
2.3. Іноземна мова.....	163
2.4. Історія.....	190
2.5. Національно-патріотичне виховання.....	217
2.6. Громадянська освіта.....	221
2.7. Мистецтво.....	223
3. Соціальні та поведінкові науки	231
3.1. Економіка.....	231
3.2. Правознавство.....	232
3.3. Психологія.....	236
4. Освітні/педагогічні науки	248
4.1. Дошкільна освіта.....	248
4.2. Початкова освіта.....	282
4.3. Спеціальна (інклюзивна) освіта.....	329
4.4. Фізична культура і спорт.....	334
4.5. Трудове навчання / технології.....	339
5. Інтегровані уроки	342
6. Виховна та позакласна робота	344
7. Позашкільна освіта	371
8. На допомогу вчителю	380

1. Природничі науки

1.1. Фізика та астрономія

1. Авраменко Ю. І. Психологічна допомога батькам в умовах надзвичайної ситуації, спричиненої пандемією COVID-19. *Психологічна допомога: від кризи до ресурсу* : матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного форуму (19–25 квітня 2021 року, м. Суми) / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми : НВВ КЗ СОППО. 2021. 200 с.

Анотація. У статті висвітлені соціально-психологічні наслідки пандемії COVID-19 та охарактеризовано психологічну допомогу батькам в умовах надзвичайної ситуації.

2. Аносов М. А., Гоменюк О. В. Використання віртуальної інтерактивної дошки CLASSKICK на уроках фізики в умовах дистанційного навчання. *Теоретико-методичні засади навчання сучасної фізики та нанотехнологій у закладах вищої та загальної середньої освіти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 24 листопада 2021 року) / за ред. А. І. Салтикової. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. С. 10–12.

Анотація. У статті розглянуто можливості та переваги використання віртуальної інтерактивної дошки CLASSKICK під час проведення уроків фізики та надано практичні рекомендації вчителям ЗЗСО щодо роботи з CLASSKICK в умовах дистанційного навчання.

3. Вербицька Т. А. Елементи дидактичної гри на уроках фізики. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/elementi-didakticnoi-gri-na-urokah-fiziki-503519.html>.

Анотація. Одним з ефективних шляхів прищеплення в учнів інтересу до вивчення фізики є ігри. В процесі гри чудовий світ дитинства поєднується зі світом науки. Ігрові форми дають змогу вносити різноманітність у процес вивчення фізики, викликати та підтримувати інтерес до навчального матеріалу, активізувати творчі здібності учнів, відчувати учням радість від зроблених «відкриттів», подолання перешкод, виховувати бажання активно, власними силами здобувати знання.

4. Вербицька Т. А. Інженерія : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-stem-proektu-inzenernij-tizden-486616.html>.

Анотація. В основі «Інженерних тижнів» лежить концепція STEM-освіти – візуалізація наукових явищ, практичне вирішення проблем та виконання завдань, побудованих на перетині науки, техніки, інженерії, математики та мистецтва. Презентація «Інженерія», допоможе познайомити учнів з видатними вченими, дизайнерами, інженерами, мейкерами України.

5. Вербицька Т. А. Історія ракетобудування : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-istoriya-raketobuduvannya-268747.html>.

Анотація. В презентації є коротка історія ракетобудування, інформація про тих, хто мав нестримну жагу пізнати і підкорити небо. Про тих, хто подолав усі перешкоди для здійснення своїх мрій. Про тих, хто вів людство вперед до розвитку цивілізації. Дана робота вміщує в себе матеріал, який можна приурочити «Дню космонавтики».

6. Вербицька Т. А. Країна Електрика : урок-подорож. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-podorozh-kra-na-elektrika-245801.html>.

Анотація. Інтерактивний урок, який допоможе систематизувати та узагальнити знання з теми, проконтролювати рівень засвоєння матеріалу, збирати прості електричні кола, розвивати вміння відстоювати власну думку, бути толерантними, вчити економічно витратити електроенергію.

7. Віршовка І. С. Прямолінійний рівномірний рух. Швидкість руху : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pryamoliniyniy-rivnomirny-ruh-shvidkist-ruhu-216057>.

Анотація. Конспект уроку містить пояснення нового матеріалу та вправи і задачі на засвоєння теми, вдосконалює вміння аналізувати та розв'язувати задачі, творчо працювати над задачею.

8. Глембицка Г. П. Випаровування. Конденсація : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-z-fiziki-dlya-8-klasu-na-temu-viparovuvannya-kondensaciya-278071.html>.

Анотація. Презентація з фізики для 8 класу на тему: «Випаровування. Конденсація» сприяє розвитку в учнів навичок мислення високого рівня: організовує дітей на роботу по розв'язання основних питань теми шляхом виконання дослідів, добутку додаткової інформації, вмінню аналізувати.

9. Гудименко Т. В. Лінзи. Оптична сила й фокусна відстань лінзи : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/linzy-optychna-syla-i-fokusna-vidstan-linzy-391880.html>.

Анотація. Тест призначений для учнів 9 класу. Може бути використаний під час перевірки домашніх завдань із теми «Лінзи. Оптична сила й фокусна відстань лінзи». Містить 11 тестових завдань середнього рівня складності з вибором однієї правильної відповіді.

10. Гудименко Т. В. Множення вектора на число. Умова колінеарності векторів : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/mnozhennia-vektora-na-chyslo-umova-kolinearnosti-vektoriv-397494.html>.

Анотація. Публікація призначена для учнів 9 класу для перевірки якості рівня засвоєння знань з теми «Множення вектора на число. Умова колінеарності векторів». Складається з 11 тестових завдань різних рівнів складності (9 завдань з вибором 1 правильної відповіді та 2 завдань з вибором декількох правильних відповідей) та вимагають знання теоретичного матеріалу та його практичного застосування.

11. Гудименко Т. В. Нерівномірний рух. Середня швидкість нерівномірного руху : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/nerivnomirnyi-rukhu-serednia-shvydkist-nerivnomirnoho-rukhu-364781.html>.

Анотація. Тест призначений для учнів 7 класу для перевірки знань з теми «Нерівномірний рух. Середня швидкість нерівномірного руху». Містить 11 завдань, 4 з яких – це тестові завдання на відтворення теоретичного матеріалу, решта – задачі різного рівня складності з вибором однієї правильної відповіді.

12. Гудименко Т. В. Плавлення та кристалізація, питома теплота плавлення : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/plavlennia-ta-krystalizatsiia-pytoma-teplota-plavlennia-372802.html>.

Анотація. Тест призначений для учнів 8 класу для перевірки рівня засвоєння знань з теми «Плавлення та кристалізація. питома теплота плавлення». Містить 13 завдань, 11 із яких – це тестові завдання на відтворення теоретичного матеріалу, 2 завдання – це задачі різного рівня складності (середнього та достатнього) з вибором однієї правильної відповіді та вимогою надсилання вчителю повного розв'язку. Для виконання завдань тесту знадобляться табличні дані: таблиця температур плавлення/кристалізації та таблиця питомих теплот плавлення/кристалізації.

13. Гудименко Т. В. Рівномірний рух матеріальної точки по колу : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rivnomirnyi-rukhu-materialnoi-tochky-po-kolu-392364.html>.

Анотація. Тест призначений для учнів 7 класу з метою перевірки знань з теми «Рівномірний рух матеріальної точки по колу». Містить 9 завдань, 5 із яких – це тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді на відтворення теоретичного матеріалу, 1 завдання – на встановлення відповідності (вимагає знання формул з теми та обчислювальних навичок), решта – задачі середнього рівня складності з вибором однієї правильної відповіді.

14. Демченко І. М. Застосування компетентнісних задач під час викладання фізики. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей (м. Суми, 04 березня 2021 року). Суми : НІКО, 2021. С. 84–87.

Анотація. У статті висвітлюється досвід застосування компетентнісних задач та завдань на уроках фізики.

15. Дзюбак В. М. Дослідження поверхні Марса : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctmg>.

Анотація. В презентації описані цілі дослідження Марсу; минулі місії, які вже досліджували червону планету, а саме: програму «Вікінг», радянські зонди Фобос-1 та Фобос - 2, місію «Mars Global Surveyor», місії «Mars Express» та «Mars Odyssey»; місії, які в майбутньому будуть відправлені до планети.

16. Дзюбак В. М. Основні характеристики зір. Температура та розміри зір : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctmv>.

Анотація. В презентації описані основні характеристики зірок, їх види, температуру та розміри. Вказано, що зірки розрізняють за такими параметрами, як маса, розмір і світність. Колір їх змінюється від червоного до синього. І чим ближче до блакитного - тим вище температура космічного об'єкта. В презентації подано 9 цікавих фактів про зірки.

17. Дзюбак В. М. Сучасні оптичні телескопи : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctmo>.

Анотація. В презентації описані сучасні телескопи, їх види, принцип дії та будова. Детально описана історія виникнення перших телескопів та їх творців, будову перших телескопів та загалом що таке телескоп. Вказано сучасні наземні оптичні телескопи та сучасні оптичні орбітальні телескопи.

18. Казбан Т. Л. Етапи розвитку космонавтики : презентація. *Астрономія*. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-etapi-rozvitku-kosmonavtiki-261770.html>.

Анотація. Цей матеріал дає можливість ознайомити учнів з ученими, які сприяли розвитку космонавтики, дослідити внесок українських учених у розвиток космонавтики, пробуджувати інтерес до

вивчення астрономії, розвивати пізнавальні здібності, зацікавленість історією космонавтики та її майбутнім.

19. Казбан Т. Л. Жінки в космосі : презентація. Астрономія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-zhinki-u-kosmosi-261599.html>.

Анотація. Оpubлікована презентація містить матеріал про те, як жінки багатьох національностей працювали в космосі, про космічні програми, які включають астронавток різних держав (Китай, Росія, США, Канада, Франція, Індія, Іран, Італія, Японія, Південна Корея, Велика Британія) до складу міжнародних екіпажів.

20. Казбан Т. Л. Карликові планети, астероїди, малі тіла Сонячної системи : презентація. Астрономія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-karlikovi-planeti-astero-di-mali-tila-sonyachno-sistemi-261603.html>.

Анотація. У презентації багато додаткового матеріалу про карликові планети, пояс Койпера, чмару Оорта, астероїди, комети, метеори. Публікація дає можливість узагальнити матеріал теми, що пояснює вчитель, розширити кругозір учнів, ознайомити з новими фактами.

21. Казбан Т. Л. Людина у Всесвіті. Пошук позаземного життя : презентація. Астрономія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-lyudina-u-vsесviti-261605.html>.

Анотація. Аналізується проблема існування людини у Всесвіті та пошуки позаземного життя, подаються різні наукові теорії. Матеріал презентації дає можливість узагальнити матеріал теми, що пояснює вчитель, розширити кругозір учнів, ознайомити з новими фактами.

22. Казбан Т. Л. Чорні діри та нейтронні зірки : презентація. Астрономія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-chorni-diri-ta-neytronni-zirki-261604.html>.

Анотація. Представлено матеріал про чорні діри. Ця презентація дає можливість узагальнити матеріал теми, розширити кругозір учнів й ознайомити з новими фактами про чорні діри.

23. Капітоненко А. М. Контрольна робота № 1. Небесна сфера. Рух світил на небесній сфері : тест. Астрономія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-1-z-temi-nebesna-sfera-ruh-svitil-na-nebesnij-sferi-1168090.html>.

Анотація. Матеріали для підготовки до уроків фізики, що містять тестові вправи з теми «Небесна сфера. Рух світил на небесній сфері».

24. Капітоненко А. М. Контрольна робота № 6. Основи термодинаміки : тест. Фізика. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-6-osnovi-termodinamiki-917536.html>.

Анотація. Матеріали для підготовки до уроків фізики, що містять тестові вправи з теми «Основи динаміки».

25. Капітоненко А. М. Температура. Внутрішня енергія. Теплообмін : контрольна робота № 1. Фізика. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-1-z-temi-temperatura-vnutrishnya-energiya-teploobmin-1097585.html>.

Анотація. Матеріали для підготовки до уроків фізики, що містять тестові завдання з теми «Температура. Внутрішня енергія. Теплообмін».

26. Кобець А. П. Автоматизоване поурочне календаризування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/avtomatizovane-pouročne-kalendarizuvanna-478072.html>.

Анотація. Електронний освітній ресурс розроблений для працівників освіти. Даним програмним продуктом можуть користуватися: викладачі, вчителі, вихователі, керівники гуртків та інші працівники освіти. Не потрібно більше витрачати багато часу на календаризування власних поурочних планів. Заощадь свій час та збережи нервову систему.

27. Кормілець О. В. Теплові двигуни. ККД теплових двигунів : розробка конспекту уроку. *Урок. ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/physics/rozrobka-uroku-na-temuteplovi-dviguni-kkd-teplovih-dviguniv/>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з використанням інноваційних технологій.

28. Ланчинська Т. П. «Механічний рух» : розробка уроку. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87466>.

Анотація. Матеріали для уроку у 7 класі з теми «Механічний рух» містить конспект, презентацію та картки для перевірки засвоєння нових термінів.

29. Лісаченко М. О. Взаємодія заряджених тіл. Закон Кулона. Закон збереження електричного заряду : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-vzaemodia-zaradzenih-til-zakon-kulona-zakon-zberezenna-elektrcnogo-zaradu-467502.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Взаємодія заряджених тіл. Закон Кулона. Закон збереження електричного заряду», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

30. Лісаченко М. О. Взаємодія тіл. Сила II : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-vzaiemodii-til-syla-ii-214038.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової контрольної роботи з фізики для учнів 7 класу з теми «Взаємодія тіл. Сила. Тиск твердих тіл, рідин, газів». Тестове опитування забезпечує самонавчання та самооцінювання учнів, дозволяє швидко та ефективно перевірити рівень засвоєння учнями матеріалу та автоматично конструювати статистичні дані за підсумками проведених робіт під час асинхронного та синхронного режиму навчання.

31. Лісаченко М. О. Джерела електричного струму : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-dzerela-elektrcnogo-strumu-elektricne-kolo-ta-jogo-skladovi-elementi-482488.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Джерела електричного струму», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

32. Лісаченко М. О. Електрична напруга. Вольтметр : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-elektricna-napruga-voltmetr-482497.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Електрична напруга. Вольтметр», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

33. Лісаченко М. О. Електричне коло та його складові елементи : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-elektricne-kolo-ta-jogo-skladovi-elementi-482494.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Електричне коло та його складові елементи», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

34. Лісаченко М. О. Електричне поле : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-elektricne-pole-467505.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Електричне поле», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

35. Лісаченко М. О. Електричний опір. Залежність опору провідника від його довжини, площі перерізу та матеріалу. Реостати : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-elektrcnij-opir-zaleznist-oporu-providnika-vid-jogo-dovzini-plosi-pererizu-ta-materialu-reostati-482502.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Електричний опір. Залежність опору провідника від його довжини, площі перерізу та матеріалу. Реостати», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

36. Лісаченко М. О. Електричний струм. Дії електричного струму. Провідники, напівпровідники, діелектрики. Струм у металах : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-elektrcnij-strum-dii-elektrcnogo-strumu-providniki-napivprovidniki-dielektriki-strum-u-metalah-468670.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Електричний струм. Дії електричного струму. Провідники, напівпровідники, діелектрики. Струм у

металах», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

37. Лісаченко М. О. Електричні явища. Електризація тіл. Електричний заряд. Два роди електричних зарядів : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-elektrichni-avisa-elektrizacia-til-elektricznij-zarad-dva-rod-elektrichnih-zaradiv-467501.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Електричні явища. Електризація тіл. Електричний заряд. Два роди електричних зарядів», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

38. Лісаченко М. О. Механіка II : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/mekhanika-ii-380307.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової контрольної роботи з фізики для учнів 10 класу з розділу «Динаміка». Тестове опитування забезпечує самонавчання та самооцінювання учнів, дозволяє швидко та ефективно перевірити рівень засвоєння учнями матеріалу та автоматично конструювати статистичні дані за підсумками проведених робіт під час асинхронного та синхронного режиму навчання.

39. Лісаченко М. О. Механіка III : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-mekhanika-iii-422365.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової контрольної роботи з фізики для учнів 10 класу з розділу «Динаміка. Статика». Тестове опитування забезпечує самонавчання та самооцінювання учнів, дозволяє швидко та ефективно перевірити рівень засвоєння учнями матеріалу та автоматично конструювати статистичні дані за підсумками проведених робіт під час асинхронного та синхронного режиму навчання.

40. Лісаченко М. О. Розв'язування задач. Закон Кулона : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-rozvazuvanna-zadac-zakon-kulona-467503.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Розв'язування задач. Закон Кулона», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

41. Лісаченко М. О. Рух і взаємодія : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-teplovi-ivvyshcha-i-122917.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової роботи з фізики для учнів 9 класу з теми «Рух і взаємодія. Рівноприскорений прямолінійний рух». Тестове опитування забезпечує самонавчання та самооцінювання учнів, дозволяє швидко та ефективно перевірити рівень засвоєння учнями матеріалу та автоматично конструювати статистичні дані за підсумками проведених робіт під час асинхронного та синхронного режиму навчання.

42. Лісаченко М. О. Рух і взаємодія. Закони збереження : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-ruk-i-vzaiemodiia-zakony-zberezhennia-277870.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової контрольної роботи з фізики для учнів 9 класу з теми «Рух і взаємодія. Закони збереження». Тестове опитування забезпечує самонавчання та самооцінювання учнів, дозволяє швидко та ефективно перевірити рівень засвоєння учнями матеріалу та автоматично конструювати статистичні дані за підсумками проведених робіт під час асинхронного та синхронного режиму навчання.

43. Лісаченко М. О. Сила струму. Амперметр : інформаційна картка. Фізика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-kartka-uroku-fiziki-dla-8-klasu-z-temi-sila-strumu-ampmetr-482495.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивні матеріали до уроку фізики для учнів 8 класу з теми «Сила струму. Амперметр», дозволяє забезпечити самостійне засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти та здійснити самооцінювання під час дистанційного навчання в асинхронному режимі.

44. Лісаченко М. О. Використання проектної технології навчання для вивчення нанотехнологій у загальноосвітніх закладах. *Теоретико-методичні засади навчання сучасної фізики та нанотехнологій у закладах вищої та загальної середньої освіти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції. (м. Суми, 24 листопада 2021 року) / за заг. ред.: А. І. Салтикової. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 35–37.

Анотація. У статті розглядаються питання вивчення сучасної фізики та нанотехнологій у закладах загальної середньої освіти шляхом використання методу проєктів як одного з ефективних способів формування предметних і ключових компетентностей учнів у процесі вивчення фізики, наведено план реалізації навчального проєкту «Нанотехнології: сучасність і майбутнє».

45. Лісаченко М. О. Механіка I : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-mekhanika-i-348273.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання контрольної роботи з фізики для учнів 10 класу з розділу «Кінематика». Тестове опитування забезпечує самонавчання та самооцінювання учнів, дозволяє швидко та ефективно перевірити рівень засвоєння учнями матеріалу та автоматично конструювати статистичні дані за підсумками проведених робіт під час асинхронного та синхронного режиму навчання.

46. Любиченко О. В. Цікава фізика : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-cikava-fizika-231898.html>.

Анотація. Презентація містить ребуси з фізики для учнів 7 класу, що надає змогу провести урок в цікавій та пізнавальній формі та активізувати пізнавальну діяльність учнів. Матеріал може бути використаний і в позакласній роботі по предмету.

47. Мальцева О. В. Заняття школи молодого педагога : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodichna-rozrobka-zanatta-skoli-molodogo-pedagoga-491433.html>.

Анотація. Даний захід сприяє адаптації молодих спеціалістів у педагогічному колективі, самопізнанню та розвитку своїх професійних якостей, розвиває готовність молодих спеціалістів до впровадження новітніх освітніх технологій і методик у освітній процес гуртка, прагнення до оволодіння педагогікою співробітництва.

48. Мінченко О. В. Академічна доброчесність в навчальному закладі : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/akademichna-dobrochesnist-v-navchalnomu-zakladi-413956.html>.

Анотація. Тест для учнів 5-11 класів та педагогічних працівників навчальних закладів, має 10 завдань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, на встановлення відповідності. За відмінне складання тесту видається сертифікат.

49. Мінченко О. В. Вологість повітря. Точка роси: конспект уроку фізики в 10 класі. *STEM-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально методичний посібник / І. І. Терещенко, І. М. Савицька, Н. В. Троша та ін. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 71–77.

Анотація. Конспект уроку з фізики для 10 класу розроблений відповідно до програми авторського колективу під керівництвом Локтева В. М. «Фізика. 10-11 класи». Дана методична розробка спрямована на поглиблення знань учнів про вологість повітря та методи її вимірювання. Містить різні види вправ і завдань для учнів 10 класу, що надає змогу провести урок в цікавій та пізнавальній формі.

50. Мінченко О. В. Постулати теорії відносності та їх наслідки : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/postulaty-teorii-vidnosnosti-ta-ikh-naslidky-175635.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності на визначення однієї правильної відповіді, декількох, на встановлення відповідності. Призначений для перевірки знань учнів з теми «Постулати теорії відносності та їх наслідки» для 10 класу.

51. Мінченко О. В. Реактивний рух. Фізичні основи ракетної техніки. Досягнення космонавтики : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/reaktivnyi-rukh-fizichni-osnovy-raketnoi-tekhniky-dosiahnennia-kosmonavtyky-288552.html>.

Анотація. Тест містить завдання самостійної роботи для 9 класу різного рівня складності та призначений для перевірки знань учнів з теми «Реактивний рух. Фізичні основи ракетної техніки. Досягнення космонавтики».

52. Мінченко О. В. Самостійна робота «Рух матеріальної точки по кол» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/samostiina-robota-rukh-materialnoi-tochky-po-kolu-405597.html>.

Анотація. Тест містить завдання самостійної роботи для 7 класу різного рівня складності та призначений для перевірки знань учнів з теми «Рух матеріальної точки по колу».

53. Мінченко О. В. Урок – інтелектуальна гра для 8 класу. Практикум розв'язування задач із теми «Електричний струм. Послідовне та паралельне з'єднання»: конспект уроку фізики в 8 класі. *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища (з досвіду роботи педагогічного колективу КЗ СОР Глухівського ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою)*: методичний посібник / кол. авт. І. І. Терещенко, Л. О. Кострова, І. М. Савицька та ін. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 112–121.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку в формі гри «Зійди на Олімп Знань», мета якого – узагальнити та систематизувати знання учнів про електричний струм, напругу, опір, закономірності в електричних колах з послідовним та паралельним з'єднанням провідників. Наявні цікаві завдання з використанням інтерактивних вправ, експериментальних, якісних та кількісних задач, що розвиває практичні, підприємницькі, інформаційно-комунікаційні компетенції учнів.

54. Мовчан В. М. Електромагнетизм : тести. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/elektromahnetyzm-398310.html>.

Анотація. Тести з фізики 11 клас з до теми «Електромагнетизм». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

55. Муренко І. В. Нестандартні форми навчання та виховання як засіб розвитку творчої активності учнів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dopovid-na-temu-nestandartni-formi-navcanna-ta-vihovanna-ak-zasib-rozvitku-tvorcoi-aktivnosti-ucniv-437140.html>.

Анотація. Сучасна освітня ситуація характеризується становленням гуманістичної парадигми, яка має інші, відмінні від традиційних, підходи до організації навчального процесу, засновані на концепції особистісно-орієнтованого навчання. Його основною метою є забезпечення розвитку та саморозвитку особистості на основі виявлення її індивідуальних особливостей як суб'єкта пізнання та результатів її предметної діяльності.

56. Муренко І. В. Узагальнення та систематизація знань з теми «Електричний струм» : презентація. Фізика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-uzagalnenna-ta-sistematizacia-znan-z-temi-elektrijnij-strum-437122.html>.

Анотація. Повторити, узагальнити й систематизувати набуті учнями знання з теми «Електричний струм»; розвивати вміння застосовувати знання в стандартних та нестандартних ситуаціях, скласти електричні кола; дати можливість проявити винахідливість, кмітливість, формувати навички колективної роботи в поєднанні з індивідуальною, познайомити з професією електрика.

57. Муренко І. В. Узагальнення та систематизація знань з теми «Електричний струм» : урок. Фізика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uzagalnenna-ta-sistematizacia-znan-z-temi-elektrijnij-strum-437116.html>.

Анотація. Повторення, узагальнення й систематизація набутих учнями знань з теми «Електричний струм»; розвиток вміннь застосовувати знання в стандартних та нестандартних ситуаціях, скласти електричні кола; дати можливість проявити винахідливість, кмітливість, формувати навички колективної роботи в поєднанні з індивідуальною, познайомити з професією електрика.

58. Муренко І. В. Фізика і проблеми життєдіяльності людини : презентація. Фізика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-fiziki-fizika-i-problemi-bezpeki-zittedialnosti-ludini-437132.html>.

Анотація. Формувати поняття про фізичні параметри (рівні) фізичних форм забрудненості довкілля (механічної, шумової, електромагнітної, радіаційної); механізми впливу сонячного випромінювання на життєдіяльність організмів, механізми йонізаційного впливу на них, електромагнітного смогу й радіоактивного випромінювання; екологічну виваженість використання фізичного знання в суспільному розвитку людства, вплив досягнень сучасної фізики на стан та майбутнє існування життя на Землі.

59. Овчаренко В. В. Відбивання світла. Закони відбивання світла : тесту Фізика. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/my/designer/374124>.

Анотація. Тест дає змогу перевірити рівень засвоєння знань з теми в режимі онлайн під час дистанційного навчання.

60. Трофименко Н. В. Взаємодія тіл. Імпульс. Закон збереження тіл : тест. Фізика. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vzaemodiya-til-impuls-zakon-zberezhennya-impulsu-919556.html>.

Анотація. Тест створений для перевірки вивченого матеріалу для учнів 9 класу.

61. Трофименко Н. В. Механічна робота. Потужність : тест. Фізика. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mehanichna-robota-potuzhnist-945355.html>.

Анотація. Тест створений для перевірки вивченого матеріалу для учнів 7 класу.

62. Трофименко Н. В. Основні поняття термодинаміки. Внутрішня енергія. Кількість теплоти : тест. Фізика. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/osnovni-ponyattya-termodinamiki-vnutrishnya-energiya-kilkist-teploti-867354.html>.

Анотація. Тест створений для перевірки вивченого матеріалу для учнів 10 класу.

63. Трофименко Н. В. Світ галактик. Активні ядра галактик : тест. Астрономія. 11 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/svit-galaktik-aktivni-yadra-galaktik-920644.html>.
Анотація. Тест створений для перевірки вивченого матеріалу для учнів 11 класу.
64. Тупека Н. Ф. Пароутворення та конденсація : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/paroutvorennia-ta-kondensatsiia-389330.html>.
Анотація. Самостійна робота в тестовій формі, складається із завдань різного рівня складності та різної форми. Роботу можна використовувати для перевірки знань учнів з теми.
65. Утка Л. В. Психолого-педагогічні аспекти роботи з обдарованими дітьми. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 504–510.
Анотація. У статті аналізуються шляхи виявлення обдарованих дітей та молоді, напрямки та етапи роботи з обдарованими учнями. Корисними будуть додатки як практичні експерименти роботи з даною категорією молоді.
66. Харькова О. Використання доповненої реальності на уроках фізики. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 371–374.
Анотація. У статті висвітлено використання імерсивних технологій в освітньому процесі під час проведення експериментів на уроках фізики. Розглянуто переваги та недоліки при вивченні фізики з використанням елементів доповненої реальності.
67. Чепурко І. О. Методичний супровід лабораторної роботи щодо вимірювання ступеня забруднення радіоактивними речовинами об'єктів житлової забудови та суспільних будівель. *Теоретико-методичні засади навчання сучасної фізики та нанотехнологій у закладах вищої та загальної середньої освіти* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції / за ред. А. І. Салтикової (м. Суми, 24 листопада 2021 року). Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 78–81.
Анотація. Розробка лабораторної роботи з фізики для учнів 9 та 11 класу. Дана лабораторна являється удосконаленою до неї додається відеоматеріал.
68. Чепурко І. О. Питання радіаційної безпеки у шкільному курсі хімії. *Сучасні проблеми експериментальної, теоретичної фізики та методики навчання фізики* : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, молодих учених, науково-педагогічних працівників та фахівців з міжнародною участю (м. Суми, 12-14 квітня 2021 року). Суми, 2021. С. 73–74.
Анотація. У статті досліджуються питання, які стосуються вивчення основ дозиметрії шкільного курсу фізики для учнів 11 класу.
69. Шарай К. Ю. Сила струму. Напруга. 8 клас. *Wordwall*. 2021. URL: <https://wordwall.net/uk/resource/11203185>.
Анотація. Гра містить завдання на узагальнення з теми сила струму та напруга.
70. Шарай К. Ю. Тематичне оцінювання. Взаємодія тіл : тестове завдання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/tematichne-ocinyuvannya-vzaemodiya-til-i-771577.html>.
Анотація. Тестове завдання містить матеріал на перевірку знань за темою «Взаємодія тіл. Частина I».
71. Шевченко А. Б. Урок як засіб творчого розвитку учителя та учня. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ, 2021. С. 581–586.
Анотація. У статті розглянуто особливості реалізації компетентнісного підходу, який змінює акценти роботи вчителя в організації освітнього процесу. Розглянуто приклади впровадження методів навчання під час уроку, що стимулює розвиток творчої особистості вчителя та учня.
72. Шевченко С. М. Фокуси, пов'язані із фізичними явищами : позакласний захід. *Блог Шевченко Світлани Миколаївни, вчителя фізики Рогинського ЗЗСО І-ІІІ ст.* 2021. URL: <http://fizshevchenko.blogspot.com/2021/03/blog-post.html>.
Анотація. Запропоновані фізичні досліди дають нагоду відчувати себе не просто фізиками-дослідниками, а й справжніми «чарівниками». У ході проведення експериментів учні переконуються у тому, що фізика це не тільки цікавий навчальний предмет у школі, а й «магічний». Діти зацікавлені такою роботою та вражені з якою легкістю можна виконувати фокуси, гарно знаючи фізичні закони.

73. Шокун М. А. Виникнення та поширення механічних хвиль. Фізичні величини, які характеризують хвилю : вправа на встановлення пар з фізики. 9 клас. *LearningApps*. 2021. URL: <https://learningapps.org/display?v=ppsugy0ej21>.

Анотація. Вправа на встановлення пар на тему «Виникнення та поширення механічних хвиль. Фізичні величини, які характеризують хвилю» дає можливість залучити велику кількість учнів, використовуючи групову роботу (за короткий час дати правильні відповіді та зробити це швидше, ніж інша група), допомагає зробити освітній процес більш новітнім та інтерактивним. Доцільно використати на уроці узагальнення матеріалу з теми.

74. Шокун М. А. Магнітне поле : тестові завдання з фізики. 9 клас. *Google Docs*. 2021. URL: <https://docs.google.com/forms/d/1UdoE-aVGR-4YMDS2Q-uOi5kSgXU7OirOeMISVdt8Bas/edit>.

Анотація. Тестові завдання з фізики на тему «Магнітне поле» спрямовані на перевірку основних понять з теми. Можуть бути використані на різних етапах уроку з метою контролю теоретичних знань учнів.

75. Шокун М. А. Математичний і пружинний маятники : вікторина з множинним вибором відповідей з фізики. 10 клас. *LearningApps*. 2021. URL: <https://learningapps.org/display?v=pfabddmyn21>.

Анотація. Вікторина з множинним вибором відповідей на тему «Математичний і пружинний маятники» формує в учнів 10-х класів такі уміння, як аналіз, порівняння, виділення головного, а також критичне мислення та здатність приймати оптимальне рішення у певній ситуації.

1.2. Математика

1. Сіра С. М. Календарний план з математики 2021/2022 навчальний рік. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarний-plan-z-matematiki-dlya-6-klasu-2021---2022-navchalniy-rik-245411.html>.

Анотація. Календарний план з математики для 6 класу, 2021-2022 навчальний рік. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804. Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк. *Математика: Підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів*. К: Видавничий дім «Освіта», 2014.

2. Аврамкіна В. І. Гімнастика розуму : презентація до математичного уроку-вікторини. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctnl>.

Анотація. Презентація створена для розвитку пам'яті, логічного мислення, інтуїції, вміння робити висновки, узагальнення; формування вміння працювати в групі, продемонструвати багатство і красу світу математичних знань.

3. Аврамкіна В. І. Гімнастика розуму : урок. Математика. 6-7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctqm>.

Анотація. Математичний урок - вікторина для учнів 6-7 класів створений для поглиблення знань учнів з математики; розширення кругозору, з використанням міжпредметних зв'язків.

4. Аврамкіна В. І. Логарифмічні рівняння : урок з алгебри та початків аналізу в 11 класі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctlp>.

Анотація. Систематизувати та узагальнити знання учнів про логарифми та їх властивості; формувати вміння і навички розв'язувати логарифмічні рівняння, користуючись означенням та властивостями логарифма; вдосконалювати навички застосовувати властивості логарифмів під час розв'язування рівнянь; розвивати розумові здібності, здатність до самостійного мислення; виховувати працьовитість, культуру математичних записів та інтерес до вивчення предмета.

5. Азаренкова А. І. та інші. Фізико-математична освіта : збірка матеріалів учасників школи ЦЕРН для педагогів / за наук. ред. О. Юрова. Київ : Національний центр Мала академія наук України, 2021. С. 6–59.

Анотація. У збірці представлено методичні матеріали вчителів фізики та математики щодо роботи з обдарованими учнями, формування навичок науково-дослідницької діяльності й пов'язані із проходженням стажування педагогів у школі в Європейській організації з ядерних досліджень (ЦЕРН).

6. Бакляк Н.В. Історичний скарб. Одиниці вимірювання довжини : розробка уроку. Математика. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-matematiki-istoricnij-skarbodinicivimirovannadovzini-4-klas-487540.html>.

Анотація. Розробка уроку спрямована на ознайомлення учнів зі старовинними одиницями вимірювання довжини. Використані види роботи допомагають учням емоційно налаштуватися на урок, пробудити інтерес до пізнання нового, підвищують увагу й працездатність.

7. Балаба Т. А. Схеми-опри вивчення складу чисел в межах 10 : матеріали до уроків. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: https://award.naurok.com.ua/awards/_custom/b76a8eb42502ab5373ff66c10d33223b.pdf.

Анотація. Схеми-опори «Вивчення складу чисел в межах 10» допоможуть учням дослідити і використовувати схеми-опори під час вивчення складу чисел в межах 10 в 1 класі.

8. Барбаш О. Ф. Многокутники. Площі многокутників : контрольна робота з геометрії. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-z-geometrii-dla-8-klasu-na-temu-mnogokutniki-plosi-mnogokutnikov-448274.html.

Анотація. Контрольна робота з геометрії для 8 класу на тему: «Многокутники. Площі многокутників». Контрольна робота розроблена в 2 варіантах для перевірки знань під час дистанційного навчання. Задачі охоплюють всі види чотирикутників.

9. Барсукова Ж. В. Вимірювання та побудова кутів : тест. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vimiryuvannya-ta-pobudova-kutiv-1142215.html>.

Анотація. Самостійна робота в тестовій формі містить завдання за програмою рівня стандарту.

10. Барсукова Ж. В. Перпендикулярні прямі та їх властивості : тестова робота. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/perpendikulyarni-priyami-ta-h-vlastivosti-1133759.html>.

Анотація. Тест з геометрії для 7 класу на тему: «Перпендикулярні прямі та їх властивості» дає змогу перевірити навчальний матеріал під час дистанційного навчання.

11. Бобро І. А. Діагностична контрольна робота. Математика. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/248289>.

Анотація. Публікація містить діагностичну контрольну роботу для 6 класу. Контрольна робота складена з використанням «Збірника задач і контрольних робіт» А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір.

12. Бобро І. А. Застосування графічного методу до розв'язання задач з параметром. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268874>.

Анотація. Дані матеріали будуть корисними при підготовці до ЗНО, для учнів, що прагнуть поглибити свої знання з математики.

13. Бобро І. А. Семестрова контрольна робота (I семестр). Алгебра. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268849>.

Анотація. Семестрова контрольна робота з алгебри 7 клас (I семестр) складена з використанням «Збірника задач і контрольних робіт» А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, Ю. М. Рабінович, М. С. Якір.

14. Бобро І. А. Семестрова контрольна робота. I семестр. Математика. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268815>.

Анотація. Семестрова контрольна робота з математики для учнів 10 класу (I семестр, рівень «стандарт»). Містить завдання з алгебри і початків аналізу та геометрії.

15. Бобро І. А. Степінь з натуральним показником. Одночлени. Многочлени. Додавання і віднімання многочленів : контрольна робота. Алгебра. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/264105>.

Анотація. Семестрова контрольна робота з алгебри для учнів 7 класу складена з використанням «Збірника задач і контрольних робіт» А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір.

16. Бондар Г. М. Додавання та віднімання раціональних чисел : презентація. Нестандартний урок SMART-PROSTIR для 6 класу. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-smart-prostir-dodavannya-ta-vidnimannya-racionalnih-chisel-239715.html>.

Анотація. Інтерактивна презентація до уроку з посиланнями на авторський контент, використанням авторської технології «Сім плоских фігур».

17. Бондар Г. М. Додавання та віднімання раціональних чисел : розробка уроку. Нестандартний урок SMART-PROSTIR для 6 класу. *На Урок*. 2021. URL: [tps://naurok.com.ua/onlayn-urok-smart-prostir-dodavannya-ta-vidnimannya-racionalnih-chisel-239712.html](https://naurok.com.ua/onlayn-urok-smart-prostir-dodavannya-ta-vidnimannya-racionalnih-chisel-239712.html).

Анотація. Інтерактивний урок з посиланнями на авторський контент, реалізація наскрізних ліній, міждисциплінарна інтеграція, педагогіка партнерства, використання авторської технології «Сім плоских фігур».

18. Бондар Г. М. Об'єм піраміди : розробка уроку. Технологічна карта дистанційного уроку для 11 класу. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tehnologichna-karta-uroku-ob-em-piramidi-239709.html>.

Анотація. Інтерактивний урок з посиланнями на авторський контент, реалізація наскрізних ліній, міжпредметна інтеграція.

19. Бондар Г. М. Сім пласких фігур : збірник вправ. *Український проєкт «Якість освіти». Розділ «Проєкт «Я – дослідник»»*. Київ : видавничий дім «Освіта», 2021. 85 с.

Анотація. Створено з метою впровадження нових інструментів навчання та діяльнісних методів, принципів дитиноцентризму, професійної свободи вчителя та розвитку емоційного інтелекту учнів основної та старшої школи. Збірник містить теоретичний опис і перелік вправ для застосування на уроках математики та інтеграції з іншими навчальними предметами відповідно до оновлених навчальних програм. Практично спрямований, уміщує чимало історичних фактів, наукових досліджень.

20. Бондар Г. М. Формули квадрату двочлена : розробка уроку. Технологічна карта дистанційного уроку для 7 класу. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tehnologichna-karta-distancijnogo-uroku-217257.html>.

Анотація. Інтерактивний урок з посиланнями на авторський контент, реалізація наскрізних ліній, міжпредметна інтеграція.

21. Бондарева С. А. Віднімання суми від числа : урок. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-matematiki-vidnimannya-sumi-vid-chisla-251884.html>, <https://naurok.com.ua/urok-matematiki-vidnimannya-sumi-vid-chisla-251882.html>.

Анотація. Розробка уроку та презентація до уроку містить цікаві, інноваційні форми й методи роботи для вчителів початкових класів та математики при вивченні теми «Віднімання суми від числа».

22. Бондарева С. А. Властивості додавання (переставна, сполучна) : урок. *Всеосвіта*. URL: <https://www.vseosvita.ua/library/vlastivosti-dodavanna-perestavna-spolucna-483431.html>.

Анотація. Розробка уроку з використанням онлайн сервісів містить цікаві, інноваційні форми і методи роботи для вчителів початкових класів та математики при вивченні теми «Додавання».

23. Бочило Т. М. Творчість у процесі вивчення математики. *Глухівські наукові читання*. 2021. URL: <http://new.gnpu.edu.ua/uk/nauka/naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-doktorantiv-ta-molodykh-vchenykh.html>.

Анотація. У статті розглянуто проблеми організації математичної творчості, вплив на рівень творчості учнів, критерії розвитку математичної творчості. Розглянуто дослідження вітчизняних та іноземних науковців, які досліджували дану тему.

24. Буянова Н. В. Числа 21-100. Попередні, наступні числа : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/chisla-21---100-poperedni-nastupni-chisla-865111.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

25. Вакуленко О. О. Нерівності : тест. Алгебра. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-nerivnosti-176914.html>.

Анотація. Тест з алгебри для 8 класу з теми «Нерівності» дає змогу перевірити рівень засвоєння учнями знань з теми, здійснити підсумкове оцінювання.

26. Вакуленко О. О. Перша ознака подібності трикутників : тест. Математика. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/persha-oznaka-podibnosti-trykutnykiv-172742.html>.

Анотація. Тест з математики для 8 класу з теми «Перша ознака подібності трикутників» дає змогу перевірити рівень засвоєння учнями знань з теми, здійснити підсумкове оцінювання.

27. Вакуленко О. О. Розв'язування трикутників : тест. Геометрія. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-rozv-yazuvannya-trikutnykiv-1094440.html>.

Анотація. Тест з геометрії для 9 класу з теми «Розв'язування трикутників» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з указаної теми та якість реалізації основних математичних компетентностей учнів.

28. Вакуленко О. О. Текстові задачі : тест. Математика. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/tekstovi-zadachi-969748.html>.

Анотація. Тест з математики для 6 класу з теми «Текстові задачі» дає змогу реалізувати практичну значимість математичних знань та можливість перевірити наскільки учні можуть використовувати знання з математики в задачах практичного спрямування.

29. Воловік О. В. Діяльність та стан використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках та в позаурочній діяльності з математики. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-informacijno-komp-yuternih-tehnologiy-na-urokah-ta-v-pozaurочноy-diyalnosti-z-matematiki-211982.html>.

Анотація. Матеріал містить інформацію про використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках та в позаурочній діяльності з математики.

30. Воловік О. В. Елементи комбінаторики, теорії ймовірності та математичної статистики. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/elementi-kombinatoriki-teori-ymovirnosti-ta-matematichno-statistiki-218961.html>.

Анотація. Матеріал містить два варіанти контрольної роботи з алгебри та початків аналізу (11 клас) з теми «Елементи комбінаторики, теорії ймовірності та математичної статистики» розроблені в форматі ЗНО - містять тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, завдання на відповідність (логічні пари).

31. Воловік О. В. Правильні і неправильні дробі. Розв'язування задач. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pravilni-i-nepravilni-drobi-rozv-yazuvannya-zadach-213620.html>.

Анотація. Матеріал містить презентацію до онлайн-уроку математики в 5 класі з теми «Правильні і неправильні дробі. Розв'язування задач» за підручником Мерзляка А. Г. Матеріал стане у нагоді вчителям математики.

32. Галайко Н. В. Діагностична робота. Перевірка навичок усних обчислень : тестування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/diagnostychna-robota-2-perevirka-navychok-usnykh-obchyslen-379734.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для перевірки навичок усних обчислень з математики у 3 класі, I семестр.

33. Глазко Л. Ю. Додавання та віднімання многочленів. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dodavanna-ta-vidnimanna-mnogocleniv-7-klas-500754.html>.

Анотація. Узагальнення і систематизація знань, умінь, навичок учнів додавати, віднімати многочлена, визначати степінь многочлена, повторити означення і властивості степеня з натуральним показником; формування навичок розв'язування вправ на застосування властивостей степеня; формуванню вмінь узагальнювати знання, розвивати логічне мислення учнів, математичну мову; виховувати позитивне ставлення до навчання і відповідальність за свої досягнення.

34. Глазко Л. Ю. Інтеграція навчального процесу як одна з найперспективніших інновацій поєднання можливостей математичної науки і мистецтва для формування успішної особистості. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integracia-navcalnogo-procesu-ak-odna-z-najperspektivnijsih-innovacijpoednanna-mozlivostej-matematichnoi-nauki-i-mistectva-dla-formuvanna-uspisnoi-osob-500808.html>.

Анотація. Автор піднімає питання щодо застосування інноваційних технологій розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти через впровадження у навчальний процес інтегрованого навчання ,оскільки інтеграція є однією з досить перспективних інновацій, яка закладає нові умови діяльності викладачів і учнів і має великий вплив на ефективність засвоєння учнями навчального матеріалу.

35. Глазко Л. Ю. Розташування коренів квадратного рівняння відносно заданого числа або гра коренів квадратного рівняння з числом. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/roztasuvanna-koreniv-kvadratnogo-rivnanna-vidnosno-zadanogo-cisla-abo-gra-koreniv-kvadratnogo-rivnanna-z-cislom-500756.html>.

Анотація. Визначити умови, які забезпечують розташування коренів квадратного рівняння відносно заданого числа. Навчитися використовувати теоретичні висновки при розв'язуванні задач. Розвивати логічне мислення, вміння аналізувати ситуації, наполегливість, відповідальність, творче ставлення до вирішення проблем.

36. Глазко Л. Ю. Що таке красива задача? *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/so-take-krasiva-zadaca-500803.html>.

Анотація. М. С. Якір в одній із своїх статей стверджував, що дієвим засобом естетичного впливу математики на учнів є задачі, а саме ті задачі, які ми називаємо красивими. А що ж таке красива задача? І чи доречно задачу нагородити епітетом «красива»? Заради справедливості все-таки варто відмітити, що красиві задачі в математиці існують, та красу їх можуть оцінити лише знавці... Та чи так це? Адже краса зрозуміла не тільки творцям, а й цінителям так, як ,наприклад, живопис, поезія і музика створюються художниками, поетами, композиторами перш за все для людей. Запрошуємо шановних колег до дискусії, темою якої стане «Формула красивої олімпіадної задачі». А для початку запропонуємо деякі складові цієї формули, запропоновані різними учасниками навчального процесу – вчителями математики і не тільки, учнями – сильними з точки зору математичної підготовки і не дуже.

37. Глембицка Г. П. Прямокутник. Квадрат. Периметр прямокутника і квадрата. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-matematiki-dlya-5-klasu-z-temi-pryamokutnik-kvadrat-perimetr-pryamokutnika-i-kvadrata-278075.html>.

Анотація. Конспект уроку з математики для 5 класу з теми: «Прямокутник. Квадрат. Периметр прямокутника і квадрата» допомагає повторити й систематизувати знання учнів про прямокутник і квадрат, одержані в початковій школі, відпрацювати навички обчислення периметра прямокутника, квадрата, їх побудови за допомогою лінійки; виховує уміння слухати інших, активність, дисциплінованість; розвиває зорову та слухову пам'ять, увагу, логічне мислення.

38. Горий В. В. Формування ключових компетентностей учнів на уроках математики. *Актуальні проблеми розвитку творчої особистості майбутнього педагога в контексті інтеграції України до єдиного європейського і світового освітнього простору* : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (м. Глухів, 27-29 жовтня 2021 року). Глухів, 2021. С. 111–112.

Анотація. Публікація розкриває шляхи формування ключових компетентностей на уроках математики, форми освітньої діяльності.

39. Гришко Ю. В. Дидактичні ігри в 1 класі НУШ : збірка дидактичних ігор. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/didaktichni-igri-v-1-klasi-nus-261678.html>.

Анотація. У збірку входять дидактичні ігри з математики для 1 класу НУШ, які відкривають дітям широкий простір для самостійного пізнання, навчають практично застосовувати знання та вміння креативно мислити.

40. Гришко Ю. В. Олімпіадні завдання для учнів 4 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/olimpiadni-zavdanna-dla-ucniv-4-klasu-238507.html>.

Анотація. Матеріал може бути використаний для підготовки учнів до шкільних та районних олімпіад.

41. Гринько Л. І. Множення чисел 2 і 3. Задачі на множення : діагностувальна робота. Математика. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/diagnostovalna-robota-mnozheniya-chisel-2-i-3-zadachi-na-mnozheniya-1303293.html>.

Анотація. Тест містить 7 завдань з однією правильною відповіддю. Він призначений для контрольної перевірки знань учнів з теми «Множення. Таблиці множення чисел 2 і 3. Задача на знаходження добутку чисел. Задача на збільшення числа в кілька разів.» за підручником Н. Листопад «Математика» 2 клас.

42. Гула Я. М. Підсумкова контрольна робота. Алгебра і геометрія. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/10-klas-pidsumkova-kontrolna-robota-z-matematiki-gula-a-m-sostka-461991.html>.

Анотація. Контрольна робота містить два варіанти контрольної роботи для учнів 10 класу (рівень стандарту - 3 години на тиждень). Завдання розподілені за чотирма рівнями складності: початковий, середній, достатній, високий.

43. Гула Я. М. Підсумкова контрольна робота. Алгебра і геометрія. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/9-klas-atestacijna-robota-z-matematiki-skala-perevedenna-baliv-461986.html>.

Анотація. Варіант підсумкової контрольної роботи з математики у форматі ЗНО для учнів 9 класу. Робота містить 10 завдань з алгебри та 8 завдань з геометрії. Час виконання – 90 хвилин. Завдання 1-5 – по 1 балу за правильну відповідь. Завдання 6-7 – максимальна кількість балів за правильно встановлену відповідність – 3. Завдання 8-16 – по 2 бали за правильну відповідь. Завдання 17 – від 0 до 4 балів. Завдання 18 – від 0 до 3 балів. Додається шкала переведення балів.

44. Гула Я. М. Підсумкова контрольна робота. Алгебра і геометрія. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/9-klas-atestacijna-robota-z-matematiki-demoversia-461983.html>.

Анотація. Демонстраційний варіант підсумкової контрольної роботи з математики у форматі ЗНО для учнів 9 класу. Робота містить 10 завдань з алгебри та 6 завдань з геометрії. Час виконання - 75 хвилин. Завдання 1 - 4 - по 1 балу за правильну відповідь Завдання 5 - 6 - максимальна кількість балів за правильно встановлену відповідність - 3 Завдання 7 - 14 - по 2 бали за правильну відповідь Завдання 15, 16 - від 0 до 4 балів за кожне завдання.

45. Гурець К. С. Звичайні дроби : тестові завдання для перевірки знань учнів. Математика. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testovi-zavdanna-dla-perevirki-znan-ucniv-5-klasu-z-matematiki-na-temu-zvichajni-drobi-404086.html>.

Анотація. Тестові завдання містять три варіанти завдань які розраховані на учнів, 5 класу з математики.

46. Гурець К. С. Алгоритм розв'язання квадратних рівнянь. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/algorithm-rozvizanna-kvadratnih-rivnan-523507.html>.

Анотація. Ознайомлення учнів з вивченням теми «Квадратні рівняння» в першу чергу надається алгоритм розв'язання цих рівнянь, що дає можливість без перешкод розв'язувати такі рівняння.

47. Гурець К. С. Квадратні рівняння : тестові завдання, які вивчаються в курсі алгебри 8 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testovi-zavdanna-z-temi-kvadratni-rivnanna-aka-vivcaetsa-v-kursi-algebri-8-klasu-523600.html>.

Анотація. Тестові завдання розроблені в трьох варіантах для перевірки знань учнів з теми «Квадратні рівняння» у 8 класі.

48. Гурець К. С. Множення і ділення десяткових дробів : тестові завдання для перевірки знань учнів 5 класу з математики. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testovi-zavdanna-zavdanna-dla-perevirki-znan-ucniv-5-klasu-z-matematiki-na-temu-mnozenna-i-dilenna-desatkovih-drobiv-415726.html>.

Анотація. Тестові завдання складені в трьох варіантах і дають змогу учням 5 класу самостійно вибирати варіант для виконання контрольної роботи.

49. Гурець К. С. Середнє арифметичне. Відсотки. Масштаб : тестові завдання для перевірки знань учнів 5 класу з математики. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testovi-zavdanna-dla-perevirki-znan-ucniv-5-klasu-z-matematiki-na-temu-setedne-arifmeticne-vidsotki-masstab-401664.html>.

Анотація. Складені тестові завдання містять три варіанти для перевірки знань учнів 5 класу з математики.

50. Давиденко О. А. Календарно-тематичне планування з алгебри і початків аналізу. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematiche-planuvannya-z-algebri-i-pochatkiv-analizu-11-klas-257094.html>.

Анотація. Алгебра і початки аналізу (математика) рівень стандарту, за рахунок варіативної складової і перерозподілу годин між предметами кількість годин на вивчення математики збільшено з 3 до 6, таким чином на уроки алгебри і початків аналізу припало 4 години. Підручник автора О. Істер, 2019 р.

51. Давиденко О. А. Календарно-тематичне планування з алгебри і початків аналізу. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematiche-planuvanna-z-algebri-i-pocatktiv-analizu-11-klas-491653.html>.

Анотація. Алгебра і початки аналізу (математика) рівень стандарту, за рахунок варіативної складової і перерозподілу годин між предметами кількість годин на вивчення математики збільшено з 3 до 6, таким чином на уроки алгебри і початків аналізу припало 4 години. Підручник автора О. Істер, 2019 р.

52. Демків І. А. Метод інтервалів : урок. Алгебра. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-algebri-dlya-9-klasu-na-temu-metod-intervaliv-274239.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів 9 класу, що надає змогу провести урок у цікавій та пізнавальній формі. До конспекту уроку додається презентація, яка наглядно демонструє алгоритм метода інтервалів.

53. Демченко М. В. Календарно-тематичне планування до факультативного курсу «Логіка» 2021/2022 н.р. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematiche-planuvanna-do-fakultativnogo-kursu-logika-9-klas-20212022-nr-478851.html>.

Анотація. В документі «Календарно-тематичне планування з логіки 9 клас» міститься поурочне календарно-тематичне планування з факультативного курсу «Логіка» для здобувачів освіти 9 класу на I та II семестри 2021/2022 н.р. Планування створено згідно чинної програми «Логіка» Автори: Буковська О. І., Васильєва Д. В. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з математики Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

54. Демченко М. В. Неповні квадратні рівняння : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-uroku-z-algebri-8-klasu-z-temi-nepovni-kvadratni-rivnanna-421630.html>.

Анотація. Урок розроблений для 8 класу. Презентація містить відомості про різновиди неповних квадратних рівнянь і розглянуто кожен окремо випадок з конкретними прикладами. Частково містить розв'язки №601, 608 за підручником Мерзляк А. Г. Можлива для використання на першому уроці цієї теми.

55. Демченко М. В. Переставна та сполучна властивості множення раціональних чисел : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-matematiki-6-klasu-z-temi-perestavna-ta-spolucna-vlastivosti-mnozenna-racionalnih-cisel-421632.html>.

Анотація. Презентація використовується для пояснення нового матеріалу для учнів 6 класу. Містить часткове розв'язання завдання №1200, №1202 за підручником Істера. Можливо використовувати під час дистанційного навчання, якщо немає змоги записувати на дошці.

56. Демченко М. В. Побудова перерізу п'ятикутної призми методом слідів : презентації до уроку. Геометрія. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacii-do-uroku-geometrii-10-klasu-pobudova-pererizu-patikutnoi-prizmi-metodom-slidiv-421637.html>.

Анотація. Методом слідів можна будувати перерізи різних многогранників. Одним з прикладів є побудова перерізу прямої та похилої п'ятикутної призми методом слідів. Можна використати на уроці закріплення вивченого матеріалу.

57. Демченко М. В. Тестування з математики, алгебри, геометрії. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/my>.

Анотація. За посиланням знаходиться 20 тестів для учнів 5-9 класів.

58. Задорожна Ж. М. Додавання в межах 10 : розробка конспекту уроку. Математика. 1 клас. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-matematiki-u-1-klasi-na-temu-dodavanna-v-mezah-10-zapidrucnikom-ogis-405341.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку математики у 1 класі на тему «Додавання в межах 10», з використанням міжпредметної інтеграції, відеоматеріалів, предметних малюнків, роздаткового матеріалу, цеглинок LEGO.

59. Задорожна Ж. М. Задачі на знаходження невідомих компонентів : розробка конспекту уроку. Математика. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-matematiki-u-2-klasi-na-temu-zadaci-na-znahodzenna-nevidomih-komponentiv-519634.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку математики у 2 класі на тему «Задачі на знаходження невідомих компонентів». Урок розроблено відповідно вимогам нової української школи.

60. Задорожна Ж. М. Перевірка сформованості навичок усних обчислень : тест. 3 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/231674>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з математики для перевірки сформованості навичок усних обчислень для учнів 3 класу.

61. Індик І. В. Площі фігур : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ploschi-figur-986653.html>.

Анотація. Тест для перевірки засвоєних знань учнів 8 класу з теми «Площа фігури».

62. Індик І. В. Раціональні вирази. Скорочення дробів : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/racionalni-virazi-skorochennya-drobiv-996922.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів 8 класу з пройденної теми.

63. Індик І. В. Скорочення дробу. Дробові вирази. Раціональні вирази. Раціональні дроби : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/skorochennya-drobu-drobovi-virazi-racionalni-virazi-racionalni-drobi-1004561.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів 8 класу з теми «Скорочення дробів».

64. Каганцова Т. М. Алгоритм дій вчителя математики ЗЗСО згідно концепції «Нової української школи». *Нова українська школа й підготовка вчителя до забезпечення базової середньої освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Глухів, 24 грудня 2021 року). Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2021. С. 162–167.

Анотація. В тезах запропонований покроковий алгоритм дій учителя математики по підготовці до роботи в 5 класі НУШ і висвітлено власний досвід роботи в якості вчителя математики при плануванні роботи щодо реалізації нового Державного стандарту базової середньої освіти. Наведено конкретні приклади модельних програм та наголошено на деякі їх переваги.

65. Капленко А. В. Дріб від числа. Взаємно обернені числа : тест. Математика. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/6-a-drib-vid-chysla-vzaiemo-oberneni-chysla-398400.html/>.

Анотація. Тестові завдання на застосування правила знаходження дробу від числа. Допоможуть учням удосконалити свої знання з даної теми, розв'язуючи приклади різного рівня складності.

66. Капленко А. В. Кути, утворені при перетині паралельних прямих січною : тест. Геометрія. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kuty-utvoreni-pri-peretyni-dvokh-paralelnykh-priamykh-sichnoiu-oznaky-paralelnosti-priamykh-378385.html/>.

Анотація. Тестові завдання для проведення рефлексії та вдосконалення знань з даної теми.

67. Капленко А. В. Найпростіші перетворення графіків функцій : інтерактивний тест. Алгебра. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/naiprostishi-peretvorennia-hrafikiv-funktsii-427497.html/>.

Анотація. Інтерактивний тест допоможе учням систематизувати та вдосконалити свої знання з теми «Перетворення графіків функцій».

68. Капленко А. В. Область визначення та область значень функції : тест. Алгебра. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/oblast-vyznachennia-oblast-znachen-funktsii-389528.html>.

Анотація. Тестові завдання із застосування та обчислення області визначення та області значень функції, що задана формулою та графічно.

69. Капленко А. В. Розв'язування задач за допомогою рівнянь : тест. Математика. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/171121-rozviazuvannia-zadach-za-dopomohoju-rivnian-395392.html>.

Анотація. Тестові завдання на вдосконалення вміння виділяти невідоме та складати рівняння до задачі, правильно та швидко знаходити раціональний розв'язок до задачі.

70. Капленко А. В. Числові і буквені вирази : тест. Математика. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/chyslovi-i-bukveni-vyrazy-formuly-365210.html/>.

Анотація. Тестові завдання допомагають засвоїти такі поняття як числові та буквені вирази, формули, швидко обирати їх серед інших виразів та правильно їх обчислювати.

71. Качанова Т. В. Властивості функцій. Графіки функцій, їх перетворення (9 клас, повторення) : тест з алгебри. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/ggn188>.

Анотація. Тест з алгебри для 9 класу на тему: «Властивості функцій. Графіки функцій, їх перетворення (9 клас, повторення)» складається з 11 запитань, час проходження 10-15 хвилин.

72. Качанова Т. В. Домашня робота : підсумковий тест з геометрії. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/nnw380>.

Анотація. Домашня робота. Підсумковий тест з геометрії для 8 класу складається з 12 запитань, час проходження 20-25 хвилин.

73. Качанова Т. В. Домашня робота : підсумковий тест з математики. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/wgg331>.

Анотація. Домашня робота. Підсумковий тест з математики для 6 класу складається з 18 запитань, час проходження 20-25 хвилин.

74. Качанова Т. В. Елементарні геометричні фігури та їх властивості : контрольна робота з геометрії. Варіант 2. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/jgf490>.

Анотація. Контрольна робота з геометрії для 7 класу на тему: «Елементарні геометричні фігури та їх властивості. Варіант 2», складається з 12 запитань, час проходження 40-45 хвилин.

75. Качанова Т. В. Елементарні геометричні фігури та їх властивості : контрольна робота з геометрії. Варіант 1. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/gdq416>.

Анотація. Контрольна робота з геометрії для 7 класу на тему: «Елементарні геометричні фігури та їх властивості. Варіант 1» складається з 12 запитань, час проходження 40-45 хвилин.

76. Качанова Т. В. Нерівності : тест з алгебри. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/qhz610>.

Анотація. Тест з алгебри для 9 класу на тему: «Нерівності» складається з 12 запитань, час проходження 10-15 хвилин.

77. Качанова Т. В. Перетворення графіків функції : тест з алгебри. Варіант 2. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/office/fmf310>.

Анотація. Тест з алгебри для 9 класу на тему: «Перетворення графіків функції. Варіант 2» складається з 19 запитань, час проходження 10-15 хвилин.

78. Качанова Т. В. Перетворення графіків функції : тест з алгебри. Варіант 2. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/fhj648>.

Анотація. Тест з алгебри для 9 класу на тему: «Перетворення графіків функції. Варіант 2», складається з 19 запитань, час проходження 10-15 хвилин.

79. Качанова Т. В. Перша і друга ознаки рівності трикутників : тест з геометрії. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/hgt650>.

Анотація. Тест з геометрії для 7 класу на тему: «Перша і друга ознаки рівності трикутників» складається з 12 запитань, час проходження 10-15 хвилин.

80. Качанова Т. В. Підсумковий тест з геометрії. Варіант 1. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/nzr344>.
Анотація. Підсумковий тест з геометрії для 8 класу складається з 24 запитань, час проходження 40-55 хвилин.
81. Качанова Т. В. Правильні многокутники : тест з геометрії. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/qjh919>.
Анотація. Тест з геометрії для 7 класу на тему: «Правильні многокутники» складається з 8 запитань, час проходження 10-15 хвилин.
82. Качанова Т. В. Розв'язування трикутників : тест з геометрії. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/gzh010>.
Анотація. Тест з геометрії для 9 класу на тему: «Розв'язування трикутників» складається з 6 запитань, час проходження 30-35 хвилин.
83. Качанова Т. В. Степінь з натуральним показником. Одночлени. Многочлени : контрольна робота з алгебри. Варіант 2. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/dtr951>.
Анотація. Контрольна робота з алгебри для 7 класу на тему: «Степінь з натуральним показником. Одночлени. Многочлени. Варіант 2» складається з 10 запитань, час проходження 40-45 хвилин.
84. Качанова Т. В. Степінь з натуральним показником. Одночлени. Многочлени : контрольна робота з алгебри. Варіант 1. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/rtg105>.
Анотація. Контрольна робота з алгебри для 7 класу на тему: «Степінь з натуральним показником. Одночлени. Многочлени. Варіант 1» складається з 10 запитань, час проходження 40-45 хвилин.
85. Качанова Т. В. Функції : тест з алгебри. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/wrq063>.
Анотація. Тест з алгебри для 9 класу на тему: «Функції» складається з 16 запитань, час проходження 20-25 хвилин.
86. Качанова Т. В. Рівнобедрений трикутник : тест з геометрії. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/office/jmm237>.
Анотація. Тест з геометрії для 7 класу на тему: «Рівнобедрений трикутник» складається з 17 запитань. Час проходження 10-15 хвилин.
87. Ковальова С. В. Календарно-тематичне планування з математики за підручниками А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. 5-11 клас. *Шкільне життя*. 2021. URL: <https://www.schoollife.org.ua/197-2021/>.
Анотація. Календарно-тематичні планування складено відповідно до всіх підручників з математики, алгебри та геометрії 5-11 класів (10-11 класи рівня стандарт) за редакцією А.Г. Мерзляк, В.В. Полонський, М.С. Якір ... За навчальними програмами:
1) для учнів 5 - 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. – Київ, 2017.
2) для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту), затвердженою Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року.
88. Ковтун Н. Ю. Степінь натурального числа : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/stepin-naturalnoho-chysla-406447.html>.
Анотація. Матеріал містить тест з математики для учнів 5 класу за темою «Степінь натурального числа». Призначений для перевірки знань. Містить завдання різних типів. Може бути застосований як при дистанційному навчанні, так і при очному форматі, а також як домашня самостійна робота.
89. Ковтун Н. Ю. Як добре ви знаєте Україну : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yak-dobre-vi-znaete-ukra-nu-1048231.html>.
Анотація. Матеріал містить тест, який може бути використаний на виховній годині як в очному, так і в онлайн форматі, присвяченій 3-ій річниці незалежності України. Може бути цікавим для учнів 7-11 класів.
90. Козиренко Н. О. Координатна площина : самостійна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/samostijna-robota-koordinatna-plosina-511378.html>.
Анотація. Публікація містить завдання для закріплення з теми Координатна площина» інтегровані з географією, які можна використовувати під час дистанційного навчання.

91. Козиренко Н. О. Ознаки подібності трикутників в картинах Василя Кандинського : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-oznaki-podibnosti-trikutnikiv-v-kartinah-vasilya-kandinskogo-273526.html>.

Анотація. У презентації подані теоретичний матеріал з теми та приклади наочності подібності трикутників у мистецтві.

92. Козиренко Н. О. Яке правило комбінаторики, ти застосуєш до задачі? : розробка тестових завдань. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/yake-pravylo-kombinatoryky-ty-zastosuiesh-do-zadachi-194428.html>.

Анотація. У публікації міститься розробка тестових завдань, яка дозволяє перевірити вміння учнів орієнтуватися в правилах комбінаторики.

93. Колесникова Н. О. Віднімання двоцифрових чисел виду 50 – 34. Задачі на дві дії : розробка уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-vidnimannya-vidu-50---34-269988.html>.

Анотація. Розробка уроку математики для 2 класу «Віднімання виду 50 – 34» за програмою Нової української школи Романа Шияна з елементами інтеграції. У ході уроку учні знайомляться з поняттями «архітектура», «архітектор», з еволюцією сучасного будинка.

94. Колесникова Н. О. Віднімання двоцифрових чисел виду 50 – 34. Задачі на дві дії : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-uroku-vidnimannya-vidu-50---34-269990.html>.

Анотація. Презентація до розробки уроку математики для 2 класу «Віднімання виду 50 – 34» за програмою Нової української школи Романа Шияна.

95. Колесникова Н. О. Хвилина. Співвідношення між хвилиною і годиною : урок. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-spivvidnoshennya-mizh-godinoyu-i-hvilinoyu-269975.html>.

Анотація. Урок математики розроблений для 2 класу за програмою Нової української школи Романа Шияна (підручник Гісь, Філяк), супроводжується мультимедійною презентацією та інтерактивними вправами. Формування предметних компетентностей відбувається під час вправ з LEGO, роботи в парах та самостійної роботи учнів.

96. Колеснік О. Л. Координати середини відрізка : розробка конспекту уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-koordinati-seredini-vidrizka-230005.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку геометрії у 9 класі, який допоможе вивести формулу для знаходження координат середини відрізка; навчити учнів застосовувати дану формулу до розв'язування задач.

97. Колеснік О. Л. Розв'язування задач на складання систем рівнянь з двома змінними : розробка конспекту уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-algebri-na-temu-rozv-yazuvannya-zadach-na-skladannya-sistem-rivnyan-z-dvoma-zminnimi-230001.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку алгебри у 9 класі, який ознайомить учнів із технологією розв'язування текстових задач складанням систем лінійних рівнянь із двома змінними; дозволить виробити вміння застосовувати схему розв'язування задач складанням системи рівнянь під час розв'язування найпростіших задач.

98. Колеснік О. Л. Тотожні перетворення виразів, які містять квадратні корені : розробка конспекту уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-totozhni-peretvorennya-viraziv-yaki-mistyat-kvadratni-koreni-230009.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку алгебри у 8 класі, який допоможе сформувати уміння та навички обчислювати значення та спрощувати вирази, що містять квадратні корені, перетворювати вирази із застосуванням внесення множника під знак кореня та винесення множника з-під знака кореня, звільнення від ірраціональності в знаменнику.

99. Колодяжна Л. А. Ділення виду 51:17 : тест. Математика. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/dilennya-vidu-51-17-131321.html>.

Анотація. Тест містить вправи, що допоможуть виробити в учнів навички швидких обчислень та перевірити ці навички.

100. Колодяжна Л. А. Задачі на знаходження суми та різниці : тест. Математика. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zadachi-na-znahldzhennya-sumi-ta-riznici-1223636.html>.

Анотація. Тест містить вправи, що допоможуть виробити в учнів навички розв'язувати задачі на знаходження суми та різниці та перевірити ці навички.

101. Колодяжна Л. А. Збільшення і зменшення числа на кілька одиниць : тест. Математика. 1 клас. *На*

Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zbilshennya-i-zmenschennya-chisla-na-kilka-odinic-1222489.html>.

Анотація. Тест містить вправи, що допоможуть виробити в учнів навички швидких обчислень та перевірити ці навички.

102. Колодяжна Л. А. Різницеve порівняння чисел : презентація. Математика. 1 класі. Урок. *ОСВІТА.UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/math/prezentacia-do-uroku-matematiki-v-1-klasi-rizniceve-porivnanna-cisel/>.

Анотація. Презентація до уроку математики в 1 класі «Різницеve порівняння чисел» допоможе вчителю на основі порівняння груп предметних малюнків сформувати в учнів поняття про різницеve порівняння чисел та виробити вміння здійснювати різницеve порівняння чисел.

103. Колодяжна Л. А. Творча робота над задачею : презентація. Математика. 1 клас. *ОСВІТА.UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/initial/prezentacia-z-matematiki-dla-1-klasu-na-temu-tvorca-robota-nad-zadaceu/>.

Анотація. Презентація до уроку математики в 1 класі «Творча робота над задачею» допоможе вчителю навчити учнів молодших класів складати прості сюжетні задачі за коротким записом та доповнювати запитання до задачі; подана розробка надає можливість потренуватися дітям у розв'язуванні задач вивчених типів.

104. Копніна Н. В. Взаємнообернені функції. Графіки обернених функцій : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-vzaemnooberneni-funkci-grafiki-obernenih-funkciy-243931.html>.

Анотація. Матеріал уроку дає можливість домогтися розуміння, яка функція може бути оборотною; сформувати поняття оберненої функції; засвоєння властивостей взаємно обернених функцій; навчитися виводити формулу, яка задає функцію, обернену до заданої; знаходити область визначення та множину значень функції; будувати графіки обернених функцій.

105. Копніна Н. В. Відстані у просторі : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-vidstani-u-prostori-243929.html>.

Анотація. Розробка уроку геометрії для учнів 10 класу (рівень стандарт) за підручником «Математика. Алгебра і початки аналізу та геометрія» (Рівень стандарту, 2018 р.). Зміст уроку включає в себе інтерактивну вправу «Активне читання», задачі практичного змісту.

106. Копніна Н. В. Геометрична прогресія : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-geometrichna-progresiya-243911.html>.

Анотація. Конспект уроку з презентацією для учнів 9 класу містить тестові завдання у форматі ДПА, задачі практичного характеру.

107. Копніна Н. В. Підготовка до ЗНО. Застосування похідної : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-pidgotovka-do-zno-zastosuvannya-pohidno-243934.html>.

Анотація. Похідна і функція – фундаментальні поняття математичного аналізу, за допомогою яких досліджують процеси й явища в природних, соціальних й економічних науках. Тому повторенню цієї теми приділено особливу увагу. При актуалізації знань додаються завдання ЗНО.

108. Копніна Н. В. Підготовка до ЗНО. Перпендикулярність прямих і площин : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-pidgotovka-do-zno-perpendikulyarnist-pryamih-i-ploschin-243935.html>.

Анотація. Урок повторення, узагальнення, систематизації та застосування знань, умінь, навичок у рамках підготовки до ДПА та ЗНО. Акцентується увага на повторення таких питань: означення перпендикулярних прямих і площин, ознаки перпендикулярності прямих і площин, властивості перпендикулярних площин.

109. Копніна Н. В. Підготовка до ЗНО. Рівняння : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-pidgotovka-do-zno-rivnyannya-243933.html>.

Анотація. Урок повторення, узагальнення, систематизації та застосування знань, умінь, навичок у рамках підготовки до ДПА та ЗНО. Закріплюються навички застосування раціональних методів розв'язування алгебраїчних, раціональних, ірраціональних, логарифмічних та показникових рівнянь.

110. Кострова В. В. Вписане і описане коло трикутника : тест. Геометрія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vpisane-i-opisane-kolo-trikutnika-911636.html>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

111. Кострова В. В. Середня лінія трапеції : тест. Геометрія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/serednia-liniia-trapetsii-384471.html>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

112. Кочубей С. Г. Геометричні мотиви орнаменті вишиванки моєї матусі. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2020 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 56–57.

Анотація. В даній роботі розглянута геометрія візерунків, що переважає в орнаменті вишивки. В результаті проведеного дослідження ми бачимо, що: складність орнаментальних форм підпорядкована законам симетрії; переважаючими орнаментальними мотивами є геометричні узори: квадрати, ромби, трикутники, восьмикутні зірки, витягнуті шестигранники, складні розетки, побудовані на основі ромба або на основі правильних восьми - і шестикутників.

113. Кочубей С. Г. Конструювання паяльної станції на основі конструктивного об'єднання жала, термопари і нагрівального елемента. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 160–161.

Анотація. Паяльна станція – ефективний електричний інструмент для пайки. Його розширені можливості обумовлені наявністю керуючого блока. Подібні пристрої є незамінними для ремонту електронних друкованих плат, портативної електроніки. Саме необхідність використання паяльної станції в багатьох сферах робить її актуальною і перспективною в подальшому використанні. Унікальність розробки – швидка зміна температури у жалі паяльника і автоматичне вимкнення у стані спокою.

114. Кочубей С. Г. Конструювання та виготовлення роботизованого комплексу для догляду за домашніми улюбленцями. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 151–152.

Анотація. Актуальність теми – запропоновано простий автономний варіант прототипу комплексу, що буде допомагати господарям у догляді за їхніми домашніми улюбленцями, тим самим вчасно годувати та підтримувати гігієнічні умови не тільки для тваринок, але й для оточуючих, особливо, якщо в приміщенні мешкають малі діти.

115. Кудлай А. Б., Одінцева О. О. До питання використання елементів теорії ігор у позакласній роботі з математики. *Проблеми математичної освіти. ПМО – 2021* : матеріали IX Міжнародної науково – методичної конференції (м. Черкаси, 09-10 квітня 2021 року). Черкаси, 2021. С. 185–186.

Анотація. У статті розглянуто алгоритм Гейла – Шеплі, Нобелівського лауреата 2012 року з економіки, який демонструє сучасне застосування математичної думки до розв'язування практичних конкретних задач (утворення сімейних пар, вступ до університетів, підбір донорів, відбір претендентів на посади, тощо).

116. Кудлай А. Б., Одінцева О. О. Про алгоритм Гейла – Шеплі та можливості його використання в позакласній роботі з математики. *Актуальні питання природничо-математичної освіти.* 2021. С. 101–109.

Анотація. У статті розглянуто три задачі, що розв'язуються за допомогою алгоритма Гейла – Шеплі: задача про мар'яж, задача про вибір фруктів, задача про вступ до Вузу. Алгоритм не тільки демонструє застосування математики до реальних процесів у різних галузях, поглиблюючи розуміння самих процесів, а отримані при цьому знання є сучасними та актуальними.

117. Кузьменко О. М. Множення раціональних чисел : презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-z-matematiki-dlya-6-klasu-na-temu-mnozheniya-racionalnih-chisel-227854.html>.

Анотація. Презентація з математики для 6 класу на тему: «Множення раціональних чисел» навчає учнів множити раціональні числа, знаходити значення виразів, розвивати навички усної лічби, математичну мову, виховувати інтерес до нових знань і прагнення їх здобувати.

118. Кузьменко О. М. Множення раціональних чисел : урок. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-matematiki-dlya-6-klasu-na-temu-mnozheniya-racionalnih-chisel-227851.html>.

Анотація. Конспект уроку з математики для 6 класу на тему: «Множення раціональних чисел» навчає учнів множити раціональні числа, знаходити значення виразів, розвивати навички усної лічби, математичну мову, виховувати інтерес до нових знань і прагнення їх здобувати.

119. Кулик Н. І. Квадратний тричлен. Розв'язування задач, які зводяться до квадратних. Розв'язування задач за допомогою квадратних рівнянь : контрольна робота. 8 клас. *Методичний портал.* 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88013>.

Анотація: Контрольна робота з теми «Квадратний тричлен. Розв'язування задач, які зводяться до квадратних. Розв'язування задач за допомогою квадратних рівнянь». Для узагальнення і контролю знань учнів із вивченої теми.

120. Кулик Н. І. Побудова графіка функції за допомогою першої та другої похідної : конспект уроку. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/267117>.

Анотація. Конспект уроку з теми «Побудова графіка функції за допомогою першої та другої похідної» для узагальнення знань учнів про функціональну залежність, вдосконалення вмінь будувати графік функціональної залежності на основі дослідження функції за допомогою похідної.

121. Кулик Н. Л. Коло, круг : контрольна робота. Геометрія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/270212>.

Анотація. Публікація містить контрольну роботу з геометрії в 7 класі і корисна вчителям для перевірки рівня засвоєння знань із теми «Коло. Круг».

122. Кулик Н. Л. Стимулювання позитивного ставлення до навчання, створення умов для ефективної мотивації на уроках математики. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/86277>.

Анотація. В публікації висвітлено основні мотиваційні аспекти, до яких найчастіше звертається педагог, наведено приклади методів стимулювання позитивного ставлення до навчання.

123. Кулик Н. Л. Українські жінки-математики (фрагменти уроків, задачі, вправи, біографічні відомості, цікаві факти). *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88202>.

Анотація. Матеріал публікації допоможе в цікавій та пізнавальній формі познайомити учнів із українськими жінками-математиками та їх вкладом в розвиток науки. Розробка містить різні види вправ і завдань. Матеріал систематизовано по темах. Дана розробка корисна вчителям для використання на уроках та позакласних заходах.

124. Кулініч С. В. Ділення натуральних чисел : урок. *ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/math/dilenna-naturalnih-cisel/>.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему з мультимедійною підтримкою (медіапрезентація додається), мета якого – закріпити таблицю множення та ділення; формувати навички застосовувати ці знання для виконання вправ; вивчати властивості ділення натуральних чисел; розвивати вміння бачити закономірності, міркувати за аналогією.

125. Кутняк І. М. Вектори на площині : контрольна робота № 2. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vektory-na-ploshchyni-kontrolna-robota-2-385830.html>.

Анотація. Контрольна робота з геометрії для оцінювання навчальних досягнень учнів 8 класу. Містить 8 завдань різних рівнів складності.

126. Кутняк І. М. І контроль і повторення. Добірка завдань для перевірки знань здобувачів освіти. *Математика*. ТОВ «Видавничий дім «Перше вересня». 2021. № 3-4. С. 20–57.

Анотація. Робота містить завдання для тематичного контролю навчальних досягнень учнів 6-го класу закладів загальної середньої освіти. Також ці завдання можна використовувати для повторення вивченого матеріалу під час підготовки до ЗНО з математики. У добірці є 9 контрольних робіт, які охоплюють усі теми курсу математики шостого року навчання та підсумкова контрольна робота.

127. Кутняк І. М. Квадратні рівняння : контрольна робота. Алгебра. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kvadratni-rivniannia-kontrolna-robota-z-alhebry-dlia-8-ho-klasu-259205.html>.

Анотація. Контрольна робота з алгебри для оцінювання навчальних досягнень учнів 8 класу. Містить 8 завдань різних рівнів складності.

128. Кутняк І. М. Квадратні рівняння : самостійна робота. Алгебра. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kvadratni-rivniannia-samostiina-robota-z-alhebry-dlia-8-ho-klasu-261187.html>.

Анотація. Самостійна робота з алгебри для оцінювання навчальних досягнень учнів 8 класу. Містить 8 завдань різних рівнів складності.

129. Кутняк І. М. Контрольна робота. Подібність трикутників. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-podibnist-trykutnykiv-179270.html>.

Анотація. Контрольна робота з геометрії для оцінювання навчальних досягнень учнів 8 класу. Містить 8 завдань різних рівнів складності.

130. Кутняк І. М. Координати та вектори в просторі : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/koordinaty-ta-vektory-v-prostori-kontrolna-robota-226904.html>.

Анотація. Контрольна робота з геометрії для оцінювання навчальних досягнень учнів 10-го класу. Містить 9 завдань різних рівнів складності.

131. Кутняк І. М. Координати та вектори в просторі : самостійна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/koordinaty-ta-vektory-v-prostori-samostiina-robota-228295.html>.
Анотація. Самостійна робота з геометрії для оцінювання навчальних досягнень учнів 10-го класу. Містить 9 завдань різних рівнів складності.
132. Кутняк І. М. Множення і ділення десяткових дробів : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/mnozhenia-i-dilennia-desiatkovykh-drobiv-kontrolna-robota-230365.html>.
Анотація. Контрольна робота з математики для оцінювання навчальних досягнень учнів 5-го класу. Містить 8 завдань різних рівнів складності.
133. Кутняк І. М. Множення та ділення звичайних дробів : контрольна робота № 3. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-3-mnozhenia-ta-dilennia-zvychnykh-drobiv-382996.html>.
Анотація. Контрольна робота з математики для оцінювання навчальних досягнень учнів 5-го класу. Містить 6 завдань різних рівнів складності.
134. Кутняк І. М. Об'єми та площі поверхонь тіл обертання. Розв'язування задач. Урок геометрії для 11 класу. Урок-інтелектуальна основа освітнього середовища : методичний посібник / Терещенко І. І., Кострова Л. О., Савицька І. М. та ін. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. 180 с. С. 93–100.
Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ та завдань з теми. Перевага надана задачам які пропонувались на ЗНО з математики минулих років та задачам практичного змісту.
135. Кутняк І. М. Площі многокутників : контрольна робота. Геометрія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ploshchi-mnohokutnykiv-kontrolna-robota-z-heometrii-dlia-8-ho-klasu-264054.html>.
Анотація. Контрольна робота з геометрії для оцінювання навчальних досягнень учнів 8 класу. Містить 8 завдань різних рівнів складності.
136. Кутняк І. М. Площі многокутників : самостійна робота. Геометрія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ploshchi-mnohokutnykiv-samostiina-robota-z-heometrii-dlia-8-ho-klasu-262176.html>.
Анотація. Самостійна робота з геометрії для оцінювання навчальних досягнень учнів 8 класу. Містить 9 завдань різних рівнів складності.
137. Кутняк І. М. Похідна. Застування похідної : контрольна робота. Алгебра. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pokhidna-zastosuvannia-pokhidnoi-kontrolna-robota-z-alhebry-dlia-10-ho-klasu-265951.html>.
Анотація. Контрольна робота з алгебри для оцінювання навчальних досягнень учнів 10 класу. Містить 9 завдань різних рівнів складності.
138. Кутняк І. М. Похідна. Застування похідної : самостійна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pokhidna-zastosuvannia-pokhidnoi-samostiina-robota-262935.html>.
Анотація. Самостійна робота з алгебри для оцінювання навчальних досягнень учнів 10-го класу. Містить 9 завдань різних рівнів складності.
139. Кутняк І. М. Функція. Квадратична функція, її графік та властивості : контрольна робота. Алгебра № 2. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-alhebry-2-funktsiia-kvadratychna-funktsiia-ii-hraфик-ta-vlastyvosti-392525.html>.
Анотація. Контрольна робота з алгебри для оцінювання навчальних досягнень учнів 9 класу. Містить 9 завдань різних рівнів складності.
140. Кутняк І. М. Як добре ти знаєш правила? Множення та ділення звичайних дробів : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/yak-dobre-ty-znaiesh-pravyla-mnozhenia-ta-dilennia-zvychnykh-drobiv-388080.html>.
Анотація. Тест з математики для перевірки теоретичних знань учнів 5 класу з теми «Множення та ділення звичайних дробів». Містить 8 завдань.
141. Малікіна Л. І. Тіла обертання : конспект уроку та презентація. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-tila-obertannya-241697.html>, <https://naurok.com.ua/prezentaciya-tila-obertannya-241698.html>.
Анотація. Формування ключових компетентностей через активізацію розумової діяльності, самостійну роботу з інформацією, самостійне набуття знань, мотивацію до пошуку, комунікацію в групах, вміння точно, красиво висловити думку, інтеграцію з іншими предметами.
142. Маренцева К. І. Геометрична прогресія : тест. Алгебра. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-heometrychna-prohresiiia-299012.html>.

Анотація. Тест з алгебри для 9 класу з теми «Геометрична прогресія.» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

143. Маренцева К. І. Правильні многокутники : тест. Геометрія. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pravylni-mnohokutnyky-397575.html>.

Анотація. Тест з геометрії для 9 класу з теми «Правильні многокутники» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

144. Маренцева К. І. Правильні многокутники. Довжина кола. Площа круга : тест. Геометрія. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-pravylni-mnohokutnyky-dovzhyna-kola-ploshcha-kruha-428862.html>.

Анотація. Тест з геометрії для 9 класу з теми: «Правильні многокутники. Довжина кола. Площа круга.» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

145. Маренцева К. І. Рівняння. Геометричні фігури : тест. Математика. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-rivniannia-geometrychni-fihury-370994.html>.

Анотація. Тест з математики для 5 класу з теми «Рівняння. Геометричні фігури.» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

146. Маренцева К. І. Рівняння. Кути. Вимірювання кутів : тест. Математика. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/samostiina-robota-rivniannia-kuty-vymiruvannia-kutiv-344929.html>.

Анотація. Тест з математики для 5 класу з теми «Рівняння. Кути. Вимірювання кутів.» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

147. Масюк К. С. Інтелектуально математична гра – конкурс «Хто зверху?» : сценарій виховного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/intelektualna-matematichna-gra-konkurs-hto-zverhu-522850.html>.

Анотація. Сценарій виховного заходу з математики містить різні види завдань для учнів 7, 8, 9 класів, що дає змогу узагальнити знання з певних тем та провести урок в цікавій формі. Вид діяльності – ігровий. Під час уроку розвиваються пізнавальні здібності учнів, інтерес до математики як до науки, творча активність, вміння швидко та раціонально приймати рішення, логічно мислити, працювати в команді.

148. Метлицька Г. В. Введення у стереометрію. Паралельне проектування : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-paralelne-proektuvannya-257038.html>.

Анотація. Презентація містить теоретичний матеріал до теми уроку «Введення у стереометрію» та тренувальні задачі, стане у нагоді вчителям математики.

149. Метлицька Г. В. Паралельність прямої і площини : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-pryama-i-ploshchina-257033.html>.

Анотація. Презентація до уроку геометрії в 10 класі «Паралельність прямої і площини». Містить теоретичний матеріал та тренувальні задачі.

150. Міщенко Т. М. Додавання і віднімання виду $10+7$, $17-7$, $17-10$. Вимірювання довжини предметів. Побудова відрізків заданої довжини. Розв'язування задач : урок. Математика. 1 клас. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/matematichniy-bal---rozrobka-uroku-dlya-uchniv-1-go-klasu-231370.html>.

Анотація. Конспект уроку-гри для учнів-першокласників представлено у вигляді математичного балу і має назву: «Запрошуємо на бал не звичний, а математичний». На урок завітала королева Математики і запропонувала різні цікаві завдання на логіку та кмітливість.

151. Мовчан Г. В. Лінійна функція, її графік і властивості : урок-практикум. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/linijna-funkcia-ii-grafik-i-vlastivosti-urok-praktikum-484758.html>.

Анотація. Містить матеріал для формування свідомого розуміння учнями взаємозв'язку між розташуванням графіків двох лінійних функцій та співвідношенням їх куткових коефіцієнтів; вироблення вміння за даними рівняннями лінійних функцій робити висновки щодо взаємного розташування графіків; знаходження аналітичним способом координати точки перетину графіків двох лінійних функцій.

152. Мучарова Л. І. Форми і методи формування предметних компетентностей в учнів на уроках математики. *Урок. ОСВІТА. UA*. 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/edu_technology/statta-formi-i-metodi-formuvanna-predmetnih-kompetentnostej-v-uchniv-na-urokah-matematiki/.

Анотація. У статті висвітлено можливості застосування різноманітних форм і методів організації освітньої діяльності учнів задля формування їхніх предметних компетентностей на уроках математики в контексті оновлення змісту математичної освіти школярів у напрямі задоволення сучасних потреб

особистості та суспільства, що вимагає подальшого вдосконалення процесу навчання в закладах загальної середньої освіти.

153. Несвітайло Н. І. Кут між прямими у просторі. Перпендикулярність прямої та площини. Перпендикуляр і похила : онлайн-тест. Геометрія. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kut-mizh-pryamimi-v-prostori-perpendikulyarnist-pryamo-ta-ploschini-perpendikulyar-i-pohila-1209694.html>.

Анотація. Тест стане у нагоді для поточного контролю знань і вмінь учнів з теми «Перпендикулярність у просторі».

154. Новікова О. П. Вправи і задачі на засвоєння таблиці множення числа 2, ділення на 2 : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vpravi-i-zadaci-na-zasvoenna-tablici-mnozenna-cisla-2-dilenna-na-2-matematika-2-klas-431089.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів 2 класу що надає змогу закріпити таблицю множення числа 2, ділення на 2; вправляти учнів у розв'язуванні прикладів на застосування таблиці множення числа 2, ділення на 2; розвивати логічне мислення, пам'ять, увагу учнів; виховувати почуття взаємодітримки і допомоги.

155. Новікова О. П. Мислимо, граємо, математику вивчаємо : позакласний захід. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pozaklasniy-zahid-z-matematiki-dlya-uchniv-2-klasu-mislimo-graemo-matematiku-vivchaemo-231560.html>.

Анотація. В даній розробці підібрані цікаві завдання, ігри, загадки. Захід створений з метою розвитку інтересу учнів до занять математикою, вдосконалення обчислювальних навичок, вмінь раціонально планувати свою діяльність, формування навичок роботи в команді.

156. Овчаренко В. В. Контрольна робота з теми «Функція. Лінійна функція, її властивості» : тест. Алгебра. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/funkciya-oblast-viznachennya-ta-oblast-znachen-funkci-liniyna-funkciya-vlastivosti-770117.html>.

Анотація. Тест містить питання для перевірки знань з теми. Буде корисним до використання під час дистанційної форми навчання.

157. Овчаренко В. В. Контрольна робота. Множення раціональних чисел. Закони множення. Зведення подібних доданків : тест. Математика. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-mnozheniya-racionalnih-chisel-zakoni-mnozheniya-zvedennya-podibnih-dodankiv-795734.html>.

Анотація. Тест містить питання для перевірки знань з теми. Буде корисним до використання під час дистанційної форми навчання.

158. Олешко Г. В. Взаємно обернені числа. Ділення дробів : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vzaiemno-oberneni-chysladilennia-drobiv-389782.html>.

Анотація. Тестові завдання створено за підручником *Математика. А. Г. Мерзляк. 6 клас. Тест містить завдання різних рівнів складності для закріплення вивченого матеріалу, для перевірки домашнього завдання.*

159. Олешко Г. В. Відношення і пропорції : тест. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-vidnoshennya-i-proporcii-212751.html>.

Анотація. Тестові завдання дають можливість проконтролювати знання і уміння учнів 6 класу, залучити здобувачів освіти до активізації пізнавальної діяльності під час організації освітньої діяльності за різними формами.

160. Олешко Г. В. Відношення площ подібних трикутників : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vidnoshennia-ploshch-podibnykh-trykutnykiv-232353.html>.

Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль рівня засвоєння знань здобувачів освіти 8 класу з запропонованої теми, оцінити рівень володіння і ключовими та предметними компетентностями.

161. Олешко Г. В. Квадратна нерівність : тест. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-kvadratna-nerivnist-212742.htm>.

Анотація. Тест дає можливість перевірити великий обсяг вивченого матеріалу, швидко діагностувати рівень засвоєння учнями даної теми.

162. Олешко Г. В. Логарифмічна функція, її властивості та графік. Властивості логарифмів : тест. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/loharyfmichna-funktsiia-ii-vlastyvosti-ta-hrafikvlastyvosti-loharyfmiv-367834.html>.

Анотація. Тест містить різномірні завдання для перевірки знань учнів з даної теми, можливий для використання при повторенні даної теми, при підготовці здобувачів освіти до ЗНО.

163. Олешко Г. В. Множення вектора на число. Колінеарні вектори : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/mnozhenia-vektora-na-chyslo-kolinearni-vektory-403231.html>.

Анотація. Тестові завдання «Множення вектора на число. Колінеарні вектори. 10 клас» створено для закріплення вивчення нового матеріалу або перевірки домашнього завдання.

164. Олешко Г. В. Основи комбінаторики, теорії ймовірностей, математичної статистики : тест. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-osnovy-kombinatoryky-teorii-ymovirnostei-matematichnoi-statystyky-287687.html>.

Анотація. Тестові завдання можна використати для проведення контрольної роботи, для перевірки рівня засвоєння учнями даної теми. Тест створено за підручником Математика. Алгебра і початки аналізу та геометрія. Рівень стандарт. Є.П.Нелін. 11 клас.

165. Олешко Г. В. Похідна та її застосування : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pokhidna-ta-ii-zastosuvannia-290482.html>.

Анотація. Тест містить завдання різних рівнів складності, що допоможе вчителю перевірити знання учнів з теми. Завдання можливо використовувати при повторенні даної теми у 11 класі, під час підготовки учнів до ЗНО.

166. Олешко Г. В. Правильні многокутники. Довжина кола. Площа круга : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pravylni-mnoghokutnyky-dovzhyna-kola-ploshcha-kruha-232129.html>.

Анотація. Тест можна використати для закріплення нового матеріалу, для перевірки домашнього завдання, під час дистанційного навчання.

167. Олешко Г. В. Прямокутна система координат : презентація. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-pryamokutna-sistema-koordinat-202714.html>.

Анотація. Презентація може бути використана під час вивчення нового матеріалу, а також під час повторення даної теми у 6 класі.

168. Олешко Г. В. Рівняння і способи розв'язування : тест. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-rivnyannya-i-sposobi-rozvyazuvannya-213065.html>.

Анотація. Тестові завдання створено для учнів 5 класу за підручником О. С. Істера Математика 5 клас. Тест можна використати для закріплення нового матеріалу, під час дистанційного навчання.

169. Олешко Г. В. Функції, їх властивості та графіки : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-funktsii-ikh-vlastyvosti-ta-hrafiiky-381560.html>.

Анотація. Тест містить завдання різних рівнів складності, які допоможуть перевірити і оцінити рівень навчальних досягнень учнів 10 класу з даної теми. Тест можна використовувати при повторенні даної теми, під час дистанційного навчання.

170. Олешко Г. В. Функція. Властивості функцій та їх графіки : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/funktsiia-vlastyvosti-funktsii-ta-ikh-hrafiiky-296996.html>.

Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль та узагальнення знань з відповідної теми у 9 - 11 класах. Тест можна використати для закріплення нового матеріалу, під час дистанційного навчання.

171. Олешко Г. В. Коло. Круг. довжина кола. Площа круга : тест. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-kolo-krug-dovzhyna-kola-ploshcha-kruga-213203.html>.

Анотація. Тестові завдання створено для учнів 6 класу за підручником Математика. 6 клас. А. Г. Мерзляка Тест можна використовувати для закріплення вивченого матеріалу, при повторенні даної теми, під час дистанційного навчання.

172. Осипенко Л. В. Дії з натуральними числами : конспект уроку. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dii-z-naturalnimi-cislami-501053.html>.

Анотація. Конспект уроку містить вправи і задачі пов'язані з видатними пам'ятками історії та культури Сумщини. Вчитель може використати при проведенні уроків узагальнення знань.

173. Осипенко Л. В. Звичайні дроби. Розв'язування задач. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-matematiki-v-5-klasi-rozvyazuvannya-zadach-zvichayni-drobi-268773.html>.

Анотація. Матеріал містить вправи красномовного характеру на закріплення вміння розв'язувати задачі, вдосконалювати обчислювальні навички усної та письмової лічби, розвиток логічного мислення.

174. Пап Т. М. Найпростіші тригонометричні рівняння : урок. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/nayprostishi-trigonometrichni-rivnyannya-211490.html>.
Анотація. План-конспект уроку з алгебри в 10 класі (рівень стандарту) за новою програмою (за під. О. С. Істер) Мета уроку: сформувати поняття про найпростіші тригонометричні рівняння, вміння розв'язувати найпростіші тригонометричні рівняння. закріпити основні тригонометричні поняття; розвивати вміння пошукової діяльності, логічне мислення, пам'ять, вміння аналізувати ситуацію; підвищувати інформаційну культуру, розвивати інтерес до математики; Форми роботи: індивідуальна, групова.
175. Пивоварова В. А. Урок узагальнення «Чотирикутники» : презентація. Геометрія. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-chotirikutniki-urok-uzagalnennya-148921.html>.
Анотація. Презентація містить матеріали для проведення уроку узагальнення, систематизації та контролю знань учнів з теми «Чотирикутники» з геометрії 8 клас.
176. Полуйко В. О. Множення і ділення натуральних чисел : презентація. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/265431>.
Анотація. Презентація до уроку математики у 5 класі на тему «Множення і ділення натуральних чисел» може бути використана як узагальнення вивченого з даної теми.
177. Полуйко В. О. Формули коренів квадратного рівняння : презентація. Алгебра. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/249870>.
Анотація. Презентацію до уроку алгебри у 8 класі на тему «Формули коренів квадратного рівняння» може бути використано як під час звичайного уроку, так і під час дистанційного навчання. Метою уроку є домогтися засвоєння формул коренів квадратного рівняння; сформувати вміння визначати кількість коренів квадратного рівняння, застосовувати формули до розв'язування квадратних рівнянь.
178. Пронь С. І. Розумники і розумниці : математична гра. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/matematiczna-gra-rozumniki-y-rozumnici-275798.html>.
Анотація. Розробка містить сценарій позакласного заходу з математики «Розумники й розумниці», що розрахований на учнів 5 класу. Змагання можна провести на особисту першість у межах одного класу, навіть під час уроку, а можна організувати командну гру, зібравши команди з учнів різних класів.
179. Радченко І. В. Подібні трикутники : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/podibni-trikutniki-740208.html>.
Анотація. Тест з геометрії «Подібні трикутники» містить задачі шкільного програмного матеріалу для вивчення або повторення теми. Створений для роботи під час дистанційного навчання.
180. Радченко І. В. Розв'язування задач на дослідження розташування коренів квадратного рівняння відносно заданої точки або проміжку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozv-yazuvannya-kvadratnih-rivnyan-z-parametrami-211946.html>.
Анотація. Статтю присвячено питанню дослідження розташування коренів квадратного рівняння відносно заданої точки або проміжку і розв'язку задач з використанням алгоритму знаходження значень параметра для кожного з випадків розташування: корені обидва зліва, обидва справа, по різні боки від точки чи заданого проміжку.
181. Рознятовська О. В. Застосування різних способів розкладання многочленів на множники: урок. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-uroku-z-algebri-zastosuvanna-riznih-sposobiv-rozkladanna-mnogocleniv-na-mnozники-dla-ucniv-7-ih-klasiv-404357.html>.
Анотація. Конспект уроку з алгебри для учнів 7-их класів показує можливості застосування різних способів розкладання многочленів, містить правило-орієнтир для учнів та схему розкладання многочленів на множники. Дає можливість удосконалити навички використання формул скороченого множення, методи винесення спільного множника за дужки та групування. Розвиває пізнавальну компетентність та компетентність продуктивної творчої діяльності, активізує розумову діяльність учнів.
182. Рознятовська О. В. Математичне літо з 4 в 5 клас: цікаві завдання для дітей : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/matematicne-lito-z-4-v-5-klas-cikavi-zavdanna-dla-ditej-468732.html>.
Анотація. Публікація містить цікаві завдання для учнів 4-5 класів. Розв'язуємо цікаві завдання, вчимося граючись! Тренуймо навички математичних обчислень з легкістю.
183. Рознятовська О. В. Математичний квест : позакласний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pozaklasnij-zahid-matematicnij-kvest-468741.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку математичного квесту – командної гри, в якій задіяні не лише математичні знання та ерудиція, але й кмітливість, креативність і нестандартне мислення.

184. Рознятовська О. В. Стрічка Мебіуса та її незвичайні властивості : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-stricka-mebiusa-ta-ii-nezvicajni-vlastivosti-404380.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, яка дає можливість ознайомитись із стрічкою Мебіуса та вивчити її незвичайні властивості, поглибити знання учнів з топології як розділу математики. Показує особливості цієї загадкової геометричної фігури та велике практичне застосування в науці, техніці, мистецтві та інших галузях. Містить математичне моделювання цього явища в природі, оцінює властивості та прикладне застосування стрічки Мебіуса в повсякденному житті.

185. Розуменко А. О., Розуменко А. М. Моніторинг знань як інструмент забезпечення якісної математичної підготовки студентів. *Фізико-математична освіта*. 2021. Вип. 3 (29). С. 105–111.

Анотація. В статті розглянуто проблему зниження якості математичної підготовки студентів різних спеціальностей. На основі аналізу моніторингових досліджень різних рівнів зроблено висновок про те, що якість математичної підготовки майбутніх фахівців має тенденцію зниження незалежно від напряму підготовки. Наведено результати експериментального регіонального дослідження, що підтверджують цей висновок.

Обґрунтовано необхідність проведення моніторингу математичних знань як одного із інструментів забезпечення більш якісної математичної підготовки студентів. Запропоновано методичні рекомендації щодо підвищення якості математичної підготовки студентів першого року навчання різних напрямів підготовки. Підтверджено, що система моніторингу має бути комплексною та проводитися на всіх рівнях управління освітою як запорука валідності, надійності, економічності, інтегрованості та практичності. Моніторинг навчальних досягнень студентів є інструментом, який дозволяє забезпечити якісну математичну підготовку майбутніх фахівців. Здійснення експериментального дослідження дало змогу виявити відсутність узгодженості результату ЗНО, шкільного середнього балу з математики та результатів іспиту з математики, що складала студенти першого року різних університетів. Для уникнення прогалин та корекції знань першокурсників доцільно організувати протягом першого семестру повторювальний курс шкільної математики, завдання якого є узагальнення і систематизація основних фактів арифметики, геометрії, алгебри та початків аналізу. Це дозволить покращити якість математичної підготовки студентів закладів вищої освіти.

186. Розуменко А. Кабінет математики: традиції та перспективи. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 319–322.

Анотація. Розвиток сучасних інформаційних технологій навчання зумовив появу нових вимог до обладнання кабінету математики. В статті зроблено порівняльний аналіз змістового та технологічного «наповнення» традиційного та сучасного кабінетів математики. Зроблено висновок про те, що традиційні засоби наочності дозволяють підвищити ефективність засвоєння учнями навчального матеріалу, тому необхідно забезпечити кабінет математики таблицями, моделями, які мають бути розроблені фахівцями з урахуванням психолого-педагогічних принципів навчання. Разом з тим, використання мультимедійних засобів навчання дозволяє реалізовувати динамічну наочність на уроках математики, що дає можливість на новому якісному рівні організувати дослідницьку діяльність учнів, підвищувати їх навчальну мотивацію. Тому тільки за умови забезпечення кабінету математики системою традиційних та сучасних засобів наочності можна зробити процес навчання математики цікавим, продуктивним, якісним.

187. Романенко О. І. Інтелектуальний марафон : урок-гра. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok---gra-intelektualniy-marafon-241124.html>.

Анотація. Конспект уроку-гри дає можливість побачити знання з алгебри, геометрії, фізики учнів 8 класу. Можна використати для проведення математичних тижнів. Без супроводу мультимедійною презентацією.

188. Романенко О. І. Країна Математики : урок-подорож. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok---podorozh-kra-na-matematika-241119.html>.

Анотація. Конспект позакласного заходу «Подорож містом математичних загадок» для учнів 7 класу на закріплення знань з предмету та визначних математиків. Не містить мультимедійної презентації.

189. Романенко О. І. Математичний КВК : урок-гра. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok---gra-matematichniy-kvk-241114.html>.

Анотація. Конспект уроку - гри для учнів 6 класу. Можна використати для проведення тижнів математики. Не містить мультимедійної презентації.

190. Руденко А. С. Властивості функції : презентація до уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vlastivosti-funkci-258665.html>.
Анотація. Це розробка фрагменту уроку до теми «Властивості функції: нулі функції, проміжки знакосталості, зростання та спадання функції».
191. Руденко А. С. Зрізана піраміда : презентація до уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-zrizana-piramida-258699.html>.
Анотація. Презентація «Зрізана піраміда» Геометрія 11 клас (профільний рівень) Дана презентація містить означення, властивості зрізаної піраміди, правила побудови та формули для обчислення площі бічної поверхні правильної зрізаної піраміди.
192. Руденко А. С. Розв'язування компетентнісно орієнтованих задач : презентація до уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-rozv-yazuvannya-kompetentnisno-orientovanih-zadach-258687.html>.
Анотація. Це розробка фрагменту уроку до теми "Перпендикулярність прямих і площин у просторі" за підручником Математика 10 клас (рівень стандарт) авт. Істер О.С.
193. Руденко А. С. Розв'язування рівнянь : презентація до уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-rivnyannya-266070.html>.
Анотація. Матеріал містить приклади завдань для вивчення теми «Рівняння» у 5 класі.
194. Саранчук О. В. Олімпіадні завдання 8 клас : завдання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-olimpiadni-zavdannya-8-klas-219470.html>.
Анотація. Матеріал містить завдання підвищеного рівня складності з метою розвитку пізнавальної активності здобувачів освіти 8 класу та підготовки їх до участі в предметній олімпіаді.
195. Саранчук О. В. Узагальнення навчального матеріалу з курсу алгебри середньої школи : завдання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-uzagalnennya-navchalnogo-materialu-z-kursu-algebri-seredno-shkili-219464.html>.
Анотація. Публікація містить завдання на повторення матеріалу, вивченого в курсі алгебри середньої школи. Методична розробка допоможе вчителю виявити рівень навчальних досягнень здобувачів освіти та скоригувати програму підготовки до ЗНО.
196. Серебрянська А. П. Об'єми тіл обертання : тест. Геометрія. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/obiemy-til-obertannia-246343.html>.
Анотація. Тест з геометрії для 11 класу з теми «Об'єми тіл обертання.» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з теми на уроці для закріплення вивченого матеріалу та під час дистанційного навчання.
197. Серебрянська А. П. Степінь з раціональним показником : тест. Алгебра. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/stepin-z-ratsionalnym-pokaznykom-412144.html>.
Анотація. Тест з алгебри для 10 класу з теми «Степінь з раціональним показником» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми на уроці для закріплення вивченого матеріалу, під час повторення матеріалу учнями, готуючись до ЗНО та під час дистанційного навчання.
198. Сіра С. М. Календарний план з математики 2021/2022 навчальний рік. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarniy-plan-z-matematiki-dlya-5-klasu-2021---2022-navchalniy-rik-245297.html>.
Анотація. Календарний план з математики для 5 класу, 2021 - 2022 навчальний рік. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804. Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. П. Бочко, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк. Математика: Підручник для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів. К: Видавничий дім «Освіта», 2018.
199. Сіра С. М. Календарні плани з алгебри та геометрії 2021/2022 навчальний рік. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarni-plani-z-algebri-ta-geometri-dlya-9-klasu-2021---2022-navchalniy-rik-245571.html>.
Анотація. Календарні плани з алгебри та геометрії для 9 класу, 2021/2022 навчальний рік. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804. А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір Алгебра: Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків «Гімназія», 2017. А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір Геометрія: Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Харків «Гімназія», 2017.
200. Сіра С. М. Контрольна робота з математики. Повторення. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-z-matematiki-povtorennya-221576.html>.

Анотація. Контрольна робота з математики. 11 клас. Рівень стандарту. Завдання на повторення курсу математики, алгебри та геометрії.

201. Сіра С. М. Моніторингова контрольна робота з математики за I семестр. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/monitoringova-kontrolna-robota-z-matematiki-za-i-semestr-268180.html>.

Анотація. Моніторингова контрольна робота з математики за I семестр. 9 клас. Завдання на повторення курсу алгебри та геометрії.

202. Сітайло О. В. Назад до школи : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/nazad-do-shkoly-2053.html>.

Анотація. Вебквест для учнів 6 класу складається з трьох рівнів та містить завдання на формування понять прямо пропорційної і обернено пропорційної залежностей; формування вміння розв'язувати найпростіші задачі на прямо пропорційні та обернено пропорційні величини.

203. Сітайло О. В. Подорож за межі Сонячної системи : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/podorozh-za-mezhi-soniachnoi-systemy-1962.html>.

Анотація. Вебквест для учнів 5 класу складається з одного рівня та містить завдання на закріплення в учнів вміння розв'язувати рівняння на основі залежності між компонентами дій; розв'язувати текстові задачі арифметичним способом; спрощувати вирази та обчислювати їх зручним способом. У ході проходження квесту учні дізнаються про космічну програму «Вояджер» та деякі цікаві факти про планети Сонячної системи.

204. Сітайло О. В. Сонячна система : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/soniachna-systema-2133.html>.

Анотація. Вебквест для учнів 6 класу складається з одного рівня та містить завдання для формування вміння розв'язувати типові задачі з теми «Поділ числа у даному відношенні. Масштаб».

205. Скоробагатько А. М. Геометричні перетворення : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testi-z-temi-geometricni-peretvorennia-9-klas-227286.html>.

Анотація. Даний матеріал допоможе за допомогою 12 питань перевірити рівень навчальних досягнень з теми «Геометричні перетворення» та за допомогою ключа отримати оцінку в результаті самоперевірки.

206. Ставицька С. М. Розв'язування вправ на додавання і віднімання раціональних чисел : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konспект-uroku-z-temi-roz vazuvanna-vprav-na-dodavanna-i-vidnimanna-racionalnih-cisel-416447.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і задач на засвоєння правил додавання і віднімання раціональних чисел, вдосконалює обчислювальні навички, вміння аналізувати та розв'язувати задачі. Поєднання завдань з життям дає змогу провести урок в цікавій та пізнавальній формі. Застосування різних інтерактивних технологій збільшує можливість залучення до роботи більшої кількості дітей та продуктивність уроку в цілому.

207. Строна О. В. Подібність трикутників : тест. Геометрія. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/podibnist-trikutnikiv-1185741.html>.

Анотація. Тест з геометрії для 8 класу з теми «Подібність трикутників», містить 6 запитань, дає змогу перевірити рівень знань учнів з даної теми.

208. Строна О. В. Подібність трикутників. Ознаки подібності : тест. Геометрія. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/podibnist-trikutnikive-oznaki-podibnosti-1194748.html>.

Анотація. Тест з геометрії для 8 класу з теми «Подібність трикутників. Ознаки подібності», містить 7 запитань, дає змогу перевірити рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

209. Сушко Н. М. Ділення мішаних чисел : конспект уроку. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-dilenna-misanih-cisel-500077.html>.

Анотація. Конспект уроку містить опорну схему, приклади розв'язаних задач, тестові завдання для самоперевірки.

210. Сушко Н. М. Інтеграл та його застосування (рівень стандарту): презентація. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-integral-ta-yogo-zastosuvannya-265627.html>.

Анотація. Публікація містить теоретичний та практичний матеріал для систематизації та узагальнення знань учнів з теми.

211. Сушко Н. М. Перестановки, розміщення, комбінації (рівень стандарту) : інструктивна картка.

11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-perestanovki-rozmischennya-kombinaci-bez-povtoren-265624.html>.

Анотація. Публікація містить інструктивну картку для самостійного опрацювання учнем теми «Перестановки, розміщення, комбінації» під час дистанційного навчання.

212. Тверетинова І. В. Формування ключових компетентностей учнів на уроках математики. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : збірник наукових статей / за заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми : НВВ СОІППО, 2021. С. 124–131.

Анотація. У статті поданий теоретичний аналіз проблеми формування ключових компетентностей учнів на уроках математики, розглядаються шляхи їх формування, поняття предметних та ключових компетентностей.

213. Терновська Л. Г. Квадратні нерівності : тест. Алгебра. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/zzq409>.

Анотація. Тест з алгебри для 9 класу з теми «Квадратична функція» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

214. Терновська Л. Г. Циліндр : тест. Геометрія. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/start/fmq791>.

Анотація. Тест з геометрії для 11 класу з теми «Тіла обертання» дає змогу перевіряти рівень знань учнів з даної теми під час дистанційного навчання.

215. Трофименко Н. В. Довжина кола. Довжина дуги кола. Площа круга та його елементів : тест. Геометрія. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/dovzhina-kola-dovzhina-dugi-kola-ploscha-kruga-ta-yogo-elementiv-866686.html>.

Анотація. Тест створений для перевірки вивченого матеріалу для учнів 9 класу.

216. Турута О. М. Многокутник та його елементи : конспект уроку. Геометрія. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/mnogokutnik-ta-yogo-elementi-234493.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку з геометрії для учнів 8 класу, яка використовується при вивченні теми «Многокутник і його елементи. Опуклі й не опуклі многокутники». Передбачає використання на уроці групової форми роботи та пошуково-дослідницьку діяльність учнів.

217. Тутова Т. Г. Міри часу : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/miri-dovzhini-1101348.html>.

Анотація. Розроблені тести дають можливість закріпити знання, навички, творчі вміння здобувачів освіти при вивченні теми «Міри часу» у 4 класі.

218. Тутова Т. Г. Нумерація багатоцифрових чисел. Одиниці вимірювання довжини : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/numeraciya-bagatocifrovih-chisel-odinici-vimiryuvannya-dovzhini-masi-chasu-1090524.html>.

Анотація. Розроблені тести дають можливість закріпити знання, навички, творчі вміння здобувачів освіти при вивченні теми «Нумерація багатоцифрових чисел. Одиниці вимірювання довжини» у 4 класі.

219. Тутова Т. Г. Одиниці вимірювання довжини та маси. Читання і запис п'ятицифрових чисел : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odinici-vimiryuvannya-dovzhini-ta-masi-chitannya-i-zapiskyaticifrovih-chisel-1095390.html>.

Анотація. Розроблені тести дають можливість закріпити знання, навички, творчі вміння здобувачів освіти при вивченні теми «Одиниці вимірювання довжини та маси. Читання і запис п'ятицифрових чисел» у 4 класі.

220. Тутова Т. Г. Одиниці вимірювання довжини, маси : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odinici-vimiryuvannya-dovzhini-masi-1095391.html>.

Анотація. Розроблені тести дають можливість закріпити знання, навички, творчі вміння здобувачів освіти при вивченні теми «Одиниці вимірювання довжини, маси» у 4 класі.

221. Тутова Т. Г. Одиниці вимірювання довжини. Порівняння і перетворення іменованих чисел : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odinici-vimiryuvannya-dovzhini-dodavannya-i-vidnimannya-imenovanih-chisel-1091736.html>.

Анотація. Розроблені тести дають можливість закріпити знання, навички, творчі вміння здобувачів освіти при вивченні теми «Одиниці вимірювання довжини. Порівняння і перетворення іменованих чисел» у 4 класі.

222. Тутова Т. Г. Одиниці вимірювання часу : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odinicivimiryuvannya-chasu-1160795.html>.

Анотація. Розроблені тести дають можливість закріпити знання, навички, творчі вміння здобувачів освіти при вивченні теми «Одиниці вимірювання часу» у 4 класі.

223. Тутова Т. Г. Тона. Перетворення іменованих чисел, виражених мірами маси 1 частина (за підручником М. Козак, О. Корчевська.) : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/matematika-4-klas-tema-tona-peretvorennia-imenovanih-cisel-virazenih-mirami-masi-za-pidrucnikom-m-kozak-o-korchevska-1-castina-489829.html>.

Анотація. Дана презентація містить матеріал для закріплення знань учнів про міри маси, загальний принцип їх вимірювання; ознайомлення з величиною «тона»; розвиток здібності до розв'язання задач на порівняння, додавання й віднімання мас предметів; відпрацювання обчислювальних навичок розв'язування задач.

224. Цигикал Ю. С. Розробка проекту «Сім дощечок майстерності». *Елементи STEM-освіти – основа розвитку творчої дитини* : навчально-методичний посібник / Н. М. Голуб, С. В. Цінько, Н. П. Кабанова, В. В. Стрельцова та ін. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 186–190.

Анотація. Розробка проекту у 6 класі метою якого є ознайомитись з історією гри «Танграм», виготовити набори «Танграм» та економічно обґрунтувати процес виготовлення. Проект спрямований на формування ключових компетентностей в учнів засобами STEM-освіти в позаурочний час.

225. Цигикал Ю. С. Урок геометрії. Трапеція та її види. Середня лінія трапеції. *Stem-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник / І. І. Терещенко, І. М. Савицька, Н. В. Троша та ін. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 82–86.

Анотація. Конспект уроку з геометрії для 8-го класу з використанням елементів STEM-освіти, як засіб формування ключових компетентностей на уроках математики.

226. Чашечникова О. С., Симоненко Л. І., Антонова Ю. М. Особливості розвитку творчої особистості в умовах впровадження ідей концепції «Нова українська школа». *Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс-2021»* : матеріали IV Міжнародної науково-методичної конференції (м. Суми, 11-12 листопада 2021 року) / упоряд. Чашечникова О. С. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 190–191.

Анотація. Описано практичний досвід використання ідей Нової української школи для розвитку творчої особистості на уроках математики.

227. Чергінець І. П. Формування медіаграмотності учнів у процесі навчання математики: онлайн інструменти перевірки інформації. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/244729>.

Анотація. У статті йдеться мова про засоби формування в учнів основних навичок медіаграмотності на уроках математики. Ця розробка містить практичні поради щодо формування в учнів умінь аналізувати медіатексти, критично мислити та декодувати їх, відбирати корисну та правдиву інформацію під час уроків математики.

228. Чернова О. Г. Квадратична нерівність : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kvadratychna-nerivnist-433233.html>.

Анотація. Тест можна використовувати для перевірки знань, умінь та навичок учнів з теми «Нерівності другого степеня».

229. Чернова О. Г. Квадратні рівняння, розкладання квадратного тричлена на множники, бікватратне рівняння : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiiia-kvadratni-rivniannia-rozkladannia-kvadratnoho-trychlena-na-mnozhyky-bikvadratne-rivniannia-8-a-260772.html>.

Анотація. Тест можна використовувати для перевірки знань, умінь та навичок учнів з теми, як самостійну або контрольну роботу.

230. Чернова О. Г. Коло. Центральні та вписані кути : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kolo-centralni-ta-vpisani-kuti-1185065.html>.

Анотація. Тест містить завдання з вибором однієї правильної відповіді та завдання відкритої форми.

231. Чернова О. Г. Повторення й систематизація навчального матеріалу. Раціональні рівняння : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiiia-povtorennia-i-systematyzatsiia-navchalnoho-materialu-ratsionalni-rivniannia-258427.html>.

Анотація: Тест можна використовувати для повторення й систематизації навчального матеріалу з теми «Раціональні рівняння», 8 клас.

232. Шкарупа О. О. Алгебра. Контрольна робота «Квадратична функція. Квадратична нерівність» : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-kvadraticzna-funkciya-kvadraticzna-nerivnist-235287.html>.

Анотація. Публікація містить розробку контрольної роботи з алгебри для 9 класників містить 2 варіанти різнорівневих завдань. Дана розробка має на меті перевірити рівень знань учнів.

233. Шкарупа О. О. Корінь n -го степеня. Степінь з раціональним показником. Степенева функція : контрольна робота. Алгебра. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/korin-n-go-stepenya-stepin-z-racionalnim-pokaznikom-stepeneva-funkciya-266113.html>.

Анотація. Публікація містить розробку контрольної роботи з алгебри та початків аналізу для десятикласників з диференційованими завданнями відповідно рівнів засвоєння знань.

234. Шмакова О. Л. Інтеграл та його застосування : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/219300>.

Анотація. Тестова контрольна робота для учнів 11 класу закладів загальної середньої освіти, професійно-технічних навчальних закладів. Цікава підбірка задач, які можуть бути використані як під час закріплення вивченого матеріалу, так і під час повторення вивченої теми.

235. Шмакова О. Л. Паралельність прямих і площин у просторі : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/218897>.

Анотація. Тестова контрольна робота для учнів 10 класу, які навчаються за рівнем стандарт. Пропонується два варіанти, завдання яких поділені на III рівня складності.

236. Шмакова О. Л. Форми контролю знань на уроках математики. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/218900>.

Анотація. Матеріал містить презентацію на тему «Форми контролю знань на уроках математики». Запропонований приклад з теми «Пряма (правильна) призма. Площі бічної та повної поверхонь призми». Може бути використана під час проведення засідання вчителів природничо-математичного циклу.

237. Шокун М. А. Кути : кросворд з математики. 5 клас. *LearningApps*. 2021. URL: <https://learningapps.org/display?v=p5kspb0o521>.

Анотація. Кросворд з математики на тему «Кути» дозволяє швидко повторити основні поняття теми, дає можливість залучити велику кількість учнів, використовуючи групову роботу (за короткий час дати правильні відповіді та зробити це швидше, ніж інша група).

238. Шокун М. А. Степінь числа. Площа. Площа прямокутника : тест з математики. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/stepin-chisla-1206087.html>.

Анотація. Тест з математики для 5 класу на тему «Степінь числа. Площа. Площа прямокутника» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

239. Шулежко В. М. Квадрат. Прямокутник. Розв'язування задач (НУШ, математика 5 клас) : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-kvadrat-pryamokutnik-rozv-yazuvannya-zadach-270334.html>.

Анотація. У матеріалі наведена добірка вправ на розв'язування стандартних та нестандартних задач з метою розвитку навички самостійної роботи та творчої пізнавальної активності учнів.

240. Шулежко В. М. Функція. Лінійна функція, її графік та властивості : презентація. Алгебра. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-funkciya-liniyna-funkciya-grafik-ta-vlastivosti-270325.html>.

Анотація. Матеріал містить добірку вправ на узагальнення та систематизацію знань і умінь щодо розв'язання стандартних та нестандартних задач з метою реалізації наскрізних ліній компетентностей, а саме, фінансової грамотності, здоров'я і безпеки.

241. Шулежко В. М. Функція. Лінійна функція, її графік та властивості : урок. Алгебра. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-funkciya-liniyna-funkciya-grafik-ta-vlastivosti-270326.html>.

Анотація. В розробці викладено добірку вправ на узагальнення та систематизацію знань і умінь щодо розв'язання стандартних та нестандартних задач з метою реалізації наскрізних ліній компетентностей, а саме, фінансової грамотності, здоров'я і безпеки.

1.3. STEM-освіта

1. Бондар Г. М. STEM-освіта при вивченні математики. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stem-osvita-pri-vivchenni-matematiki-217411.html>.

Анотація. Розглянуто принципово нове цілепокладання педагогічного процесу, зміщення акцентів освітньої діяльності з вузько предметних на загальнодидактичні; коригування змісту окремих тем у напрямку досліджень; визначення та оцінювання результатів навчання через ключові та предметні компетентності учня/учениці.

2. Бондар Г. М. STEM-школа – 2021 : збірник матеріалів / уклад.: Н. І. Гущина, І. П. Василяшко. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2021. 155 с.

Анотація. Матеріали збірника висвітлюють науково-теоретичні, практичні аспекти щодо розвитку напрямів STEM-освіти; методологічні підходи проєктно-дослідної діяльності. Автори пропонують практичні кейси: розробки STEM –проєктів, STEM - уроків, STEM- заходів.

3. Василенко В. М. STEM-освіта в сучасній українській школі. *Інноваційні практики наукової освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 8–11 грудня 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 64.

Анотація. У статті порушено проблему STEM-освіти в сучасній українській школі, окреслено особливості, теоретичні та практичні аспекти з упровадження STEM-освіти в Україні.

4. Годинець Т. О. Дивовижне створіння зими. Творча майстерня з елементами STEM-освіти : презентація. Трудове навчання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-vihovnogo-zahodu-divovizhne-stvorinnya-zimi-tvorcha-maysternya-z-elementami-stem-osviti-232607.html>.

Анотація. Презентація вміщує завдання для учнів, які допомагають формувати вміння складати речення та розповідь за опорною групою слів, добирати влучні слова для передачі власних спостережень, вражень, почуттів; розвивати усне зв'язне мовлення; збагачувати словниковий запас, розвивати пізнавальний інтерес. Виконання завдань сприяє розвитку наукової грамотності, конструкторської діяльності, виховується любов до художнього слова, бажання милуватися красою.

5. Годинець Т. О. Дивовижне створіння зими. Творча майстерня з елементами STEM-освіти : урок. Трудове навчання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-tvorcha-maysternya-z-elementami-stem-osviti-divovizhne-stvorinnya-zimi-232609.html>.

Анотація. Конспект уроку вміщує види завдань, що сприяють формуванню вміння складати речення та розповідь за опорною групою слів, добирати влучні слова для передачі власних спостережень, вражень, почуттів; розвивати усне зв'язне мовлення, збагачувати словниковий запас, розвивати пізнавальний інтерес.

6. Голуб С. В. Упровадження STREAM-освіти на уроках біології. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 234.

Анотація. У роботі розглянуто перспективи впровадження STREAM-освіти на уроках біології під час освітнього процесу.

7. Журенко С. Л. Упровадження STEM-навчання – відповідь на виклик Часу : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uprovadzenna-stem-navcanna-vidpovid-na-viklik-casu-417606.html>.

Анотація. Стаття висвітлює актуальність та можливі етапи впровадження STEM-освіти в сучасній українській школі. У статті викладено власні погляди на інноваційні переваги й особливості педагогічних проєктних технологій в аспекті формування в учнівської молоді науково-дослідницьких компетенцій.

8. Кабанова Н. П. STEM-освіта як інструмент реалізації ідеї інтегрованої освіти в початкових класах: стаття. *Елементи STEM-освіти – основа розвитку творчої дитини* : навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 76–86.

Анотація. Стаття містить інформацію про важливість й актуальність STEM-освіти як нового і пріоритетного напрямку, визначення основних підходів в її розробці, висвітлення практичних питань реалізації STEM-освіти в початковій школі; розкриття важливості LEGO-конструювання як сучасного засобу навчання дітей, що відповідає запитам на самовираження і освітнім завданням.

9. Коба Л. Ю. Стенд-музей як інноваційний засіб навчання для формування цілісної картини світу в контексті STREAM-освіти. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2021. № 4 (83). URL: <http://otr.iod.gov.ua/>.

Анотація. Актуальним і дієвим є впровадження в роботу нового напрямку освіти – STREAM. Він поєднує в собі завдання з формування в дітей наукових уявлень про світ, знайомство з інформаційно-комунікативними технологіями, розвиток уміння експериментувати, навчання дітей основам опрацювання змісту тексту, а також розуміння різних видів мистецтва. Інноваційність системи STREAM-освіти спрямована на інтеграцію розвитку, навчання та виховання дітей. Осмислення теоретичних основ дає змогу визначити такі вектори педагогічного впливу: набуття досвіду у спільній дослідницькій і творчій діяльності; забезпечення становлення дитини як особистості, що здатна до обґрунтованих дій у різних ситуаціях, усвідомлення відповідальності перед собою, колективом і суспільством за результати своєї діяльності. Саме для вирішення цих завдань розроблено освітню систему Стенд-музей, яка створює інформаційно-конструктивне середовище, що є базою для реалізації напрямку STREAM у дошкільному закладі. Беручи до уваги надзвичайну комунікабельність сучасних дітей, слід добирати для освітньої роботи посібники, які сприяють виникненню запитань, спонукають до пошуку, збагачують сенсорний досвід і сприяють евристичним відкриттям.

10. Кутняк І. М., Никоненко З. О., Цигикал Ю. С. STEM-підходи у викладанні математики (з досвіду роботи вчителів). *Stem-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник / І. І. Терещенко, І. М. Савицька, Н. В. Троша та ін. Глухів : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 23–27.

Анотація. У статті описаний досвід роботи вчителів Глухівського ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою з використання елементів STEM-освіти під час викладання математики.

11. Кучер Ю. О. Інтеграція навчання як складова STEM-освіти. *Урок. Освіта. ua.* 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/integr_urok/statta-integracii-navcanna-ak-skladova-stem-osviti/.

Анотація. У матеріалі на заявлену тему з досвіду роботи (додається медіапрезентація) авторка ділиться досвідом упровадження інтеграції (інтегрованих уроків/занять) як особливої форми наскрізного STEM-навчання в закладі освіти.

12. Мордвінова І. В. У світі роботехніки. Виготовлення макетів роботів : урок. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-podoroz-u-svit-robotehniki-vigotovlenna-maketiv-robotiv-408646.html>.

Анотація. Конспект уроку створено з метою ознайомити учнів початкової школи із тлумаченням понять «робот», «техніка», «роботехніка», з різновидами техніки, створеної людиною (видами роботів), правилами роботехніки; удосконалити навички розв'язування прикладів, дотримуючись алгоритму письмового ділення багатоцифрового числа на одноцифрове, рівнянь, задач; відмінювання прикметників, складання сенкану й розбору прикметника як частини мови.

13. Півень М. Контекстне навчання як ефективна STEM- технологія на уроках суспільних дисциплін. *Впевнений старт до НУШ: досвід реалізації початкової перехід до середньої школи* : матеріали III Всеукраїнської очно-дистанційної літньої школи з міжнародною участю. Луцьк : ВНУ Л. Українки, 2021. 90 с.

Анотація. Надана загальна характеристика засобів STEM-навчання. Зазначено, що науково-методологічним підґрунтям запровадження STEM-навчання є засади особистісно-зорієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, що проголошені в Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти та покладені в основу Концепції Нової української школи. Визначено основні напрями реалізації цих методологічних засад, наведено рекомендації до розробки методичного забезпечення STEM-навчання.

14. Півень М. Контекстне навчання як ефективна технологія впровадження STEM-освіти в умовах Нової української школи. *STEM – світ інноваційних можливостей* : матеріали Всеукраїнського заходу «Краща STEM-публікація». К. : ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 2021, 110 с.

Анотація. З'ясовано сутність контекстного навчання як засобу реалізації STEM-освіти в умовах нової української школи. Розглянуто основні підходи до визначення поняття «контекстне навчання». Визначено, що важливою характеристикою контекстного підходу до навчання є його міждисциплінарні зв'язки, що є сутністю STEM-освіти. Розроблено приклади контекстних задач з деяких шкільних предметів, що ілюструють міжпредметну інтеграцію, теоретичну та практичну цінність навчального матеріалу.

15. Півень М., Сударева Г. Теоретичні та практичні аспекти впровадження STEM- технологій в освітній процес. *STEM – світ інноваційних можливостей* : матеріали Всеукраїнського заходу «Краща STEM-публікація». К. : ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 2021. 110 с.

Анотація. З'ясовано сутність, передумови та перспективи розвитку STEM-освіти в Україні. Визначена мета STEM-освіти як необхідність зацікавити учнів природничо-математичними науками, мотивувати їх до свідомого вибору професії. Надана загальна характеристика засобів STEM-навчання.

16. Полятикіна О. В. Моя цікава подорож : STEM-урок з інформатики. 4 клас. *Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо» (Нові надходження).* 2021. № 8. С. 21.

Анотація. В розробці викладено STEM-урок з інформатики, використано STEM-технологія, технологія розвитку критичного мислення. Діти досліджували свої найцікавіші маршрути, прокладали їх за допомогою карти Google та створювали проекти у середовищі програмування Scratch.

17. Рознятовська О. В. Дослідницький практикум. Сонячний годинник та його виготовлення : STEM-урок. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stem-urok-z-matematiki-doslidnickij-praktikum-sonacnij-godinnik-ta-jogo-vigotvlen-na-dla-ucniv-5-ih-klasiv-404408.html>.

Анотація. Публікація містить розробку STEM-уроку з математики для учнів 5 класів, який формує в учнів наступні уміння: бачити проблему; бачити в проблемі якомога більше можливих сторін і зв'язків; формулювати дослідницькі запитання і шляхи їх вирішення; оригінальність та відхід від шаблонів. Це дозволить наблизити зміст різноманітних сфер науково-технічної діяльності людського суспільства до освітнього процесу.

18. Рознятовська О. В. Формування математичної компетентності школярів шляхом упровадження елементів STEM-освіти на уроках математики : майстер-клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-majster-klasu-formuvanna-matematichnoi-ompotentnosti-skolariv-slahom-uprovadzenna-elementiv-stem-osviti-na-urokah-matematiki-404429.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали майстер-класу щодо різних методів упровадження елементів STEM-освіти на уроках математики. Показує практичне упровадження елементів STEM-освіти на уроках математики, що сприяє підготовці учнів до реального життя, формуванню компетентностей, які дозволять розв'язувати реальні практичні потреби.

19. Рознятовська О. В. Формування математичної компетентності школярів шляхом упровадження елементів STEM-освіти на уроках математики. *Сучасний педагог* : колект. наук. монографія. Дніпро : Акцент ПП, 2021. Т. 3. 226 с.

Анотація. У статті представлено теоретичний та практичний аспекти впровадження елементів STEM-освіти на уроках математики. наведено приклади використання інноваційних форм, прийомів, методів та засобів орієнтованого STEM-навчання математики. У роботі піднімається питання використання динамічних моделей GeoGebra на уроках математики в контексті технологій STEM-освіти.

20. Савощенко Н. В. Закріплення таблиць множення і ділення чисел на 5. Використання таблиці для розв'язування задач і знаходження виразів. Складання і розв'язування задач. Робота з геометричним матеріалом: конспект уроку математики 3 клас. *STEM-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 93–98.

Анотація. Конспект уроку з математики для учнів 3 класу. На урок завітали гості – герої мультфільму «Барбоскіни» і запропонували виконати цікаві завдання на розвиток математичних знань.

21. Савощенко Н. В. Лічба в межах 199. Утворення чисел прилічуванням та їх десятковим складом. Розв'язування задачі на сумісні дії. Розкладання чисел на розрядні доданки: конспект уроку математики 3 клас. *STEM-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 87–92.

Анотація. Конспект уроку математики для учнів 3 класу з елементами STEM-освіти.

22. Савощенко Н. В. Що розповідає карта про форми земної поверхні : конспект уроку з природознавства 4 клас. *STEM-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 99–105.

Анотація. Конспект уроку з природознавства для учнів 4 класу з елементами STEM-освіти. Після уроку учні зможуть розпізнавати на карті рівнини і гори, робити інформаційні повідомлення за допомогою ментальних карт, називати професії, пов'язані з темою уроку.

23. Хоменко К. П. Упровадження STEM-технологій на уроках біології. *Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс-2021»* : матеріали IV Міжнародної науково-методичної конференції (м. Суми, 11-12 листопада 2021 року) / упоряд. О. С. Чашечникова. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 73–75.

Анотація. У публікації представлено матеріали STEM-освіти – комплексного міждисциплінарного підходу, який поєднує в собі природничі науки з технологіями, інженерією і математикою із проєкцією на життя, де всі предмети взаємопов'язані й інтегровані в єдине ціле й можуть застосовуватися на уроках біології під час інтегрованих уроків або виконанні навчальних проєктів. Проєктна діяльність, упровадження STEM-технологій в освітній процес при вивченні біології в сучасній освіті є важливою складовою фахової компетентності та соціалізації учнів.

24. Хоменко К. П., Хоменко О. В. STEM-технології на уроках біології. *Актуальні питання природничо-математичної освіти*. 2021. № 2 (18). С. 106–112.

Анотація. У статті висвітлено питання впровадження STEM-технологій на уроках біології. Дані матеріали допоможуть учителю керувати роботою учнів, спонукати їх до пошукової діяльності задля вирішення завдань навчального проєкту, полегшать вивчення живих організмів, звернувшись до хімії або фізики, географії або природознавства, мистецтва або математики, учитимуть учнів мислити самостійно, знаходити способи розв'язання проблем, використовуючи знання з різних предметів, прогнозувати результати та наслідки розв'язання проблем.

25. Шевченко Л. М. Computer modeling as a means of implementing project-based activities in STEM-education. *Open Journal of Social Sciences*. 2021. URL: <https://www.scirp.org/journal/jss>.

Анотація. Розглянуто питання застосування проєктів, реалізованих за допомогою комп'ютерного моделювання в рамках STEM-освіти, яка докорінно відрізняється від традиційного навчання. Саме зазначена система створює умови для розвитку й удосконалення аналітичних і творчих здібностей учнів, дає їм можливість спробувати себе в командній роботі, розвиває самостійність в отриманні нових знань.

26. Шеденко Н. В. Мультфільм та анімований буктрейлер як засоби залучення учнів до читання. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОІШО, 2021. С. 381–383.

Анотація. У статті розглянуто особливості створення пластилінових мультфільмів, надано детальну інструкцію щодо роботи над такими учнівськими проєктами. Публікація містить посилання на мультфільми, створені учнями Берестівської загальноосвітньої школи.

27. Шкурко О. М. Числа 41-90, читання і записування двоцифрових чисел, обчислення виразів: конспект уроку математики 2 клас. *STEM-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 112–115.

Анотація. Урок містить матеріал, який краще допоможе учням ознайомитися з числами від 41 до 90. Урок побудовано з використанням індивідуальних, колективних ігрових форм, методів стимулювання зацікавленості дітей та творчу роботу.

28. Юрченко К. В. Сучасні тренди в підготовці вчителів природничо-математичних дисциплін. *Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця (НПК-2021)* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 09 грудня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 180–181.

Анотація. У тезах наведені приклади освітніх трендів та їх тлумачення. Проаналізовані сучасні тренди підготовки вчителів природничо-математичних дисциплін.

29. Юрченко К. В. Технології STEM та їх використання в освітньому процесі. *Інформаційні технології в професійній діяльності* : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції. Рівне : РВВ РДГУ, 2021. С. 188–189.

Анотація. У тезах висвітлюється поняття STEM-освіти, її мета. Описано доцільність використання STEM-технологій в освітньому процесі.

30. Юрченко К., Юрченко А. Застосування STEM-технологій для розробки інтерактивних flash-додатків. *Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті* : збірник матеріалів XII-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції, (м. Кропивницький, 01–16 листопада 2021 року). Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2021. С. 47–48.

Анотація. У матеріалах описано підходи до визначення технології STEM. Розкрито основні завдання технологій STEM-освіти. Розглянуто можливості застосування STEM-технологій в освітньому процесі при створенні інтерактивних flash-додатків.

1.4. Комп'ютерні науки та інформаційні технології

1. Shevchenko L. M. Experience of introducing cloud technologies. *Society. Integration. Education* : proceedings of the International Scientific Conference (May 28th-29th). 2021. Volume I. P. 339–348.

Abstract. Modern education is closely connected with widespread digital technologies, through which communication, collaboration, creativity, and innovation can be organized. The aim and objectives of the article consist in describing the experience of real experience with cloud technologies on the example of a municipal organization (institution, establishment) «Shostka educational complex: specialized school of I-II degrees-lyceum of Shostka town council of Sumy region».

2. Бабій О. О. Робота в Інтернеті : тест. Інформатика. 8 клас. *Triventy.com*. 2021. URL: <http://triv.in/210370>.

Анотація. Тест з інформатики для 8 класу на тему: «Робота в Інтернеті» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час очного чи дистанційного навчання.

3. Барбаш О. Ф. Створення формул та написів у текстовому документі : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-inforatiki-dlya-8-klasu-na-temu-stvorennya-formul-ta-napisiv-u-tekstovomu-dokumenti-268279.html>.

Анотація. Конспект уроку з інформатики для 8 класу на тему: «Створення формул та написів у текстовому документі» продовжує ознайомлення учнів з поняттям текстовий документ та його об'єкти.

4. Барбаш О. Ф. Файли і папки : практична робота з інформатики. 4 клас НУШ. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/praktichna-robota-z-informatiki-dlya-4-klasu-nush-na-temu-fayli-i-papki-250988.html>.

Анотація. Практична робота з інформатики для 4 класу НУШ на тему: «Файли і папки» дає відповідь, яку інформацію може бути збережено у файлах та папках.

5. Бережна Т. Г. Безпека в Internet. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/stattya-bezpeka-v-internet/>.

Анотація. У даній статті окреслено основні загрози, які чатують на школярів при користуванні всесвітньою мережею Інтернет. Розглянуто статистичні результати дослідження проведеного в Україні серед учнів, вчителів та батьків щодо їх поінформованості з питання Інтернет-ризиків. Відзначено досить низький рівень обізнаності з цієї проблеми як серед дорослих так і дітей. Висвітлено основні заходи, які проводяться в нашій країні по реалізації програми «Безпека дітей в Інтернеті». Звернено увагу на те, що найбільшої ефективності по розв'язанню цієї значущої для суспільства проблеми можна досягти лише за умови розуміння її загрози одночасно і вчителями, і батьками, і самими школярами. Зроблено огляд основних вітчизняних Інтернет-ресурсів і навчально-методичних посібників, які присвячені навчанню дітей основам безпечної поведінки у мережі та містять загальні методичні рекомендації для вчителів, а також батьків з формування у школярів компетенцій раціонального та безпечного використання можливостей Інтернету. Вказано основні напрямки розв'язання проблеми Інтернет-безпеки школярів в Україні, аргументовано необхідність консолідації зусиль педагогів, батьків та громадськості в їх реалізації.

6. Бикова О. М. Інформаційно-комунікаційні технології в закладі дошкільної освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijno-komunikacijni-tehnologii-v-zakladi-doskilnoi-osviti-466054.html>.

Анотація. У посібнику розкрито актуальність, важливість та необхідність використання інформаційно-комунікаційних технологій педагогічними працівниками закладів дошкільної освіти. Інформаційні матеріали містять вимоги до облаштування навчальних кабінетів комп'ютерною технікою, до занять з її використанням відповідно до Санітарного регламенту для закладів дошкільної освіти.

7. Білодід Т. Л. Ефекти анімацій у презентаціях, рух об'єктів у презентаціях : дистанційний урок з інформатики. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268594>.

Анотація. В розробці викладено дистанційний урок з інформатики у 6 класі на тему «Ефекти анімацій у презентаціях, рух об'єктів у презентаціях». Конспект уроку містить різні інтерактивні вправи, які зацікавлюють учнів при вивченні даної теми.

8. Брянцева С. М. Правила і типові помилки. Створюємо мультимедійну презентацію до уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stvoruemo-multimedijnu-prezentaciju-do-uroku-pravila-i-tipovi-pomilki-431271.html>.

Анотація. Презентація призначена для подання будь-якої інформації в максимально простій і зручній для сприйняття формі. Її мета – переконати й зацікавити аудиторію. Необхідно врахувати кількість слухачів, їхній вік, особливості поведінки та спілкування; передбачити визначення кількості слайдів у презентації, наповнення кожного слайду. Дотримання правил підготовки презентації дасть змогу правильно візуалізувати виступ, унаочнити інформацію, поживавити сухий текст виступу, утримати увагу слухачів.

9. Гавриленко О. В. Уведення та редагування символів та абзаців : розробки уроків з інформатики для 5 класу. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vedennya-ta-redaguvannya-simvoliv-ta-abzaciv-268738.html>.

Анотація. Мета даного дистанційного уроку: повторити правила введення та редагування тексту (символів, абзаців); продовжувати вчити оформляти текст; ознайомити з поняттям «перевірка правопису» тексту; розвивати пам'ять, мислення, уважність; виховувати самостійність, культуру праці за комп'ютером.

10. Друшляк М. Г., Юрченко А. О., Розуменко А. М., Розуменко А. О., Семеніхіна О. В. Ефективні форми навчання для підвищення кваліфікації вчителів. Ефективні форми підвищення кваліфікації вчителів у

галузі комп'ютерної анімації. *Відкрите освітнє електронне середовище сучасного університету*. 2021. № 10 (1). С. 77–88.

Анотація. Останнім часом при виборі видів підвищення кваліфікації вчителів акцент зміщується у бік підвищення активності учасників освітнього процесу. Тому більш ефективними визнаються ті види, в основі яких лежить активна взаємодія та інтенсивне спілкування, що базується на унікальному життєвому і професійному досвіді та готовності ним поділитися. Серед таких видів підвищення кваліфікації вчителів автори виокремлюють участь у тренінгах, під час яких увага приділяється практичному відпрацюванню умінь через власний набутий освітній досвід, і майстер-класах, під час яких увага приділяється практичній демонстрації творчого вирішення певного завдання, нової методики, технології, авторської моделі. Кафедрою інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка розроблено короткі курси підвищення кваліфікації вчителів (інформатики, фізики, математики) Сумської області, які орієнтовані на формування/розвиток умінь створювати комп'ютерні анімації для підтримки освітнього процесу і які було організовано як тренінги та майстер-класи. Педагогічний експеримент полягав у порівняльному дослідженні ефективності обраних організаційних форм (тренінг чи майстер-клас) для гетерогенних груп (групи вчителів з різним досвідом роботи). Поряд із цим визначалися: ступінь використання ІТ у професійній діяльності, бажання використовувати комп'ютерну анімацію на уроках, самооцінка вмінь розробляти комп'ютерні анімації з початковою метою. За результатами експерименту встановлено, що майстер-клас виявився більш ефективним для вчителів з досвідом роботи менше 10 років, а тренінг – для вчителів із досвідом роботи більше 10 років.

11. Зимовець В. І. Моделі, методи та інформаційна технологія функціонального діагностування багатоканатної шахтної підйомної машини : дис. ... канд. техн. наук : 05.13.06 / Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». Харків, 2021. 198 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/51664/1/tytul_dysertatsiia_2020_Zymovets_Modeli_ta_metody.pdf

Анотація. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.06 – інформаційні технології (12 – Інформаційні технології).

12. Калмикова Т. В. 3-D моделювання: програми та реалізація : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/3-d-modeluvanna-programi-ta-realizacia-505007.html>.

Анотація. Презентація знайомить із сервісами для створення 3D-моделі; а також містить корисну інформацію про професію графічного дизайнера тощо.

13. Карпенко О. В., Юрченко А. О. Векторна графіка як сучасний спосіб подання графічних об'єктів. *Інформаційні технології в професійній діяльності* : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 01 листопада 2021 року). Рівне : РВВ РДГУ. 2021. С. 116–117.

Анотація. Авторами описано векторну графіку як спосіб представлення зображень у комп'ютерній графіці. Охарактеризовано основні характеристики векторної графіки та можливості використання.

14. Козлова Ю. В. Адресація. Формули : тест. *Online Test Pad*. 2021. URL: <https://onlinetestpad.com/6zto4lpg7n32e>.

Анотація. Тест можна використовувати для перевірки розуміння модифікації посилань різних типів при вивченні теми «Опрацювання табличних даних» учнів 9 класу.

15. Козлова Ю. В. Бази даних. Системи керування базами даних : тест. *Online Test Pad*. 2021. URL: <https://onlinetestpad.com/2fsdfshtujzyk>.

Анотація. Тест можна використовувати для перевірки понять: поля, запису, ключа таблиці в учнів 9 класу.

16. Козлова Ю. В. Мультимедійні та гіпертекстові документи : тест. *Online Test Pad*. 2021. URL: <https://onlinetestpad.com/ac57aqpv37e2>.

Анотація. Тест можна використовувати для перевірки знань основних тегів мови HTML при вивченні вибіркового модуля «Веб-технології» учнів 10-11 класів.

17. Козлова Ю. В. Тривимірна графіка. Принципи навігації : тест. *Online Test Pad*. 2021. URL: <https://onlinetestpad.com/3z3g3p34jgiou>.

Анотація. Тест можна використовувати для проміжного тестування в 9 класі з теми «3-D графіка», а також при вивченні вибіркового модуля «Тривимірне моделювання» у 10-11 класах.

18. Козлова Ю. В. Умовний оператор : тест. *Online Test Pad*. 2021. URL: <https://onlinetestpad.com/n4hel6dfciock>.

Анотація. Тест можна використовувати для перевірки знань базових алгоритмів роботи зі змінними учнів 7-го класу.

19. Козолуп С. В. Розв'язування задач з програмування в 6-7 класі з використанням тренувального середовища pylearn. *Інформаційно-комунікаційні технології в освіті*. 2021. URL: <https://e-journals.npu.edu.ua/index.php/ikt/article/view/491>.

Анотація. Темі «Алгоритмізація та програмування» в курсі інформатики 6-7 класів закладів загальної середньої освіти приділяється достатньо уваги, щоб учні мовою програмування змогли опанувати вбудовані бібліотеки та модулі для реалізації простих програмних навчальних або наукових проєктів. Проте розв'язування різного роду математичних задач з використанням мови програмування є одним з найефективніших способів вивчення основ програмування, а з використанням таких простих та сучасних мов, як, наприклад, Python, цей процес можна пришвидшити. Розроблено навчально-тренувальне середовище PyLearn, до складу якого входить практикум з програмування мовою Python. За допомогою його використання на уроках інформатики вивчення базових алгоритмічних структур мовою Python шляхом розв'язування практичних завдань здійснюється поступово та систематично, що в тому числі дозволяє виконувати більшу кількість завдань у межах обмеженого часу уроку.

20. Кострова В. В. QR-квест. Інформатика. 8-9 клас. URL: <https://vseosvita.ua/library/qr-kvest-z-informatiki-dla-ucniv-8-9-klasiv-505125.htm>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

21. Кострова В. В. Кодування даних : тест. Інформатика. 8 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/koduvannya-danih-1065005.html>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

22. Кострова В. В. Локальна мережа. Використання мережевих папок : тест. Інформатика. 5 клас. URL: <https://vseosvita.ua/test/lokalna-merezha-vykorystannia-merezhevykh-papok-390742.html>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

23. Кострова В. В. Сторінки текстового документа та їх форматування : тест. Інформатика. 5 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/storinki-tekstovogo-dokumenta-ta-h-formatuvannya-788045.html>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

24. Кулініч С. В. Ідентифікація та аутентифікація користувачів : урок. *ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/informat/identifikacia-ta-autentifikacia-koristuvaciv/>.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему з мультимедійною підтримкою (медіапрезентація додається), мета якого – дати уявлення про ідентифікацію та аутентифікацію користувачів та розмежування доступу; розвивати логічне мислення, пам'ять; формувати вміння узагальнювати; виховувати інформаційну культуру, формування бережливого ставлення до обладнання комп'ютерного кабінету, формування позитивного ставлення до навчання.

25. Кулініч С. В. Однорівневі списки : урок. *ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/informat/odnorivnevi-spiski/>.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему з мультимедійною підтримкою (медіапрезентація додається), мета якого – навчити створювати однорівневі списки, навчити змінювати вид маркера та вид нумерації; редагувати та формувати об'єкти текстових файлів; розвивати логічне мислення дітей, вміння оперувати раніше отриманими знаннями, сприяти всебічному розвитку; виховувати інтерес до вивчення інформатики та економіки.

26. Кулініч С. В. Пошук інформації в інтернеті : урок. *ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/informat/posuk-informacii-v-interneti/>.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого – сформувати вміння здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет; попередити про наявність в Інтернеті неякісної інформації; розвивати наочно-образне та алгоритмічне мислення, пам'ять; формувати вміння виділяти головне, порівнювати та аналізувати; виховувати в учнів інформаційну культуру, навички безпечної роботи в мережі Інтернет, активність та вміння самостійно здобувати знання.

27. Кулініч С. В. Сучасні принципи навчання інформатики. 2021. URL: http://dshosummy.blogspot.com/p/blog-page_46.html?m=1.

Анотація. У статті аналізується сучасні принципи навчання інформатики та надані рекомендації щодо проведення уроку.

28. Куц Л. М. Дистанційне навчання в загальноосвітніх навчальних закладах. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/distancijne-navcanna-v-zagalnoosvitnih-navcalnih-zakladah-397046.html>.

Анотація. Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена необхідністю подальшого розвитку дистанційної освіти в Україні та формування в цій галузі педагогічних досліджень єдиного понятійно-термінологічного апарату. Метою статті є ознайомлення з платформами дистанційного навчання.

29. Куш Л. М. Інтернет – це добро чи зло? : розробка уроку. 9 клас. Інформатика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/internet-ce-dobro-ci-zlo-397091.html>.

Анотація. Узагальнення та систематизація знань про безпечну роботу в мережі Інтернет; інформаційну культуру, інформаційну компетентність, інформаційно-комунікаційні технології; вміння пошуку й обробки інформації в мережі Інтернет, їхньої ролі в інформаційному суспільстві та пізнавальній діяльності.

30. Левченко О. В. Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках інформатики шляхом використання кейс-технології. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 267–271.

Анотація. У статті представлені сучасні технології та методи, які можна використовувати на різних етапах уроку з будь-якого предмета. Однією з таких технологій є кейс-технології – це загальна назва технологій навчання, що являють собою методи аналізу.

31. Левченко О. В. Технологія доповненої реальності: сутність, засоби та методи реалізації. *Nauka i edukacja w warunkach zmian suwiltasujnych* : mater. III Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. M. Andrzejewskiego. Warszawa : Nowa nauka, 2021. С. 120–122.

Анотація. У статті аналізується технологія доповненої реальності, як потужний інструмент візуалізації контекстної інформації та ергономічного способу її «доставки» людині. Розглянуто основні принципи роботи та можливості застосування таких технологій у навчанні як учнів школи так і студентів ЗВО.

32. Лойченко І. А. Використання мережі Інтернет для навчання : тест. Інформатика. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vikoristannya-merezhi-internet-dlya-navchannya-171069.html>.

Анотація. Тест з інформатики для 5 класу на тему: «Використання мережі Інтернет для навчання» дає змогу перевірити вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

33. Лугова О. А. Створення об'єктів SmartArt : презентація до уроку. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stvorennya-ob-ektiv-smartart-266815.html>.

Анотація. Презентація створена на основі підручника Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В. Містить пояснення матеріалу та завдання для виконання за комп'ютером.

34. Лушпенко О. І. Складові комп'ютера та їх призначення : тест. Інформатика. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/skladovi-komp-yutera-ta-h-priznachennya-775707.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з інформатики для 5 класу з теми «Складові комп'ютера та їх призначення». Тест дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

35. Мироненко А. М. Використання інтерактивної дошки Jamboard : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-interaktivno-doshki-jamboard-216707.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про використання інтерактивної дошки Jamboard. Представлено прийоми роботи в додатку Jamboard, на прикладах показано використання інтерактивної дошки на різних етапах уроку.

36. Мироненко А. М. Текстовий редактор Word. Введення тексту та його редагування в текстовому процесорі Word : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-informatiki-z-temi-tekstovij-redaktor-word-vvedenna-tekstu-ta-jogo-redaguvanna-v-tekstovomu-procesori-word-404434.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів 5 класу, що надає змогу провести урок у цікавій та пізнавальній формі. Розробка уроку допоможе засвоїти учням знання про текстовий редактор Word, сформувавши вміння про правильне введення та основні прийоми редагування тексту.

37. Мовчан В. М. Абсолютні, відносні й мішані посилання на комірки та діапазони комірок : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/absolutni-vidnosni-i-mishani-posylannia-na-komirky-ta-diapazoni-komirok-366925.html>.

Анотація. Тести з інформатики 9 клас з теми «Абсолютні, відносні й мішані посилання на комірки та діапазони комірок». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

38. Мовчан В. М. Кіностудія Windows : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kinostudiia-windows-375618.html>.
Анотація. Тести з інформатики 8 клас з теми «Кіностудія Windows». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
39. Мовчан В. М. Комп'ютерне моделювання об'єктів і процесів. Комп'ютерний експеримент : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kompiuterne-modeliuvannia-objektiv-i-protsesiv-kompiuternyi-eksperiment-367597.html>.
Анотація. Тести з інформатики 10 клас з теми «Комп'ютерне моделювання об'єктів і процесів. Комп'ютерний експеримент». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
40. Мовчан В. М. Людина в інформаційному суспільстві. Системи електронного урядування. Технології колективного інтелекту : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/liudyna-v-informatsiinomu-suspilstvi-systemy-elektronnoho-uriaduvannia-tehnologii-kolektyvnoho-intelektu-367431.html>.
Анотація. Тести з інформатики 10 клас з теми «Людина в інформаційному суспільстві. Системи електронного урядування. Технології колективного інтелекту». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
41. Мовчан В. М. Мова гіпертекстової розмітки : тести. 10, 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/mova-hipertekstovoi-rozmitky-371719.html>.
Анотація. Тести з інформатики 10 та 11 класи з теми «Мова гіпертекстової розмітки». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
42. Мовчан В. М. Основні захисні механізми, що реалізуються в рамках різних заходів і засобів захисту : тести. 10, 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/osnovni-zakhysni-mekhanizmy-shcho-realizuiutsia-v-ramkakh-riznykh-zakhodiv-i-zasobiv-zakhystu-370984.html>.
Анотація. Тести з інформатики 10 та 11 класи з теми «Основні захисні механізми, що реалізуються в рамках різних заходів і засобів захисту». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
43. Мовчан В. М. Пошук інформації в Інтернеті. Завантаження даних з Інтернету. Авторське право. Критичне оцінювання інформації, отриманої з Інтернету. Використання мережі Інтернет для навчання : тести. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/poshuk-informatsii-v-interneti-zavantazhennia-danykh-z-internetu-avtorske-pravo-krytychne-otsiniuvannia-informatsii-otrymanoї-z-internetu-vykorystanni-364293.html>.
Анотація. Тести з інформатики 5 клас з теми «Пошук інформації в Інтернеті. Завантаження даних з Інтернету. Авторське право. Критичне оцінювання інформації, отриманої з Інтернету. Використання мережі Інтернет для навчання». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
44. Мовчан В. М. Програмне забезпечення для опрацювання звуку. Захоплення відео : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/prohramne-zabezpechennia-dlia-opratsiuvannia-zvuku-zakhoplennia-video-375510.html>.
Анотація. Тести з інформатики 8 клас з теми «Програмне забезпечення для опрацювання звуку. Захоплення відео». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
45. Мовчан В. М. Програмне забезпечення для створення й відтворення комп'ютерних презентацій : тести. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/prohramne-zabezpechennia-dlia-stvorennia-i-vidtvorennia-kompiuternykh-prezentatsii-364366.html>.
Анотація. Тести з інформатики 6 клас з теми «Програмне забезпечення для створення й відтворення комп'ютерних презентацій». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
46. Мовчан В. М. Створення інтерфейсу користувача : тести. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/stvorennia-interfeisu-korystuvacha-386435.html>.
Анотація. Тести з інформатики 7 клас з теми «Створення інтерфейсу користувача». Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
47. Моргулець С. О. Створення, відтворення і сприйняття людиною мультимедійних об'єктів : тести. Інформатика. 8 клас. 2021. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/test/stvorennia-vidtvorennia-i-spriyniatia-lyudinoju-multymedijnih-ob-ektiv-707042.html>.
Анотація. Тестові завдання для перевірки знань з інформатики учнів 8 класів з теми «Сприйняття людиною мультимедійних об'єктів».
48. Мордвінова І. В. Узагальнення знань із розділу «Співпраця в мережі Інтернет» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/uzagalnennya-znan-uchniv-iz-rozdilu-spivpracya-v-interneti-219018.html>.

Анотація. Конспект уроку складено з метою актуалізації знань учнів про браузер, Інтернет, алгоритм пошуку інформації в мережі Інтернет, електронну пошту, правила відсилання листів електронною поштою, структуру вікна поштового повідомлення, призначення папок електронної пошти, правила безпечної роботи в мережі Інтернет; формування навичок роботи з документами в мережі; розвитку в учнів мовленнєвого чуття, культури мовлення, навичок самостійної роботи на комп'ютері.

49. Невесенко О. В. Види комп'ютерів : інтерактивна вправа. 2 клас. 2021. *Wordwall*. URL: <https://wordwall.net/ru/resource/13012274>.

Анотація. Публікація містить інтерактивну вправу для учнів 2 класу з теми «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій з інформацією».

50. Невесенко О. В. Процес створення вебсайту : інтерактивна вправа. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/display?v=ps4hzartn21>.

Анотація. Вправа містить завдання з інформатики на встановлення хронологічної відповідності з теми «Планування вебсайту, дизайн веб-сторінки, принципи розміщення контенту» 8 клас.

51. Носаченко Д. С., Шамоля В. Г. До питання з підготовки до олімпіади з інформатики. *Студентська звітна конференція : матеріали результатів досліджень молодих науковців*. Суми : Вид-во фізико-математичного факультету СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. Вип. 15. Том 1. С. 53–56. URL: https://fizmat.sspu.edu.ua/images/NAUKA/statti_sznk_2021_f2e10.pdf#page=53.

Анотація. У статті розглядаються питання, які потрібно враховувати при підготовці до олімпіад з інформатики.

52. Носаченко Д. С., Шамоля В. Г. Елементи комбінаторики в алгоритмічних задачах. *Студентська звітна конференція : матеріали результатів досліджень молодих науковців*. Суми : Вид-во фізико-математичного факультету СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. Вип. 15. Том 2. С. 29-30. URL: https://fizmat.sspu.edu.ua/images/NAUKA/tezi_sznk_2021_33632.pdf#page=29n.

Анотація. У статті вказано шляхи написання коду та приклади коду мовою програмування Python для опису базових елементів комбінаторики.

53. Носаченко Д. С., Юрченко А. О. Особливості організації гурткових занять з інформатики. *Actual problems of science and practice Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference Stockholm, Sweden 27-28 April 2020*. URL: <http://reposit.sc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/11086/1/XIV-Conference-27-28-Stockholm-Sweden.pdf#page=513>.

Анотація. У статті вказано шляхи написання коду та приклади коду мовою програмування Python для опису базових елементів комбінаторики.

54. Овчаренко В. В. Комп'ютерні мережі. Локальна мережа. Використання мережевих папок : тест. *Інформатика*. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kompiuterni-merezhi-lokalna-merezha-vykorystannia-merezhevykh-papok-378220.html>.

Анотація. Тест дає змогу перевірити рівень засвоєння знань з теми в режимі онлайн під час дистанційного навчання.

55. Овчаренко В. В. Контроль знань. Таблиці, електронні таблиці. Табличний процесор, його призначення. Об'єкти електронної таблиці та їх властивості : тест. *Інформатика*. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/tablytsi-elektronni-tablytsi-tablychnyi-protsektor-ioho-pryznachennia-obiekty-elektronnoi-tablytsi-ta-ikh-vlastyvosti-383723.html>.

Анотація. Тест містить питання для перевірки знань з теми. Буде корисним до використання під час дистанційної форми навчання.

56. Овчаренко В. В. Координатна площина, координати точки, координатні чверті : інтерактивні вправи. *Математика*. *LearningApps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/myapps.php?displayfolder=4638261>.

Анотація. Інтерактивні вправи можна використати, як тренувальні під час вивчення даної теми. Підвищують рівень засвоєння матеріалу, розвивають пізнавальний інтерес, критичне мислення, заохочують до аналізу та самооцінки.

57. Олійник Т. Л. Практико-орієнтований проєкт «TEST DRIVE IT-професій». *Досвід роботи вчителів фізико-математичного профілю : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Бердянськ, 11 листопада 2021 року)*. Бердянськ : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 40–45.

Анотація. Публікація містить опис шляхів реалізації IT-проєкту «Створення портфоліо фрілансера».

58. Олійник Т. Л. Тривимірні графіки. Використання Codeblocks в середовищі Tinkercad : презентація. Інформатика. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-trivimirna-grafika-vikoristannya-codeblocks-v-seredovischi-tinkercad-254062.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з інформатики 9 класу з теми «Тривимірні графіки», у якій розглядається онлайн середовище для створення 3D моделей Tinkercad.

59. Павленко Є. О. Введення та редагування даних основних типів. Редагування електронних таблиць. Автозаповнення та автозавершення: конспект уроку. Stem-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу : навчально-методичний посібник / І. І. Терещенко, І. М. Савицька, Н. В. Троша та ін. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. 117с. С. 51–53.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів 7 класу, що надає змогу провести урок в цікавій та пізнавальній формі.

60. Петренко Т. В. Цифровий етикет : стаття. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87571>.

Анотація. Стаття присвячена проблемі формування культури спілкування в мережі Інтернет. Зосереджується увага на правилах цифрового етикету, основних помилках під час спілкування в мережі й умовах їх усунення.

61. Притика О. В., Юрченко А. О. Про особливості мови програмування C+. *Інформаційні технології в професійній діяльності* : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 01 листопада 2021 року). Рівне : РВВ РДГУ. 2021. С. 155–156.

Анотація. У тезах розглянуто загальний опис мов програмування. Особлива увага приділена мові C++. Показані переваги та недоліки мови C++ й відмінність від мови C.

62. Пронь С. І. Що таке алгоритм : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-so-take-algoritm-522361.html>.

Анотація. Розробка уроку інформатики в курсі «Я досліджую світ» у 2 класі за програмою О. Савченко (за підручником М. Корнієнко). Матеріал дозволяє докладно розглянути поняття алгоритму, системи команд виконавця з подальшим закріпленням матеріалу на практиці.

63. Пташник Л. М. Інформаційні технології в суспільстві : підсумковий тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidsumkoviy-test-z-temi-informaciyini-tehnologi-v-suspilstvi-1113066.html>.

Анотація. Тест для учнів 10 класу, де наявні завдання на визначення однієї або декількох правильних відповідей.

64. Руда О. О. Критичне мислення як основний компонент в організації дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти. *Урок. Освіта.UA*. 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/edu_technology/didakticnij-material-kriticne-mislenna-ak-osnovnij-komponent-v-organizacii-distancijnogo-navcanna-v-zakladah-zagalnoi-serednoi-osviti/.

Анотація. У статті розглянуто роль ключових компетентностей, а саме – критичного мислення в організації дистанційного навчання в сучасній освіті; тим паче в умовах карантинних обмежень та необхідності швидкого адаптування до потреб сучасності.

65. Руденко А. С. Комп'ютерні презентації : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-pidsumkoviy-urok-z-temi-komp-yuterni-prezentaci-258707.html>.

Анотація. Презентація до підсумкового уроку з теми «Комп'ютерні презентації» 6 клас. Тема: Узагальнення знань з теми: «Комп'ютерні презентації» Тип уроку: Урок узагальнення і систематизації знань.

66. Саршаєва Н. В. Електронні та друковані порт фоліо : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/elektronni-ta-drukovanii-portfolio-248881.html>.

Анотація. Урок для 11 класу. Резюме – це коротке узагальнення найважливіших відомостей про особу. Зокрема в ньому подаються дані про освіту, професійний досвід, а також основні біографічні дані.

67. Саршаєва Н. В. Інформаційна структура сайту : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/informaciyuna-struktura-sayta-248888.html>.

Анотація. Урок для 10 класу. Здобувачі освіти зрозуміють особливості інформаційної структури сайтів, проаналізують інформаційну структуру сайтів.

68. Саршаєва Н. В. Поняття комп'ютерної публікації. Засоби створення публікації. Види публікацій та їх шаблони. Структура публікацій : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ponyattya->

komp-yuterno-publikaci-zasobi-stvorennya-publikaci-vidi-publikacij-ta-h-shablони-структура-publikacij-248893.html.

Анотація. Урок для 11 класу. Метою уроку є формувати поняття комп'ютерної публікації, розглянути види публікацій та засоби їх створення. Ознайомити з інтерфейсом програми MS Publisher, його складовими. Навчити створювати комп'ютерні публікації, розвивати вміння, навички роботи у програмі MS Publisher, пізнавальний інтерес до предмету інформатики, комп'ютерної техніки. Розвивати увагу, пам'ять, логічне мислення, технічний лексикон, грамотність та культуру мови, виховувати цікавість, допитливість, почуття відповідальності, вміння об'єктивно оцінювати себе та інших, культуру користувача ПК.

69. Тарасенко В. М. Додавання відеокліпів, звукових ефектів та мовного супроводу до слайдової презентації : презентація. Інформатика. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-dilova-gra-na-temu-dodavanna-videoklipiv-zvukovih-efektiv-ta-movnogo-suprovodu-do-slajdovoi-prezentacii-419758.html>.

Анотація. Комп'ютерні презентації є одним з типів мультимедійних проектів. Комп'ютерні презентації часто застосовуються в рекламі, при виступах на конференціях і нарадах, вони можуть також використовуватися на уроках у процесі пояснення матеріалу вчителем або доповідей учнів. Урок ділова гра за темою «Комп'ютерні презентації», додавання до слайдів звукових ефектів та відео ефектів, використовувати вміння роботи з програмою PowerPoint на практиці та у творчій роботі.

70. Тарасенко В. М. Опрацювання текстових даних : презентація. Інформатика. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-opracuvannya-tekstovih-danih-231453.html>.

Анотація. Вчені передбачають, що через 5-10 років актуальними стануть ті професії, про які ми сьогодні ще нічого не знаємо, а це означає, що в майбутньому людям доведеться постійно навчатися, опановувати нові знання та навички. Тому вже сьогодні потрібно вміти навчатися самостійно. Ви бачите проблемне завдання, яке потрібно розв'язати. Ці завдання допоможуть вам здобути нові знання самостійно, а значить навчать досліджувати, порівнювати, обгрунтовувати і робити висновки.

71. Токарев С. В. Алгоритми з повторенням та розгалуженням : конспект уроку. Інформатика. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-algoritmi-z-povtorennjam-ta-rozgaludzhennyam-101186.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку інформатики 6 класу, мета якого є розвиток алгоритмічного і логічного мислення; формувати вміння складати алгоритми; формувати вміння узагальнювати, міркувати; ознайомити учнів з правилами складання та виконання алгоритмів у навчальному середовищі; сформувати практичні навички роботи в навчальному середовищі.

72. Токарев С. В. Побудова інформаційних моделей в різних програмних середовищах : конспект уроку. Інформатика. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-pobudova-informacijnih-modeley-v-riznih-programnih-seredovischah-101189.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку 7 класу, навчальної метою, якого є формування навичок побудови інформаційної моделі, використовуючи програмні засоби, технологію комп'ютерного моделювання. Виховувати інтерес до знань, старанність, відповідальність перед товаришами.

73. Третякова А. В. Побудова зображення з графічних примітивів : презентація. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctpo>.

Анотація. Закріпити знання учнів з теми «Побудова зображення з графічних примітивів», навчити будувати зображення з графічних примітивів; розвивати логічне мислення; формувати вміння діяти за інструкцією, планувати свою діяльність, аналізувати і робити висновки.

74. Тютюнник О. В. Культура кібербезпеки, як складова цифрової компетенції : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kultura-kiberbezpeki-ak-skladova-cifrovoi-kompetencii-404349.html>.

Анотація. У статті аналізуються теоретичні підходи, щодо сутності кібербезпеки, як складової цифрової компетентності, зважаючи на актуальність та недостатній стан розробки даного питання.

75. Уряднікова А. В., Юрченко А. О. Комп'ютерне тестування як основа державної підсумкової атестації з інформатики. *Інформаційні технології в професійній діяльності* : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 01 листопада 2021 року). Рівне : РВВ РДГУ. 2021. С. 214–215.

Анотація. Авторами розглянуто найбільш поширену сучасну форму контролю знань – комп'ютерне тестування. Зазначено відмінності тестування від інших систем контролю знань. Показані переваги комп'ютерного тестування в державній підсумковій атестації з інформатики.

76. Холод С. О. Робочий стіл : розробка уроку. Інформатика. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-informatiki-z-temi-robotchiy-stil-214408.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з інформатики для 2 класу з теми «Робочий стіл». В розробці представлені різні види роботи з учнями.

77. Хоменко Є. В., Юрченко А. О. Навчання в соціальних мережах як сучасна форма навчання. *Інформаційні технології в професійній діяльності* : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 01 листопада 2021 року). Рівне : РВВ РДГУ. 2021. С. 67–68.

Анотація. Авторами розглянуто одну із сучасних форм навчання – онлайн навчання, а саме, навчання у соціальних мережах. На прикладі сервісу Instagram показано можливості використання соціальних мереж в освітньому процесі.

78. Целуйко Г. М. Історія розвитку обчислювальної техніки : онлайн-екскурсія. 8-9 класи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/onlajn-ekskursia-istoria-rozvitku-obcisluvalnoi-tehniki-457172.html>.

Анотація. Ментальна карта дає можливість розмістити весь матеріал в одному віртуальному просторі та легко його використовувати. Дана онлайн-екскурсія формує в учнів основні історичні аспекти розвитку обчислювальної техніки; можливість сучасно оцінити значимість всіх етапів; виховує інтерес до вивчення предмету інформатика та міжпредметні зв'язки.

79. Целуйко Г. М. Опрацювання об'єктів мультимедія : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/opratsiuvannia-objektiv-multymedii-419184.html>.

Анотація. Тестування можна використовувати на уроках інформатики або під час дистанційного навчання для перевірки знань учнів з теми «Мультимедія».

80. Целуйко Г. М. Як не заблукати у всесвітній мережі : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/private/document/490581-228d>.

Анотація. Презентацію можна використовувати безпосередньо під час уроку або під час дистанційного навчання.

81. Чергінєць І. П. Культура кібербезпеки як складник цифрової компетентності. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/244767>.

Анотація. Мета статті полягає у науковому обґрунтуванні сутності поняття «культура кібербезпеки», оцінка ключових проблем та завдань кібербезпеки учасників освітнього процесу та можливих загроз у цифровому навчальному середовищі.

82. Шарай К. Ю. Алгоритм. Основні поняття мови програмування Python : тестове завдання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/algoritm-osnovni-ponyattya-movi-programuvannya-python-824794.html>.

Анотація. Тестове завдання розраховане на перевірку розуміння основних понять мови програмування Python.

83. Шевченко Л. М. Зона вільної торгівлі з Європейським Союзом: закономірності створення та функціонування. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : Сум ДУ, 2021. С. 251–252.

Анотація. Розглянуто Зону вільної торгівлі з європейським союзом. Описані закономірності створення та функціонування.

84. Шевченко Л. М. Інститут Європейського Союзу. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : Сум ДУ, 2021. С. 238–239.

Анотація. В роботі розглянуто інституцій ЄС, їх призначення та місце в управлінні державою, розкрито функції кожної з цих інституцій.

85. Шевченко Л. М. Хмарні технології як ефективний інструмент формування інформаційно-цифрової компетентності. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : Сум ДУ, 2021. С. 214–215.

Анотація. Розглянуто використання хмарних технологій у процесі навчання, у різних його формах і на різних рівнях, що дозволяє створити цифрове освітнє середовище, яке може бути продуктивним під час виконання творчих проектних завдань, служити основою для організації різних форм освітньої діяльності.

86. Шкарупа О. О. Створення орнаменту : урок. Інформатика. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-dla-ucniv-2-klasu-stvorennia-ornamentu-435558.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку інформатики у 2 класі. Дана розробка має на меті допомогти ознайомити учнів з поняттям «масштаб»; вчити працювати зі збільшеним зображенням, створювати орнамент у графічному редакторі; розвивати увагу, фантазію, навички роботи на комп'ютері; виховувати інтерес до предмета, повагу до культурної спадщини нашого народу.

87. Шокун М. А. Види портативних комп'ютерів та їх призначення : вправа на встановлення відповідностей з інформатики. 5 клас. *Wordwall*. 2021.

URL: <https://wordwall.net/ru/resource/25215371/%d0%b2%d0%b8%d0%b4%d0%b8-%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%82%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%b8%d1%85%d0%ba%d0%be%d0%bc%d0%bf%d1%8e%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b2-%d1%82%d0%b0-%d1%97%d1%85%d0%bf%d1%80%d0%b8%d0%b7%d0%bd%d0%b0%d1%87%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f>

Анотація. Вправа на встановлення відповідностей на тему «Види портативних комп'ютерів та їх призначення» надає змогу швидко перевірити знання учнів з вивченої теми.

88. Юрченко А. О., Удовиченко О. М. Основи веб-технологій та веб-дизайну : навчальний посібник. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 158 с.

Анотація. Посібник орієнтований на опанування веб-технологій та основ веб-дизайну, уключає в себе короткі теоретичні відомості та методичний матеріал щодо розв'язування типових завдань зі створення анімації та інтерактивних додатків.

89. Ященко В. В. Об'єкти файлової системи. Операції над об'єктами файлової системи: створення, виділення, копіювання, перейменування, переміщення та вилучення об'єктів. Відновлення вилучених об'єктів : урок. *Учительський журнал on-line*. 2021 URL: <https://tinyurl.com/ycks58ah>.

Анотація. Поданий матеріал можна використовувати для проведення уроку інформатики в 6 класі з теми «Об'єкти файлової системи. Операції над об'єктами файлової системи: створення, виділення, копіювання, перейменування, переміщення та вилучення об'єктів. Відновлення вилучених об'єктів.» Публікація містить конспект уроку, опорний конспект та завдання для учнів на опрацювання практичних знань й навичок з даної теми.

1.5. Хімія

1. Андрусенко О. Б. Визначення кислотності соків методом титрування. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : Сум ДУ, 2021. С. 37–38.

Анотація. Робота присвячена дослідженню вмісту аскорбінової кислоти в соках різних виробників з метою перевірки достовірності складу та рекомендації щодо вживання і більшої користі.

2. Андрусенко О. Б. Дослідження якісного складу монет. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи*: матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 6–7.

Анотація. В роботі ґрунтовно проаналізовано якісний склад рідних монет з метою визначення їх безпечності та стійкості до зовнішнього середовища.

3. Артюшенко-Фесенко Л. М. Навчальна гра «Основні класи неорганічних сполук» : розробка. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/navchalna-gra-z-temi-osnovni-klasi-neorganichnih-spoluk-221727.html>.

Анотація. Навчальна гра дає можливість узагальнити і систематизувати знання учнів про класифікацію, номенклатуру складних речовин; розвивати вміння знаходити істотні ознаки неорганічних сполук.

4. Берчанова А. М. Розрахунки за хімічними формулами : контрольна робота. Хімія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-z-himii-8-klas-na-temu-rozrahunki-za-himicnimi-formulami-397918.html>.

Анотація. Публікація містить завдання за програмою рівня стандарту 1 варіант на перевірку знань хімічних формул, вміння їх використовувати.

5. Білецька Т. А. Хімія. Тести з хімії для учнів 7-11 класів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/my>.

Анотація. Опубліковані тести (26 штук) допоможуть вчителю хімії активізувати роботу учнів та перевірити ступінь засвоєння матеріалу учнями в процесі вивчення курсу хімії у 7-11 класах. Зміст тестів відповідає новому Державному стандарту та діючим програмам. Тести можна використовувати для різних форм контролю навчальних досягнень при синхронному та асинхронному дистанційному навчанні.

6. Біліченко М. В. Альдегіди : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/aldehydy-168847.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми.

7. Біліченко М. В. Білки, амінокислоти : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/bilky-aminokysloty-10-klas-214748.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів, учнів.

8. Біліченко М. В. Вміст флуоридів у зубних пастах. *Природничі науки* : збірник наукових праць / гол. ред. В. І. Шейко. Суми : вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. Випуск 18. 106 с.

Анотація. Проведене дослідження зразків зубних паст на вміст флуоридів свідчить про те, що не всі виробники дотримуються вказаного на упаковці вмісту флуорид-аніонів, що може при систематичному використанні вказаної зубної пасти негативно впливати на здоров'я людини. Так, відбувається негативний вплив надмірного вживання разом із зубною пастою флуорид-аніонів практично на всі системи органів організму людини: нервову, опорно-рухову, ендокринну та інші.

9. Біліченко М. В. Масова частка розчиненої речовини в розчині : тести. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/masova-chastka-rozchynenoj-rechovyny-v-rozchyni-215377.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми.

10. Біліченко М. В. Оксиген. Кисень : тести. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/oksyhen-kysen-167360.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми.

11. Біліченко М. В. Склад, номенклатура і класифікація кислот : інструктивна картка до уроку. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/sklad-nomenklatura-i-klasifikaciya-kislot-254730.html>.

Анотація. Картка містить очікувані результати, схеми, посилання на інтерактивні вправи з теми.

12. Біліченко М. В. Склад, номенклатура і класифікація оксидів : інструктивна картка до уроку. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/sklad-nomenklatura-i-klasifikaciya-oksidiv-254729.html>.

Анотація. Картка містить очікувані результати, схеми, посилання на інтерактивні вправи з теми.

13. Біліченко М. В. Склад, номенклатура і класифікація основ : інструктивна картка до уроку. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/sklad-nomenklatura-i-klasifikaciya-osnov-254731.html>.

Анотація. Картка містить очікувані результати, схеми, посилання на інтерактивні вправи з теми.

14. Біліченко М. В. Склад, номенклатура і класифікація солей : інструктивна картка до уроку. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/sklad-nomenklatura-i-klasifikaciya-soley-254733.html>.

Анотація. Картка містить очікувані результати, схеми, посилання на інтерактивні вправи з теми.

15. Біліченко М. В. Фізичні властивості оксидів та їх використання : інструктивна картка до уроку. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/fizichni-vlastivosti-oksidiv-254736.html>.

Анотація. Інструктивна картка з теми «Фізичні властивості оксидів». Картка містить очікувані результати, схеми, посилання на інтерактивні вправи.

16. Блохін О.П. Насичені вуглеводні : розробка тестування з хімії. 9 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/nasicheni-vuglevodni-1250350.html>.

Анотація. Різномірні тести для узагальнення знань здобувачів освіти з зазначеної теми.

17. Боровська Я. О. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес з хімії. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vprovadzenna-informacijno-komunikacijnih-tehnologij-v-navcalnij-proces-z-himii-424340.html>.

Анотація. Стаття присвячена перевагам використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на уроках хімії у сучасній школі, що позитивно впливає на організацію навчально-виховного процесу, керування навчально-пізнавальною діяльністю учнів, стимулювання цієї діяльності, контроль і перевірку засвоєння навчального матеріалу.

18. Боровська Я. О. Основи, їх склад і назви. Застосування : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-osnovi-ih-sklad-i-nazvi-zastosuvanna-424347.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань, що надає змогу розширити знання про класифікацію й номенклатуру неорганічних речовин на прикладі основ; сформулювати поняття про основи, їх склад, назви, класифікацію за розчинністю у воді; навчити складати формули основ за валентністю металів та гідроксогруп, читати й розпізнавати їх.

19. Бублик Ю. В. Вода : тест. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/voda-938549.html>.

Анотація. Публікація містить 11 завдань з однією правильною відповіддю та множинного вибору з теми «Вода». Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям хімії.

20. Будник С. А. Алкани: Ізомерія, номенклатура, властивості : тест. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/alkani-izomeriya-nomenklatura-vlastivosti-1088247.html>.

Анотація. Тест розроблено для контролю та корекції знань учнів 10 класу під час вивчення теми «Вуглеводні». Виконання тесту дозволяє глибше зрозуміти суть структурної ізомерії насичених вуглеводнів. Розвиває вміння давати назви насиченим вуглеводням, складати структурні формули ізомерів. Розвиває вміння розв'язувати задачі на виведення молекулярної формули речовин.

21. Будник С. А. Гідроліз солей : тест. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/gidroliz-soley-1086404.html>.

Анотація. Тест розроблено для контролю та корекції знань учнів 11 класу під час вивчення теми «Хімічні реакції». Використовуються питання впливу різних чинників на гідроліз солей, типи гідролізу та їх ознаки. Виконання тесту розвиває в учнів уміння аналізувати, порівнювати, застосовувати знання на практиці; формує цілісне розуміння практичного значення процесів гідролізу.

22. Будник С. А. Електролітична дисоціація : тест. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/elektrolitichna-disociaciya-1098026.html>.

Анотація. Тест розроблено для контролю та корекції знань учнів 9 класу під час вивчення теми «Розчини». Завдання відповідають Програмі з хімії, затвердженій МОН України від 07.06.2017 року. Використовуються основні питання теорії електролітичної дисоціації. Тести можуть бути використані для самопідготовки учнів, активізувати їхню діяльність створювати атмосферу пошуку під час виконання завдань.

23. Вінницький В. П. Елементи VIA групи та їх сполуки : матеріали до уроку. 11 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/elementi-via-grupi-ta-h-spoluki-224252.html>.

Анотація. Дана презентація містить матеріал, який можна використати під час вивчення теми «Елементи VIA групи (халькогени)» у 11 класі відповідно календарно-тематичного планування укладеного згідно Навчальної програми для закладів загальної середньої освіти «Хімія 10-11 класи Профільний рівень» (наказ № 1407 від 23.10.2017 року).

24. Вінницький В. П. Позакласний захід. Чи знаєш ти хімію і біологію : вікторина. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/viktorina-chi-znaesh-ti-himiyu-i-biologiyu-224265.html>.

Анотація. Дана вікторина може бути використана як на інтегрованому уроці, так і під час проведення позакласних виховних заходів. Питання вікторини дають змогу перевірити знання учнів як з біології, так і з теми хімії 8 класу «Періодичний закон і періодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва».

25. Вінницький В. П. Періодичний закон і періодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва. Будова атома : хімічний графічний диктант. 8 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/himichniy-grafichniy-diktant-tema-periodichniy-zakon-i-periodichna-sistema-himichnih-elementiv-d-i-mendeleeva-budova-atoma-224272.html>.

Анотація. Хімічний диктант для 8 класу розроблений у вигляді графічного диктанту по темі «Періодичний закон і періодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва. Будова атома». Диктант сприяє перевірці знань учнів нетрадиційним шляхом та допомагає урізноманітнювати способи і методи контролю знань учнів.

26. Гавриленко К. О. Неорганічні сполуки : тест. Хімія. 8 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samostiyna-robota-neorganichni-spoluki-760595.html>.

Анотація. Матеріали для підготовки до уроків хімії, що містять тестові вправи з теми «Неорганічні сполуки».

27. Гавриленко К. О. Солі : тест. Хімія. 8 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/soli-744234.html>.

Анотація. Матеріали для підготовки до уроків хімії, що містять тестові вправи з теми «Неорганічні сполуки».

28. Гайдар Л. П. У пошуках скарбів : хімічний квест. Хімія. 9-11 класи. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/himichniy-kvest-u-poshukah-skarbiv-259339.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку хімічного квесту, призначеного для популяризації хімічних знань, зокрема щодо використання знань з хімії у професійній діяльності.

29. Гайдар Л. П. Характеристика хімічних елементів за положенням у періодичній системі : презентація. Хімія. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-harakteristika-himichnih-elementiv-za-polozhennyam-u-periodichnij-sistemi-258793.html>.

Анотація. Опублікована презентація містить матеріал з теми «Характеристика хімічних елементів за положенням у періодичній системі». У презентації показана залежність властивостей атомів хімічних елементів та утворених ними сполук від положення в періодичній системі.

30. Гутак І. О. Очищення стічних вод фармацевтичної промисловості від фенолу й формальдегіду. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : Сум ДУ, 2021. С. 27–28.

Анотація. Дослідницьку роботу присвячено питанню очищення стічних вод фармацевтичних підприємств. Досліджена можливість сорбції формальдегіду з реальних стічних вод фармацевтичних виробництв залізо-марганцевим сорбентом з промислових відходів, проведено дослідження сорбційного очищення реальних розчинів, забруднених формальдегідом, підібрані відповідні методи перевірки ступеню вилучення забруднювачу.

Розглянута методика дозволяє зменшити вартість процесів очищення стічних вод фармацевтичних підприємств.

31. Демченко С. В. Що таке солі й із чим їх змішувати. Досліджуємо хімічні властивості. Хімія. 8 клас. *Шкільний світ*. 2021. № 7-8. С. 22–35.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку хімії у 8 клас «Хімічні властивості середніх солей» та презентацію до нього. Цей матеріал допоможе сформувати знання про хімічні властивості середніх солей та розвиває вміння написання рівнянь хімічних реакцій.

32. Дуля Ю. О. Відносна молекулярна маса : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vidnosna-molekuliarna-masa-392772.html>.

Анотація. Тест містить 8 запитань для учнів 7 класу про відносну молекулярну масу речовини, передбачені завдання з однією правильною відповіддю, декілька відповідей вірні, на встановлення відповідності та послідовності, з вибором правильної відповіді у тексті, з полем для вводу відповіді (розрахункова задача).

33. Дуля Ю. О. Загальна характеристика неметалічних елементів та неметалів. Алотропія : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zahalna-kharakterystyka-nemetalichnykh-elementiv-ta-nemetaliv-alotropiia-381804.html/>.

Анотація. Тест містить 8 запитань для учнів 11 класу про загальну характеристику неметалічних елементів та явище алотропії, передбачені завдання з однією правильною відповіддю, декілька відповідей вірні, на встановлення відповідності, з полем для вводу відповіді (розрахункова задача).

34. Дуля Ю. О. Ненасичені вуглеводні : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/nenasycheni-vuhlevodni-360473.html>.

Анотація. Тест містить 10 запитань для учнів 10 класу про особливості ненасичених вуглеводнів, передбачені завдання з однією правильною відповіддю, декілька відповідей вірні, на встановлення відповідності та послідовності, пошук на зображенні, з полем для вводу відповіді (розрахункова задача).

35. Дуля Ю. О. Характеристика хімічних елементів за положенням у періодичній системі та будовою атома : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kharakterystyka-khimichnykh-elementiv-za-polozhenniam-u-periodichnij-sistemi-ta-budovoju-atoma-354373.html>.

Анотація. Тест містить 8 запитань для учнів 8 класу про характеристику хімічного елемента за місцем у періодичній системі та будовою атома, передбачені завдання з однією правильною відповіддю, декілька відповідей вірні, на встановлення відповідності та послідовності.

36. Дуля Ю. О. Хімічний зв'язок і будова речовини : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/khimichniy-zv'язok-i-budova-rechoviny-409217.html>.

Анотація. Тест містить 8 запитань для учнів 8 класу про особливості хімічного зв'язку та будову речовини, передбачені завдання з однією правильною відповіддю, на встановлення відповідності, з вибором правильної відповіді у тексті, з полем для вводу відповіді (розрахункова задача).

37. Дуля Ю. О. Хімічні реакції : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/khimichni-reaktsii-359947.html>.

Анотація. Тест містить 8 запитань для учнів 11 класу про типи хімічних реакцій, передбачені завдання з однією правильною відповіддю, декілька відповідей вірні, на знаходження правильної відповіді у тексті та на малюнку.

38. Забуга В. І. Інтелектуальний потенціал суспільства – головний чинник багатства держави. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти 2021* : матеріали методологічного семінару Національної академії педагогічних наук України, відділення загальної середньої освіти інститут обдарованої дитини (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 165–168.

Анотація. Дана публікація містить відомості про особливості організації роботи з обдарованими дітьми під час вивчення хімії в загальноосвітньому закладі, інноваційні роботи з обдарованими здобувачами освіти, а також надані рекомендації вчителям, які допоможуть розвивати творчі здібності обдарованих дітей.

39. Зюман Р. О. Проблема чистої води. Охорона водойм від забруднення. Очищення води на водоочисних станціях та в домашніх умовах : навчальний проєкт з хімії. 7 клас. *Учительський журнал on-line*. 2021. URL: <http://teacherjournal.in.ua/rozrobky/categories/khimiya>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку інформаційно-дослідницького практично орієнтованого навчального проєкту з хімії для учнів 7 класу. Ця розробка допоможе на практиці підвищити мотивацію щодо заощадження води; сформувати активну соціальну позицію учнів, почуття причетності до рішення проблем своєї країни, області, міста; навички самостійних досліджень.

40. Зюман Р. О. Проєкт як засіб формування екологічної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів. *Науково-методичний простір. Розвиток професійної компетентності педагогів : науково-методичний журнал* /уклад. : Лобода В. В., Захаров М. М., Коростіль Л. А. : за заг. ред. к. пед. наук, доц. Серих Л. В. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. № 6 (63). С. 21–26.

Анотація. У статті розкривається досвід реалізації інтегрованих проєктів з екології та здоров'язбереження при вивченні хімії в Охтирській загальноосвітній школі I-III ступенів № 8 Охтирської міської ради Сумської області.

41. Івашина Н. В. Вищі жирні кислоти. Мила. Жири : тести. Хімія. 9 клас. *На урок*. 2021. URL <https://naurok.com.ua/test/vischi-zhirni-kisloti-milo-zhiri-848593.html>.

Анотація. Публікація містить тест з 11 запитань для перевірки рівня знань учнів 9 класу з теми «Вищі жирні кислоти. Мила. Жири».

42. Івашина Н. В. Генетичні зв'язки між основними класами неорганічних сполук : тестові завдання. Хімія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/henetychni-zviazky-mizh-osnovnymy-klasamy-neorhanichnykh-spoluk-280161.html>.

Анотація. Публікація містить 11 тестових завдань різного виду для перевірки знань учнів 8 класу з теми «Генетичні зв'язки між основними класами неорганічних сполук» під час дистанційного навчання.

43. Івашина Н. В. Розчини. Електролітична дисоціація : контрольна робота. Хімія. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-rozchyny-elektrolitychna-dysotsiatsiia-iv-371895.html>.

Анотація. Контрольна робота містить 12 тестів різного виду для перевірки рівня навчальних досягнень учнів 9 класу з теми «Розчини. Електролітична дисоціація».

44. Лихобаба Т. М. Властивості етанової кислоти : інструктивна картка до практичної роботи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/practicna-robota-no-4-vlastivosti-etanovoi-kisloti-9-klas-495814.html>.

Анотація. Інструктивна картка містить детальний хід виконання практичної роботи № 4. Використовується під час дистанційного навчання. Хід роботи містить посилання на відеоматеріал, що демонструє хімічні властивості етанової кислоти; таблицю, яку заповнюють здобувачі освіти; запитання для висновку; питання практичного спрямування.

45. Машков В. В. Будова атома. Періодичний закон і періодична система хімічних елементів : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/budova-atoma-periodychnyi-zakon-i-periodychna-systema-khimichnykh-elementiv-samostiina-robota-382344.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової самостійної роботи для перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів хімії.

46. Машков В. В. Валентність. Відносна молекулярна маса : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/valentnist-vidnosna-molekuliarna-masa-385744.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової самостійної роботи для перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів хімії.

47. Машков В. В. Вода, склад її молекули, фізичні властивості : тести. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/s-28045.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку для вивчення нового матеріалу під час дистанційного навчання.

48. Машков В. В. Вуглеводи. Глюкоза, фізичні та хімічні властивості : урок. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/s-36386.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку для вивчення нового матеріалу під час дистанційного навчання.

49. Машков В. В. Електроліти та неелектроліти. Електролітична дисоціація : розробка уроку. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/s-3920.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку для вивчення нового матеріалу під час дистанційного навчання.

50. Машков В. В. Практична робота № 1. Дослідження якісного складу солей : тести. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/s-33079.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми.

51. Машков В. В. Хімічні елементи. Періодична система хімічних елементів : вебквест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/khimichni-elementy-periodychna-systema-khimichnykh-elementiv-995.html>.

Анотація. Публікація містить вебквест для засвоєння вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів хімії.

52. Михайленко І. В. Збірник тестів для поточного контролю з хімії для 9 класу закладів загальної середньої освіти : дидактичні матеріали / упор. А. В. Метейко, Л. А. Коростіль. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 70 с.

Анотація. Посібник містить сорок тестових поточних перевірочних робіт з курсу хімії 9 класу, розроблених відповідно до чинної навчальної програми. Збірник схвалений до використання комісією Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти та науки України.

53. Міщенко А. В. Йони. Йонний зв'язок, його утворення : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-yoni-yonniy-zv-yazok-yogo-utvorennya-262914.html>.

Анотація. Розробка уроку, мета якого розкрити матеріал через діяльність учня, як рівноцінного суб'єкта освітнього процесу.

54. Міщенко А. В. Розчини : адаптована самостійна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/adaptovana-samostijna-robota-z-temi-rozcini-497203.html>.

Анотація. Адаптований зміст самостійної роботи з теми: «Розчинення» для 9 класу відповідно до особливих освітніх потреб учня з ДЦП. Документ містить зменшений обсяг завдань та алгоритмізацію вирішення задачі з теми. Метою є оцінення результатів навчальної діяльності.

55. Міщенко Г. М. Елементи VII-A групи : тестові завдання. Хімія. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testovi-zavdanna-z-himii-11-klas-503771.html>.

Анотація. Призначення тестів - оперативний контроль і корекція навчальних досягнень тестових поточних перевірочних робіт з хімії 11 класу, розроблених відповідно до чинної навчальної програми «Хімія для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи, профільний рівень», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 1407 від учнів з хімії 11 класу, які охоплюють матеріал теми «Елементи VII-A групи».

56. Міщенко Г. М. Елементи VII-A групи : тестові завдання. Хімія. 11 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/profile/258044>.

Анотація. Призначення тестів - оперативний контроль і корекція навчальних досягнень тестових поточних перевірочних робіт з хімії 11 класу, розроблених відповідно до чинної навчальної програми «Хімія для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи, профільний рівень», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 1407 від учнів з хімії 11 класу, які охоплюють матеріал теми «Елементи VII-A групи».

57. Недайхліб С. В. Узагальнення й систематизація знань з теми «Вуглеводи» : конспект уроку. Хімія. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-uzagalnennya-y-sistematizaciya-znan-z-temi-vuglevodi-224679.html>.

Анотація. Розроблений конспект уроку розрахований для учнів 10-х класів. Мета якого узагальнити, систематизувати та скоригувати знання учнів про вуглеводи, їх будову, властивості, способи добування,

галузі застосування. Сприяти розвитку логічного мислення, продовжувати формувати культуру розумової праці, комунікаційних навичок.

58. Панич О.М. Початкові хімічні поняття : тест. Хімія. 7 клас. Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/khimiya-7-klas-tema-1-375946.html>.

Анотація. Публікація містить 11 різнопланових завдань (з однією правильною відповіддю, з кількома правильними відповідями, на встановлення відповідності, на послідовність, з полем для вводу відповіді) для оцінювання знань учнів з першої частини теми «Початкові хімічні поняття» (7 клас).

Розробка може бути корисною для тематичного контролю знань учителям хімії.

59. Папуть О. В. Використання елементів дистанційного навчання при вивченні хімії в загальноосвітніх закладах. Освіта Сумщини. 2021. № 2 (50). С. 51–53. URL: <http://www.soippo.edu.ua/index.php/34-2010-11-24-15-07-23/128-2011-03-30-11-04-52>.

Анотація. У статті йдеться про форми дистанційного навчання. Зроблено посилання на відомі сайти для проходження тестування. Наведено приклад забезпечення хімічного експерименту в умовах дистанційної освіти.

60. Полуда Т. О. Масова частка : урок. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-himi-dlya-7-klasu-na-temu-masova-chastka-268491.html> <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-himi-u-7-klasi-z-temi-masova-chastka-268492.html>.

Анотація. Конспект уроку та презентація до нього містить різні види вправ та завдань для учнів 7 класу, які узагальнюють та систематизують знання про хімічні формули, якісний і кількісний склад речовин; розвивають навички розв'язування задач із використанням масової частки елемента в речовині. Основний вид роботи на уроці – груповий, що збільшує можливість залучення до роботи більшої кількості дітей та продуктивність уроку в цілому.

61. Полуда Т. О. Початкові хімічні поняття : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-z-himi-dlya-7-klasu-na-temu-pochatkovi-himichni-ponyattya-268495.html>.

Анотація. Тест з хімії перевіряє знання учнів 7 класу про способи розділення сумішей, прості та складні речовини, хімічні формули.

62. Понирко Г. Ф. та інші. Збірник тестів для поточного контролю з хімії. 9 клас : дидактичні матеріали. Друге видання / А. В. Метейко, Л. А. Коростіль. Суми : ФОР Цьома С. П., 2021. 70 с.

Анотація. Посібник містить 32 тестові поточні перевірочні роботи з курсу хімії, 9 клас, розроблені відповідно до чинної навчальної програми «Хімія для загальноосвітніх навчальних закладів. 7-9 класи», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804. Призначається учням і вчителям хімії закладів загальної середньої освіти.

63. Решетняк Л. В. Ненасичені вуглеводні. Алкени : презентація. Хімія. 10 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-nenasicheni-vuglevodni-alkeni-270015.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку при вивченні теми «Ненасичені вуглеводні. Алкени» у 10 класі. Ця розробка допоможе вчителю надати повну інформацію учням про алкени як ненасичені вуглеводні, будову їх молекули, номенклатуру та ізомерію, хімічні властивості.

64. Решетняк Л. В. Оксиген як хімічний елемент. Кисень як проста речовина : презентація. Хімія. 7 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-oksigen-yak-himichniy-element-kisen-yak-prosta-rechovina-270013.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку при вивченні теми «Оксиген як хімічний елемент. Кисень як проста речовина» у 7 класі. Ця розробка може допомогти вчителю надати повну інформацію учням про Оксиген як хімічний елемент, фізичні та хімічні властивості, добування, способи збирання, застосування кисню.

65. Романенко І. І. та ін. Збірник тестів для поточного контролю з хімії. 11 клас / за ред. Л. А. Коростіль. Суми : ФОР Цьома С. П., 2021. 94 с.

Анотація. Збірник містить 42 тестові поточні перевірочні роботи з курсу хімії 11 класу, розроблених відповідно до чинної навчальної програми «Хімія для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Рівень стандарту», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 №1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти». Матеріали збірника рекомендовано учням і вчителям хімії закладів загальної середньої освіти для використання в процесі навчання хімії.

66. Сергієнко А. А. Інтерактивна візуалізація хімічних об'єктів вивчення в роботі вчителя. Науково-методичний простір. Розвиток професійної компетенції педагогів. 2021. № 6 (63). С. 85–87.

Анотація. У статті висвітлено можливості використання сучасних освітніх технологій візуалізації абстрактної інформації в освітньому процесі на уроках хімії. Значну увагу приділено питанням застосування технологій візуалізації для полегшення сприйняття навчального матеріалу, забезпечення його правильного розуміння та уцілення інформаційних потоків.

67. Сергієнко А. А. Контрольна робота : тест. № 1. Хімія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-1-154884.html>.

Анотація. Тест містить завдання різних рівнів складності для перевірки знань учнів з тем «Хімічний зв'язок», «Будова речовини».

68. Сергієнко А. А. Узагальнення і систематизація знань з теми «Розчини» : тест. Хімія. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-i-systematyzatsiia-znan-z-temy-rozchyny-129270.html>.

Анотація. Тест містить різноманітні завдання, що допоможе вчителю перевірити знання учнів з теми «Розчини».

69. Сергієнко А. А. Узагальнення і систематизація знань з теми Будова атома. Періодичний закон і періодична система хімічних елементів : тест. Хімія. 8 клас *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-i-systematyzatsiia-znan-z-temy-budova-atoma-periodychnyi-zakon-i-periodychna-systema-khimichnykh-elementiv-352898.html>.

Анотація. Тест містить завдання різних рівнів складності, що допоможе вчителю перевірити знання учнів з теми.

70. Сергієнко А. А. Узагальнення і систематизація знань з теми Кисень : тест. Хімія. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-i-systematyzatsiia-znan-z-temy-kysen-203570.html>.

Анотація. Тест містить завдання різних рівнів складності, що допоможе перевірити знання учнів з теми «Кисень».

71. Сигида Л. О., Сигида Т. В. Бібліометричний та візуалізаційний аналіз взаємозв'язку понять «хімія», «біологія» та «екологія». *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика: збірник наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 04 березня 2021 року)*. Суми : НІКО, 2021. С. 320–324.

Анотація. Стаття розкриває результати аналізу 517 публікацій із наукометричної бази даних Scopus за період із 2010 по 2019 рр. Отримані результати аналізу та візуалізації є актуальними та формують основу для кращого розуміння взаємозв'язків між поняттями «хімія», «біологія» та «екологія».

72. Терещенко Т. В. Ситуативні завдання з хімії як засіб розвитку інформаційної компетентності учнів. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка* : збірник наукових статей / за заг. ред. : Гузенко О.В. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021 С. 202.

Анотація. У статті схарактеризовано особливості застосування ситуативних завдань з хімії як засобу розвитку інформаційної компетентності учнів закладу загальної середньої освіти. Висвітлено умови формування інформаційної компетентності школярів, наведено вимоги до рівнів засвоєння хімічної інформації.

73. Тимченко Р. В. Розв'язування задач на надлишок : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvazuvanna-zadac-na-nadlisok-reagentiv-450326.html>.

Анотація. Закріпити поняття задачі на надлишок, довести до учнів алгоритм розв'язування задач такого типу, навчити учнів розв'язувати задачі за даним алгоритмом; розвивати вміння розв'язувати задачі на надлишок реагентів; розвивати логічне, творче мислення; вміння аналізувати, узагальнювати, робити висновки, спостерігати; виховувати у дітей самостійність, сумлінність, здатність до переборення труднощів, працелюбство.

74. Тимченко Р. В. Хімія і Команда : конспект. Методична розробка позакласного заходу-гри з хімії. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-himia-i-komanda-458757.html>.

Анотація. Метою позакласного заходу є поглиблення знань учнів з хімії, формування уявлення про тісний зв'язок хімії з іншими навчальними предметами та про важливість знань з хімії для освіченої, ерудованої людини; формування пізнавального інтересу, розвиток логічного мислення, розширення кругозору учнів; виховання культури спілкування і вміння співпрацювати у колективі; прищеплення потягу до навчання та одержання сучасних знань.

75. Хижняк Т. В. Характеристика хімічних елементів за положенням у періодичній системі хімічних елементів і будовою атома : розробка уроку. Хімія. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-harakteristika-himichnih-elementiv-za-polozhennyam-u-periodychniy-sistemi-himichnih->

<https://naurok.com.ua/urok-harakteristika-himichnih-elementiv-za-polozhennyam-u-periodichniy-sistemi-himichnih-elementiv>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з хімії у 8 класі про положення хімічного елемента в періодичній системі хімічних елементів.

76. Хижняк Т. В. Вирубка лісів - вплив на екосистему : презентація. 10-11 клас. *На урок 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-virubka-lisiv---vpliv-na-ekosistemu-10-11-klasi-233135.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію про наслідки вирубки лісів на екологічну систему для учнів 10 – 11 класів.

77. Хижняк Т. В. Охорона довкілля від забруднень при переробці вуглеводневої сировини та використанні продуктів переробки : методична розробка уроку. Хімія. 11 клас. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-ohorona-dovkillya-vid-zabrudnen-pri-pererobci-vuglevodnevo-sirovini-ta-vikoristanni-produktiv-pererobki-11-klas-233132.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з хімії для 11 класу з проблеми охорони довкілля від забруднень при переробці вуглеводневої сировини та використанні продуктів переробки.

78. Хижняк Т. В. Періодичний закон і періодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва. Будова атома : розробка уроку. Хімія. 8 клас. *На уро.к 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-periodichniy-zakon-i-periodichna-sistema-himichnih-elementiv-d-i-mendel-va-budova-atoma-8-klas-233127.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з хімії для 8 класу по періодичному закону хімічних елементів.

79. Хижняк Т. В. Поняття про оксиди. Окиснення. Хімічні властивості кисню : розробка уроку. Хімія. 7 клас. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-ponyattya-pro-oksidi-okisnennya-himichni-vlastivosti-kisnyu-7-klas-233126.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з хімії для 7 класу про поняття оксиди.

80. Хижняк Т. В. Поняття про хімічні засоби захисту рослин, їхній вплив на навколишнє середовище. Взаємозв'язок між вуглеводнями : розробка уроку. Хімія. 11 клас. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-ponyattya-pro-himichni-zasobi-zahistu-roslin-hniy-vpliv-na-navkolishne-seredovische-vzajemoz>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з хімії для 11 класу про хімічні засоби захисту рослин та вплив цих речовин на навколишнє середовище.

81. Хижняк Т. В. Птахи, які занесені до Червоної Книги України : презентація. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ptahi-yaki-zaneseni-do-chervonoj-knigi-ukra-ni-233134.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію птахів, які занесені до Червоної Книги України для учнів 7 класу.

82. Хижняк Т. В. Тематичне оцінювання «Періодичний закон і періодична система хімічних елементів Д. І. Менделєєва. Будова атома : розробка уроку. Хімія. 8 клас. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-tematichne-ocinyuvannya-periodichniy-zakon-i-periodichna-sistema-himichnih-elementiv>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з хімії для 8 класу.

1.6. Біологія

1. Сема В. І. Зоологічний турнір : сценарій заходу та презентація. *Всеосвіта. 2021*. URL: <https://vseosvita.ua/library/gra-zoologichnij-turnir-414105.html>.

Анотація. Публікація містить сценарій позакласного заходу з біології для учнів 7 класів у формі гри та презентацію до нього. Метою заходу є активізація пізнавальної діяльності учнів, розвиток умінь працювати в команді та виховання бережного та дбайливого ставлення до природи.

2. Артюшенко - Фесенко Л. М. Біологічний квест для учнів 6-7 класів : розробка. *На Урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/biologichniy-kvest-dlya-uchniv-6-7-klasiv-242854.html>.

Анотація. Гра полягає в розгадуванні різноманітних загадок, пошуку відповідей на запитання, виконанні завдань. Мета гри: розширити знання учнів про рослинний і тваринний світ. Розвивати увагу, логічне мислення, вміння працювати в групі. Виховувати пізнавальний інтерес до вивчення навколишнього середовища.

3. Бадуліна В. І. Плід. Будова та різноманітність плодів : урок. Біологія. 6 клас. *Всеосвіта. 2021*. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-plid-budova-ta-riznomanitnist-plodiv-420892.html>.

Анотація. Урок на тему «Плід. Будова, різноманітність та значення плодів» - урок засвоєння нових знань. На уроці застосовані такі методи та прийоми: інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, візуальний, мозковий штурм, біологічна вікторина, гра в слова, робота в групах, захист міні-проектів. На уроці виконано лабораторну роботу «Плід. Різноманітність плодів».

Узагальнення та систематизація знань - занесення результатів роботи до таблиці, метод «Мікрофон».

4. Барсукова Л. І. Паразитичні черви. Профілактика захворювань : тести. Біологія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/parazitichni-chervi-profilaktika-zahvoryuvan-758442.html>.

Анотація. Матеріал для підготовки до ЗНО з біології (11 клас) містить тести з теми «Паразитичні черви».

5. Бацура О. Є. Індекс маси тіла школярів як показник фізичного розвитку і стану здоров'я. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 93–94.

Анотація. Робота містить аналітичний огляд літератури стосовно даної теми, методу визначення ІМТ та практичну частину, в якій авторка дослідила індивідуальні особливості показників ІМТ у школярів трьох вікових категорій і простежила динаміку зміни значень індексу масу тіла з віком.

Дослідження має велике значення для корекції режиму харчування і фізичних навантажень учнів, що мають відхилення від нормальних значень ІМТ з метою профілактики порушень їх фізичного розвитку.

6. Білецька Т. А. Тести з біології для учнів 6 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/my>.

Анотація. Опубліковані тести (5 штук) допоможуть вчителю біології активізувати роботу учнів та перевірити ступінь засвоєння матеріалу учнями в процесі вивчення курсу біології у 6 класі. Зміст тестів відповідає новому Державному стандарту та діючим програмам. Тести можна використовувати для різних форм контролю навчальних досягнень при синхронному та асинхронному дистанційному навчанні.

7. Бублик Ю. В. Дихальна та травна система : тест. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/dihalna-ta-travna-sistema-1165110.html>.

Анотація. Публікація містить 8 завдань з однією правильною відповіддю та множинного вибору з теми «Дихальна та травна система». Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям біології.

8. Буянова Н. В. Будова стебла : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/budova-stebbla-753434.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань. Дистанційна форма навчання.

9. Буянова Н. В. Голонасінні та покритонасінні : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/golonasinni-ta-pokritonasinni-kvitkovi-923498.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

10. Буянова Н. В. Життєві форми. Рослинні угруповання. онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zhittevi-formi-roslinni-ugrupovannya-zv-yazki-roslin-z-inshimi-organizmami-tipi-roslinnih-ugrupuvan-958223.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

11. Буянова Н. В. Загальна характеристика грибів : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zagalna-harakteristika-gribiv-1006732.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

12. Буянова Н. В. Корінь, Будова і функції. Види коренів та їх видозміни : онлайн-тести. *На урок*. 2021. Біологія. 6 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/korin-budova-i-funkci-vidi-koreniv-ta-h-vidozmini-710064.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань. Дистанційна форма навчання.

13. Буянова Н. В. Пагін. Будова пагона. Його розвиток з бруньки : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pagin-budova-pagona-yogo-rozvitok-z-brunki-735872.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань. Дистанційна форма навчання.

14. Буянова Н. В. Плауни, хвощі, папороті : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/plauni-hvoschi-paporoti-878085.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

15. Вінницька В. С. Ігорова перевірка знань учнів по темі «Квітка. Статеве розмноження : презентація. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-igrova-perevirka-znan-uchniv-po-temi-kvitka-stateve-rozmnozheniya-roslin-225350.html>.

Анотація. Впровадження ігрових елементів на уроках, сприяють доступності та зацікавленості навчанням, створюють атмосферу співпраці та доброзичливості. Включається до роботи зорова, слухова та змістовна пам'ять.

16. Вінницька В. С. Спадковість та мінливість : тести. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/spadkovist-ta-minlivist-organizmiv-795228.html>.

Анотація: Тестова перевірка дає можливість швидко перевіряти знання учнів та залучати до активної роботи вдома та школі.

17. Воскобойникова Н. О. Антропічний вплив на гідросферу : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/antropichnyi-vplyv-na-hidrosferu-221840.html>.

Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль засвоєння знань здобувачів освіти ІІ класу з теми «Антропічний вплив на гідросферу».

18. Воскобойникова Н. О. Будова рослинної клітини : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/budova-roslynnoi-klitiny-358077.html>.

Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль рівня засвоєння знань здобувачів освіти 6 класу з теми «Будова рослинної клітини».

19. Воскобойникова Н. О. Водне середовище існування організмів : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vodne-seredovyshe-isnuvannia-356664.html>.

Анотація. Різномірні завдання дають можливість оцінити рівень володіння здобувачами освіти ключових та предметних компетентностей з розділу «Середовища існування», ІІ клас.

20. Воскобойникова Н. О. Завдання та досягнення сучасної селекції : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zavdannia-ta-dosiagnennia-suchasnoi-seleksii-280995.html>.

Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль рівня засвоєння знань здобувачів освіти у ІІ класі.

21. Воскобойникова Н. О. Клітина : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalennia-znan-z-temy-klityna-370537.html>.

Анотація. Різномірні завдання допоможуть вчителю здійснити контроль та узагальнення знань у 6 класі з теми «Клітина».

22. Воскобойникова Н. О. Клітинне дихання : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/klitynne-dykhannia-398768.html>.

Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль та узагальнення знань з теми «Клітинне дихання», 10 клас.

23. Воскобойникова Н. О. Наземно - повітряне середовище існування : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/nazemno-povitriane-seredovyshe-isnuvannia-orhanizmiv2-360829.html>.

Анотація. Різномірні завдання дають можливість оцінити рівень володіння здобувачами освіти ключових та предметних компетентностей з розділу «Середовища існування», ІІ клас.

24. Воскобойникова Н. О. Опорно - рухова система : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/oporno-rukhova-systema-357278.html>.

Анотація. Різномірні завдання допоможуть вчителю здійснити контроль та узагальнення знань у 8 класі з теми «Опорно - рухова система».

25. Воскобойникова Н. О. Поняття про якість довкілля. Критерії забруднення довкілля : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/poniattia-pro-iakest-dovkillia-kryterii-zabrudnennia-dovkillia-214942.html>.

Анотація. Різномірні тестові завдання для перевірки знань створено за підручником для ІІ класу (автори Остапченко Л. І., Балан П. Г.).

26. Воскобойникова Н. О. Репродуктивна поведінка тварин : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/reproduktyvna-povedinka-tvaryn-271992.html>.

Анотація. Різномірні завдання дають можливість оцінити рівень володіння здобувачами освіти ключових та предметних компетентностей. з теми «Репродуктивна поведінка тварин».

27. Воскобойникова Н. О. Розвиток опорно - рухової системи з віком : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rozvytok-oporno-rukhoivoi-systemy-374285.html>.
Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль рівня засвоєння знань з теми «Розвиток опорно - рухової системи з віком», 8 клас.
28. Воскобойникова Н. О. Роль бактерій у природі та житті людини : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rol-bakterii-401027.html>.
Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль та узагальнення знань з теми «Бактерії», 6 клас.
29. Воскобойникова Н. О. Середовища існування : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zminy-pryrody-pivnichnoi-ameryky-liudynoiu-202366.html>.
Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль знань учнів 11 класу з теми.
30. Воскобойникова Н. О. Симбіоз та його форми : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/symbioz-ta-yoho-formy-373766.html>.
Анотація. Різномірні завдання допоможуть вчителю здійснити контроль та узагальнення знань з теми «Симбіоз», 11 клас.
31. Воскобойникова Н. О. Територіальна поведінка : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/terytorialna-povedinka-281629.html>.
Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю здійснити контроль засвоєння знань здобувачів освіти 7 класу з теми «Територіальна поведінка тварин».
32. Воскобойникова Н. О. Тип Членистоногі : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/typ-chlenystonohi-355487.html>.
Анотація. Різномірні завдання дають можливість оцінити рівень володіння здобувачами освіти предметних компетентностей. з теми «Тип Членистоногі».
33. Гавриленко К. О. Еволюція органічного світу : тест. Біологія. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/evolyuciya-organichnogo-svitu-842330.html>.
Анотація. Матеріали для підготовки до уроків біологія, що містять тестові вправи з теми «Еволюція органічного світу».
34. Гавриленко К. О. Сталий розвиток та раціональне природокористування : тест. Біологія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/sposobi-dobuvannya-kislot-osnov-ta-soley-931102.html>.
Анотація. Матеріали для підготовки до уроків біологія, що містять тестові вправи з теми «Сталий розвиток та раціональне природокористування».
35. Голуб С. В. Застосування зооіндикацій та фітоіндикації для оцінки гідроекологічного стану річок Десенки та Шостки. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2020 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 118.
Анотація. Вивчення екології річки Шостка та застосування зооіндикацій та фітоіндикації для оцінки гідроекологічного стану річок Десенки та Шостки.
36. Голуб С. В., Кохановська О. В., Олексенко С. І. Вплив ефірного масла розмарину лікарського (ROSMARINUS OFFICINALIS L.) на фізіологічні процеси пам'яті. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2020 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 123.
Анотація. Дослідження фітотерапії на організм учасників освітнього процесу, вивчення впливу ефірного масла розмарину лікарського (ROSMARINUS OFFICINALIS L.) на фізіологічні процеси пам'яті.
37. Грицай Л. Пластичний обмін речовин - фотосинтез. Світлова та темнова фази фотосинтезу : конспект уроку. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-plastichniy-obmin-rechovin-fotosintez-svitlova-ta-temnova-fazi-fotosintezu-267696.html>.
Анотація. Дана розробка уроку дає можливість у доступній формі ознайомити учнів з особливим асиміляційним процесом - фотосинтезом; з'ясувати його умови проходження, проаналізувати процеси світлової та темної фази, роль хлоропластів в процесі перетворення енергії Сонця на енергію хімічних зв'язків. Завдяки даному матеріалу відбувається сприятливий розвиток в учнів логічного мислення, вмінню працювати в групах, а також виховується розуміння єдності всього живого й бережливе ставлення до життя на Землі.

38. Дерев'яно Ю. О. Адаптації (І частина) : тести. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/adaptatsii-i-chastyna-11-klas-330881.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
39. Дерев'яно Ю. О. Адаптації : контрольна робота. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-adaptatsii-11-klas-386744.html>.
Анотація. Публікація містить завдання тестової контрольної роботи для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів біології.
40. Дерев'яно Ю. О. Біологія як наука. Біологічні системи : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/biolohiia-iak-nauka-biolohichni-systemy-9-klas-332161.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
41. Дерев'яно Ю. О. Виділення. Шкіра : тести. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-vidilennya-shkira-8-klas-814839.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
42. Дерев'яно Ю. О. Вища нервова діяльність. Безумовні та умовні рефлекси : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vyshcha-nervova-diialnist-bezumovni-ta-umovni-refleksy-8-klas-256038.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
43. Дерев'яно Ю. О. Внутрішнє середовище організму. Кров: еритроцити, групи крові, переливання крові : тести. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-vnutrishne-seredovishe-organizmu-krov-eritrociti-grupi-krovi-perelivannya-krovi-8-klas-733927.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
44. Дерев'яно Ю. О. Водне та наземно-повітряне середовища існування організмів : тести. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vodne-ta-nazemno-povitriane-seredovyscha-isnuvannia-orhanizmiv-11-klas-345273.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
45. Дерев'яно Ю. О. Дихання та транспорт речовин у тварині : тести. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-dihannya-ta-transport-rechovin-u-tvarini-7-klas-878650.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
46. Дерев'яно Ю. О. Екологічні групи та життєві форми рослин : тести. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ekolohichni-hrupy-ta-zhyttievi-formy-roslyn-6-klas-252141.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
47. Дерев'яно Ю. О. Екологічні проекти в біологічній освіті. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. Суми : НІКО, 2021. С. 88–91.
Анотація. У статті обґрунтовано значення проектної технології у формуванні екологічної культури молодого покоління, зазначено орієнтовну тематику екологічних проектів у біологічній освіті, зазначено основні етапи та методичні рекомендації щодо виконання учнівських проектів.
48. Дерев'яно Ю. О. Ендокринна система людини : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/endokrynna-systema-liudyny-8-klas-304350.html>.
Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.
49. Дерев'яно Ю. О. Зв'язок організму людини із зовнішнім середовищем. Сенсорні системи : контрольна робота. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-zviazok-orhanizmu-liudyny-iz-zovnishnim-seredovyschem-sensorni-systemy-8-klas-235129.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової контрольної роботи для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів біології.

50. Дерев'яно Ю. О. Квітка. Суцвіття : тести. 6 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-kvitka-sucvittya-6-klas-812155.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

51. Дерев'яно Ю. О. Корінь : тести. 6 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-korin-6-klas-703899.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

52. Дерев'яно Ю. О. Насінина. Плід : тести. 6 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-nasinina-plid-6-klas-812306.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

53. Дерев'яно Ю. О. Нервова система людини : тести. 8 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-nervova-sistema-lyudini-8-klas-815094.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

54. Дерев'яно Ю. О. Організми і середовище існування : тести. 7 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/orhanizmy-i-seredovyshe-isnuvannia-7-klas-313216.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

55. Дерев'яно Ю. О. Основні поняття генетики. Закони Менделя : тести. 10 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-osnovni-ponyattya-genetiki-zakoni-mendelya-6-klas-746578.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

56. Дерев'яно Ю. О. Особливості процесів регенерації. Трансплантація тканин та органів у людини : тести. 10 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/osoblyvosti-protsesiv-reheneratsii-transplantatsiia-kanyn-ta-orhaniv-u-liudyny-10-klas-286819.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

57. Дерев'яно Ю. О. Пагін: будова, видозміни. Стебло : тести. 6 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-pagin-budova-vidozmini-steblo-6-klas-732915.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

58. Дерев'яно Ю. О. Паразитичні безхребетні тварини : тести. 7 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/parazytychni-bezhkhibetni-tvaryny-7-klas-375829.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

59. Дерев'яно Ю. О. Плазуни : тести. 7 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-plazuni-7-klas-704823.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

60. Дерев'яно Ю. О. Поведінка тварин. Індивідуальна поведінка : тести. 7 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/povedinka-tvaryn-indyvidualna-povedinka-7-klas-267154.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

61. Дерев'яно Ю. О. Птахи : тести. 7 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-ptahi-7-klas-728625.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

62. Дерев'янку Ю. О. Репродукція (мітоз, амітоз), ріст та розвиток клітин : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/reproduktsiia-mitoz-amitoz-rist-ta-rozvytok-klityn-10-klas-299247.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

63. Дерев'янку Ю. О. Репродукція як механізм забезпечення безперервності існування видів : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/reproduktsiia-ia-mekhanizm-zabezpechennia-bezperernosti-isnuvannia-vydiv-10-klas-260615.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

64. Дерев'янку Ю. О. Розмноження та розвиток людини : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rozmnozhennia-ta-rozvytok-liudyny-8-klas-313646.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

65. Дерев'янку Ю. О. Розмноження та розвиток тварин : тести. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-rozmnozhennya-ta-rozvitok-tvarin-7-klas-880338.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

66. Дерев'янку Ю. О. Симбіоз та його форми : тести. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/symbioz-ta-oho-formy-11-klas-371623.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

67. Дерев'янку Ю. О. Спадковість і мінливість : контрольна робота. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-spadkovist-i-minlyvist-10-klas-243260.html>.

Анотація. Публікація містить завдання тестової контрольної роботи для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів біології.

68. Дерев'янку Ю. О. Ссавці: будова, спосіб життя : тести. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-ssavci-budova-sposib-zhittya-6-klas-740396.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

69. Дерев'янку Ю. О. Структура клітини : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/struktura-klityny-9-klas-375878.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

70. Дерев'янку Ю. О. Тканини рослин : тести. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-tkanini-roslin-6-klas-703608.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

71. Дерев'янку Ю. О. Хімічний склад клітини. Неорганічні сполуки : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/khimichni-sklad-klityny-neorhanichni-spoluky-9-klas-333139.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

72. Дуля Ю. О. Вступ. Клітина : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vstup-klityna-373805.html/>.

Анотація. Тест містить 12 запитань для учнів 6 класу про клітину – одиницю будови організмів, передбачені завдання з однією правильною відповіддю, декілька відповідей вірні, на встановлення відповідності та послідовності, пошук на зображенні.

73. Загурська Н. І. Будова хромосом. Каріотип людини : презентація до уроку. 9-11 класи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-budova-hromosomkariotip-ludini-484541.html>.

Анотація. У презентації розкрито будову хромосом, особливості структури ДНК. Учні познайомляться з каріотипом людини, відмінністю чоловічих та жіночих хромосом. Для учнів 9-11 класів.

74. Загурська Н. І. Джерела екологічної загрози : презентація до уроку. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uzagalnuucij-urok-z-biologii-dla-ucniv-10-11-klasiv-dzerela-ekologicnoi-zagrozi-506424.html>.

Анотація. У презентації розглядаються причини погіршення екологічної обстановки на планеті, проаналізовані шляхи подолання екологічної кризи; проводиться пропаганда природоохоронної освіти, виховання в дітей любові до природи, рослинного і тваринного світу.

75. Загурська Н. І. Екологічні групи рослин : презентація до уроку. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-ekologicni-grupi-roslin-277833.html>.

Анотація. Даний матеріал знайомить учнів із різними групами рослин, їхнє відношення до світла, тепла, вологи та інших чинників природи.

76. Загурська Н. І. Екологічні закони : презентація до уроку. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-temi-ekologicni-zakoni-195380.html>.

Анотація. У презентації розглянуто різні екологічні закони та їхні характеристики, особливості взаємодії організмів різних рівнів та чинники їхнього середовища існування.

77. Загурська Н. І. Етапи онтогенезу людини : презентація до уроку. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-etapi-ontogenezu-ludini-484546.html>.

Анотація. Презентація містить матеріал про ембріональний та постембріональний розвиток людини. Розглянуто особливості формування ембріону та плоду, критичні періоди розвитку та запобігання ускладненням.

78. Загурська Н. І. Життєві форми рослин і тварин : презентація до уроку. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-zittevi-formi-roslin-i-tvarin-ak-pristosuvanna-do-sposobu-zitta-271587.html>.

Анотація. Даний матеріал знайомить учнів із різними формами життя рослин і тварин, які розвинулися в процесі еволюції та пристосувалися до певного способу життя в конкретних умовах.

79. Загурська Н. І. Органи чуття людини : презентація до уроку. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-organi-cutta-ludini-484544.html>.

Анотація. Презентація знайомить учнів з різними органами чуття людини: зір, слух, нюх, смак, рівновага, дотик, їх будовою, розміщенням, принципом роботи та значенням для правильного сприйняття навколишнього середовища.

80. Загурська Н. І. Павучок – Хрестовичок: екологічна казка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ekologicna-kazka-pavucok-hrestovicok-506426.html>.

Анотація. Екологічна казка «Павучок – Хрестовичок» – це розповідь для дітей молодших класів про будову, спосіб життя та різноманітність павуків нашої місцевості, їх роль у природі. Можна використати для позакласної роботи.

81. Загурська Н. І. Сучасні погляди на систему еукаріотичних організмів : презентація до уроку. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-sucasni-pogladi-na-sistemu-eukarioticnih-organizmiv-prezentacia-do-urokiv-biologii-10-kl-482457><https://vseosvita.ua/library/tema-sucasni-pogladi-na-sistemu-eukarioticnih-organizmiv-prezentacia-do-urokiv-biologii-10-kl-482457.html>.

Анотація. У презентації розглянуто різні варіанти класифікації еукаріотів. Пропонується ілюстрований матеріал з даного питання. Матеріал буде корисним і під час підготовки до ЗНО.

82. Залозна О. М. Виділення, його значення для організму. Органи виділення тварин : технологічна карта уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tehnologicna-karta-uroku-biologii-v-7-klasi-vidilenna-jogo-znacenna-dla-organizmu-organi-vidilenna-tvarin-491773.html>.

Анотація. Технологічна карта уроку з біології у 7 класі «Виділення, його значення для організму. Органи виділення тварин» має на меті формування в учнів умінь з'ясувати значення процесу виділення для нормальної життєдіяльності будь-якого організму, узагальнити і систематизувати відомості про різноманітність органів виділення у різних груп тварин, ознайомити з формами виділення, проаналізувати еволюційні зміни видільної системи у тварин, вміння вчитися самоорганізовуватися до навчальної діяльності у взаємодії, розвивати допитливість, пізнавальний інтерес, удосконалювати навички роботи з підручником, додатковими джерелами інформації, в додатках Padlet, LearningApps.org.

83. Залозна О. М. Виділення, його значення для організму. Органи виділення тварин : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-biologii-v-7-klasi-vidilenna-jogo-znacenna-dla-organizmu-organi-vidilenna-tvarin-491779.html>.

Анотація. Презентація містить багато цікавих інтерактивних вправ та завдань: прийом «Психологічний настрій», біологічний диктант, фізкультхвилинка, гра «Закодоване слово», методика «Асоціативний куц», вправа на встановлення відповідності та «Незакінчені речення», аркуш оцінювання «Мої успіхи на уроці», рубрика «Це цікаво...» тощо, які допоможуть цікаво провести урок.

84. Залозна О. М. Їжа та її компоненти. Склад харчових продуктів. Значення компонентів харчових продуктів : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-iza-ta-ii-komponenti-sklad-harcovih-produktiv-znacenna-komponentiv-harcovih-produktiv-8-klas-491849.html>.

Анотація. Конспект уроку допоможе охарактеризувати їжу як джерело енергії, біологічну роль білків, вуглеводів та жирів як основних компонентів їжі; розвивати логічне мислення і творчий потенціал учнів; удосконалювати вміння працювати в групах; виховувати бережливе ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих.

85. Коваленко І. П. Вступ : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testovi-zavdanna-z-temi-vstup-10-klas482550.html>.

Анотація. Тестові завдання з теми «Вступ» містять різноманітні завдання та можуть бути використані для перевірки знань учнів у 10 класі. Завдання укладено на базі питань ЗНО з біології 2021 року та минулих років. Можна використовувати для підготовки до ЗНО, організації поточного та тематичного контролю знань за поданою темою.

86. Коваленко І. П. Концепція сталого розвитку та її значення : урок. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-koncepcia-stalogo-rozvitku-ta-ii-znacenna-437267.html>.

Анотація. Конспект уроку з біології для 11 класу «Концепція сталого розвитку та її значення» може бути використаний при проведенні дистанційного навчання. Містить необхідні пояснення та різноманітні завдання з теми.

87. Коваленко І. П. Птахи. Риси пристосування до польоту : презентація. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-ptahi-risi-pristosuvanna-do-polotu-499558.html>.

Анотація. Презентація до уроку «Птахи. Риси пристосування до польоту» забезпечить супровід уроку біології у 7 класі за відповідною темою. Містить завдання з актуалізації знань з теми «Плазуни» та завдання на систематизацію та узагальнення вивченого за темою «Птахи. Риси пристосування до польоту».

88. Коваленко І. П. Розмноження рослин : контрольна робота. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-z-temi-rozmnozenna-roslin-6-klas-478484.html>.

Анотація. Контрольна робота з біології для учнів 6 класу за темою «Розмноження рослин» містить різноманітні завдання та може бути використана як для тематичного контролю знань, так і для повторення матеріалу під час підготовки учнів до ЗНО.

89. Коваленко І. П. Сталий розвиток та раціональне природокористування : контрольна робота. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-z-temi-stalij-rozvitok-ta-racionalne-prirodokoristuvanna-440519.html>.

Анотація. Контрольна робота з теми «Сталий розвиток та раціональне природокористування» може бути використана під час проведення поточного або тематичного контролю знань з біології в 11 класі. Містить різноманітні завдання.

90. Комлик Ю. А. Органи рослин : гра. 6 клас. *Kahoot*. 2021. URL: <https://create.kahoot.it/details/8e8af2e9-cb07-48d5-807c-d86ae8fa0cfd>.

Анотація. Гра містить завдання для узагальнення знань з теми «Органи рослин».

91. Комлик Ю. А. Різноманітність птахів: розробка веб-квесту. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/riznomanitnist-ptakhiv-946.html>.

Анотація. Публікація містить розробку квесту, що дозволить познайомитися з рядами птахів та цікавими видами даних тварин.

92. Костенко А. В. Амеба, інфузорія, одноклітинні паразитичні : тести. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ameba-infuzoriia-odnoklitynni-parazytychni-384451.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

93. Костенко А. В. Бактерії: будова, життєдіяльність, значення : тести. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/bakteriibudova-zhyttiedialnist-znachennia-6-klas-368623.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

94. Костенко А. В. ВНД. Умовні та безумовні рефлекс. Інстинкти : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vnd-umovni-ta-bezumovni-refleksy-instynkty-288177.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

95. Костенко А. В. Внутрішнє середовище. Кров : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vnutrishnie-seredovyshchekrov8-klas-177910.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

96. Костенко А. В. Зорова сенсорна система людини : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zorova-sensorna-systema-liudyny-218773.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

97. Костенко А. В. Клітина та її структура: мембрана, цитоплазма : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/klityna-ii-strukturamembranatsytoplazma-9-klas-363453.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

98. Костенко А. В. Контроль знань. Вступ. Клітина : тести. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrol-znanvstup-klityna6-klas-353629.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

99. Костенко А. В. Спадкові хвороби людини : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/spadkovi-khvoroby-liudyny-243807.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

100. Костенко А. В. Спадковість та мінливість : тести. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/10-kl-spadkovist-ta-minlyvist-test-1-188669.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

101. Костенко А. В. Гриби : тести. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pidsumkova-robota-z-temy-hryby-312698.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

102. Кукленко Н. І. Завдання та досягнення сучасної селекції. Внесок вітчизняних учених-селекціонерів : методична розробка. Біологія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-zavdannya-ta-dosyagnennya-suchasno-selekcii-vnesok-vitchiznyanih-uchenih-selekcioneriv-215097.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку біології 11 класу, де представлено інформацію про досягнення селекції, ознайомлення з внеском вітчизняних учених у розвиток селекції. Матеріал можна використовувати під час дистанційного навчання та підготовки учнів до ЗНО з покликанням на відео й презентацію.

103. Кукленко Н. І. Застосування методів генної та клітинної інженерії в сучасній селекції, медицині : методична розробка. Біологія. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-zastosuvannya-metodiv-genno-ta-klitinno-inzhenerii-v-suchasniy-selekcii-medicini-265835.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку біології 11 класу. Матеріал можна використовувати для дистанційного навчання та для підготовки абітурієнтів до ЗНО. Також містить покликання на відеофільм, презентацію та практичне завдання «Адаптаційний потенціал людини».

104. Кукленко Н. І. Значення для планування селекційної роботи вчення М. І. Вавилова про центри різноманітності та походження культурних рослин, закону гомологічних рядів спадкової мінливості : методична розробка. Біологія. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/znacenna-dla-planuvannya-selekcijnoi-roboti-vcenna-mi-vavilova-pro-centri-riznomanitnosti-ta-pohodzenna-kulturnih-roslin-zakonu-gomologicnih-radiv-spad-500277.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку біології 11 класу. Матеріал можна використовувати для дистанційного навчання та для підготовки абітурієнтів до ЗНО. Надано посилання на відеофільм про вченого М.І. Вавилова та тестові завдання для закріплення матеріалу.

105. Кукленко Н. І. Сучасні методи селекції тварин, рослин і мікроорганізмів : методична розробка. Біологія. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sucasni-metodi-selekcii-tvarin-roslin-i-ikroorganizmiv-403625.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку біології 11 класу. Матеріал можна використовувати під час дистанційного навчання, розміщено покликання на відеофільм «Основні досягнення селекції» та презентацію «Селекція рослин». Інформація може бути корисною для підготовки абітурієнтів до ЗНО.

106. Купріянова І. Л. Біорізноманіття. Неклітинні форми життя. Прокаріоти та еукаріоти : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-bioriznomanittia-neklitynni-formy-zhyttia-prokarioty-ta-eukarioty-374719.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

107. Купріянова І. Л. Еволюція органічного світу. Біорізноманіття : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-znan-z-temy-evoliutsiia-orhanichnoho-svitu-bioriznomanittia-250660.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

108. Купріянова І. Л. Закономірності успадкування ознак : тести. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zakonomirnosti-uspadkuvannia-oznak-202260.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

109. Купріянова І. Л. Зв'язок організму із зовнішнім середовищем. Сенсорні системи : тести. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zviazok-orhanizmu-iz-zovnishnim-seredovishchem-sensorni-systemy-235064.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

110. Купріянова І. Л. Різноманітність тварин (безхребетні тварини) : тести. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiiia-uzahalnennia-znan-z-temy-riznomanitnist-tvaryn-bezkhrebetni-tvaryny-379390.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми, підготовки до ЗНО з біології. Для вчителів, учнів, абітурієнтів.

111. Лапоног Л. О. Лишайники. Значення лишайників у природі і житті людини : урок. Біологія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-biologii-u-6-klasi-tema-lisajniki-znacenna-lisajnikiv-u-prirodi-i-zitti-ludini-482938.html>.

Анотація. Метою уроку було сформулювати у школярів поняття про лишайники, про особливості їх будови на основі здобутих знань про водорості та гриби; показати значення лишайників у природі та житті людини, закріпити вміння розпізнавати, порівнювати, аналізувати; виховувати бережливе ставлення до навколишнього середовища. Для цього було використано різні методи і техніки.

112. Лапоног Л. О. Організм людини як біологічна система : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/263187>.

Анотація. Розробка уроку засвоєння нових знань з біології з підприємницьким тлом. Методи і техніки, які використані на уроці: евристична бесіда; проблемні ситуації; робота в групах – «Джигсоу»; «Випереджуюче завдання»; «Мозковий штурм»; «Біологічний футбол»; «Есе».

113. Лапоног Л. О. Практичне втілення ідей А. С. Макаренка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/263197>.

Анотація. Метою статті є практичне втілення ідей А. С. Макаренка в процес самореалізації особистості, становлення лідерства та розвитку активу в сучасній школі через учнівське самоврядування, тому що наш час потребує лідерів нової формації компетентних, неординарних, відповідальних, які відповідають вимогам сьогодення ось тому ще з шкільних років потрібен пошук молоді, чії особистісні переконання спрямовані на активну участь у громадському житті, молоді, яка має організаторські здібності, усвідомлює себе потенційним лідером, має бажання використовувати свої здібності заради інших.

114. Лапоног Л. О. Сучасний стан та перспективи впровадження в закладі освіти здоров'язбережувальних технологій, формування в учнів, вихованців безпечного і здорового способу життя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/263195>.

Анотація. У статті описано проблему здоров'я учні, вихованців та інноваційні підходи до вирішення питання збереження та зміцнення здоров'я учнівської молоді, проаналізовані новітні підходи до вирішення даних проблем, описані технології, спрямовані на формування в учнів установки на здоровий спосіб життя, усвідомлення цінності здоров'я.

115. Лапоног Л. О. Формування соціально здорової особистості в умовах функціонування «Школи сприяння здоров'ю». *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/263176>.

Анотація. У статті здійснено пошук нових форм і методів зміцнення здоров'я учнів та вихованців – у процесі їх навчання і виховання, упровадження здоров'язбережувальних технологій у освітньому процесі. Здоров'язбережувальне середовище виступає як світоглядна орієнтація у освітньому процесі закладу. Змістовими компонентами досліджуваного середовища є соціальний, фізичний, психічний, духовний, інтелектуальний аспекти.

116. Лихобаба Т. М. Дослідження різних видів пам'яті : інструктивна картка до лабораторного дослідження. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/instruktivna-kartka-do-laboratornogo-doslidzenna-no12-doslidzenna-riznih-vidiv-pamati-461061.html>.

Анотація. Інструктивна картка розроблена для проведення лабораторного дослідження під час дистанційного навчання. Дає можливість дітям в умовах дистанційного навчання дослідити різні види пам'яті та узагальнити результати й зробити висновки.

117. Лихобаба Т. М. Навчання, розумова діяльність, мова, мислення : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-naucinna-rozumova-dialnist-mova-mislenna-462442.html>.

Анотація. Тест містить дванадцять запитань, що мають одну або декілька варіантів відповідей. Може використовуватися вчителем під час поточного контролю знань здобувачів освіти.

118. Мартиненко А. В. Методика використання к'юар-кодів у процесі навчання біології в основній школі : кваліфікаційна робота. *Repository.sspu.sumy.ua* 2021. URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/10899/1/%D0%9A%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%20%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>.

Анотація. Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню ефективності використання к'юар-кодів під час проведення уроків біології в основній школі. Було досліджено практичне застосування к'юар-кодів на різних етапах уроків з біології та у позаурочній діяльності.

119. Мартиненко А. В. Мутаційна мінливість : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-mutacijna-minlivist-426659.html>.

Анотація. Дана презентація розкриває основні поняття мутаційної мінливості організмів, типи мутацій, основні причини виникнення цього явища, значення у житті людини.

120. Марченко І. Б. Природоохоронні території України : контрольна робота. Біологія. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/245044>.

Анотація: Матеріал містить різноманітні завдання з теми «Природоохоронні території України» для узагальнення і контролю знань учнів із вивченої теми; метою уроку-контролю є розвиток в учнів пам'яті та уваги, логічного та критичного мислення, вміння робити висновки; виховання вміння працювати самостійно та навичок самооцінки.

121. Марченко І. Б. Природоохоронні території України : підсумкова робота. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://cert.vseosvita.ua/XJ026651-9ef2-219x0.jpg>.

Анотація. Різноманітні завдання для узагальнення знань учнів із вивченої теми, в допомогу учням для ґрунтовного повторення матеріалу з теми «Природоохоронні території України».

122. Марченко І. Б. Природоохоронні території Українського Полісся : конспект уроку. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://cert.vseosvita.ua/IM723036-f676-219x0.jpg>.

Анотація. Розробка містить теоретичний матеріал та тестові завдання з теми «Природоохоронні території Українського Полісся» для класів з поглибленим вивченням біології в 9 класі.

123. Марченко І. Б. Тестові завдання для повторення тем за 5 клас. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://cert.vseosvita.ua/OG645302-e53c-219x0.jpg>.

Анотація. розроблені завдання можна використовувати, як узагальнення знань за період дистанційного навчання.

124. Матюшенко Л. М. Проектна технологія на уроках біології та хімії як засіб формування життєвих компетентностей учнів. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 226–230.

Анотація. У статті розглянуто практичний досвід використання сучасних форм та методів у навчальній діяльності для розвитку життєвих компетентностей учнів. Зазначено, що проектні технології забезпечують інтеграцію різнопредметних знань і вмін з різних видів діяльності, тому вважаються найефективнішими технологіями навчання життєвим навичкам.

125. Михайленко І. В. Значення знань про опорно-рухову систему для збереження здоров'я : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-znachennya-znan-pro-oporno-ruhovu-sistemu-dlya-zberezhennya-zdorov-ya-prezentaciya-254723.html>.

Анотація. Урок формування та вдосконалення умінь та навичок допоможе учням усвідомити раніше засвоєні знання та сформувані нові навички і вміння про будову та основні функції опорно-рухової системи, навчить розпізнавати uszkodження опорно-рухової системи та надавати долікарську допомогу.

126. Михайленко І. В., Линник Т. Ю. Ми здоров'я добре маємо! Про скелет усе ми знаємо : розробка заходу. *Освіта. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/biology/tema-zdorovimi-buti-mozem-a-skelet-nam-dopomoze/>.

Анотація. Сценарій проведення заходу на заявлену тему, мета якого – сформувати у дітей навички рухової активності, подати знання й уміння ставлення до збереження здоров'я, які згодом перетворюються у важливий компонент загальної культури людини та вплинуть на формування здорового способу життя, забезпечення здоров'язбережувальної компетентності учнів шляхом знання про людський скелет.

127. Пальоха Н. О. Досліди: дидактично-методичне забезпечення. Біологія. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/doslidi-z-biologii-dla-6-klasu-492859.html>.

Анотація. Розроблено дидактично-методичне забезпечення деяких учнівських досліджень під час вивчення біології в 6 класах. Матеріал може бути корисним для вчителів біології під час організації навчально-дослідної роботи на уроках біології та в позаурочний час.

128. Пальоха Н. О. Лишайники – біоіндикатори навколишнього середовища : проєкт. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/lishayniki-bioindikator-navkolishnogo-seredovischa-258413.html>.

Анотація. Проєкт привертає увагу до організмів, які є біоіндикаторами забруднення атмосферного повітря. Робота може зацікавити учнів, вчителів біології, природознавства та екології, результати можуть бути використані для екологічного моніторингу стану повітря міста.

129. Пальоха Н. О. Методика визначення віку живого дерева: проєкт. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-metodika-viznacenna-viku-zivogo-dereva-492861.html>.

Анотація. Дослідження віку дерева необхідне для аналізу його стану, особливо актуальні методи, що не ушкоджують живу рослину. Розробка може бути корисною для організації дослідницької роботи як під час уроків, так і в позаурочний час.

130. Пальоха Н. О. Наукові дослідження на уроках біології та екології: виступ на онлайн-засіданні обласної творчої групи вчителів біології та екології закладів загальної середньої освіти. *Ютуб*. 2021. URL: <https://youtu.be/5vVwYhqSRXA>.

Анотація. Розробки містять дидактико-методичне забезпечення учнівських наукових досліджень у процесі вивчення учнями біології в 7 та 8 класі. Представлені: проєкт «Як тварини використовують знаряддя праці». Дослід «Дослідження вироблення умовного рефлексу в кішки домашньої на харчовий подразник». Проєкт «Вплив навушників на слух людини». Дослід «Дослідження реакції зіниці на світло».

131. Пальоха Н. О. Організація науково-дослідницької роботи учнів при вивченні біології та екології : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/organizacia-naukovo-doslidnickoi-roboti-ucniv-pri-vivcenni-biologii-ta-ekologii-418223.html>.

Анотація. Стаття містить рекомендації щодо організації вчителем науково-дослідницької роботи під час вивчення біології та екології, матеріал ілюструється прикладами екологічних проєктів. Може бути використаний вчителями біології для організації дослідницької роботи як під час уроків, так і в позаурочний час.

132. Пальоха Н. О. Розв'язування задач з молекулярної біології : презентація. Біологія. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-rozvyazuvannya-zadach-z-molekulyarno-biologi-224533.html>.

Анотація. Матеріал презентації призначений для вчителів біології, які викладають у 9 класі. Може бути корисним для учнів, які готуються до ЗНО з біології.

133. Пальоха Н. О. Розвивальне навчання як засіб формування предметної компетентності учнів на уроках біології : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvivalne-navcanna-ak-zasib-formuvanna-predmetnoi-kompetentnosti-ucniv-na-urokah-biologii-418238.html>.

Анотація. У статті актуалізується проблема застосування прийомів розвивального навчання у контексті формування предметної компетентності учнів. Чільне місце відведено методиці конструювання уроку з використанням технології розвивального навчання.

134. Панасовська О. В. Етапи індивідуального розвитку : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-etapi-individualnogo-rozvitku-395175.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, в якій охарактеризовано особливості ембріогенезу та постембріогенезу рослин і тварин, розкрито функції стовбурових клітин. Даний матеріал створено з метою візуалізації теоретичного матеріалу з теми на уроці біології в 9 класі.

135. Панасовська О. В. Поняття про зчеплення генів, кросинговер : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-panatta-pro-zceplenna-geniv-krosingover-402680.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, в якій наведено поняття «зчеплення генів», «групи зчеплення», «кросинговер», розкрито суть досліджень Томаса Моргана, хромосомної теорії спадковості. З метою кращого розуміння навчального матеріалу з теми використано ілюстрації, схеми.

136. Панасовська О. В. Успадкування, зчеплене зі статтю : тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uspadkuvannia-zceplene-zi-stattiu-197113.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки знань із теми «Успадкування, зчеплене зі статтю» у 9 класі.

137. Панасовська О. В. Форми мінливості. Модифікаційна мінливість : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-formi-minlivosti-modifikacijna-minlivist-423179.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, в якій наведено класифікацію форм мінливості, визначення модифікаційної мінливості, властивості неспадкової мінливості. Матеріал супроводжується ілюстраціями, поясненнями, схемами, завданнями для обговорення.

138. Плацинда О. Л. Травлення в ротовій порожнині : презентація до уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/travlennya-u-rotoviy-porozhnini-264890.html>.

Анотація. Презентація до уроку «Травлення у ротовій порожнині», за допомогою якої учитель може спланувати повідомлення інформації учням.

139. Полятикіна Т. П. Робочий зошит для проведення практичних занять - додаток до навчальної освіти еколого-натуралістичного напрямку «Юні квітникарі» керівника гуртка-методиста : електронний збірник матеріалів Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти в категорії «Навчальна література» за напрямками, визначеними наказом МОН від 26.04.2021 № 469. URL: <https://mon.gov.ua/ua/konkursi-dlya-pedagogiv/vseukrayinskij-konkurs-rukopisiv-navchalnoyi-literaturi-dlya-pozashkilnih-navchalnih-zakladiv-sistemi-osviti>.

Анотація. У зошиті запропоновано завдання на відтворення та закріплення знань, творчі завдання та завдання до лабораторних досліджень. Зошит містить інструктивні картки, розробки до практичних робіт, які допоможуть вихованцям набутти практичних умінь і навичок.

140. Радченко Л. П. Біологічне значення металічних та неметалічних елементів : урок. Хімія. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/private/document/480204-15ca>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку хімії в 11 класі «Біологічне значення металічних та неметалічних елементів». Матеріал адаптований до використання як на традиційних так і онлайн-уроках під час дистанційного навчання. Містить детальну інформацію про надходження атомів хімічних елементів в організм людини з харчовими продуктами та їх роль у процесах життєдіяльності. Для організації самостійної роботи учнів розміщено посилання на тестові завдання.

141. Рудецька С. Л. Значення рослин для життя на планеті Земля та людини : презентація до уроку. Біологія. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/znachennya-roslin-dlya-zhittya-na-planeti-zemlya-ta-lyudini-237781.html>.

Анотація. Презентація створена за новою програмою. Розкриває тему «Значення рослин для життя на планеті Земля та людини» розширює знання про значення рослин у природі та житті людини, поглибить знання про різноманітність рослин.

142. Рудецька С. Л. Комахи: різноманітність, роль у природі, значення в житті людини : презентація до уроку. Біологія. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-komahiri-znomanitnist-rol-u-prirodi-znachennya-v-zhitti-lyudini-259130.html>.

Анотація. Опублікована презентація містить матеріал з теми «Комахи: різноманітність, роль у природі, значення в житті людини». Ця презентація ознайомить учнів з характеристикою основних груп комах, комахами запилювачами, шкідниками рослин, комахами збудниками захворювань та значенням комах у ґрунтоутворенні.

143. Саволайнен Т. М. Будова та функції скелетних м'язів : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/253799>.

Анотація. Презентаційні матеріали допоможуть учням краще засвоїти інформацію про особливості будови скелетних м'язів людини, про виконувані функції, властивості та види скелетних м'язів.

144. Саволайнен Т. М. Будова та функції ядра : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/253708>.

Анотація. Матеріали містять історичні факти про відкриття ядра в клітині, інформацію про особливості будови ядра та виконувані функції.

145. Саволайнен Т. М. Використання інтернет-сервісів та цифрових інструментів у роботі вчителя біології під час організації дистанційного навчання : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/241084>.

Анотація. Презентаційні матеріали містять інформацію про інтернет-інструменти та сервіси для створення тестових завдань з біології, сервіси для створення інтерактивних ігор та вправ на уроках біології, сервіси віртуальних 3D лабораторій та сервіси онлайн -дошок, які стануть вчителю біології у нагоді під час організації групової роботи під час дистанційного навчання.

146. Саволайнен Т. М. Організація виховного процесу учнів під час карантинних заходів : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/241096>.

Анотація. Презентаційні матеріали будуть корисними класним керівникам та вчителям біології закладів загальної середньої освіти під час організації виховного процесу в умовах дистанційного навчання. Матеріали містять інноваційні онлайн -форми виховної роботи, сервіси для проведення ігор та вправ під час проведення виховних онлайн -заходів, сервіси для зйомки цікавих відеороликів та застосунки для редагування візнятих відеоматеріалів.

147. Саволайнен Т. М. Структура еукаріотичної клітини -цитоплазма та основні органели клітини : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/254017>.

Анотація. Презентаційні матеріали розкривають будову та основні функції зовнішнього та внутрішнього апарату еукаріотичної клітини.

148. Семенюченко О. А. Мейоз. Його біологічне значення. Біологія. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-z-temi-meyoz-yogo-biologichne-znachennya-244410.html>.

Анотація. Матеріали до уроку допомагають вчителю сформувавши поняття про сутність та біологічне значення мейозу, розвивають уміння аналізувати причини та чинники змін спадкової інформації під час мейозу, показують практичність набутих теоретичних знань про утворення статевих клітин.

149. Сердюк В. М. Бактерії - найменші одноклітинні організми. Шкідливі бактерії : тест. Біологія. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bakterii---naymenshi-odnoklitinni-organizmi-shkidlivi-bakteri-1100723.html>.

Анотація. Публікація містить 12 завдань із однією чи кількома правильними відповідями з теми «Бактерії - найменші одноклітинні організми. Шкідливі бактерії». Розробка може бути корисною для тематичного контролю знань вчителями біології.

150. Сердюк В. М. Молюски. Різноманітність молюсків, значення у природі та житті людини : тест. Біологія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/molyuski-riznomanitnist-molyuskiv-znachennya-u-prirodi-ta-zhitti-lyudini-1100565.html>.

Анотація. Публікація містить 12 завдань із однією чи кількома правильними відповідями з теми «Молюски. Різноманітність молюсків, значення у природі та житті людини». Розробка може бути корисною для тематичного контролю знань вчителями біології.

151. Сердюк В. М. Одноклітинні організми. Перехід до багатоклітинності : тест. Біологія. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odnoklitinni-organizmi-perehid-do-bagatoklitinnosti-1160462.html>.

Анотація. Публікація містить 12 завдань із однією правильною відповіддю з теми «Одноклітинні організми. Перехід до багатоклітинності». Розробка може бути корисною для поточного контролю знань вчителями біології.

152. Сидоркін В. А., Шилова Н. В., Сидоренко В. М. Моделі динаміки захворюваності на онкопатологію шкіри й молочної залози в Україні. *Студентський науковий вимір проблем природничо-математичної освіти в контексті інтеграції України до єдиного європейського і світового освітнього простору* : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції. (м. Глухів, 14 квітня 2021 року) Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, Винниченко М. Д. Суми, 2021. С. 26–33.

Анотація. У статті розглянута задача прогнозування динаміки захворюваності населення на онкопатологію шкіри й молочної залози методом регресійного аналізу на основі відкритих даних. Отримані моделі дозволяють здійснювати короткострокові прогнози щодо кількості випадків і обґрунтовувати комплекс санітарно-просвітницьких заходів щодо виявлення й лікування ракових захворювань на ранніх стадіях.

153. Сидоркін В., Шилова Н. В., Сидоренко В. Моделі динаміки захворюваності на онкопатологію шкіри й молочної залози в Україні. *Молодь. Наука. Природа* : матеріали II Всеукраїнської наукової конференції-конкурсу. (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 113–115.

Анотація. У статті розглянуто результати аналізу динаміки захворюваності на онкопатологію шкіри й молочної залози серед чоловічого та жіночого населення України методом регресійного аналізу з використанням спеціалізованої мови програмування R у середовищі R-Studio за період 1993-2019 рр.

154. Симоненко Н. М. Біологічні основи здорового способу життя : тест. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/biolohichni-osnovy-zdorovoho-sposobu-zhyttia-434708.html>.

Анотація. Тест розроблений для поточного оцінювання знань учнів 11 класу з біології. Містить 12 запитань: з однією правильною відповіддю, з декількома правильними відповідями та на встановлення відповідності.

155. Симоненко Н. М. Будова клітини : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/budova-klityny-366813.html>.

Анотація. Тест розроблений для поточного оцінювання знань учнів 9 класу з біології. Містить запитання різних видів: з декількома правильними відповідями, на встановлення відповідності.

156. Симоненко Н. М. Кров і лімфа : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/krov-i-limfa-164170.html>.

Анотація. Тест розроблений для поточного оцінювання знань учнів 8 класу з біології. Містить 20 запитань з однією правильною відповіддю.

157. Симоненко Н. М. Органели клітини : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/orhanely-klityny-384557.html>.

Анотація. Тест розроблений для поточного оцінювання знань учнів 9 класу з біології. Містить запитання різних видів: з однією правильною відповіддю, з декількома правильними відповідями, на встановлення відповідності та з відкритою відповіддю.

158. Симоненко Н. М. Репродукція та розвиток : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/reproduksiia-ta-rozvytok-i-chastyna-276227.html>.

Анотація. Тест розроблений для поточного оцінювання знань учнів 10 класу з біології. Містить запитання різних видів: з однією правильною відповіддю, з декількома правильними відповідями.

159. Симоненко Н. М. Середовища життя : тест. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/5-pryrodoznnavstvo-seredovyshcha-zhyttia-273120.html>.

Анотація. Тест розроблений для поточного оцінювання знань учнів 5 класу з природознавства. Містить 10 запитань з декількома правильними відповідями.

160. Симоненко Н. М. Середовища існування : тест. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/seredovyshcha-isnuvannia-374513.html>.

Анотація. Тест розроблений для поточного оцінювання знань учнів 11 класу з біології. Містить 12 запитань різних видів: з однією правильною відповіддю, з декількома правильними відповідями.

161. Симоненко Н. М. Клітина : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-klityna-391680.html>.

Анотація. Тест розроблений для тематичного оцінювання знань учнів 6 класу з біології. Містить запитання різних видів: з однією правильною відповіддю, з декількома правильними відповідями, на встановлення відповідності та з відкритою відповіддю.

162. Сошка Н. В. Амфібії : презентація. Біологія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-amfibi-266022.html>.

Анотація. Мультимедійна презентація «Амфібії» розроблена для уроків біології в 7 класі. Містить інформацію про загальну будову земноводних, знайомить зі змінами амфібій (розмноження та метаморфізм), містить ілюстративний, схематичний матеріал.

163. Сошка Н. В. Підсумкова контрольна робота. Біологія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-1-biologiya-7-klas-266031.html>.

Анотація. Підсумкова контрольна робота з біології в 7 класі за I семестр представлена різнорівневими тестами чотирьох рівнів складності в двох варіантах. Кожен рівень містить оцінювальний бал. Загальна кількість балів 12. Завдання призначені для перевірки рівня навчальних досягнень учнів, складені відповідно до вимог стандарту та рекомендацій до програми з біології для учнів 7 класу. Матеріал можна повністю або частково застосовувати на уроках біології для перевірки рівня навчальних досягнень після вивчення тем у I семестрі.

164. Сошка Н. В. Підсумкова контрольна робота. Біологія. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-1-biologiya-9-klas-266025.html>.

Анотація. Підсумкова контрольна робота за I семестр у 9 класі містить різнорівневі тести для учнів 9 класу з біології. Завдання містить чотири рівні складності та відповідають вимогам стандарту та рекомендаціям програми з біології для учнів 9 класу. Матеріал можна повністю або частково застосовувати на уроках біології для перевірки рівня навчальних досягнень після вивчення тем розглянутих у I семестрі.

165. Стийбенко О. М. Кімнатні рослини нашої школи : проєкт. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-na-temu-kimnatni-roslini-nasoi-skoli-495080.html>.

Анотація. Опублікований екологічний проєкт залучає учнів до роботи щодо озеленення школи та благоустрою своїх помешкань; покращення внутрішнього озеленення школи; активізує пізнавальну, творчу та просвітницьку діяльність учнів; формує екологічну культуру та всебічний розвиток особистості.

166. Стийбенко О. М. Огляд будови скелета. З'єднання кісток : тест з біології для 8 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ohliad-budovy-skeleta-ziednannia-kistok-381702.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для учнів 8 класу на тему: «Огляд будови скелета. З'єднання кісток», які дають змогу перевірити та закріпити вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

167. Стийбенко О. М. Поле чудес : презентація до гри з біології у 6 класі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentaciya-na-temu-pole-cudes-449259.html>.

Анотація. Публікація містить різноманітні завдання з біології у грі «Поле Чудес», виконання яких дає змогу учням отримати цікавий та повчальний матеріал про цілющі трави; розвивати мислення, увагу та поповнити скарбничку своїх знань.

168. Стийбенко О. М. Природа навколо нас : тренінгове заняття для учнів 5-6 класів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/treningove-zanatta-na-temu-priroda-navkolo-nas-503023.html>.

Анотація. Опубліковане тренінгове заняття включає різноманітні вправи ,які дозволяють показати учням тісний взаємозв'язок живого та неживого в природі; багатогранність цінностей природи; невідповідність соціально – економічного розвитку законам природи як причини багатьох проблем сучасності, необхідність оптимізації відносин суспільства і природи; сприяти самопізнанню, духовному становленню, гармонізації особистості.

169. Стийбенко О. М. Рептилії: будова, спосіб життя, різноманітність, роль у природі, значення в житті людини : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-na-temu-reptilii-budovasposib-zittariznomanitnistrol-u-prirodiznacenna-v-zitti-ludini-503220.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з біології у 7 класі, у якому використовуються різноманітні методи та прийоми, що дозволяють формувати критичне,логічне та абстрактне мислення учнів,культуру спілкування; виховувати в учнів бережливе ставлення до природи та розуміння тісного взаємозв'язку людини з природою.

170. Стийбенко О. М. Хламідомонада, представники діатомових водоростей,євглена - одноклітинні водорості. Приклади представників одноклітинних : урок-аукціон. *Всеосвіта*. 2021.

URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-aukcjon-z-biologii-u-6-klasi-na-temu-hlamidomonada-predstavniki-diatomovih-vodorostejevglena-odnoklitinni-vodorosti-prikladi-predstavnikiv-odnokl-495062.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку-аукціону у 6 класі. Матеріал конспекту уроку містить різні види вправ і завдань для учнів 6 класу, що надає змогу провести урок в цікавій і пізнавальній формі. Основний вид запропонованої на уроці діяльності – ігровий, що збільшує можливість залучення до роботи більшої кількості дітей та продуктивність уроку в цілому.

171. Талдикіна В. В. Екологічні фактори: тест з екології для 11 класу. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ekologichni-faktori-1164815.html>.

Анотація. Тест з екології для 11 класу на тему: «Екологічні фактори» може бути використаний вчителем під час самостійної, контрольної роботи або фронтального опитування. Даний вид роботи актуально користується попитом під час дистанційного навчання.

172. Талдикіна В. В. Комахи з повним перетворенням : урок. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-komahi-z-povnim-peretvorenyam-216164.html>.

Анотація. Конспект уроку «Комахи з повним перетворенням» для учнів 7 класу слугує вчителю при викладанні теми про комах, а саме зосереджена увага на комах з повним перетворенням. Дана розробка містить теоретичні відомості про комах.

173. Талдикіна В. В. Кров. Формені елементи: презентація. Біологія. 8 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-krov-formeni-elementi-216156.html>.

Анотація. Дана презентація може бути використана вчителями як допомога при викладанні теми про внутрішнє рідке середовище та переливання крові, групи крові у 8 класі. А також може бути використана учнями при підготовці домашнього завдання.

174. Талдикіна В. В. Членистоногі : тест з біології. 7 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testi-clenistonogi-512011.html>.

Анотація. Тест з біології для 7 класу на тему: «Членистоногі» містить запитання узагальнюючого характеру, що дає змогу перевірити знання учнів шляхом самостійної роботи або контролю знань під час тематичної атестації.

175. Тарасова Н. А. Клітина та її структура : тест. Біологія. 9 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/klityna-ta-ii-struktura-383551.html>.

Анотація. Тест з біології для 9 класу на тему: «Клітина та її структура» дає змогу перевіряти засвоєний матеріал. Розробка містить 11 завдань у формі тестів ЗНО.

176. Тарасова Н. А. М'язи : тест. Біологія. 8 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/miazy-381207.html>.

Анотація. Тест з біології для 8 класу на тему: «М'язи» дає змогу перевіряти засвоєний. Тестові завдання містять запитання з одним варіантом відповіді, кількома варіантами відповіді, завдання на співставлення та з відкритою формою відповіді.

177. Тарасова Н. А. Розвиток опорно-рухової системи людини : тест. Біологія. 8 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rozvytok-opornorukhovoii-systemy-liudyny-395729.html>.

Анотація. Тест з біології для 8 класу на тему: «Розвиток опорно-рухової системи людини» дає змогу перевіряти засвоєний матеріал під час дистанційного навчання. Запитання у тестуванні з чотирма форматами запитань.

178. Тарасова Н. А. Терморегуляція організмів : тест. Біологія. 11 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/termorehuliaciia-orhanizmiv-370782.html>.

Анотація. Тест з біології для 11 класу на тему: «Терморегуляція організмів» дає змогу перевіряти засвоєний матеріал під час дистанційного навчання. Завдання містять запитання у формі тестів ЗНО з одним варіантом відповіді, кількома варіантами відповіді, завдання на відповідність та з відкритою формою відповіді.

179. Ткаченко І. М. Майстер-клас «Аукціон» : презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-mayster-klas-aukcjon-226051.html>.

Анотація. Матеріал містить презентацію майстер-клас по використанню інтерактивного методу «Аукціон» на уроках біології.

180. Ткачова С. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання біології. Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс – 2021» : матеріали IV Міжнародної науково-

методичної конференції (м. Суми, 11-12 листопада 2021 року) / упоряд. Чашечникова О. С. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. 194 с.

Анотація. Розглянуто можливості використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема презентацій, анімацій, відеофрагментів під час навчання біології у школі. Визначено, що інформаційно-комунікаційні технології можна використовувати під час «уроків-презентацій», «уроків-досліджень», «віртуальних екскурсій», «уроків-лабораторних робіт» й інших.

181. Ткачова С. В. Інфекційні захворювання (кір та грип) : презентація. Біологія. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/infekcijnii-zahvoruvanna-kir-ta-grip-502782.html>.

Анотація. Презентація допоможе ознайомити учнів з такими інфекційними захворюваннями, як кір та грип. У презентації представлено загальні відомості про захворювання, збудник кору та грипу, шляхи передачі, перебіг захворювання та симптоми, лікування та профілактика. Матеріал можна використати на уроках біології, під час вивчення теми «Інфекційні захворювання людини», 11 клас, та основах здоров'я.

182. Шилова Н. В. Адаптації. Середовища існування : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-adaptatsii-seredovishcha-isnuvannia-402470.html>.

Анотація. Контрольна робота з біології, призначена для здобувачів освіти 11 класу, 20 запитань.

183. Шилова Н. В. Біорізноманіття рослин, тварин, грибів : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bioriznomanittya-roslin-tvarin-gribiv-1144116.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 10 класу, 12 запитань.

184. Шилова Н. В. Біорізноманіття як наслідок еволюції живої природи : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bioriznomanittya-yak-naslidok-evolyuci-zhivo-prirodi-1114953.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 10 класу, 14 запитань.

185. Шилова Н. В. будова комах : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/budova-komah-1133354.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 7 класу, 12 запитань.

186. Шилова Н. В. Будова та біологічна роль білків : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/budova-ta-biologichna-rol-bilkiv-398221.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 10 класу, 12 запитань.

187. Шилова Н. В. Будова ядра. Поділ клітини : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/budova-yadra-podil-klitini-1132478.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 6 класу, 12 запитань.

188. Шилова Н. В. Видатні українські вчені-медики XIX-XX століть. Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 21-22 жовтня 2021 року). Полтава : Астроя, 2021. С. 77–82.

Анотація. Стаття присвячена видатним вченим-медикам, які народилися, жили та працювали в Україні в XIX-XX століттях.

189. Шилова Н. В. Гаметогенез : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/gametogenez-913158.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 10 класу, 12 запитань.

190. Шилова Н. В. Двомембранні органели клітини : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/dvomembranni-organeli-klitini-1113284.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 9 класу, 12 запитань.

191. Шилова Н. В. Енергетичний обмін : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/enerhetychnyi-obmin-403411.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 9 класу, 12 запитань.

192. Шилова Н. В. Загальні закономірності формування адаптацій : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zagalni-zakonomirnosti-formuvannya-adaptaciy-1060338.html>.

Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу, 18 запитань.

193. Шилова Н. В. Імунітет як засіб збереження гомеостазу : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/imunitet-yak-zasib-zberezhennya-gomeostazu-1141973.html>.

- Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу з профільним рівнем вивчення біології, 12 запитань.*
194. Шилова Н. В. Кільчасті черви : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kilchasti-cherivi-1098560.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 7 класу, 15 запитань.
195. Шилова Н. В. Клітина : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-klitina-1140464.html>.
Анотація. Контрольна робота з біології, призначена для здобувачів освіти 6 класу, 20 запитань.
196. Шилова Н. В. Клітинна мембрана : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/klitinnamembrana-1097335.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 9 класу, 12 запитань.
197. Шилова Н. В. М'язи : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/m-yazi-1134889.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 8 класу, 14 запитань.
198. Шилова Н. В. Мейоз : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/meyoz-844893.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 10 класу, 17 запитань.
199. Шилова Н. В. Наземно-повітряне середовище існування : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/nazemno-povitryane-seredovische-isnuvannya-1095576.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу, 15 запитань.
200. Шилова Н. В. Одомашнення тварин, окультурення тварин : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odomashnennya-tvarin-okulturennya-roslin-1101100.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу, 15 запитань.
201. Шилова Н. В. Органели клітини : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/organeli-klitini-1107440.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 6 класу, 12 запитань.
202. Шилова Н. В. Паразитизм та його поширення : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/parazitizm-ta-yogo-poshirennya-1126269.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу, 12 запитань.
203. Шилова Н. В. Порушення опорно-рухової системи : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/porushennia-oporno-rukhoivoi-systemy-392668.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 8 класу, 12 запитань.
204. Шилова Н. В. Предмет вивчення екології, її завдання та методи. Екологічні зв'язки. Екологічні закони : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/perevirka-znan-z-temi-predmet-vivchennya-ekologii-zavdannya-ta-metodi-ekologichni-zv-yazki-ekologichni-zakoni-724216.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу, 20 запитань.
205. Шилова Н. В. Процеси життєдіяльності тварин : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-z-temi-procesi-zhitt-845826.html>.
Анотація. Контрольна робота з біології, призначена для здобувачів освіти 7 класу, 28 запитань.
206. Шилова Н. В. Регуляторні системи організму людини : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/regulyatorni-sistemi-organizmu-lyudini-1097198.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 8 класу, 22 запитання.
207. Шилова Н. В. Рухи рослин : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ruhi-roslin-i-tvarin-1095118.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу з профільним рівнем вивчення біології, 20 запитань.
208. Шилова Н. В. Саморегуляція на клітинному рівні : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samoregulyaciya-na-klitinnomu-rivni-1117812.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу з профільним рівнем вивчення біології, 12 запитань.

209. Шилова Н. В. Саморегуляція на рівні організму : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samoregulyaciya-na-rivni-organizmu-1131469.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу з профільним рівнем вивчення біології, 12 запитань.
210. Шилова Н. В. Саморегуляція на тканинному рівні : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samoregulyaciya-na-tkaninnomu-rivni-1127390.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу з профільним рівнем вивчення біології, 12 запитань.
211. Шилова Н. В. Сенсорні системи дотику, температури, болю : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/sensorni-sistemi-dotiku-temperaturi-bolyu-928129.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 8 класу, 12 запитань.
212. Шилова Н. В. Спадковість. Мінливість : контрольна робота. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-z-temi-spadkovist-minlivist-843920.html>. *Анотація. Контрольна робота з біології, призначена для здобувачів освіти 10 класу, 25 запитань.*
213. Шилова Н. В. Способи терморегуляції організмів : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/sposobi-termoregulyaci-organizmiv-1105665.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу, 12 запитань.
214. Шилова Н. В. Ссавці : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ssavci-737652.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 7 класу, 12 запитань.
215. Шилова Н. В. Терморегуляція : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/termoregulyaciya-1139825.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу з профільним рівнем вивчення біології, 6 запитань.
216. Шилова Н. В. Транспорт речовин крізь мембрану : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/transport-rechovyn-kriz-membranu-390218.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 9 класу, 12 запитань.
217. Шилова Н. В. Учніський біологічний проєкт за технологією «Intel® «Навчання для майбутнього» «Віруси – унікальна форма життя?!». *Освітні та наукові виміри природничих наук* : матеріали II Всеукраїнської заочної наукової конференції (м. Суми, 08 грудня 2021 року). Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 208–211.
Анотація. У статті висвітлено структуру й зміст учнівського біологічного проєкту за технологією «Intel® «Навчання для майбутнього»»: наведено ключове, тематичні та змістові питання, стислий опис проєкту, навички й вміння, що набувають здобувачі освіти під час виконання проєкту, очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, критерії оцінювання учнівського Веб-сайту.
218. Шилова Н. В. Форми та роль паразитизму в природі : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/formy-ta-rol-parazytyzmu-v-pryrodi-388786.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 11 класу, 12 запитань.
219. Шилова Н. В. Фотосинтез : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/fotosyntezy-404854.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 9 класу, 14 запитань.
220. Шилова Н. В. Шляхи передачі інформації в живих системах : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/shlyahi-peredachi-informaci-v-zhivih-sistemah-705615.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 10 класу з профільним рівнем вивчення біології, 20 запитань.
221. Шилова Н. В. Ядро : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yadro-1128427.html>.
Анотація. Тест з біології, призначений для здобувачів освіти 9 класу, 15 запитань.
222. Школоберда О. М. Дослідження якості біогумусу, отриманого з опалого листя. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : Сум ДУ, 2021. С. 33–34.

Анотація. Дана дослідницька робота присвячена вивченню якості біогумусу, отриманого протягом року з опалого листя, яке було зібране на території Шосткинського НВК. В роботі розглянуто поняття «грунт», «компост» та «компостер»; описано види черв'яч (каліфорнійський і старатель), які необхідні для прискорення процесу переробки опалого листя. Окрім цього, описано зовнішній вигляд біогумусу, визначено його головні переваги та якість.

223. Шубіна Н. І. Рослини, дерева, кущі з колючками, отруйними плодами заборонені на території закладу освіти (відповідно до «Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» від 25.09.2020 № 2205) : альбом. *Всеосвіта*. 2021. URL:<https://vseosvita.ua/library/albom-roslini-dereva-kusi-z-koluckami-otrujnimi-plodami-zaboroneni-na-teritorii-zakladu-osviti-vidpovidno-do-sanitarnogo-reglamentu-dla-zakladiv-zagal-428637.html>.

Анотація. Посібник містить фотолюстрації та короткий опис рослин, що заборонені новим Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти для їх кращого розпізнання в природних умовах.

224. Якименко І. М. Різноманітність і видозміни кореня : презентація до уроку. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-riznomanitnist-i-vidozmini-korenya-265321.html>.

Анотація. Дана презентація до уроку біології 6 клас на тему «Різноманітність і видозміни кореня» може бути використана як під час звичайного уроку, так і під час дистанційного навчання. Презентація містить матеріали на повторення та закріплення про види коренів та типи кореневих систем, значення видозмін кореня для людини.

225. Якименко С. М. Бензен : тест. Хімія. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/benzen-1120051.html>.

Анотація. Тест дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

226. Якименко С. М. Біорізноманіття тварин : тест. Біологія. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bioriznomanittya-tvarin-1130116.html>.

Анотація. Публікація містить 10 завдань з однією правильною відповіддю та множинного вибору. Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям біології.

227. Якименко С. М. Обмін речовин та енергії : тест. Біологія. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/obmin-rechovin-i-peretvorennnya-energi-1152845.html>.

Анотація. Публікація містить 10 завдань з однією правильною відповіддю та множинного вибору. Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям біології.

228. Якименко С. М. Чи виправдовують свої назви рослини? : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-chi-vipravdovuyut-svoyu-nazvu-roslini-243713.html>.

Анотація. Дана презентація містить цікаві факти про рослини. Цей матеріал можна використовувати для формування пізнавального інтересу на уроках біології у 6 класі, а також під час предметного тижня біології.

229. Яковенко Н. А. Генеративні органи рослин. Узагальнення : урок-гра. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-gra-generativni-organi-roslin-uzagalnennya-226903.html>.

Анотація. Розробку уроку представлено у вигляді гри-змагання трьох команд для проведення узагальнення з теми «Генеративні органи рослин». Використання матеріалу дозволить повторити теми «Квітка», «Суцвіття», «Насінина», «Плід» як теоретично, так і практично. Урок представлено разом з додатками.

230. Яковлева О. А. Використання ігрових технологій у процесі навчання біології. Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ*плюс – 2021» : матеріали IV Міжнародної науково-методичної конференції (м. Суми 11-12 листопада 2021 року) / упоряд. Чашечникова О. С. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. 194 с.

Анотація. Розглянуто можливості використання ігрових технологій, зокрема «хрестики-нулики», «вірю - не вірю» та інших під час навчання біології в закладах загальної середньої освіти. Визначено, що ігри створюють умови для всебічного розвитку дитини, її творчого мислення, кмітливості, винахідливості.

231. Яценко Г. В. Будова скелета людини : урок, презентація до уроку. Біологія. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243524>, <https://naurok.com.ua/publ/243525>.

Анотація. Публікація містить розгорнуту та структуровану розробку уроку біології для учнів 8 класу з теми «Будова скелета людини», яка має на меті ознайомити учнів з будовою скелета людини; пов'язати особливості будови скелета з виконуваними функціями; навчитися визначати правильну поставу; зробити еволюційні висновки. Урок супроводжується мультимедійною презентацією.

232. Яценко Г. В. Процеси життєдіяльності тварин. Системи органів : контрольна робота. Біологія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243529>.

Анотація. Публікація містить розробку контрольної роботи з біології для учнів 7 класу у двох варіантах, яка складається із завдань з вибором однієї та кількох правильних відповідей, завдань на встановлення відповідності, завдань відкритого типу для перевірки рівня засвоєння знань з теми «Процеси життєдіяльності тварин. Системи органів».

233. Яценко Г. В. Рослини. Генеративні органи рослин : контрольна робота. Біологія. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243530>.

Анотація. Публікація містить розробку контрольної роботи з біології у двох варіантах для учнів 6 класу, яка складається з різнорівневих завдань для перевірки рівня засвоєння знань з теми «Рослини. Генеративні органи рослин».

234. Яценко Г. В. Тренована пам'ять – запорука успішного навчання : заняття з елементами тренінгу, презентація до заняття. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243512>, <https://naurok.com.ua/publ/243526>.

Анотація. Публікація містить розгорнуту розробку заняття з елементами тренінгу для учнів 8 класу, яка має на меті розкрити поняття «пам'ять»; ознайомити з прийомами мнемотехніки; визначити сприятливі умови для тренування пам'яті; розвивати екологічну свідомість учнів. Заняття супроводжується мультимедійною презентацією.

1.7. Природознавство

1. Барсукова Л. І. Сонячна система : вебквест. Природознавство. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/soniachna-systema-1891.html>.

Анотація. Вебквест містить завдання з природознавства для учнів 5 класу з теми «Сонячна система. Планети».

2. Барсукова Л. І. Фізичні явища : інтерактивна вправа. Природознавство. 5 клас. *Learningapps*. 2021. URL: <https://learningapps.org/view22151660>.

Анотація. Матеріал містить завдання на становлення відповідності між назвами фізичних явищ та їх ілюстрованими прикладами.

3. Казбан Н. І. Чорне море : тест. Природознавство. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/chorne-more-864014.html>.

Анотація. Публікація містить 12 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, з однією правильною відповіддю.

4. Карпенко Л. В. Внесок видатних вчених у вивчення природи : тест. Природознавство. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vnesok-vidatnih-uchenih-u-vivchennya-prirodi-1052833.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з природознавства у 5 класі до теми «Внесок видатних вчених у вивчення природи» для поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

5. Кудлай А. В. Всесвіт : тести. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vsesvit-testuvannia-z-rozdilu-420457.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів, учнів.

6. Кудлай А. В. Тіла і речовини навколо нас : тести. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-do-temy-tila-i-rechoviny-navkolo-nas-359708.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів, учнів.

7. Кудлай А. В. Явища природи : тести. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/yavvshcha-prirody-382481.html>.

Анотація. Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів, учнів.

8. Сергієнко А. А. Узагальнення і систематизація знань з теми Земля - планета Сонячної системи : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-i-systematyzatsiia-znan-z-temy-zemlia-planeta-soniachnoi-systemy-478936.html>.

Анотація. Завдання різних рівнів складності допоможуть вчителю узагальнити знання учнів 5 класу з теми «Земля - планета Сонячної системи».

9. Сергієнко А. А. Узагальнення і систематизація знань з теми Речовини та явища навколо нас : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-i-systematyzatsiia-znan-z-temy-rechovyny-ta-iyvyshcha-navkolo-nas-128629.html>.

Анотація. Тест містить різномірні завдання для перевірки знань учнів з теми «Речовини та явища навколо нас».

10. Яцура Т. В. Екосистеми : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zavdanna-dla-kontroly-znantest-ekosistemi-450579.html>.

Анотація. Даний тест складено за матеріалом підручника О.Г.Ярошенка, В.М. Бойка Природознавство: підручник для 5 класу загальноосвітніх навчальних закладів і дозволить вчителю перевірити знання учнів з теми «Екосистеми». Тест може бути використаним як завдання для закріплення чи повторення вивченого матеріалу. У разі потреби вчитель може вносити корективи у тест.

1.8. Основи здоров'я

1. Вяліна Т. В. ФАКТ чи ФЕЙК про COVID-19 : презентація. *Портал медіаосвіта та медіаграмотність АВП*. 2021. URL: https://medialiteracy.org.ua/prezentatsiya-fakt-chy-fejk-pro-sovid-19/?fbclid=IwAR1P3OrOpF0lqK0SiNdcT2oLvYJ_23qQ_2iTIHtrESPvit7_JNywqxAela4.

Анотація. У публікації подано розробку презентації «ФАКТ чи ФЕЙК про COVID-19» може бути використана під час бесіди на уроках біології, основ здоров'я, виховних заходів щодо безпеки під час пандемії. Вона розрахована на розвиток критичного та аналітичного мислення учнів. На конкретних прикладах учням можна пояснити, як розрізнити факти від фейків про коронавірус. Робота є переможницею конкурсу «Моя школа – медіаграмотна».

2. Гавриленко К. О. Соціальний добробут : тест. Основи здоров'я. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/socialniy-dobrobut-788568.html>.

Анотація. Матеріали для підготовки до уроків біології, що містять тестові вправи з теми «Соціальний добробут».

3. Гавриленко К. О. Хвороби цивілізації : тест. Основи здоров'я. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/xvorobi-civilizacii-917741.html>.

Анотація. Матеріали для підготовки до уроків біології, що містять тестові вправи з теми «Основи цивілізації».

4. Галайко Н. В. Корисне меню. Напої. Уроки здорового харчування : практична робота. 2021. URL: https://oippo-my.sharepoint.com/:f/g/personal/uspenskavalentyna_oippo_onmicrosoft_com/EpnrmBZKxSBLsJoUSy-5qQABn0KpW_r-HgyD8AlvfmVx4g?e=8pIO37.

Анотація. Публікація містить розробку уроку для 2 класу за програмою «Уроки здорового харчування».

Учні практично вчать скласти корисне меню та напої. Складають меню для школяра та членів родини, враховуючи калорійність та енергетичну поживність продуктів.

5. Городецька М. В. Принципи і методи загартування : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-principi-i-metodi-zagartovuvannya-prezentaciya-z-temi-principi-i-metodi-zagartovuvannya-232373.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку і презентацію з предмета «Основи здоров'я» у 5 класі. Урок відповідає чинній програмі, створений з використанням ІКТ та сучасних методів навчання. Публікація містить матеріал, використовуючи який учитель може ознайомити учнів з поняттям «загартування», його видами й принципами.

6. Єрмоленко Н. І. Краса і здоров'я. Ідеали краси і здоров'я. Вплив модних тенденцій на здоров'я : розробка уроку. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://award.naurok.com.ua/awards/custom/d422667cd22428e1dc9766180fa11cce.pdf>.

Анотація. Конспект уроку розроблений відповідно до програми з основи здоров'я 8 клас на тему «Краса і здоров'я. Ідеали краси і здоров'я. Вплив модних тенденцій на здоров'я». У ньому розглянуто модні явища з точки зору шкоди або користі для здоров'я, сформовано морально-гігієнічну культуру і естетику зовнішнього вигляду.

7. Загорулько С. Л. Особливості формування здорового способу життя (молодших школярів, підлітків, юнацтва). Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) /за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 112–114.
URL: https://drive.google.com/file/d/1MMKiLP1cRF6jHbEpcVS_XLnZ_OmGBvP/view?usp=sharing.

Анотація. У роботі досліджуються особливості формування здорового способу життя молодших школярів, підлітків, юнацтва у навчально-виховному процесі.

8. Івашина Д. В. Безпека й небезпека для життя : урок-тренінг. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/bezpeka-j-nebezpeka-dla-zitta-487636.html>.

Анотація. Матеріал ознайомить учнів з поняттям «безпека» та «небезпека», допоможе охарактеризувати види небезпек, закріпити знання телефонних номерів служб порятунку та розвинути вміння учнів складати алгоритм дій у небезпечних ситуаціях.

9. Кихней Г. В. Спілкування і здоров'я. Основи здоров'я. 7 клас. *Youtube*. 2021.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=zoz5UbT5O2g>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Основи здоров'я» (7 клас). Мета уроку: ознайомити учнів з поняттям ефективного спілкування, формувати навички уміння слухати, говорити і розуміти, розвивати навички доброзичливої манери спілкування, уміння висловлювати свої думки; виховувати соціальну свідомість.

10. Княгницька В. М. Екологічна безпека : урок-конференція з використанням проектної технології. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctqj>.

Анотація. Ознайомити учнів з принципами безпеки життєдіяльності та їх значенням у житті людини; формувати вміння пояснювати і прогнозувати наслідки впливу діяльності людини на природні екосистеми; визначати стратегію і тактику своєї поведінки; формувати розуміння особливостей сучасних умов виживання в період впровадження досягнень НТП; розвивати навички та вміння працювати з додатковою літературою, узагальнювати, порівнювати, вибирати головне, робити висновки; виховувати почуття відповідальності за безпеку життя сьогоденних і майбутніх поколінь, екологічно свідому особистість, загальну екологічну культуру, любов до природи України, її багатств, бережне ставлення до неї.

11. Княгницька В. М. Розвиток підлітка : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctly>.

Анотація. Ознайомити з віковими особливостями індивідуального розвитку підлітків; сформувати поняття про різні аспекти дозрівання; розвивати здоров'язберігаючу компетентність; критичне мислення, творчий потенціал учнів, активність, ініціативність; виховувати позитивне ставлення до змін, що відбуваються в підлітковому віці та дбайливе ставлення до власного здоров'я.

12. Кудлай А. В. Навчайся комфортно : тести. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/test/navchaisia-komfortno-344774.html>.

Анотація: Публікація містить тест для узагальнення та систематизації вивченого матеріалу, перевірки та контролю знань учнів з теми. Для вчителів, учнів.

13. Литвинова М., Михайлова Н. Вплив гіпертонічної хвороби на розвиток порушень життєдіяльності організму людини. *Молодь. Наука. Природа* : матеріали регіональної наукової конференції-конкурсу (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 19–20.

Анотація. У статті проаналізований вплив гіпертонічної хвороби на розвиток і виникнення інсульту й виявлений взаємозв'язок між цими двома хворобами.

14. Лук'янова А., Михайлова Н. Особливості емоційного інтелекту старшокласників із різним рівнем навчальної успішності. *Молодь. Наука. Природа* : матеріали регіональної наукової конференції-конкурсу. (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 68–70.

Анотація. Публікація висвітлює особливості емоційного інтелекту старшокласників із різним рівнем навчальної успішності, результати психодіагностичного дослідження серед учнів старших класів.

15. Марусик А. М. Стихийні лиха. Правила поведінки під час сильного вітру, грози та в разі потрапляння в зону підтоплення : конспект уроку. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-stihiyni-liha-pravila-povedinki-pid-chas-silnogo-vitru-grozi-ta-v-razi-potraplyannya-v-zonu-pidtoplennya-233973.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку з основ здоров'я для учнів 5 класу. Завдання уроку: розширити й систематизувати знання учнів про основні небезпеки навколишнього середовища; навчити правил безпечної поведінки під час сильного вітру, грози та в разі потрапляння в зону підтоплення; розвивати навички самозбереження і самозахисту в умовах загрози для життя.

16. Панасовська О. В. Хвороби цивілізації : тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/khvoroby-tsyvilizatsii-294365.html>.
Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки знань із теми «Хвороби цивілізації» у 7 класі.
17. Самойленко О. І. Принципи здорового харчування : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-uroku-osnovi-zdorova-dla-9-klasu-na-temu-principi-zdorovogo-harcuvanna-545826.html/>.
Анотація. Оpubлікована презентація містить матеріал по темі «Принципи здорового харчування», розкриває питання характеристики поживних речовин. Діти мають можливість ознайомитись із наслідками неправильного харчування, навчитись розрізняти корисну та шкідливу їжу. Презентація корисна для виховання у здобувачів освіти свідомої потреби в дотриманні принципів здорового харчування.
18. Сергієнко А. А. Правила пожежної безпеки у школі : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pravy-la-pozhezhnoi-bezpeky-u-shkoli-131172.html>.
Анотація. Тест для перевірки знань учнів з теми «Пожежна безпека в громадських місцях» для закріплення вмінь здобувачів освіти розрізняти засоби первинного пожежогасіння, знаки пожежної безпеки, демонструвати правильну послідовність евакуації учнів у разі виникнення пожежі у громадському місці.
19. Сергієнко А. А. Профілактика йододифіциту та діабету : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/profilaktyka-iododyfitsytu-ta-diabetu-128316.html>.
Анотація. Тест для закріплення вмінь здобувачів освіти складати добове меню згідно потреб організму в йоді та цукрі, перевірки знань про ознаки небезпечних захворювань та правила їх профілактики.
20. Сергієнко А. А. Профілактика харчових отруєнь і кишкових інфекцій : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/profilaktyka-kharchovykh-otruien-i-kyshkovykh-infektsii-127397.html>.
Анотація. Тест містить різноманітні завдання для закріплення вмінь здобувачів освіти дотримуватися правил вибору харчових продуктів, розрізняти отруйні види рослин, надавати домедичну допомогу постраждалому при кишково-шлункових розладах.
21. Сергієнко А. А. Узагальнення знань з теми Здоров'я людини. Фізична складова здоров'я : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-znan-z-temy-zdorovia-liudyny-fizychna-skladova-zdorovia-132064.html>.
Анотація. Тест для перевірки знань учнів про вплив біологічних ритмів на здоров'я людини, про складові особистої гігієни, види рухової активності, харчування за умов різного фізичного навантаження.
22. Столярова Н. М. Підприємства у твоєму населеному пункті. Основи здоров'я. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/osnovi-zdorov-ya-6-klas-pidpriemstva-u-tvoemu-naselenomu-punkti-991663.html>.
Анотація. Публікація містить тестові завдання з основ здоров'я у 6 класі з теми «Підприємства у твоєму населеному пункті». Тест дозволить перевірити теоретичні знання та практичні вміння учнів з теми в умовах дистанційного навчання.
23. Школоберда О. М. До проблеми розвитку творчих здібностей учнів на уроках основ здоров'я шляхом використання ІКТ. *Актуальні проблеми розвитку творчої особистості майбутнього педагога в контексті інтеграції України до єдиного європейського і світового освітнього простору* : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 27-29 жовтня 2021 року). Київ, 2021. С. 147.
Анотація. В публікації розповідається про значення ІКТ на уроках основ здоров'я.
24. Школоберда О. М. Дослідження якості коров'ячого молока, яке реалізується в супермаркеті АТБ м. Шостки. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми: СумДУ, 2021. С. 35–36.
Анотація. У даній роботі було проведено дослідження якості коров'ячого молока, яке реалізується в супермаркеті АТБ м. Шостки. Воно тривало протягом 2-х років. Для експерименту нами було обрано 10 зразків молока торговельних марок: «Зарог», «Злагода», «Спецзамовлення для АТБ», «Злагода для дітей», «Добряна», «Яготинське», «Яготинське для дітей», «Волошкове поле», «Слов'яночка» та «Своя лінія», які реалізуються в супермаркеті АТБ. Дослідження проводилось в домашніх та лабораторних умовах. Під час виконання роботи було використано методи органолептичного та фізико-хімічного дослідження, порівняння, метод аналізу та аналітико-синтетичний.
25. Шкут О. С. Здоров'я людини : тест. Основи здоров'я. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-do-rozdilu-zdorova-ludini-5-klas-405096.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з основ здоров'я у 5 класі до розділу «Здоров'я людини», для перевірки засвоєння матеріалу з тем: «Ти – пішохід», «Зупинка – місце підвищеної небезпеки», «Ти – пасажир громадського транспорту», «Засоби безпеки у транспорті».

26. Шкут О. С. Соціальна складова здоров'я : тест. Основи здоров'я. 8 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-do-rozdilu-socialna-skladova-zdorova-8-klas-405199.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з основ здоров'я у 8 класі до розділу «Соціальна складова здоров'я», для перевірки засвоєння матеріалу з тем: «Соціальне благополуччя», «Безпека в побуті і навколишньому середовищі».

27. Шкут О. С. Соціальне благополуччя : тест. Основи здоров'я. 6 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-do-rozdilu-socialna-skladova-zdorova-6-klas-405112.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з основ здоров'я у 6 класі до розділу «Соціальна складова здоров'я», для перевірки засвоєння матеріалу з тем: «Соціальне благополуччя», «Безпека в побуті і навколишньому середовищі».

28. Шкут О. С. Соціальне благополуччя : тест. Основи здоров'я. 5 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-do-rozdilu-socialne-blagopoluchchya-216908.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з основ здоров'я у 5 класі до розділу «Здоров'я людини» (глава 2 «Безпека на дорозі, для перевірки засвоєння матеріалу з тем «Ти- пішохід», «Зупинка - місце підвищеної небезпеки», «Ти - пасажир громадського транспорту», «Засоби безпеки у транспорті».

29. Яковенко Н. А. Безпека користування засобами побутової хімії. Перша допомога у разі потрапляння хімічних речовин на шкіру, отруєнні : урок-квест. 6 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/bezpeka-koristuvannya-zasobami-pobutovo-himi-persha-dopomoga-pri-potraplyanni-himichnih-rechovin-na-shkiru-otruenni-226906.html>.

Анотація. Методична розробка з основ здоров'я у 6 класі. Урок представлено у формі квесту. Заплановано 6 локацій з різними видами завдань для учнів та набуття ними як теоретичних знань, так і практичних навичок поводження з ліками, засобами побутової хімії та надання алгоритму долікарської допомоги при отруєннях.

1.9. Я досліджую світ

1. Бакляк Н. В. Гори Карпати : тестова робота. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/gori-karpati-1010248.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки та закріплення знань із теми «Гори Карпати» (4 клас).

2. Бакляк Н. В. Ґрунти України, їх охорона : тестова робота. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/runti-ukra-ni-h-ohorona-864819.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки та закріплення знань із теми «Ґрунти України, їх охорона» (4 клас).

3. Бакляк Н. В. Корисні копалини, водойми, ґрунти України : тестова робота. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-korisni-kopalini-vodoymi-runti-ukra-ni-918652.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки та закріплення знань із теми «Корисні копалини, водойми, ґрунти України» (4 клас).

4. Бакляк Н. В. Природні зони України : тестова робота. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/prirodni-zoni-ukra-ni-930473.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки та закріплення знань із теми «Природні зони України» (4 клас).

5. Балаба Т. А. Властивості води : презентація. 3 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vlastivosti-vodi-prezentaciya-261272.html>

Анотація. Презентація «Властивості води» на уроці «Я досліджую світ» дасть змогу учням у цікавій формі дослідити властивості води та зробити висновки.

6. Балаба Т. А. Екологічний проєкт. Розвідка весняних прикмет. 3 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ekologichnij-proekt-rozvidka-vesnyanik-prikmet-261266.html>.

Анотація. Розвивати спостережливість, творчі здібності учнів, уміння аналізувати і порівнювати,

узагальнювати; виховувати бережливе ставлення до природи. Завдання. Визначити зміни в живій і неживій природі з приходом весни.

7. Балаба Т. А. Моя країна – Україна : презентація. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/moya-kra-na---ukra-na-prezentaciya-261265.html>.

Анотація. Презентація до усного журналу «Моя країна – Україна» допоможе учням дослідити природні багатства України, традиції, звичаї українського народу.

8. Бендюг А. І. Орієнтування на місцевості. План місцевості : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/rriientuvannya-na-miscevoti-plan-miscevosti-za-pidruchnikom-bibik-n-1117071.html>.

Анотація. Підсумковий тест для учнів 4 класу за підручником Н. Бібик, який містить 11 запитань за змістом вивченої теми, який можна використовувати як під час дистанційного навчання, так і під час офлайн навчання.

9. Васильєва Н. В. Мій дім. Хто де живе : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/miy-dim-hto-de-zhive-259656.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку в 1 класі з предмета «Я досліджую світ» може бути використана вчителями початкових класів, вихователями групи подовженого дня.

10. Гайворонська Н. О. Святковий календар весни. Писанка – символ Великодня : розробка уроку з предмету «Я досліджую світ». 1 клас. 2021. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/publ/240257>.

Анотація. Розробка уроку, мета якої ознайомити дітей з особливостями весняного святкового календаря; узагальнити життєві спостереження дітей про зміни в природі з настанням весни, про звичаї та обряди святкування Великодня; розвивати логічне мислення, уяву, мовлення учнів; виховувати у вихованців інтерес до традицій.

11. Гайворонська Н. О. Екологічна вікторина «Збережімо ми природу – Україні гарну вроду» для учнів початкових класів. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/259944>.

Анотація. Розробка виховного заходу «Збережімо ми природу - Україні гарну вроду» спрямована на формування умінь встановлювати взаємозв'язки між природними об'єктами; сприяти вихованню в них почуття прекрасного; виховувати бережливе ставлення до природи, бажання зберегти нашу планету від екологічних лих, охороняти й примножувати її багатства і красу.

12. Годинець Т. О. Що треба для того, щоб сім'я була щасливою? : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-z-integrovanogo-kursu-ya-doslidzhuyu-svit-252058.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали, спрямовані на розширення знань учнів про сім'ю, родину, їх значення в житті людини; пробуджує інтерес до пізнання історії свого роду; розвиває почуття обов'язку перед сім'єю; навчає поваги до батьків, родини. Виконуючи завдання уроку, учні розвивають мислення, мовлення, уяву, увагу, пам'ять, творчі здібності; навчаються висловлювати свою думку, активно слухати в умовах усного спілкування, взаємодіяти з однокласниками.

13. Гришко Ю. В. Добро починається з тебе : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-dobroti-dobro-pocinaetsa-z-tebe-238496.html>.

Анотація. У конспекті містяться матеріали, які допоможуть сформулювати розуміння поняття "добро" та його різновекторні іпостасі.

14. Грінько Л. І. Діагностувальна робота. Я досліджую світ. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/diagnostuvalna-robota-1285956.html>.

Анотація. Тест містить 7 завдань з однією правильною відповіддю та кількома. Призначений для контрольної перевірки засвоєних учнями знань з таких змістових ліній: «Людина серед людей» (стандарту поведінки в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці); «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства; спостереження в довкіллі); за підручником Бібик Н., Бондарчук Г. «Я досліджую світ» 2 клас.

15. Грінько Л. І. Червона книга України : тест для перевірки знань. Я досліджую світ. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/chervona-kniga-ukra-ni-1311277.html>.

Анотація. Тест містить 8 завдань з однією правильною відповіддю та кількома, призначених для перевірки засвоєних учнями знань з теми «Червона книга України» за підручником Бібик Н., Бондарчук Г. «Я досліджую світ» 2 клас.

16. Губаренко О. В. Як живуть рослини восени? : презентація. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-yak-zhivut-roslini-voseni-249482.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію «Як живуть рослини восени?» Матеріал допоможе учням отримати знання про те, як живуть рослини восени.

17. Губаренко О. В. Як живуть тварини восени? : презентація. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-yak-zhivut-tvarini-voseni-249764.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію «Як живуть тварини восени?» Матеріал допоможе учням збагатити знання про життя тварин восени.

18. Демченко Т. В. Загадковий світ тварин : конспект уроку. Курс «Я пізнаю світ» за програмою НПП «Інтелект України». 1 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-uroku-z-kursu-ya-piznayu-svit-dlya-1-go-klasu-za-programoyu-npp-intelekt-ukrayiny-na-temu-zagadkovyj-svit-tvaryn/>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку «Загадковий світ тварин» з курсу «Я пізнаю світ» для 1 класу за програмою НПП «Інтелект України», на якому учні вчать ся проводити дослідження загадкового світу тварин. Використані на уроці методи, прийоми та форми роботи сприяють закріпленню теоретичної бази для інтелектуального розвитку молодших школярів, формують природознавчу, дослідницьку, мовленнєву та життєву компетентності.

19. Дука О. А. Формування ключових і предметних компетентностей учнів початкових класів засобами інтегрованого навчання «Я досліджую світ». *Компетентнісний підхід в освіті: теорія і практика* : збірник матеріалів II регіонального науково-методичного семінару (25 листопада 2021 року, м. Глухів) / за заг. ред. Ольги Вишник. Глухів, 2021. 73 с.

Анотація. У тезах доповіді визначені основні види інтеграції в ході реалізації програмового матеріалу курсу «Я досліджую світ»: провідні види діяльності молодших школярів, вправи, завдання, теми для організації проектної діяльності, послідовність втілення проектів.

20. Жабська О. Д. Австралія найспекотніший материк : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/avstraliya--nayspekotnishiy-materik-avstraliyska-narodna-kazka-chomu-kenguru-tribae-273416.html>.

Анотація. Публікація містить розробку інтегрованого курсу ЯДС з теми «Австралія - найспекотніший материк». Запропоновано для розгляду австралійську народну казку «Чому кенгуру стрибає» з використанням програмного забезпечення та методів розвитку критичного мислення.

21. Жабська О. Д. Шукачі скарбів : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/shukachi-skarbiv-integrovaniy-urok-273414.html>.

Анотація. Публікація містить розробку інтегрованого курсу ЯДС з теми «Шукачі скарбів» з використанням методів розвитку критичного мислення та ігрового програмного забезпечення «Розумники». Допоможе учням познайомитися з корисними копалинами рідного краю та створити об'ємну композицію з піску в техніці «Санд».

22. Задорожна Ж. М. Машина часу : тест. 4 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ya-doslidzhuyu-svit-mashina-chasu-257861.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для перевірки сформованості знань з теми «Машина часу» з інтегрованого курсу Я досліджую світ для учнів 4 класу.

23. Задорожна Ж. М. Планета Земля. Природа влітку : тест. 3 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/231581>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для перевірки сформованості знань з теми «Планета Земля. Природа влітку» з інтегрованого курсу Я досліджую світ для учнів 3 класу.

24. Заєць Л. П. На які водні ресурси багата Україна. Озера і болота України : тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testova-perevirna-robota-z-temi-na-yaki-vodni-resursi-bagata-ukra-na-ozera-i-bolota-ukra-ni-262197.html>.

Анотація. Публікація містить тестову перевірку роботи з курсу «Я досліджую світ» для учнів 4 класу, яка складена за підручником Т. Гільберг, що дасть можливість перевірити знання учнів про водні ресурси України.

25. Заєць Л. П. Опорно-рухова система : діагностувальна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-testi-oporno-ruhova-sistema-216487.html>.

Анотація. Публікація містить тести з курсу «Я досліджую світ» для учнів 3 класу з теми «Опорно-рухова система», які складено за підручником Т. Гільберг. Тести допоможуть учителю перевірити рівень засвоєння знань учнів з даної теми.

26. Заєць Л. П. Чому важливо сортувати сміття : урок. *Початкова освіта*. 2021. № 9-10. С. 70–81.

Анотація. Публікація містить інтегрований урок-пошук читання та курсу «Я досліджую світ» для учнів 3 класу з використанням LEGO-конструкторів, дослідницької діяльності, Learning Apps. Матеріал присвячений формуванню екологічної культури, яка закладається в нас із самого дитинства.

27. Заєць Л. П. Яка поверхня України. Масштаб : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-yaka-poverhnya-ukra-ni-masshtab-249075.html>.

Анотація. Публікація містить тести з курсу «Я досліджую світ» для учнів 4 класу, які складено за підручником Т. Гільберг. Тести допоможуть учителю перевірити знання учнів про форми земної поверхні та масштаб.

28. Ісакова О. О. Людина. Організм людини. Пізнання функцій та можливостей людського тіла : урок. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ludina-organizm-ludini-piznanna-funkcij-ta-mozlivostej-ludskogo-tila-408683.html>.

Анотація. Урок спланований за програмою О. Я. Савченко, підручником «Я досліджую світ», авт. Н. Бібік, Г. Бондарчук. Проводиться в інклюзивному класі (дитина з ООП F 70). Особливістю даного уроку є комунікативна спрямованість та діяльнісний підхід. Здобувачі освіти шляхом досліджень визначають, з яких органів складається їх організм, пізнають його функції та можливості. До уроку пропонується презентація.

29. Казюка Н. П. Багатства України : діагностична робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bddyc>.

Анотація. Дана робота містить дев'ять запитань відкритого характеру з теми «Багатства України» (Я досліджую світ). Учні повинні записати назви корисних копалин за їх характеристиками, відмінними особливостями Чорного і Азовського моря і також назвати водоїму рідного краю.

30. Клешньова М. І. Подорож : ментальна карта. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-ads-mentalna-karta-podoroz-479026.html>.

Анотація. Публікація представляє інтерактивний метод, який активізує інтерес дітей до подорожей Україною і світом; допомагає зіставляти прочитане з власним життєвим досвідом, а також розвиває вміння вести діалог на теми, пов'язані з важливими життєвими ситуаціями; об'єднуватися з іншими дітьми у групи, у пари для спільної діяльності; виявляти вміння висловлювати та аргументувати власну думку, поважаючи позицію інших і дослухаючись до спільних рішень.

31. Клешньова М. І. Подорожуємо і відкриваємо світ : буклет. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-ads-buklet-do-temi-podorozuemo-i-vidkrivaemo-svit-479222.html>.

Анотація. Матеріал створено з метою ознайомлення дітей з недоліками та перевагами авіаподорожей; закріплення вміння аналізувати, співставляти факти та робити правильні висновки; збагачення активного словника відповідно до тематики тижня.

32. Клешньова М. І. Подорожуємо і відкриваємо світ : комікс. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podorozuemo-i-vidkrivaemo-svit-478811.html>.

Анотація. Публікація містить комікс, який можна використати під час підсумкового уроку з теми «Подорожуємо і відкриваємо світ».

33. Клешньова М. І. Подорожуємо і відкриваємо світ. Потяг : буклет. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-ads-buklet-do-temi-podorozuemo-i-vidkrivaemo-svitpotag-479288.html>.

Анотація. Матеріал створено з метою ознайомлення дітей з недоліками та перевагами подорожей залізницею; закріплення вміння аналізувати, співставляти факти та робити правильні висновки; збагачення активного словника відповідно до тематики тижня.

34. Клешньова М. І. Характеристика головного персонажу твору. Меган Мак Доналд «Джуді знайомиться з новим учителем» : буклет. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-ukrainskoi-movi-ta-citanna-harakteristika-golovnogu-personazu-tvoru-megan-mak-donald-dzudi-znajomitsa-z-novim-ucitelem-479392.html>.

Анотація. Матеріали буклету допоможуть залучити дітей до читання, ознайомити із творчістю зарубіжних письменників, із життям і навчанням дітей з інших країн.

35. Коваленко В. О. Культура спілкування: урок. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/batuq>.

Анотація. Узагальнення знань учнів про секрети вихованої людини, про правила поведінки вдома, у школі, в громадських місцях; вчити точно і лаконічно висловлювати думку; навчати учнів оволодівати культурою спілкування з друзями, однокласниками, рідними; формувати вміння правильно приймати потрібне рішення та думати про його наслідки; вчити надавати допомогу товаришам; допомогти усвідомити значення слів вибачення; вчити використовувати чарівні слова у різних ситуаціях.

36. Ковальова Ю. В. Сходження на Говерлу : конспект уроку. «Я досліджую світ» 4 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-uroku-informatyky-dlya-3-klasu/%>.
Анотація. У публікації наведені приклади і описані природні угруповання місцевості за планом (назва угруповання, рослини і тварини угруповання, зв'язки між ними, значення угруповання для людини). Складена характеристика мешканців природного угруповання, їхні зв'язки між собою і неживою природою. Проаналізовані зв'язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою).
37. Колодяжна Л. А. Мої зимові забави і турботи тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mo-zimovi-zabavi-i-turboti-1226258.html>.
Анотація. Тест містить завдання, що допоможуть учням перевірити знання з теми та поповнити їх новими фактами.
38. Колодяжна Л. А. Я вивчаю свої права та обов'язки : тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ya-vivchayu-svo-prava-ta-obov-yazki-1236801.html>.
Анотація. Тест містить завдання, що допоможуть учням перевірити знання з теми та поповнити їх новими фактами.
39. Колодяжна Л. А. Я досліджую зміни у житті тварин взимку тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ya-doslidzhuyu-zmini-v-zhitti-tvarin-vzimku-1224275.html>.
Анотація. Тест містить завдання, що допоможуть учням перевірити знання з теми та поповнити їх новими фактами.
40. Колодяжна Л. А. Я досліджую зміни у житті рослин взимку : тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ya-doslidzhuyu-zmini-v-zhitti-roslin-vzuzimku-1223687.html>.
Анотація. Тест містить завдання, що допоможуть учням перевірити знання з теми та поповнити їх новими фактами.
41. Колодяжна Л. А. Я і моя Батьківщина : тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ya-i-moya-batkivschina-1227140.html>.
Анотація. Тест містить завдання, що допоможуть учням перевірити знання з теми та поповнити їх новими фактами.
42. Колодяжна Л. А. Я мандрую містами : тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ya-mandruyu-mistami-1254138.html>.
Анотація. Тест містить завдання, що допоможуть учням перевірити знання з теми та поповнити їх новими фактами.
43. Колодяжна Л. А. Які гроші я можу використовувати : тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yaki-groschi-ya-mozhu-vikoristovuvati-1243317.html>.
Анотація. Тест містить завдання, що допоможуть учням перевірити знання з теми та поповнити їх новими фактами.
44. Крившенко Л. М. Використання дидактичних ігор на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ». *Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, магістрантів та молодих науковців (м. Суми, 28 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 184–188.
Анотація. Статтю присвячено висвітленню основних позицій щодо використання дидактичних ігор на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Розглянуто основні завдання дидактичних ігор у навчанні та визначено різні форми й методи їх реалізації в освітньому процесі в початковій школі.
45. Линник М. М. Зоряні перегони : тест. Я пізнаю світ. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-test-ya-piznayu-svit-237659.html>.
Анотація. Публікація містить конкурсні завдання, спрямовані на закріплення знань про живу природу, групу тварин, клас комах. Сприяє розвитку пам'яті, уваги та критичного мислення. Матеріал супроводжується мультимедійною презентацією.
46. Міщенко Т. М. Життєрадісність і здоров'я : урок. ЯДС для учнів 1 класу. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-yads-dlya-uchniv-1-go-klasu-zhitteradishnist-i-zdorov-ya-231371.html>.
Анотація. Цікавий урок-роздум над важливими життєвими цінностями та прищепленням позитивного світобачення для молодших школярів.
47. Морозова І. М. Вода і її властивості : тест. Я досліджую світ. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/voda-i-ii-vlastyvosti-348526.html>.

Анотація. Публікація містить 10 завдань із однією чи кількома правильними відповідями з теми «Вода і її властивості». Тест допоможе швидко перевірити знання школярів з вивченої теми і одразу виконати корекційну роботу.

48. Морозова І. М. Вода. Повітря. Гірські породи. Ґрунт : тест. Діагностувальна робота № 2. Я досліджую світ. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/diagnostuvalna-robota-2-voda-povitria-hirski-porody-grunt-380954.html>.

Анотація. Публікація містить завдання із однією чи кількома правильними відповідями, на встановлення відповідності для проведення діагностувальної роботи під час дистанційного навчання.

49. Морозова І. М. Гірські породи. Корисні копалини : тест. Я досліджую світ. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/hirski-porody-korysni-kopalyny-362824.html>.

Анотація. Публікація містить 9 завдань із однією чи кількома правильними відповідями, із заповненням пропусків, на встановлення відповідності з теми «Гірські породи. Корисні копалини». Тест дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

50. Морозова І. М. Державні символи України : тест. Я досліджую світ. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/derzhavni-symvoly-ukrainy-340064.html>.

Анотація. Публікація містить 9 завдань із однією чи кількома правильними відповідями з теми «Державні символи України».

51. Морозова І. М. Повітря : тест. Я досліджую світ. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/povitria-360556.html>.

Анотація. Публікація містить 8 завдань із однією чи кількома правильними відповідями, із заповненням пропусків з теми «Повітря». Тест дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

52. Морозова І. М. Сторінка дослідників. Досліджуємо властивості води : Stem-урок. Я досліджую світ. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-stem-uroku-na-temu-storinka-doslidnikov-doslidzujemo-vlastivosti-vodi-486541.html>.

Анотація. В розробці викладено сценарій Stem-уроку з інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Приділено увагу дослідницькій діяльності практичного спрямування здобувачів освіти у початковій школі.

53. Мурза Л. О. Людина та її організм : діагностична робота. 3 клас. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-ads-3-klas-ludina-ta-ii-organizm-za-pidr-lomakovska-438476.html>.

Анотація. Діагностична робота для 3 класу з курсу «Я досліджую світ» з теми «Людина та її організм» за підручником Г. Ломаковська, Т. Єресько, Г. Проценко під ред. М. С. Вашуленка має 2 варіанти, кожен з яких складається з 10 завдань та бланку оцінювання.

54. Мурза Л. О. Моя культурна спадщина : діагностична робота. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-ads-3-klas-moa-kulturna-spadsina-za-pidr-glomakovska-455796.html>.

Анотація. Діагностична робота для 3 класу з курсу «Я досліджую світ» з теми «Моя культурна спадщина» за підручником Г. Ломаковська, Т. Єресько, Г. Проценко за ред. М. С. Вашуленка складається з 9 завдань, самооцінювання та бланку оцінювання.

55. Мурза Л. О. Моя шкільна та місцева громади : діагностична робота. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-z-ads-za-pidruchnikom-glomakovskoi-moa-skilna-ta-misceva-gromadi-448187.html>.

Анотація. Діагностична робота розроблена для 3 класу з курсу «Я досліджую світ» з теми «Моя шкільна та місцева громади» за підручником Г. Ломаковська. Робота складається з 10 завдань різних видів і рівнів складності, самооцінювання та бланку оцінювання.

56. Мурза Л. О. Рослини : діагностична робота. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-ads-3-klas-roslini-za-pidr-glomakovska-teresko-procenko-za-red-vasulenka-408720.html>.

Анотація. Діагностична робота з курсу «Я досліджую світ» з теми «Рослини» для 3 класу за підручником Г. Ломаковська, Т. Єресько, Г. Проценко за редакцією М. С. Вашуленка містить 11 завдань та бланк оцінювання. Деякі завдання містять ілюстрації.

57. Мурза Л. О. Тварини : діагностична робота. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-ads-tvarini-3-klas-za-pidr-glomakovska-438480.html>.

Анотація. Діагностична робота для 3 класу з курсу «Я досліджую світ» з теми «Тварини» за підручником Г. Ломаковська, Т. Єресько, Г. Проценко за ред. М. С. Ващуленка має 2 варіанти, кожен з яких складається з 9 завдань, самооцінювання та бланку оцінювання.

58. Нечипоренко Т. М. Ознаки весни. Весняні місяці : презентація. Я досліджую світ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctko>.

Анотація. У презентації висвітлено ознаки весни, підібрано цікавий матеріал до даної теми: загадки, вірші, завдання. Показано зміни у живій і неживій природі по кожному весняному місяцю.

59. Підповідна В. В. Як зимують мурахи : урок. Я досліджую світ. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovanij-urok-z-predmetu-a-doslidzuiu-svit-ak-zimuut-murahi-497509.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку з різними видами завдань та вправ для учнів 1 класу, що дає можливість провести заняття в цікавій та пізнавальній формі. Запропонований матеріал допоможе вчителям розвивати навчально-пошукову, дослідницьку, ігрову, комунікативну діяльність та сприятиме організації творчої, самостійної діяльності учнів на уроках під час вивчення курсу.

60. Пілюта І. О. У своєму домі : діагностична робота НУШ. ЯДС. Розділ «Мій дім». 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nus-ads-2-klas-diagnostichna-robota-rozdil-mij-dim-tema-a-u-svoemu-domi-186739.html>.

Анотація. Діагностична робота (до уроків 85-91) призначена для тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів 2 класу. Розділ «Мій дім». Тема «Я у моєму домі», яку складено відповідно до підручника «Я досліджую світ» авторів І. О. Большакової, М. С. Пристінської. Використано ресурси: «Я досліджую світ» робочий зошит 2 клас: до підручника «Я досліджую світ» авторів І. О. Большакової, М. С. Пристінської. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. С. 49–52.

61. Пілюта І. О. Я люблю щедру осінь. Які бувають плоди? : урок. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nus-a-doslidzuiu-svit-2-klas-urok-a-lublu-sedru-osin-aki-buvaut-plodi-186741.html>.

Анотація. Інтегрований курс «Я досліджую світ» 2 клас Розділ «Про мене» Тема 6. Я досліджую природне довкілля восени Урок № 79 Я люблю щедру осінь. Які бувають плоди? Використано ресурси: «Я досліджую світ» робочий зошит 2 клас: до підручника «Я досліджую світ» авторів І. О. Большакової, М. С. Пристінської. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. С. 45. Я досліджую світ: підруч. для 2 кл. / Інна Большакова, Марина Пристінська. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. С. 58.

62. Проїдакова І. М. Де на землі спекотно, а де – холодно : тест з інтегрованого курсу «Я досліджую світ». 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-z-integrovanogo-kursu-a-doslidzuiu-svit-4-klas-za-temou-de-na-zemli-spekotno-a-de-holodno-503944.html>.

Анотація. Публікація містить тест з інтегрованого курсу «Я досліджую світ», 4 клас з теми «Де на землі спекотно, а де – холодно», який дає змогу вчителю перевірити навички, здобуті під час опрацювання теми, закріпити знання. Тест можна використовувати на уроках учителям початкових класів для перевірки домашнього завдання, при дистанційному та змішаному навчанні.

63. Руденко Л. І. Косметичні проблеми підлітків : тестові завдання : кросворд. Урок. *ОСВІТА. ua*. 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/health/krosword-kosmetichni-problemi-pidlitkiv/#google_vignette.

Анотація. Дидактичний матеріал для використання на уроках основ здоров'я у 7 класі; використовується як практичний інструмент для проведення сучасного уроку; у кросворді використані терміни та поняття, які є ключовими у вивченні теми.

64. Самусенко Т. М. Розробка діагностичної роботи інтегрованого уроку «Я досліджую світ» : підсумкова діагностична робота. 4 клас. I семестр. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-4-klas-i-semestr-272888.html>.

Анотація. Підсумкова діагностична робота за I семестр у 4 класі. За підручником Гільберг, тестові завдання.

65. Свирид А. І. Здоров'я – найцінніший скарб. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85064>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту першого уроку з інтегрованого курсу ЯДС, який допомагає зрозуміти важливість здоров'я у житті кожної людини. Здоров'я – безцінний дар, який так легко втрагати та, найчастіше, неможливо повернути. Під час уроку учні викладають стежинку здоров'я та, пояснивши прислів'я, одягають дерево здоров'я листочками. Урок допомагає виховати бережливе ставлення до власного здоров'я, сприяє зміцненню дружніх стосунків у колективі.

66. Тупко О. В. Україна на географічній карті світу. Адміністративний устрій України. Київ - столиця України : конспект уроку з навколишнього 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-ukraina-na-geograficnij-rarti-svitu-administrativnij-ustrij-ukraini-kijiv-stolica-ukraini-463377.html>.

Анотація. Матеріали уроку дають можливість поглибити знання учнів про розташування України на карті світу, півкуль і Європи; навчити їх знаходити на карті світу Україну, визначати її кордони, географічних сусідів, природні зони, знаходити на карті України міста, великі річки, гірські масиви; закріплюють вміння працювати з контурною і фізичною картами; розвивають в учнів логічне мислення, пам'ять, зв'язне мовлення; прищеплюють любов до Батьківщини.

67. Турченко С. М. Краса людської праці. Праця учня. Ким бути? : урок. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87662>.

Анотація. Представлена розробка уроку допоможе вчителю познайомити учнів з професіями, прищепити любов до праці, сприяти усвідомленню, що праця робить людину відповідальною, дисциплінованою.

68. Федірко І. С. Природні угруповання : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/prirodni-ugrupovannya-753932.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів 3 класу з теми: «Природні угруповання» за підручником Н. Бібік, Г. Бондарчук.

69. Феськова Л. О. Що означають слова «земля» і «грунт»? *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-scho-oznachayut-slova-zemlya-i-runt-273833.html>.

Анотація: Публікація містить конспект уроку, що ознайомлює учнів з різноманітністю ґрунтів України. Матеріал покликаний розвивати вміння складати схеми, робити висновки, аналізувати, порівнювати, працювати з малюнками.

70. Феськова Л. О. Як виростити нову рослину? *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-yak-virostiti-novu-roslinu-273831.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку щодо ознайомлення дітей з факторами росту рослин та особливостями їх розмноження. Матеріал сприяє розвитку мовлення та мислення учнів, вихованню дбайливого ставлення до природи.

71. Хорольська Л. В. Урок-подорож. Тихий океан : презентація. Природознавство. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-urok-podorozh-tihiy-ocean-274595.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію що допоможе вчителю разом з учнями здійснити подорож Тихим океаном, дізнавшись його таємниці.

72. Хрін Л. М. Дикі та свійські тварини : урок. Я досліджую світ. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-u-1-klasi-z-predmetu-a-doslidzuv-svitna-temu-diki-ta-svijski-tvarini-439979.html>.

Анотація. Публікація містить розробку інтегрованого уроку «Я досліджую світ» у 1 класі. Дана розробка має на меті ознайомити учнів з дикими та свійськими тваринами, яку користь приносять свійські тварини людині. Формувати вміння учнів розпізнавати тварин за істотними зовнішніми ознаками, місцем мешкання, способом харчування. Виховувати спостережливість, пізнавальний інтерес до тварин, дбайливе ставлення до них.

73. Юсиченко О. В. Домашні тварини навесні : урок з інтегрованого курсу «Я досліджую світ». 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/a-doslidzuv-svit-svijski-tvarini-navesni-504867.html>.

Анотація. Поданий матеріал створено відповідно Типової програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко. Мета: розширити знання учнів про життя і поведінку свійських тварин, розвивати вміння розпізнавати і описувати їх. У розробці використано роботу з цеглинками LEGO, приділено увагу формуванню дослідницької діяльності, формуванню вмінь працювати в команді, умінню спілкуватися. Розробка стане в нагоді вчителям НУШ, які навчають першокласників.

1.10. Екологія

1. Габенко Л. І. Екологічні казки, як засіб формування екологічного мислення молодших школярів. *Біологія*. № 9-10. С. 94.

Анотація. У статті відображені способи використання авторських казок створених старшокласниками для формування екоцентричного мислення та екологічної свідомості молодших школярів. Також стаття містить дві авторські казки екологічної тематики, що написали учні нашої школи: «Диволіки короля Добродара» та «Пригоди листочка Лесика».

2. Данильченко О. С., Гречаненко О. С. Оцінка екологічного стану річки Стрільки в межах міста Суми. *Шості Сумські наукові географічні читання* : збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції (м. Суми, 15-17 жовтня 2021 року). [Електронний ресурс] / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства; [упорядник Корнус А. О.]. Електр. текст. дані. Суми. 2021. 235 с. І електр. опт. диск (CD-R).

Анотація. Стаття присвячена характеристиці екологічного стану річки Стрільки в межах міста Суми. Зроблено оцінку параметрів річки та прибережної захисної смуги, заплави, змін, що сталися за останні роки, з'ясовано гострі екологічні проблеми річки.

3. Кириченко О. Формування ключових компетентностей здобувачів освіти засобами краєзнавства. *Краєзнавчі діалоги: Сулицина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред.: С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 95–100.

Анотація. У статті розглянуто особливості формування ключових компетентностей у здобувачів освіти шляхом засвоєння системи інтегрованих знань про природу й людину, основ екологічних знань, оволодіння способів учбово-пізнавальної й природоохоронної діяльності, розвитку ціннісних орієнтирів у різних сферах життєдіяльності й природоохоронної практики.

4. Коваленко І. П., Кобзар О. В. Дослідження вмісту важких металів у смугах відведення найбільших магістральних вулиць м. Суми. *Освітні та наукові виміри природничих наук* : збірник матеріалів II Всеукраїнської заочної наукової конференції. (м. Суми, 08 грудня 2021 року). Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 234 с.

Анотація. Публікація «Дослідження вмісту важких металів у смугах відведення найбільших магістральних вулиць м. Суми» містить результати екологічного проекту з проблеми охорони навколишнього середовища від антропогенного забруднення. Матеріал можна використати для поглиблення знань учнів на уроках біології з теми, під час проведення факультативів з екології.

5. Костенко О., Танькова І. Формування екологічної компетентності особистості обдарованих підлітків засобами проектної технології виховання та STEM-підходу. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 176–180.

Анотація. У статті автори діляться досвідом застосування проектної технології виховання та STEM-підходу в процесі формування екологічної компетентності обдарованих підлітків у позаурочний час. Наведено приклади екологічних проектів, які зможуть зацікавити здобувачів освіти та педагогів.

6. Михайлова Н. Ґрунтове середовище існування. Терморегуляція : тест. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/test/hruntove-seredovyshche-isnuvannia-termorehuliatytsiia-386421.html>.

Анотація. Публікація містить тест, який доцільно використовувати для швидкої перевірки та з метою систематизації й закріплення знань з теми «Ґрунтове середовище існування» в 11 класі. Тест складається із запитань з одним або декількома варіантами відповіді, містить завдання на відповідність. Дозволяє якісно оцінити знання учнів з даної теми.

7. Михайлова Н. Наземно-повітряне середовище існування організмів : тест. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/test/nazemno-povitriane-seredovyshcha-isnuvannia-orhanizmviv-374872.html>.

Анотація. Тест доцільно використовувати для швидкої перевірки та з метою систематизації й закріплення знань з теми «Наземно-повітряне середовище існування» в 11 класі. Тест складається із запитань з одним варіантом відповіді, декількома відповідями та завдання на відповідність. Дозволяє якісно оцінити знання учнів з теми.

8. Рижова В. В., Харченко Д. Оцінка екологічного стану річки Олешні методом біоіндикації. *Освітні та наукові виміри природничих наук* : збірник матеріалів II Всеукраїнської заочної наукової конференції (м. Суми, 08 грудня 2021 року). Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 23–28. URL: http://repositcsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14193/3/Zbirnyk_2021.pdf.

Анотація. У статті представлено результати досліджень екологічного стану річки Олешні, правої притоки Псла, за окремими чутливими видами та угрупованнями вищих водних рослин через вивчення їх видового складу, а також через трансформацію під впливом антропогенного забруднення.

9. Соп'яненко Н., Пониц Т. Виготовлення біополімерного одноразового посуду у вигляді істівних вітамінних креманок на основі плодів гарбуза. *Наукове видання СумДПУ ім. А. С. Макаренка Молодь. Наука. Природа* : матеріали II Всеукраїнської наукової конференції-конкурсу (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 56–58.

Анотація. У публікації частково подана практична частина науко-дослідницького проекту, який написано на актуальну тему охорони навколишнього середовища від забруднення полімерними та

органічними відходами, раціонального використання природних ресурсів, а саме, рослин для виробництва біополімерних матеріалів. Визначено можливість використання плодів гарбуза для виготовлення біополімерного одноразового посуду.

10. Тарасенко О. Д. Для мене найперша квітка - наймиліша від усіх : виховний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-na-temu-dlya-mene-naypersha-kvitka---naymilisha-vid-usih-283008.html>.

Анотація. Екологічний виховний захід для учнів 5-6 класів. Мета: виховувати в дітей почуття прекрасного, бережливе ставлення до природи, до перших весняних квітів; формувати такі риси характеру, як доброта, чуйність, повага, ввічливість; розширити знання учнів про біологічні особливості рослин ефемероїдів та їх значення в житті людини; познайомити з рослинами-первоцвітами, з Червоною книгою України, з лікарськими рослинами-первоцвітами; розвивати артистичні і літературні здібності; здібності читати вірші, естетичний смак.

11. Терещенко І. І. Особливості екосистеми водних ресурсів. *Nauka i edukacja w warunkach zmian cywilizacyjnych*: mater. III Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / pod red. M. Andrzejewskiego. Warszawa : Nowa nauka, 2021. С. 66–69.

Анотація. У статті досліджуються водні ресурси, які вважаються ключовими елементами сталого функціонування природних екосистем, що забезпечують необхідні умови для існування та життєдіяльних функцій людства. На основі аналізу висунувано, що система інтегрованого управління водними ресурсами дозволить не тільки забезпечити моніторинг екологічного стану водних об'єктів, а й головне – якісне їх використання із забезпеченням охоронних заходів.

12. Ткачова В., Михайлова Н. Екологічні аспекти вирощування рослин методом гідропоніки в домашніх умовах. *Молодь. Наука. Природа* : матеріали регіональної наукової конференції-конкурсу (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 23–25.

Анотація. У статті розглядаються дослідження з вирощування рослин без ґрунту в кімнатних умовах. Вирощування рослин методом гідропоніки є менш трудомістким, більш швидким і забезпечує отримання кращого результату, ніж ґрунтовий метод.

1.11. Географія

1. Ащеулова І. П., Копійка Д. С. Рекреаційно-туристичні ресурси ОТГ Шосткинського району: сучасний стан та перспективи використання. *Освітні та наукові виміри природничих наук* : матеріали ІІ Всеукраїнської заочної наукової конференції (м. Суми, 08 грудня 2021 року). С. 107–109.

Анотація. У статті подано результати вивчення рекреаційно-туристичних ресурсів досліджуваного регіону, розроблено їхню класифікацію, оцінено фактори, що сприяють оздоровленню та екотуризму. Визначено рівні атрактивності історико-культурних об'єктів для пізнавального туризму. Розроблено чотири туристичні маршрути.

2. Бондаренко В. В. Географічний годинник. *На урок*. 2021. <https://naurok.com.ua/oformlennya-kabinetu-geografi-263343.html>.

Анотація. Географічний годинник досить цікаво підійде для оформлення кабінету географії.

3. Бурлака В. Г. Атмосфера : тест з географії. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/test-atmosfera-734879.html>.

Анотація. Опублікований тест спрямований на узагальнення вивченого з даної теми, на перевірку вивченого матеріалу, на вміння вибирати головне та логічно мислити.

4. Бурлака В. Г. Ландшафти України : тест з географії. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-z-geografi-na-temu-landshafti-ukra-ni-215225.html>.

Анотація. Опублікований тест спрямований на поглиблення та систематизацію знань учнів про природні компоненти та природні комплекси, удосконалення знань учнів про чинники формування ПТК – ландшафтів; особливості взаємодії компонентів природи в ПТК; продовження формування вмінь працювати з картографічними матеріалами та роботи щодо формування в учнів екологічного мислення.

5. Вінницька В. С. Генетичний код. Біосинтез білка : презентація. 9 клас. *На урок*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-genetichniy-kod-biosintez-bilka-275294.html>.

Анотація. Презентація дає можливість краще усвідомити процеси передачі спадкової інформації. Розуміння важливості та універсальності генетичного коду. Під час вивчення матеріалу, розвивати вміння логічно мислити та знаходити зв'язки між будовою біологічних структур та особливостями їхнього функціонування. Розвивати розуміння єдності біологічних процесів.

6. Воскобойникова Н. О. Географічні наслідки обертання Землі : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/heografichni-naslidky-obertannia-zemli-355746.html>.
Анотація. Різномірні тестові завдання для перевірки знань учнів 11 класу про наслідки обертання Землі навколо своєї осі та навколо Сонця.
7. Воскобойникова Н. О. Зміни природи Північної Америки людиною : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zminy-prirody-pivnichnoi-ameryky-liudynoju-202366.html>.
Анотація. Тест для перевірки знань учнів 7 класу з розділу «Північна Америка».
8. Воскобойникова Н. О. Клімат Євразії : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/klimat-yevezazii-225973.html>.
Анотація. Різномірні тестові завдання для перевірки знань створено за підручником для 7 класу (автори С. Г. Кобернік, Р. Р. Коваленко).
9. Воскобойникова Н. О. Літосфера : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/litosfera-380678.html>.
Анотація. Різномірні тестові завдання для перевірки знань учнів 11 класу про будову літосфери, взаємозв'язок її частин.
10. Воскобойникова Н. О. Мінеральні ресурси : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/mineralni-resursy-400921.html>.
Анотація. Тест для перевірки знань учнів 9 класу про корисні копалини, їх види, використання, ресурсозабезпеченість.
11. Воскобойникова Н. О. Міське і сільське населення : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/miske-i-siliske-268155.html>.
Анотація. Різномірні тестові завдання для перевірки знань створено за підручником для 8 класу (автори Г. Д. Довгань, О. Г. Стадник).
12. Воскобойникова Н. О. Природні об'єкти, занесені до природної спадщини ЮНЕСКО у Північній Америці : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/prirodni-objekty-zaneseni-do-spysku-svitovoi-spadshchyny-iunesko-pivnichna-ameryka-203858.html>.
Анотація. Різномірні завдання дають можливість оцінити рівень володіння здобувачами освіти класу предметних компетентностей. з теми.
13. Воскобойникова Н. О. Третинний сектор економіки Америки : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/tretynnyi-sektor-ekonomiky-ameryky-205960.html>.
Анотація. Тест для перевірки знань здобувачів освіти 10 класу з розділу «Північна Америка».
14. Воскобойникова Н. О. Харчова промисловість світу : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kharchova-promyslovis-tsvitu-207166.html>.
Анотація. Різномірні завдання дають можливість оцінити рівень володіння здобувачами освіти 9 класу предметних компетентностей. з теми «Харчова промисловість світу».
15. Гавриш В. В. Води суходолу. Річка: річкова система, басейн річки, річкова долина : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vodi-suhodolu-ricka-rickova-sistema-basejn-ricki-rickova-dolina-478287.html>.
Анотація. Публікація містить 2 варіанти самостійної роботи, спрямованої на повторення попередньо вивченої теми, перелік ключових понять, обов'язкових для засвоєння, та питання для закріплення опрацьованого матеріалу.
16. Гавриш В. В. Рослинний та тваринний світ Австралії. Природні зони : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/roslinnij-ta-tvarinnij-svit-avstralii-prirodni-zoni-501298.html>.
Анотація. Презентація містить інформацію щодо унікальних видів флори та фауни Австралії та завдання для учнів, які допомагають краще засвоїти матеріал про природні зони материка.
17. Гавриш В. В. Рухи води в Світовому океані (течії) : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/roslinnij-ta-tvarinnij-svit-avstralii-prirodni-zoni-501298.html>.
Анотація. Публікація містить презентацію з основними поняттями, класифікацією течій, причинами їх утворення та схемами циркуляції у Світовому океані. Матеріал актуальний при виконанні практичної роботи.

18. Гавриш В. В. Рухи води в Світовому океані : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ruhi-vodi-v-svitovomu-okeani-478285.html>.
Анотація. Публікація містить конспект уроку щодо руху води в океані та закономірностей їх виникнення й особливості поширення на земній кулі, схеми та питання для закріплення опрацьованого матеріалу.
19. Глуховцов О. В. Формування інформаційно-цифрової компетентності учасників освітнього процесу на уроках географії. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-formuvannya-informaciyno-cifrovo-kompetentnosti-uchasnikiv-osvitnogo-procesu-na-urokah-geografi-211479.html>.
Анотація. У статті висвітлені питання формування інформаційно-цифрової компетентності учасників освітнього процесу та використання ІКТ на уроках географії.
20. Данильченко О. С., Гречаненко О. С. Гідрологічна характеристика річки Стрілки та її басейну. *Актуальні проблеми дослідження довкілля. Збірник наукових праць : матеріали ІХ Міжнародної наукової конференції (м. Суми, 25-27 травня 2021 року) / за заг. ред. : Міронець Л. П., Литвиненко Ю. І. та ін. Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2021. 288 с.*
Анотація. У статті висвітлено гідрологічну характеристику малої річки Стрілка: установлення умов формування стоку річки, визначення гідроморфометричних характеристик річки та її басейну, а також кількісних характеристик стоку.
21. Дашутіна Л. І. Планети Сонячної системи : конспект уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-planeti-sonyachno-sistemi-211931.html>.
Анотація. Матеріал допоможе при вивченні теми з природознавства в 5 класі.
22. Дашутіна Л. І. Планети Сонячної системи : конспект уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-planeti-sonyachno-sistemi-211930.html>.
Анотація. Матеріал містить цікаві відомості про особливості кожної планети та допоможе при вивченні теми з природознавства в 5 класі.
23. Дашутіна Л. І. Сонце – джерело світла і тепла на Землі : презентація. *Природознавство. На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-sonce-dzherelo-svitla-i-tepla-na-zemli-211934.html>.
Анотація. Метою презентації є формування уявлення про Сонце, як джерело світла і тепла на Землі.
24. Дехніч Т. В. Географічні координати : веб-квест. *Географія. 6 клас. Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id1075527/webquest>.
Анотація. Публікація містить розробку веб-квесту з географії у 6 класі. Матеріал квесту допоможе учням закріпити знання про градусну сітку, меридіани й паралелі; розвивати практичні навички визначення географічних координат точок.
25. Долгопят Н. М. Австралія: клімат, внутрішні води, природні зони : тест. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/avstraliya-733026.html>.
Анотація. Розробка може бути корисною при проведенні поточного оцінювання під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
26. Долгопят Н. М. Австралія: клімат, внутрішні води, природні зони : тест. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/avstraliya-733026.html>.
Анотація. Розробка може бути корисною при проведенні поточного оцінювання під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
27. Долгопят Н. М. Географічне положення Австралії. Дослідження та освоєння материка. Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Австралії : тест. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/geografichne-polozhennya-avstrali-doslidzhennya-ta-osvoennya-materika-tektonichna-budova-relef-ta-korisni-kopalini-avstrali-707829.html>.
Анотація. Розробка може бути корисною при проведенні поточного оцінювання під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
28. Долгопят Н. М. Географічне положення Австралії. Дослідження та освоєння материка. Тектонічна будова, рельєф та корисні копалини Австралії : тест. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/geografichne-polozhennya-avstrali-doslidzhennya-ta-osvoennya-materika-tektonichna-budova-relef-ta-korisni-kopalini-avstrali-707829.html>.
Анотація. Розробка може бути корисною при проведенні поточного оцінювання під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.

29. Долгопят Н. М. Земля на плані і карті. Контрольна робота № 2 : тест з географії. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-2-zemlia-na-plani-i-karti-380017.html>.
Анотація. Публікація містить 18 завдань (11 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 3 завдання на відповідність, 4 завдання з вводом правильної відповіді). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 6 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
30. Долгопят Н. М. Земля на плані і карті. Контрольна робота № 2 : тест з географії. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-2-zemlia-na-plani-i-karti-380017.html>.
Анотація. Публікація містить 18 завдань (11 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 3 завдання на відповідність, 4 завдання з вводом правильної відповіді). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 6 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
31. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Австралія і Океанія» : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-avstraliia-i-okeaniia-178921.html>.
Анотація. Публікація містить 13 завдань (6 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 4 завдання з вводом правильної відповіді, 1 завдання з кількома правильними відповідями, 1 завдання на відповідність, 1 завдання на послідовність). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 10 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
32. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Австралія і Океанія» : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-avstraliia-i-okeaniia-178921.html>.
Анотація. Публікація містить 13 завдань (6 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 4 завдання з вводом правильної відповіді, 1 завдання з кількома правильними відповідями, 1 завдання на відповідність, 1 завдання на послідовність). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 10 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
33. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Африка» : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-afryka-10-klas-289962.html>.
Анотація. Публікація містить 17 завдань (13 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 1 завдання з вводом правильної відповіді, 3 завдання з кількома правильними відповідями). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 10 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
34. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Африка» : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-afryka-10-klas-289962.html>.
Анотація. Публікація містить 17 завдань (13 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 1 завдання з вводом правильної відповіді, 3 завдання з кількома правильними відповідями). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 10 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
35. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Географічний простір України» : тест. Географія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-heohrafichnyi-prostir-ukrainy-358837.html>.
Анотація. Публікація містить 14 завдань (10 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 1 завдання на відповідність, 1 завдання з вводом правильної відповіді, 1 завдання на послідовність, 1 завдання з кількома правильними відповідями). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 8 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
36. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Географічний простір України»: тест з географії для 8 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-heohrafichnyi-prostir-ukrainy-358837.html>.
Анотація. Публікація містить 14 завдань (10 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 1 завдання на відповідність, 1 завдання з вводом правильної відповіді, 1 завдання на послідовність, 1 завдання з кількома правильними відповідями). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 8 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.
37. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Євразія» : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-za-temoiu-yevraziia-7-klas-287348.html>.
Анотація. Публікація містить 17 завдань (11 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 3 завдання з вводом правильної відповіді, 2 завдання з кількома правильними відповідями, 1 завдання на відповідність). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.

38. Долгопят Н. М. Контрольна робота «Євразія» : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-za-temoiu-yevraziia-7-klas-287348.html>.

Анотація. Публікація містить 17 завдань (11 завдань з вибором однієї правильної відповіді, 3 завдання з вводом правильної відповіді, 2 завдання з кількома правильними відповідями, 1 завдання на відповідність). Розробка може бути корисною при проведенні контрольних робіт під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.

39. Долгопят Н. М. Тектонічна будова, рельєф, корисні копалини Африки : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/tektonichna-budova-relief-korysni-kopalyny-afryky-357022.html>.

Анотація. Публікація може бути корисною при проведенні поточного оцінювання під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.

40. Долгопят Н. М. Тектонічна будова, рельєф, корисні копалини Африки : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/tektonichna-budova-relief-korysni-kopalyny-afryky-357022.html>.

Анотація. Публікація може бути корисною при проведенні поточного оцінювання під час дистанційного навчання у 7 класі та під час підготовки до ЗНО у 11 класі.

41. Дударева С. В. Видобування кам'яного вугілля, нафти, газу : тест. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vidobuvannya-kam-yanogo-vugillya-navti-ta-prirodnogo-gazu-v-ukra-ni-1136877.html>.

Анотація. Публікація містить 12 завдань з однією правильною відповіддю з теми «Видобування кам'яного вугілля, нафти, газу». Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям географії.

42. Дударева С. В. Південна Америка. Географічне дослідження. Тектонічні структури : тест. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pivdenna-amerika-geografichne-doslidzhennya-648266>.

Анотація. Публікація містить 12 завдань з однією правильною відповіддю та множинного вибору з теми «Південна Америка. Географічне дослідження. Тектонічні структури». Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям географії.

43. Дударева С. В. Франція : тест. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/franciya-1159513.html>.

Анотація. Публікація містить 20 завдань з однією правильною відповіддю та множинного вибору з теми «Франція». Розробка може бути корисною для поточного контролю знань учителям географії.

44. Зайка І. М. Вулканізм і вулкани : матеріали для дистанційного уроку. Географія. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/267561>.

Анотація. Матеріал до уроку географії у формі інструктивної картки. Містить чіткий алгоритм дій для самостійного якісного опрацювання теми шестикласниками у період дистанційного навчання, актуальні відео фрагменти, цікаві узагальнюючі та творчі завдання для закріплення знань.

45. Зайка І. М. Глобалізація: переваги та недоліки : презентація проектної роботи. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/267563>.

Анотація. Презентація є результатом проектної роботи учнів під керівництвом учителя. Містить аналіз глобалізаційних процесів у різних сферах життя сучасного суспільства і може бути використана під час вивчення теми «Сучасне світове господарство та особливості його розвитку» та слугувати зразком оформлення готового продукту, зокрема презентацій при проведенні проектних робіт і досліджень.

46. Зінов'єва О. М. Традиційні страви різних країн світу : презентація. 5-7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-tradicijni-stravi-riznih-krajin-svitu-501741.html>.

Анотація. У презентації висвітлена інформація про національну кухню різних народів світу – це насолоджує подорож традиційними стравами. Саме тому, відправляючись в іншу країну світу, варто знати: «Що спробувати, як куштувати?». У даній презентації представлені корисні страви та рецепти приготування національної кухні Сингапуру, Італії, Швейцарії, Японії, України.

47. Івашина Д. В. Мандруємо материками : інтелектуально-пізнавальна гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/geograficna-gra-mandruemo-materikami-487637.html>.

Анотація. Розробка в ігровій формі допоможе перевірити знання учнів; дасть можливість виявити спритність, почуття гумору, творчу активність; створити умови для розвитку винахідливості, уяви, акторських здібностей; зацікавити школярів у вивченні додаткової літератури з географії; виховувати любов до рідного краю; сприяти зміцненню класного колективу на основі спільної діяльності.

48. Кальченко Т. О. Населення. Політична карта Південної Америки. Основні держави материка : розробка уроку. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85103>.
Анотація. Публікація містить план-конспект відкритого уроку з географії для 7 класу.
49. Карпенко Л.В. Рослинний і тваринний світ України : тести. Географія. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-roslinniy-svit-ukra-ni-215317.html>.
Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з географії у 8 класі до теми «Рослинний і тваринний світ України» для поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.
50. Кас'ян Н. І. Рекорди материків та океанів : веб-квест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/silske-hospodarstvo-ukrainy-ta-svitu-366785.html>.
Анотація. Зацікавити учнів вивчати географію материків та океанів. Цікаві завдання сприяють розвитку логічного мислення. Можна використовувати як елемент уроку у 7 класі або на позаурочних заходах.
51. Кас'ян Н. І. Сільське господарство України та світу : тест. Географія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/silske-hospodarstvo-ukrainy-ta-svitu-366785.html>.
Анотація. Систематизувати знання учнів із вивченої теми; розвивати вміння виконувати тестові завдання різних ступенів складності; працювати самостійно; критично мислити. Використовується у 9 класі як підсумковий тест по темі.
52. Квашко І. О. Біосфера та ґрунти. Природні комплекси. Планета людей : самостійна робота. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samostiyna-robota-z-temi-biosfera-ta-grunti-prirodni-kompleksi-planeta-lyudey-1057070.html>.
Анотація. Завдання тесту призначені для перевірки засвоєння учнями понять «Біосфера», «Ґрунт», «Географічна оболонка», компонентів та закономірностей географічної оболонки.
53. Квашко І. О. Географічне положення Австралії. Дослідження та освоєння материка : тести. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/test-z-temi-geografichne-polozhennya-avstrali-doslidzhennya-ta-osvoennya-materika-1057183.htm>.
Анотація. Дані тестові завдання складені з метою перевірки рівня засвоєння знань учнями із загальної характеристики материка Австралія.
54. Квашко І. О. Поверхневі води. Річки : тести. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samostiyna-robota-z-temi-poverhnevi-vodi-richki-1057314.html>.
Анотація. Дана тестова робота допоможе перевірити оволодіння учнями основних термінів з теми «Річки»: межень, паводок, повінь, похил.
55. Ковальчук Р. Є. Вітер: причини виникнення, напрямки, сила, швидкість, їх визначення сучасними приладами й візуально. Місцеві вітри : урок. Географія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viter-pricini-viniknenna-napramki-sikla-svidkist-ih-viznacenna-sucasnimi-priladami-j-vizualno-miscevi-vitri-496760.html>.
Анотація. Ознайомити учнів з поняттям «вітер» та навчити визначати особливості його утворення, з'ясувати причини виникнення постійних і змінних вітрів. Удосконалити вміння та аналізувати результати спостережень.
56. Ковальчук Р. Є. Японія. Місце країни у світі та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Основні чинники, що визначають місце країни у МПП. Система розселення. Економіка : урок. Географія. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/265151.html>.
Анотація. Розробка уроку з географії для 10 класу на тему Японія. Місце країни у світі та Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Основні чинники, що визначають місце країни у МПП. Система розселення. Економіка. Формувати в учнів знання про основні ознаки економіко-географічного положення, природи населення та господарства Японії.
57. Комлик Ю. А. Рослинництво світу : розробка веб-квесту. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/roslynytstvo-svitu-1066.html>.
Анотація. Публікація сприятиме зацікавленню учнів до вивченню даної теми, розвиває логічне мислення, навички пошуку інформації.
58. Комлик Ю. А. Атмосфера : гра. 6 клас. *Wordwall*. 2021. URL: <https://wordwall.net/resource/9100947/%d0%b0%d1%82%d0%bc%d0%be%d1%81%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b0>.
Анотація. Гра містить завдання для узагальнення знань з теми «Атмосфера».

59. Комлик Ю. А. Води суходолу України. Річки : гра. 8 клас. *Wordwall*. 2021.
URL: <https://wordwall.net/resource/9117953/%d0%b2%d0%be%d0%b4%d0%b8-%d1%81%d1%83%d1%85%d0%be%d0%b4%d0%be%d0%bb%d1%83-%d1%80%d1%96%d1%87%d0%ba%d0%b8-8-%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d1%81>.
Анотація. Гра містить завдання для узагальнення знань з теми «Річки, режим роботи річки».
60. Комлик Ю. А. Машинобудування : гра. 9 клас. *Kahoot*. 2021.
URL: <https://create.kahoot.it/details/e579b433-e417-497e-9c52-f84266e77ba4>.
Анотація. Гра містить завдання для узагальнення знань з теми «Машинобудування світу».
61. Комлик Ю. А. Природні зони України : гра. 8 клас. *Kahoot*. 2021.
URL: <https://create.kahoot.it/details/bcfdee67-3621-48ac-a75c-83e9a9224d38>.
Анотація. Гра містить завдання для узагальнення знань з теми «Природні комплекси України».
62. Комлик Ю. А. Сільське господарство світу та України : гра. 9 клас. *Kahoot*. 2021.
URL: <https://create.kahoot.it/details/ff76fa1e-7c4d-4765-a4da-0fa151e5c763>.
Анотація. Гра містить завдання для узагальнення знань з теми «Сільське господарство як галузь економіки».
63. Лисенко І. О. Орієнтальне царство : презентація. *На урок*. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-orientalne-carstvo-248611.html>.
Анотація. Презентація містять матеріал по темі «Географічні межі та поширення царства», а також його рослинний та тваринний світ, розкривають питання важливості живих організмів в утворенні ґрунтів та значення ґрунту в природі та житті людини.
64. Мартиненко В. М. Льодовики. Багаторічна мерзлота : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/test/lodovyky-bahatorichna-merzlota-220163.html>.
Анотація. Тестові завдання «Льодовики. Багаторічна мерзлота» створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».
65. Мартиненко В. М. Болото : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/test-boloto-218739.html>.
Анотація. Тестові завдання «Болото» створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».
66. Мартиненко В. М. Води суходолу. Річки. Річкова система і басейн : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/test/vody-sukhodolu-richky-richkova-systema-i-basein-206217.html>.
Анотація. Тестові завдання «Води суходолу. Річки. Річкова система і басейн» створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».
67. Мартиненко В. М. Добовий хід температури повітря, причини її коливання : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/test-dobovyi-khid-temperatury-povitria-prychyny-ii-kolyvannia-179054.htm>.
Анотація. Тестові завдання «Добовий хід температури повітря, причини її коливання» створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».
68. Мартиненко В. М. Живлення і режим річок. Робота річок : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/test/zhyvlennia-i-rezhym-richok-robota-richok-215813.html>.
Анотація. Тестові завдання «Живлення і режим річок. Робота річок» створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».
69. Мартиненко В. М. Озера. Штучні водойми : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/test/ozera-shtuchni-vodoimy-217876.html>.
Анотація. Тестові завдання «Озера. Штучні водойми». створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».
70. Мартиненко В. М. Підземні води : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/test/pidzemni-vody-231299.html>.
Анотація. Тестові завдання «Підземні води» створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».

71. Мартиненко В. М. Рух води в океані : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rukhy-vody-v-okeani-206286.html>.

Анотація. Тестові завдання «Рух води в океані» створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Ця тема вивчається в розділі «Гідросфера».

72. Мартиненко В. М. Узагальнення з теми Гідросфера (I частина) : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-z-temy-hidrosfera-i-chastyna-256119.html>.

Анотація. Тестові завдання Узагальнення з теми «Гідросфера» (I частина) створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В.Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Це узагальнення розділу «Гідросфера».

73. Мартиненко В. М. Узагальнення з теми Гідросфера (II частина) : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-z-temy-hidrosfera-ii-chastyna-264522.html>.

Анотація. Тестові завдання Узагальнення з теми «Гідросфера» (II частина) створено за підручником для 6 класу «Географія» (автори В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова). Це узагальнення розділу «Гідросфера».

74. Мартиненко В. М. Формування рельєфу України : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/formuvannia-reliefu-ukrainy-395183.html>.

Анотація. Тестові завдання «Формування рельєфу України. 8 клас» створено для закріплення вивчення нового матеріалу або перевірки домашнього завдання.

75. Мартиненко М. А. Атлантичний океан. Фізико-географічне положення. Кліматичні умови. Природні ресурси океану : конспект уроку. Географія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/atlantichniy-ocean-fiziko-geografichne-polozhennya-klimatichni-umovi-prirodni-resursi-oceanu-251908.html>.

Анотація. Матеріал розробки допоможе поглибити й систематизувати знання про природу Світового океану, виявляти особливості природи Атлантичного океану за тематичними картами атласу, формувати ціннісне ставлення до природних багатств Світового океану, екологічну свідомість.

76. Мартиненко М. А. Географічне положення Північно-льодовитого океану. Дослідження океану та Арктики. Клімат і води. Льодовий режим. Своєрідність органічного світу. Види господарської діяльності в океані. Практична робота № 5. Нанесення на контурну карту об'єктів географічної номенклатури Світового океану : конспект уроку. Географія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pvinichno-lodovitiy-ocean-251898.html>.

Анотація. Наведені матеріали уроку допоможуть сформувати цілісну систему знань про особливості природи Світового океану, вдосконалити уміння та навички характеризувати географічне положення океану, основні властивості водних мас, особливості будови дна та рельєфу, кліматичні умови й океанічні течії, різноманітність органічного світу, порівняти властивості водних мас і органічний світ Північного Льодовитого та Атлантичного океанів, розвинути вміння працювати в малих групах та проводити презентацію-захист роботи.

77. Мартиненко М. А. Географічне положення та розміри Тихого океану. Історія досліджень. Особливості будови дна океану. Тихий океан: клімат, властивості океанічних вод, органічний світ, природні ресурси. Практична робота № 5. Нанесення на контурну карту об'єктів географічної номенклатури Світового океану : конспект уроку. Географія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/geografichne-polozhennya-ta-rozmiri-tihogo-oceanu-istoriya-doslidzhen-osoblivosti-budovi-dna-oceanu-tihiy-ocean-klimat-vlastivosti-oceanichnih-vod-organichniy-svit-prirodni-resur-251899.html>.

Анотація. Матеріал розробки допоможе поглибити й систематизувати знання учнів про особливості природи Світового океану, формувати уміння визначати географічне положення Тихого океану та характеризувати етапи його дослідження, пояснювати особливості рельєфу дна, сформувати в учнів систему знань про особливості природи Тихого океану, пояснювати характерні риси клімату та властивості водних мас, визначати своєрідність органічного світу, характеризувати природні ресурси Тихого океану та виділяти основні джерела забруднення океанічних вод, розвивати комунікативні навички та вміння працювати в малих групах, вдосконалювати навички роботи з картами атласу.

78. Мартиненко М. А. Індійський океан: клімат, властивості водних мас, природні багатства, види господарської діяльності, охорона природи : конспект уроку. Географія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/indiyskiy-ocean-klimat-vlastivosti-vodnih-mas-prirodni-bogatstva-vidi-gospodarsko-diyalnosti-ohorona-prirodi-251901.html>.

Анотація. Матеріал розробки допоможе систематизувати знання про особливості природи Індійського океану; удосконалити практичні уміння характеризувати кліматичні умови океану, властивості водних мас, природні багатства, наводити приклади представників органічного світу, встановлювати джерела забруднення вод океану, порівнювати з аналогічними характеристиками інших океанів.

79. Мартиненко М. А. Узагальнення теоретичних знань та практичних умінь учнів за розділом «Океани». Практична робота № 6 «Складання комплексної порівняльної характеристики двох океанів (за вибором) : конспект уроку. Географія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/uzagalnennya-teoretichnih-znan-ta-praktichnih-umin-uchniv-za-rozdilom-okeani-praktichna-robota-6-ocinyuvana-skladannya-kompleksno-porivnyalno-harakteristiki-dvoh-okeaniv-z-251902.html>.

Анотація. Розробка уроку спрямована на узагальнення та систематизацію знання учнів з вивченого розділу, вдосконалення навичок та вмінь працювати з картами атласу; визначення рівнів засвоєння учнями навчального матеріалу.

80. Марченко І. Б. Рослинний і тваринний світ степової природної зони України : розробка уроку. 8 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85496>.

Анотація: Матеріал містить презентацію до уроку з географії в 8 класі по темі «Рослинний і тваринний світ степової природної зони України». В матеріалах представлені фото рослин і тварин різних груп степів, також містять запитання, які розвивають вміння учнів пояснювати причинно-наслідкові зв'язки та сприяють формуванню логічного мислення

81. Московець І. О. Євразія : урок узагальнення та систематизації знань та умінь. Географія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-uzagalnenna-ta-sistemativacii-znan-ta-umin-z-temi-evrazia-412191.html>.

Анотація. Мета уроку повторити і закріпити знання про особливості географічного положення, природи та населення Євразії; продовжити формування навичок з тематичними та контурними картами; розвивати комунікабельність, творчі здібності. Після цього уроку учні зможуть: давати визначення термінів і понять, називати географічні об'єкти, характеризувати за картами окремі географічні об'єкти; показувати на карті навчальну географічну номенклатуру.

82. Ніконенко С. Е. Вулканізм і вулкани, гейзери : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vulkanizm-i-vulkani-geyzeri-259559.html>.

Анотація. Публікація містить розробку презентації до конспекту уроку географії у 6 класі, яка сприяє поглибити знання учнів про походження і будову вулканів та гейзерів, визначення взаємозв'язків внутрішньої будови землі, руху літосферних плит, розміщення вулканів та наслідків вулканізму і процесів, які його супроводжують, сприяє розвитку творчих здібностей, логічного мислення, встановлюванню причинно-наслідкових зв'язків, формуванню культури командної праці.

83. Ніконенко С. Е. Вулканізм і вулкани, гейзери : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-vulkanizm-i-vulkani-geyzeri-259233.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку географії у 6 класі, який сприяє поглибити знання учнів про походження і будову вулканів та гейзерів, визначення взаємозв'язків внутрішньої будови землі, руху літосферних плит, розміщення вулканів та наслідків вулканізму і процесів, які його супроводжують, сприяє розвитку творчих здібностей, логічного мислення, встановлюванню причинно-наслідкових зв'язків, формуванню культури командної праці.

84. Ніконенко С. Е. Ландшафти України : перевірна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/perevirna-roboti-z-temi-landshafti-ukra-ni-259149.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали перевірної роботи, яка розроблена за чотирма рівнями складності та дає змогу проаналізувати рівень учнів та визначити слабкі місця для формування навчально-пізнавальних компетентностей, а саме математичних та природничих.

85. Ніконенко С. Е. Національна економіка та світова економіка : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-nacionalna-ekonomika-ta-svitova-ekonomika-259880.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестів з даної теми, що сприяє в учнів вмінню аналізувати, порівнювати, робити висновки, сприяє розвитку творчих здібностей, образного мислення стосовно системи світових економік, розуміння концепції центр – напівпериферія – периферія.

86. Ніконенко С. Е. Позначення на контурній карті країн Великої двадцятки (G-20) і визначення їх місця в сучасній типізації країн за рівнем економічного розвитку : практична робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/praktichna-robota-2-poznachennya-na-konturniy-karti-kra-n-veliko-dvadcyatki-g-20-i-viznachennya-h-miscya-v-suchasniy-tipizaci-kra-n-za-rivnem-ekonomichnogo-rozvitku-259148.html>.

Анотація. Публікація містить розробку матеріалів до практичної роботи, що сприяє формуванню в учнів образного мислення та розуміння місця кожної країни в сучасній типізації. Дані, які містить таблиця, дають можливість учням порівняти та встановити місце цих країн у світовому ВВП.

87. Ніконенко С. Е. Сучасна система страхування : перевірна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/perevirna-robota-z-temi-suchasna-sistema-strahuvannya-259551.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали перевірної роботи, яка розроблена за чотирма рівнями складності та дає змогу проаналізувати рівень учнів та визначити слабкі місця для формування компетентностей ініціативності та підприємливості.

88. Ніконенко С. Е. Україна і світове господарство : календарно-тематичне планування. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno---tematichne-planuvannya-9-klas-247744.html>.

Анотація. У календарно – тематичному плануванні виділені обов'язкові практичні роботи, прописані наскрізні змістовні лінії до кожного уроку, очікувані результати навчально – пізнавальної діяльності.

89. Панасюра Г. С. Формування дослідницької компетентності учнів профільного класу за допомогою краєзнавчого матеріалу на уроках географії. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 189–193.

Анотація. У статті подані приклади практичного використання краєзнавчого матеріалу на уроках географії профільного рівню. Показано варіанти з використанням геоінформаційних технологій як у 10-тих так і 11 класах.

90. Панич О. М. Тематичне оцінювання знань за темами «Вступ», «Географічна карта та робота з нею», «Географічний простір України» : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/tematychno-otsiniuvannia-znan-za-temamy-vstup-heohrafichna-karta-ta-robota-z-neiu-heohrafichnyi-prostir-ukrainy-379966.html>.

Анотація. Публікація містить 14 різнопланових завдань (з однією правильною відповіддю, з кількома правильними відповідями, на встановлення відповідності, на послідовність, з полем для вводу відповіді) для оцінювання знань учнів з теми: «Вступ», «Географічна карта та робота з нею», «Географічний простір України» (8 клас).

Розробка може бути корисною для тематичного контролю знань учителям географії.

91. Пугач А. С. Географія мережі санаторно-курортних закладів Сумщини для лікування «постковідного синдрому». *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 198–203.

Анотація. XXI століття ознаменувалося швидким розвитком санаторно-курортної діяльності як у світі, так і в Україні. Через зростання рівня захворюваності населення, погіршення його стану здоров'я, поширення хронічних захворювань, вона набуває все більшої популярності. Особливо актуальним це є на фоні світової пандемії COVID-19 та її наслідків. Метою дослідження є оцінка сучасного стану санаторно-курортної діяльності в Україні та обґрунтування перспектив її розвитку, профілактика таких захворювань, як COVID-19.

Важливим принципом санаторно-курортного лікування є його комплексність, тобто використання різноманітних природних факторів у поєднанні з дієтотерапією, фізіотерапевтичними процедурами, лікарськими й іншими лікувальними засобами і методами. Кожен день статистичні дані по захворюваності на COVID-19 змінюються. В цілому динаміка невтішна і потенційних осіб з проблемами дихальних шляхів стає все більше. На основі проведеного огляду було обрано санаторно-курортні заклади, в яких може оздоровитися населення після захворювання на COVID-19.

92. Пугач А. С., Саєнко В. Г. Концепція туристичного маршруту до Чорнобильської зони відчуження. *Шості Сумські наукові географічні читання: збірник матеріалів Ш79 Всеукраїнської наукової конференції* (м. Суми, 15-17 жовтня 2021 року) [Електронний ресурс] / СумДПУ імені А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства; [упорядник Корнус А. О.]. Елект. текст. дані. Суми, 2021. С. 82–85. 1 електр. опт. диск (CD-R).

Анотація. Більше 35 років тому трапилася трагедія глобального масштабу – вибухнув реактор Чорнобильської атомної електростанції.

Відсутність антропогенного впливу позитивно відобразився на природі чорнобильської зони відчуження. Задля збереження острівця незайманої природи необхідно бережливо ставитися до цієї території останніми роками карантинні обмеження, популяризація внутрішнього туризму безумовно сприяли збільшенню кількості відвідувачів чорнобильської зони та обізнаності населення про масштаби «рукотворної» катастрофи. Проте зі збільшенням туристичних потоків існує ризик згубного антропогенного впливу на унікальну відновлену дику природу. Чіткий контроль та розробка туристичних маршрутів з боку держави збереже довкілля для наступних поколінь.

93. Сахненко О. П. «Міфічна сила води» - особливості водних ресурсів рідного краю. Річка Вільшанка : пошуково-дослідницька робота. *На урок*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/posukovo-doslidnicka-robota-mifichna-sila-vodi-osoblivosti-vodnih-resursiv-ridnogo-krau-ricka-vilsanka-496553.html>.

Анотація. Дослідження сучасного стану річки Вільшанка та її басейну, простеження історії походження назви, привертання уваги педагогів, учнів до осмислення та усвідомлення важливості реалізації заходів щодо посилення морального виховання; збереження для нащадків фактів про походження географічних назв водних ресурсів рідного краю.

94. Сахненко О. П. Екзаменаційна робота «Інтерактивне навчання на уроках географії» *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ekzamenaciynna-robota-interaktivne-navchannya-234702.html>.

Анотація. Сучасний період розвитку суспільства потребує якісно нового рівня освіти, який відповідав би міжнародним стандартам. Нова освітня філософія визначила головну стратегію педагогічної діяльності: спрямування навчально-виховного процесу на формування духовного світу особистості, утвердження загальнолюдських цінностей, розкриття потенційних можливостей та здібностей учнів.

95. Табала Л. В. Австралійський союз : презентація. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctqgh>.

Анотація. Ілюстрація до навчального матеріалу за темою «Австралія». В презентації показано столицю Канберру, герб Австралії, прилеглі острови: острів Тасманія, острови Нової Зеландії та інші.

96. Табала Л. В. Легка промисловість та художні промисли України : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctqgc>.

Анотація. Презентація призначена для розширення та поглиблення знань учнів з легкої промисловості та художніх промислів України. Наочно показує види волокон, тканин, різноманітних виробів легкої промисловості, шкірно-галантерейної промисловості та художніх промислів.

97. Табала Л. В. Природа Австралії : презентація. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctqge>.

Анотація. Презентація на тему «Природа Австралії» розповідає про рослини Австралії, ендеміки Австралії, такі як евкаліпт, пляшкове дерево, трав'яне дерево, горіх макадамія. Тваринний світ Австралії, примітивних ссавців Австралії.

98. Філатова С. Ю. Корисні копалини України. Класифікація за використанням, географія, закономірності поширення. Паливні корисні копалини. *Географія та економіка в рідній школі*. 2021. № 4 (липень-серпень). С. 21–23.

Анотація. У публікації подано розробку показового уроку у 8 класі, що супроводжується презентацією. В основу уроку покладена технологія проблемного інтерактивного навчання. Матеріал містить різні види вправ і завдань для учнів, що надає змогу провести урок на високому продуктивному рівні.

99. Холод І. М. Внутрішні процеси землі, що зумовлюють зміни земної кори. Рухи земної кори : урок. *Географія. На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/268889>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з географії в 6 класі для використання на уроках.

100. Холод І. М. Заняття. Подорож топографічною картою. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/268876>.

Анотація. Публікація містить інформацію та вказівки роботи з топографічною картою для учнів 6-8 класів.

101. Холод І. М. Узагальнення знань з теми «Атмосфера» : презентація з географії. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/268877>.

Анотація. Презентація містить інформацію з теми «Атмосфера», для використання до підсумкового уроку з географії в 6 класі.

102. Шаблій С. І. Екологічні стежки рідного краю. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ekologichni-stezhki-ridnogo-krayu-217985.html>.

Анотація. Публікація містить опис природничих та історичних об'єктів місцевості зони Полісся, які описані у вигляді екологічних станцій. Ці матеріали допоможуть учителю природничих дисциплін оптимізувати роботу на уроці, спонукати дітей до творчої діяльності, виховувати екологічне мислення учнів та бережливе ставлення до навколишнього середовища рідного краю.

2. Гуманітарні науки

2.1. Українська мова та література

1. Trosha N. Representating female images in Lina Kostenkos poetic creativity in the context of anthropocentrism : матеріали ІХ науково-педагогічних читань молодих учених, магістрантів, студентів іноземними мовами. Глухів, 2021. Вип. 9. С. 142–148.

Анотація. У статті іноземною мовою подано аналіз концептосфери літературної творчості сучасної української письменниці Ліни Костенко у контексті людиноцентризму.

2. Агесенко Т. І. Формування комунікативної компетентності учнів на уроках словесності. *Особистісно-професійна компетентність педагога: від теорії до практики. Інноваційні технології в роботі практичного психолога* : матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 26 травня 2021 року) [у 2-х ч.]. Ч. 2. / за заг. ред. : А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 6–8.

Анотація. У статті визначено теоретичні й практичні засади формування комунікативної компетентності учнів у процесі вивчення української мови, обґрунтовано систему методів і прийомів, які сприяють розвитку комунікативної компетентності на уроках словесності.

3. Аркатова Л. В. Художній твір як явище мистецтва, новий ірреальний світ, створений письменниками: його особливості й значення. Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні : матеріали ІІІ Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (м. Глухів, 17-18 лютого 2021 року). Глухів : ГНПУ, 2021. С. 37–38.

Анотація. Стаття має на меті розкрити роль літератури як мистецтва слова, за допомогою якого письменник змушує задуматися над сенсом життя, спонукає виховувати себе, наслідувати героїв, які сподобалися, переконати учнів, що й вони, як і автор, мають право на фантазію, вимисел, ірреальний світ.

Стаття стане в пригоді учням-старшокласникам, учителям-словесникам, студентам-філологам у процесі підготовки до навчальних занять.

4. Бадудіна Ю. О. Виховання громадянської позиції учнів на уроках української мови та літератури. Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні : матеріали ІІІ Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (м. Глухів, 17-18 лютого 2021 року). Глухів : ГНПУ, 2021. С. 38–39.

Анотація. У статті розкривається поняття «громадянська освіта», завдання та основні напрямки формування громадянської позиції учнів на уроках української мови та літератури, пропонується дидактичний матеріал до уроків української мови в сьомому класі, який допоможе вчителю-словеснику виховати почуття національної гідності, патріотизму, сприятиме вихованню шанобливого ставлення до історії, героїчного минулого України, любов до рідної землі, народних звичаїв і традицій.

Рекомендовано для вчителів української мови та літератури, студентів-філологів.

5. Баєва А. В. Storytelling: пізнавально, цікаво, захопливо! : авторський курс. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/learn/storytelling-piznavalno-cikavo-zahoplivo-23>.

Анотація. Курс «Storytelling: пізнавально, цікаво, захопливо!» надає вчителю теоретичні знання і практичні інструменти для застосування методу Storytelling в умовах навчання онлайн і офлайн, вибору зручних онлайн-сервісів, ефективних прийомів роботи з темою, створення образу героя, розробки сюжету історії.

6. Баєва А. В. Підготовка до ЗНО. Фонетика. Орфографія. Лексика. Граматика : тренувальний тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidgotovka-do-zno-fonetika-orfografiya-leksika-gramatika-1005861.html>.

Анотація. Тест з української мови для 11 класу на тему: «Повторення вивченого до ЗНО» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з фонетики, орфографії, лексики, граматики.

7. Баєва А. В. Повторення вивченого до ЗНО : тренувальний тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/trenuvalniy-test-povtorennya-vivchenogo-do-zno-2-1006072.html>.

Анотація. Тест з української мови для 11 класу на тему: «Повторення вивченого до ЗНО» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання.

8. Баєва А. В. Самостійна робота «Іменник» : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samostiyna-robota-test-imennik-1009133.html>.

Анотація. Тест з української мови для 10 класу на тему: «Іменник» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

9. Баєва А. В. Самостійна робота за романом «Маруся Чурай» Ліни Костенко : тренувальний тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/samostiyna-robota-za-romanom-marusya-churay-lini-kostenko-952935.html>.

Анотація. Тест з української літератури для 11 класу за романом «Маруся Чурай» Ліни Костенко дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання.

10. Бакляк Н. В. Слово. Лексичне значення слова : конспект уроку. Українська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ukrayinska-mova-urok-podoroz-do-kraini-leksikologia-487544.html>.

Анотація. Урок має на меті закріпити знання учнів про лексичне значення слова; удосконалити навички та вміння учнів розпізнавати групи слів за значенням; розвивати мислення, мовлення, увагу, пам'ять; збагачувати словниковий запас слів; виховувати любов до рідного слова.

11. Балицька В. В. Особливості розвитку особистісно-професійної компетентності педагога. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 28–30.

Анотація. У статті досліджено аспект сучасного педагога – не тільки як транслятора знань, а й фасилітатора особистісного зростання. Процес розвитку особистісно-професійної компетентності педагога має ґрунтуватися на соціологічному, психологічному та системному підходах. Залучення даних дає змогу виявити й констатувати справжні проблеми розвитку, окреслити програму, основні шляхи і способи їхнього вирішення для розвитку особистісно-професійної компетентності педагога. Врахування сучасних вимог до діяльності педагога обґрунтовує потребу реалізації систематичної підготовки фахівців до професійного та особистісного розвитку.

12. Балюк Л. І. Дієприслівник : контрольна робота № 4 (тест). 7 клас. Українська мова. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/add/story>.

Анотація. Урок з метою узагальнити і систематизувати вивчені учнями відомості з дієприслівника; формувати в учнів навички практичного застосування теоретичних знань, правильного використання їх в усному й писемному мовленні; сприяти розвитку логічного мислення учнів, прививати сталий інтерес до навчання, виховувати пізнавальну активність.

13. Балюк Л. І. О. Кобилянська. Повість «Земля». Трагічна історія родини Федорчуків – новітня інтерпретація християнського мотиву братовбивства : позакласне читання. Українська література. 10 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/add/story>.

Анотація: допомогти учням усвідомити майстерність письменниці в розкритті різних психологічних типів людей, у порушенні «вічних проблем» і спробі їх вирішити; викликати інтерес до читання художніх творів; розвивати навички порівняння образів, проведення аналогій з реальним сучасним життям, вміння висловлювати власні думки з приводу прочитаного; виховувати здатність до співчуття, прагнення до духовного розвитку.

14. Балюк Л. І. Проблема особистого щастя в драмі І. Я. Франка «Украдене щастя» : урок. Українська література. 10 клас. *Методичний портал*. 2021. <http://metodportal.com/node/add/story>.

Анотація. Метою уроку є підведення учнів до розуміння авторської думки про моральну відповідальність людини за право на щастя; допомога в осмисленні і визначенні художньої цінності твору; розвиток навичок аналізу драматичного твору, самостійності та доказовості суджень; визначення ключових засобів, які використав автор для їхнього зображення; формування вміння глибоко аналізувати текст, поповнювати активний словник фразеологізмів; сприяти розвиткові критичного й творчого мислення, комунікативних здібностей учнів, зв'язного мовлення, виховання відповідальності за свої вчинки.

15. Барбіна Ю. О. Методичні особливості організації й проведення етапу актуалізації на уроках літератури. *Нова українська школа очима студентів* : матеріали Всеукраїнської студентської інтернет - конференції (17 березня 2021 року, м. Глухів). Глухів, 2021. С. 123–128.

Анотація. У статті розглядається методика навчання української літератури, а також особливості організації й проведення етапу актуалізації на уроках літератури. Надаються форми і методи, які є актуальними та дієвими в організації кожного етапу уроку.

16. Барбіна Ю. О. Формування інфомедійної грамотності у старшокласників під час вивчення творчості О. Довженка. *Науковий потенціал дослідника: філологічні та методичні пошуки* : збірник наукових праць викладачів і студентів. / відп. ред.. В. А. Каліш. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. Вип. 9. С. 213–219.

Анотація. У статті розкривається поняття «інфомедійна грамотність» як одна із ключових компетентностей, які представлені у програмі з літератури. Подано практичні вправи для формування медіа грамотності.

17. Безкровна К. О. Використання активних методів навчання на уроках вивчення синтаксису складного речення : матеріали до уроків. Українська мова. 9 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-aktivnih-metodiv-navchannya-na-urokah-vivchennya-sintaksisu-skladnogo-rechennya-271835.html>.

Анотація. Публікація містить методичні рекомендації про використання інтерактивних методів навчання на уроках української мови у 9 класі при вивченні синтаксису складного речення.

18. Безкровна К. О. Головні та другорядні члени речення : розробка тестів. Українська мова. 8 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/golovni-ta-drugoryadni-chleni-rechennya-1219772.html>.

Анотація. Добірка тестів містить запитання з множинним вибором для перевірки засвоєння матеріалу щодо головних та другорядних членів речення.

19. Безкровна К. О. Ми чуємо тебе, Тарасе, крізь віки : презентація. Українська література. 9 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-mi-chuemo-tebe-tarase-kriz-viki-270870.html>.

Анотація. У презентації до уроку стверджується думка, що в історії кожного народу є імена, які він свято береже у своїй пам'яті і з великою любов'ю та повагою передає з покоління в покоління. Є таке ім'я і у нашого народу – Тарас Шевченко.

20. Бекетова А. М. Своєрідність художнього моделювання образу Марії в збірці Сергія Жадана «Життя Марії». *Науковий потенціал дослідника: філологічні та методичні пошуки* : збірка наукових праць викладачів і студентів /відп. редактор В. А. Каліш. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. Вип. 9. 398 с.

Анотація. У статті досліджується художня концепція С. Жадана, спрямована на постмодерне освоєння біблійного образу Диви Марії. Письменник руйнує стійке семантико-семіотичне ядро образу, нівелюючи його сакральний елемент і посилюючи профанну складову. Марія набуває функції комунікатора, покликаною до участі в подоланні кризового стану соціального і духовного буття українців.

21. Бензик О. Л. Прикметник. Контрольна робота. 6 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-prikmetnik-6-klas-229915.html>.

Анотація. Завдання контрольної роботи містять тестові завдання для перевірки і узагальнення рівня знань, умінь і навичок з теми «Прикметник».

22. Бенько Л. А. Підсумковий тест з української літератури для 8 класу. 2021. URL: <https://www.classstime.com/library/question-sets/82e99a0b-7bf7-405a-87e2-fd12818a4fbb>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

23. Бенько Л. А. Біографія Т. Шевченка : тест. Українська література. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/taras-shevchenko-biografiya-901909.html>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

24. Бенько Л. А. Підсумковий тест з української літератури для 6 класу. URL: <https://www.classstime.com/share/12d61593-73c3-437a-82e2-3bd7d4251a89/>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

25. Білоцерківець Л. І. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ : тест з української мови. 5 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zvukove-znachennya-bukv-ya-yu-e-sch-1144558.html>.

Анотація. Тест з української мови на тему «Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ» розрахований на учнів 5-х класів для перевірки знань з фонетики.

26. Борисенко О. М. Комбіновані різнорівневі завдання з теми Василь Стус, Ліна Костенко : тематична контрольна робота. Рівень стандарту. Українська література. 11 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-lina-kostenko-vasil-stus-235656.html>.

Анотація. Контрольна робота розроблена на основі чинної програми з української літератури. Розрахована для виконання на уроці учнями 11 класу. Містить завдання різного рівня складності. За зразком завдань ЗНО.

27. Борисенко О. М. Метод проєктів на уроках літератури : презентація. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentaciya-metod-proektiv-na-urokah-literaturi-441409.html>.

Анотація. Презентація містить методичні та теоретичні основи використання методу на уроках української літератури, основні завдання, типологію та характерні ознаки наукового проєктування. Метод проєктів нині набув значної популярності. Довгий час проєктування використовувалось лише в технічних

дисциплінах. Однак, на уроках гуманітарного напрямку дана методика є також досить ефективною. Наведено приклад шкільного проєкту на уроці літератури у 7 класі «Словник образів-символів за твором М.Стельмаха «Гуси-лебеді летять».

28. Борисенко О. М. Українська література 1920-1930 рр. Проза. Творчість М. Хвильового, Ю.Яновського, В. Підмогильного, Остапа Вишні" ізключем до тестових завдань (тестові завдання) : комбінована контрольна робота. Українська література. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kombinovana-kontrolna-robota-11-klas-tvorchist-m-hvilvogo-yu-yanovskogo-v-pidmogilnogo-ostapa-vishni-260749.html>.

Анотація. Контрольна робота розроблена на основі чинної програми з української літератури. Розрахована для виконання на уроці учнями 11 класу. Містить завдання різного рівня складності та ключі до них. За зразком завдань ЗНО.

29. Борисенко О. М. Усна народна творчість. Давня література (тестові завдання). Контрольна робота. 9 клас. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-test-usna-narodna-tvorchist-davnya-literatura-259765.html>.

Анотація. Контрольна робота розроблена на основі чинної програми з української літератури. Розрахована для виконання на уроці учнями 9 класу. Містить завдання різного рівня складності. За зразком завдань ЗНО.

30. Браїлова О. П. Іван Багряний: вшановуємо пам'ять. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ivanbagryaniy-vshanovuemo-pam-yat-250382.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал про вшанування пам'яті поета, письменника, громадського діяча Івана Багряного в місті Охтирці з нагоди його 115-річчя з дня народження.

31. Браїлова О. П. Квітує талантами земля Охтирщини. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kvitue-talantami-zemlya-ohitirschini-246096.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал до річниці з дня заснування міста Охтирки, зустріч із талановитими поетами, майстрами своєї справи. Може бути використаний на уроці літератури рідного краю.

32. Браїлова О. П. Творчість Івана Багряного. Роман «Тигролови» : тест 1. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tvorchist-ivana-bagryanogo-roman-tigrolovi-test-1-271792.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал тестового характеру про творчу діяльність Івана Багряного, зміст твору «Тигролови», його образи, художні засоби тощо.

33. Браїлова О. П. Творчість Івана Багряного. Роман «Тигролови» : тест 2. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tvorchist-ivana-bagryanogo-roman-tigrolovi-test-2-272154.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал тестового характеру про творчу діяльність Івана Багряного, зміст твору «Тигролови», його образи, художні засоби тощо.

34. Брянцева С. М. Стислий огляд основних змін у новій редакції «Український правопис» (2019). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stisljij-oglad-osnovnih-zmin-u-novij-redakcii-ukrainskij-pravopis-2019-431424.html>.

Анотація. Правопис охоплює орфографію та пунктуацію сучасної української мови. Змін у Правописі 2019 року небагато, але на них необхідно звернути свою увагу кожному вчителю української мови. Їх умовно поділяють на дві групи: до першої належать слова, які слід писати по-новому, а звичне написання – стало неправильним; інша група – старе написання залишається і додається ще один правильний варіант. Дана презентація дає можливість наочно продемонструвати колегам і учням основні зміни Правопису 2019.

35. Будко Л. В. Асоціативні фотоколажі. Печворк. М. Рильський : фрагмент уроку української літератури в 5 класі з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/2143084629077287/user/100016732834355>.

Анотація. Асоціативні колажі складено за змістом поезій М. Рильського, що вивчаються в 5 класі та призначені для візуалізації освітнього матеріалу. Печворк - чудова можливість організувати самостійну роботу на уроці та перевірити знання здобувачами освіти тексту твору та їхнього вміння аналізувати, робити висновки. Такий прийом розвиває логічне мислення, сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

36. Будко Л. В. Відеопрезентація. Г. Квітка-Основ'яненко – український прозаїк, драматург, літературний критик і культурно-громадський діяч. Повість «Маруся» : фрагмент уроку української літератури в 9 класі з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/100016732834355/videos/422978776229463/>.

Анотація. Відеопрезентація, створена на платформі Canva, зручна в користуванні. Дев'ятикласники з її допомогою зможуть легко запам'ятати основні факти з життя автора та виконати ідейно-художній аналіз його твору.

37. Будко Л. В. Інформаційна та робочі картки. Розряди прикметників за значенням : фрагмент уроку української мови в 6 класі з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/2143084629077287/user/100016732834355>.

Анотація. Інформаційна картка допоможе шестикласникам краще засвоїти освітній матеріал, а робочі картки – застосувати здобуті знання під час виконання тренувальних вправ.

38. Будко Л. В. Кроссенс. Сторіборд. Печворк. М. Коцюбинський «Дорогою ціною» : фрагмент уроку української літератури у 8 класі з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/2143084629077287/user/100016732834355>.

Анотація. Дані матеріали допоможуть восьмикласникам формувати навички розвивати асоціативне мислення, вміння аналізувати.

39. Будко Л. В. Планувальники від імені героїв твору Ю. Винничука «Місце для дракона» : фрагмент уроку української літератури у 8 класі з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/2143084629077287/user/100016732834355>.

Анотація. Планувальники від імені героїв твору можна використати на етапі узагальнення та систематизації знань. Ця форма роботи допоможе дітям розвинути фантазію та уявити, як проходив день кожного з персонажів відповідно до їхніх поглядів на життя, переконань, рис характеру, духовних цінностей.

40. Будко Л. В. Робочі картки «Дума про Марусю Богуславку». Аналіз твору. Досьє на головну героїню : фрагмент уроку української літератури у 8 класі з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/2143084629077287/user/100016732834355>.

Анотація. Складання досьє на головну героїню допоможе розвинути у восьмикласників навички аналізувати вчинки людей. Картка-аналіз допоможе перевірити знання учнями змісту твору та вміння формулювати його тему та ідею, визначати художні засоби.

41. Будко Л. В. Сторіборд. Робоча картка. «Притча про блудного сина» : фрагмент уроку української літератури в 9 класі з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/2143084629077287/user/100016732834355>.

Анотація. Сторіборд та робочу картку під час вивчення Біблії можна використати на етапі узагальнення та систематизації знань. Ця форма роботи розвиває асоціативне мислення, допомагає аналізувати, робити самостійні логічні висновки.

42. Будко Л. В. Фотоквест «Життя та творчість Т.Г. Шевченка» : фрагмент заходу, присвяченому вшануванню пам'яті Великого Кобзаря з використанням інноваційних технологій. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/2143084629077287/user/100016732834355>.

Анотація. Здобувачі освіти в ігровій формі зможуть повторити та систематизувати знання життєвого та творчого шляху Т.Г. Шевченка.

43. Будко Л. В. Фотоквест за повістю Г. Тютюнника «Климко» : фрагмент уроку української літератури в 7 класі з використанням інноваційних технологій. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/fotokvest-za-povistu-grigora-tutunnika-klimko-412118.html>.

Анотація. Публікація містить фотоквест, який можна використати під час узагальнення вивчення повісті Г. Тютюнника «Климко». Ця форма роботи формує навички уважного читання та опрацювання тексту, розвиває асоціативне мислення, викликає інтерес до предмета.

44. Буцан Ю. О. Галина Малик. Повість-казка «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії». Морально-етичні проблеми в казці: добро і зло, відповідальність за свої вчинки, вміння долати перешкоди на шляху до мети : конспект уроку. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/galina-malik-povist-kazka-nezvichajni-prigodi-ali-v-kraini-nedoladii-moralno-etichni-problemi-v-kazci-dobro-i-zlo-vidpovidalnist-za-svoivcinki-vminna-d-499861.html>.

Анотація. Конспект уроку допоможе ознайомити учнів з творчістю дитячої письменниці, зі змістом повісті-казки, визначити жанрову своєрідність та морально-етичні проблеми твору, навчити розкривати символічний зміст казкових персонажів, оцінювати вчинки казкових героїв, розрізняти добро і зло, формувати вміння аналізувати вчинки інших та власні.

45. Буцан Ю. О. М. Старицький. Соціально-побутова драма з життя театральних акторів «Талан» : конспект уроку. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/m-starickij-socialno-pobutova-drama-z-zitta-teatralnih-aktoriv-talan-dla-ucniv-10-klasu-499862.html>.

Анотація. Ознайомити учнів зі змістом соціально-побутової драми «Талан», її проблематикою; дати характеристику образів персонажів твору; обґрунтувати місце М. Старицького в історії української літератури, виховувати розуміння загальнолюдських цінностей, любов і повагу до творчості письменника.

46. Буцан Ю. О. Михайло Стельмах «Гуси-лебеді летять». Звичаї, традиції українців. Символ образу гусей-лебедів : конспект уроку. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zvicai-tradicii-ukrainciv-simvol-obrazu-gusej-lebediv-dla-7-klasu-499028.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку за твором М. Стельмаха «Гуси-лебеді летять».

47. Буцан Ю. О. Олександр Олесь. Драма-казка «Микита Кожум'яка». Зв'язок історичного минулого з сучасністю : конспект уроку. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/oleksandr-oles-drama-казка-mikita-kozumaka-zvazok-istoricnogo-minulogo-z-sucasnistu-dla-ucniv-5-klasu-499860.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку, яка допоможе організувати роботу над драматичним твором Олександра Олесь «Микита Кожум'яка».

48. Буянова Н. В. Есе як різновид літературної творчості : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ese-yak-riznovid-literaturno-tvorchosti-257080.html>.

Анотація. Презентація містить корисні поради щодо підготовки та написання есе, як різновиду творчої діяльності учнів. Розробка знадобиться для учнів та колег, адже написання творчих робіт є нелегкою справою.

49. Буянова Н. В. І. Карпенко-Карий. «Театр корифеїв» : онлайн-тести. *На Урок*. 2021. <https://naurok.com.ua/test/teatr-korifev-i-karpenko-kariy-martin-borulya-1118530.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

50. Буянова Н. В. І. Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»-соціально-побутова повість : онлайн-тести. *На Урок*. 021. URL: <https://naurok.com.ua/test/i-nechuy-levickiy-kaydasheva-sim-ya---socialno-pobutova-povist-hronika-1052729.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

51. Буянова Н. В. Іван Карпенко – Карий Зміст комедії «Хазяїн» : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ivan-karpenko-kariy-zmist-komedi-hazya-n-1128297.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

52. Буянова Н. В. Іван Франко. Письменник, учений, громадський діяч : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ivan-franko-pismennik-ucheniy-gromadskiy-diyach-260901.html>.

Анотація. Метою поданої презентації є ознайомлення учнів з етапами життєвого і творчого шляху письменника, створення літературно-психологічного портрета Івана Франка, розкриття багатогранності його таланту в найрізноманітніших галузях творчості, культури й політичного життя; стимулювати учнів до самоосвіти; виховувати почуття патріотизму, прагнення до самоосвіти.

53. Васильченко Л. О. Поділ іменників на відміни та групи : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-podil-imennikov-na-vidmini-ta-grupi-403576.html>.

Анотація. Конспект розроблено для вивчення теми в 6 класі, що сприяє поглибленню знань учнів про іменник, ознайомленню з принципом поділу іменників на відміни, формуванню вміння правильно визначати відміни іменників, різні відмінкові форми всіх чотирьох відмін; розвитку навичок уживання іменників, що належать до різних відмін, розвитку пізнавальної активності, пам'яті, уваги, спостережливості, самостійності.

54. Васильченко Л. О. Відокремлені додатки. Розділові знаки при відокремлених додатках : матеріали. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-vidokremleni-dodatki-rozdilovi-znaki-pri-vidokremlenih-dodatkah-403554.html>.

Анотація. Матеріал для вивчення теми «Відокремлені додатки» містить три блоки: теоретичний (найважливіші правила відокремлення додатків у реченнях систематизовано у таблиці, дібрано презентацію та відео з даної теми, указано автора цих матеріалів), практичний (дібрано декілька вправ, що допомагають ще краще засвоїти матеріали) та блок контролю (за його допомогою учень систематизує здобуті знання). Матеріал готувався для опрацювання даної теми у 8 класі під час дистанційного навчання.

55. Васильченко Л. О. Відокремлені обставини. Розділові знаки при відокремлених обставинах : матеріали. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-vidokremleni-obstavini-rozdilovi-znaki-pri>

[vidokremlenih-obstavinah-403562.html](https://vseosvita.ua/library/vidokremlenih-obstavinah-403562.html).

Анотація. Матеріал для вивчення теми «Відокремлені обставини» містить три блоки: теоретичний (найважливіші правила відокремлення обставин у реченнях систематизовано в таблиці, дібрано презентацію та відео з даної теми, указано автора цих матеріалів), практичний (дібрано декілька вправ, що допомагають це краще засвоїти матеріали) та блок контролю (за його допомогою учень систематизує здобуті знання). Матеріал готувався для опрацювання даної теми у 8 класі під час дистанційного навчання.

56. Васильченко Л. О. Галина Малик «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії». Повість-казка сучасної дитячої письменниці : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-galina-malik-pezvicajni-prigodi-ali-v-kraini-nedoladii-povist-kazka-sucasnoi-ditacoi-pismennici-403568.html>.

Анотація. Конспект уроку з теми «Галина Малик. «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії». Повість-казка сучасної дитячої письменниці» містить матеріал, за допомогою якого учні 5 класу ознайомлюються з життям та творчістю сучасної письменниці, роблять висновки, що справи всі потрібно закінчувати, щоб не потрапити у країну Недоладію.

57. Васильченко Л. О. Фонетика. Орфоєпія. Графіка й Орфографія : уроку-подорож. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-podorozi-fonetika-orfoepia-grafika-j-orfografia-403591.html>.

Анотація. Матеріал уроку має на меті поглибити, узагальнити, систематизувати, перевірити знання учнів з фонетики, орфоєпії, графіки, орфографії; удосконалити орфоєпічні й орфографічні навички, розвивати пам'ять, логічне мислення, уміння систематизувати вивчений матеріал; виховувати старанність у навчанні, пізнавальний інтерес до мови.

58. Васюхно Н. В. В. Винниченко. Новела Момент : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/v-vynnychenko-moment-215175.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів змісту новели «Момент», її теми, основної думки, характеристики персонажів твору.

59. Васюхно Н. В. Вимова і написання префіксів пре-, при-, прі- : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vimova-i-napisanna-prefiksiv-pre-pri-pri-konspekt-uroku-5-klas-428172.html>.

Анотація. Розробка даного уроку дає можливість навчити учнів розрізняти префікси пре, при-, прі-, користуючись правилами, правильно записувати слова з указаними префіксами; розвивати творчі вміння використання цих префіксів для створення нових слів, вміння співпрацювати, самостійно мислити, навички колективної роботи; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу виховувати мовленнєву культуру учнів, повагу до батьків, рідних, прагнення берегти родинні цінності.

60. Васюхно Н. В. Займенник : тест. Контрольна робота. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zaimennyk-6-klas-210645.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань шестикласників з теми «Займенник», для закріплення вмінь здобувачів освіти знаходити займенники в тексті, розрізняти їхні розряди за значенням, правильно писати займенники.

61. Васюхно Н. В. Контрольна робота. Модерна українська проза. Імпresіонізм. Експresіонізм. Творчість М. Коцюбинського, О. Кобилянської, В. Стефаника, В. Винниченка : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-moderna-ukrainska-proza-impresionizm-ekspresionizm-tvorchist-m-kotsiubynskoho-okobylianskoi-v-stefanyka-v-vynnychenka-218059.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів з теми: «Модерна українська проза. Імпresіонізм. Експresіонізм. Творчість М. Коцюбинського, О. Кобилянської, В. Стефаника, В. Винниченка».

62. Васюхно Н. В. Любов Пономаренко. Гер переможений : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/liubov-ponomarenko-her-peremozhenyi-214127.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів змісту новели «Гер переможений», її теми, основної думки, характеристики персонажів твору.

63. Васюхно Н. В. Ментальні карти та шляхи їх використання в навчальному процесі : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-mentalni-karti-ta-slahi-ih-vikoristanna-v-navcalnomu-procesi-428177.html>.

Анотація. Ментальні карти - спосіб організації процесу творчого мислення за допомогою схем, побудованих за певними правилами. Це унікальна технологія роботи з інформацією, спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою схем. Карти пам'яті - проста й ефективна техніка.

64. Васюхно Н. В. Прислівник : тест. Контрольна робота. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pryslivnyk-kontrolnyi-test-210764.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів з теми «Прислівник», для закріплення вмінь здобувачів освіти знаходити прислівники в тексті, утворювати ступені порівняння прислівників, розрізняти їхні розряди за значенням, правильно писати прислівники.

65. Васюхно Н. В. Числівник : тест. Українська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/chyslivnyk-209448.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань шестикласників з теми «Числівник», для закріплення вмінь учнів розрізняти розряди за значенням числівників, відміняти їх.

66. Васюхно Н. В. Ярослав Стельмах. Митькозавр з Юрківки, або Химера лісового озера : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/yaroslav-stelmakh-mytkozavr-z-yurkivky-abo-khymera-lisovoho-ozera-6-klas-214107.html>.

Анотація. Тест дає можливість перевірити деякі факти біографії Ярослава Стельмаха та змісту його повісті «Митькозавр з Юрківки, або Химера лісового озера».

67. Васюхно Н.В. Богдан Лепкий. Мишка (казка для дітей, для малих і великих). Актуальні морально-етичні питання у творі : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/b-lepkij-miska-kazka-dla-ditej-dla-malih-i-velikih-aktualni-moralno-eticni-pitanna-u-tvori-problema-zobrazenna-zagalnoludskih-cinnostej-persa-svitova--428164.html>.

Анотація. Матеріал до вивчення біографії Богдана Лепкого, його творчої спадщини та твору «Мишка».

68. Вашева Г. А. Микола Хвильовий «Я (Романтика)» – новела про добро і зло в житті та в душі. Проблема внутрішнього роздвоєння людини між гуманізмом і обов'язком. Українська література. 11 клас. *На урок*. 2021. <https://naurok.com.ua/publ/256056>.

Анотація. Ознайомити учнів зі змістом новели «Я (Романтика)», пояснити присвяту до неї. Розкрити символічність образу матері, проблему вибору між гуманізмом і фанатизмом. Розвивати комунікативні, самоосвітні, соціальні та життєтворчі компетенції, критичне мислення учнів методами передбачення, логічного аналізу; навички визначення рис творчої манери письменника, аналізу прозових творів малих форм, практичної роботи з матеріалом; самостійність мислення, уміння відстоювати власні переконання; усвідомлене ставлення до процесу навчання та об'єктивного оцінювання його результату; здатність до рефлексії власної розумової діяльності. Виховувати усвідомлення переваги гуманізму над будь-якими ідеологіями, складності морально-етичного вибору, уміння передбачити його наслідки; свідому потребу в знаннях, оптимістичне світосприйняття, ціннісне ставлення до життя.

69. Виноградська А. О. Свято «Стрітіння Господнє» : сценарій народознавчого свята для учнів 5-6 класів. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/svyato-stritennya-gospodne-267874.html>.

Анотація. Пропонується сценарій народознавчого свята «Стрітіння Господнього» з елементами театралізованого дійства «Зустрічі Весни із Зимою». Учасники знайомляться з етимологічним значенням назви місяця «лютий», з біблійною легендою про Стрітіння, з народними прикметами настання весни, зі звичаями та обрядами українців.

70. Войтенко А. І. Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка. Складні випадки синтаксичного узгодження : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ponyattya-sintaksichno-normi-sintaksichna-pomilka-skladni-vipadki-sintaksichnogo-uzgodzhennya-267105.html>.

Анотація. Презентація містить конспект уроку до теми «Поняття синтаксичної норми. Синтаксична помилка. Складні випадки синтаксичного узгодження», завдання для розвитку основних компетентностей, формують мотивацію учнів, свідоме навчання, залучають до роботи більшу кількість учнів, збільшують продуктивність уроку загалом.

71. Войтенко А. І. Віртуальна подорож в країну термінів Лінгвістика : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-virtualna-podorozh-v-kra-nu-terminiv-lingvistika-233430.html>.

Анотація. Презентація містить різні види вправ і завдань для учнів 8-11 класів, що надає змогу провести позакласний захід до 09 листопада чи 21 лютого. Наявні цікаві завдання, що розвивають ключові вміння, загальнокультурну компетентність, правописну грамотність, спостережливість, уважність, інтерес до рідної мови.

72. Войтенко А. І. Жінки в житті Тараса Шевченка : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zhinki-v-zhitti-tarasa-shevchenka-234790.html>.

Анотація. У публікації зроблено загальний огляд життєвого і творчого шляху крізь призму стосунків з жінками. Матеріал може бути використаний під час вивчення життєвого і творчого шляху Кобзаря в 9 класі і на позакласних заходах.

73. Войтенко А. І. Леся Українка. Життя поетеси, її мужність і сила духу : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/lesya-ukra-nka-zhittya-poetesi-muzhnist-i-sila-duhu-potuzhne-lirichne-nachaloromantichnist-voleyubnist-optimizm-mriya-i-diysnist-yak-providni-motivi-poezi-267045.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про життєвий шлях Лесі Українки до одноіменного уроку у 8 класі, надає можливість провести урок у цікавій і пізнавальній формі, розвиває креативне мислення.

74. Волкова О. В. Головні члени речення : теоретичний і практичний матеріал. Українська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/ukrainska-mova-2531.html>.

Анотація. Публікація допоможе учням, використовуючи таблиці, узагальнити й систематизувати вивчене про головні члени речення та виконати вправи на закріплення вивченого.

75. Волкова О. В. Життя і творчість Панаса Мирного. Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» : розробка тестових завдань. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zhyttia-i-tvorchestvo-panasa-myrnohoroman-khiba-revut-voly-iak-iasla-povni-113966.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки знань із теми «Життя і творчість Панаса Мирного. Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» у 10 класі.

76. Волкова О. В. Неоромантизм. Творчість Ольги Кобилянської та Лесі Українки : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/neoromantyzm-tvorchist-olhy-kobylianskoi-ta-lesi-ukrainky-230902.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки знань із теми «Неоромантизм. Творчість Ольги Кобилянської та Лесі Українки» у 10 класі.

77. Волкова О. В. Службові частини мови. Вигук : розробка тестових завдань. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiia-služhbovi-chastyny-movy-vyhuk-315393.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки знань із теми «Службові частини мови. Вигук» у 7 класі.

78. Волкова О.В. Новий український правопис : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentaciya-novoj-ukrainskij-pravopis-437532.html>.

Анотація. На слайдах презентації висвітлено деякі основні зміни правопису 2019 року, додано гру «Кахут», вправи на вдосконалення знань та посилання на тренажер вебпен. Переглянувши презентацію, учні зможуть краще засвоїти зміни в новому правописі.

79. Вяліна Т. В. Урок виразного читання віршів Лесі Українки» : вправа для використання на уроці української літератури. 6 клас. Фрагмент вправи. *Портал медіаосвіта та медіаграмотність АУП*. 2021. URL: <https://medialiteracy.org.ua/vprava-dlya-vykorystannya.../>.

Анотація. У публікації подано розробку вправи із інтеграцією медіаграмотності для використання на уроці української літератури у 6 класі при вивченні теми «Урок виразного читання віршів Лесі Українки».

80. Гайдар О. М. Календарне планування уроків української літератури для 10 класу (рівень стандарту) І семестр 2021/2022 н.р. : методичні матеріали. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarne-planuvanna-urokiv-ukrainskoi-literaturi-dla-10-klasu-riven-standartu-i-semestr-20212022-nr-505337.html>.

Анотація. Публікація містить календарне планування уроків української літератури для 10 класу (рівень стандарту) на І семестр 2021/2022 н.р. Складено відповідно до Програми, затвердженої наказом МОН від 23.10.2017 № 1407. У плануванні вказані ключові й предметні компетентності, форми контролю.

81. Гайдар О. М. Календарне планування уроків української мови для 10 класу (рівень стандарту) на І семестр 2021/2022 н.р. : методичні матеріали. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarne-planuvanna-urokiv-ukrainskoi-movi-dla-10-klasu-riven-standartu-na-i-semestr-20212022-nr-505341.html>.

Анотація. Публікація містить календарне планування уроків української мови для 10 класу (рівень стандарту) на І семестр 2021/2022 н.р. Складено відповідно до Програми, затвердженої наказом МОН від 23.10.2017 № 1407). 3 год. на тиждень. У плануванні вказані ключові й предметні компетентності, форми контролю.

82. Галайко Н. В. Завдання І етапу конкурсу з української мови ім. Петра Яцика : тестування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zavdannia-i-etapu-konkursu-z-ukrainskoi-movy-impetra-yatsyka-377471.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з української мови для проведення І етапу конкурсу ім. Петра Яцика в 3 класі.

83. Галайко Н. В. Числівники в загадках та текстах : тестування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/chyslivnyky-v-zahadkakh-ta-rebusakh-172826.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з української мови, розгадавши які учні прочитають числівники. Завдання розраховане для учнів 2-3 класів.

84. Геращенко Е. М. Мова як засіб мислення та спілкування на уроках української мови та літератури. *Інноваційні технології в роботі практичного психолога* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції [у 2-х ч]. Ч. 2 / за заг. ред. : А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021.

Анотація. Стаття містить глибокий аналіз мови як засобу мислення та спілкування на уроках української мови та літератури. В першу чергу автор характеризує роль мовленнєвої діяльності взагалі, розкриває її роль у навчанні та вихованні кожної людини. Стаття корисна заступникам директора з науково-методичної роботи, психологам, педагогам закладів.

85. Гладій О. О. Вимова і правопис префіксів роз-, без- : конспект уроку. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-ukrainskoi-movi-dla-5-klasu-na-temu-vimova-i-pravopis-prefiksiv-roz-bez-498900.html>.

Анотація. Цей матеріал побудований у формі уроку-подорожі. Він допоможе ознайомити учнів із вживанням префіксів роз-, без-; закріпити орфографічні навички правильно писати слова з цими префіксами; формувати вміння утворювати нові слова за допомогою префіксів; розвивати творчі вміння використання слів з поданими префіксами при побудові власних висловлювань; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу сприяти збагаченню знань школярів про навколишній світ; виховувати любов до рідної землі.

86. Гладій О. О. Неозначено-особові односкладні речення : конспект уроку. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-neoznaceno-osobovi-odnoskladni-recenna-8-klas-424899.html>.

Анотація. Цей матеріал допоможе сформувати поняття про неозначено-особове речення, способи вираження в ньому головного члена, повторити вивчене про означено-особове речення, навчити знаходити їх у тексті, правильно та доцільно використовувати в усному та писемному мовленні; розвивати творчі вміння аналізувати та узагальнювати, трансформувати й конструювати неозначено-особові речення, у яких головний член має різні способи морфологічного вираження. Урок побудований у формі подорожі.

87. Глум Н. І. Наша мова калинова : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-5-6-klas-movoznavchiy-turnir-266143.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію позакласного заходу, а саме мовознавчого турніру для учнів 5-6 класів «Наша мова калинова» до тижня української мови.

88. Глум Н. І. Поема «Мойсей» – один із вершинних творів І. Франка : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-10-klas-poema-moysey-odin-iz-vershinnih-tvoriv-i-franka-problematika-tvoru-istorichniy-shlyah-naci-viznachna-osobistist-yak-providnik-probudzhennya-nacionalno-s-265389.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку української літератури у 10 класі «Поема «Мойсей» – один із вершинних творів І. Франка. Проблематика твору: історичний шлях нації, визначна особистість як її провідник, пробудження національної свідомості, історичної пам'яті. Пролог до поеми – заповіт українському народові».

89. Головащук А. О. Тарас Шевченко. Відомості про перебування поета в Санкт-Петербурзі. Патріотичні мотиви творів Т. Шевченка. Специфіка ліричних і ліро-епічних творів. Вірш «Думка» («Тече вода в синє море...»). *МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус*. 2021. URL: <https://rctpd.sspu.edu.ua/media-vchytelskyi-kampus/komandna-produktsiia/posibnyk.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української літератури в 6 класі, присвяченого вивченню поетичної творчості Т. Г. Шевченка.

Урок з інфомедійним компонентом для здобувачів закладів освіти.

90. Гончаренко Н. І. Комунікативна компетентність учнів на уроках української мови та літератури: формат реалізації – пошуково-дослідницька робота : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (м. Глухів, 17-18 лютого 2021 року). Глухів : ГНПУ, 2021. С. 39.

Анотація. У статті дається характеристика комунікативної компетентності як однієї з найважливіших для сучасного здобувача освіти, її складові; завдання вчителя щодо належного рівня її забезпечення на уроках української мови та літератури, шляхи урізноманітнення комунікативних ролей обдарованого учня в процесі навчання через інтерактивні інформаційно-комунікативні, проблемно-пошукові освітні технології.

Пропонується вчителям-словесникам, студентам філологічних факультетів.

91. Горобій М. В. Володимир Винниченко. Життя і творчість. Винниченко художник. Відвідування музею, виставки : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-volodimir-vinnichenko-zhittya-i-tvorchist-vinnichenko-hudozhnik-vidviduvannya-muzeyu-vistavki-263493.html>.

Анотація. Інтегрований урок української літератури та англійської мови про життєвий і творчий шлях Володимира Винниченка, ознайомлення з громадянською та політичною діяльністю письменника, розкриття основних чинників формування його світогляду; ознайомлення з талантом Винниченка-художника; про успіх п'єс В. Винниченка на світовій сцені.

92. Городецька Л. Д. Написання прислівників окремо, разом і через дефіс : презентація. Українська мова. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-napisannya-prislivnikov-okremo-razom-i-cherez-defis-236934.html>.

Анотація. Публікація містить розробку презентації до теми : «Написання прислівників окремо, разом і через дефіс» для уроку української мови у 7 класі, що містить теоретичні засади написання прислівників окремо, разом і через дефіс, а також практичні вправи для закріплення теоретичного матеріалу.

93. Гречка Л. В. Готуємося до ЗНО з української літератури : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/hotuiemosia-do-zno-z-ukrainskoi-literatury-359357.html>.

Анотація. Тест містить завдання з однією правильною відповіддю та на утворення логічних пар. Питання тесту допомагають з'ясувати рівень підготовки одинадцятикласників до зовнішнього незалежного оцінювання з української літератури.

94. Гречка Л. В. Морфологічна норма : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/morfolohichna-norma-352709.html>.

Анотація. Тест містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар. Виконання завдань допомагає з'ясувати рівень знань одинадцятикласників з морфології, перевірити рівень підготовки учнів до ЗНО.

95. Гречка Л. В. Навчальний диктант : тест. 5 клас *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/navchalnyi-dyktant-5-klas-372737.html>.

Анотація. Тест містить завдання з однією правильною відповіддю, що передбачають перевірку орфографічних та пунктуаційних навичок здобувачів освіти.

96. Гречка Л. В. Поняття норми в сучасній українській літературній мові. Лексична норма : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/poniattia-normy-v-suchasni-ukrainskii-literaturnii-movi-leksychna-norma-352652.html>.

Анотація. Тест містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар.

97. Грицай Л. В., Шафіна В. О. Поезія Дмитра Оришкевича як літературна основа сучасної молодіжної пісенної творчості. *Актуальні питання філології і лінгвістики*. 2021. Грудень С. 16–20.

Анотація. Стаття про зв'язки літератури й музичного мистецтва як ефективного способу впливу на почуття й емоції людини, лірику Дмитра Оришкевича як актуальний літературний матеріал для сучасної молодіжної пісенної творчості. Висвітлено теоретичні основи дослідження й вивчено феномен поета Дмитра Оришкевича (@dmitropoet), синтез сучасної поезії «І буде дощ і будуть хмари» з бандурою.

98. Гриценко Г. І. Відокремлені означення: тести. Українська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/batsj>.

Анотація. Тестові завдання з української мови призначені для перевірки знань учнів 8 класу за темою «Відокремлені означення. Прикладка як різновид означення». Поданий матеріал можна використовувати як на робочих уроках для самостійної роботи, так і для контрольної перевірки знань.

99. Гриценко Г. І. Однорідні члени речення : тести до теми. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctjd>.

Анотація. Тестові завдання з української мови призначені для перевірки знань учнів 5 класу за темою «Однорідні члени речення». Поданий матеріал можна використовувати як на робочих уроках для закріплення отриманих знань, так і для самостійної чи контрольної роботи.

100. Гуніна А. С. Не і ні з прислівниками : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ne-i-ni-z-prislivnikami-240509.html>.

Анотація. Опублікований урок містить матеріал з теми «Не і ні з прислівниками», який актуалізує знання учнів про прислівник як частину мови, сприяє розумінню написання не, ні з прислівниками разом і окремо, формує навички правильного вживання прислівників у мовленні; розвиває пам'ять, увагу, зв'язне мовлення; виховує в учнів любов і повагу до рідної мови, почуття дружби і товарищескості, доброти.

101. Гунявенко Т. В. Кроссенс. Українська література. 7 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85777>.

Анотація. Матеріал допоможе вчителям при проведенні уроків української літератури в 7 класі. Візуальний асоціативний ланцюжок, який складається з 9 зображень, розкриває з різних сторін певне поняття, явище або факт.

102. Давиденко А. А. Календарно-тематичне планування з української мови для дітей з особливими потребами (інтелектуальні порушення). 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematicne-planuvanna-z-ukrainskoi-movi-4-klas-dla-ditej-z-osoblivimi-potrebamiintelektualni-porusenna-491655.html>.

Анотація. Календарно-тематичне планування з української мови для учнів 4 класу з особливими освітніми потребами (інтелектуальні порушення).

103. Давиденко А. А. Календарно-тематичне планування з української мови для дітей з особливими потребами (інтелектуальні порушення). 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/257095>.

Анотація. Календарно-тематичне планування з української мови для учнів 4 класу з особливими освітніми потребами (інтелектуальні порушення).

104. Денисенко Н. В., Рубаник В. Ф. Українська мова. 5 клас : навч. посіб. Харків : Навчальна література, 2021. 40 с.

Анотація. У книзі запропоновані цікаві, нестандартні завдання: диктанти з таємницею, дослідження - відновлення, творчі конструювання, правописні ігри, орфоепічні й орфографічні практикуми, мистецькі п'ятихвилинки, кросворди, загадкові диктанти та ін. Посібник буде корисним для розвитку критичного мислення учнів, орфографічної та пунктуаційної грамотності. Даний посібник стане помічником учителям, п'ятикласникам та їхнім батькам.

105. Діденко Л. О. Формування когнітивної компетентності школяра шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках української мови та літератури. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 131–136.

Анотація. У статті висвітлюються основні питання щодо впровадження хмарних технологій, зокрема віртуальної дошки Padlet, яка є легким інструментом для організації спільної роботи учасників освітнього процесу з різним контентом у визначеному віртуальному просторі на уроках української мови та літератури. Аналізуються педагогічні прийоми, які активно застосовуються на різних етапах уроку. Особливу увагу приділено питанню використання дошки Padlet в процесі дистанційного та змішаного навчання: добору, аналізу та створенню її, презентації та колективному обговоренню комунікативних успіхів і невдач.

106. Доля Л. Б. Василь Королів – Старий «Хуха – Моховинка». Короткі відомості про письменника і його фантастичні казки. Образи фантастичних істот, створені уявою автора на основі українського фольклору. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-vasil-koroliv-starij-huha-mohovinka-kоротki-vidomosti-pro-pismennika-i-jogo-fantasticni-kazki-obrazi-fantasticnih-istot-stvoreni-uavou-avtora-na-516988.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з української літератури в 5 класі: «Василь Королів – Старий. «Хуха – Моховинка». Короткі відомості про письменника і його фантастичні казки. Образи фантастичних істот, створені уявою автора на основі українського фольклору». Конспект допомагає ознайомити учнів із життєвим і творчим шляхом Василя Королева – Старого, поглиблює знання дітей про давні вірування українців, вчить оцінювати вчинки героїв з позиції гуманізму, розрізняти добро та зло, виховувати бережне ставлення до природи.

107. Доля Л. Б. Галина Малик «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії» : розробка конспекту уроку. Українська література. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/galina-malik-nezvicajni-prigodi-ali-v-kraini-nedoladii-povist-kazka-sucasnoi-ditacoi-pismennici-516397.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з української літератури в 5 класі, присвячену вивченню повісті Г. Малик «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії». Конспект допомагає ознайомити учнів із життєвим і творчим шляхом, повістю-казкою Галини Малик, розвиває вміння учнів виразно читати повість-казку, формулювати і вільно висловлювати свої думки, логічно мислити; сприяти вихованню почуття відповідальності за власні вчинки, дбайливе ставлення до свого життя та життя інших людей.

108. Дробітько О. В. «Русалонька із 7-В» (розділ 1-8) : тест українська література, 7 клас. 2021. *На урок*. URL: <https://naurok.com.ua/test/rusalonka-iz-7-v-rozdil-1-8-774292.html>.

Анотація. Анотація. Тестові завдання допомагають перевірити рівень знань учнів, зміст прочитаного твору, закріпити вивчений матеріал. Тести стануть у нагоді під час дистанційного навчання.

109. Дробітько О. В. Микола Вороний. «Євшан-зілля». Поема про необхідність повернення людині історичної пам'яті : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/mikola-voronij-evsan-zilla-poema-pro-neobhidnist-povernenna-ludini-istoricnoi-pamati-405739.html>.

Анотація. Урок української літератури в 6 класі. Під час уроку учні стисло ознайомлюються з біографією письменника, історичною основою поеми, розвивають вміння виразно і вдумливо читати твір та коментувати прочитане. Прослідковується диференційований підхід. Використано різні види робіт: фронтальні, індивідуальні, гра, робота з текстом та аудіо матеріалом, робота з комп'ютером.

110. Дробітько О. В. О. Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили» за підручником О. Авраменка : тест. Українська література. 6 клас. 2021. *На урок*. URL: <https://naurok.com.ua/test/o-gavrosh-neymovirni-prigodi-ivana-sili-s-262---s-268-za-pidruchnikom-o-avramenka-847646.html>.

Анотація. Тестові завдання допомагають перевірити рівень знань учнів, зміст прочитаного твору, закріпити вивчений матеріал. Тести стануть у нагоді під час дистанційного навчання.

111. Дробітько О. В. Усний твір-опис тварини за картиною в художньому стилі : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/5-klas-urok-rozvitku-movlenna-usnij-tvir-opis-tvarini-za-kartinou-v-hudoznomu-stili-405736.html>.

Анотація. Урок розвитку мовлення в 5 класі, що має на меті поглибити знання учнів про опис як тип мовлення, навчити будувати власне висловлювання за зображенням у художньому стилі, сприяти розвитку мовленнєвої, комунікативної, соціокультурної, інформаційної, життєзберігаючої компетентностей, виховувати гуманне ставлення до тварин. На уроці використані такі види робіт: творче моделювання, робота в групах, самоперевірка, творча гра.

112. Жадько Л. І. Контрольна робота. Розстріляне відродження «Прозове розмаїття» : тест. Українська література. 11 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-rozstrilyane-vidrozhennya-prozove-rozma-ttya-216894.html>.

Анотація. Контрольна робота містить тестові завдання з одним варіантом правильної відповіді, завдання на відповідність, творче завдання.

113. Жадько Л. І. Контрольна робота. Синтаксична норма : тест. Українська мова. 11 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-sintaksichna-norma-216891.html>.

Анотація. Контрольна робота містить тестові завдання з однією правильною відповіддю, завдання на відповідність, творче завдання.

114. Жадько Л. І. Контрольна робота. Творчість І. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка з української літератури : тест. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-tvorchist-i-kotlyarevskogo-g-kvitki-osnov-yananka-216898.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з одним варіантом правильної відповіді, запитання, які потребують розгорнутих відповідей.

115. Жадько Л. І. Творчість Т. Г. Шевченка : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-tvorcist-tgsevcenka-9-kl-406514.html>.

Анотація. Тест містить запитання, які мають чотири варіанти відповіді, серед яких правильний лише один. Завдання тесту складено за творчістю Т. Г. Шевченка на основі програмного матеріалу з української літератури для 9 класу.

116. Жадько Л. І. Українська мова як державна. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-ukrainska-mova-ak-derzavna-406475.html>.

Анотація. Публікація містить статтю про становлення української мови як державної, створення мовної ситуації в країні. У державі, де протягом століть велася цілеспрямована політика знищення рідної мови, питання мовних відносин є особливо важливим. Але вирішити його упродовж майже тридцяти років державного суверенітету України поки не вдалося.

117. Журенко С. Л. Звуки мови й звуки мовлення : презентація-конспект дистанційного заняття. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zvuki-movi-j-zvuki-movlenna-5-klas-prezentacia-konspekt-distancijnogo-zanatta-417643.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію-конспект заняття в асинхронному режимі, учні можуть легко зрозуміти теоретичний матеріал та виконати практичні вправлення з теми. Заняття є, стислим, відповідає вимогам сучасності розвиває самостійність, має компетентнісне спрямування.

118. Загорулько К. С. Підготовка до ЗНО : тест. Українська література. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zno-945084.html>.

Анотація. Тест з української літератури на тему: «Підготовка до ЗНО» дає змогу учням перевірити рівень засвоєння матеріалу.

119. Задорожна Ж. М. Дієслово : тест. 3 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-dieslovo-dlya-uchniv-3-klasu-231642.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для перевірки знань з української мови по темі «Дієслово» для учнів 3 класу.

120. Задорожна Ж. М. Життєвий і творчий шлях Якова Щоголева : презентація. Початкова школа. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-zittevij-i-tvorcij-slah-akova-sogoleva-430681.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію про життєвий і творчий шлях Якова Щоголева – видатного охтирчанина.

121. Зазєко О. В. Велика літера та лапки у власних назвах : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/velyka-litera-ta-lapky-u-vlasnykh-nazvakh-386026.html>.

Анотація. Тест містить завдання для поточної перевірки засвоєних знань з теми «Велика літера та лапки у власних назвах».

122. Зазєко О. В. Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я», Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» : тест (контрольна робота). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-ivan-nechui-levytskyi-kaidasheva-simia-panas-myrnyi-khiba-revut-voly-iak-iasla-povni-340067.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності для підсумкового оцінювання знань десятикласників з української літератури з теми «Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я», Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».

123. Зазєко О. В. Лексикологія : контрольна робота (тест). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/leksykologhiia-kontrolna-robota-354443.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності для підсумкового оцінювання знань шестикласників з теми «Лексикологія».

124. Зазєко О. В. Літературне шістдесятництво. Митець і суспільство : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/literaturne-shistdesiatnytstvo-mytets-i-suspilstvo-255231.html>.

Анотація. Тест з української літератури «Літературне шістдесятництво. Митець і суспільство» дає можливість перевірити рівень навчальних досягнень учнів з теми.

125. Зазєко О. В. Написання складних слів разом, окремо, через дефіс : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/napysannia-skladnykh-sliv-razom-okremo-cherez-defis-397232.html>.

Анотація. Тест допоможе виявити рівень знань здобувачів освіти під вивчення теми «Написання складних слів разом, окремо, через дефіс».

126. Зазєко О. В. Орфоєпія. Графіка. Орфографія : тест (контрольна робота). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-orfoepiia-hrafika-orfohrafii-409866.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності для підсумкового оцінювання знань десятикласників з теми «Орфоєпія. Графіка. Орфографія».

127. Зазєко О. В. Правопис похідних сполучників : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pravopys-pokhidnykh-spoluchnykiv-395680.html>.

Анотація. Тест допоможе виявити рівень підготовки здобувачів освіти з теми «Правопис похідних сполучників».

128. Зазєко О. В. Правопис складних слів : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pravopys-skladnykh-sliv-397274.html>.

Анотація. Тест містить завдання для поточної перевірки засвоєних знань з теми «Правопис складних слів».

129. Зазєко О. В. Пряма й непряма мова : тест (повторення вивченого). 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/povtorennya-vyvchenoho-u-8-klasi-pryama-i-nepryama-mova-354711.html>.

Анотація. Тест містить завдання для підсумкового оцінювання знань дев'ятикласників з теми «Повторення вивченого у 8 класі. Пряма й непряма мова».

130. Зазєко О. В. Фразеологізми : тест (контрольна робота). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-z-temy-frazeolohizmy-395578.html>.
Анотація. Тест містить завдання для підсумкового оцінювання знань шестикласників з теми «Фразеологізми».
131. Зазєко О. В. Фразеологізми : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/frazeolohizmy-394751.html>.
Анотація. Тест містить завдання для поточної перевірки знань шестикласників з теми «Фразеологізми».
132. Зарецька О. О. Лексикологія. Фразеологія : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/povtorennia-leksykolohiia-frazeolohiia-46204.html>.
Анотація. Контрольна робота складена для учнів 6-их класів з метою перевірити знання з теми «Лексикологія. Фразеологія». Контрольна робота містить тестові завдання з теми. Відповідає вимогам оновленої програми.
133. Зарецька О. О. Вступ. Просвітництво : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-1-vstup-prosvitnytstvo-353596.html>.
Анотація. Контрольна робота складена для учнів 9-их класів з метою перевірити знання з теми «Вступ. Просвітництво» в тестовій формі. Відповідає вимогам оновленої програми.
134. Зарецька О. О. Повторення та узагальнення вивченого. Синтаксис. Пунктуація. Словосполучення й речення : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-testova-robota-1-povtorennia-ta-uzahalnennia-vyvchenoho-syntaksys-punktuatsiia-slovoapoluchennia-i-rechennia-353565.html>.
Анотація. Контрольна робота складена для учнів 8 класів з метою перевірити знання з теми «Повторення та узагальнення вивченого. Синтаксис. Пунктуація. Словосполучення й речення». Контрольна робота містить тестові завдання з теми. Відповідає вимогам оновленої програми.
135. Зарецька О. О. Словотвір. Орфографія : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-testova-robota-3-slovotvir-orfohrafii-395313.html>.
Анотація. Контрольна робота складена для учнів 6-их класів з метою перевірити знання з теми «Словотвір. Орфографія». Контрольна робота містить тестові завдання з теми. Відповідає вимогам оновленої програми.
136. Захарченко М. С. Групи слів за значенням. Тренувальні вправи : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-grupi-sliv-za-znachennyam-treनुvalni-vpravi-268200.html>.
Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української мови в 5 класі, присвячену вивченню груп слів за значенням. Навчальне заняття розроблене у формі подорожі. Урок супроводжується мультимедійною презентацією за URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-grupi-sliv-za-znachennyam-treनुvalni-vpravi-268198.html>.
137. Зюзько В. В. Рід і число іменників : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tema-rid-i-chislo-imennikiv-217025.html>.
Анотація. Конспект уроку з української мови містить різні види вправ і завдань для учнів 4 класу. Ця розробка допоможе сформувати знання про рід і число іменників.
138. Ілліотченко Л. Г. Використання краєзнавчого матеріалу на уроках літератури. Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 82–86. URL: http://www.soippo.edu.ua/images/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2021/06/09/noyyna1/Zbirnyk_21.04.2021.pdf.
Анотація. Публікація розкриває інтеграційні процеси у викладанні літератури, а також великий виховний потенціал літературного краєзнавства для вдумливого сучасного читача.
139. Кабанова О. О. Другорядні члени речення: додаток та означення. Тренувальні вправи : розробка уроку для 5 класу. *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища*. Суми, 2021. С. 68–74.
Анотація. Урок-екскурсія побудований на краєзнавчому матеріалі, містить різнорівневі вправи речення зокрема й творчого характеру.
140. Кабанова О. О. Організація краєзнавчої роботи на уроках української словесності – один з найефективніших засобів реалізації міжпредметних зв'язків. *Організація освітньо-виховного процесу в Глухівському ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою : досвід роботи*. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2021. С. 80–89.

Анотація. У статті визначено оптимальні методи організації краєзнавчої роботи на уроках української мови та літератури; розкрито варіанти міжпредметних зв'язків; наведено приклади фрагменти уроків.

141. Кабанова О. О. Тема жіночої долі. «Катерина», «Наймичка», «У нашім раї на землі...». «Вічна» тема матері й сина. Еволюція жіночого образу у творах Т. Шевченка : розробка уроку для 9 класу. *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища*. Суми, 2021. С. 75–81.

Анотація. В уроці-дослідженні пропонуються завдання дослідницького характеру щодо осмислення становища жінки в кріпацькій Україні та щодо характеристики образів героїнь, їх еволюції у творах «Катерина», «Наймичка», «У нашім раї на землі...».

142. Калантай С. А. В. Підмогильний «Місто» : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-v-pidmogilniy-misto-259592.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали з української літератури в 11 класі. Метою презентації є проаналізувати перший урбаністичний роман «Місто» В. Підмогильного, опрацювати матеріал з теорії літератури: екзистенціалізм, маргінальність, психологізм, іронія. Дати аналіз твору, характеристику головного героя, скласти біопоему до образу Степана Радченка.

143. Калініченко Н. В. Креолізований текст як засіб активізації читацької діяльності учнів на уроках української мови та літератури : семінар. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/224234>.

Анотація. Матеріал допоможе у проведенні семінару при використанні креолізованих текстів на уроках словесності.

144. Капран Л. О. Шевченківське свято «Натхненне слово Кобзаря» : позакласний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pozaklasniy-zahid-shevchenkivske-svyato-nathnenne-slovo-kobzarya-213963.html>.

Анотація. Публікація містить розробку позакласного заходу з цікавим матеріалом із біографії Тараса Шевченка. Запропоновано різні форми роботи під час проведення свята, які дають змогу залучити до участі в заході різні вікові категорії здобувачів освіти.

145. Капран Л. О. Завдання на увідповіднювання : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-uvidpovidnennya-za-podobnystyu-sintaksichnih-znachen-fragmentiv-rechen-214404.html>.

Анотація. Публікація містить завдання нового формату, які доцільно використовувати для підготовки учнів до ЗНО. Виконуючи їх, випускники здобудуть навички увідповіднювати за подібністю синтаксичного значення підкреслені фрагменти простих і складних речень.

146. Капран Л. О. Літературне лото «Іван Багряний. Тигролови» : дидактична гра. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/literaturne-loto-z-temi-ivan-bagryaniy-roman-tigrolovi-213814.html>.

Анотація. Публікація містить роздатковий дидактичний матеріал до теми «Іван Багряний. Тигролови» (11 клас). Робота з лото зацікавить учнів, допоможе краще установлювати логічні ланцюжки твору. Матеріал можна використовувати під час узагальнення знань учнів та при підготовці до ЗНО з української мови та літератури.

147. Капран Л. О. Робота з деформованим текстом : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-robota-z-deformovanim-tekstom-u-novomu-formati-zno-214118.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання, створені згідно з оновленим форматом роботи з мікротекстом під час ЗНО (використання геометричних фігур, відновлення деформованого тексту). Виконання тестів сприятиме формуванню практичних навичок роботи із аналогічними завданнями ЗНО.

148. Капран Л. О. Розділові знаки в складносурядному реченні : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-rozdilovi-znaki-v-skladnosuryadnomu-rechenni-214410.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української мови в 9 класі як підсумкового з теми «Розділові знаки в складносурядному реченні». Запропоновано різні форми роботи, текстовий матеріал формуватиме соціальну та громадянську компетентність здобувачів освіти, сприятиме реалізації соціокультурної, діяльній та мовної змістових ліній.

149. Капран Л. О. Шевченківське свято «Натхненне слово Кобзаря» : мультимедійна презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-pozaklasnogo-zahodu-shevchenkivske-svyato-nathnenne-slovo-kobzarya-213966.html>.

Анотація. Публікація містить мультимедійну презентацію до позакласного заходу. Матеріал слайдів унаочнюватиме розповідь про життєвий шлях Кобзаря та сприятиме формуванню громадянської компетентності учасників свята.

150. Карпенко Т. В. Розробка уроку-подорожі з літературного читання (за підручником О. Вашуленко). *Всеосвіта*. 2021. URL <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-uroku-podorozi-z-literaturnogo-sitanna-za-pidruchnikom-ovashulenko-3-klas-nus-424580.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку, у якій пропонується використання методів і прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення учнів та вдосконалювати читацькі навички дітей.

151. Карпенко Т. В. Цікаві вправи зі словами. Робота з конструктором LEGO. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://vseosvita.ua/library/cikavi-vpravi-zi-slovami-robot-a-z-konstruktorom-lego-na-urokah-ukrainskoi-movi-4245.html>.

Анотація. Публікація містить цікаві вправи зі словами, роботу з конструктором Лего. Супроводжується мультимедійною презентацією.

152. Кобзиста В. І. Урок-кейс. Загадки, прислів'я, приказки. Узагальнювальний урок : розробки уроків. *На урок*. 2022. <https://naurok.com.ua/urok--keys-zagadki-prisliv-ya-prikazki-uzagalnyuvalniy-urok-275344.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку за темою «Урок-кейс. Загадки, прислів'я, приказки. Узагальнювальний урок». Особливістю уроку є використання цікавих ігрових та творчих завдань. Кейс-технологія - сучасна освітня технологія, в основі якої лежить аналіз проблемної ситуації. Вона об'єднує в собі одночасно і рольові (командні) ігри, і метод проєктів, і ситуативний аналіз. Кейс-технологія - це не повторення за вчителем, не переказ параграфа або статті, не відповідь на питання викладача, це аналіз конкретної ситуації, який змушує підняти пласт отриманих знань і застосувати їх на практиці. Мета кейс-технології: поглиблене вивчення предмета; підготовка до олімпіад, конкурсів; індивідуалізація навчального процесу.

153. Ковальова Т. В., Сидоренко Л. П. Епістолярій Лесі Українки як прояв публіцистичних збуджень. *Образ*. 2021. № 1 (35). С. 17–28.

Анотація. У статті визначено, що більшість тем, розглянутих Лесею Українкою у листах, спонукали адресатів до роздумів, активації знань, переконань, дій, а також збуджували до міркувань про національну ідентичність українців, про роль літератури й мови у становленні Української держави. Окреслено множинну людських почувань, пробуджених епістолярієм публіцистки – емоції ніжності, любові, щирості, гніву, почуття обов'язку, поваги, громадянської гідності тощо.

154. Коверсун В. М. «Енеїда», «Наталка Полтавка», «Маруся» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ene-da-natalka-poltavka-marusya-1177300.html>.

Анотація. Публікація містить 12 питань за творами І.Котляревського «Енеїда», «Наталка Полтавка», Г. Квітки-Основ'яненка «Маруся». Тести рекомендуються як домашня робота під час підготовки до контрольної роботи.

155. Коверсун В. М. В. Королів-Старий. Узагальнення : вебквест. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: https://vseosvita.ua/webquest/start?id=1828&id_user=1711715&hash=0fea7c53.

Анотація. Публікація містить вебквест – це гра для останнього уроку вивчення творчості В. Короліва-Старого в 5 класі. Складається з трьох рівнів та містить питання за біографією письменника, за казкою «Хуха-Моховинка» та з теорії літератури.

156. Коверсун В. М. Вставні слова, словосполучення, речення. Контрольна робота : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vstavni-slova-slovospoluchennya-rechennya-kontrolna-robot-a-943504.html>.

Анотація. Публікація містить 22 тестових завдання з однією відповіддю, за допомогою яких можна перевірити знання учнів з теми «Вставні слова, словосполучення, речення».

157. Коверсун В. М. Головні та другорядні члени речення. Підготовка до ЗНО : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/lornipmschfivoaze-699477.html>.

Анотація. Публікація містить 12 тестових завдань, спрямованих на вироблення в учнів умінь визначати синтаксичну роль слів у реченні.

158. Коверсун В. М. І. Котляревський «Енеїда» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/i-kotlyarevskiy-ene-da-1146634.html>.

Анотація. Публікація містить 12 питань за змістом поеми І.Котляревського «Енеїда».

159. Коверсун В. М. Контрольна робота за творчістю Ніни Бічуї та Олесея Бердника : тести. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robot-a-za-tvorchistyu-n-bichu-ta-o-berdnika-962234.html>.

Анотація. Публікація містить 22 питання за творами Н.Бічуї «Шпага Славка Беркути» та О.Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться...».

160. Коверсун В. М. Контрольна робота. Будова слова. Орфографія : тести. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/budova-slova-orfografiya-1170992.html>.

Анотація. Публікація містить 18 питань про форми слів, спільнокореневі слова, правопис префіксів роз-, без-, з-, с-, пре-, при-.

161. Коверсун В. М. Контрольна робота. Лексикологія : тести. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/leksikologiya-1110377.html>.

Анотація. Публікація містить 18 питань з однією правильною відповіддю. Завдання включають роботу з текстом, пошук лексичних помилок, редагування.

162. Коверсун В. М. Контрольна робота. Складносурядне речення : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-skladnosuryadne-rechennya-1164731.html>.

Анотація. Публікація містить 18 питань з теми «Складносурядне речення» з однією правильною відповіддю.

163. Коверсун В. М. Контрольна робота. Творчість І. Карпенка-Карого, М. Коцюбинського : тести. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-tvorchist-i-karpenka-karogo-m-kocubinskogo-766851.html>.

Анотація. Публікація містить 20 тестових завдань, спрямованих на перевірку знань учнів про драму І.Карпенка-Карого «Сто тисяч» та повість М.Коцюбинського «Дорогою ціною», а також матеріалу з теорії літератури.

164. Коверсун В. М. Луна Костенко «Маруся Чурай» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/lina-kostenko-marusya-churay-940619.html>.

Анотація. Публікація містить 10 тестових питань для перевірки знання учнями тексту історичного роману у віршах «Маруся Чурай» Ліни Костенко.

165. Коверсун В. М. М. Гоголь. «Тарас Бульба» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/m-gogol-taras-bulba-1204600.html>.

Анотація. Публікація містить 12 питань за змістом повісті М.Гоголя «Тарас Бульба».

166. Коверсун В. М. Односкладні речення : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odnoskladni-rechennya-709474.html>.

Анотація. Публікація містить 12 запитань з однією відповіддю, за допомогою яких можна перевірити знання учнів про типи односкладних речень.

167. Коверсун В. М. Односкладні речення з головним членом присудком : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odnoskladni-dieslivni-rechennya-743444.html>.

Анотація. Публікація містить 11 тестових завдань, спрямованих на вироблення навичок розрізнення типів односкладних речень з головним членом присудком.

168. Коверсун В. М. Олесь Бердник «Хто зважиться – вогняним наречеться...» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/oles-berdnik-hto-zvazhitsya---vognyanim-narechetsya-942354.html>.

Анотація. Публікація містить 12 питань за повістю О.Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться», яку опрацьовують у класах з поглибленим вивченням української мови та літератури.

169. Коверсун В. М. Остап Вишні «Мисливські усмішки» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ostap-vishnya-mislivski-usmishki-1011741.html>.

Анотація. Публікація містить 12 питань за прочитаними усмішками Остапа Вишні «Відкриття охоти» та «Бекас».

170. Коверсун В. М. Пряма мова, діалог, цитата : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pryama-mova-dialog-citata-734051.html>.

Анотація. Публікація містить 10 тестових завдань на перевірку вмінь учнів розставляти розділові знаки при прямій мові, діалозі, цитатах. Для тестів використано літературознавчий.

171. Коверсун В. М. Робота з текстом. Підготовка до ЗНО : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/tekst-yogo-osoblivosti-ta-budova-779747.html>.

Анотація. Публікація містить 4 завдання, у яких треба встановити послідовність речень у тексті. Тексти носять здоров'язберігаючий та народознавчий характер.

172. Коверсун В. М. Синтаксис простого речення. Головні та другорядні члени речення : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/sintaksis-prostogo-rechennya-699473.html>.
Анотація. Публікація містить 12 тестових питань, за допомогою яких можна перевірити знання учнів щодо визначення синтаксичної ролі слів у реченні.
173. Коверсун В. М. Складне речення. Головні ознаки складного речення : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/skladne-rechennya-golovni-oznaki-skladnogo-rechennya-1098208.html>.
Анотація. Публікація містить 15 тестових завдань, які стосуються поняття складного речення, його будови, різновидів, особливостей.
174. Коверсун В. М. Складнопірядні речення з пірядними означальними та з'ясувальними. Контрольна робота: тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-skladnopyridni-rechennya-z-piryadnimi-oznachalnimi-ta-z-yasuvalnimi-1209182.html>.
Анотація. Публікація містить 20 питань з вибором однієї правильної відповіді. Завдання спрямовані на перевірку знань про складнопірядні речення означальні та з'ясувальні.
175. Коверсун В. М. Узагальнення та систематизація вивченого з української літератури за I семестр : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-ta-systematyzatsiia-vyvchenoho-z-ukrainskoi-literatury-za-i-semestr-9-klasu-433005.html>.
Анотація. Публікація містить 18 питань з вибором однієї відповіді та на встановлення відповідності. Завдання охоплюють матеріал від усної народної творчості до повісті М. Гоголя «Тарас Бульба» включно, а також перевіряють знання з теорії літератури.
176. Коверсун В. М. Чи знаєш ти мову? Рідковживані та застарілі слова : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/chy-znaesh-ty-movu-ridkovzhivani-ta-zastarili-slova-1731.html>.
Анотація. Публікація містить матеріал, який має на меті розширити мовленнєвий світогляд учнів та перевірити їх знання. Використані слова, що вживаються рідко або вживалися давно. Доцільно проводити як виховний захід.
177. Колесникова Н. О. Буквосполучення йо. Письмо великої букви Й. Текст. Театралізуємо : розробка уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-bukvospoluchennya-yo-269985.html>.
Анотація. Розробка уроку з української мови «Буквосполучення йо» за програмою Нової Української Школи Романа Шияна (за підручником І. Більшакової, М. Прістінської). Урок містить інноваційні методи та прийоми: стратегію «Ромашка Блума», вправу «Асоціативний куц», гру «Буквена математика».
178. Колодяжна Л. А. Букви С і с. Письмо великої букви С. Заголовок : презентація Українська мова. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-ukra-nsko-movi-dlya-1-klasu-bukvi-s-i-s-pismo-veliko-bukvi-s-tekst-tema-tekstu-zagolovok-272972.html>.
Анотація. Презентація до уроку української мови в 1 класі «Букви С і с. Письмо великої букви С. Текст. Тема тексту. Заголовок» допоможе вчителю повторити звукове значення букви С, удосконалювати навички читання слів та речень із буквою С, вчити писати рукописну велику букву С. Розвивати спостережливість, вміння виділяти головне, творчість, фантазію. Містить інтерактивні вправи.
179. Коренева О. М. І. Франко «Фарбований Лис» : методичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-do-temi-kazki-farbovanij-lis-ifranka-482648.html>.
Анотація. Цитатний диктант можна використати на уроці української літератури для письмового контролю або усної перевірки знань учнів тексту казки Івана Яковича Франка «Фарбований Лис». Мета: перевірити рівень засвоєння учнями вивченого твору.
180. Коренева О. М. Міфи і легенди давніх українців : методичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-do-temi-mifi-i-legendi-davnih-ukrainsciv-482647.html>.
Анотація. «Цитатний диктант» можна використовувати на уроках української літератури у 5 класі при вивченні розділу «Міфи і легенди давніх українців». Тексти подано за підручником О. Авраменко. Українська література. 5 кл. К. : -Грамота, 2018. Мета: перевірити рівень засвоєння учнями вивченого твору, розвивати вміння запам'ятовувати прочитаний текст, вміти аналізувати прочитане.
181. Кошляк О. О. Контрольний докладний письмовий переказ тексту-роздуму дискусійного характеру у публіцистичному стилі. 7 клас. *Всім Освіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/kontrolnyj-dokladnyj-pysmovyj-perekaz-tekstu-rozdumu-dyskusijnogo-harakteru-u-publicyzystychnomu-styli-7-klas/>.
Анотація. Перевірити рівень сформованості мовленнєво-мисленнєвих умінь усвідомлювати тему й основну думку тексту, тип і стиль мовлення прослуханого висловлювання; удосконалювати мовленнєво-комунікаційні вміння здійснювати типологічний, композиційний і змістовний аналіз тексту-роздуму

дискусійного характеру в публіцистичному стилі, сприймати текст, розуміти його, докладно відтворювати, використовуючи виразальні засоби, властиві публіцистичному стилеві.

182. Кошляк О. О. Л. Пономаренко «Гер переможений». Особливості художніх засобів новели : презентація. Українська література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-ukrainskoi-literaturi-lponomarenko-ger-peremozenij-osoblivosti-hudoznih-zasobiv-noveli-443232.html>.

Анотація. Актуалізувати знання учнів про новелу, її жанрові особливості; розкрити художній зміст новели; вчити досліджувати внутрішню структуру художнього твору, особистий світ героїв, вчити розумінню внутрішнього стану героя, формувати навички аналізу художнього твору та навички самостійної оцінки події; вчити висловлювати власну думку, обстоювати особистісну позицію, сприяти вихованню вдумливого читача; грамотно висловлювати свої думки, коментувати епізоди твору, надавати оцінку вчинкам героїв.

183. Кошляк О. О. Любов Пономаренко. Коротко про митця. «Гер переможений». Загальнолюдська ідея гуманізму й толерантності : презентація. Українська література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-literaturi-lubov-ponomarenko-korotko-pro-mitca-ger-peremozenij-zagalnoludska-idea-gumanizmu-j-tolerantnosti-442845.html>.

Анотація. Познайомити учнів із життєвим та творчим шляхом Любові Пономаренко; дати визначення поняття «новела», особливості новели; прочитати новелу Любові Пономаренко «Гер переможений», визначити її жанрову специфіку та елементи композиції; розвивати навички виразного читання прозових творів, уміння аналізувати їх, логічно й зв'язно викладати свої думки та враження; виховувати риси чуйності, милосердя.

184. Кошляк О. О. Написання похідних прийменників разом, окремо та через дефіс. Українська мова. *Всім Освіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/tema-napysannya-pohidnyh-pryjmennykiv-razom-okremo-ta-cherez-defis-do-uroku-z-ukrayinskoyi-movy/>.

Анотація. Закріпити знання про правопис прийменників разом окремо та через дефіс; формувати вміння визначати в словах орфограму «Написання прийменників разом, окремо і через дефіс» та обґрунтовувати вибір написання відповідним правилом; розвивати орфографічну грамотність, увагу, пам'ять, логічне мислення.

185. Кошляк О. О. Правопис прийменників : презентація. Українська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-movi-7-klas-pravopis-prijmennikiv-439087.html>.

Анотація. Закріпити знання про правопис прийменників разом окремо та через дефіс; формувати вміння визначати в словах орфограму «Написання прийменників разом, окремо і через дефіс» та обґрунтовувати вибір написання відповідним правилом; розвивати орфографічну грамотність, увагу, пам'ять, логічне мислення.

186. Кошляк О. О. Прийменник : презентація. Українська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-ukrainskoi-movi-prezentacia-prijmennik-430790.html>.

Анотація. Узагальнити і систематизувати знання з даної теми, практично застосовувати набуті знання про особливості вживання та написання прийменників; розвивати уважність, зосередженість, логічне мислення; виховувати любов до народних звичаїв, обрядів, традицій, до краси рідного слова.

187. Кошляк О. О. Розвиток мовлення № 11-12. Письмовий твір розповідного характеру про виконання автором улюбленої справи в художньому стилі на основі власних спостережень з використанням дії : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ciya-rozvitok-movlennya-11-12-pismoviy-tvir-rozpovidnogo-harakteru-pro-vikonannya-avtorom-ulyubleno-spravi-v-hudozhnomu-stili-na-osnovi-vlasnih-sposterezhen-z-vikoristannyam-die-221142.html>.

Анотація. Узагальнити знання учнів про художній стиль, його особливості, сферу використання; формувати вміння чітко й послідовно розповідати про процес праці за власними спостереженнями, дотримуючись вимог стилю; розвивати культуру усного мовлення, логічного й образного мислення; виховувати національну самосвідомість, любов до народних звичаїв і традицій, повагу до праці та творчих людей – майстрів високого рівня.

188. Кошляк О. О. Розрізнення сполучників та однозвучних слів : презентація. Українська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-movi-7-klas-rozriznenna-spoluchnikiv-ta-odnozvučnih-sliv-444981.html>.

Анотація. Пояснити особливості написання сполучників разом і окремо, формувати вміння знаходити різні за будовою сполучники в реченні, визначати їх групу за значенням, доцільно замінювати різні за будовою сполучники синонімічними; розвивати творчі вміння.

189. Кошляк О. О. Роль мови. Літературна мова : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-rol-movi-literaturna-mova-438449.html>.

Анотація. Пізнавальна діяльність людини, її мислення можливі лише на базі мовного матеріалу, слів і речень. Кожний момент діяльності обумовлюється думкою і її носієм – мовою. Тільки завдяки мові все здобуває попередніми поколіннями не гине марно, а служить фундаментом для подальшого розвитку людства.

190. Кошляк О. О. Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських : презентація. Українська література. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-literaturi-7-klas-rusalonka-iz-7-v-abo-proklatta-rodu-kulakivskih-430873.html>.

Анотація. Гадаєш, казки — то тільки дитячі баєчки і чудес на світі не буває? Але якщо над красенем однокласником висить родове прокляття, якщо тебе домучили нічні жахіття сусідської квартири, якщо тітоньку треба рятувати від її ж власного весілля, а старовинна шафа перетворюється на машину часу, і про все це навіть не здогадуються такі розумні батьки, — ти ніде інде, як у казці. Справжнісінькій сучасній казці, щасливий кінець якої мушиш дописати самостійно.

191. Кошляк О. О. С. Васильченко «Приблуда» : презентація. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-tvoru-svasilcenka-pribluda-7-klas-440823.html>.

Анотація. Допомогти учням усвідомити ідейно-художній зміст прочитаного твору; розвивати навички самостійної роботи з книгою, уміння проводити спостереження над художнім текстом, висловлювати свою думку з приводу прочитаного; на матеріалі образу головного персонажа оповідання визначити й обговорити важливі життєві проблеми, зокрема проблему дитячої безпритульності в сучасному світі; виховувати доброту, милосердя, бажання допомогти тому, хто цього потребує.

192. Кошляк О. О. Семестрова контрольна робота з української мови. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/semestrova-kontrolna-robota-z-ukrainskoi-movi-420271.html>.

Анотація. Перевірити знання учнів із вивченої теми; розвивати вміння школярів виконувати тестові завдання; працювати самостійно; логічно мислити; розвивати мовленнєві навички; виховувати любов до мови. Робота має тестові завдання, де тільки одна правильна відповідь, встановлення відповідності та завдання з розгорнутою відповіддю.

193. Кошляк О. О. Синонімічні властивості сполучників : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-movi-7-klas-sinonimicni-vlastivosti-spolucnikiv-448251.html>.

Анотація. Повторити відомості про сполучники і сполучникові слова, що з'єднують складні речення; розвивати вміння правильно й комунікативно доцільно висловлювати власні думки за допомогою використання синонімічних відповідників сполучників і сполучних слів; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу виховувати у школярів повагу до літературної мови й культурних надбань рідного народу.

194. Кошляк О. О. Синонімічні й антонімічні прийменники : презентація. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/prezentacziya-do-uroku-na-temu-synonimichni-j-antonimichni-prijmenniky/>.

Анотація. Презентація розроблена як елемент до уроку дистанційної форми навчання. Цілі уроку: – дізнатися про синонімічні та антонімічні прийменники; – поглибити знання про прийменники, способи їх творення; – розвивати навички розрізнення прислівників та прийменниково-іменникових конструкцій; – формувати навички визначати синтаксичну функцію прийменниково-іменникових конструкцій; – розвивати навички самостійної роботи.

195. Кошляк О. О. Синонімічні й антонімічні прийменники. Прийменниково-іменникові конструкції в ролі членів речення : презентація. Українська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-movi-sinonimicni-j-antonimicni-prijmenniki-prijmennikovo-imennikovi-konstrukcii-v-rol-i-cleniv-recenna-439118.html>.

Анотація. Ознайомлення з новим матеріалом та повторення вивченого. Дізнатися про синонімічні та антонімічні прийменники; - поглибити знання про прийменники, способи їх творення; - розвивати навички розрізнення прислівників та прийменниково-іменникових конструкцій; - формувати навички визначати синтаксичну функцію прийменниково-іменникових конструкцій; - розвивати навички самостійної роботи.

196. Кошляк О. О. Сполучник як службова частина мови : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-spolucnik-ak-sluzbova-castina-movi-441845.html>.

Анотація. Засвоїти знання про сполучник як службову частину мови, виробити вміння і навички знаходити сполучники в тексті, характеризувати їх за граматичними ознаками, визначити з учнями граматичні ознаки сполучників; визначити їх функцію, розрізняти за значенням; виховувати любов до рідного

слова, прищеплювати почуття прекрасного з метою естетичного розвитку учнів, розвивати увагу, логічне мислення, пам'ять, творчі вміння.

197. Кошляк О. О. Тарас Шевченко, Андрій Чайковський : контрольна робота. Українська література. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/kontrolna-robota-z-ukrayinskoyi-literatury-taras-shevchenko-andrij-chajkovskiy/>.

Анотація. Контрольна робота має на меті перевірити знання учнями творчості Тараса Шевченка, Андрія Чайковського, умінь порівнювати, зіставляти факти, визначати риси характеру персонажів, здійснювати причинно-наслідкові зв'язки; знання теорії літератури. Вісім питань мають одну правильну відповідь, 9-11 питання – на встановлення відповідності, 12 питання написати твір-мініатюру на одну із тем.

198. Кошляк О. О. Цікаві завдання з української мови. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/cikavi-zavdanna-z-ukrainskoi-movi-420243.html>.

Анотація. Для того щоб збуджувати і підтримувати інтерес до рідної мови, виробити свідоме ставлення учнів до її вивчення, має бути цікавість у викладанні мовного матеріалу. Дуже поживають уроки цікаві завдання: загадки, шаради, метаграми, логогрифи, анаграми та ін. Поданий матеріал можна використовувати епізодично при вивченні та повторенні фонетики, лексики, орфографії, граматики, особливо в 5-7 класах. А також можна використати на заняттях гуртка, факультативу, в шкільній пресі.

199. Кошляк О. О. Цікаві факти про Л. Костенко : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-cikavi-fakti-pro-lkostenko-434408.html>.

Анотація. Ліну Костенко вважають генієм слова, залізною жінкою та живою легендою, а її біографія є прикладом для мільйонів українців та невичерпним джерелом мудрості. Її вислови надихають на зміни і змушують замислитися над вічними темами.

200. Кошляк О. О. Частка як службова частина мови : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-movi-castka-ak-sluzbova-castina-movi-449808.html>.

Анотація. Ознайомити учнів з частками та їх розрядами за значенням; удосконалювати умінь виленювати частки в реченні, пояснювати їх значення; розвивати усне й писемне мовлення учнів, за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу виховувати почуття прекрасного, відповідальність за його збереження та примноження.

201. Кракова Є. А. Завдання I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури. 8 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87341>.

Анотація. Публікація містить різноманітні завдання, які можуть бути використані під час проведення I (шкільного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури. Завдання розраховані на учнів 8 класу.

202. Кракова Є. А. Завдання I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури. 9 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87342>.

Анотація. Публікація містить різноманітні завдання, які можуть бути використані під час проведення I (шкільного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури. Завдання розраховані на учнів 9 класу.

203. Кракова Є. А. Календарно-тематичне планування з української літератури. 9 клас. 2021/2022 навчальний рік. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87425>.

Анотація. Дане календарне планування складене за оновленою програмою з української літератури для 9 класу. При плануванні врахована кількість годин на текстואльне вивчення творів, повторення й узагальнення, відведено уроки для позакласного читання, літератури рідного краю. Планування розраховане на 2 навчальні години на тиждень.

204. Кракова Є. А. Календарно-тематичне планування з української мови. 9 клас. 2021/2022 навчальний рік. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87424>.

Анотація. Дане календарне планування складене за оновленою програмою з української мови для 9 класу. При плануванні врахована кількість годин мовної та мовленнєвої змістових ліній, всі види контрольних робіт. Планування розраховане на 2 навчальні години на тиждень.

205. Крикунова О. В. Дієприслівник : контрольна робота. *На Урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-z-temi-dieprislivnik-251867.html>.

Анотація. Дана публікація містить розроблені різноманітні завдання з теми: «Дієприслівник». Предмет: Українська мова 7 клас. Контрольна робота розроблена з дотриманням усіх методичних

рекомендацій та вимог. Допоможе виявити рівень засвоєних знань, умінь та навичок семикласників з даної теми.

206. Крикунова О. В. Іван Карпенко-Карий. Короткі відомості про життя і творчість видатного українського драматурга. Трагікомедія «Сто тисяч» : презентація. *Всеосвіта*. 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-ivan-karpenko-karij-kоротki-vidomosti-pro-zitta-i-tvorcist-vidatnogo-ukrainskogo-dramaturgatragicomedia-sto-tisac-486500.html>.

Анотація. Дана презентація допоможе ознайомити читачів з творчістю українського драматурга І. Карпенка-Карого, містить теоретичні відомості про драматичний твір, історію написання трагікомедії «Сто тисяч», а також літературну вікторину для перевірки знань з даної теми.

207. Криницька Л. І. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія : інструктивні картки. Українська мова. 5 класі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/instruktivni-kartki-do-urokiv-fonetika-grafika-orfoepia-orfografia-521233.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали для вивчення теми учнями 5 класу під час дистанційного навчання.

208. Кузнєцова І. М. Вступ. Світ фантазії та мудрості : завдання для проведення контрольної роботи з української літератури в 5 класі. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/250773>.

Анотація. Контрольна робота з української літератури для учнів 5 класу містить завдання до теми «Вступ. Світ фантазії та мудрості» на встановлення відповідності та завдання з розгорнутою відповіддю. Призначена для перевірки знань учнів як з теорії літератури, так і змісту вивчених текстів.

209. Кузнєцова І. М. Повторення вивченого в початкових класах. Лексикологія : завдання для проведення контрольної роботи з української мови в 5 класі. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/254047>.

Анотація. Контрольна робота з теми «Лексикологія» стане в нагоді під час підготовки до уроку як учням 5 класу, так і вчителям. Містить завдання на встановлення відповідності, редагування речень та мінімум знань з теорії.

210. Куліш О. І. Розвиток мовлення. Твір-опис місцевості за власним спостереженням : урок. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozvitok-movlennya-tvir---opis-miscevostiza-vlasnim-sposterezhennyam-243947.html>.

Анотація. Конспект уроку для учнів 8 класу має удосконалити та систематизувати знання учнів про типи та стилі мовлення; формувати вміння за спостереженням описувати місцевість в художньому та науковому стилі; розвивати культуру писемного мовлення, спостережливість, увагу до влучного та точного слова; сприяти збагаченню словника учнів та граматичного ладу; виховувати любов до рідного краю.

211. Куліш О. І. Тренувальні вправи. Розділові знаки між частинами складносурядного речення : урок. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/trenavalni-vpravi-rozdivlovi-znaki-mizh-chastinami-skladnosuryadnogo-rechennya-244020.html>.

Анотація. Конспект уроку для учнів 9 класу має удосконалити знання про вживання розділових знаків між частинами складносурядного речення, розвивати вміння знаходити й виправляти пунктуаційні помилки; розвивати творчі вміння й навички будувати складносурядні речення; виховувати почуття прекрасного на прикладі творів Шевченка.

212. Курдибайло С. Г. Крок у науку : збірник статей VI Всеукраїнської наукової шкільної конференції (м. Дніпро, 10 травня 2021 року). Дніпро : *GlobalNauka*, 2021. С. 492–494.

Анотація. Опубліковано у розділі збірки «Золоте перо» авторські етюди настрою, які розкривають творчий потенціал учнів.

213. Кучерина А. О. Василь Королів – Старий «Потерчата». Образи фантастичних істот у казці : конспект уроку. Українська література. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uroku-ukrainskoi-literaturi-u-5-klasi-417274.html>.

Анотація. На уроці використані такі методи і прийоми навчальної діяльності: «Прогноз погоди», «Мікрофон», «Займи позицію», «Незакінчене речення», вікторина, бесіда, робота в групах, міні-проект; також учні виконували випереджувальні завдання: прочитали казку, провели дослідницьку роботу з української демонології і оформили міні-проект «Фантастичні образи в казці Василя Королів – Старого «Потерчата», виготовили обереги «Домовик».

214. Левенець Н. В. Відокремлені другорядні члени речення (також уточнювальні). Відокремлені означення. Розділові знаки при відокремлених означеннях : урок. Українська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021.

URL: <https://vseosvita.ua/library/vidokremleni-drugoradni-cleni-recenna-takoz-utocnuvalni-vidokremeni-oznacenna-rozdilovi-znaki-pri-vidokremlenih-oznacennah-404439.html>.

Анотація. Публікація містить різні види творчих та ігрових завдань для дистанційної освіти. Завданнями уроку є поглибити знання про відокремлені члени речення; ознайомити з основними способами морфологічного вираження відокремлених означень, їх місцем у реченні відповідно до означуваного слова; удосконалити вміння знаходити відокремлені означення в реченні.

215. Левенець Н. В. Дієприслівник: узагальнення й систематизація вивченого. 7 клас. Українська мова. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dieprislivnik-uzagalnennya-y-sistemativizaciya-vivchenogo-216718.html>.

Анотація. Публікація містить різні види творчих та ігрових завдань з теми. Метою проведення уроку є виховання духовного світу учнів, цілісного світогляду, загальнолюдських цінностей через вивчення рідної мови.

216. Левенець Н. В. Іменник: узагальнення й систематизація вивченого : презентація. Українська мова. 11 клас *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-imennik-sistemativizaciya-vivchenogo-404419.html>.

Анотація. Публікація містить різні види творчих та ігрових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. До презентації включено ментальну карту з теми, рубрику перевірки знань у форматі ЗНО, роботу щодо вдосконалення лексичної грамотності, акцентовано увагу на наголошуванні деяких іменників.

217. Левенець Н. В. Інтонаційні особливості українського мовлення. Складні випадки наголошення слів. Мовні недоліки у вимові й наголосі) : урок. Українська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/intonacijni-osoblivosti-ukrainskogo-movlenna-skladni-vipadki-nagolosenna-sliv-movni-nedoliki-u-vimovi-j-nagolosi-404444.html>.

Анотація. Метою уроку є поповнення відомостей про наголос та його типи, діагностування основних порушень орфоепічних норм, редагування акцентуаційних помилок (для класів з поглибленим вивченням української мови).

218. Левенець Н. В. Прикметник: узагальнення й систематизація вивченого : презентація. Українська мова. 11 клас *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-prikmetnik-uzagalnenna-j-sistemativizaciya-vivchenogo-404428.html>.

Анотація. Публікація містить різні види творчих та ігрових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Зосереджено увагу на основних відомостях з теми, на лексичній грамотності, тестах у форматі ЗНО, фразеологічній та орфоепічній грамотності.

219. Левенець Н. В. Речення з відокремленими членами. Поняття про відокремлення. Розділові знаки при відокремлених членах речення : урок. Українська мова. 8 клас *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/recenna-z-vidokremlenimi-clenami-ponatta-pro-vidokremлення-rozdilovi-znaki-pri-vidokremlenih-clenah-recenna-zagalne-oznajomlenna-404432.html>.

Анотація. Публікація містить різні види творчих та ігрових завдань для дистанційної освіти. Завданням уроку є формування в учнів поняття про відокремлення, ознайомлення з видами відокремлених членів речення; розвиток умінь знаходити відокремлені члени в ускладнених реченнях.

220. Левенець Н. В. Уживання апострофа : урок. Українська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-na-temu-uzivanna-apostrofa-404451.html>.

Анотація. Публікація містить різні види творчих та ігрових завдань, що допоможуть учителеві оптимізувати роботу на уроці, розвивати логічне, творче, образне мислення учнів.

221. Левенець Н. В. Складні випадки класифікації другорядних членів речення : урок. Українська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/skladni-vipadki-klasifikacii-drugoradnih-cleniv-recenna-404452.html>.

Анотація. Публікація містить різні види завдань для підготовки до ЗНО з теми (для класів з поглибленим вивченням української мови).

222. Лецик С. В. Завдання з літератури рідного краю (Сумська область). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zavdanna-z-literaturi-ridnogo-krau-sumska-oblast-dla-pidsumkovogo-uroku-v-11-klasi-419529.html>.

Анотація. Матеріал може бути використаний на підсумковому уроці під час дистанційного або очного навчання. Містить завдання за творчістю письменників-земляків (уродженців Сумщини), чії твори винесені на ЗНО з української літератури: Пантелеймона Куліша, Олександра Олеся, Миколи Хвильового, Остапа Вишині, Івана Багряного.

223. Лецик С. В. Напівтести (за творчістю В. Підмогильного, Ю. Яновського, Івана Багряного та О. Довженка). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/napivtesti-za-tvorcistu-vpidmogilnogo-uanovskogo-ivana-bagranogo-ta-odovzenka-419550.html>.

Анотація. Завдання для уроку української літератури в 11 класі. Напівтести можуть бути використані під час узагальнення матеріалу про творчість В. Підмогильного, Ю. Яновського, Івана Багряного та О. Довженка, для підготовки до ЗНО.

224. Лисянська В. А. Розвиток мовлення. Твір-роздум : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: vseosvita.ua/library/urok-z-ukrainskoi-movi-rozivotok-movlenna-tvir-rozdum-501717.html.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української мови для 5-6 класів. Для поглиблення знання учнів про будову твору - роздуму; формування вмінь відрізняти роздум від опису і розповіді; формування загальних вмінь, зокрема вмінь писати твір-роздум. З метою виховування свідомого ставлення до здоров'я як однієї з найбільших цінностей у житті людини, для учнів 5-6 класів запропоновано теми: 1. Міцне здоров'я – це найдорожчий скарб. 2. Здоровим бути завжди модно. У розробці використано теоретичний матеріал підручника та підібрані практичні завдання з усної народної творчості на тему здоров'язбереження.

225. Лисянська О. М. Кома між однорідними членами речення : урок, презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-na-temu-koma-mizh-odnoridnimi-chlenami-rechennya-225902.html>.

Анотація. Урок з української мови на тему «Кома при однорідних членах речення» проводиться з використанням сучасних методів навчання, зокрема ІКТ. Під час розробки враховувався розвиток предметних та ключових компетентностей.

226. Лисянська О. М. Просте речення. Підмет : тест. Українська мова. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidmet-sposobi-yogo-virazhennya-1104371.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з української мови для учнів 8 класу з теми «Головні члени речення. Підмет».

227. Лисянська О. М. Родинно-побутові пісні та балади : тест. Українська література. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/rodinno-pobutovi-pisni-ta-baladi-1056176.html>.

Анотація. Тест містить завдання на узагальнення знань дев'ятикласників з теми «Усна народна творчість».

228. Лихошапка О. П. Методичний аналіз уроку з української літератури : методична розробка. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-analiz-uroku-ukrainskoi-literaturi-10-klas-439035.html>.

Анотація. В поданому матеріалі міститься інформація про методичний аналіз уроку з української мови для 10 класу за темою «Особливості образу Пузиря. Психологічне вмотивування вчинків Пузиря, трагікомізм образу». Розрахований для допомоги колегам-філологам під час оцінювання своєї самоосвітньої діяльності.

229. Лихошапка О. П. Самоаналіз уроку з української мови : методична розробка. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/samoanaliz-uroku-z-ukrainskoi-movi-9-klas-439031.html>.

Анотація. В поданому матеріалі міститься інформація про самоаналіз уроку з української мови для 9 класу за темою "Пряма мова. Інтонування речень з прямою мовою". Розрахований для допомоги колегам-філологам під час оцінювання своєї самоосвітньої діяльності.

230. Лісненко Т. С. Авторський матеріал «З добром крокую у життя». *ВсімОсвіта* 2021. URL: <https://vsimosvita.com/z-dobrom-krokuyu-u-zhyttya/>.

Анотація. Добро і зло існують поруч у нашому житті... Потрібно навчати учнів, як відрізнити добро і зло, як не стати на шлях негативу, як жити, щоб якнайменше стикатися зі злом. Як потрібно боротися з цим негативом, щоб воно не заважало жити.

231. Логвиненко А. С. Правопис префіксів пре-, при-, при- : презентація до уроку. Українська мова. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-ukrainskoi-movi-pravopis-prefiksiv-pre-pri-pri-5-klas-496407.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з української мови розроблена для учнів 5 класу. У ній зібрані усі правила вживання префіксів пре-, - при-, - при- та слова, написання яких необхідно запам'ятати здобувачам освіти. Правила підкріплені наочними прикладами. Презентація рекомендована для використання педагогами, студентами, учнями.

232. Логвиненко Н. І. Олександр Довженко: життя і творчість : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-oleksandr-dovzenko-zitta-i-tvorcist-395925.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, у якій подано інформацію про важливі віхи життя генія українського кіно та літератури Олександра Петровича Довженка, розкрито історію написання кіноповісті «Зачарована Десна», представлено крилаті вислови митця, окреслено основне про вражаючий документ доби – «Щоденник».

233. Людмила Носенко. Моя країна – Україна. *Сузір'я : літературний альманах*. Хмельницький : ФОП Стасюк Л. С., 2021. С. 168–169.

Анотація. Поезія належить до громадянської лірики. Автор висловлює почуття патріотизму, любові до рідної країни, важливості захищати її незалежність. Слова поезії резонують до почуттів кожного свідомого українця і змушують згадати важливість рідної землі та її значимість для майбутніх поколінь.

234. Майборода О. В. Простий і складений присудок (іменний і дієслівний) : урок. *Методична скарбничка педагога*. Старобільськ, 2021. С. 112–116.

Анотація. Публікація містить розробку уроку для учнів 8 класу. Інтерактивні завдання активізують пізнавальну діяльність здобувачів освіти, а соціокультурний компонент дозволить реалізувати компетентнісний підхід у викладанні мовного матеріалу.

235. Марченко В. О. Порівняльний зворот: тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/porivnialnyi-zvorot-417550.html>.

Анотація. Тест з української мови для учнів 11 класу на тему «Порівняльний зворот» дає змогу перевірити знання учнів та виявити рівень засвоєння матеріалу.

236. Матвеева О. О. І. Франко «Гримить..»; «Земле моя, всеплодющая мати...»; «Vivere memento!»; «Легенда про вічне життя» для класів з поглибленим вивченням : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zhitteviy-ta-tvorchiy-shlyah-i-franka-1138577.html>.

Анотація. Публікація містить тести з теми «І. Франко «Гримить..»; «Земле моя, всеплодющая мати...»; «Vivere memento!»; «Легенда про вічне життя» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету для узагальнення знань.

237. Матвеева О. О. Контрольна робота № 1. Повторення та узагальнення вивченого. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robot-1-povtorennya-ta-uzagalnennya-vivchenogo-258170.html>.

Анотація. Публікація містить тести з теми «Повторення та узагальнення вивченого у 7 класі» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Завдання контрольної роботи різнорівневі та передбачені для повторення та узагальнення знань учнів здобутих у 7 класі.

238. Матвеева О. О. Підмет і присудок. Способи вираження підмета : презентація. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pidmet-i-prisudok-sposobi-virazhennya-pidmeta-258167.html>.

Анотація. Презентація на тему «Підмет і присудок. Способи вираження підмета» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Публікація містить теоретичний матеріал, матеріал для повторення, завдання для закріплення та систематизації знань учнів.

239. Матвеева О. О. Присудок. Способи його вираження. Види присудків : презентація. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prisudok-sposobi-yogo-virazhennya-vidi-prisudkiv-258165.html>.

Анотація. Презентація на тему «Присудок. Способи його вираження. Види присудків» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Публікація містить завдання для повторення вивченого на попередньому уроці, теоретичний матеріал, завдання різного характеру для закріплення знань учнів з теми.

240. Матвеева О. О. Речення як комунікативна одиниця. Основні ознаки речень : презентація. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-rechennya-yak-komunikativna-odinicya-osnovni-oznaki-rechen-256510.html>.

Анотація. Презентація на тему «Речення як комунікативна одиниця. Основні ознаки речень» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Публікація містить теоретичний матеріал з теми.

241. Матвеева О. О. Речення. Просте речення. Головні і другорядні члени речення : презентація. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-rechennya-proste-rechennya-golovni-i-drugoryadni-chleni-rechennya-256504.html>.

Анотація. Презентація на тему «Речення. Просте речення. Головні і другорядні члени речення» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Публікація містить завдання для повторення вивченого на попередньому уроці, теоретичний матеріал, завдання різного характеру для закріплення знань учнів з теми.

242. Матвеева О. О. Самостійна робота 8 клас. Повторення та узагальнення вивченого у 7 класі для класів з поглибленим вивченням. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/samostiyna-robota-8-klas-povtorennya-ta-uzagalnennya-vivchenogo-u-7-klas-258168.html>.

Анотація. Публікація містить тести з теми «Повторення та узагальнення вивченого у 7 класі» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Завдання самостійної роботи різнорівневі, передбачені для повторення та узагальнення знань учнів здобутих у 7 класі, а також для підготовки учнів до контрольної роботи.

243. Матвеева О. О. Типи речень за метою висловлювання. Тренувальні вправи : презентація. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-tipi-rechen-za-metoyu-vislovyuvannya-trenuvalni-vpravi-256499.html>.

Анотація. Презентація на тему «Типи речень за метою висловлювання. Тренувальні вправи» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Публікація містить завдання різного характеру для узагальнення знань учнів з даної теми.

244. Матвеева О. О. Типи речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Риторично-питальні, власне питальні, питально-спонукальні речення : презентація. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-tipi-rechen-za-metoyu-vislovyuvannya-rozpovidni-pitalni-sponukalni-ritorichno-pitalni-vlasne-pitalni-pitalno-sponukalni-rechennya-256509.html>.

Анотація. Презентація на тему «Типи речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Риторично-питальні, власне питальні, питально-спонукальні речення» для учнів 8 класу з поглибленим вивченням предмету. Публікація містить теоретичний матеріал з теми, різнорівневі завдання для поглиблення та узагальнення знань учнів.

245. Матюшенко В. В. Автоматизація звука Р у складах, словах та реченнях. URL: <https://vseosvita.ua/library/avtomatizacia-zvuka-r-u-skladah-slovaх-ta-rechennjah-517225.html>.

Анотація. Працюємо над автоматизацією звука (Р) у мовленні. Спочатку ізольована вимова, згодом закріплюємо звук у складах та словах. Автоматизацію у словах проводимо за допомогою римовок: на початку слова, у середині слова, вкінці слова та при збігові приголосних звуків у слові.

246. Медведєва Т. Л. Бінарний урок з української літератури та географії : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-oci-planeti-463450.html>.

Анотація. Бінарний урок з української літератури та географії. Методи та прийоми використані на уроці: розгадування кросворду, декламування віршів, тестові завдання, відгадування загадок, продовжіть речення, робота з картою.

247. Медведєва Т. Л. Леся Українка «Давня казка». Порівняльна характеристика поета і Бертольдо : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-lesa-ukrainka-davna-kazka-porivnalna-harakteristika-poeta-i-bertolda-463457.html>.

Анотація. На уроці були використані такі методи і прийоми: вправа «Відкритої руки», літературна гра «так чи ні», бесіда за запитаннями, коло Вена, «Мозковий штурм», складання сенкану, асоціативний куц, метод «незакінчене речення».

248. Медведєва Т. Л. Порівняльна характеристика індійської казки «Фарбований Шакал» та казки І.Франка «Фарбований Лис» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-porivnalna-harakteristika-indijskoi-kazki-farbovanij-sakal-ta-kazki-ifranka-farbovanij-lis-463447.html>.

Анотація. Урок з української літератури та зарубіжної літератури. На уроці використані методи і форми роботи: мозковий штурм, дидактична гра «Поділи казки за видами», паспорт твору, літературний футбол, продовж речення, асоціативний куц, складання сенкану.

249. Медведєва Т. Л. Т. Г. Шевченко «Мені однаково, чи буду...» - лірична поезія з циклу «В казематі». Роздуми поета про власне життя і долю України : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-t-g-sevcenko-meni-odnakovo-ci-budu-liricna-poezia-z-ciklu-v-kazemati-rozdumi-poeta-pro-vlasne-zitta-i-dolu-ukraini-463444.html>.

Анотація. Урок з української літератури у школі для слабочуючих дітей. Форми і методи використані на уроці: експрес-опитування, інформаційні повідомлення учнів, бесіда, робота з віршем, зронуння, незакінчене речення.

250. Микиша В. В. Презентація «Портфоліо вчителя» для атестації : матеріал з досвіду роботи. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-portfolio-vchitelya-dlya-atestaci-matelial-z-dosvidu-roboti-234420.html>.

Анотація. Матеріал містить портфоліо вчителя української мови та літератури, якмі можна використати для підготовки до атестації чи звіту про самоосвіту.

251. Микиша В. В. В. Симоненка «Цар Плаксії і Лоскотон» : тести для перевірки змісту прочитаного твору. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vasil-simonenko-1156448.html>.

Анотація. Тести призначені для перевірки змісту прочитаного твору В. Симоненка «Цар Плаксії і Лоскотон».

252. Микиша В. В. І. Котляревського «Наталка Полтавка» : тести для перевірки знань змісту драми. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/y-kotlyarevskiy-natalka-poltavka-1204285.html>.

Анотація. Тести призначені для перевірки змісту прочитаного драми І. Котляревського «Наталка Полтавка».

253. Микиша В. В. Календарне планування уроків української мови для учнів із інтелектуальними порушеннями. 5 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarne-planuvannya-z-ukra-nsko-movi-5-klas-inklyuziya-232243.html>.

Анотація. Матеріал містить календарне планування уроків української мови для учнів із інтелектуальними порушеннями (5 клас).

254. Микиша В. В. Кольорова палітра роману Сергія Жадана «Інтернат» як потужний емоційний вплив на читача : наукова робота Малої академії наук. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/naukova-robota-man-na-temu-kolorova-palitra-romanu-sergiya-zhadana-internat-yak-potuzhniy-emociyniy-vpliv-na-chitacha-234422.html>.

Анотація. Наукова робота може бути використана у подальших теоретичних та історико-літературних дослідженнях, присвячених осмисленню символіки кольору у літературі, а також під час вивчення творчої спадщини Сергія Жадана на уроках літератури у школі.

255. Микиша В. В. Контрольна робота за творчістю Лесі Українки, Миколи Вороного, Володимира Рутківського, Володимира Винниченка. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-zavvorchisty-lesi-ukra-nki-mikoli-voronogo-volodimira-rutkivskogo-volodimira-vinnichenka-269610.html>.

Анотація. Контрольна робота за творчістю Лесі Українки, Миколи Вороного, Володимира Рутківського, Володимира Винниченка має чотири рівні: початковий - 6 завдань (оцінюються по 0,5 бала), середній - три завдання по 1 балу. Достатній рівень має завдання на встановлення відповідності та виправлення помилок. Високий рівень - творче завдання.

256. Микиша В. В. Контрольний диктант для 6 класу. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolniy-diktant-noviy-rik-dlya-uchniv-6-klasu-269632.html>.

Анотація. Матеріал містить контрольний диктант для 6 класу, основна мета якого - з'ясувати рівень орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів; рівень сформованості комунікативних умінь, зокрема вміння слухати й розуміти почуте; удосконалювати вміння застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці, розвивати логічне мислення, слухову пам'ять, удосконалювати навички самостійної роботи.

257. Микиша В. В. Підготовка до ЗНО 2021 : тести. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidgotovka-do-zno-2021-942666.html>.

Анотація. Тести призначені для підготовки учнів до ЗНО з української мови.

258. Микиша В. В. Підготовка до ЗНО-2021 : тести. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidgotovka-do-zno-2021-979190.html>.

Анотація. Тести призначені для підготовки учнів до ЗНО з української мови.

259. Микиша В. В. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія : контрольна робота. Українська мова. 5 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-5-klas-fonetika-orfografiya-orfoepiya-sistema-vprav-269617.html>.

Анотація. Матеріал для контрольної роботи з української мови у 5 класі з тем "Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія" призначений для вчителів- словесиків, студентів-філологів.

260. Микиша В. В. Я роблю це так : майстер-клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/mayster-klas-z-dosvidu-roboti-234419.html>.

Анотація. Матеріал можна використати для атестації, проведення семінарів, майстер-класів учителями української мови та літератури.

261. Михайленко Т. М. «Шістдесятництво» як суспільне і мистецьке явище : розробка уроку. 7 клас. *Всеосвіта.* 2021. <https://vseosvita.ua/library/sistdesatnictvo-ak-suspilne-i-mistecke-avise-413632.html>.

Анотація. Розробка допоможе учням глибше усвідомити «шістдесятництво» як явище культурологічне та соціальне; розвивати аналітичне, критичне мислення, навички самостійного підбору інформації, її опрацювання; виховувати активну громадянську позицію, патріотизм, любов до літератури, повагу до митців.

262. Михайленко Т. М. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки в реченнях з дієприкметниковим зворотом : розробка уроку. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. <https://vseosvita.ua/library/dieprikrmetnikovim-zvorot-rozdilovi-znaki-y-recennah-z-dieprikrmetnikovim-zvorotom-413635.html>.

Анотація. Розробка допоможе дати учням поняття про дієприкметниковий зворот; навчити учнів визначати дієприкметникові звороти в реченні; пояснювати постановку розділових знаків у реченні з дієприкметниковим зворотом, формувати вміння правильно інтонувати такі речення; розвивати логічне мислення; виховувати почуття любові до природи, рідної землі.

263. Михайленко Т. М. Дієприкметниковий зворот. Розділові знаки в реченнях з дієприкметниковими зворотами : розробка уроку. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. <https://vseosvita.ua/library/dieprikrmetnikovim-zvorot-rozdilovi-znaki-y-recennah-z-dieprikrmetnikovimi-zvorotami-413633.html>.

Анотація. Розробка допоможе дати учням поняття про дієприкметниковий зворот, навчити їх знаходити дієприкметникові звороти в реченнях і текстах, правильно розставляти розділові знаки в реченнях з дієприкметниковими зворотами; формувати вміння розрізняти одиничні дієприкметники від дієприкметникових зворотів, правильно інтонувати речення; розвивати увагу, уяву, логічне мислення, зв'язне мовлення. Виховувати в учнів любов до української мови, Вітчизни, рідного краю.

264. Михайленко Т. М. Написання похідних прийменників разом, окремо, через дефіс. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. <https://vseosvita.ua/library/napisanna-pohidnih-prijmennikiv-razom-okremo-cerez-defis-413637.html>.

Анотація. Розробка допоможе поглибити знання учнів про особливості написання похідних прийменників разом, окремо, через дефіс; виробляти відповідні правописні вміння й навички; розвивати пам'ять, увагу, удосконалювати правописну грамотність учнів; виховувати в учнів негативне ставлення до шкідливих звичок.

265. Михайленко Т. М. Непохідні й похідні прийменники. Групи прийменників за будовою. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. <https://vseosvita.ua/library/nepohidni-j-pohidni-prijmenniki-grupi-prijmennikiv-za-budovou-413640.html>.

Анотація. Розробка допоможе поглибити знання учнів про особливості прийменника як службової частини мови; формувати вміння правильно поділяти прийменники за морфологічною будовою та за походженням; розвивати навички правильного написання непохідних і похідних прийменників; виховувати в учнів уміння правильно організувати свій режим дня, харчування, навчати формувати здоровий спосіб життя.

266. Михайленко Т. М. Прийменник як службова частина мови. Прийменник як засіб зв'язку слів у словосполученні : розробка уроку. 7 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. <https://vsimosvita.com/konspekt-uroku-z-ukrayinskoyi-movy-u-7-klasi-prijmennik-yak-sluzhbova-chastyna-movy-prijmennik-yak-zasib-zvyazku-sliv-u-slovospoluchenni/>.

Анотація. Розробка допоможе поглибити знання учнів про службові частини мови, зокрема, закріпити уявлення про особливості прийменника як частини мови; формувати в школярів уміння розпізнавати прийменники в реченні, відрізняти їх від префіксів, виробити відповідні правописні вміння і навички; розвивати навички роботи з мовним матеріалом; виховувати в учнів мовленнєву культуру, поважне ставлення до свого здоров'я.

267. Михайленко Т. М. Розбір прийменника як частини мови. Узагальнення вивченого з теми «Прийменник» : розробка уроку. 7 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. <https://vsimosvita.com/konspekt-uroku-z-ukrayinskoyi-movy-u-7-klasi-rozbir-prijmennika-yak-chastyny-movy-uzagalnennya-vyvchenogo-z-temy-prijmennik/>.

Анотація. Розробка допоможе узагальнити знання учнів про прийменник як службову частину мови; сформувані вміння морфологічного розбору прийменника, удосконалювати орфографічні навички учнів, розвивати їх мовленнєву культуру; виховувати необхідність попередженого відношення до здоров'я свого й оточуючих, превентивні знання.

268. Морозова В. Ф. Пишу казку про яблуню і березу. Розвиток зв'язного мовлення: презентація. *Методичний портал*. 2021р. URL: <http://metodportal.com/node/88130>.

Анотація. Публікація містить презентацію з української мови у 4 класі. Розвиток зв'язного мовлення. Особливістю уроку є навчити учнів складати порівняльний опис предметів; розвивати вміння вирізняти подібні й відмінні ознаки предметів, характеризувати їх; ознайомити учнів із правилами поведінки

під час суперечки, закріплювати вміння вести діалог; збагачувати активний і пасивний словник; виховувати толерантне ставлення до співрозмовників, прищеплювати любов до природи.

269. Морозова В. Ф. Пишу переказ за планом «Дві груші й одна». Розвиток зв'язного мовлення : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-dvi-grushi-y-odna-269381.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з української мови у 4 класі. Розвиток зв'язного мовлення. Особливістю уроку є вчити учнів переказувати текст, висловлювати свої думки в логічній послідовності, збагачувати активний словник школярів, робити самоперевірку роботи; розвивати творчі здібності, мислення, увагу, пам'ять, спостережливість; виховувати любов до природи, вміння відчувати красу рідного слова.

270. Морозова В. Ф. Пишу переказ за планом «Розповідаю про враження від осінньої природи». Розвиток зв'язного мовлення : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-rozpovidau-pro-vrazenna-vid-osinnoi-prirodi-503866.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з української мови у 4 класі. Розвиток зв'язного мовлення. Особливістю уроку є розвиток умінь складати розповідь, добирати влучні слова для передання власних спостережень, вражень, почуттів, вчити творчо зображувати те, що вражає уяву, формувати початкові умінь складати зв'язне письмове висловлювання, виховувати любов до рідної природи, закріпити знання дітей про довкілля, розвивати пам'ять, усне та писемне мовлення, уяву, мислення, виховувати любов до природи.

271. Морозова В. Ф. Шкідливість куріння: переказ тексту. Розвиток зв'язного мовлення : презентація. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88134>.

Анотація. Публікація містить презентацію з української мови у 4 класі. Розвиток зв'язного мовлення. Особливістю уроку є розвиток в учнів умінь складати план тексту, будувати за ним переказ, закріплювати орфографічну грамотність школярів, активізувати їх словниковий запас.

272. Морозова В. Ф. Пишу переказ за планом. Розвиток зв'язного мовлення : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-pishu-perekaz-za-planom-269209.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з української мови у 4 класі. Розвиток зв'язного мовлення. Особливістю уроку є формування в учнів умінь розрізняти речення за їх типами, перебудовувати речення одного типу в інший, доповнювати речення за питаннями, створювати порівняння, складати за малюнком речення різних типів; розвивати творчу уяву, мислення, мовлення, увагу; виховувати любов до книги.

273. Нечволод О. М. Методи навчання на уроках української мови та літератури. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/metodi-navchannya-na-urokah-ukra-nsko-movi-ta-literaturi-278085.html>.

Анотація. Методи навчання на уроках української мови та літератури полягають у розвитку творчих здібностей учнів та розширенні словникового запасу.

274. Носенко Людмила. «Вічна» тема матері й сина. Еволюція жіночого образу у творах Т. Шевченка. Романтичний тип утілення теми жіночої долі в поемі «Катерина» : урок. Українська література. 9 клас. *Вчительський кампус : е-посібник / уклад. : Семенов О., Муратова О., Пономаренко Н.* Суми : Бахмут, 2021. С. 120–128.

Анотація. Методична розробка є розгорнутим планом-конспектом уроку для учнів 9 класу, присвячена темі трагічної долі української жінки-покритки в селі кінця XVIII – початку XIX століття, на прикладі поеми «Катерина» Т. Г Шевченка. Розробка містить інфомедійні та інтерактивні компоненти, що сприяють усебічному вивченню та дослідженню учнями теми заняття. Підібрані вправи спрямовані на глибокий аналіз мотивів поведінки, учинків головних героїв, сприяють розвитку в учнів критичного мислення, соціальної толерантності, креативності, інформаційної та візуальної грамотності, обізнаності у медіасфері. Робота може бути корисною для вчителів та студентів ВНЗ та ПТНЗ педагогічної спрямованості.

275. Носенко Людмила. Балада про Мавку. Сузір'я: літературний альманах. Хмельницький : ФОП Стасюк Л. С., 2021. С. 165–167.

Анотація. У ліричній баладі описано трагічну історію кохання Мавки та молодого парубка Івана. Слова автора торкаються найглибших струн людської душі та змушують замислитися – кожна наша дія має свої наслідки, то ж чи варто комусь дозволяти робити свідомий вибір за нас, чи зможемо ми жити з наслідками чужого вибору?

276. Оберемко О. М. Євген Гуцало. «Лось» : тест з української літератури. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vgen-gucalo-los-954929.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з української літератури для учнів 5 класу з теми «Євген Гуцало. «Лось».

277. Оберемко О. М. Леонід Глібов. Поет і байкар. Акрівірші : тест. Українська література. 5 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/leonid-glibov-poet-i-baykar-akrovirshi-712008.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з української літератури для учнів 5 класу з теми «Леонід Глібов. Поет і байкар. Акрівірші».

278. Оберемко О. М. Однорідні члени речення : тест з української мови. 5 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/odnoridni-chleni-rechennya-916228.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з української мови для учнів 5 класу з теми «Однорідні члени речення».

279. Оберемко Оксана. Фемінітиви в редакції українського правопису 2019 року. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 лист. 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 255–257.

Анотація. У статті проаналізовано особливості нової редакції Українського правопису 2019 року (пункт 4 параграфу 32). Обґрунтовано виникнення та механізм утворення фемінітивів (іменників жіночого роду на позначення назв професій), доцільність їх уживання та семантику.

280. Образцова О. Н. Література рідного краю. Остап Вишня. Популярність та значення творчості письменника. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/literatura-ridnogo-krau-ostap-visna-popularnist-ta-znacenna-tvorcosti-pismennika-425563/.html->

Анотація. Ознайомити учнів про життєвий і творчий шлях письменника-земляка Остапа Вишні.

281. Образцова О. Н. Розвиток мислення. Есей (розмірковування в довільній формі) про красу й милозвучність української мови : розробка уроку з української мови. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-uroku-z-ukrainskoi-movi-dla-5-klasu-na-tenmu-rozvitok-movlenna-esej-rozmirkovuvanna-v-dovilnij-formi-pro-krasu-i-milozvucnist-ukrainskoi-movi-503101.html->

Анотація. поглибити знання учнів про вид тексту – есе, й розвивати вміння висловлювати свою думку, обґрунтовувати її, виражати своє ставлення до предмета висловлювання; розширити відомості учнів про рідну мову, сформувати поняття про багатство і красу української мови; формувати вміння аналізувати висловлювання, складати невеликі тексти відповідно до комунікативного завдання, визначати засоби, що збагачують нашу мову, доречно використовувати їх у власному мовленні; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу сприяти осмисленню краси й багатства рідної української мови.

282. Отрохова О. П. Складні випадки вживання пасивних дієприкметників в освітянських нормативно-правових документах. *Актуальні питання філології та методології* : збірка статей студентів. Суми : ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство «Фабрика друку», 2021. 196 с.

Анотація. Публікація піднімає актуальні проблеми слов'янської та германської філології. Тематика статті охоплює питання фундаментальних і прикладних аспектів лінгвістики та літературознавства.

283. Отрохова О. П. Шляхи зміни активних дієприкметників у діловому стилі (на матеріалі Закону України) Про вищу освіту). *Актуальні питання філології та методології* : збірка статей студентів. Суми : ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство «Фабрика друку», 2021. 196 с.

Анотація. В публікації досліджуються проблеми етимології, діалектології, історії, лексикології мов, теоретичні питання історії української та світової літератури, актуальні проблеми методології.

284. Охріменко Н. В. Магія рідного слова : інтелектуальна гра. Українська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/intelektualna-gra-do-dna-ukrainskoi-pisemnosti-ta-movi-magia-ridnogo-slova-492244.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку позакласного заходу з української мови для учнів 8 класу. Подано цікаві завдання, що показують красу та багатство рідної мови – духовної святині, найдорожчого скарбу народу; сприяють формуванню ключових та предметних компетентностей здобувачів освіти, вихованню в них бажання вивчати рідну мову.

285. Павленко А. С. Завдання на встановлення відповідності : завдання на відповідність. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zavdanna-na-vstanovlenna-vidpovidnosti-golovni-ta-dругорядni-cleni-recenna-vidokremeni-cleni-recenna-502028.html>.

Анотація. Публікація містить завдання на встановлення відповідності (головні та другорядні члени речення, відокремлені члени речення). Ці вправи допоможуть при повторенні та узагальненні матеріалу під

час вивчення синтаксису складного речення. А також завдання будуть корисними під час підготовки до ЗНО (складені у форматі ЗНО).

286. Павленко А. С. Змінні й незмінні слова : презентація. Українська мова. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zminni-j-nezminni-slova-451266.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку української мови в 5 класі з теми «Змінні й незмінні слова». Матеріал можна використовувати як під час очного навчання, так і під час дистанційного. Завдання, подані в презентації, допоможуть учням актуалізувати матеріал, вивчений на попередніх уроках, закріпити його, виконуючи практичні завдання. Новий теоретичний матеріал подано в зручних схемах.

287. Павленко А. С. Систематизація й узагальнення вивченого. Однорідні члени речення. Звертання. Вставні слова. Складне речення : презентація. Українська мова. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sistematizacia-j-uzagalnenna-vivcenogo-odnoridni-cleni-recenna-zvertanna-vstavni-slova-skladne-recenna-451250.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку української мови в 5 класі з теми «Систематизація й узагальнення вивченого. Однорідні члени речення. Звертання. Вставні слова. Складне речення». Завдання, подані в публікації, допоможуть учням повторити теоретичний матеріал, узагальнити та систематизувати знання про вивчені синтаксичні конструкції.

288. Паладич О. Ф. Емма Андієвська. «Говорюща риба» : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-e-andievska-govoryuscha-riba-262253.html>.

Анотація. Урок дозволить якісно й творчо проаналізувати зміст твору, розкриє секрети психології головних героїв, допоможе здобувачам освіти зробити важливі висновки для їхнього подальшого життя.

289. Паладич О. Ф. Емма Андієвська. «Говорюща риба»: конспект уроку. *Методична скарбничка педагога*. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. С. 120–124.

Анотація. Публікація містить конспект уроку української літератури в 6 класі. Цей конспект допоможе вчителю цікаво й творчо опрацювати зміст казки-притчі, допомогти здобувачам освіти осягнути складні характери головних героїв, зробити важливі життєві висновки.

290. Паладич О. Ф. Матеріали з розвитку зв'язного мовлення. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/materiali-z-rozvitku-zv-yaznogo-movlennya-262261.html>.

Анотація. Матеріали являють собою збірку цікавих текстів, уривків для різних видів мовленнєвої діяльності, для написання ділових паперів. Це допоможе зробити уроки зв'язного мовлення цікавими, різноманітними, творчими.

291. Паладич О. Ф. Повість Андрія Чайковського «За сестрою» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testovi-zavdannya-za-povisty-a-chaykovskogo-za-sestroyu-1168020.html>.

Анотація. Тест створений для перевірки знання змісту твору А. Чайковського «За сестрою» учнями 7 класу.

292. Парфенюк М. Біографічні відомості про І. Капрпенка-Карого : мультимедійна презентація. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-biograficni-vidomosti-pro-ikarpenko-karogo-489229.html>.

Анотація. Презентація містить лише факти з біографії І. Карпенка-Карого. Матеріал спрямований на ознайомлення десятикласників з постаттю драматурга.

293. Парфенюк М. Біографія Г. Сковороди : мультимедійна презентація. 9 класі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-biografia-gskovorodi-495280.html>.

Анотація. Презентація розкриває основні віхи з життя філософа і поета Григорія Савича Сковороди. Також надано невелику характеристику збірці «Сад божественних пісень». Пояснено вплив Біблії та її роль у творчості Г. Сковороди.

294. Парфенюк М. Біографія М. Хвильового : мультимедійна презентація. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-biografia-mhvilovogo-491775.html>.

Анотація. Матеріал містить основні відомості з життєвого та творчого шляху письменника. Презентація підійде для використання на уроці під час вивчення творів М. Хвильового з учнями 11 класу.

295. Парфенюк М. Комедія «Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого : мультимедійна презентація. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-komedia-martin-borula-ikarpenko-karogo-491489.html>.

Анотація. Презентація розкриває історію створення твору, тему та ідею, проблематику, образну характеристику персонажів п'єси. Даний матеріал можна використовувати до уроку вивчення комедії «Мартин Боруля» І.Карпенко-Карого з учнями 10 класу.

296. Парфенюк М. Леся Українка «Давня весна» : мультимедійна презентація. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-na-temu-lesa-ukrainka-davna-vesna-491500.html>.

Анотація. Презентація спрямована на аналіз поезії «Давня весна» Лесі Українки. Підходить для використання на уроці з учнями 8 класу під час вивчення даної теми. Містить інтерактивні вправи.

297. Парфенюк М. Леся Українка «Хотіла б я піснею стати...» : мультимедійна презентація. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-na-temu-lesa-ukrainka-hotila-b-a-pisneu-stati>.

Анотація. Презентація спрямована на аналіз поезії «Хотіла б я піснею стати...» Лесі Українки. Підходить для використання під час уроку з учнями 8 класу при вивченні даної теми. Містить інтерактивні вправи.

298. Парфенюк М. Леся Українка. Життя поетеси, її мужність і сила духу : мультимедійна презентація 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-lesa-ukrainka-zitta-poetesi-ii-muznist-i-sila-duhu-489512.html>.

Анотація. Презентація на тему «Леся Українка. Життя поетеси, її мужність і сила духу» містить короткі відомості з біографії та творчості письменниці, які підійдуть для вивчення її особистості у 8 класі. У даному доробку розглянуто основні віхи життя, захоплення поетеси, часи хвороби. Описано неймовірну силу волі та високий інтелект Лесі Українки.

299. Парфенюк М. Ліна Костенко. Життєвий та творчий шлях. «Страшні слова, коли вони мовчать» : мультимедійна презентація. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-lina-kostenko-zittevij-ta-tvorcij-slah-strasni-slova-koli-voni-movcat-532747.html>.

Анотація. Презентація містить в собі коротку біографію поетеси, аналіз поезії «Страшні слова, коли вони мовчать». Матеріал спрямований на використання під час уроку за даною темою з учнями 11 класу.

300. Парфенюк М. М. Хвильовий. Новела «Я (Романтика)» : мультимедійна презентація. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-mhvilovij-novela-aromantika-491777.html>.

Анотація. Презентація на тему «М. Хвильовий. Новела «Я (Романтика)»» вдало підійде для уроку за даною темою в 11 класі. Матеріал надає основні сюжетно-композиційні особливості новели, розкриває проблематику та характеристику персонажів твору.

301. Парфенюк М. Підмет. Способи вираження підмета : мультимедійна презентація. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-na-temu-pidmetsposobi-virazenna-pidmeta-489340.html>.

Анотація. Матеріал містить в собі відомості про двоскладне речення, про головні та другорядні члени речення. Детальніше розглянуто матеріал про простий і складений підмет та способи їх вираження. Доробок містить декілька завдань за даною темою.

302. Парфенюк М. Пряма та непряма мова. Цитата. Діалог : мультимедійна презентація. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prama-ta-neprama-mova-citadialog-489175.html>.

Анотація. Презентація створена для уроку закріплення знань з теми «Пряма та непряма мова. Цитата. Діалог». Можна використовувати для підготовки до контрольної роботи з теми.

303. Парфенюк М. Риторика в Києво-Могилянській академії. Розвиток риторичних традицій в Україні. Сучасний риторичний ідеал : мультимедійна презентація. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-ritorika-v-kievo-mogilanskij-akademii-rozvitok-ritoricnih-tradicij-v-ukraini-sucasnij-ritoricnij-ideal-489453.html>.

Анотація. Презентація спрямована на вивчення теми «Риторика в Києво-Могилянській академії. Розвиток риторичних традицій в Україні. Сучасний риторичний ідеал» в 11 класі при вивченні риторики та ораторського мистецтва.

304. Парфенюк М. Рід іменників : урок. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-rid-imennika-6-klas-412092.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української мови у 6 класі, спрямованого на повторення та поглиблення знань про роди іменників. Містить інтерактивні методи та прийоми.

305. Парфенюк М. Робота з обдарованими дітьми : мультимедійна презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-roboty-z-obdarovanymi-ditmi-412095.html>.
Анотація. Презентація «Робота з обдарованими дітьми» містить теоретичні відомості з теми, а саме мету роботи, шляхи пошуку обдарованих дітей, види роботи з учнями та вимоги до вчителів.
306. Парфенюк М. Складне речення, його ознаки : мультимедійна презентація. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-skladne-recenna-jogo-oznaki-491125.html>.
Анотація. Презентація містить основні поняття про складне речення: визначення, ознаки та види зв'язку у ньому, алгоритм визначення виду складного речення, а також декілька завдань. Така презентація підійде для першого уроку з вивчення складного речення в 9 класі.
307. Пищикова Л. В. Іменник : узагальнення та систематизація знань. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-uzagalnennya-vmvchenogo-z-temi-imennik-224640.html>.
Анотація. Презентація створена до уроку української мови в 6 класі. Містить різноманітні цікаві вправи, які можна використати під час повторення вивченого з теми «Іменник», а саме: тестові завдання, вправу «Долонька», каліграфічну хвилинку, вправу з ключем.
308. Підпригора Ю. О. Дієслово як частина мови. 7 клас. *Всеосвіта*. URL: <https://www.vseosvita.ua/test/diieslovo-iak-chastyna-movy-7-klas-115172html>.
Анотація. Публікація містить низку завдань, які допоможуть провести урок в цікавій формі. Учитель дібрала цікавий матеріал, опрацювала велику кількість додаткового матеріалу.
309. Плохута Т. М. Використання сполучників у простому і складному реченнях : урок розвитку ключових компетентностей. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/private/document/480614-0f20>. *Анотація.* Публікація містить розробку конспекту уроку української мови у 7 класі, присвячену вивченню сполучника як службової частини мови, містить завдання різного рівня складності.
310. Площик Т. О. Використання леґо на уроках української мови : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-lego-na-uroci-ukra-nsko-movi-255292.html>.
Анотація. Леґо на українській мові, спочатку на ранковому колі, у асоціативному куці, у схемі речення, робота в групі.
311. Поносова Т. І. Літературна гра «Я знаю все про Сковороду» : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-literaturna-gra-ya-znayu-vse-pro-skovorodu-270303.html>.
Анотація. Гра, яка допоможе перевірити знання учнів. Доцільна після опрацювання біографії та поезії Г. Сковороди.
312. Поносова Т. І. Розвиток творчих здібностей на уроках літератури рідного краю шляхом використання інноваційних методів навчання на прикладі життя та творчості Федора Петруненка. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 414 с.
Анотація. Стаття дає уявлення про життя Ф. Петруненка та методику викладання його творчості на уроках літератури рідного краю.
313. Поносова Т. І. Цікаві факти з біографії та творчості Лесі Українки : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-cikavi-fakti-z-biografii-ta-tvorchosti-lesi-ukra-nki-216554.html>.
Анотація. Леся Українка – геній української літератури, яка входить в умовну тріаду Шевченко-Франко-Українка. Ця презентація допоможе дізнатися про біографію та творчість письменниці. А ще про астероїд, який названо на честь Лесі Українки, американську гру за мотивами «Лісової пісні», український мультфільм «Мавка» та ще багато цікавого чекає ваш тут.
314. Пронюшкіна О. С. Практичний досвід учителя-словесника з формування життєвих компетентностей старшокласників як необхідної умови успішного складання ЗНО. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 301–306.
Анотація. Стаття містить поради для учителів-словесників з підготовки старшокласників до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури.
315. Проценко І. Г. Розряди прикметників за значенням : тест. Українська мова. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/rozryadi-prikmetnikiv-za-zachennyam-1220908.html>.
Анотація. Тест з української мови для 6 класу на тему «Розряди прикметників за значенням» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

316. Пустовіт Т. В. Контрольна тестова робота «Синтаксис. Пунктуація. Просте речення. Двоскладне речення» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-ukra-nsko-movi-8-klas-sintaksis-punktuaciya-proste-rechennya-dvoskladne-rechennya-257518.html>.

Анотація. Публікація містить завдання до контрольної роботи з української мови для учнів 8 класу за темою «Синтаксис. Пунктуація. Просте речення. Двоскладне речення». Мета уроку: перевірити рівень засвоєння набутих знань та умінь, розвивати вміння використовувати - теоретичні знання на практиці. Очікувані результати: учні розрізняють головні й другорядні члени речення; уміють визначати види присудків, означень та обставин у реченнях, способи вираження підмета; правильно пишуть приклади відповідно до орфографічних норм; правильно ставлять розділові знаки між підметом та присудком і при порівняльних зворотах; знаходять і виправляють орфографічні та пунктуаційні помилки на вивчені правила; аналізують будову простого двоскладного речення, будову тексту, засоби зв'язку речень у ньому.

317. Пустовіт Т. В. Орфографічний практикум : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/orfografichniy-praktikum-11-klas-258759.html>.

Анотація. Публікація містить розроблені тренувальні вправи для учнів 11-го класу призначені для повторення вивченого матеріалу та якісної підготовки школярів до ЗНО.

318. Разіна Н. М. Складне речення із безсполучниковим та сполучниковим зв'язком. Кома між частинами складного речення : розробка уроку. *Урок. Освіта*. 2021. URL:

<https://urok.osvita.ua/materials/mova/rozrobka-uroku-skladne-recenna-iz-bezspolucnikovim-ta-spolucnikovim-zvazkom-koma-miz-castinami-skladnogo-recenna/>. *Анотація.* План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого – допомогти швидко повторити теоретичний матеріал з допомогою тестів, удосконалити практичні вміння учнів, продемонструвати результати їхньої роботи за вивченою темою; використовувати на уроці мультимедійні прийоми, що сприяє повному узагальненню і систематизації учнями навчального матеріалу.

319. Резнік Н. О. Багатозначність, синонімія та антонімія фразеологізмів : урок та мультимедійна публікація. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/bagatoznachnist-synonimiya-j-antonimiya-frazeologizmiv-10-klas/>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку щодо вивчення фразеологізмів на уроках української мови у 10 класі та мультимедійну презентацію до нього.

320. Резнік Н. О. Василь Королів-Старий. Відомості про письменника та його фантастичні казки. Добро і зло в казці «Хуха-Моховинка» : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vasil-koroliv-stariy-vidomosti-pro-pismennika-ta-yogo-fantastichni-kazki-dobro-i-zlo-v-kazci-huha-mohovinka-249971.html>.

Анотація. Публікація містить розгорнутий конспект першого уроку вивчення творчості В. Короліва-Старого у 5 класі, що супроводжується мультимедійною презентацією.

321. Резнік Н. О. Василь Королів-Старий. Відомості про письменника та його фантастичні казки. Добро і зло в казці «Хуха-Моховинка» : мультимедійна презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vasil-koroliv-stariy-vidomosti-pro-pismennika-ta-yogo-fantastichni-kazki-dobro-i-zlo-v-kazci-huha-mohovinka-249972.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку В. Короліва-Старого. Відомості про письменника та його фантастичні казки. Добро і зло в казці «Хуха-Моховинка» у 5 класі.

322. Резнік Н. О. Леся Воронина «Таємне товариство боягузів» : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/lesya-voronina-taemne-tovarisstvo-boyaguziv-1-841737.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для перевірки знання змісту твору Л. Ворониної «Таємне товариство боягузів» у 6 класі.

323. Резнік Н. О. Написання складних прикметників: розподільний диктант : інтерактивна вправа. *Wordwall* 2021. URL: <https://wordwall.net/uk/resource/12447341/>.

Анотація. Публікація містить інтерактивну вправу у формі розподільного диктанту (сортування по групах) при вивченні теми «Написання складних прикметників» у 6 класі.

324. Резнік Н. О. Я. Стельмах «Митькозавр з Юрківки або Химера лісового озера» : урок та мультимедійна презентація. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/yaroslav-stelmah-mytkozavr-z-yurkivky-6-klas/>.

Анотація. Публікація містить розгорнутий конспект першого уроку у вивченні творчості Я. Стельмаха у 6 класі та мультимедійну презентацію.

325. Резнік Н. О. Я. Стельмах «Митькозавр з Юрківки...»: інтерактивна вправа. *wordwall*. 2021. URL: <https://wordwall.net/uk/resource/12415067/>.

Анотація. Публікація містить інтерактивну вправу у формі вікторини для перевірки знань змісту твору Я. Стельмаха «Митькозавр з Юрківки або Химера лісового озера» у 6 класі.

Рекомендовано для вчителів української мови та літератури, студентів-філологів.

326. Рогачова Галина. Мовний водограй. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021.

Анотація. У статті розглянуто та проаналізовано новачії Українського правопису 2019 року, особливості їх використання в нинішній час.

327. Руденко Л. В. Фейсбук-сторінка «Життя і творчість Т. Шевченка» : дидактичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021 URL: <https://cert.vseosvita.ua/DM876034-8a45.jpg>.

Анотація. Фейсбук-сторінка про життя і творчість Тараса Шевченка, яку можна використати на уроках української літератури в 6-9 класах. Даний вид роботи зацікавить учнів, урізноманітнить освітній процес.

328. Руденко Н. О. Будова слова. Орфографія : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-budovav-slova-orfografiya-265202.html>.

Анотація. Тестові завдання для перевірки знань учнів з української мови в 5 класі складено відповідно до чинної Програми з української мови і можуть бути використані при перевірці знань з теми. Матеріал розширить образне мислення, увагу, кмітливість школярів.

329. Руденко Н. О. Г. Квітка-Основ'яненко «Маруся» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-gkvitka-osnovanenko-marusa-499841.html>.

Анотація. Тестові завдання для перевірки знань учнів з української літератури в 9 класі складено відповідно до чинної Програми з української літератури і можуть бути використані при перевірці знань з теми. Матеріал розширить образне мислення, увагу, кмітливість школярів.

330. Руденко Н. О. Олімпіадні завдання з української мови та літератури. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/olimpiadni-zavdanna-z-ukrainskoi-movi-ta-literaturi-499827.html>.

Анотація. Олімпіадні завдання з української мови та літератури для 8 класу вчитель може використовувати як на уроках із предмету, так і для підготовки до I етапу олімпіади. Завдання охоплює матеріал із теми "Орфографія", "Пунктуація", допоможе розширити кругозір учнів, їхню пам'ять, увагу, кмітливість.

331. Руденко Н. О. Художній світ Т. Шевченка. Автопортрети Кобзаря : презентація. *Всеосвіта*. 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-hudozhnij-svit-tshevchenka-avtoportreti-kobzara-499831.html>.

Анотація. За допомогою презентації учні ознайомляться із автопортретами великого Кобзаря, глибше розкриють духовний світ великого митця. Даний матеріал можна використовувати як на уроках української літератури, так і мистецтва.

332. Руденко Н. О. Художній світ Т. Шевченка. Автопортрети Кобзаря : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-hudozhnij-svit-tshevchenka-avtoportreti-kobzarya-265214.html>.

Анотація. За допомогою презентації учні ознайомляться із автопортретами великого Кобзаря, глибше розкриють духовний світ великого митця. Даний матеріал можна використовувати як на уроках української літератури, так і мистецтва.

333. Савченко І. В. Безполучникове складне речення : контрольна робота. Українська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/9-klas-kontrolna-robot-bezspoluchnykove-skladne-rechennia-258492.html>.

Анотація. Метою контрольної роботи є перевірити знання дев'ятикласників з теми «Безполучникове складне речення». Контрольна робота складається із завдань різної складності: із вибором однієї правильної відповіді, із вибором декількох правильних відповідей та на встановлення відповідності.

334. Савченко І. В. Іван Франко «Фарбований Лис». Зміст, персонажі, лексика : тести. Українська література. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ivan-franko-farbovani-lys-zmist-personazhi-leksyka-353285.html>.

Анотація. Тести призначені перевірити знання учнями змісту казки «Фарбований Лис», уважність під час визначення героїв; ознаки літературної казки, розуміння лексики твору.

335. Самусь І. П. Життєвий та творчий шлях Марка Вовчка : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-ukrainskoi-literaturi-v-9-klasi-zittevij-ta-tvorcij-slah-marka-vovcka-488033.html>.

Анотація. Матеріал презентації містить цікаву інформацію про життя та творчість Марка Вовчка і може бути використаний як змістовне джерело при підготовці до уроку української літератури в 9 класі, так і під час проведення позакласних заходів.

336. Самусь І. П. Життєвий та творчий шлях Марка Вовчка. Народні оповідання : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-iz-ukrainskoi-literaturi-v-9-klasi-zittevij-ta-tvorcij-slah-marka-vovcka-narodni-opovidanna-488020.html>.

Анотація. Матеріал містить цікаві факти про життєвий та творчий шлях Марка Вовчка. Може бути використаний як на уроці української літератури в 9 класі під час вивчення біографії письменниці, так і при проведенні позакласного заходу.

337. Свирид А. І. «Щедра кишеня» (за Оксаною Кротюк). Слова із прямим і переносним значенням. Оповідання. Правда і вигадка. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85062>.

Анотація. Це урок-подорож у чудову країну, яка має назву «Лексикологія». Має на меті формувати в учнів уявлення про пряме і переносне значення слів, розвивати вміння учнів критично мислити; виховувати доброту, щедрість. Урок дасть відповіді на запитання: Чи може бути кишеня щедрою, голодною? В яких випадках таке буває? Яку людину називають щедрою? Оповідання Оксани Кротюк допоможе краще розібратися з цими поняттями і успішно засвоїти мовний матеріал.

338. Скляр Н. О. Ангел як оберіг у вірші Галини Кирпи «Мій ангел такий маленький» : урок. Українська література. 8 клас. «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус» : е-посібник / уклад. Семеног О., Муратова О., Пономаренко Н. П. Суми : Бахмут, 2021.

Анотація. У розробці висвітлено проблему створення позитивного стереотипу, судження, їхній вплив на формування громадської думки на матеріалі творчості Галини Кирпи. Орієнтована на формування компетентностей інфомедійної грамотності.

339. Слепиніна А. Д. Повторення та узагальнення вивченого про іменник. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-na-temu-povtorennja-ta-uzagalnenna-vivcenogo-pro-imennik-6-klas-417679.html>.

Анотація. Урок з української мови для учнів 6 класу, підводить узагальнення та систематизацію знань учнів з теми: « іменник». Розвиває вміння узагальнювати, робити висновки, спостереження; виховує прагнення пізнавати світ.

340. Столярова Н. М. Галина Пагутяк «Потрапити в сад» : тестові завдання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/11-klas-galina-pagutyak-opovidannya-potrapiti-v-sad-1037343.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з української літератури в 11 класі за змістом оповідання Г. Пагутяк «Потрапити в сад». Тест дозволить перевірити знання тексту та ідейно-художніх особливостей твору в умовах дистанційного навчання.

341. Столярова Н. М. Практична риторика : тестові завдання. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-praktichna-ritorika-10-klas-1144699.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для проведення контрольної роботи з української мови у 10 класі за темою «Практична риторика». Тест дозволить перевірити знання та вміння учнів в умовах дистанційного навчання..

342. Столярова Н. М. Практична риторика : тестові завдання. Контакт з аудиторією. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/10-klas-praktichna-ritorika-kontakt-z-auditorieyu-1113510.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з української мови у 10 класі з теми «Практична риторика. Контакт з аудиторією» Тест дозволить перевірити теоретичні знання та практичні вміння учнів з теми в умовах дистанційного навчання.

343. Столярова Н. М. Практична риторика : тестові завдання. Контакт з аудиторією. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/10-klas-praktichna-ritorika-kontakt-z-auditorieyu-1113510.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з української мови у 10 класі з теми «Практична риторика. Контакт з аудиторією» Тест дозволить перевірити теоретичні знання та практичні вміння учнів з теми в умовах дистанційного навчання.

344. Стрельчук Г. М. Синтез інноватики й традицій – веління часу й запорука успішного навчання та підвищення пізнавальної діяльності учнів на уроках української мови та літератури. *Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні* : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-

практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (м. Глухів, 17-18 лютого 2021 року). Глухів : ГНПУ, 2021. С. 48.

Анотація. У статті подається аналіз інноваційних та традиційних форм та методів освітньої діяльності, пропонується їхнє поєднання на уроках української мови та літератури з метою підвищення пізнавальної діяльності учнів.

345. Стрільник А. В. Застосування технологій навчальних проєктів як ефективного засобу формування в учнів життєвих компетентностей : презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-zastosuvannya-tehnologiy-navchalnih-proektiv-yak-efektivnogo-zasobu-formuvannya-v-uchniv-zhittevih-kompetentnostey-213783.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про метод проєкт, історію виникнення його, типи проєктів, основні етапи реалізації проєктів та кінцевий результат впровадження методу проєкту.

346. Сухоставська С. О. Вступ. Мова – найважливіший засіб пізнання, спілкування і впливу : конспект уроку з української мови розроблено до підручника «Українська мова» О. Заболотного, В. Заболотного. 8 клас/ 2021. *Всеосвіта.* URL: <https://vseosvita.ua/library/vstup-mova-najvazlivosij-zasib-piznanna-spilkuвання-i-vplivu-480920.html/>.

Анотація. Навчальний матеріал відповідає віковим особливостям учнів. У основі уроку - формування ключових компетентностей: комунікативну - спілкування рідною мовою; полікультурну компетентність – виховання любові до рідного слова, мови через використання різних видів мистецтва.

347. Сухоставська С. О. Підмет. Присудок. Тире між підметом і присудком. Означення : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pidmet-prysudok-tyre-mizh-pidmetom-i-prysudkom-oznachennia-377506.html>.

Анотація. Контрольну роботу складено у формі тесту.

348. Тараспольська О. М. Тестування по казці «Золота бджілка» : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zolota-bdzhilka-1127536.html>.

Анотація. Публікація містить тест із літературного читання для 4 класу по казці «Золота бджілка». Тест складається із шести запитань із трьома-чотирма відповідями, із яких одна - правильна. П'ять запитань унаочнені ілюстраціями. Таке тестування дає можливість дітям підсумувати основні знання по змісту казки, учителю - перевірити уважність дітей при читанні.

349. Титенко М. М. Душі джерела росами проллються... : урок та презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-literaturi-ridnogo-krayu-dushi-dzherela-rosami-prollyutsya-218044.html>, <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-literaturi-ridnogo-krayu-dushi-dzherela-rosami-prollyutsya-218060.html>.

Анотація. Поданий матеріал знайомить з багатобарвною палітрою творчості письменниці – землячки Н. І. Фурзенко; висвітлює сторінки життєвого шляху письменниці, допомагає осмислити особливості ліричного таланту поетеси.

Презентація знайомить з поетичним світом, у якому живе Н. І. Фурзенко. Поетеса розкриває красу нашого краю, пробуджує любов до рідної землі і до планети в цілому.

350. Ткаченко О. П. Михайло Коцюбинський. Коротко про письменника. «Дорогою ціною». Пригодницький, романтичний сюжет повісті. Вічний тип шукача правди : конспект уроку. Українська література. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-ukrainskoi-literaturi-dla-8-klasu-na-temu-mihajlo-kocubinskij-korotko-pro-pismennika-dorogou-cinou-prigodnickij-romanticnij-suzet-pov-525613.html>.

Анотація. Конспект уроку на тему «Михайло Коцюбинський. Коротко про письменника. «Дорогою ціною». Пригодницький, романтичний сюжет повісті. Вічний тип шукача правди». У публікації пропонується використання методів та прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення здобувачів освіти.

351. Троша Н. В. Ідейно-тематичні домінанти письменницьких щоденників ХХ століття. *Nowoczesnanauka: teoriaipraktuka* : mater. V Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. M. Andrzejewskiego. Poznań. Nowanauka, 2021. 140 с. С. 40–42.

Анотація: У статті аналізуються щоденникові записи письменників ХХ століття (О. Довженка, А. Любченка, В. Винниченка, Олесь Гончара). Акцентується на ідейних і тематичних домінантах. Події особистого життя митців інтерпретуються через призму історичних подій того часу.

352. Троша Н. В. Образна система кіноповісті О. Довженка «Зачарована Десна». *Рівень ефективності та необхідність впливу філологічних наук на розвиток мови і літератури* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів : ГО «Наукова філологічна організація «Логос», 2021. С. 80–83.

Анотація. У статті досліджується образна система кіноповісті О. Довженка «Зачарована Десна», визначено типологію образів, подано їх характеристику.

353. Тутова Т. Г. Відмінки іменників : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vidminki-imennikov-1160746.html>.

Анотація. Даний тест дає можливість закріпити знання, навички, творчі вміння здобувачів освіти при вивченні теми «Відмінки іменників» у 4 класі.

354. Цілина Р. Б. Будова слова. Орфографія. Значущі частини слова. Префікс і суфікс : презентація. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-budova-slova-orfografiya-znachuschi-chastini-slova-prefiks-i-sufikss-255760.html>.

Анотація. Матеріали презентації допоможуть учням засвоїти дану тему під час дистанційного та змішаного навчання. Складена за підручником О. Заболотного.

355. Цілина Р. Б. Займенник як самостійна частина мови: лексичне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль : презентація. 6 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-zaymennik-yak-chastina-movi-leksichne-znachennya-morfologichni-oznaki-sintaksichna-rol-264717.html>.

Анотація. Презентація з теми допоможе під час дистанційного та змішаного навчання. Складена за підручником О. Заболотного.

356. Цілина Р. Б. Орфограми в значущих частинах слова : презентація. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/orfogrami-v-znachuschih-chastinah-slova-257316.html>.

Анотація. Презентація уроку української мови для учнів 5 класу за підручником О. В. Заболотного. Цей матеріал допоможе повторити та вивчити правопис префіксів та суфіксів при вивченні розділів «Будова слова», «Орфографія». Також сприяє зміцненню навичок їх виділення, визначати їх роль у мові.

357. Цілина Р. Б. Похідні й непохідні прийменники : презентація. 7 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pohidni-y-nepohidni-priymenniki-260048.html>.

Анотація. Презентація з теми допоможе під час дистанційного та змішаного навчання. Складена за підручником О. Заболотного.

358. Цілина Р. Б. Склад. Наголос : презентація. 5 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-sklad-nagolos-260259.html>.

Анотація Презентація з теми допоможе учням вивчити матеріал.

359. Цілина Р. Б. Складання каліграм про природу : презентація. Розвиток зв'язного мовлення. 7 клас. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/rozvytok-movlennya-stvorennya-kalihram-pro-pryrodu-69346.html>.

Анотація. Презентація допоможе учням при складанні каліграм про природу.

360. Цілина Р. Б. Творення слів-іменників на -ин : презентація. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/zminy-pryholosnykh-pry-tvorenni-sliv-imennykiv-na-yn-65943.html>.

Анотація. Презентація допоможе засвоїти матеріал під час змішаного навчання. Складена за підручником О. Заболотного.

361. Цінько С. В. Аналіз чинних шкільних програм з української мови (практичне заняття з методики навчання української мови). Методична скарбничка педагога ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». Старобільськ : Видавництво ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. С. 148–152.

Анотація. Конспект заняття на тему «Аналіз чинних шкільних програм з української мови» розроблений для майбутніх учителів української мови й літератури. Робота на занятті спрямована на розвиток аналітико-синтетичних умінь.

362. Цінько С. В. Вплив дистанційного навчання на переосмислення педагогічно-методичних підходів до викладання лінгвістичних дисциплін. *Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика* : збірник наукових праць / гол. ред. кол. Н. В. Подлевська; відповідальна за випуск Н. М. Торчинська. Хмельницький : ФОП Бідюк Є. І., 2021. Вип. 9. С. 224–228.

Анотація. У статті розглянуто вплив дистанційного навчання на освітній процес, зокрема, на переосмислення педагогічно-методичних підходів до викладання лінгвістичних дисциплін як складника професійної та практичної підготовки майбутніх учителів-філологів. З'ясовано проблеми дистанційного освітнього середовища та е-педагогіки, окреслено особливості роботи викладача й студента в процесі дистанційного навчання.

363. Цінько С. В. Елементи STEM-освіти на уроках української мови й літератури (з досвіду роботи вчительки української мови й літератури). *STEM-освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник / Терещенко І. І., Савицька І. М., Троша Н. В та ін. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 19–23.

Анотація. Публікація присвячена питанню впровадження елементів STEM-освіти в освітній процес, зокрема розглянуто особливості такої роботи на уроках української мови й літератури.

364. Цінько С. В. Категорія жіночності в ідіостилі Олександра Довженка. *Література та культура Полісся*. Серія «Філологічні науки». Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. Вип. № 101. № 16. С. 149–161.

Анотація. У статті виокремлено лексико-семантичну групу слів на позначення осіб жіночої статі в ідіостилі Олександра Довженка, проаналізовано підгрупи фемінітивів за семантикою, розглянуто словотвірні тенденції фемінітивів, оскільки питання відображення категорії жіночності, зокрема в художньому стилі української мови, не отримало ще належного розкриття.

365. Цінько С. В. Національно-патріотичне виховання на уроках української мови і літератури. Організація освітньо-виховного процесу в Глухівському ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою: досвід роботи : методичний посібник для вчителів і вихователів. Суми : ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство «Фабрика друку»», 2021. С. 136–144.

Анотація. Публікація присвячена актуальному питанню національно-патріотичного виховання дітей, зокрема, на уроках української мови й літератури.

366. Цінько С. В. Олександр Олесь. «Микита Кожум'яка». Ознаки драматичного твору, його будова. Добро і зло в драмі-казці (урок української літератури у 5 класі). Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища (з досвіду роботи педагогічного колективу КЗ СОР Глухівського ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою) : методичний посібник / кол. авт. Терещенко І. І., Кострова Л. О., Савицька І. М. та ін. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 166–176.

Анотація. Конспект уроку на тему «Олександр Олесь. «Микита Кожум'яка». Ознаки драматичного твору, його будова. Добро і зло в драмі-казці (урок української літератури у 5 класі)». У конспекті пропонується використання методів та прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення здобувачів освіти, уміння висловлювати власну думку. Робота на уроці направлена на розвиток самостійності в учнів.

367. Цінько С. В. Семантична та структурна характеристика лексичних елементів на позначення внутрішнього стану людини у романістиці Люко Дашвар. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том V: Динаміка наукових та освітніх досліджень в умовах пандемії : колективна монографія / Наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Херсон : Посвіт, 2021. С. 280-289.

Анотація. У романах Люко Дашвар «Село не люди», «Мати все», «На запах м'яса» знайшли своєрідну лексичну інтерпретацію найрізноманітніші вияви як позитивного, так і негативного внутрішніх станів людини. Слід зацентрувати увагу на тому факті, що в текстах досліджуваних нами творів переважають підгрупи лексичних одиниць на позначення печалі, горя, гніву, злості, люті й страху.

368. Цінько С. В., Медвідь Н. С. Терміносистема сучасних лінгвокультурологічних досліджень. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 36. Том 2. С. 147–152.

Анотація. Стаття присвячена розгляду питання про терміносистему сучасних лінгвокультурологічних досліджень.

369. Чабан О. В. Літературний вечір за життєвим і творчим шляхом І.Я. Франка «Тричі мені являлася любов...» : розробка уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/literaturniy-vechir-za-zhittevim-i-tvorchim-shlyahom-i-franka-269895.html>.

Анотація. Розробка допоможе розкрити учням особистість І. Франка не тільки як геніального поета, громадського діяча, а й ніжної людини, яка прагнула знайти в житті справжнє кохання; використовуючи шедеври інтимної лірики, поглибити розуміння суті поетичного мистецтва; розвивати декламаторські, творчі здібності десятикласників; виховувати любов і шану до видатних діячів української культури, чистоту і благородство почуттів, розуміння неперевершеної краси інтимної лірики І. Я. Франка.

370. Чала А. В. Ти рідна мово-святиня наша, гордість і краса : літературно-музична композиція. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ti-ridna-movo-svyatinya-nasha-gordist-i-krasa-234011.html>.

Анотація. Публікація містить літературно-музичну композицію, яка розширює знання учнів про багатство мови, виховує у підростаючих громадян України любов до рідної мови як неоціненного спадку свого народу.

371. Чала А. В. Характеристика образів Максима та Мирослави за повістю І. Франка «Захар Беркут» : конспект уроку. Українська література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/harakteristika-obraziv-maksima-ta-mirolavi-za-povistu-ifranka-zahar-berkut-397718.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку української літератури у 7 класі, на якому учні вчать характеризувати образи Максима та Мирослави, визначати їхні моральні якості, здатність робити правильний вибір у складних життєвих ситуаціях.

372. Шевченко О. В. Дієприкметник : контрольна тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-testova-robota-dieprikmennik-268207.html>.

Анотація. Тестова робота містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар. Пропоновані завдання допоможуть з'ясувати рівень знань здобувачів освіти з опрацьованої теми.

373. Шевченко О. В. Із піснених скарбів. Творчість І. Я. Франка : контрольна тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-testova-robota-1-iz-pisennih-skarbiv-tvorchist-i-ya-franka-253180.html>.

Анотація. Тестова робота містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар. Творча робота допомагає з'ясувати, чи вміє учень сформулювати і грамотно написати зв'язне повідомлення у вигляді тексту, чи може він проаналізувати поставлену проблему, подати свій варіант її бачення та розуміння.

374. Шевченко О. В. Іменник як частина мови. Відмінювання іменників : контрольна тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-testova-robota-imennik-yak-chastina-movi-vidminyuvannya-imennikiv-268186.html>.

Анотація. Тестова робота містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар. Пропоновані завдання допоможуть з'ясувати рівень знань здобувачів освіти з опрацьованої теми.

375. Шевченко О. В. Просте речення. Двоскладне речення : контрольна тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-testova-robota-proste-rechennya-dvoskladne-rechennya-268188.html>.

Анотація. Тестова робота містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар. Пропоновані завдання допоможуть з'ясувати рівень знань здобувачів освіти з опрацьованої теми.

376. Шевченко О. В. Творчість М. Стельмаха, Гр. Тютюнника : контрольна тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-testova-robota-tvorchist-m-stelmaha-gr-tyutyunnika-269079.html>.

Анотація. Тестова робота містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар. Творча робота допомагає з'ясувати, чи вміє учень сформулювати і грамотно написати зв'язне повідомлення, чи може він проаналізувати поставлену проблему, подати свій варіант її бачення та розуміння.

377. Шевченко О. В. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія (звуки мови й звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос) : контрольна тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-testova-robota-fonetika-grafika-orfoepiya-orfografiya-zvuki-movi-y-zvuki-movlennya-poznachennya-zvukiv-movlennya-na-pismi-sklad-nagolos-268184.html>.

Анотація. Тестова робота містить завдання з однією правильною відповіддю та питання, що передбачають поєднання логічних пар. Пропоновані завдання допоможуть з'ясувати рівень знань здобувачів освіти з опрацьованої теми.

378. Шеденко Н. В. Володимир Винниченко «Момент» : літературний диктант. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85600>.

Анотація. Публікація містить завдання та відповіді літературного диктанту для учнів 10 класу за новелою Володимира Винниченка «Момент».

379. Шеденко Н. В. Володимир Винниченко. «Момент» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/literaturnij-diktant-za-novelou-volodimira-vinnicenko-moment-415572.html>.

Анотація. Публікація містить завдання та відповіді літературного диктанту для учнів 10 класу за новелою Володимира Винниченка «Момент».

380. Шеденко Н. В. Тарас Шевченко. У всякого своя доля... : літературний диктант. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85544>.

Анотація. Публікація містить завдання та відповіді літературного диктанту для учнів 9 класу до твору Тараса Шевченка «У всякого своя доля...».

381. Шищенко Н. М. Література в Західній Україні (до 1939 р.) : презентація. Українська література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-literatura-v-zahidniy-ukra-ni-do-1939-r-263926.html>.

Анотація. Презентація висвітлює основні факти біографії Б. І. Антонича та О. Турянського, містить матеріали щодо умов розвитку літератури в Західній Україні до 1939 р.

382. Шищенко Н. М. Презентація до Дня української писемності та мови. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-dnya-ukra-nsko-pisemnosti-ta-movi-263910.html>.

Анотація. Матеріали з презентації знайомлять здобувачів освіти з цікавими фактами про українську мову й писемність, розвивають громадянську, мовленнєву компетентності та творчі здібності у школярів. Мета заходу: пробудити почуття національної гідності; зацікавити учнів нестандартними завданнями, логічними задачами; збагатити їхній словниковий запас, прищепити навички культури мовлення; сформувати інтерес та любов до української мови.

383. Шищенко Н. М. Сценарій до Дня слов'янської писемності та культури. Українська література. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-do-dnya-slov-yansko-pisemnosti-ta-kulturi-241160.html>.

Анотація. Сценарій до Дня слов'янської писемності та культури має на меті ознайомлення здобувачів освіти з витоками рідної мови та писемності, зі слов'янськими просвітителями Кирилом та Мефодієм; формування у школярів умінь і навичок зв'язного усного мовлення; виховування пошани й поваги до людей, які багато зробили для розвитку слов'янської писемності й культури.

384. Щербак О. О. Гер переможений : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-ger-peremozheniy-231122.html>.

Анотація. У даних матеріалах викладено повну розробку уроку з теми: Любов Пономаренко. «Гер переможений». Загально людська ідея гуманізму й толерантності. Особливості художніх засобів новели. ТЛ: новела.

385. Щербак О. О. Гер переможений. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tema-ger-peremozheniy-231120.html>.

Анотація. У публікації подано матеріал до уроку з української літератури «Гер переможений». Викладено проблематику, тему та ідею твору.

386. Щербак О. О. Дієприслівник та дієприслівниковий зворот : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dieprislivnik-ta-dieprislivnikoviy-zvorot-231108.html>.

Анотація. Подано повну розробку контрольної роботи підвищеної складності з теми: «Дієприслівник та дієприслівниковий зворот». Запропоновано тестові завдання з однією правильною відповіддю та на відповідність.

387. Щербак О. О. Заочна екскурсія до музею Павла Арсеновича Грабовського у селі Грабовське Краснопільського району Сумської області : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zaochna-ekskursiya-do-muzeyu-pavla-arsenovicha-grabovskogo-u-seli-grabovske-krasnopilskogo-rayonu-sumsko-oblasti-232304.html>.

Анотація. До вашої уваги подано заочну екскурсію до музею Павла Арсеновича Грабовського, матеріали про життя і творчість українського поета-мученика.

388. Щербак О. О. Іменник як частина мови. Матеріали для дистанційного опрацювання учнями : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/imennik-yak-chastina-movi-materiali-dlya-distancijnogo-opracuvannya-uchnyami-231107.html>.

Анотація. У даній публікації розміщено методичний матеріал про іменник як частин мови. Матеріали для дистанційного та самостійного опрацювання учнями.

389. Щербак О. О. Музей Павла Арсеновича Грабовського у селі Грабовське Краснопільського району Сумської області : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-muzeyu-pavla-arsenovicha-grabovskogo-u-seli-grabovske-krasnopilskogo-rayonu-sumsko-oblasti-232232.html>.

Анотація. У Презентації подано матеріал про Павла Арсеновича Грабовського, який знаходиться у музеї поета у селі Грабовське Краснопільського району Сумської області . Подано інформацію про життєвий і творчий шлях поета.

390. Щербак О. О. Написання та відмінювання імен по батькові : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-napisannya-ta-vidminyuvannya-imen-po-batkovi-231105.html>.

Анотація. У даній презентації подано матеріал про правила написання та відмінювання імен по батькові. Дано завдання для домашньої роботи.

391. Щербак О. О. Петро Гулак-Артемівський. Балада «Рибалка». Вічна тема кохання. Засоби романтичного зображення. Фольклорна основа твору» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/petro-gulak-artemovskiybalada-ribalka-vichna-tema-ko-hannya-zasobi-romantichnogo-zobrazhennya-folklorna-osnova-tvoru-233403.html>.

Анотація. Подано розробку уроку на тему: «Петро Гулак-Артемівський. Балада «Рибалка». Вічна тема кохання. Засоби романтичного зображення. Фольклорна основа твору». Підбрано матеріал про школи романтиків; звернено увагу на переклади балади Г. Гейне та П. Грабовського.

392. Щербак О. О. Презентація Складні слова. Правопис складних слів : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-skladni-slova-pravopis-skladnih-sliv-231116.html>.

Анотація. У даних матеріалах подана розробка презентації з теми: «Складні слова. Правопис складних слів». Подані правила з правопису та ілюстровані матеріали для учнів.

393. Щербак О. О. Прийменник як службова частина мови : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-priymennik-yak-sluzhbova-chastina-movi-231113.html>.

Анотація. У даній публікації подано матеріали презентації з теми «Прийменник як частина мови. Відношення прийменників. Прийменник та відмінки».

394. Щербак О. О. Рідна Україна. Світ природи : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/5-klas-kontrolna-robota-z-temi-ridna-ukra-na-svit-priodi-238209.html>.

Анотація. У даній публікації подано матеріал для контрольної роботи з української літератури для 5 класу з теми «Рідна Україна. Світ природи». Запропоновано різноманітні завдання (тести з однією правильною відповіддю, тести на відповідність, питання з теорії літератури, завдання творчого характеру).

395. Щербак О. О. «Сіроманець» М. Вінграновського : тести, літературні диктанти для перевірки знання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testi-literaturni-diktanti-dlya-perevirki-znannya-uchnyami-tekstu-povisti-siromanec-m-vingranovskogo-233185.html>.

Анотація. Українська література 5 клас. О. Авраменко, 2017 рік, с.-223-248. Для перевірки знання тексту повісті «Сіроманець» для учнів 5 класу запропоновано Літературний диктант (тест) із однією правильною відповіддю, тести на відповідність, сенкан, розподільний диктант (розподілити цитатну характеристику Сіроманця та Лобо (Ернест Сетон Томпсон «Лобо – володар Корумпо»). Також підбрано Літературний диктант «Так» - «Ні» та Літературна вікторина (потрібно дати відповідь одним словом).

396. Щербак О. О. Українська мова. Контрольна робота. Числівник. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/6-klas-ukra-nska-mova-kontrolna-robota-chislivnik-238199.html>.

Анотація. У даній публікації подано матеріал для контрольної роботи з української мови для 6 класу з теми «Числівник» (2 варіанти). Запропоновано завдання за рівнями (тести з однією відповіддю, завдання на знання матеріалу з вивченої теми, творчі завдання).

397. Яковенко С. Ф. Дидактичний матеріал : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id519769/blog/dydaktychnyi-material-44513.html>.

Анотація. Робота містить тексти вправ, диктантів, переказів на основі народознавчих матеріалів.

398. Яковенко С. Ф. Літературні задачі : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id519769/blog/literaturni-zadachi-30099.html>.

Анотація. Робота містить завдання на вивчення біографії та творчості письменників.

399. Яркова О. П. Письмовий твір-опис природи в художньому стилі за картиною С. Васильківського «Козаки в степу» : урок. Розвиток мовлення. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/245143/>.

Анотація. Мета уроку в 6 класі полягає в тому, щоб формувати в учнів уміння бачити зображене на полотні та складати текст-опис природи за картиною, збагачуючи словниковий запас; письмово виражати свої почуття та емоції від побаченого.

2.2. Зарубіжна література

1. Безкоровайна О. В. Сучасні методи та прийоми на уроках зарубіжної літератури як вагомий чинник розвитку обдарованої особистості. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 23–26.

Анотація. У статті визначено компетентності здобувачів освіти у процесі вивчення зарубіжної літератури, представлено практичний аспект використання ІКТ та інтерактивних форм роботи для формування предметних та ключових компетентностей на уроках зарубіжної літератури.

2. Вареник Т. О. Використання інтерактивних технологій на уроках зарубіжної літератури : презентація з досвіду роботи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-vikoristanna-interaktivnih-tehnologij-na-urokah-zarubiznoi-literaturi-510184.html>.

Анотація. Матеріал презентації можна використовувати на уроках зарубіжної літератури. Показане практичне застосування таких методів та прийомів роботи, як скрапбукінг, емодзі, пантбук, лепбук.

3. Вареник Т. О. Використання інтерактивних технологій на уроках зарубіжної літератури : доповідь. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dopovid-vikoristanna-interaktivnih-tehnologij-na-urokah-zarubiznoi-literaturi-511177.html>.

Анотація. Матеріал із досвіду роботи використання на уроках зарубіжної літератури креолізованих текстів: емодзі, кардмейкінг, скрапбукінг, лепбук та ін.

4. Вареник Т. О. Образи піратів у романі «Острів скарбів» Р. Л. Стівенсона : презентація до уроку. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-obrazi-pirativ-u-romani-ostriv-skarbiv-r-l-stivenzona-511147.html>.

Анотація. Презентацію можна використовувати під час вивчення роману «Острів скарбів» Р. Л. Стівенсона». Даний матеріал зробить урок сучасним і пізнавальним.

5. Вареник Т. О. Образи піратів у романі «Острів скарбів» Р. Л. Стівенсона : конспект уроку. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-obrazi-pirativ-u-romani-ostriv-skarbiv-r-l-stivenzona-511156.html>.

Анотація. Даний матеріал допоможе вчителю провести узагальнюючий урок із використанням інтерактивних вправ і методів.

6. Гербуль Н. О. Ж. Верн «П'ятнадцятирічний капітан» : тест. Зарубіжна література. 6 клас. 2021. URL: <https://www.classtime.com/library/question-sets/c8ff4737-32df-4fe5-bf64-ab3d0506ce17>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

7. Гербуль Н. О. О. С. Пушкін. Вступ до поеми «Руслан і Людмила» : тестові завдання. Зарубіжна література. 5 клас. 2021. URL: <https://www.classtime.com/library/question-sets/b3014ae5-2802-46e7-a238-be548b4f79d1>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

8. Гербуль Н. О. Творчість Дж. Байрона : тестові завдання. Зарубіжна література. 9 клас. 2021. URL: <https://www.classtime.com/library/question-sets/5674fbb7-a943-43c2-8029-4ad6066f0c9b>.

Анотація. Тест складений з метою перевірки отриманих знань з теми.

9. Гиренко Н. С. Абетка літературного героя : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/abetka-literaturnogo-geroa-prezentacia-469612.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, яку можна використати в кінці навчального року, щоб пригадати героїв, яких вивчили, та на початку навчального року як у 5 класі (для ознайомлення з героями, яких будуть вивчати учні, та зацікавлення предметом), так і в 6 класі (на повторення).

10. Гиренко Н. С. Артур Рембо – французький поет-символіст : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/artur-rembo-francuzkij-poet-simvolist-prezentacia-504542.html>.

Анотація. Презентація допоможе вчителю ознайомити учнів з життям, творчістю й особливостями поетичного світу французького символіста; розвивати навички аналізування ліричних творів, їх цілісного сприйняття; виховувати естетичні смаки, любов до поетичного слова.

11. Гиренко Н. С. Б. Шоу «Пігмаліон». На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/bernard-shou-pigmalion-221111.html>.

Анотація. Даний матеріал допоможе учням порівняти сюжет античного міфу і п'єси, образи Хіггінса і Пігмаліона, Елізи Дулітл і Хіггінса, п'єси і українським реаліті-шоу, проаналізувати сходинки духовного зростання Елізи та ін.

12. Гиренко Н. С. В. Шекспір «Ромео і Джульєтта». *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/v-shekspir-romeo-i-dzhuletta-221091.html>.

Анотація. Публікація містить завдання (анаграми, філворди, кросворд, складання пазлів, вправа LearningApps та інші), що допоможуть вчителю урізноманітнити урок, охарактеризувати героїв п'єси.

13. Гиренко Н. С. Детектив : гра «Колесо фортуни». *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/detektiv-gra-koleso-fortuni-233217.html>.

Анотація. Гра «Колесо фортуни» допоможе учням пригадати ключові поняття з теми «Детектив».

14. Гиренко Н. С. Дж. Лондон «Жага до життя». *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dzhek-london-zhaga-do-zhittya-221097.html>.

Анотація. Завдання (анаграми, філворди, кросворд, складання пазлів, та інші) допоможуть вчителю урізноманітнити урок, учням усвідомити зміст твору.

15. Гиренко Н. С. Кавабата Ясунарі «Тисяча журавлів». *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kavabata-yasunari-tisyacha-zhuravliv-227518.html>.

Анотація. Дана презентація допоможе учням з'ясувати роль національних традицій у розкритті ідейно-естетичного змісту повісті; охарактеризувати та порівняти образи повісті; виховувати інтерес до цінностей і традицій інших народів.

16. Гиренко Н. С. Китайська народна казка «Пензлик Маляна». *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kitayska-narodna-kazka-penzlik-malyana-243893.html>.

Анотація. Дана презентація допоможе вчителю провести цікаво урок, використовуючи наступні вправи: кросворд, філворд, анаграму.

17. Гиренко Н. С. Колесо фортуни : повторення за рік. 5 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gr-koleso-fortuni-povtorennya-za-rik-221167.html>.

Анотація. Інтерактивна презентація допоможе учням в цікавій ігровій формі у вигляді колеса фортуни повторити вивчений за рік навчальний матеріал.

18. Гиренко Н. С. Л. Керролл «Аліса в Країні Див» : гра «Колесо фортуни». *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/l-kerroll-alisa-v-kra-ni-div-gr-koleso-fortuni-233218.html>.

Анотація. Презентація допоможе учням в ігровій формі повторити персонажей, які оточують героїню.

19. Гиренко Н. С. Л. Керролл «Аліса в Країні Див». *На урок.* 201. URL: <https://naurok.com.ua/l-kerroll-alisa-v-kra-ni-div-223631.html>.

Анотація. Запропоновані завдання допоможуть розвивати творчу уяву, фантазію учнів, розкрити особливості поведінки героїні.

20. Гиренко Н. С. М. Булгаков «Собаче серце» : урок. *ОСВІТА.UA.* 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/in_lit/mbulgakov-sobace-serce.

Анотація. У матеріалі систематизовано різноманітну інформацію та завдання, що допоможе учням та вчителю простежити за розвитком образу Шарикова, обговорити зміст назви твору; розвивати аналітичне та критичне мислення, уміння узагальнювати, формулювати та аргументувати власну позицію до того чи іншого питання.

21. Гиренко Н. С. Милорад Павич : короткі відомості про сербського митця. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/milorad-pavich-kоротki-vidomosti-pro-serbskogo-mitcy-236137.html>.

Анотація. Презентація ознайомить учнів з життям та творчістю письменника, з особливостями його творчої манери і світосприйняття митця.

22. Гиренко Н. С. Мо Янь – сучасний китайський письменник : короткі відомості про письменника. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/mo-an-sucasnij-kitajskij-pismennik-kоротki-vidomosti-pro-pismennika-440793.html>.

Анотація. Презентація містить короткі відомості про письменника, його досягнення; допоможе розібратися учням, які чинники вплинули на формування Мо Яня як особистості. Для перевірки знань учнів можна використати анаграму, філворд, кросворд.

23. Гиренко Н. С. Мо Янь «Геній» : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/mo-yan-genyi-prezentaciya-237420.html>.

Анотація. Презентація допоможе проаналізувати оповідання, дослідити образ головного героя, виявити ступінь розуміння дітьми власної унікальності та цінності; містить завдання: анаграма, філворд. Кросворд.

24. Гиренко Н. С. По гарячих слідах : детективний квест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/po-garacih-slidah-detektivnij-kvest-434647.html>.

Анотація. Можливо, кожен з нас з дитинства мріяв стати детективом, який може знайти вихід із будь-якої ситуації, помічати дрібні деталі, розгадувати заплутані загадки. Спробувати свої сили і відчувати себе справжніми детективами зможуть учні 7 класу, пройшовши цікавий, і пізнавальний квест. Учні пригадають свої права і обов'язки, вивчений матеріал з теми «Детектив», зрозуміють, що «незнання законів не звільняє від відповідальності», розгадують ребуси, анаграми, загадки, філворди, криптограми.

25. Гиренко Н. С. Поль Верлен – поет імпресіонізму, зачинатель символізму у французькій поезії : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pol-verlen-poet-impresionizmu-zacinatelev-simvolizmu-u-francuzkij-poezii-prezentacia-504541.html>.

Анотація. Презентація допоможе вчителю ознайомити учнів із життям і творчістю поета-символіста, зацікавити ним; розвивати навички аналізу твору, пізнавальну активність; виховувати потяг до прекрасного, любов до поезії.

26. Гиренко Н. С. Пригоди Аліси в нашій школі : квест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prigodi-alisi-v-nasij-skoli-kvest-434759.html>.

Анотація. Квест допоможе учням в ігровій формі повторити вивчений матеріал, знання з різних предметів; розвивати образне і логічне мислення; стимулювати інтерес учнів до вивчення предмету, до читання взагалі; виховувати прагнення до духовного збагачення, розширення кругозору, естетичний смак.

27. Гиренко Н. С. Туве Янсон «Капелью Чарівника». *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tuve-yanson-kapelyuh-charivnika-harakteristika-gero-v-239591.html>.

Анотація. Презентація допоможе вчителю підготуватися до уроку, дітям дізнатися більше про головних героїв казки, які доводять, що не варто боятися бути собою; про сімейні цінності, правила щасливої родини. Для перевірки знань учнів можна використати кросворд, філворд, анаграму, вправу на асоціації.

28. Гиренко Н. С. Фрідріх Дюрренматт : короткі відомості про письменника. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/fridrih-dyurrenmatt-kortki-vidomosti-pro-pismennika-234708.html>.

Анотація. Презентація допоможе учням засвоїти деякі факти з життєвого і творчого шляху Ф. Дюрренматта, особливості його художнього світу, поняття «гротеск», «трагікомедія»; визначити проблематику твору "Візит старої дами", познайомить з історією створення твору.

29. Гиренко Н. С. Хуліо Кортасар «Менади». *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/hulio-kortasar-menadi-prezentaciya-238638.html>.

Анотація. Презентація допоможе учням визначити, який жанр, тема, ідея, проблематика, головні герої та сюжет твору, охарактеризувати Маестро, публіку, оповідача.

30. Гиренко Н. С. Шарль Бодлер – пізній романтик і один із зачинателів символізму : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sarl-bodler-piznij-romantik-i-odin-iz-zacinatelev-simvolizmu-prezentacia-504545.html>.

Анотація. Презентація допоможе вчителю ознайомити із життям французького поета і особливістю його поезії, із поняттям декаденство; охарактеризувати естетичні погляди митця, утілені у збірці «Квіти зла»; розвивати пізнавальну активність.

31. Глум Н. І. Михайло Булгаков «Майстер і Маргарита» : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-11-klas-mihaylo-bulgakov-mayster-i-margarita-265393.html>.

Анотація. Публікація містить цикл презентацій до вивчення роману Михайла Булгакова «Майстер і Маргарита», починаючи з життєвого і творчого шляху М. Булгакова.

32. Дробітько О. В. Реалізм (історія, формування, ознаки) : тест. Зарубіжна література. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/realizm-istoriya-formuvannya-oznaki-702511.html>.

Анотація. Тестові завдання допомагають перевірити рівень знань учнів, закріпити вивчений матеріал. Тести стануть у нагоді під час дистанційного навчання.

33. Дробітько О. В. Чарівний замок Гаула (1-2 розділи) : тест. Зарубіжна література. 7 клас. 2021. *На урок*. URL: <https://naurok.com.ua/test/charivniy-zamok-gaula-1-2-rozdili-932185.html>.

Анотація. Тестові завдання допомагають перевірити зміст прочитаного твору, закріпити вивчений матеріал. Тести стануть у нагоді під час дистанційного навчання.

34. Дудукова Н. О. О. Грін «Пурпурові вітрила», «Ассоль і Грей» : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/o-grin-purpurovi-vitrila-assol-i-grey-276190.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку для 7 класу з теми О. Грін «Пурпурові вітрила», «Ассоль і Грей», мета якого охарактеризувати образи Ассоль і Грея; розвивати образне творче мислення, вдосконалювати навички виразного читання, монологічного мовлення; виховувати почуття доброти, сердечності, віру в прекрасну мрію і бажання її досягти.

35. Дунаєвська О. С. Анджела Нанетті «Мій дідусь був черешнею» : конспект уроку з позакласного читання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-pozaklasnogo-citanna-mij-didus-buv-cheresneu-andzela-nanetti-417459.html>.

Анотація. Конспект уроку побудований у техніці біо адекватного урок, включає всі етапи відповідно до технології. Спрямований на розвиток ключових компетенцій, містить цікаві творчі завдання. У тлі документа є додатки.

36. Дунаєвська О. С. Брати Грїмм «Пані Метелиця» : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-brati-grimm-pani-metelica-405250.html>.

Анотація. Конспект уроку із зарубіжної літератури для 5 класу за темою : «Брати Я. і В. Грїмм. «Пані Метелиця». Значення діяльності братів Грїмм у збиранні й збереженні фольклору. Моральні цінності в казках. Характеристика образів персонажів.

37. Дунаєвська О. С. Брати Грїмм. Казка «Пані Метелиця» : презентація. Зарубіжна література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-zarubiznoi-literaturi-brati-grimm-kazka-pani-metelica-405253.html>.

Анотація. Презентація до уроку зарубіжної літератури для учнів 5 класу допоможе вчителю яскраво і доступно розкрити зміст теми. Матеріал слайдів дібрано відповідно до вікових особливостей учнів. Дану презентацію можна використовувати як розробку уроку.

38. Дунаєвська О. С. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці : контрольна робота. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-iz-zarubizhno-literaturi-za-temoyu-perehid-do-modernizmu-vzaemodiya-simvolizmu-y-impresionizmu-v-lirici-781607.html>.

Анотація. Контрольна робота у формі онлайн-тесту для перевірки знань учнів.

39. Дунаєвська О. С. Використання інтерактивних технологій на уроках зарубіжної літератури. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-na-temu-vikoristanna-interaktivnih-tehnologij-na-urokah-zarubiznoi-literaturi-432482.html>.

Анотація. На сучасному етапі реформування освіти кожен учитель-предметник стоїть перед серйозним випробуванням: йому необхідно пристосуватися до нових вимог, які постають перед освітнім процесом та навчитися співпрацювати з новим поколінням учнів, яке різко відрізняється від попередніх поколінь. А це значить, що треба проаналізувати свою педагогічну діяльність і опанувати нові методи та технології навчання. Продуктивним є використання ІКТ як основних форм проведення уроку літератури.

40. Дунаєвська О. С. Інтерактивна дошка Padlet «Сліпий музикант» В. Короленко. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/interaktivna-doska-padlet-slipij-muzikant-vkorolenko-417452.html>.

Анотація. На дошці розміщені роботи учнів (колажі) до твору, зібрані посилання на онлайн пазли, перегляд фільму, прослуховування музики, вікторина та анаграми, кросворд <https://padlet.com/dunaevska87/iv8fbe54h5adxnw7>.

41. Дунаєвська О. С. Робоча картка для використання при дистанційному навчанні. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/roboca-kartka-do-uroku-rakutagava-pavutinka-432495.html>.

Анотація. Робоча картка підійде як для самостійної роботи, так і для індивідуального диференційованого навчання. Завдання розраховані на достатній рівень досягнень учнів.

42. Журенко С. Л. Шалене чаювання у стилі Аліси за повістю-казкою Льюїса Керролла «Аліса в країні Див» : навчальне заняття. 5 клас. *Всеосвіта*. 2022. URL: <https://vseosvita.ua/library/salene-cauvanna-u-stili-alisi-za-povistu-kazkou-luisa-kerrolla-alisa-v-kraini-div-navcalne-zanatta-5-klas-545760.html>.

Анотація. Публікація містить розробку навчального мотиваційного заняття з зарубіжної літератури за твором Льюїса Керролла «Аліса в країні Див» на якому формується в учнів пізнавальний

інтерес до літератури, мотивація до активного читання, засвоєння моральних уроків і духовного досвіду минулих поколінь, вміння зіставляти, узагальнювати, аналізувати, працювати в групі.

43. Зубенко Л. В. Казки народів світу : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kazky-narodiv-svitu-147812.html>.

Анотація. Публікація містить 12 завдань із теми «Казки народів світу» для здобувачів освіти 5 класу. Завдання 1-6 мають по три відповіді, де лише одна правильна; завдання 7-9 відкритої форми – закінчити речення; завдання 10-11 передбачають установлення відповідності (до кожного рядка, позначеного цифрою, дібрати відповідник, позначений буквою); завдання 12 передбачає заповнення пропусків у тексті. Розробка може бути корисною для тематичного контролю знань учителям зарубіжної літератури.

44. Каленська О. А. Вікторина «Ерудит» : презентація. 7-8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viktorina-prezentacia-erudit-dla-7-8-klasiv-511858.html>.

Анотація. Вікторина розрахована на учнів 7-8 класів та містить завдання різної складності з наступних категорій: історія, українська мова та література, відомі обличчя, природа.

45. Каленська О. А. Компаративний аналіз тексту. Повідомлення. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/komparativnij-analiz-tekstu-povidomlenna-510463.html>.

Анотація. Розробка висвітлює поняття компаративного аналізу та містить практичні завдання для порівняння творів.

46. Каленська О. А. Народна педагогіка чи НУШ? *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/narodna-pedagogika-ci-nus-510457.html>.

Анотація. У статті висвітлено практичне застосування реформи Нової української школи, вказані негативні наслідки її впровадження для освітнього процесу.

47. Каленська О. А. Новела як жанр літератури : презентація. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/novela-ak-zanr-literaturi-prezentacia-429222.html>.

Анотація. Презентація розкриває визначення новели як жанру літератури, історії її виникнення та основні ознаки, знайомить з основними представниками цього жанру.

48. Каленська О. А. Роберт Бернс «Мое сердце в верховині». Антитеза у творі, елементи фольклору : презентація. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/robert-berns-moe-serce-v-verhovini-antiteza-u-tvori-elementi-folkloru-207199.html>.

Анотація. Презентація містить аналіз вірша Р. Бернса «Мое сердце в верховині», фольклорні елементи, характеристику ліричного героя поезії.

49. Каленська О. А. Творча історія п'єси М. В. Гоголя «Ревізор» : презентація. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/mygogol-revizor-tvorca-istoria-pesi-204868.html>.

Анотація. Презентація знайомить дітей з біографією М. Гоголя, історією створення п'єси та інформацію про переклади твору українською мовою.

50. Каленська О. А. Тема мистецтва у творі В. Короленка «Сліпий музикант» : презентація. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/volodimir-korolenko-slipij-muzikant-tema-mistectva-u-tvori-200437.html>.

Анотація. Презентація містить відомості про біографію письменника, коротко розкриває історію створення твору та тему мистецтва у повісті.

51. Каленська О. А. Тематика сонетів В. Шекспіра : презентація. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vilam-sekspir-tematika-sonetiv-sekspira-200405.html>.

Анотація. Презентація розкриває тематику сонетів В. Шекспіра, суть шекспірівського питання, показує новаторство автора у жанрі сонета.

52. Каленська О. А. Філософські та моральні проблеми в трагедії В. Шекспіра «Гамлет». Філософські та моральні проблеми в трагедії. Провідні мотиви твору : конспект уроку. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-vilam-sekspir-gamlet-filosofski-ta-moralni-problemi-v-tragedii-providni-motivi-tvoru-199304.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку «Філософські та моральні проблеми в трагедії. Провідні мотиви твору.», метою якого є формування предметних компетентностей: ознайомити учнів з історією створення трагедії «Гамлет», вдосконалювати навички роботи з текстом; розвивати усне зв'язне мовлення, логічне мислення; прищеплювати допитливість, уміння працювати в групах; формування ключових компетентностей: уміння вчитися: актуалізувати пізнавальну діяльність та критичне мислення учнів;

комунікативної: формувати навички спілкування в колективі й толерантне ставлення до думок та почуттів оточуючих; інформаційної: формувати вміння визначати роль деталі в тексті; розвивати навички роботи з книгою; загальнокультурної: прищеплювати естетичний смак та читацькі інтереси учнів; розширювати світогляд школярів.

53. Коваленко Т. Л. Образ «Маленької людини» у світовій літературі. Компоративний аналіз : конспект уроку. *Урок. Освіта.ua*. 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/in_lit/obraz-malenkoi-ludini-u-svitovij-literaturi-komparativnij-analiz/.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого – розвиток зв'язного мовлення здобувачів освіти, формування предметних компетентностей, розвиток уміння самостійно працювати з різними інформаційними джерелами та працювати на уроці за індивідуальним освітнім маршрутом.

54. Коваленко Т. Л. Р. Бернс «Моє серце в Верховині» : конспект уроку. *Урок. Освіта.ua*. 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/in_lit/rozrobka-uroku-r-berns-moe-serce-v-verhovini-idea-lubovi-do-batkivsvini-antiteza-ridnij-kraj-cuzina-iz-zarubiznoi-literaturi-u-6-mu-klasi/.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого – розповісти про життя та творчість Р. Бернса; проаналізувати його ліричних твори; розвивати пам'ять, творчу уяву, ораторські здібності, уміння відстоювати свою думку; виховувати любов до Батьківщини, високі духовні якості.

55. Коверсун В. М. Байки Езопа. Особливості байки : тести. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mifi-narodfv-svitu-1104469.html>.

Анотація. Публікація містить 12 питань, що спрямовані на перевірку розуміння учнями прочитаних байок Езопа.

56. Коверсун В. М. Ж. Верн «П'ятнадцятирічний капітан» : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zhul-vern-p-yatnadcyatirichnij-kapitan-1193219.html>.

Анотація. Публікація містить 12 тестів з вибором однієї правильної відповіді, за допомогою яких можна перевірити, як шестикласники орієнтуються в змісті роману Ж.Верна «П'ятнадцятирічний капітан».

57. Коверсун В. М. Міфи народів світу : тести. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mifi-narodfv-svitu-1104469.html>.

Анотація. Публікація містить 15 питань за вивченими в 6 класі міфами.

58. Коренева Д. М. Літературний диктант за біографією М. Булгакова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/literaturnij-diktant-za-biografieju-mbulgakova-471493.html>.

Анотація. Цей літературний диктант присвячено життєвому і творчому шляху письменника Михайла Опанасовича Булгакова. Він створений за підручником із зарубіжної літератури для 11 класу Ніни Мілянської (Астон, 2019 рік).

59. Коренева Д. М. Хмаринка слів до поезії О. Пушкінка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/hmarinka-sliv-do-poezii-opuskinka-484197.html>.

Анотація. Дана методична розробка полегшує вивчення поетичного доробку Олександра Сергійовича Пушкіна у дев'ятому класі. Хмаринки слів містять цитати з поезій «До...» («Я мить чудову пам'ятаю...») і «Я вас кохав...».

60. Краснянський Ю. В. «Рюноске Акутагава» : тест для визначення рівня знань учнів біографії письменника за підручником Є. Волошук. Зарубіжна література. 5 клас. *На Урок*. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/test/ryunoske-akuta-ava-294186.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності та призначений для перевірки знань про видатного японського новеліста в учнів 5 класу.

61. Левада Н. В. Життєвий і творчий шлях В. Гюго : презентація. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-zhitteviy-i-tvorchij-shlyah-v-gyugo-229291.html>.

Анотація. Матеріал висвітлює основні віхи життя та творчості В. Гюго. Цю презентацію можна використати під час проведення уроку позакласного читання.

62. Левада Н. В. І. О. Бунін. Інтерактивні вправи : Позакласне читання. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/material-do-uroku-z-pozaklasnogo-chitannya-za-tvorchistyu-i-bunina-231049.html>.

Анотація. Матеріал можна використати на уроці позакласного читання під час ознайомлення з життєвим і творчим шляхом І. Буніна. Літературний диктант, інтерактивна вправа «Я-відомий письменник», завдання «Істинне-хибне» дають змогу швидко і різносторонньо перевірити знання учнів з теми, що вивчається., поглибити знання учнів про життєвий і творчий шлях письменника. У завданнях

пропонується використання методів та прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення здобувачів освіти.

63. Левада Н. В. О. Купрін «Гранатовий браслет» : позакласне читання. 11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pozaklasne-chitannya-o-kuprin-granatoviy-braslet-231010.html>.

Анотація. Літературний диктант, анкета головних героїв, завдання на кмітливість «Істинне-хибне», «На кого схожий цей персонаж?» дають змогу швидко і різносторонньо перевірити знання учнів з теми, що вивчається, поглибити знання учнів про життєвий і творчий шлях письменника. Пропонований вид роботи вимагає відповідного пояснення, коментування тощо.

64. Левада Н. В. Усна народна творчість : тестова робота, літературний диктант та ін. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/materiali-do-uroku-z-temi-usna-narodna-tvorchist-231009.html>.

Анотація. Матеріал, призначений для роботи на уроках зарубіжної літератури. Вправи можна застосовувати як на основному етапі уроку, так і при повторенні, а також як додаткову допомогу при виконанні домашнього завдання з означеної теми. Робота на уроці направлена на розвиток самостійності учнів.

65. Лихошапка О. П. Портретна галерея зарубіжних письменників : методична розробка. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/portretna-galerea-zarubiznih-pismennikov-dla-11-klasu-505277.html>.

Анотація. В документі зібрано портрети всіх письменників, які вивчаються на уроках зарубіжної літератури в 11 класі. Це зібрання більш детально допоможе ознайомитися із зовнішнім виглядом митців, що зробили вагомий внесок у розвиток світової літератури. Матеріал розраховано для додаткового використання. Рекомендовано як вчителям, так і учням.

66. Лихошапка О. П. Портретна галерея письменників : методична розробка. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/portretna-galerea-pismennikov-8-klas-505371.html>.

Анотація. В документі зібрано портрети всіх письменників, які вивчаються на уроках зарубіжної літератури в 8 класі. Це зібрання більш детально допоможе ознайомитися із зовнішнім виглядом митців, що зробили вагомий внесок у розвиток світової літератури. Матеріал розраховано для додаткового використання. Рекомендовано як вчителям, так і учням.

67. Лихошапка О. П. Портретна галерея письменників : методична розробка. 10 клас *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/portretna-galerea-pismennikov-10-klas-505369.html>.

Анотація. В документі зібрано портрети всіх письменників, які вивчаються на уроках зарубіжної літератури в 10 класі. Це зібрання більш детально допоможе ознайомитися із зовнішнім виглядом митців, що зробили вагомий внесок у розвиток світової літератури. Матеріал розраховано для додаткового використання. Рекомендовано як вчителям, так і учням.

68. Лихошапка О. П. Портретна галерея письменників : методична розробка. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/portretna-galerea-pismennikov-9-klas-505370.html>.

Анотація. В документі зібрано портрети всіх письменників, які вивчаються на уроках зарубіжної літератури в 9 класі. Це зібрання більш детально допоможе ознайомитися із зовнішнім виглядом митців, що зробили вагомий внесок у розвиток світової літератури. Матеріал розраховано для додаткового використання. Рекомендовано як вчителям, так і учням.

69. Лихошапка О. П. Причастие : диктанти с грамматическим заданием. Русский язык. 7 класс. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diktanty-s-grammaticheskim-zadaniem-po-teme-prichastie-236107.html>.

Анотація. Диктанти с грамматическим заданием по теме «причастие» помогут учащимся лучше понять и запомнить изучаемую тему. Они рассчитанные как для работы на уроке, так и для корректировки знаний. Отлично помогут при подготовке к контрольной работе.

70. Лобода О. П. Дзяди (поема). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Дзяди_%28поема%29.

Анотація. В статті проаналізована поетична драма польського поета Адама Міцкевича, один з найбільших творів як польського, так і європейського романтизму. Дана всебічна характеристика: історія створення, сюжет, композиція. Розділ На сценах театрів презентує найвідоміші постановки поеми Міцкевича.

71. Лобода О. П. Трудівники моря (роман). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Трудівники_моря_%28роман%29.

Анотація. У статті представлено аналіз роману Віктора Гюго, в якому розповідається про боротьбу людини з силами природи, героїзм та мужність простих рибалок Франції. Дана історія видання:

вперше роман був опублікований у Брюсселі в 1866 році. Звернена увага на екранізації та переклади роману українською мовою.

72. Лобода О. П. Юдіта (поема). 2021. Вікіпедія.
URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Юдіта_%28поема%29.

Анотація. У статті проаналізована *епічна поема*, написана «батьком хорватської літератури» Марко Маруличем у 1501 році. Представлена історія видання, тематика, сюжет твору.

73. Лошкарьова Г. Є. Лірика Давньої Греції : тести. Зарубіжна література. *Onlinetestpad*.
URL: <https://onlinetestpad.com/ua/test/1086052-davnogrecka-lirika>.

Анотація. Тест з теми «Лірика Давньої Греції» допоможе перевірити знання учнів 8 класу з теорії літератури, відомостей про байкарів та змісту байок, міфів.

74. Лошкарьова Г. Є. Міфи. Мудрість байки : тести. Зарубіжна література. *Onlinetestpad*.
URL: <https://onlinetestpad.com/ua/test/1080411-mifi-mudrist-bajki>.

Анотація. Тест з теми «Міфи. Мудрість байки» допоможе перевірити знання учнів 6 класу з теорії літератури, відомостей про байкарів та змісту байок, міфів.

75. Лошкарьова Г. Є. Пауль Маар «Машина для здійснення бажань» : тести. Зарубіжна література. 5 клас. *Onlinetestpad*. URL: <https://onlinetestpad.com/ua/test/957815-paul-maar-mashina-dlya-zdijsnennya-bazhan-5-klas>.

Анотація. Експрес-тест для перевірки знання тексту твору Пауля Маара «Машина для здійснення бажань».

76. Лошкарьова Г. Є. Роберт Шеклі «Запах думки» : тести. Зарубіжна література. *Onlinetestpad*.
URL: <https://onlinetestpad.com/ua/test/901959-robert-shekli-zapakh-dumki>.

Анотація. Експрес-тест для перевірки знання тексту твору Роберта Шеклі «Запах думки».

77. Лошкарьова Г. Є. Сучасна література : тести. Зарубіжна література. 6 клас. *Onlinetestpad*.
URL: <https://onlinetestpad.com/ua/test/960420-suchasna-literatura-6-klas>.

Анотація. Тест для перевірки знань з теми «Сучасна література», 5 клас за творами Астрід Ліндгрєн «Міо, мій Міо», Міхаеля Енде «Джим Гудзик і машиніст Лукас».

78. Лук'янчук В. М. Краса земної любові в трагедії В. Шекспіра «Ромео і Джульєтта» : конспект інтегрованого уроку. Зарубіжна література. 8 клас. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/binarnij-urok-anglijska-mova-i-zarubizna-literatura-503711.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту інтегрованого уроку із зарубіжної літератури та англійської мови за трагедією В. Шекспіра «Ромео і Джульєтта», на якому здобувачі освіти мають можливість застосувати набуті знання з різних навчальних предметів та уцілювати свої знання, тобто реконструювати фрагмент знань, бо засвоєння нового матеріалу вимагає менше часу, проте породжує еквівалентні загально навчальні уміння.

79. Пархоменко Л. В. Романтизм : контрольна робота. 9 клас. *На Урок*. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-zavdan-kontrolno-roboti-2-z-temi-romantizm-259288.html>.

Анотація. У контрольній роботі представлені різнорівневі комбіновані завдання за темою «Романтизм». Перший рівень націлений на повторення теоретичних відомостей про романтизм як напрям у мистецтві. Другий рівень - знання біографічних відомостей про поетів-романтиків. Третій містить практичні завдання. Четвертий рівень - творчий.

80. Пікало Т. І. На диваках тримається світ. Життєпис Лі Бо: дидактичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/na-divakah-trimaetsa-svit-zittjepis-li-bo-441843.html>.

Анотація. Запропонований твір являється своєрідним вступом до вивчення життєвого і творчого шляху відомого китайського поета доби Середньовіччя Лі Бо. Він містить цікаві факти та легенди з життєпису Лі Бо. Певні епізоди допоможуть зрозуміти особливості філософської лірики поета; стануть сходиною до аналізу поетичного доробку відомого поета.

81. Пікало Т. І. Правда та вигадка у поемі Дж. Байрона «Мазепа» : презентація. *Всеосвіта*. 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-pravda-ta-vigadka-u-poemi-dzbajrona-mazepa-499907.html>.

Анотація. Презентація допоможе учням зрозуміти зміст поеми Дж. Байона «Мазепа». У формі дослідження з'ясувати ознаки історизму та романтизму твору; розкрити риси романтичного героя та показати Мазепу як історичну постать. Дані відомості спонукають учнів зацікавитися історичним минулим своєї країни та неординарною та загадковою особистістю українського гетьмана Івана Степановича Мазепи.

82. Приходько Т. І. Л. Н. Толстой. Жизненный путь и творчество : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-l-n-tolstoy-zhiznenny-put-i-tvorchestvo-274552.html>.

Анотація. Презентацію можна використати як засіб наочності до вивчення теми «Життєвий і творчий шлях Л. М. Толстого» у школах (у класах) з навчанням мовами націменшин (російська мова).

83. Приходько Т. І. Авангардизм у живописі початку ХХ століття : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-avangardizm-u-zhivopisi-pochatku-hh-stolittya-274535.html>.

Анотація. Презентацію можна використати як додатковий ілюстративний матеріал до теми «Розмаїття течій модернізму й авангардизму в європейській ліриці ХХ ст.». 11 клас.

84. Приходько Т. І. Життєвий і творчий шлях Михайла Булгакова : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-zhitteviy-i-tvorchiy-shlyah-mihayla-bulgakova-274545.html>.

Анотація. Презентацію можна використати як засіб наочності до вивчення теми «Життєвий і творчий шлях М. Булгакова. М. Булгаков і Україна. Конфлікт митця з владою в умовах тоталітарної радянської системи». 11 клас.

85. Приходько Т. І. Контрольні роботи із зарубіжної літератури. 10 клас. *Урок. ОСВІТА. UA*. 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/in_lit/kontrolni-roboti-iz-zarubiznoi-literaturi-10-kl/.

Анотація. Розробки контрольних робіт із зарубіжної літератури з тем «Перехід до модернізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці. Драматургія кінця ХІХ-початку ХХ ст. Сучасна література в юнацькому читанні», «Поезія й проза пізнього романтизму та переходу до реалізму ХІХ ст.».

86. Приходько Т. І. Психолого-педагогічні аспекти використання різних видів мистецтва на уроках зарубіжної літератури (з опису досвіду роботи). Теоретична частина. *Урок. ОСВІТА. UA*. 2021. URL: https://urok.osvita.ua/materials/in_lit/statta-psihologo-pedagogicni-aspekti-vikoristanna-riznih-vidiv-mistectva-na-urokah-zarubiznoi-literaturi-z-opisu-dosvidu-roboti-teoreticna-chastina/.

Анотація. У статті з'ясовуються психолого-педагогічні аспекти та доцільність використання ілюстрацій до художніх творів, художніх картин, музичних творів, засобів мультимедіа на уроках зарубіжної літератури. Актуальність матеріалу визначається тим, що одним із пріоритетних напрямків в освіті стає розвивальна, культурознавча система навчання, яка спрямована не на отримання школярами готових знань, а на розвиток їхніх здібностей, умінь здобувати знання самостійно.

87. Приходько Т. І. Фрагменти конспектів уроків до вивчення творчості Г. К. Андерсена та О. Вайльда. 5 клас. *Урок-UA*. 2021. <https://vsimosvita.com/fragmenty-konspektiv-urokiv-do-vyvchennya-tvorchosti-g-k-andersena-ta-o-vajlda-5-klas/>.

Анотація. Публікація містить фрагменти конспектів уроків до вивчення у п'ятому класі казок Г. К. Андерсена «Соловейко» та О. Вайльда «Хлопчик-зірка». Увагу сконцентровано на інтерактивних формах, методах, прийомах роботи, указані етапи уроку, на яких вони можуть бути використані. Матеріал ілюстрований.

88. Рябухіна О. В. Вальтер Скотт «Айвенго» : кросворд. Зарубіжна література. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/krosvord-valter-skott-ayvengo-253529.html>.

Анотація. Розв'язавши кросворд, учні зможуть визначити одну з головних чеснот справжнього лицаря.

89. Рябухіна О. В. Історичний колорит у романі В. Скотта «Айвенго» : конспект уроку. Зарубіжна література. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-istorichnij-kolorit-u-romani-v-skotta-ayvengo-260939.html>.

Анотація. Розробка уроку містить матеріали, що допомагають розширити знання учнів про поняття «історичний колорит» та з'ясувати засоби його створення у романі.

90. Рябухіна О. В. Микола Васильович Гоголь «Ніч перед Різдвом». Народні традиції та звичаї у творі : презентація до уроку. Зарубіжна література. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-mikola-vasilovich-gogol-nich-pered-rizdvom-narodni-tradici-ta-zvicha-u-tvori-254391.html>.

Анотація. Презентація містить матеріали до уроку за темою "Микола Васильович Гоголь «Ніч перед Різдвом». Народні традиції та звичаї у творі».

91. Рябухіна О. В. Микола Васильович Гоголь «Ніч перед Різдвом». Народні традиції та звичаї у творі : конспект уроку. Зарубіжна література. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/mikola-vasilovich-gogol-nich-pered-rizdvom-narodni-tradici-ta-zvicha-u-tvori-254388.html>.

Анотація. Конспект уроку за темою «Микола Васильович Гоголь «Ніч перед Різдвом». Народні традиції та звичаї у творі» містить цікаву інформацію про особливості улюбленої повісті М. В. Гоголя у

поєднанні з деякими сучасними традиціями та елементами театралізованої вистави.

92. Рябухіна О. В. Наш безсмертний Гоголь! : сценарій літературного вечора з фрагментами інсценізацій творів письменника. Зарубіжна література. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-literaturnogo-vechora-z-fragmentami-inscenizacij-tvoriv-pismennika-nash-bezsmertniy-gogol-252990.html>.

Анотація. Сценарій містить відомості про життя та творчість М. В. Гоголя а також фрагменти інсценізації творів письменника.

93. Рябухіна О. В. Особливості японського віршування : презентація. Зарубіжна література. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-osoblivosti-yaponskogo-virshuvannya-252203.html>.

Анотація. Презентація до уроку «Особливості японського віршування» містить матеріали, які розширяють уявлення учнів про самобутність японської поезії.

94. Савельчук О. М. Детектив як жанр літератури, характерні ознаки жанру. Жанрове розмаїття детективів. Е. А. По – засновник жанру детективу у світовій літературі : конспект уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-detektiv-ak-zanr-literaturi-harakterni-oznaki-zanru-zanrove-rozmaitta-detektiviv-e-a-po-zasnovnik-zanru-detektivu-u-svitovij-literaturi-418984.html>.

Анотація. Конспект уроку зарубіжної літератури з використанням прийому "Перевернутий клас", сервісів Jamboard та LearningApps. Мета: формування предметних компетентностей: - розвивати словниковий запас учнів; - коментувати, характеризувати події; - висловлювати власну думку; - виховувати потребу в саморозвитку та самовдосконаленні.

95. Сапегіна В. А. Гобсек : тест за повістю Оноре де Бальзака. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/o-de-balzak-gobsek-748281.html>.

Анотація. Тест містить 12 запитань, що призначені для перевірки знань прочитаного твору.

96. Сапегіна В. А. Пригоди Тома Сойєра : тест. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL:

<https://naurok.com.ua/test/m-tven-prigodi-toma-soera-743649.html>.

Анотація. Тест містить 12 запитань, що призначені для перевірки знань тексту твору.

97. Серих Л. М. Мандрює Казка світом : урок. Українська література. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-mandrue-kazka-svitom-148919.html>.

Анотація. Публікація містить компаративний аналіз казок різних народів світу.

98. Сидорова О. В. Местоимение : тестові завдання для перевірки теми. 6 кл. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mestoimenie-1010281.html>.

Анотація. Публікація містить завдання різного рівня складності та призначена для перевірки знань учнів з теми. Матеріал стане у нагоді вчителям російської мови.

99. Сидорова О. В. Романтизм : контрольна робота № 2. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-2-romantizm-384873.html>.

Анотація. Публікація містить завдання різного рівня складності та призначена для перевірки знань учнів з теми. Матеріал стане у нагоді вчителям зарубіжної літератури.

100. Сидорова О. В. У пошуках художньої експресії : тестові завдання. Зарубіжна література. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/u-poshukah-hudozhno-ekspresii-711385.html>.

Анотація. Публікація містить завдання різного рівня складності та призначена для перевірки знань учнів з теми.

101. Скидан О. В. Омар Хайям – корифей персько-таджицької лірики. Рубаї : конспект уроку. Зарубіжна література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/omar-hajam-korifej-persko-tadzickoi-liriki-rubai-429220.html>.

Анотація. Конспект уроку зарубіжної літератури у 8 класі на тему: «Омар Хайям – корифей персько-таджицької лірики. Рубаї». Урок зарубіжної літератури для 8 класу знайомить учнів із особистістю поета-мудреця Омара Хайяма; навчає аналізувати рубаї, розвиває увагу, асоціативне мислення, творчі здібності, навички виразного читання; виховує почуття прекрасного, високі моральні цінності.

102. Сорока І. І. Мелодія кави в тональності кардамону: урок за романом Йоганни Ягелло «Кава з кардамоном». *Зарубіжна література в школах України*. 2021. № 4 (Квітень). С. 4–7.

Анотація. Розробка уроку здійснена на допомогу вчителям зарубіжної літератури, які працюють у 10 класі. Пропонуються такі методи, прийоми роботи на уроці: «Ефект присутності», «Книга на дотик», «Аромат кави», «Кава для героя», «Твір за метафорою», інтерактивна вікторина, створення образів, плейкастів.

103. Стриж Л. М. Мігель де Сервантес Сааведра «Дон Кіхот». Дон Кіхот і Санчо Панса – парні образи, в яких втілено високу мрію і прагматизм. Вічні образи. «Донкіхотство»: розробка уроку. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-zarubizhno-literaturi-migel-de-servantes-saavedra-don-kihot-don-kihot-i-sancho-pansa-parni-obrazi-v-yakih-vtileno-visoku-mriyu-i-pragmatizm-vichni-obrazi-donkihotstvo-214474.html>.

Анотація. Матеріал містить розробку уроку для 8 класу із зарубіжної літератури на тему «Мігель де Сервантес Сааведра «Дон Кіхот». Дон Кіхот і Санчо Панса – парні образи, в яких втілено високу мрію і прагматизм. Вічні образи. «Донкіхотство».

104. Сухоставська С. О. Біографія Жуля Верна : тест. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/biografii-zhulia-verna-367623.html>.

Анотація. Контрольну роботу складено у формі тесту.

105. Сухоставська С. О. Від романтизму до реалізму. О.С. Пушкін, М.Ю. Лермонтов : контрольна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-vid-romantyzmu-do-realizmu-os-pushkin-miu-lermontov-418160.html>.

Анотація. Контрольну роботу складено у формі тесту.

106. Сухоставська С. О. Вступ. Билини і балади :тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/vstup-bylyny-i-balady-357091.html>.

Анотація. Контрольну роботу складено у формі тесту.

107. Сухоставська С. О. Новела як літературний жанр, різновиди новел. О. Генрі : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/novela-ak-literaturnij-zanr-riznovidi-novel-ogenri-435181.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про новелу як літературний жанр, різновиди новел (подано у формі схем), портрет письменника, короткі відомості про митця, зразки обкладинок до творів О. Генрі, які вивчаються у 7 класі.

108. Сухоставська С. О. О. Генрі «Дари волхвів». Моральні цінності в новелі. Біблійні мотиви у творі, художні деталі : презентація. 7 клас. Зарубіжна література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ogenri-dari-volhviv-moralni-cinnosti-v-noveli-biblijni-motivi-u-tvori-hudozni-detali-438704.html>.

Анотація. У даній роботі подані посилання на інтерактивні вправи, інформація про волхвів, питання за текстом твору, ілюстрації до твору. Презентацію можна використовувати на час навчання з використанням технологій дистанційного навчання.

109. Сухоставська С. О. Чарлз Дікенс, Микола Гоголь : контрольна робота. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-charlz-dikens-mykola-hohol-6-klas-421349.html>.

Анотація. Контрольну роботу складено у формі тесту.

110. Товарниченко Л. П. Літературний детектив. Світова новела : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/literaturniy-detektiv-svitova-novela-840596.html>.

Анотація. Тест із зарубіжної літератури для 7 класу на тему: «Літературний детектив. Світова новела» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

111. Товарниченко Л. П. Оповідання А. П. Чехова «Хамелеон», «Товстий і тонкий» : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/opovidannya-a-p-chehova-hameleon-tovstiy-i-tonkiy-700559.html>.

Анотація. Тест із зарубіжної літератури для 6 класу на тему: «Оповідання А. П. Чехова «Хамелеон», «Товстий і тонкий» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

112. Товарниченко Л. П. Поетичне бачення світу : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/poetichne-bachennya-svitu-836649.html>.

Анотація. Тест із зарубіжної літератури для 6 класу на тему: «Поетичне бачення світу» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

113. Товарниченко Л. П. Р. Бредбері «Усмішка» : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/r-bredberi-ushmishka-873377.html>.

Анотація. Тест із зарубіжної літератури для 7 класу на тему: «Р. Бредбері «Усмішка» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

114. Товарниченко Л. П. Р. Шеклі «Запах думок» : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/test-za-tvorom-r-shekli-zapah-dumok-912977.html>.

Анотація. Тест із зарубіжної літератури для 7 класу на тему: «Р. Шеклі «Запах думок» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

115. Товарниченко Л. П. Стендаль «Червоне і чорне» : тест. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/stendal-chervone-i-chorne-725437.html>.

Анотація. Тест із зарубіжної літератури для 10 класу на тему: «Стендаль. «Червоне і чорне» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

116. Трофімцова В. А. Викриття пристосуванства, підлабузництва в оповіданні А. П. Чехова «Хамелеон». Роль художньої деталі. Символічність назви : конспект уроку. 6 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-zarubizhno-literaturi-6-klas-vikritya-pristosuvanstva-pidlabuznictva-v-opovidanni-a-p-chehova-hameleon-rol-hudozhno-detali-simvolichnist-nazvi-270021.html>.

Анотація. Конспект уроку з зарубіжної літератури має зацікавити учнів змістом і процесом аналізу оповідання А. П. Чехова; завдання сприяють тому, що учні вчать висловлювати особисте ставлення до проблем, порушених в оповіданні, розвивають увагу, логічне мислення, вміння наводити приклади висміювання в творі негативних рис характеру людини; аналізувати та порівнювати літературні образи, працювати над розвитком творчої уваги, асоціативного мислення.

117. Трофімцова В. А. Викриття пристосуванства, підлабузництва в оповіданні А. П. Чехова «Хамелеон». Роль художньої деталі. Символічність назви : презентація. 6 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vikritya-pristosuvanstva-pidlabuznictva-v-opovidanni-a-p-chehova-hameleon-rol-hudozhno-detali-simvolichnist-nazvi-270022.html>.

Анотація. Презентація створена з метою навчити учнів аналізувати оповідання А. П. Чехова «Хамелеон», визначити художні деталі і пояснювати їхні функції у прозі Чехова, розкривати у творі висміювання підлабузництва, чиношанування, підлабузництва, вчити аналізувати текст; розвивати навички виразного читання, виховувати принциповість, розуміння важливості мати на все свою точку зору, нетерпиме ставлення до людей – хамелеонів.

118. Трофімцова В. А. Віртуальна екскурсія на фабрику Віллі Вонки (за повістю Р. Дала «Чарлі і шоколадна фабрика») : презентація. 5 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-virtualna-ekskursiya-na-fabriku-villi-vonki-270361.html>.

Анотація. Форма віртуальної екскурсії на фабрику Віллі Вонки має на меті зацікавити учнів фабрикою, її продукцією. Це організаційна форма навчання, що відрізняється від реальної екскурсії віртуальним відображенням реально існуючих об'єктів із метою створення умов для самостійного спостереження, збору необхідних фактів.

119. Трофімцова В. А. Вірші. Осінні барви. *Літературний альманах.* Видавництво книг «Лілія», 2021. С. 171–173.

Анотація. Вірші відзначаються морально-етичною, патріотичною спрямованістю, духовно та емоційно насичені, можуть бути використані на уроках української літератури з вивчення літератури рідного краю, сучасної літератури. Поезія сприяє формуванню громадянськи зрілої, активної, творчої особистості, найважливіших соціально-моральних уявлень й орієнтирів, виховує повагу до культурних і духовних надбань. Одним із ефективних шляхів досягнення цієї мети під час уроків літератури є використання інноваційних форм навчання. У процесі особистісно зорієнтованого спілкування поетичні твори формують особистість учня. Необхідною умовою при використанні поетичних творів альманаху є врахування психологічних особливостей сприйняття художньої літератури учнями підліткового віку.

120. Трофімцова В. А. Волт Вітмен. Тематика, проблематика, композиція збірки «Листя трави» : презентація. 10 клас. *На урок.* 2021. URL.: <https://naurok.com.ua/volt-vitmen-tematika-problematika-kompoziciya-zbirki-listya-travi-270019.html>.

Анотація. Презентація містить матеріал про особливості поетичного мистецтва американського поета Волта Вітмена; сприяє формуванню навички художнього аналізу та інтерпретації поетичного тексту, дослідницької роботи, виразного читання, оцінювання культурно-мистецьких явищ, допомагає зрозуміти літературно-філософські картини світу, утвердження гуманістичного світогляду особистості, сприяє розвитку вмінь самостійно й умотивовано організувати власну пізнавальну діяльність, а також формує розуміння впливу літератури на культурний прогрес людства.

121. Трофімцова В. А. Гра «Так-Ні» за повістю Льюїса Керролла «Аліса в Країні Див» : дидактичний матеріал. 5 клас. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gra-tak-ni-za-povisty-lyu-sa-kerrolla-alisa-v-kra-ni-div-270024.html>.

Анотація. Публікація містить гру, яка може бути використана під час уроку зарубіжної літератури, вивчаючи повість – казку Льюїса Керролла «Аліса в Країні Див», на етапі перевірки знання

тексту можна використати форму гри «Так-Ні». Учні погоджуються (в усній чи письмовій формі) або не погоджуються з певним твердженням.

122. Трофімцова В. А. Тест-картки із зарубіжної літератури за міфом «Прометей» : дидактичний матеріал. 6 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-kartki-iz-zarubizhno-literaturi-za-mifom-prometej-270025.html>.

Анотація. Тест-картки створено з метою перевірки знання тексту міфу про Прометея; вчити аналізувати художній текст, характеризувати міфологічні образи; розвивати у школярів інтерес до античної культури, образне мислення, навички виразного читання; виховувати гуманістичні цінності.

123. Троша Н. В. Рецепція Шекспіра у контексті зарубіжної літератури ХХ-ХХІ століть. *Науковий потенціал дослідника: філологічні та методичні пошуки* : зб. наукових праць викладачів і студентів / відп. редактор В. А. Каліш. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. Вип. 9. С. 268–272.

Анотація: У статті досліджуються мотиви та образи творчості Шекспіра, інтерпретовані зарубіжними письменниками ХХ-ХХІ століть.

124. Тутова Т. І. «Ілля Муромець і Соловей-Розбійник». Ідеал воїна-захисника в билині. Елементи фольклору. Зображення героїв билин у мистецтві (живописі, музиці, мультиплікації та ін.) : урок. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tema-illya-muromec-i-solovey-rozbiynik-ideal-vo-na-zahisnika-v-bilini-elementi-folkloru-zobrazhennya-gero-v-bilin-u-mistectvi-zhivopisi-muzici-multiplikaci-ta-in-218864.html>.

Анотація. Урок-екскурсія з використанням фрагментів фільму «Сторожова застава». Фото картин художника Васнецова, 2-ї симфонії Бородіна «Богатирська», фрагментів мультфільмів. Виконання тестових завдань в середовищі *ClassTime*.

125. Тутова Т. І. Контрольна робота до теми «Відродження» : тести. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-8-kl-vidrodzhennya-275987.html>.

Анотація: Тестові завдання з елементами, що передбачають власні висловлювання, що допомагають закріпити знання учнів із теми «Література Відродження» та з'ясувати рівень знань, умінь і навичок для контролю й корекції.

126. Халапюк Н. І. Біблія : онлайн-тест. Зарубіжна література. 8клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bibliya-1140285.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань, які дають змогу перевіряти вивчений матеріал за підручником Волощук С. під час дистанційного навчання.

127. Халапюк Н. І. М. Твен «Пригоди Тома Соєра» : онлайн-тест. Зарубіжна література. 5 клас. *На урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/test/m-tven-priгоди-toma-sovera-1226318.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань, які дають змогу перевіряти вивчений матеріал за підручником О. М. Ніколенко. під час дистанційного навчання.

128. Черняк І. Г. Використання хмарних сервісів для формування творчої компетентності учнів в умовах дистанційного навчання на уроках зарубіжної літератури : методичні матеріали. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-hmarnih-servisiv-dlya-formuvannya-tvorchoi-kompetentnosti-uchniv-v-umovah-distancijnogo-navchannya-na-urokah-zarubizhno-literaturi-262812.html>.

Анотація. У матеріалі представлені рекомендації щодо використання хмарних сервісів на уроках зарубіжної літератури. Щоб забезпечити ефективність навчання, повноцінність уроку, необхідно поєднувати репродуктивну й пошукову діяльність. І вчитель повинен прагнути дати учню не лише певний вантаж знань, а й навички мислити, стимулювати розвиток його пізнавальних сил, роботу думки, постійну потребу вчитися, самостійно здобувати знання, спостерігати, досліджувати. Наведено приклади різних форм роботи на уроці під час дистанційного навчання.

129. Четвертак Н. М. Україна в творах за рубіжних письменників : розробка позакласного заходу. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/267137>.

Анотація. Публікація містить розробку позакласного заходу із зарубіжної літератури для 11 класу про твори зарубіжних письменників, в яких оспівували велич та красу України. Захід виховує в учнів почуття патріотизму.

130. Четвертак Н. М. Цей чудовий казкар Ганс Крістіан Андерсен : позакласний захід. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/219357>.

Анотація. Публікація містить розробку позакласного заходу із зарубіжної літератури для 5 класу про казковий світ письменника Ганса Крістіана Андерсена, учні познайомляться з історіями створення казок та країною, де жив автор.

131. Чикалова Н. І. Алгоритичні образи повісті Р. Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон». Утілення прагнення до високої мети в образі чайки Джонатана : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/alegoricni-obrazi-povisti-rbaha-cajka-dzonatan-livingston-utilenna-pragnenna-do-visokoi-meti-v-obrazi-cajki-dzonatana-491058.html>.

Анотація. Розробка допоможе розкрити образ чайки Джонатана, застосовані методи сприятимуть розвитку в учнів критичного та творчого мислення.

132. Чикалова Н. І. Зображення трагедії Другої світової війни в європейській поезії (К. І. Галчинський «Пісня про солдатів з Вестерплатте», Ф. Маргул-Шпербер «Про назву концтабору «Бухенвальд») : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zobrazenna-tragedii-drugoi-svitovoi-vijni-v-evropejskij-poezii-kigalcinskij-pisna-pro-soldativ-z-vesterplatte-fmargul-sperber-pro-nazvu-konctaboru-buh-491063.html>.

Анотація. Розробка допоможе познайомити учнів із творчістю письменників, які розповідали про жахиття воєнних років Другої світової війни.

133. Чикалова Н. І. Історичний колорит та романтика пригод у романі В. Скотта «Айвенго» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/istoricnij-kolorit-ta-romantika-prigod-u-romani-vskotta-ajvengo-491061.html>.

Анотація. Матеріал призначений на допомогу вчителям при підготовці до уроків зарубіжної літератури. Методи, застосовані в розробці, допоможуть розвивати критичне мислення учнів.

134. Чикалова Н. І. Найяскравіші представники європейського бароко : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/najaskravisi-predstavniki-evropejskogo-baroko-491055.html>.

Анотація. Розробка уроку допоможе вчителю познайомити учнів із найяскравішими представниками європейського бароко та стане в нагоді при підготовці до уроку вчителям-початківцям та досвідченим колегам як приклад використання різних форм та методів роботи.

135. Чикалова Н. І. Образ Гренуя у творі П. Зюскінда «Запахи, або Історія одного вбивці» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/obraz-grenua-u-tvori-pzuskinda-zapahi-abo-istoria-odnogo-vbivci-491065.html>.

Анотація. Розробка допоможе при підготовці до уроку зарубіжної літератури в 11 класі.

Поданий матеріал допоможе творчо підійти до розкриття образів твору та зробити урок цікавим і нестандартним.

136. Чикалова Н. І. Особливості стилю Кафки, специфіка поєднання реальності та міфотворчості в його гротесковому художньому світі : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/osoblivosti-stilu-kafki-specifika-poednanna-realnosti-ta-mifotvorcosti-u-jogo-groteskovomu-hudoznomu-sviti-491064.html>.

Анотація. Розробка допоможе розкрити особливості стилю Кафки та зробити урок цікавим, нестандартним.

137. Чикалова Н. І. Публій Овідій Назон. «Метаморфози». Міфологічна основа розділу «Чотири покоління людей». Елегія «Зима на чужині», утілення в ній душевних переживань поета : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/publij-ovidij-nazon-metamorfozi-mifologicna-osnova-rozdilu-cotiri-pokolinna-ludej-elegia-zima-na-cuzini-vtilenna-v-nij-dusevnih-perezi-van-poeta-491049.html>.

Анотація. Розробка допоможе в підготовці до уроків зарубіжної літератури та цікаво обговорити творчість Публія Овідія Назона.

138. Чикалова Н. І. Річард Бах. «Чайка Джонатан Лівінгстон». Сюжет твору Р. Баха як філософська метафора людського буття : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ricard-bah-cajka-dzonatan-livingston-suzet-tvoru-rbaha-ak-filosofska-metafora-ludskogo-butta-491057.html>.

Анотація. Розробка допоможе розкрити сюжет твору під новим для учнів кутом зору, зробити урок цікавим та застосувати нестандартні методи викладання.

139. Чикалова Н. І. Роль Й. В. Гете в історії Просвітництва. Нове розуміння природи у ліриці Й. В. Гете. Міфологічний зміст образів вірша «Вільшаний король» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rol-jvgete-v-istorii-prosvitnictva-nove-rozuminnja-prirodi-u-lirici-jvgete-mifologicnij-zmist-obraziv-virsa-vilshanij-korol-491062.html>.

Анотація. Розробка допоможе розкрити роль Й. В. Гете в історії Просвітництва та стане путівником до розкриття образів вірша «Вільшаний король».

140. Чикалова Н. І. Суперечливість образу головного героя повісті Оноре де Бальзака «Гобсек» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/supereclivist-obrazu-golovnogo-geroa-povisti-onore-de-balzaka-gobsek-491053.html>.

Анотація. Розробка уроку з цікавими нестандартними формами роботи буде цікавою при підготовці до уроків зарубіжної літератури.

141. Чут В. Г. Друга світова війна в європейській літературі : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-druga-svitova-viyna-v-evropeyskiy-literaturi-269226.html>.

Анотація. Матеріал використовується для вивчення теми «Друга світова війна в європейській поезії». 7 клас.

142. Чут В. Г. Е. М. Гемінгвей «Старий і море» : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-e-m-gemingvey-stariy-i-more-269228.html>.

Анотація. Матеріал використовується для уроку за темою «Е. М. Гемінгвей «Старий і море. Символіка образів (риба, море, рибалка, хлопчик та ін.). Образ Сантьяго. Ознаки притчі у творі.» 11 клас.

143. Щербак О. О. Доба європейського Відродження (Ренесансу), її хронологічні межі. Ідейний рух гуманізму. Скарби культури Ренесансу : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/doba-evropeyskogo-vidrodzhennya-renesansu-hronologichni-mezhi-ideyniy-ruh-gumanizmu-skarbi-kulturi-renesansu-231103.html>.

Анотація. У даній розробці викладено матеріал повного конспекту уроку з теми: «Доба європейського Відродження (Ренесансу), її хронологічні межі. Ідейний рух гуманізму. Скарби культури Ренесансу».

144. Щербак О. О. Контрольна робота за творчістю Л. Керролла, М. Цветаєвої. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robata-za-tvorchistyu-l-kerrolla-m-cvetaevo-231141.html>.

Анотація. У даній публікації подано матеріал для контрольної роботи за творчістю Л. Керролла, М. Цветаєвої. Запропоновано тести з однією відповіддю, завдання на відповідність, питання творчого характеру.

145. Щербак О. О. О. Генрі. «Останній листок» : літературний диктант. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/literaturniy-diktant-231313.html>.

Анотація. Дана публікація містить матеріал для тестової перевірки новели О. Генрі «Останній листок».

146. Щербак О. О. Сучасна дитяча література. Творчість Туве Янсон, Пауля Маара, Роальда Далла : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robata-z-temi-suchasna-dityacha-literatura-tvorchist-tuve-yanson-paulya-maara-roalda-dala-231146.html>.

Анотація. Дана публікація містить матеріал для контрольної роботи з теми «Сучасна дитяча література». Творчість Туве Янсон, Пауля Маара, Роальда Дала. Запропоновано різномірні тести з однією відповіддю, тести на відповідність та завдання творчого характеру.

147. Щербак О. О. Творчість Дж. Кітса, Й. В. Гете, Г. Гейне, Е. Сетона-Томпсона : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robata-tvorchist-dzh-kitsa-y-v-gete-g-geyne-e-setona--tompsona-test-231140.html>.

Анотація. У даній публікації подано матеріали для контрольної роботи за творчістю Дж. Кітса, Й. В. Гете, Г. Гейне, Е. Сетона - Томпсона. Запропоновано тести з однією правильною відповіддю та на відповідність.

148. Щербак О. О. Образ майбутнього в літературі. Творчість Р. Бредбері, Р. Шеклі, А Ліндгрена) : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robata-obraz-maybutnogo-v-literaturi-tvorchist-r-bredberi-r-shekli-a-lindgren-test-231318.html>.

Анотація. Даний матеріал рекомендовано використати для перевірки знань із теми «Образ майбутнього в літературі». Творчість Р. Бредбері, Р. Шеклі, А Ліндгрена. Запропоновано завдання тестового характеру, на відповідність, дати відповідь на питання, завдання творчого характеру.

149. Юрченко Т. О. «Так – ні» за змістом розділу другого казки Туве Янсон «Капелюх чарівника» : тести. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-tak-ni-za-zmistom-rozdilu-drugogo-kazki-tuve-yanson-kapelyuh-charivnika-909752.html>.

Анотація. Публікація містить 10 запитань із зарубіжної літератури в 5 класі для перевірки знань змісту розділу другого казки Туве Янсон «Капелюх чарівника».

150. Юрченко Т. О. Поетичне бачення світу : контрольні тести. 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidsumkovi-testi-do-rozdilu-poetichne-bachennya-svitu-860502.html>.

Анотація. Публікація містить 10 запитань із зарубіжної літератури в 5 класі для перевірки знань змісту розділу другого казки Туве Янсон «Капелюх чарівника».

151. Юрченко Т. О. «Так – ні» до китайської народної казки «Пензлик «Маляна» : тести. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-tak---ni-do-kitaysko-narodno-kazki-penzlik-malyana-1060771.html>.

Анотація. Публікація містить 24 запитання із зарубіжної літератури у 5 класі для перевірки знань змісту китайської народної казки «Пензлик «Маляна».

152. Юрченко Т. О. «Солодкі перегони» : конкурс. Зарубіжна література. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konkurs-iz-zarubiznoi-literaturi-solodki-peregoni-dla-ucniv-5-klasiv-456295.html>.

Анотація. Завдання для конкурсу із зарубіжної літератури «Солодкі перегони» для учнів 5 класів складені за казками Ш. Перро, братів Грімм, О. С. Пушкіна, Г. К. Андерсена, О. Уайльда. У конкурсі беруть участь по одному учню 5-го класу із кожної школи. Перед грою кожен із учасників отримує стартовий капітал - 5 цукерок. За правильні відповіді кожен може заробити замість балів додаткові цукерки. У разі неправильної відповіді одну цукерку учаснику прийдеться віддати.

153. Юрченко Т. О. «Чия Пеппі Довгапанчоха найкраща?» : проєкт. Зарубіжна література. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/proekt-chiya-peppi-dovgapanchoha-naykrascha-234007.html>.

Анотація. Публікація містить розробку короткочасного проєкту «Чия Пеппі Довгапанчоха найкраща?» із зарубіжної літератури для уроку позакласного читання в 5 класі, що дозволяє узагальнити знання поняття «портрет у художній літературі», особливості портретного жанру; створити малюнки-портрети Пеппі Довгапанчохи; вчити засобами виразності виявляти характер людини, її захоплення, одяг; аналізувати та порівнювати досягнення та недоліки власного малюнку з роботами товаришів; розвивати навички уважного читання тексту, удосконалювати навички аналізу твору, характеристики образів-персонажів; виховувати увагу до внутрішнього світу людини.

154. Юрченко Т. О. А. П. Чехова «Хамелеон» : тести. 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-opovidannya-a-p-chehova-hameleon-854917.html>.

Анотація. Публікація містить 10 запитань із зарубіжної літератури в 6 класі для перевірки знань змісту оповідання А. П. Чехова «Хамелеон».

155. Юрченко Т. О. Адам Міцкевич. Балада «Світязь» : тести. 7 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/adam-mickevich-balada-svityaz-1071288.html>.

Анотація. Публікація містить 16 питань із зарубіжної літератури у 7 класі для перевірки знань змісту балади Адама Міцкевича «Світязь».

156. Юрченко Т. О. Астрід Ліндгрєн «Міо, мій Міо» : тести до казки. 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-kazki-astrid-lindgren-mio-miy-mio-1006903.html>.

Анотація. Публікація містить 12 запитань із зарубіжної літератури в 6 класі для перевірки знань змісту казки Астрід Ліндгрєн «Міо, мій Міо».

157. Юрченко Т. О. Билини та балади. Підсумкові запитання : контрольні тести. 7 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bilini-ta-baladi-pidsumkovi-zapitannya-1107526.html>.

Анотація. Публікація містить 24 контрольних завдання із зарубіжної літератури у 7 класі для перевірки знань учнів з теми «Билини та балади».

158. Юрченко Т. О. Ганс Крістіан Андерсен «Соловейко» : тести. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/gans-kristian-andersen-soloveyko-1154637.html>.

Анотація. Публікація містить 20 тестових завдань із зарубіжної літератури у 5 класі для перевірки знань учнів змісту казки Ганса Крістіана Андерсена «Соловейко».

159. Юрченко Т. О. Габрієля Гарсія Маркеса «Стариган із крилами» : тести до твору. 11 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-tvoru-gabrielya-garsia-markesa-starigan-iz-krilami-991429.html>.

Анотація. Публікація містить 12 запитань із зарубіжної літератури в 11 класі для перевірки знань змісту твору Габрієля Гарсія Маркеса «Стариган із крилами».

160. Юрченко Т. О. Даніель Дефо «Життя і незвичайні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо» : тести. 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/o-pushkin-kazka-pro-mertvu-carivnu-ta-simoh-bogatiriv-1144423.html>.

Анотація. Публікація містить 16 тестових завдань із зарубіжної літератури у 6 класі для перевірки знань учнів змісту роману Даніель Дефо «Життя і незвичайні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо».

161. Юрченко Т. О. Духовне випробування людини : контрольні тести. 7 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolni-testi-do-temi-duhovne-viprobuвання-lyudini-1213391.html>.

Анотація. Публікація містить 18 контрольних тестових завдань із зарубіжної літератури у 7 класі для перевірки рівня засвоєння знань учнів з теми «Духовне випробування людини».

162. Юрченко Т. О. Йоганн Вольфганг Гете. Біографія. Трагедія Гете «Фауст» : тести. 11 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yogann-volf-an-ete-biografiya-tragediya-ete-faust-1063721.html>.

Анотація. Публікація містить 24 питання із зарубіжної літератури у 11 класі для перевірки знань учнів з біографії Йоганна Вольфганга Гете та змісту поеми «Фауст».

163. Юрченко Т. О. Йоганн Крістоф Фрідріх Шиллер «Рукавичка» : тести. 7 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yogann-kristof-fridrih-shiller-rukavichka-1066805.html>.

Анотація. Публікація містить 12 питань із зарубіжної літератури у 7 класі для перевірки знань змісту балади Йоганна Крістофа Фрідріха Шиллера «Рукавичка».

164. Юрченко Т. О. Література і фольклор. Казки народів світу. Підсумкові запитання : контрольні тести. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/literatura-i-folklor-pidsumkovi-zapitannya-1111964.html>.

Анотація. Публікація містить 19 контрольних тестових завдань із зарубіжної літератури у 5 класі для перевірки знань учнів з теми «Література і фольклор. Казки народів світу».

165. Юрченко Т. О. М. О. Булгаков. Роман «Майстер і Маргарита» : тести. 11 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/m-o-bulgakov-roman-mayster-i-margarita-1160906.html>.

Анотація. Публікація містить 24 тестових завдання із зарубіжної літератури у 11 класі для перевірки знань учнів з біографії письменника, історії створення, публікації та змісту роману «Майстер і Маргарита».

166. Юрченко Т. О. Маркуса Френка Зузака «Крадійка книжок» : тести до твору. 11 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-tvoru-markusa-frenka-zuzaka-kradiyka-knizhok-1012474.html>.

Анотація. Публікація містить 12 запитань із зарубіжної літератури в 11 класі для перевірки знань змісту твору Маркуса Френка Зузака «Крадійка книжок».

167. Юрченко Т. О. Милорад Павич «Скляний равлик» : тести. 11 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/milorad-pavich-sklyaniy-ravlik-988704.html>.

Анотація. Публікація містить 12 запитань із зарубіжної літератури в 11 класі для перевірки знань змісту оповідання Милорада Павича «Скляний равлик».

168. Юрченко Т. О. Мудрість байки : тести. 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mudrist-bayki-1113697.html>.

Анотація. Публікація містить 16 контрольних тестових завдань із зарубіжної літератури у 6 класі для перевірки знань учнів з теми «Мудрість байки».

169. Юрченко Т. О. О. Пушкін «Казка про мертву царівну та сімох богатирів» : тести. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/o-pushkin-kazka-pro-mertvu-carivnu-ta-simoh-bogatiriv-1144423.html>.

Анотація. Публікація містить 20 тестових завдань із зарубіжної літератури у 5 класі для перевірки знань учнів змісту «Казки про мертву царівну та сімох богатирів» О. С. Пушкіна.

170. Юрченко Т. О. Оскар Уайльд «Хлопчик-зірка» : тести. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/oskar-uayld-hlopchik-zirka-1185041.html>.

Анотація. Публікація містить 20 тестових завдань із зарубіжної літератури у 5 класі для перевірки знань учнів змісту казки Оскара Уайльда «Хлопчик-зірка».

171. Юрченко Т. О. Перехід до модернізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці. Ш. Бодлер. П. Верлен. А. Рембо : тести 10 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-temi-perehid-do-modernizmu-vzaemodiya-simvolizmu-y-impresionizmu-v-lirici-sh-bodler-p-verlen-a-rembo-942897.html>.

Анотація. Публікація містить 11 запитань із зарубіжної літератури в 10 класі для перевірки знань з теми «Перехід до модернізму. Взаємодія символізму й імпресіонізму в ліриці. Ш. Бодлер. П. Верлен. А. Рембо».

172. Юрченко Т. О. Пушкін О. С. «Пісня про віщого Олега» : тести. 7 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pushkin-o-s-pisnya-pro-vischogo-olega-1084788.html>.

Анотація. Публікація містить 15 питань із зарубіжної літератури у 7 класі для перевірки знань змісту балади О. С. Пушкіна «Пісня про віщого Олега».

173. Юрченко Т. О. Р. Дала «Чарлі і шоколадна фабрика»: тести до твору. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-tvoru-r-dala-charli-i-shokoladna-fabrika-1009980.html>.

Анотація. Публікація містить 12 запитань із зарубіжної літератури в 5 класі для перевірки знань змісту твору Р. Дала «Чарлі і шоколадна фабрика».

174. Юрченко Т. О. Рей Дугласа Бредбері «Усмішка» : тести. 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-opovidannya-reya-duglasa-bredberi-usmishka-941471.html>.

Анотація. Публікація містить 10 запитань із зарубіжної літератури в 6 класі для перевірки знань змісту оповідання Рея Дугласа Бредбері «Усмішка».

175. Юрченко Т. О. Роберт Шеклі «Запах думки» : тести 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-opovidannya-roberta-shekli-zapah-dumki-942119.html>.

Анотація. Публікація містить 11 запитань із зарубіжної літератури в 6 класі для перевірки знань змісту оповідання Роберта Шеклі «Запах думки».

176. Юрченко Т. О. Туве Янсон «Капелюх чарівника» : тести до розділу першого казки. 5 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-rozdilu-pershogo-kazki-tuve-yanson-kapelyuh-charivnika-909768.html>.

Анотація. Публікація містить 10 запитань із зарубіжної літератури в 5 класі для перевірки знань змісту розділу першого казки Туве Янсон «Капелюх чарівника».

177. Юрченко Т. О. Франц Кафка «Перевтілення» : контрольні тести. 11 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/franc-kafka-perevtiennya-1087079.html>.

Анотація. Публікація містить 19 контрольних тестових завдань із зарубіжної літератури у 11 класі для перевірки знань учнів з біографії Франца Кафки та змісту новели «Перевтілення».

178. Юрченко Т. О. Чарлз Діккенс. «Різдвяна пісня в прозі, або Різдвяне оповідання з привидами» : тести. 6 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/charlz-dikkens-rizdvyana-pisnya-v-prozi-abo-rizdvyane-opovidannya-z-prividami-1186824.html>.

Анотація. Публікація містить 15 тестових завдань із зарубіжної літератури у 6 класі для перевірки знань учнів змісту «Різдвяної пісні в прозі, або Різдвяного оповідання з привидами» Чарлза Діккенса.

179. Юрченко Т. О. Як Робін Гуд став розбійником : тести до балади. 7 клас. Зарубіжна література. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-do-baladi-yak-robin-gud-stav-rozbiynikom-1062513.html>.

Анотація. Публікація містить 12 запитань із зарубіжної літератури у 7 класі для перевірки знань змісту балади «Як Робін Гуд став розбійником».

2.3. Іноземна мова

1. Валюх Т. Д. Використання здоров'язберігаючих технологій на уроках англійської мови (практико-зорієнтований посібник для вчителів англійської мови загальноосвітніх навчальних закладів) : авторська розробка. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/praktiko-zorientovaniy-posibnik-vikoristannya-zdorov-yazberigayuchih-tehnologiy-na-urokah-angliysko-movi-215544.html>.

Анотація. У збірнику зібрані матеріали з досвіду роботи вчителя. Посібник містить теоретичне обґрунтування необхідності впровадження елементів здоров'язбережувальних технологій у навчальний процес під час викладання іноземної мови. Завдяки матеріалам посібника вчитель може зробити урок цікавішим, дбати про фізичне, психічне та моральне здоров'я школярів.

2. Buryk M. S. Future teachers' self-educational competence of employment trainings and technologies. *The 21st century challenges in education and science* : Of the IX Scientific Pedagogical Readings of Young Scientists, Master's and Bachelor's Degree Students (Hlukhiv, April 22-23, 2021). Hlukhiv, 2021, С. 206–210.

Summary. It should be noted that the effectiveness of the formation of self-educational competence in future teachers of labor training and technology largely depends on the information support of the educational process. It is the use of the latest information and communication technologies that makes it possible to intensify the independent

activities of students and, accordingly, to increase the level of formation of self-educational competence. One of the types of individual and independent work with students is the use of modern learning technologies introduced in higher education institutions. It is a modular dynamic object-oriented learning environment Moodle, which is created by teachers to help students and is based on the use of modern information technology and computer-based learning tools.

3. Спіцина Г. Т. Inventions and Lifestyle : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-inventions-and-lifestyles-form-11-o-karpyuk-standard-level-216621.html>.

Анотація. Матеріал для тематичного контролю знань із англійської мови здобувачів освіти 11 класу (рівень стандарту).

4. Спіцина Г. Т. Nature and Environment : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-nature-and-the-environment-form-11-o-karpyuk-standard-level-413660.html>.

Анотація. Матеріал для контролю знань з англійської мови здобувачів освіти 11 класу (рівень стандарту) покликаний перевірити й оцінити рівень мовної та мовленнєвої компетентності учнів із теми «Nature and the Environment».

5. Алексеева О. Ю. Past Simple Passive : тест на вивчення та закріплення. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/past-simple-passive-1010360.html>.

Анотація. Тест створений для закріплення теми « Past Simple Passive». Сприяє формуванню навички правильного розпізнавання та використання граматичних структур у повсякденному житті.

6. Багута Т. М. Здорова їжа : мультимедійна презентація. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/multimedijna-prezentacia-na-temu-zdorova-iza-483227.html>.

Анотація. Проблема здорового харчування завжди була і буде актуальною. Дана презентація містить покрокове проведення уроку в 7 класі, починаючи з розмови про погоду, закінчуючи домашнім завданням.

7. Багута Т. М. Кіно в нашому житті : мультимедійна презентація. Англійська мова. 8-9 класи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/multimedijna-prezentacia-na-temu-kino-u-nasomu-zitti-483228.html>.

Анотація. Дана презентація містить матеріали про різні жанри кіно, завдання до даної теми, питання для дискусії.

8. Багута Т. М. Мое рідне село Мультимедійна презентація. Англійська мова. 6-10 класи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/multimedijna-prezentacia-na-temu-moe-ridne-selo-483230.html>.

Анотація. Вивчення англійської мови неможливе без знання матеріалу про рідний край. Дана презентація розповідає про історію виникнення поселення, цікаві місця, традиції, визначних земляків, які зробили наше село відомим на всю Україну.

9. Бережна Т. Г. Діагностувальна робота з письма. Англійська мова. 3 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/diagnostychna-robota-dlya-uchniv-3-klasu-nush-po-temi-hellospring/>.

Анотація. Діагностувальна робота для учнів 3 класу НУШ по темі : «Hello, Spring» має на меті перевірити знання учнів та містить в собі добірку завдань відповідно до теми згідно з чинною програмою та методичними рекомендаціями.

10. Бикова О. М. Онлайн-ресурси для вивчення англійської мови. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/onlajn-resursi-dla-vivcenna-anglijskoi-movi-481450.html>.

Анотація. В даному посібнику зібрані сайти та платформи для вивчення та викладання англійської мови.

11. Бикова Ю. В. Present Simple : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/present-simple-391453.html>.

Анотація. Тест розрахований на перевірку знань з граматичного матеріалу Past Simple (теперішній час).

12. Бих О. О. A variety of programmes : тестові завдання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/a-variety-of-programmes-389896.html>.

Анотація. Тестові завдання для учнів 9 класу. Створені для перевірки знань учнів з теми «Різноманітність програм». Можна використовувати під час дистанційного навчання і відразу отримати результати та перевірити свої помилки.

13. Бих О. О. Kinds of Sport : завдання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/cikavi-zavdanna-do-temi-kinds-of-sport-406439.html>.
Анотація. Завдання до теми «Kinds of Sport» розроблені для учнів 6-7 класів для перевірки знань з даної теми. Створені в програмі MS PowerPoint, з цікавим оформленням. Учні можуть вибрати свою стратегію виконання цих завдань.
14. Бих О. О. School subjects : тестові завдання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/school-subjects-376995.html>.
Анотація. Тестові завдання для учнів 5-7 класів. Створені для перевірки знань учнів з теми «Шкільні предмети». Можна використовувати під час дистанційного навчання і відразу отримати результати та перевірити свої помилки.
15. Бих О. О. The electrical household goods : тестові завдання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/the-electrical-household-goods-377126.html>.
Анотація. Тестові завдання для учнів 7 класу. Створені для перевірки знань учнів з теми «Електричні побутові товари». Можна використовувати під час дистанційного навчання і відразу отримати результати та перевірити свої помилки.
16. Бих О. О. Гра-презентація «Save Olenka» на тему «Travelling». Англійська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/gra-prezentacia-z-anglijskoi-movi-save-olenka-na-temu-travelling-4-klas-398990.html>.
Анотація. Дана розробка призначена для перевірки знань учнів 4-6 класів з теми «Travelling». Розробка містить в собі гру, створену в програмі Power Point, цікавий сюжет з відомого мультфільму та 12 тестових запитань з даної теми.
17. Бих О. О. Звичайні та десяткові дробі : тестові завдання. *Всеосвіта*. 2021. Математика. URL: <https://vseosvita.ua/test/zvychaini-ta-desiatkovi-droby-405008.html>.
Анотація. Тестові завдання для учнів 6 класу. Створені для перевірки знань учнів з теми «Звичайні та десяткові дробі». Можна використовувати під час дистанційного навчання і відразу отримати результати та перевірити свої помилки.
18. Бих О. О. Пори року. Місяці : календар для кабінету англійської мови. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendar-dla-kabinetu-anglijskoi-movi-404767.html>.
Анотація. Настінний або настільний календар для кабінету англійської мови створений разом з учнями під час вивчення теми «Пори року. Місяці». Підібрані цікаві фотографії з шкільного життя. В кінці календаря є завдання до вивченої теми, виконавши які, учні можуть отримати оцінки.
19. Бицан О. М. Weather and Clothes : презентація. Англійська мова. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-weather-and-clothes-dlya-5-klasu-268396.html>.
Анотація. Презентація містить матеріал по темі «Погода і одяг» для учнів 5 класу.
20. Бицан О. М. Погода і одяг. Предмети одягу : урок. Англійська мова. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-na-temu-pogoda-i-odyag-predmeti-odyagu-dlya-5-klasu-268392.html>.
Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку англійської мови по темі «Погода і одяг. Предмети одягу» для учнів 5 класу (за підручником О. Карп'юк). Робота на уроці направлена на активізацію лексики за темою, розвиток навичок аудіювання, читання та усного мовлення, сприяє формуванню позитивної мотивації до вивчення англійської мови.
21. Биченко Л. І. Do you like sports? : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-8-do-you-like-sports-446192.html>.
Анотація. Тематична контрольна робота складається з чотирьох завдань: закріплення лексичного та граматичного матеріалів, складання запитань різних типів та написання власного висловлювання. Контрольна робота складена до підручника Оксани Карп'юк, 10 клас.
22. Бокова І. А. Choose the Career : тематична контрольна робота. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/choose-the-career-352878.html>.
Анотація. Публікація містить розробку тематичної контрольної роботи по темі «Choose the Career» для 10 класу за підручником О. Карпюк. Контрольна робота складається з завдань різного рівня складності.
23. Бокова І. А. Family and Friends : тематична контрольна робота. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/family-and-friends-352929.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тематичної контрольної роботи по темі «Family and Friends» для 6 класу за підручником О. Карпюк. Контрольна робота складається з завдань різного рівня складності.

24. Бокова І. А. Great Britain : тематична контрольна робота. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/great-britain-258405.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тематичної контрольної роботи по темі «Great Britain» для 5 класу за підручником О. Карпюк. Контрольна робота складається з завдань різного рівня складності.

25. Бокова І. А. Great Britain : тематична контрольна робота. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/great-britain-246714.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тематичної контрольної роботи по темі «Great Britain» для 9 класу за підручником О. Карпюк. Контрольна робота складається з завдань різного рівня складності.

26. Бокова І. А. Hobbies and Interests : тематична контрольна робота. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/hobbies-and-interests-360602.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тематичної контрольної роботи по темі «Hobbies and Interest» для 5 класу за підручником О. Карпюк. Контрольна робота складається з завдань різного рівня складності.

27. Бокова І. А. Life of Society : тематична контрольна робота. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/life-of-society-295707.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тематичної контрольної роботи по темі «Life of Society» для 11 класу за підручником О. Карпюк. Контрольна робота складається з завдань різного рівня складності.

28. Бокова І. А. Listening p. 213 до підручника О. Карпюк 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/listening-p-213-234131.html>.

Анотація. Матеріали до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 11 класу допоможуть учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

29. Бокова І. А. Listening p. 84 до підручника О. Карпюк 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/listening-p84-366489.html>.

Анотація. Матеріали до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 10 класу допоможуть учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

30. Бокова І. А. Why go to School? : завдання до тексту для читання. підручнику О. Карпюк для 10 класу *Всеосвіта*. 2021. С. 64–65. URL: <https://vseosvita.ua/test/why-go-to-school-karpiuk-p-64-65-354973.html>.

Анотація. Матеріали до тексту для читання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 10 класу «Why go to School?» допоможуть учителю перевірити, як діти зрозуміли прочитаний вдома текст. Матеріали складаються з завдань різного рівня, та дають змогу перевірити як засвоєння учнями лексичного матеріалу так і зрозуміння змісту тексту.

31. Бокова І. А. Why go to School? : тематична контрольна робота. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/why-go-to-school-389607.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тематичної контрольної роботи по темі «Why Go to School?» для 10 класу за підручником О. Карпюк. Контрольна робота складається з завдань різного рівня складності.

32. Бокова І. А. О. Карпюк «Traditional British Meals» : завдання до тексту для читання. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/traditional-british-meals-394287.html>.

Анотація. Матеріали до тексту для читання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 10 класу «Traditional British Meals» допоможуть учителю перевірити, як діти зрозуміли прочитаний вдома текст. Матеріали складаються з завдань різного рівня, та дають змогу перевірити як засвоєння учнями лексичного матеріалу так і зрозуміння змісту тексту.

33. Бокова І. А. О. Карпюк «Friends Online» : завдання до тексту для читання 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/friends-online-389741.html>.

Анотація. Матеріали до тексту для читання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 5 класу «Friends Online» допоможуть учителю перевірити, як діти зрозуміли прочитаний вдома текст. Матеріали складаються з завдань різного рівня, та дають змогу перевірити як засвоєння учнями лексичного матеріалу так і зрозуміння змісту тексту.

34. Бокова І. А. О. Карпюк «Nigel's Party» : завдання до тексту для аудіювання. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/nigels-party-374032.html>.
Анотація. Матеріали до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 5 класу допоможуть учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.
35. Бокова І. А. Урок з англійської мови для 6 класу «Подорож – це цікаво». *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища*. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 21.
Анотація. У розробці представлені матеріали комбінованого уроку, різноманітні форми та методи, які застосує учитель на уроці, він стане у нагоді при підготовці уроків.
36. Бокова І. А. Урок з англійської мови для 9-го класу «Науковці та винахідники. Альберт Ейнштейн». *STEM – освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. 78 с.
Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття з англійської мови з використанням елементів STEM – освіти. Матеріали стануть у нагоді вчителям англійської мови при підготовці уроків.
37. Бокова І. А. The Council of Europe : слухання для 11 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/the-council-of-europe-283562.html>.
Анотація. Матеріали до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 11 класу допоможуть учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.
38. Борсай І. І. The Map of London : квест. Виховний захід з англійської мови для учнів 6-7 класів. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/240726>.
Анотація. Публікація містить розробку виховного заходу з англійської мови, який допомагає розвивати вміння долати труднощі у вивченні англійської мови, мовну згоду, вміння послідовно викладати свої думки, вдосконалити навички письма та виховувати зацікавленість до англійських звичаїв та традицій.
39. Бугайченко К. С. Complex Test for Unit 4. Solutions Intermediate : тестові завдання. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/complex-test-for-unit-4-solutions-intermediate-762999.html>.
Анотація. Публікація містить 25 різнорівневих тестових завдань для контролю лексико-граматичних навичок до НМК Solutions Intermediate 2nd Edition.
40. Бугайченко К. С. Grammar revision. Wider world 1, Module 2 : розробка тематичного тесту. 5 клас. *На урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/test/grammar-revision-wider-world-1-module-2-1097217.html>.
Анотація. Публікація містить розробку тематичного тесту до теми «Харчування» за НМК Wider World 1.
41. Бугайченко К. С. Present Perfect vs Present Perfect Continuous Tenses : тестові завдання. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/present-perfect-vs-present-perfect-continuous-tenses-758209.html>.
Анотація. Публікація містить тестові завдання для визначення рівня сформованості навичок використання перфектних часів.
42. Бугайченко К. С. Robert Burns. English Literature: тестові завдання. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/robert-burns-english-literature-1011408.html>.
Анотація. Публікація містить 16 тестових завдань на визначення рівня засвоєння знань про творчість Р. Бернса до уроків Спецкурсу англійської мови (англійська література).
43. Бугайченко К. С. Use of English, Level B2 : тренувальний тест. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/use-of-english-level-b2-409267.html>.
Анотація. Публікація містить тренувальний тест для підготовки до ЗНО з англійської мови.
44. Бугайченко К. С. Video&Listening Comprehension. English Wedding : відео та тести. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/video-amp-listening-comprehension-english-wedding-1039379.html>.
Анотація. Публікація містить посилання на відео та тести на розуміння переглянутого матеріалу до курсу крайознавства.
45. Валюх Т. Д. Party. Invitation : конспект уроку. Англійська мова. 5 клас. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-na-temu-zaprosenna-na-vecirku-meta-osvitna-aktivizuvati-leksicnij-material-temi-u-movi-ucniv-povtoriti-present-simple-tense-402259.html>.
Анотація. Матеріали уроку містять завдання, які допоможуть активізувати лексичний матеріал теми у мові учнів, повторити Present Simple Tense. У даному плані-конспекті запропоновані вправи, спрямовані на розвиток навичок усного мовлення з опорою на ключові слова, читання текстів, формування навичок роботи в групах.

46. Валюх Т. Д. Party. Invitation : презентація. Англійська мова. 5 клас. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-na-temu-party-invitation-215547.html>,
<https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-anglijskoi-movi-u-5-klasi-na-temu-party-invitation-402253.html>.
Анотація. Презентація до уроку англійської мови на тему «Party. Invitation» містить ілюстративні матеріали, завдання для учнів, спрямовані на активізацію знань лексики, розвиток комунікативних навичок. Матеріали презентації стануть у нагоді вчителям загальноосвітніх навчальних закладів.
47. Власенко А. О. Future Perfect Simple : мультимедійна презентація. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/multimedijna-prezentacia-future-perfect-simple-402803.html>.
Анотація. Мультимедійна презентація містить основні аспекти використання майбутнього доданого часу. Матеріал розрахований на учнів 8 класу. Схематичне зображення важливих моментів використання граматичної конструкції Future Perfect Simple разом з наведеними прикладами сприятимуть успішному засвоєнню навчального матеріалу.
48. Власенко А. О. Презентація з англійської мови. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-anglijskoi-movi-402780.html>.
Анотація. Допоміжний матеріал учителю англійської мови при вивченні умовних речень 0 та I типу. Містить доступні для розуміння схематичні зображення особливостей вживання умовних речень в англійській мові з наведеними прикладами.
49. Вовк В. О. Тест з англійської мови. Англійська мова. 5 клас. На Урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/test-z-anglijsko-movi-dlya-5-klasu-na-vivchennya-dieslova-to-be-217487.html>.
Анотація. Публікація містить завдання щодо вивченого дієслова to be у Present Simple та призначений на перевірку вміння письма.
50. Вовк В. О. Тест з англійської мови. Англійська мова. 5 клас. На Урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/test-z-anglijsko-movi-dlya-5-klasu-na-vivcheni-gramatichni-chasi-present-simple-past-simple-future-simple-present-continuous-and-present-perfect-215587.html>.
Анотація. Публікація містить завдання щодо вивченої граматики Present Simple, Past Simple, Future Simple, Present Continuous and Present Perfect та призначений на перевірку вміння письма.
51. Воропай Ю. Г. Inventions and Discoveries : узагальнююча контрольна робота. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-inventions-and-discoveries-412166.html>.
Анотація. Складається з аудіювання, завдань з граматики Passive Voice та активної лексики по темі. Потребує знань найважливіших світових відкриттів та їх авторів.
52. Воропай Ю. Г. Inventions and Discoveries : узагальнююча контрольна робота. На урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-po-temi-inventions-and-discoveries-220794.html>.
Анотація. Контрольна робота включає в себе завдання з аудіювання, активної лексики та вправ на граматику Passive Voice.
53. Галушко Т. В. Літній мовний табір «FUN@SUN» : звіт. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/zvit-litnij-movnij-tabir-funsun-472959.html>.
Анотація. Звіт табору, основною метою якого було зацікавити і залучити учнів до процесу опанування англійської мови, сприяти розвитку навичок та вміння використання мовних форм для реальних комунікативних цілей. У літньому мовному таборі діти змогли здобути необхідні мовні навички, непомітно подолати мовний бар'єр, удосконалити розмовні навички.
54. Говорун Л. А. Їжа. Улюблені страви : конспект уроку. Англійська мова. 5 клас. На урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-zha-ulyubleni-stravi-246109.html>.
Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку «Їжа. Улюблені страви» з англійської мови для 5 класу до підручника А. Несвіт. У конспекті представлені авторські матеріали, різноманітні завдання, тестові завдання, матеріали для роботи в малих групах.
55. Гологан А. М. Харчування. У кафе : презентація. Англійська мова. 5 клас. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-harcuvanna-u-kafe-za-pidrucnikom-kalinina-iv-samojlukevich-iv-503627.html>.
Анотація. Презентація до уроку «Харчування. У кафе» є планом уроку з англійської мови в 5 класі (за підручником Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В.). Кожен слайд є певним етапом уроку з подачею основних понять та матеріалу. Працюючи з презентацією, дуже легко спланувати етапи уроку та розрахувати час для кожної вправи.

56. Гологан А. М. Харчування. У кафе : урок. Англійська мова. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/harcuvanna-u-kafe-za-pidrucnikom-kalinina-iv-samojlukevich-iv-503622.html>.
Анотація. У розробці представлений матеріал до уроку «Харчування. У кафе» для учнів 5 класу (за підручником Калініна Л. В., Самойлюкевич І. В.). *Практична мета:* практикувати учнів у монологічному та діалогічному мовленні за темою, повторити злічувальні / незлічувальні іменники; розвивати уяву, мовленнєву реакцію, уміння логічно, послідовно викладати думки іноземною мовою, самостійно планувати мовленнєвий учинок, аналізувати, порівнювати явища, що вивчаються; виховувати культуру мовлення, спілкування.
57. Гонтаренко Н. І. «Я, моя родина, мої друзі» за підручником Solutions Upper-Intermediate ThirdEdition : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-ya-moya-rodina-mo-druzi-za-pidrucnikom-solutions-upper-intermediate-third-edition-260803.html>.
Анотація: Контрольна робота з теми «Я, моя родина, мої друзі» для учнів 10 профільного класу за підручником Solutions Upper-Intermediate ThirdEdition (Unit I).
58. Гонтаренко Н. І. Ukraine : тестові завдання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zavdannya-z-temi-ukraine-256546.html>.
Анотація. Публікація містить тестові завдання з теми «Ukraine» до підручника Буренко В. М. Англійська мова (10-й рік навчання, рівень стандарту) з ключами.
59. Гонтаренко Н. І. Контроль письма I семестр за підручником Solutions Upper-Intermediate ThirdEdition. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrol-pisma-i-semestr-za-pidrucnikom-solutions-upper-intermediate-third-edition-267901.html>.
Анотація. Публікація містить лексико-граматичні завдання та творче завдання – лист.
60. Гонтаренко Н. І. Країни виучуваної мови" за підручником Solutions Upper-Intermediate ThirdEdition : контрольна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-kra-ni-viuchuvano-movi-za-pidrucnikom-solutions-upper-intermediate-third-edition-264995.html>.
Анотація. Контрольна робота з теми «Країни виучуваної мови» для учнів 10 профільного класу за підручником Solutions Upper-Intermediate ThirdEdition (Unit 3).
61. Грибань І. М. Подорож до Лондона. Визначні пам'ятки міста. Повторення правил вживання означеного артикля : розробка уроку. Англійська мова. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/profile/664758>.
Анотація. Розробка уроку допоможе тренувати вживання тематичних ЛО та ГС в усному та писемному мовленні за темою, удосконалити навички читання, письма, аудіювання та говоріння, розвинути здібності критичного мислення й незалежного висловлювання.
62. Дарагань Л. Д. Тварини : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-z-angliysko-movi-dlya-1-klasu-na-temu-tvarini-235215.html>.
Анотація. Презентація містить матеріал для учнів 1 класу, спрямований на фонетичне відпрацювання звуків, вивчення назв тварин та практикування у складанні речень про кількість тварин.
63. Дихтяренко Т. О. Ascania-Nova Nature Reserve : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ascania-nova-nature-reserve-1114565.html>.
Анотація. Тест з англійської мови для учнів 9 класу на тему: «Асканія-Нова - біосферний заповідник», що дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.
64. Донець Я. О. That`s me : тестові завдання для перевірки вивченого матеріалу. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/new-destination-a11-397569.html>.
Анотація: розроблені тестові завдання можна використовувати для перевірки сформованих лексичних (Colours. Items related to travelling. Family members. Clothes. Opposite adjectives. Physical appearance.) та граматичних (Have got. Possessive case) навичок з теми «That`s me».
65. Донець Я. О. Інтерактивні тестові завдання з аудіювання для підготовки учнів до ЗНО 2022 з англійської мови. 2021. URL: <https://www.liveworksheets.com/bc2819326es>.
Анотація. Інтерактивні тестові завдання можна використовувати для перевірки рівня сформованості навичок аудіювання в учнів старшої школи. Завдання подані в форматі ЗНО.
66. Дудко Л. В. Їжа : діагностувальна робота. 2 варіант. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostuvalna-robota-dlya-3-klasu-za-temoyu-zha-2-variant-265769.html>.
Анотація. Публікація містить розробку завдань для перевірки рівня засвоєння конструкції There is/ There are в розповідних та питальних реченнях в учнів 3 класу.

67. Дудко Л. В. Food , Please! : діагностувальна робота. 1 варіант. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-dlya-3-klasu-za-temoyu-food-please-1-variant-265786.html>.
Анотація. Публікація містить розробку завдань для перевірки рівня засвоєння лексичного та граматичного матеріалу, навичок читання та аудіювання в учнів 3 класу за темою «Food, Please!» за підручником «Smart Junior» Г. К. Мітчел, Марілені Малкогіанні. К. : Видавництво «Лінгвіст», 2020.
68. Дудко Л. В. Food, Please! : діагностувальна робота. 2 варіант. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-dlya-3-klasu-za-temoyu-food-please-2-variant-265789.html>.
Анотація. Публікація містить розробку завдань для перевірки рівня засвоєння лексичного та граматичного матеріалу, навичок читання та аудіювання в учнів 3 класу за темою «Food, Please!» за підручником «Smart Junior» Г. К. Мітчел, Марілені Малкогіанні. К. : Видавництво «Лінгвіст», 2020.
69. Дудко Л. В. Дозвілля : діагностувальна робота. 1 варіант. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-dlya-3-klasu-za-temoyu-dozvillya-1-variant-265781.html>.
Анотація. Публікація містить розробку завдань для перевірки рівня засвоєння лексичного та граматичного матеріалу в учнів 3 класу за темою «Дозвілля» за підручником «Smart Junior» Г. К. Мітчел, Марілені Малкогіанні. К. : Видавництво «Лінгвіст», 2020.
70. Дудко Л. В. Дозвілля : діагностувальна робота. 2 варіант. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-dlya-3-klasu-za-temoyu-dozvillya-2-variant-265783.html>.
Анотація. Публікація містить розробку завдань для перевірки рівня засвоєння лексичного та граматичного матеріалу в учнів 3 класу за темою «Дозвілля» за підручником «Smart Junior» Г. К. Мітчел, Марілені Малкогіанні. К. : Видавництво «Лінгвіст», 2020.
71. Дудко Л. В. Їжа : діагностувальна робота. 1 варіант. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-dlya-3-klasu-za-temoyu-zha-265762.html>.
Анотація. Публікація містить розробку завдань для перевірки рівня засвоєння конструкції *There is/ There are* в розповідних та питальних реченнях в учнів 3 класу.
72. Дьяченко П. А. Day by day (Unit 4) : діагностична робота. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-3-klas-day-by-day-unit-4-219997.html>.
Анотація. Діагностична робота для 3 класу теми «Day by day» (Unit 4) для учнів 3 класу за програмою НУШ (до підручника О.Д. Карпюк). Закріплення слів та базових фраз з теми.
73. Дьяченко П. А. Do you like carrots? : діагностична робота. Unit 7. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/diagnostichna-robota-2-klas-do-you-like-carrots-unit-7-972984.html>.
Анотація. Тестові завдання допоможуть вчителю перевірити рівень засвоєння знань учнями з теми «Food». Стане у нагоді вчителю під час дистанційного навчання.
74. Дьяченко П. А. Food : тести. А. Несвіт. Unit 2. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/food-7-klas-nesvit-a-unit-2-1143692.html>.
Анотація. Тестова робота з теми «Food» допоможе вчителю перевірити рівень засвоєння назв предметів кухонного обладнання, структур *let/be allowed to*, *the Past Perfect Tense*, злічуваних та незлічуваних іменників та дієслів, що позначають дії, які виконуються з продуктами харчування.
75. Дьяченко П. А. It was Yesterday : діагностична робота до підручника О. Карпюк. Unit 5. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/diagnostichna-robota-3-klas-it-was-yesterday-unit-5-do-pidruchnika-o-karpjuk-919499.html>.
Анотація. Дана тестова робота складена з метою перевірити рівень володіння навичками утворення стверджувальних і питальних речень, вживання допоміжного дієслова *did*, правильних і неправильних дієслів, часових маркерів в *Past Simple Tense*.
76. Зазеленська І. Ю. Doctor! Doctor! : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/doctor-doctor-lesson-1-form-7-221468.html>.
Анотація. У презентації містяться матеріали до 1 уроку в 7 класі з теми «Doctor! Doctor»: прислів'я, приказки, вірші англійською мовою про здоров'я, фонетична розминка, матеріали для повторення минулого неозначеного часу, модального дієслова «слід», запропоновано зразок діалогу «У лікаря».
77. Зазеленська І. Ю. Food : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/food-lesson-1-form-6-213548.html>.
Анотація. Матеріал буде корисний при вивченні теми «Їжа» у 6 класі. У презентації містяться вірші, прислів'я, фонетична розминка, необхідна для першого заняття лексика, ігрові форми роботи з матеріалом допоможуть учням легше сприймати виучуваний матеріал.

78. Зазеленська І. Ю. Nature and Environment : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/nature-and-the-environment-221467.html>.

Анотація. Презентація може бути корисною вчителям англійської мови, які працюють за підручником О. Карпюк у 9 класі. У презентації містяться матеріали для введення та засвоєння нової лексики теми, цікаві відео- та аудіоматеріали, завдання для опрацювання тексту для читання.

79. Захарієнко Л. В. Україна – наша Батьківщина : розробка конспекту уроку. Англійська мова. 8 клас. урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-ukraina-nasa-batkivshina-487120.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з англійської мови у 8 класі з теми «Україна – наша Батьківщина». Матеріал допоможе учням активізувати навички й уміння усного мовлення; виховувати любов до рідної країни та культуру мовлення; розвивати навички читання, говоріння та письма.

80. Зозуля Ю. Л. My house» за підручником Smart Junior 3 for Ukraine : інтерактивна вправа. Англійська мова. 3 клас. *Wordwall*. 2021. URL: <https://wordwall.net/ru/resource/28472380>.

Анотація. Дана вправа розрахована на вправління та закріплення лексичного матеріалу з теми «Будинок. Меблі».

81. Івашина Н. М. Food : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-z-anglijsko-movi-dlya-2-klasu-zovnishnist-236462.html>.

Анотація. Урок підготовлено для здобувачів освіти 2 класів, що навчаються за підручником Г. К. Мітчелл «Smart Junior 2».

82. Ільченко Ю. В. Мотивація учнів до навчання. Навички тайм-менеджменту. Дедлайни. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dopovid-prezentaciya-246022.html>.

Анотація. Доповідь про визначні компоненти організації навчальної діяльності.

83. Кажанова Н. Г. «Мистецтво», «Жанри живопису», «Музеї», «Шедеври світового мистецтва» : презентація. Англійська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-anglijskoi-movi-dla-10-klasu-z-temi-mistectvo-432084.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з англійської мови з теми «Мистецтво», «Жанри живопису», «Музеї», «Шедеври світового мистецтва» для 10 класу з розвитку лексичних навичок, навичок говоріння, аудіювання. Презентація містить тематичні лексичні одиниці, жанри живопису, зображення відомих художніх музеїв, твори мистецтва, правила поведінки в музеях.

84. Кажанова Н. Г. Мистецтво : розробка уроку. Англійська мова. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-z-anglijsko-movi-dya-10-klasu-na-temu-mistectvo-224996.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з англійської мови для 10 класу на тему : «Мистецтво» за підручником Англійська мова О. Карпюк. Конспект уроку містить завдання з використанням лексичного та граматичного матеріалу, навчальні ігри з використанням мультимедійних засобів.

85. Кажанова Н. Г. Хобі : розробка уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-uroku-z-anglijskoi-movi-dla-5-klasu-z-temi-hobi-432109.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з англійської мови для 5 класу з теми «Хобі». Це урок повторення та систематизації вивченого тематичного матеріалу. Розробка містить завдання для активізації вживання лексичного матеріалу, матеріал для аудіювання, говоріння, навчальні ігрові завдання, учнівські міні-проекти, тлумачення слова «хобі», вірші.

86. Карлашова А.І. Food : діагностична робота. Англійська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-z-anglijskoi-movi-dla-ucniv-2-klasu-z-temi-food-445054.html>.

Анотація. Дане завдання допоможе: забезпечення практики читання мовлення; розвиток навичок письма; активізація навичок індивідуальної роботи; поглиблення та систематизація знань учнів про здорове харчування кухні та кулінарні традиції.

87. Карлашова А.І. International exams in England : презентація. Англійська мова. 11 клас. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-international-exams-in-england-495419.html>.

Анотація. Презентація для ознайомлення учнів 11 класу з освітньою програмою, екзаменами, оцінюванням в англомовних країнах.

88. Карлашова А.І. Семестрова контрольна робота з читання. Англійська мова. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/semestrova-kontrolna-robota-z-citanna-anglijska-mova-5-klas-446771.html>.

Анотація. Дана розробка підходить як для перевірки знань учнів з самостійного читання, закріплення лексичного матеріалу, так і для контролю читання. Пропонується завдання для визначення рівня сформованості компетенції в читанні та аудіюванні.

89. Клименко В. В. Inventors and inventions : тест. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/inventors-and-inventions-p-126-127-oksana-karpyuk-734242.html>.

Анотація. Тест містить завдання на заповнення пропусків у реченнях, на визначення рівня засвоєння лексичного матеріалу з теми «Винахідники та винаходи» за підручником Оксани Карпюк.

90. Клименко В. В. What's the time? : тест. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/what-s-the-time-1109878.html>.

Анотація. Тест містить завдання на визначення рівня оволодіння теми «Годинник».

91. Книш А. А. Граматичний тренажер для 11 класу. Підготовка до ЗНО : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gramatichnyi-trenazher-dlya-11-klasu-pidgotovka-do-zno-241655.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з англійської мови для учнів 11 класу. Матеріал може бути використаний як самостійна робота або граматичний тренажер для підготовки учнів 11 класу до ЗНО.

92. Книш А. А. Діагностична робота з письма для 3 класу НУШ : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-pisma-dlya-3-klasu-nush-241652.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з англійської мови для учнів 3 класу. Діагностична робота з письма допоможе перевірити знання учнів третього класу за другим семестр.

93. Книш А. А. У світі економіки : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-u-sviti-ekonomiki-za-osvitnim-proektom-krila-uspihu-241651.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів третього класу з теми «У світі економіки» за освітнім проектом «Крила успіху». Цей урок-презентація допоможе провести заняття в цікавій та пізнавальній формі за програмою освітнього проекту «Крила успіху».

94. Книш А. А. Урок з теми «Дати травня» за освітнім проектом «Крила успіху» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-dati-travnnya-za-osvitnim-proektom-krila-uspihu-241649.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів третього класу з теми «Дати травня» за освітнім проектом «Крила успіху». Цей урок-презентація допоможе провести заняття в цікавій та пізнавальній формі за програмою освітнього проекту «Крила успіху».

95. Книш А. А. Урок селфі-аудит до теми «Їжа» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-selfi-audit-do-temi-zha-241648.html>.

Анотація. Урок-презентація містить цікаві завдання до проведення контролю знань з аудіювання в 3 класі в другому семестрі.

96. Кобець А. П. Флеш-картки з англійської мови. *Всеосвіта*. 2021. <https://vseosvita.ua/library/fles-kartki-z-anglijskoi-movi-483379.html>.

Анотація. Флеш-картки з англійської мови – це чудовий спосіб вивчити нові слова, а разом з тим підвищити рівень англійської та стати цікавим співрозмовником.

97. Ковальчук Ю. І. I like music : конспект уроку. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/214109>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку у 8 класі для розвитку комунікативних компетентностей учнів, використовуючи необхідний лексико-граматичний матеріал. Виховною метою проведення уроку є залучення учнів до пізнання та розуміння цінності надбань світової музичної культури.

98. Козлова В.О. My toys : презентація до уроку. Англійська мова. 2 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88000>.

Анотація. Мета презентації повторити вживання чисел від 10 до 20, закріпити лексичний матеріал, відпрацювати структури: How many..., I have got....

99. Корецька А. В. Одяг в різні пори року : презентація до уроку. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-z-temi-odag-v-rizni-pori-roku-492544.html>.

Анотація. Презентація для 3 класу з теми «Одяг у різні пори року» була створена для уроку з однойменною темою (підручник: Т. Будна «Англійська мова», 3 клас). Адже саме візуалізація навчальної інформації дає змогу розв'язати низку педагогічних завдань. Пісні, запропоновані увазі учнів, сприяють

активізації тематичної лексики та вивчених граматичних структур, емоційному налаштуванню дітей та релаксації під час навчального заняття.

100. Корецька А. В. Одяг у різні пори року : конспект уроку. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-dla-3-klasu-za-pidrucnikom-tbudna-tema-odag-v-rizni-pori-roku-492543.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з англійської мови «Одяг у різні пори року» для 3 класу НУШ за підручником Т. Будна. Урок побудований з урахуванням розвитку комунікативних компетентностей учнів шляхом запровадження особистісно-орієнтованого та діяльнісного підходів до навчання на основі комунікативно-ситуативного підходу. Загадки, які пропонуються учням, сприяють розвиткові критичного мислення. А діалоги - формуванню в них життєвих компетентностей. Діти вчаться підбирати одяг у різну пору року та різну погоду. Навчальні проекти дають можливість учню продемонструвати свої знання лексики та допомагають побудувати монологічні висловлювання. На цьому уроці у дітей формується почуття толерантного ставлення до природи в різну пору року, адже «Немає поганої погоди - є поганий одяг».

101. Кубишко І. М. Їжа : презентація. Англійська мова. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/povtorennya-temi-zha-artikli-a-an-some-236523.html>.

Анотація. Презентація до теми "Їжа". Вивчення артиклів *a, an, some*.

102. Куткова А. І. Здорове харчування : конспект уроку. Англійська мова. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/257832>.

Анотація. Пропонований конспект уроку буде корисним вчителям англійської мови при вивченні теми «Здорове харчування». Публікація містить вправи, які допоможуть закріпити та удосконалити знання з даної теми, повторити різні кулінарні методи готування та удосконалити навички написання рецептів.

103. Кучерявенко К. В. «Easter holidays» : онлайн-тести. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-dlya-5-klasu-z-temi-easter-holidays-942260.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

104. Кучерявенко К. В. Great Britain. London : онлайн-тести. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-dlya-7-klasu-z-temi-great-britain-london-895851.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

105. Кучерявенко К. В. My family and friends (за підручником А. Несвіт) : онлайн-тести. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-dlya-7-klasu-z-temi-my-family-and-friends-za-pidrucnikom-nesvit-1053359.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

106. Кучерявенко К. В. My homeplace (за підручником О. Карпюк НУШ) : онлайн-тести. 4 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-dlya-4-klasu-z-temi-my-homeplace-za-pidrucnikom-o-karpyuk-nush-1157911.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

107. Кучерявенко К. В. Sweet home (за підручником О. Карпюк НУШ) : онлайн-тести. 3 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/testi-dlya-3-klasu-z-temi-sweet-home-za-pidrucnikom-o-karpyuk-nush-1151251.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

108. Лазаренко В. Г. Day by day : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-z-temi-day-by-day-dla-3go-klasu-457352.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота з теми «Day by day» для третього класу містить чотири завдання. перше та друге завдання на перевірку лексичного матеріалу, третє та четверте на перевірку граматичного матеріалу.

109. Лазаренко В. Г. Doing things : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-z-temi-doing-things-dla-2go-klasu-457350.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота з теми «Doing things» для 2 класу містить чотири завдання. перше та друге завдання на перевірку лексичного матеріалу, третє та четверте на перевірку граматичного матеріалу.

110. Лазаренко В. Г. Hello, Spring! : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-z-temi-hello-spring-dla-3go-klasu-457354.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота з теми «Hello, Spring!» для третього класу класу містить чотири завдання. перше та друге завдання на перевірку лексичного матеріалу, третє та четверте на перевірку граматичного матеріалу.

111. Лазаренко В. Г. In my classroom : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-dla-2-klasu-za-temou-in-my-classroom-402032.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота за Unit 3 тема «In my classroom» містить три завдання. Перше завдання - на перевірку лексики, друге - перевірка засвоєних знань годинника та третє - граматичне завдання.

112. Лазаренко В. Г. It was yesterday : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-z-temi-it-was-yesterday-dla-3-klasu-457334.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота з теми «It was yesterday» містить чотири завдання. Перше завдання - на перевірку лексики, друге - перевірка засвоєних знань Past Simple, третє та четверте - граматичне завдання.

113. Лазаренко В. Г. Let's have a holiday : план конспект уроку. Англійська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-uroku-dla-4-klasu-za-temou-lets-have-a-holiday-402663.html>.

Анотація. Урок з англійської мови проведений у 4 класі до підручника Карп'юк з використанням мультимедійної презентації та сучасних, цікавих для дітей форм роботи на уроці. На уроці презентований новий лексичний матеріал за темою «Покупки».

114. Лазаренко В. Г. On the move : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-z-temi-on-the-move-dla-4go-klasu-457362.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота з теми «On the move» для 4 класу містить чотири завдання. перше завдання - на перевірку лексичного матеріалу, друге, третє та четверте на перевірку граматичного матеріалу.

115. Лазаренко В. Г. Professions : план конспект уроку. Англійська мова. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-uroku-dla-3-klasu-nus-z-temi-professions-402908.html>.

Анотація. План конспект уроку для 3 класу НУШ з теми «Professions». Під час уроку учні повторюють ЛО тем, навчаються діалогічному та монологічному мовленню за темами, розвивають пам'ять та увагу. Виховується в учнів інтерес до професії.

116. Лазаренко В. Г. Seasons and clothes : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-z-temi-seasons-and-clothes-dla-2go-klasu-457342.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота з теми «Seasons and clothes» для другого класу містить чотири завдання. Перше завдання та третє - на перевірку лексики, друге та четверте - граматичне завдання. Дана контрольна робота - гарний помічник в перевірці знань учнів з теми/

117. Лазаренко В. Г. Shopping : план конспект уроку. Англійська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-uroku-dla-4-klasu-z-temishopping-402913.html>.

Анотація. План конспект уроку для 4 класу з теми «Shopping». На уроці закріплюємо вивчені ЛО з теми; продовжувати вчити учнів будувати висловлювання з вивченною лексикою у діалогічному мовленні; розвиваємо навички читання, аудіювання та письма/

118. Лазаренко В. Г. The world of nature : діагностична контрольна робота. Англійська мова. 4 клас. *Всеосвіт*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-kontrolna-robota-z-temi-the-world-of-nature-dla-4go-klasu-457357.html>.

Анотація. Діагностична контрольна робота з теми «The world of nature» для 4 класу містить чотири завдання. перше завдання - на перевірку лексичного матеріалу, друге, третє та четверте на перевірку граматичного матеріалу.

119. Логвиненко Н. М. Як зблизити дітей online. *Шкільний світ*. 2021 № 1-2. С. 849–850.

Анотація. Пропонуються методики, які допомагають урізноманітнювати дистанційне навчання та згуртувати клас.

120. Лойченко І. А. London sights : тест до тексту для читання до підручника О. Карпюк. Англійська мова. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/london-sights-ex-2-p-157-karpuk-970551.html>.

Анотація. Тест з англійської мови для 7 класу на тему: «London sights» містить завдання для перевірки розуміння прочитаного учнями тексту про визначні місця Лондона.

121. Лойченко І. А. Past Simple : тест. Англійська мова. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/past-simple-5-24-03-993980.html>.

Анотація. Тест з англійської мови для 5 класу на тему: «Past Simple» дає змогу перевірити, як учні засвоїли правила побудови речень в минулому часі та вивчили таблицю неправильних дієслів.

122. Лук'янчук В. М. Mass-Media (Засоби масової інформації) : план-конспект уроку. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-uroku-z-anglijskoi-movi-u-8-klasi-na-temu-mass-media-150218.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з англійської мови у 8 класі по темі «Засоби масової інформації», на якому вдосконалюються навички вживання учнями нових лексичних одиниць, усного мовлення з опорою на лексико-граматичні структури, розвивається мовна здогадка й мовленнєва реакція здобувачів освіти.

123. Мазур М. О. Винаходи та відкриття : гра. 9 клас. *Kahoot*. 2021. URL: <https://create.kahoot.it/details/aed5d3bc-41b1-4237-831a-bbd9b7ab5a26>.

Анотація. Гра містить завдання для узагальнення матеріалу по темі «Винаходи та відкриття».

124. Мазур М. О. Життя В. Шекспіра. Актори приїхали в місто : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/reading-p-179-181-karpiuk-o-935488.html>.

Анотація. Тестове завдання розраховане на перевірку розуміння прочитаного тексту по темі «Театр та актори. В. Шекспір».

125. Мазур М. О. Покупки : гра. 6 клас. *Kahoot*. 2021. URL: <https://create.kahoot.it/details/fbbb79df-b0d1-4f0a-bcbc-f5cb18423330>.

Анотація. Гра містить тестові завдання для перевірки розуміння прочитаного тексту «Покупки в Британії».

126. Мазур М. О. Що? Хто? Де? : гра. 3 клас. *Wordwall*. 2021. URL: <https://wordwall.net/ru/resource/25117178/what-who-where>.

Анотація. Гра містить завдання множинного вибору для закріплення вживання питальних слів What? Who? Where?

127. Малахова І. І. Describe your friends appearance : презентація. Англійська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-describe-your-friends-appearance-489060.html>.

Анотація. Методична розробка створена для вивчення нової теми або ж для закріплення чи повторення вивченого у 2 класі.

128. Малахова І. І. Portfolio : презентація для 2 класу НУШ. Англійська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-portfolio-dla-2-klasu-nus-484848.html>.

Анотація. Методична розробка є своєрідним завершенням вивчення теми «My family and friends», що містить декілька слайдів, із фразами, які вивчалися на попередніх уроках.

129. Малахова І. І. Best London Shops for children : презентація за підр. А. Несвіт. Англійська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-best-london-shops-for-children-zapidr-a-nesvit-dla-6-klasu-493093.html>.

Анотація. Методична розробка створена як допоміжний матеріал для ознайомлення учнів з темою.

130. Малахова І. І. Autobiography : презентація. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-urok-anglijskoi-movi-autobiography-dla-9-klasu-483195.html>.

Анотація. Дана розробка буде яскравим допоміжним матеріалом для проведення теми «Моя автобіографія» на уроці англійської мови.

131. Малахова І. І. Family and friends : тематична контрольна робота. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tematicna-kontrolna-robota-dla-8-klasu-family-and-friends-484265.html>.

Анотація. Контрольна робота містить три завдання, які містять вправи на перевірку лексичних знань учнів з теми, граматичних умінь та розвиток навичок письма. Складається з 2 варіантів.

132. Малахова І. І. Food and drinks : презентація за підр. О. Карп'юк. Англійська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-food-and-drinks-dla-6-klasu-za-pidr-o-karpuk-495042.html>.

Анотація. Методична розробка створена для проведення уроків англійської мови із вказаної теми.

133. Малахова І. І. Free time : контрольна робота. Англійська мова. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-free-time-5-klas-369897.html>.

Анотація. Завдання створені для проведення тестування з теми «Відпочинок і дозвілля».

134. Малахова І. І. Healthy lifestyle : контрольна робота. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-8-klas-healthy-lifestyle-366933.html>.

Анотація. Робота розрахована на проведення контрольної роботи. Складається з тестів різного рівня складності.

135. Малахова І. І. Household chores : диктант. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/dyktant-dlia-7-klasu-household-chores-st52-61karpuk-371033.html>.

Анотація. Публікація створена для перевірки лексичного матеріалу по темі.

136. Малахова І. І. In my classroom : презентація за підручником О. Карп'юк. Англійська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-in-my-classroom-dla-2-klasu-za-pidr-okarpuk-495044.html>.

Анотація. Розробка містить матеріали для проведення уроку у 2 класі НУШ.

137. Малахова І. І. My family and friends : тематична контрольна робота. Англійська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tematicna-kontrolna-robota-dla-6-klasu-my-family-and-friends-484357.html>.

Анотація. Матеріали містять завдання, що допоможуть перевірити знання лексики по темі, граматику та вивчених творів протягом теми. Складається з 2 варіантів.

138. Малахова І. І. People and relationships : матеріали для контрольної роботи. Англійська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-dla-kontrolnoi-roboti-z-ucnami-10-klasu-people-and-relationships-484359.html>.

Анотація. Розробка складається з 3 завдань, що включають в себе завдання на перевірку вивченого лексичного матеріалу та граматичного практикуму.

139. Малахова І. І. School life за підр. О. Карп'юк : завдання для контрольної роботи. Англійська мова. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zavdanna-dla-kontrolnoi-roboti-5-klas-school-life-za-pidr-o-karpuk-484134.html>.

Анотація: Методична розробка складається з двох завдань, які включають в себе знання лексики та граматики із вказаної теми.

140. Малахова І. І. Shopping : контрольна робота. Англійська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kontrolna-robota-shopping-6-klas-370809.html>.

Анотація. Завдання створені для перевірки знань, умінь та навичок учнів з теми «Покупки».

141. Малахова І. І. Youth generation : контрольна робота. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/test-youth-generation-357938.html>.

Анотація. Завдання тесту мають на меті перевірити вивчені знання, уміння та навички учнів, отримані протягом вивчення теми.

142. Малахова І. І. Я, моя сім'я та друзі : завдання для контрольної роботи. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zavdanna-dla-kontrolnoi-roboti-dla-9-klasu-a-moa-sima-ta-druzi-484262.html>.

Анотація. Завдання складаються з трьох завдань трьох рівнів; аудіювання, грамика та письмо.

143. Мамочка О. В. Past Simple Tense : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/past-simple-tense-1949.html>.

Анотація. Захопливий вебквест «Past Simple Tense», який зацікавить не тільки дітей, а й дорослих, які вивчають англійську мову. Цей вебквест дасть змогу повторити граматичний матеріал Past Simple, провести цікаво свій вільний час.

144. Мамочка О. В. Present Simple or Present Continuous : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/present-simple-or-present-continuous-390673.html>.

Анотація. Тест має завдання різного рівня складності та призначений для перевірки засвоєного граматичного матеріалу, розвитку вміння розрізняти Present Simple та Present Continuous.

145. Матюха Т. Т. Організація парно-групової роботи на уроках англійської мови : авторський матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/organizaciya-parno-grupovo-roboti-na-urokah-angliysko-movi-221579.html>.

Анотація. Методичні рекомендації для вчителів іноземних мов з питань організації, проведення та використання методів та прийомів парно-групової роботи.

146. Мельник А. І. Англійські автентичні паремії як об'єкт лінгвістичних досліджень: ступінь вивченості проблеми. Мова та література у полікультурному просторі : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 12-13 лютого 2021 року). URL: [logos.lviv.ua_Февраль_2021.pdf](https://logos.lviv.ua/Февраль_2021.pdf).

Анотація. Матеріали конференції спрямовані на дослідження змін паремій загалом. Розглядають сучасні дослідження науковців, так як вивчення автентичних паремій неодноразово ставали предметом лінгвістичних розвідок як зарубіжних, так і українських учених. Матеріал містить чітке розмежування понять прислів'я та приказка та уточнення змісту парадигми цих понять.

147. Мироняк О. В. Career Prospects : конспект та презентація до уроку. Англійська мова. 7-11 класи. *На Урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/publ/265068>.

Анотація. Розробка уроку з англійської мови дає змогу опрацювати тему «Career Prospects», активізувати аудиторно-комунікативні навички та підготувати учнів до змістовно-пошукових дій із теми. Конспект та презентація уроку містить оригінальні форми роботи учнів із мовленнєвим і граматичним матеріалом, формують життєві компетентності.

148. Мироняк О. В. Heart In The Focus of STEM Education : конспект та презентація до уроку. Англійська мова. 7-11 класи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/263923>.

Анотація. Розробка спрямована на удосконалення у ігровій формі розуміння місця СЕРЦЯ в природі та повсякденному житті, його складності та важливості здорового способу життя, створення 3 D моделі серця та виготовлення 3 D сердечка з паперу до Дня святого Валентина своїми руками. Матеріали сприяють всебічному розвитку здобувачів освіти, їх компетентностей, креативного, асоціативного та критичного мислення через вивчення теми «серця» в ідіомах та літературі. Конспект уроку «Heart In The Focus of STEM Education» дає учням можливість дізнатися про складність за допомогою ілюстративних ігор, командної роботи та проєктних завдань. Студенти отримують інтуїтивне розуміння різних цінностей і того, як вони визначають спосіб життя людей.

149. Міщай Н. М. Modal Verbs : тест. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/interaktivni-materiali-modal-verbs-452337.html>.

Анотація. Матеріал допомагає визначити рівень сформованості граматичних навичок здобувачів освіти у вживанні модальних дієслів.

150. Міщай Н. М. Much or Many : матеріали до уроку. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/material-do-uroku-much-or-many-230500.html>.

Анотація. Матеріал допомагає визначити рівень сформованості граматичних навичок здобувачів освіти у вживанні much/many.

151. Міщай Н. М. Places of interest in London : діагностувальна робота. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/places-of-interest-in-london-449306.html>.

Анотація. Діагностувальна робота допомагає провести моніторинг знань здобувачів освіти з вивченої теми «Places of interest in London»; удосконалити навички читання, мовлення, аудіювання.

152. Міщай Н. М. Present Simple or Present Continuous. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-present-simple-or-present-continuous-223930.html>.

Анотація. Дана робота дозволяє перевірити рівень сформованості граматичних навичок та умінь здобувачів освіти у правильному вживанні граматичних структур у Present Simple та Present Continuous.

153. Міщай Н. М. Professions : діагностична робота. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-professions-230497.html>.

Анотація. Діагностична робота дозволяє перевірити рівень мовної та мовленнєвої компетентності здобувачів освіти. Систематизувати та проконтролювати знання лексичних одиниць та граматичних норм з теми «Professions», розвивати та удосконалювати навички читання, мовлення та письма з вивченої теми, розвивати логічне мислення.

154. Міцай Н. М. School Subjects : тест. 5 клас. *На Урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/test-school-subjects-223940.html>.

Анотація. Тест допомагає вчителю проконтролювати знання лексичних одиниць та граматичних норм з теми «School Subjects», розвивати логічне мислення, мовленнєву компетентність здобувачів освіти, удосконалювати навички читання, мовлення та письма з вивченої теми.

155. Міцай Н. М. Календарно-тематичне планування уроків англійської мови до підручника О. Карпюк. 10 клас. I семестр. *Всеосвіта. 2021*. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematicne-planuvanna-urokiv-anglijskoi-movi-10-klas-do-pidrucnika-okarpuk-35-god-i-semestr-489322.html>.

Анотація. Календарно-тематичне планування з англійської мови у 10 класі - I семестр – (3,5 години на тиждень) Підручник - Карп'юк О. Д. Англійська мова: Підручник для 10 класу загальноосвітніх шкіл, 2018. У плані розміщений розподіл уроків із врахуванням кількості годин, згідно програми, завдання на кожен урок та змістові лінії.

156. Молчанова С. В. Природа і погода : конспект уроку. Англійська мова. *Всімосвіта. 2021*. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-uroku-z-anglijskoyi-movy-dlya-9-klasu-na-temu-pryroda-i-pogoda/>.

Анотація. Розробка відкритого уроку по темі «Природа і погода». Протягом уроку учні виконують різноманітні завдання. Цікавий матеріал дозволяє закріпити отримані навички та сприяє розвитку мовленнєвих іншомовних навичок. До уроку додається мультимедійна презентація, яка досить змістовна та інформативна. Допомагає вчителю провести урок цікаво та ефективно. Розробка відкритого уроку по темі «Природа і погода» Підтема: Що ми повинні робити? What We Have to Do? для 9 класу. Узагальнення та систематизація знань, вмінь та навичок.

157. Молчанова С. В. Шкільне життя : конспект уроку. Англійська мова. 2 клас. 2021. URL: <https://urok-ua.com/konspekt-uroku-z-anglijskoyi-movi-dlya-2-klasu-z-temi-shkilni-rechi/>.

Анотація. Розробка відкритого уроку по темі «Шкільне життя». Даний урок розроблено у вигляді гри. Протягом уроку учні виконують різноманітні завдання. Цікавий матеріал дозволяє закріпити отримані навички та сприяє розвитку мовленнєвих іншомовних навичок. До уроку додається мультимедійна презентація, яка досить змістовна та інформативна. Допомагає вчителю провести урок цікаво та ефективно. Розробка відкритого уроку по темі «Шкільне життя». Для 2 класу. Узагальнення та систематизація знань, вмінь та навичок.

158. Мороз І. М. Indirect Speech : презентація. *На Урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-indirect-speech-236500.html>.

Анотація. Презентація містить правила використання прямої та непрямої мови.

159. Мороз І. М. Infinitive or Gerund? : презентація. *Всеосвіта. 2021*. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-infinitive-or-gerund-404513.html>.

Анотація. Інфінітив чи Герундій? Де потрібно використовувати інфінітив, а де герундій? За яких умов дозволяється використання інфінітиву? З якими словами використовується герундій? Про все це дізнається з презентації. Ви опрацюєте не тільки основні правила використання інфінітиву та герундію, а й зрозумієте, у чому особливості їх уживання.

160. Морозова О. Г. Захоплення : презентація. Англійська мова. 4 клас. *Всеосвіта. 2021*. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-v-4-klasi-hobbies-494392.html>.

Анотація. Презентація до уроку в 4 класі з теми «Захоплення» за підручником Т. Будна «Англійська мова. Підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти». Матеріал складається з завдань, що сприяють розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності, для відпрацювання простого минулого часу. Також вправи, запропоновані учням, сприяють активізації тематичної лексики, розвитку критичного мислення. У презентації є хмара тегів з теми та QR код для перекладу незнайомих слів у онлайн-словнику.

161. Назаренко Н. В. О. Карпюк «Частини тіла. Повторення» : методична розробка уроку. Англійська мова. 2 клас. *На Урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-konspektu-uroku-278088.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку англійської мови у 2 класі за програмою Р.Б.Шияна відповідно до нового Державного стандарту початкової освіти з урахуванням Концепції Нової української школи. Розробка містить різні види творчих та ігрових завдань із закріплення теми «Частини тіла» та використання граматичних конструкцій Has it got...? Can it...? Is it...?

162. Новік В. І. Майстерність педагога на уроках іноземних мов. *Сучасні освітні середовища і проблеми професійної самореалізації педагогів* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 30 вересня 2021 року). [у 2-х ч.]. Ч. 2. Київ, 2021. С. 174–176.

Анотація. У статті розглядається питання ролі сучасного вчителя в освітньому середовищі. У роботі подано короткий опис сучасних форм та методів роботи на уроці іноземної мови, їх застосування та практичність, актуальність вибору. Подано короткі приклади використання на уроках іноземних мов гаджетів та мобільних пристроїв. Стаття буде корисною для вчителів-предметників, зокрема вчителів іноземних мов.

163. Овчар Г. М. I love Ukraine : урок-гра. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-gra-z-angliysko-movi-dlya-5-klasu-z-temi-i-love-ukraine-278058.html>.

Анотація. Урок-гра з англійської мови для 5 класу з теми: «I love Ukraine» допомагає учням зрозуміти про велич нашої країни України та як її потрібно любити.

164. Овчар Г. М. Let's go shopping! : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-z-angliysko-movi-dlya-4-klasu-z-temi-let-s-go-shopping-278066.html>.

Анотація. Презентація з англійської мови для 4 класу з теми: «Let's go shopping!» допомагає дітям зрозуміти, як правильно робити покупки.

165. Павена М. А. Тестові завдання з граматики. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/past-continuous-tense-403223.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання рівня стандарту, спрямовані на закріплення вживання Past Continuous Tense в реченнях.

166. Павена М. А. Тестові завдання з граматики. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/test-past-continuous-tense-405861.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання рівня стандарту, спрямовані на закріплення вживання Past Continuous Tense в реченнях. Всі завдання мають 1 правильний варіант відповіді.

167. Павена М. А. Тестові завдання з граматики. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/test-past-simple-or-past-continuous-408339.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання рівня стандарту. Метою тестових завдань є перевірити здатність утворювати Past Simple Tense та Past Continuous Tense від дієслова, поданого в інфінітиві.

168. Пархоменко С. М. Календарно-тематичне планування з англійської мови для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів України за підручником Оксани Карпюк : календарно-тематичне планування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematiche-planuvanna-z-anglijskoi-movi-dla-7-klasu-za-pidrucnikom-okarpuk-397024.htm>.

Анотація. Публікація містить календарно-тематичне планування з англійської мови для 7 класу на II семестр 2020-2021 навчального року (2 години на тиждень) за новою програмою із наскрізними змістовими лініями та очікуваними результатами.

169. Пащенко І. М. The zoo : презентація до уроку англійської мови НУШ. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-temi-the-zoo-254355.html>.

Анотація. Матеріал презентації можна використовувати для введення нового матеріалу, для закріплення вивченої лексики та граматичного матеріалу «like, doesn't like».

170. Підпригора Ю. В. Календарно-тематичне планування уроків. Англійська мова 2 клас. I семестр. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematiche-planuvannya-urokiv-angliysko-movi-u-2-klasi->.

Анотація. Дане календарне планування складено до підручника Карп'юк О. за оновленою програмою зі змінами для 2 класу на перший семестр. При плануванні враховані всі святкові та вихідні дні. Планування розраховане на 3 навчальні години на тиждень.

171. Підпригора Ю. В. Календарно-тематичне планування уроків. Англійська мова. 3 клас. II семестр. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematiche-planuvannya-urokiv-angliysko-movi-u-3-klasi->.

Анотація. Календарне планування складено до підручника Карп'юк О. за оновленою програмою зі змінами для 3 класу на другий семестр. При плануванні враховані всі самостійні, діагностувальні та контрольні роботи, святкові та вихідні дні. Планування розраховане на 3 навчальні години на тиждень.

172. Підпригора Ю. В. Календарно-тематичне планування уроків. Англійська мова. 4 клас. I семестр. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematiche-planuvannya-urokiv-angliysko-movi-u-4-klasi->.

Анотація. Дана календарне планування складено до підручника Карп'юк О. за оновленою програмою зі змінами для 4 класу на перший семестр. При плануванні враховані всі самостійні, діагностувальні та контрольні роботи, всі святкові та вихідні дні. Планування розраховане на 3 навчальні години на тиждень.

173. Пономаренко Т. В. Can a mobile application help in learning a foreign language. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/san-a-mobile-application-help-in-learning-a-foreign-language-234721.html>.

Анотація. Дана стаття розглядає особливості і потенціал мобільних додатків для використання їх у вивченні іноземних мов, а саме англійської. Практичне значення даної роботи полягає у використанні подальших висновків на уроках англійської мови у старших класів, а також при проведенні практичних занять з англійської мови для студентів філологічних факультетів.

174. Пономаренко Т. В. London through times : мультимедійна презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-london-through-times-234698.html>.

Анотація. Дана презентація є додатком до плану уроку «London through times». Презентація містить цікаві факти про Лондон.

175. Пономаренко Т. В. London through times : план уроку. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/plan-uroku-po-temi-london-through-times-234697.html>.

Анотація. Представлена робота визначається можливістю використання матеріалу при проведенні уроку по темі «Лондон» у 9 класі. Даний матеріал сприяє систематизуванню та структуруванню інформації, а також значно підвищує інтерес учнів до вивчення мови та розвиває інформаційне мислення, адже він максимально розкриває основні краєзнавчі моменти країни, яка вивчається.

176. Пономаренко Т. В. Використання текстів казок на уроках англійської мови : стаття. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-tekstiv-kazok-na-urokah-angliyskoi-movi-245599.html>.

Анотація. Даний матеріал містить цікаву інформацію про типологічні особливості українських та англійських казок та пропонує форми роботи над текстами казок під час навчання дітей іншомовному спілкуванню.

177. Почкун Е. О. Space : презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-ta-temu-kosmos-236407.html>.

Анотація. Урок підготовлено для здобувачів освіти 4-х класів, що навчаються за експериментальним освітнім проектом «Світ чекає крилатих» Цимбалару А. Д. Автором уроків проекту є Бондар І. Ю. У презентації містяться аудіозаписи.

178. Рябінка С. О. Speaking About Art : урок. 11 клас. *Освіта.UA.* 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/english/rozrobka-uroku-v-11-klasi-z-anglijskoi-movi-speaking-about-art/>.

Анотація. План-конспект уроку з англійської мови на тему «Мистецтво». Мета уроку: допомогти учням удосконалити вміння та навички у всіх видах мовленнєвої діяльності, розширити їхній світогляд, збагатити словниковий запас. Поданий матеріал допоможе старшокласникам, оскільки містить покликання на сайт із вивчення англійської мови LearnEnglish Teens - British Council.

179. Сабадаш С. А. З історії села Бацмани : розробка конспекту уроку. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-angliysko-z-istorii-sela-bacmani-267289.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку англійської мови у 11 класі з використанням краєзнавчого матеріалу. Особливістю уроку є використання краєзнавчого та історичного матеріалу про імена людей та історичні пам'ятки села Бацмани Роменського району Сумської області, на основі якого розроблено цікаві творчі завдання. Матеріали уроку сприяють розширенню рівня інформації про історію рідного села, батьківщину відомого художника Віктора Коровчинського, пам'ятки природи рідного краю.

180. Сабадаш С. А. Музика для будь якого віку : нестандартний урок-гра «Брейн-ринг». *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-angliysko-tema-muzika-dlya-bud-yakogo-viku-267279.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку англійської мови у 8 класі. Матеріали уроку спрямовані на повторення й активізації лексики теми, вживанню ЛО в усному мовленні; формуванню навичок діалогічного мовлення за темою; Розвиваються мовленнєві здібності учнів, інтонаційний слух; мовну здогадку, готовність до іншомовного спілкування, слухову, зорову пам'ять.

181. Сабадаш С. А. Музика у моєму житті. Узагальнення з теми «МУЗИКА» : розробка конспекту уроку. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-angliysko-muzika-v-moemu-zhitti-267278.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку англійської мови у 8 класі як підсумковий за темою «МУЗИКА», спрямовану на удосконалення навичок діалогічного та монологічного мовлення по темі; розвитку навичок аудіювання; практикуванню учнів у читанні тексту з метою отримання загального

уявлення та максимально повного і точного розуміння всієї інформації, що міститься у ньому та акцентуванні уваги на розумінні тексту.

182. Сабадаш С. А. Музичні стилі : урок введення та активізації нової лексики. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-angliysko-muzika-navkolo-nas-8-klas-267275.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку англійської мови у 8 класі з теми «Музика». У конспекті пропонується використання методів та прийомів введення та активізації нової лексики в усному мовленні, удосконалення техніки читання, розвитку комунікативних умінь та навичок учнів.

183. Сабадаш С. А. Природа і погода. Узагальнення з теми «Світ природи» : конспект уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tema-the-world-of-nature-pidtema-seasons-and-weather-267252.html>.

Анотація. У конспекті пропонується використання методів та прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення та комунікативну компетенцію здобувачів освіти, реагувати вербально на запитання, які вимагають як простих так і складних відповідей, розвивати вміння будувати речення з прикметниками у порівняльному та найвищому ступенях; Урок супроводжується мультимедійною презентацією.

184. Сачко І. М. Diagnostic work «Off we go!». 2 клас. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostic-work-off-we-go-220417.html>, diagnostic test «My new house». 3 клас. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostic-test-my-new-house-221441.html>, авторський матеріал STEM-ART проекту «LEGO». 2 клас. URL: <https://naurok.com.ua/stem-art-proektu-lego-227348.html>, діагностична робота з теми «Where were you yesterday?». 3 клас. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-temi-where-were-you-yesterday-230617.html>, діагностична робота з теми «Amusement park». 2 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test-amusement-park-237203.html>, діагностична робота з теми «On holidays». 3 клас. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-temi-on-holidays-238639.html>, тематична діагностувальна робота «Out and about». 3 клас. URL: <https://naurok.com.ua/tematiczna-diagnostovalna-robota-out-and-about-262242.html> : тести. *На Урок*. 2021.

Анотація. Тестові завдання спрямовані на перевірку знань з англійської мови молодших школярів. Тестові форми можна використовувати під час дистанційного навчання, для диференціації роботи на уроках, для самостійної й домашньої роботи.

185. Стеблянко М. О. Музична культура німецької молоді. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/muzichna-kultura-nimecko-molodi-244673.html>.

Анотація. Стаття про основні характеристики німецької молодіжної музики, її напрямки та найпопулярніших німецьких виконавців.

186. Стеблянко М. О. Особливості молодіжної сленгової лексики, її функції та класифікація у німецькій мові. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-nimeckiy-molodizhniy-sleng-v-suchasnihpisennih-tvorah-244270.html>.

Анотація. Стаття про лексико-семантичні особливості молодіжного сленгу, його класифікацію та функції у німецькій мові.

187. Степаненко Ю. М. School time : діагностична робота. Англійська мова. 3 клас. НУШ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostichna-robota-z-anglijskoi-movi-3-klas-nus-school-time-401050.html>.

Анотація. Діагностична (контрольна) робота для 3 класу за програмою на основі нового Державного стандарту початкової освіти НУШ. Метою роботи є перевірити рівень сформованості аутентичних умінь та навичок учнів.

188. Степаненко Ю. М. Test in grammar WAS or WERE? : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-in-grammar-was-or-were-225082.html>.

Анотація. Тести на закріплення дієслова to be у минулому часі. Речення сверджувальні, заперечні і питальні.

189. Стеценко І. В. Шляхи підвищення мотивації на уроках англійської мови. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stecenko-irina-volodimirivna-slahi-pidvisenna-motivacii-na-urokah-anglijskoi-movi-517507.html>.

Анотація. Матеріал із досвіду роботи підвищення мотивації на уроках англійської мови. У статті описані види діяльності, за допомогою яких учителю вдається наблизити навчальну ситуацію на уроці до реального спілкування, де вчитель і учень є партнерами. При цьому враховується вік та психологічні особливості учня.

190. Суховєєва Л. О. Week activity. Reading «Tom's day» : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-week-activity-reading-toms-day-488060.html>.

Анотація. Читання допомагає в оволодінні мовним матеріалом, у його закріпленні та нагородженні. Текст «Tom's day» розрахований на актуалізацію та автоматизацію лексичних одиниць з теми «Week activity». Перевірити усвідомлене читання допоможуть 6 цеглинок Lego.

191. Суховєєва Л. О. Презентація з використанням Lego до уроку з англійської мови. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-vikoristannam-lego-do-uroku-z-anglijskoi-movi-v-2-klasi-416088.html>.

Анотація. Дана презентація допоможе вчителю ознайомити учнів з новими лексичними одиницями, активізувати вивчений лексико-граматичний матеріал, продовжувати формувати вміння та навички читання, письма, усного мовлення; розвивати логічне мислення, увагу, комунікативні здібності учнів.

192. Теницька Н. В. Об'єднане Королівство Великої Британії та Північної Ірландії : контрольна робота з читання. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/the-uk-reading-257547.html>.

Анотація. Контрольна робота з читання для учнів 8 класу має на меті перевірку рівня сформованості у школярів рецептивних умінь зорового сприймання. Тест містить текст для читання з тестовими завданнями закритого типу (заповнити пропуски, вибрати правильний варіант відповіді).

193. Теницька Н. В. Робота і професії : контрольна робота. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/10-a-reading-353076.html>.

Анотація. Комплексна тематична контрольна робота для учнів 10 класу має на меті перевірку рівня володіння лексичним матеріалом з теми «Робота і професії», рівня сформованості вмінь виділяти фактографічну інформацію у процесі читання, розпізнавати зв'язки між частинами тексту. Матеріали контрольної роботи включають лексичний тест, тексти для читання з тестовим завданням множинного вибору та завданням на встановлення відповідності.

194. Теницька Н. В. Харчування : контрольна робота. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/10b-food-reading-360631.html>.

Анотація. Контрольна робота з читання для учнів 10 класу містить тексти різних типів (онлайн допис, журнальну статтю, інформативний текст) та тестові завдання закритого типу до них. Контрольна робота має на меті перевірку рівня сформованості навичок зорового сприймання, рівня володіння базовим лінгвістичним діапазоном у межах вивченої теми.

195. Трофімець Т. М. Діагностувальні роботи. 3 клас. *На Урок*. 2021.

Me, my family and friends. URL: <https://naurok.com.ua/me-my-family-and-friends-245168.html>.

sweet home. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-z-temi-sweet-home-245331.html>.

school time. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-na-temu-school-time-245333.html>.

day by day. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-z-temi-day-by-day-245334.html>.

it was yesterday. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-na-temu-it-was-yesterday-245335.html>.

hello, spring. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-z-temi-hello-spring-245718.html>.

Анотація. Дані діагностувальні роботи мають різнорівневі завдання, котрі спрямовані на виявлення рівня засвоєних знань.

196. Тутова І. В. Birthday invitation QM3 Unit 2 lesson 3 : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/256822>.

Анотація. Презентація містить інформацію про пори року, місяці, прикметники, що описують характер людини та зразок написання запрошення на день народження. Яскраві малюнки допоможуть легко будувати речення з прикметниками, та скласти запрошення на день народження.

197. Тутова І. В. Hipsway Zoo QM2 Unit 2 At the Zoo : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/256827>.

Анотація. Презентація містить інформацію про тварин, а також граматичну структуру «Чи подобається тобі ..?». Наявні завдання допоможуть учням відпрацювати складання речень про улюблених звірів та тварин зоопарку.

198. Тутова Т. І. Подорож до Великої Британії «A visit to Great Britain» : позакласний захід. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/podorozh-do-veliko-britani-a-visit-to-great-britain-pozaklasniy-zahid-dlya-uchniv-4-klasiv-218870.html>.

Анотація. У публікації подано розробку позакласного заходу задля: узагальнення вивченого лексико-граматичний матеріалу до теми «Великобританія»; розвитку навичок монологічного та діалогічного мовлення; активізації пізнавального інтересу до історичного минулого та сучасності Великої Британії, її мови; розширення знання учнів про Великобританію, культуру та звичаї англійців; виховування почуття дружби та поваги до англомовного народу та доброзичливе ставлення до оточуючих.

199. Удовенко Н. П. Food and Drinks : презентація. На урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-dlya-uchniv-6-klasu-food-and-drinks-257926.html>.
Анотація. Матеріал для використання під час дистанційного навчання для учнів 5 класу на повторення правил вживання much, many, lotsof, a lotof.
200. Удовенко Н. П. Future Expressions : презентація. На урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-future-expressions-255614.html>.
Анотація. Матеріал для повторення правил використання теперішнього простого та теперішнього тривалого часів для позначення майбутньої дії. Рекомендований для використання під час дистанційного навчання.
201. Удовенко Н. П. How healthy Is Your Diet : презентація. На урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-na-temu-how-healthy-is-your-diet-255153.html>.
Анотація. Анкета для з'ясування звичок харчування з використанням завдань на повторення апу, some, much, many, a (an). Матеріал зручний для використання під час дистанційного навчання за темою «Здоровий спосіб життя».
202. Удовенко Н. П. Much, many, lotsof, a lotof : презентація. На урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-dlya-uchniv-6-klasu-food-and-drinks-257926.html>.
Анотація. Матеріал для використання під час дистанційного навчання для учнів 5 класу на повторення правил вживання much, many, lotsof, a lotof.
203. Удовенко Н. П. The clothes we wear : презентація. На урок. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-z-temi-the-clothes-we-wear-254862.html>.
Анотація. Узагальнення матеріалу з теми «The Clothes We Wear» у вигляді презентації, яку зручно використовувати під час дистанційного навчання.
204. Успенська О. В. «Help about the house» : урок. Англійська мова. 6 клас. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-anglijskoi-movi-u-6-klasi-help-about-the-house-496696.html>.
Анотація. Objectives: to develop and improve students' listening and speaking skills by using different kinds of exercises, games and communicative situations; to teach to use the gained knowledge and information in the every day life; to develop cognitive skills, logical thinking and creativity; to educate the good attitude towards the members of your family and other people; to teach the students to be hard-working, collaborative and helpful.
205. Успенська О. В. «Meals in different countries» : проєкт. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-vikoristanna-metodu-proektnih-tehnologij-v-inozemnij-movi-na-temu-meals-in-different-countries-496703.html>.
Анотація. Активізувати вживання лексики з теми; формувати вміння уважно слідкувати за презентованим матеріалом та занотовувати важливі факти; продовжувати формувати навички аудіювання; удосконалювати навички діалогічного та монологічного мовлення.
206. Успенська О. В. «My Hobby» : урок. Англійська мова. 5 клас. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-anglijskoi-movi-dla-5-klasu-na-temu-my-hobby-496699.html>.
Анотація. Lesson goals. Learning objectives: to practice pronunciation activities; to practice some basic topic vocabulary; to use topic grammar structures in practice activities; to motivate situational speaking and reading activities; to practice answering questions. Developing and Educational goals: to develop English learning motivation; to use English as the classroom language; to develop pupil's skills; to develop pupil's thinking abilities; to improve pupil's brain working activities.
207. Успенська О. В. «Sport clubs» : урок. Англійська мова. 6 клас. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-integrovanogo-uroku-dla-6-klasu-sport-clubs-496705.html>.
*Анотація. Objectives: to bring up pupils to be fast and to teach them to work in groups, to develop pupils' ability of thinking, to fix up students moving and their knowledge of lexis.
Learning outcomes: By the end of the lesson the pupils will be able to make up sentences about sport clubs, using construction "I'd like to". The type of the lesson: integrated.*
208. Успенська О. В. «Travelling» : урок. Англійська мова. 5 клас. Всеосвіта. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicna-rozrobka-uroku-z-anglijskoi-movi-u-5-klasi-na-temu-travelling-496143.html>.
Анотація. Методична розробка надає практичні завдання, що сприяють вдосконаленню навичок аудіювання, говоріння та розвитку лексичних навичок на тему «Travelling»; загальноосвітніх: повторити вивчену лексику на тему «Travelling», використовуючи нові лексичні конструкції на тему в розмові, сприяє

розвитку умінь описувати зображення; виховних: пробудити допитливість, спонукати учнів до активності під час уроку.

209. Успенська О. В. «Welcome to Australia» : презентація. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-uroku-z-anglijskoi-movi-dla-9-klasu-na-temu-welcome-to-australia-496707.html>.

Анотація. Objectives: practical: to develop students' skills and habits of oral speech; educational: to develop students' intellectual abilities; developmental: to respect customs and traditions of other countries.

210. Успенська О. В. «Подорож до Лондона» : презентація. Англійська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-uroku-z-anglijskoi-movi-dla-6-klasu-podoroz-do-londona-496702.html>.

Анотація. Матеріали презентації дають можливість ознайомити учнів із цікавими фактами з історії Великої Британії і Лондона та їх визначними пам'ятками архітектури; активізувати знання лексичних одиниць за темою «Лондон», описувати місце/пам'ятку історії/споруду, виразити своє особисте ставлення, удосконалювати компетенції читання, аудіювання й усного та писемного монологічного мовлення, збільшення обсягу знань про соціокультурну специфіку мови країни, що вивчається, удосконалення умінь будувати своє мовне висловлювання, мовну поведінку адекватно цій специфіці.

211. Успенська О. В. Рівні знань англійської мови : блог. Англійська мова. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id257801/blog/rivni-znan-anhliiskoi-movy-27215.html>.

Анотація. У графічному вигляді представлені для ознайомлення у вигляді блогу рівні знань в англійській мові.

212. Устінова Ю. В. Прагматичний потенціал скорочень при написанні електронних листів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pragmaticnij-potencial-skorocen-pri-napisanni-elektronnih-listiv-488351.html>.

Анотація. У публікації йдеться про прагматичний потенціал скорочень, оскільки мережеве мовлення один із засобів спілкування покоління Z. У електронних листах все частіше з'являються графічні та лексичні скорочення.

213. Фай Т. М. The Internet: a friend or an enemy? : контроль читання. 8-9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id1589740>.

Анотація. Публікація містить цікавий і актуальний матеріал для роботи на уроці, поточної перевірки знань.

214. Федосенко Л. І. Listening : тест з аудіювання. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiiia-window-on-britain-part-1-httpsyoutubeq7aq50-fuzg-272998.html>.

Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О.Карпюк для 8 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

215. Федосенко Л. І. Window on Britain. Sports : тест. Англійська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/window-on-britain-sports-239394.html>.

Анотація. Тест до відеофрагменту допоможе вчителю перевірити рівень розуміння учнями поданої інформації.

216. Федосенко Л. І. A Daily, a Weekly, a Monthly... : тематична контрольна робота. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/a-daily-a-weekly-a-monthly-form-8-test-226770.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 8 класу за підручником О. Карпюк та складається з завдань різного рівня складності.

217. Федосенко Л. І. A Giggle Box and a Leaky Faucet : завдання до тексту для домашнього читання. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiiia-7kl-chytannia-a-giggle-box-and-a-leaky-faucet-352876.html>.

Анотація. Даний тест створений для перевірки розуміння прочитаного тексту, для поповнення словникового запасу здобувачів освіти та вміння використовувати засвоєний лексичний матеріал у мовленні та письмових роботах.

218. Федосенко Л. І. After – school activities : тематична контрольна робота. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/extra-school-activities-353821.html>.

Анотація. Завдання тематичної контрольної роботи для 7 класу за підручником Карпюк О. «After-school activities» для перевірки рівня навчальних досягнень з англійської мови складені відповідно до чинних програм і охоплюють передбачений ними граматичний та лексичний матеріал.

219. Федосенко Л. І. At the Newburg School's International Festival : завдання до тексту. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/at-the-newburg-schools-international-festival-352846.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності та призначений для перевірки розуміння прочитаного вдома тексту.

220. Федосенко Л. І. Career Choices. Reading : завдання до тексту з читання. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/career-choices-reading-388717.html>.

Анотація. Матеріали до тексту для учнів 9 класу за підручником О. Карп'юк допоможуть учителю організувати якісний та ефективний контроль умінь та навичок учнів, що допоможе успішному засвоєнню іноземної мови.

221. Федосенко Л. І. Communication Technologies : тематична контрольна робота. Англійська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/communication-technologies-vocabulary-178514.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 10 класу за підручником О. Карп'юк та складається з завдань різного рівня складності.

222. Федосенко Л. І. Do you like sports? : тематична контрольна робота. Англійська мова . 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/do-you-like-sports-test-form-10-262582.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 10 класу за підручником О. Карп'юк та складається з завдань різного рівня складності.

223. Федосенко Л. І. Do you like sports? Ex.3, p.198 – 200 : тематична контрольна робота. Англійська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/do-you-like-sports-test-form-10-262582.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 8 класу за підручником О. Карп'юк та складається з завдань різного рівня складності.

224. Федосенко Л. І. Do you need a book? : тематична контрольна. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/do-you-need-a-book-page-114-115-165526.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 8 класу за підручником О. Карп'юк та складається з завдань різного рівня складності.

225. Федосенко Л. І. Doing Chores : тематична контрольна робота. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/doing-chores-test-389223.html>.

Анотація. Завдання тематичної контрольної роботи для 7 класу за підручником О. Карп'юк «Doing Chores» для перевірки рівня навчальних досягнень з англійської мови складені відповідно до чинних програм і охоплюють передбачений ними граматичний та лексичний матеріал.

226. Федосенко Л. І. Eating Out. Reading : завдання до тексту з читання. Англійська мова. 9 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/eating-out-reading-388773.html>.

Анотація. Даний тест створений для перевірки розуміння прочитаного тексту, для поповнення словникового запасу здобувачів освіти та вміння використовувати засвоєний лексичний матеріал у мовленні та письмових роботах.

227. Федосенко Л. І. Ex. 6, p. 163 : тест. Англійська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/form-6-ex3-p163-262566.html>.

Анотація. У тесті містяться завдання різної складності для виявлення комунікативної компетентності та лексичної підготовленості учня, його знань у граматиці.

228. Федосенко Л. І. Family Relationship : завдання з аудіювання до тексту. Англійська мова. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/family-relationship-listening-360420.html>.

Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику Карп'юк О. для 11 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

229. Федосенко Л. І. Family Relationship : тематична контрольна робота. Англійська мова. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/family-relationship-test-372053.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 11 класу за підручником О. Карп'юк та складається з завдань різного рівня складності.

230. Федосенко Л. І. Geographical Outlook : тематична контрольна робота. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/geographical-outlook-form-8-272245.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 8 класу за підручником О. Карп'юк та складається з завдань різного рівня складності.

231. Федосенко Л. І. George's Story : завдання до тексту. Англійська мова. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/georges-story-352961.html>.

Анотація. Матеріали до тексту для учнів 11 класу за підручником О. Карп'юк допоможуть учителю організувати якісний та ефективний контроль умінь та навичок учнів, що допоможе успішному засвоєнню іноземної мови.

232. Федосенко Л. І. Householding Chores : завдання до тексту з аудіювання. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/doing-chores-page-49-50-357299.html>.

Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 7 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

233. Федосенко Л. І. Householding Chores : завдання до тексту з читання. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/doing-chores-reading-ex1-p52-53-358429.html>.

Анотація. Даний тест створений для перевірки розуміння прочитаного тексту, для поповнення словникового запасу здобувачів освіти та вміння використовувати засвоєний лексичний матеріал у мовленні та письмових роботах.

234. Федосенко Л. І. Indefinite Pronouns : тестове завдання. Англійська мова. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/indefinite-pronouns-372302.html>.

Анотація. У тесті містяться завдання різної складності для виявлення комунікативної компетентності та лексичної підготовленості учня, його знань у граматиці.

235. Федосенко Л. І. Listening. Ex. 4, p. 169 : тест з аудіювання. Англійська мова. 6 клас *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/listening-ex4p169-279449.html>.

Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику Карпюк О. для 6 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

236. Федосенко Л. І. Listening. Ex.5, p.207 : тест. Англійська мова. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/listening-ex5-p207-246839.html>.

Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 10 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

237. Федосенко Л. І. Magic Box : завдання до тексту з аудіювання. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/my/designer/359942>.

Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику О. Карпюк для 9 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

238. Федосенко Л. І. Magic Box : тематична контрольна робота. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/magic-box-test-371390.html>.

Анотація. Тест містить розробку тематичної контрольної роботи для учнів 11 класу за підручником О. Карпюк та складається з завдань різного рівня складності.

239. Федосенко Л. І. Magic Box. P. 66-68 : завдання до тексту. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/magic-box-ex6-page-66-68-355101.html>.

Анотація. Тест містить завдання різного рівня складності та призначений для перевірки розуміння прочитаного вдома тексту.

240. Федосенко Л. І. On the Move. Listening : тест. Англійська мова. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/on-the-move-listening-p148-form-6-228240.html>.

Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику Карпюк О. для 6 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.

241. Федосенко Л. І. Reflexive Clauses : тестове завдання. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/relative-clauses-364020.html>.

Анотація. У тесті містяться завдання різної складності для виявлення комунікативної компетентності та лексичної підготовленості учня, його знань у граматиці.

242. Федосенко Л. І. Shops and Shopping : урок. Англійська мова. 6 клас. Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища. Суми: ФОП Цьома С. П., 2021. С. 152.

Анотація. Опубліковано урок з англійської мови в 6 класі, як підсумковий урок за темою «Shops and Shopping», що містить різні види творчих та ігрових завдань для закріплення вивченої теми.

243. Федосенко Л. І. The Population of Great Britain : тест. Англійська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/the-population-of-great-britain-246886.html>.
Анотація. У тесті містяться завдання різної складності для виявлення комунікативної компетентності та лексичної підготовленості учня, його знань у граматиці.
244. Федосенко Л. І. Застосування STEM – технологій на уроках англійської мови *STEM – освіта як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник. Глухів : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 15.
Анотація. В даній статті розміщено матеріали, що містять інформацію щодо розвитку STEM-освіти, її впровадження в навчальний процес. Приділено увагу застосуванню STEM технологій при вивченні іноземної мови, переваги та недоліки.
245. Федосенко Л. І. Career Choices : завдання до тексту з аудіювання. Англійська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/career-choices-listening-391643.html>.
Анотація. Тест до тексту для аудіювання, що міститься в підручнику Карпюк О. для 9 класу допоможе учителю перевірити, як діти зрозуміли прослуханий текст.
246. Фененко Л. В. «Привіт» : інструктивні картки для учнів 5 класу. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/instruktivna-kartka-dlya-uchniv-do-urokiv-2-3-z-temi-privit-250851.html>.
Анотація. Інструктивна картка призначена для учнів 5 класу. Використовується під час дистанційного навчання і є інструкцією до роботи з матеріалом уроків 2-3 з теми «Привіт!». Розроблено за підручником Німецька мова 5 (1) *Hallo, Freunde!*, С. Сотникова, Т. Білоусова.
247. Харченко Я. В. Школа : тест. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/my-school-1135290.html>.
Анотація. Матеріал містить тестові завдання, складені з урахуванням вікових особливостей учнів початкових класів та у відповідності до програмових вимог. Тест складається з 12 запитань та 4 варіантів відповіді до них. Має на меті проконтролювати навчальний поступ учнів із теми «Школа», знання лексичних одиниць та граматичних норм.
248. Храпач Т. С. A trip to London : інтегрований урок англійської мови та географії. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/253554>.
Анотація. Урок має мету сформувати загальні географічні уявлення про Велику Британію, як про основного носія мови, що вивчається; розвинути соціокультурну компетенцію через знайомство учнів з культурою, пам'ятками, географічним положенням, кліматом країни, мова якої вивчається. А також сприяти розвитку пізнавальної діяльності, мови учнів, навичок роботи з картою, вмінню аналізувати картографічні та статистичні матеріали, вмінню порівнювати і узагальнювати.
249. Храпач Т. С. A trip to London : презентація до інтегрованого уроку англійської мови та географії. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-integrovanogo-uroku-anglijsko-movi-ta-geografi-a-trip-to-london-253555.html>.
Анотація. Презентація є додатковим матеріалом до інтегрованого уроку англійської мови та географії у сьомому класі, містить змістовну і цікаву інформацію про Лондон в минулому та в теперішній час та різні види вправ, що дає змогу провести урок в цікавій та пізнавальній формі.
250. Цуканова О. В. Домашні тварини : презентація до уроку. Англійська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/domestic-animals-prezentacia-do-uroku-anglijskoi-movi-v-2-klasi-za-pudrucnikom-quick-minds-493286.html>.
Анотація. Презентація для 2 класу з теми «Домашні тварини» була створена для підсумкового уроку з теми (підручник: Г. Пухта «Quick minds», 2 кл.). Адже саме використання презентацій на уроках дають учителю можливість візуалізації матеріалу, що вивчається, та забезпечують мотивацію для навчання, що є важливою складовою навчального заняття. Вправи сприяють активізації тематичної лексики, емоційному налаштуванню дітей та розвитку їхнього монологічного мовлення.
251. Цуканова О. В. Подорож навколо світу : презентація до уроку. Англійська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-anglijskoi-movi-u-4-klasi-travelling-around-the-world-494281.html>.
Анотація. Презентація для 4 класу з теми «Подорож навколо світу» була створена для підсумкового уроку з теми (підручник: «Family and Friends», 3). Розробка буде корисною для вчителя. Презентація містить цікаві факти про країни та континенти, про тваринний та рослинний світ. Вона допоможе зацікавити учнів під час вивчення даної теми.
252. Чийпеш І. М. Gadgets. QR codes : урок. *Всеосвіта*. URL: <http://surl.li/bdgdgs>.

Анотація. Конспект уроку англійської мови для 4 (пілотного) класу НУШ за підручником Quick Minds. В кінці уроку діти зможуть використовувати словниковий запас за темою; говорити про різні гаджети та їх призначення; визначати штрих-коди та QR-коди; використовувати QR-рідер.

253. Чийпеш І. М. My favourite place : урок. *ВсімОсвіта*. URL: <https://vsimosvita.com/my-favourite-place/>.

Анотація. Конспект дистанційного уроку англійської мови з теми «My favourite place» для 4 (пілотного) класу НУШ за підручником Quick Minds. Дана розробка містить ряд авторських практичних інтерактивних вправ. Наприкінці уроку учні зможуть скласти та записати повідомлення з теми, вживаючи вивчені лексичні одиниці, сформулювати власне ставлення та пояснити його.

254. Шандиба Т. В. New School-New Approach. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87708>.

Анотація. Нова українська школа потребує нових підходів. Головна мета-створити школу, яка дасть учням не лише знання, а й уміння застосовувати їх у житті. Публікація містить думки, враження та поради щодо викладання англійської мови в НУШ з власного досвіду.

255. Шлапак Т. І. Моє улюблене свято : розробка конспекту. Англійська мова. 4 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <https://metodportal.com/node/87361>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку англійської мови у 4 класі, присвячену вивченню святкування зимових свят в Україні. Особливістю уроку є використання інтерактивних технологій, на основі яких розроблені цікаві ігрові та творчі завдання.

256. Шрамко Д. О. Англійська мова : підбірка корисних сайтів для вивчення англійської мови online для учнів. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/korisni-sayti-dlya-vivchennya-angliysko-movi-online-259693.html>.

Анотація. Підбірка корисних сайтів для вивчення англійської мови буде корисною як для вчителів так і для здобувачів освіти, які прагнуть удосконалити свої знання з англійської мови. Вивчати англійську мову граючи - не лише цікаво, але й ефективно.

257. Щетеньська О. Г. Christmas In Great Britain : презентація. Англійська мова. 5-7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-christmas-in-great-britain-479295.html>.

Анотація. Презентація Christmas in Great Britain буде корисна під час вивчення теми Holidays. В цій презентації зібрано основні символи Різдва у Великій Британії та їх опис.

258. Щетеньська О. Г. The Ant and the Grasshopper : контроль навичок читання. Англійська мова. 5-7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrol-navicok-citanna-the-ant-and-the-grasshopper-479267.html>.

Анотація. Цей текст можна використати для перевірки навичок читання учнів наприкінці семестру або для розвитку навичок читання протягом року. Текст розвиває такі якості як працьовитість та заощадливість, вчить поважати працю інших та не гаяти марно час. Читаючи текст учні пригадають такі часові форми як Present Simple, Past Simple, Present Continuous, Past Continuous.

259. Юрченко Т. О. «Там на неведомых дорожках...» : командная игра по русскому языку. 6-9 класс. *Російська мова і література. Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/komandnaa-igra-po-russkomu-azyku-tam-na-nevedomyh-dorozkah-449884.html>.

Анотація. От каждой школы или класса участие в игре принимает команда, состоящая из 4-х человек. Каждая команда получает маршрутный лист и вместе с провожатым отправляется в дорогу. Команды должны пройти 7 станций, на каждой из которых выполнить задание. Каждое задание имеет три варианта: время на каждый из вариантов даётся одинаковое и указывается в задании, а вот уровень каждая команда выбирает для себя самостоятельно. Чем сложнее уровень, тем больше баллов может заработать команда. Игру можно провести как на уроке русского, так и внеклассное или внешкольное мероприятие.

260. Юрченко Т. О. Антонимы : конспект уроку. 5 клас. Російська мова і література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroka-po-russkomu-azyku-tema-antonimy-456310.html>.

Анотація. Конспект розробан для проведення уроку російського в 5 класі спільно з батьками во время «Дня открытых дверей» Цілі: познакомить родителей с современными методами и формами работы на уроке; совместный психолого- педагогический поиск методов эффективного воздействия на ребенка в процессе приобретения им общественных и учебных навыков; обогащение семейной жизни эмоциональными впечатлениями.

261. Юрченко Т. О. Буква Е, е; её звуковое значение. Говорим: составляем диалог по рисунку и данным словам : конспект урока. 5 клас. Російська мова і література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/bukva-e-e-ee-zvukovoe-znachenie-govorim-sostavlaem-dialog-po-risunku-i-dannym-slovam-456320.html>.

Анотація. Конспект уроку російського язика в 5 класі.

262. Юрченко Т. О. Имя существительное : контрольні тести. 7 клас. Російська мова. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/slova-so-zvonkimi-i-gluhimi-soglasnymi-v-korne-slova-slova-s-i-slova-s-neproiznosimymi-soglasnymi-v-korne-slova-slova-s-udvoennymi-bukvami-1157762.html>.

Анотація. Публікація містить 22 контрольних завдання з російської мови у 7 класі для перевірки знань учнів з теми «Имя существительное».

263. Юрченко Т. О. Лексика. Фразеология : контрольні тести. 7 клас. Російська мова. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/leksika-frazeologiya-1073039.html>.

Анотація. Публікація містить 15 контрольних завдань з російської мови у 7 класі для перевірки знань учнів з теми «Лексика. Фразеология».

264. Юрченко Т. О. Слова со звонкими и глухими согласными в корне слова. Слова с Ъ и Ь. Слова с непроизносимыми согласными в корне слова. Слова с удвоенными буквами : контрольні тести. 6 клас. Російська мова. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/slova-so-zvonkimi-i-gluhimi-soglasnymi-v-korne-slova-slova-s-i-slova-s-neproiznosimymi-soglasnymi-v-korne-slova-slova-s-udvoennymi-bukvami-1157762.html>.

Анотація. Публікація містить 15 тестових завдань із російської мови у 6 класі для перевірки знань учнів з теми « Слова со звонкими и глухими согласными в корне слова. Слова с Ъ и Ь. Слова с непроизносимыми согласными в корне слова. Слова с удвоенными буквами».

265. Юрченко Т. О. Согласные звуки: звонкие и глухие, твёрдые и мягкие (приголосні звуки: дзвінки та глухі, тверді та м'які). Пишем: составляем высказывание на предложенную тему : конспект урока. 5 клас. Російська мова і література. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/soglasnye-zvuki-zvonkie-i-gluhie-tverdye-i-magkie-456453.html>.

Анотація. Конспект уроку російського язика в 5 класі.

266. Янкова А. П. Education in Great Britain : тест. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/education-in-great-britain-399764.html>.

Анотація. Тест «Education in Britain» для 8 класу за підручником А. Несвіт створений для перевірки знань учнів з теми. Не потребує багато часу для виконання, доступний, надає можливість вчителю оперативно встановити результати засвоєння учнями навчального матеріалу.

267. Янкова А. П. Food, dish, meal : тест. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/fooddishmeal-395100.html>.

Анотація. При вивченні англійської мови виникає питання, яка різниця між словами food, dish, meal? Всі ці слова відносяться до їжі, але є різниця між ними. Цей тест швидкий та зручний, розроблений для використання розуміння слів Food, Dish, Meal учнями 11 класу за темою. Відразу можна перевірити правильність виконання завдання та отримати кількість балів за кожну правильну відповідь.

268. Янкова А. П. Mass media : контрольна робота. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-po-temi-mass-media-9-klas-a-nesvit-441288.html>.

Анотація. Тематична контрольна робота розроблена згідно програми за підручником А. Несвіт для 9 класу. Робота включає лексико-граматичні завдання та творче завдання написання листа. Контрольна робота має можливість перевірити знання, вміння та навички учнів з вивченої теми. Може бути використана вчителями англійської мови.

269. Янкова А. П. Relative pronouns : тест. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/relative-pronouns-578362.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для учнів 11 класу, які допоможуть перевірити сформованість вмінь і навичок використовувати ними відносні займенники.

270. Янкова А. П. The world of cinema and theatre : тест. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/the-world-of-cinema-426931.html>.

Анотація. Тест складений для перевірки лексики з теми для учнів 7 класу і може бути використаний учителями англійської мови.

271. Янкова А. П. Great Britain : тематична контрольна робота. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tematichna-kontrolna-robota-po-temi-great-britain-236064.html>.

Анотація. Завдання контрольної роботи за темою «Great Britain» складені за підручником А. Несвіт для перевірки знань, умінь та навичок учнів та перевірки лексико-граматичного матеріалу.

2.4. Історія

1. Бабенко В. Д. Калинова зоря Дмитра Білоуса. Красознавчі діалоги. Сумщина у сув'язі тисячоліть : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 рік) / за заг. ред. С.В.Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 296 с.

Анотація. Публікація містить матеріали краєзнавчого дослідження про самотні український феномен славного земляка Білоуса Д.Г., який був наділений даром славити українську землю та українців.

2. Базиль С. М. Внесок Олександри Бондаревої у технологію процесу первинної переробки. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції. Шостка, 2021. С. 81–84.

Анотація. В роботі розкриваються основні аспекти наукової діяльності провідного вченого, кандидата технічних наук Олександри Бондаревої, яка проводила дослідження і вносила корективи у процеси первинної переробки луб'яних і малопоширених луб'яних культур. Розробки вченої були визнані і втілені у виробництво не лише в Україні, а й далеко за її межами, що дало значно прискорити процес технології виготовлення конопляної трести.

3. Базиль С. М. Доля жінок в науці (на прикладі науковців Всесоюзного науково-дослідного інституту луб'яних культур). Ніч історії Глухова : матеріали конференції. 2021. Том 9. С. 6–8. URL: https://www.youtube.com/watch?v=p8C_hHdbP3U&t=460s.

Анотація. В статті проведений аналіз життєвих шляхів і наукових напрацювань шести жінок-вчених, які присвятили своє життя науковим відкриттям. Серед яких Хреннікова Галина Анатоліївна, Аринштейн Ганна Йосипівна, Гуржій Євдокія Сидорівна, Туголукова Віра Яківна, Тулайкова Клавдія Петрівна і Бондарева Олександра Герасимівна. Ці представниці прекрасної статі працювали у Всесоюзному науково-дослідному інституті луб'яних культур в період його найбільшого розквіту (друга половина XX століття) і залишили помітний слід в історії науки і техніки СРСР.

4. Батіг К. Ю. Галицько-Волинська держава в період піднесення (друга третина, середина XIII століття) : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/galicko-volinska-derzhava-v-period-pidnesennya-219616.html>.

Анотація. Матеріал може бути використаний учителями історії під час викладення теми «Галицько-Волинська держава в період піднесення» як допоміжний матеріал до уроку.

5. Батіг К. Ю. Календарно-тематичне планування з всесвітньої історії для 7-Б класу. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarne-planuvannya-z-vsесvitno-istorii-7-klas-219575.html>.

Анотація. Матеріал містить авторську розробку календарно-тематичного планування з всесвітньої історії за чинною програмою. Календарне планування складено до підручника О. Гісем, О. Мартинюк, розраховане на 2 години на тиждень.

6. Батіг К. Ю. Календарно-тематичне планування з історії України для 7-Б класу (за підручником О. Гісем, О. Мартинюк) 2 год. на тиждень. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarne-planuvannya-z-istorii-ukra-ni-7-klas-219573.html>.

Анотація. Матеріал містить авторську розробку календарно-тематичного планування з історії України за чинною програмою. Календарне планування складено до підручника О. Гісем, О. Мартинюк, розраховане на 2 години на тиждень.

7. Білан К. В. Європа та Америка в добу революцій та національного об'єднання (1815-1870) : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vropa-ta-amerika-v-dobu-revoljuciy-i-nacionalnogo-ob-ednannya-1815-1870-726374.html>.

Анотація. Тести містять питання на засвоєння, удосконалення та перевірки знань із теми «Європа та Америка в добу революцій та національного об'єднання».

8. Білан К. В. Європейське суспільство і держава в X-XV столітті : тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vropeyske-suspilstvo-i-derzhavi-v-x-xvst-781096.html>.

Анотація. Тести містять питання на засвоєння, вдосконалення та перевірки знань із теми «Європейське суспільство і держава в X–XV столітті».

9. Білан К. В. Матеріальний і духовний світ європейського Середньовіччя : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/materialniy-i-duhovniy-svit-evropeyskogo-serednovichchya-841506.html>.

Анотація. Тести містять питання на засвоєння, удосконалення та перевірки знань з теми «Матеріальний і духовний світ європейського Середньовіччя».

10. Білан К. В. Підкорення Греції Македонією. Олександр Македонський : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidkorennya-greci-makedoniyu-aleksandr-makedonskiy-823431.html>.

Анотація. Тести містять питання на засвоєння, удосконалення та перевірки знань з теми «Підкорення Греції Македонією. Олександр Македонський».

11. Білан К. В. Середньовічні школи і університети. Життя середньовічного студента : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/serednovichni-shkoli-i-universiteti-zhittya-serednovichnogo-studenta-802102.html>.

Анотація. Тести містять питання на засвоєння, удосконалення та перевірки знань з теми «Середньовічні школи і університети. Життя середньовічного студента».

12. Бура Н. С. Галицько-Волинська держава : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/galicko-volinska-derzhava-909844.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

13. Бура Н. С. Давній Рим за царської та республіканської доби : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/davniy-rim-za-carsko-ta-respublikansko-dobi-893298.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

14. Бура Н. С. Країни Центральної та Східної Європи в X-XV ст. : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/kra-ni-centralno-ta-shidno-vropi-v-h-hv-st-892862.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

15. Бура Н. С. Передумови Другої світової війни. Початок Другої світової війни : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/peredumovi-drugo-svitovo-viyni-pochatok-drugo-svitovo-viyni-901680.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

16. Бура Н. С. Північно-Східна Русь. Утворення та зміцнення Московської держави : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pivnichno-shidna-rus-utvorennya-ta-zmicnennya-moskovsko-derzhavi-932443.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

17. Бура Н. С. Повсякденне життя та культура України в середині XIX-на початку XX ст. : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/povsyakdenne-zhittya-ta-kultura-ukra-ni-v-seredini-hih-na-pochatku-hh-st-965860.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

18. Бура Н. С. Римська імперія : онлайн-тести. *На урок*. 2021. <https://naurok.com.ua/test/rimska-imperiya-900570.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

19. Буріков В. О. «Перший етап» культурної революції в Китаї 1966-1968. *Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації 2021* : матеріали V Міжнародної наукової конференції (м. Суми, 11-12 листопада 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 22–25.

Анотація. У тезах розглянуто «перший етап» культурної революції в КНР, її основні першопричини та перебіг у 1966-1968 роках.

20. Василенко В. М. Доля кримських татар після приєднання Криму до Російської імперії. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми: СумДУ, 2021. С. 78–79.

Анотація. У роботі досліджена й викладена ґрунтовна інформація про захоплення Кримського півострова Російською імперією та долю кримських татар після приєднання Криму до Росії.

21. Гармаш Л. О. Завдання з картами : презентація. *Історія України. 6-10 клас. На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243989>. *Анотація. Матеріали презентації можна використати під час підготовки учнів до ЗНО з історії України.*

22. Гармаш Л. О. *Історія України. Початок XX століття* : презентація. *Історія України. 10 клас. На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243994>.

Анотація. Презентація містить завдання з теми формату ЗНО з Історії України. Може бути використана під час уроку та для підготовки до ЗНО.

23. Гармаш Л. О. Нові тенденції розвитку культури 1917-1921 рр. : презентація до уроку. Історія України. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/245660>.

Анотація. Презентація містить завдання формату ЗНО з історії України, може бути використана під час вивчення теми та підготовки до ЗНО.

24. Гармаш Л. О. Політика умиротворення агресора. Задоволення територіальних претензій Німеччини : конспект уроку та презентація до уроку практичного заняття. Всесвітня історія. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243983>.

Анотація. Матеріали Презентації і Конспекту уроку практичного завдання можна використати як під час звичайного уроку, так і під час дистанційного навчання. Аналіз карикатур допоможе учню/учениці ґрунтовно узагальнити матеріал теми.

25. Гармаш Л. О. Польща і Чехословаччина у міжвоєнний період : конспект уроку та презентація (дистанційне навчання). Всесвітня історія. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243980>.

Анотація. Конспект уроку та презентація до уроку передбачає опрацювання історичного матеріалу через аналіз карикатур періоду під час дистанційного навчання (уроку-відеоконференції або самостійного опрацювання учнем/ ученицею теми).

26. Гармаш Л. О. Початок ХХ століття. І світова війна : презентація. Історія України. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243995>.

Анотація. Презентація містить завдання формату ЗНО з історії України, може бути використана під час вивчення теми та підготовки до ЗНО.

27. Гармаш Л. О. Правовий статус українських земель у складі Польщі : конспект уроку та презентація до уроку. Історія України. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243987>.

Анотація. Конспект уроку та презентація до нього може бути використано як під час звичайного уроку, так і під час дистанційного навчання. Закріплення знань учнів/учениць здійснюється за матеріалами презентації, що містить завдання формату ЗНО з історії України.

28. Гармаш Л. О. Угорщина та Румунія у міжвоєнний період : конспект уроку (дистанційне навчання). Всесвітня історія. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243977>.

Анотація. Розробка теми уроку здійснена у формі інструктивних матеріалів для самостійного опрацювання учнями під час дистанційного навчання. Учні знайомляться із матеріалами карт, історичних документів, карикатур та виконують відповідні завдання до них.

29. Гармаш Л. О. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918-1920 рр.) : презентація із завданнями формату ЗНО. Історія України. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243996>.

Анотація. Презентація може бути використана під час уроку узагальнення з теми та для підготовки до ЗНО.

30. Гармаш Л. О. Українська держава : презентація. Історія України. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243997>.

Анотація. Презентацію з завданнями формату ЗНО з Історії України можна використати від час уроку та для підготовки до ЗНО.

31. Гармаш Л. О. Українські землі у складі Чехословаччини та Румунії : конспект уроку. Історія України. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243988>.

Анотація. Матеріал розробки уроку може бути використаний як під час дистанційного навчання, так і під час звичайного уроку. Закріплення навчальних досягнень учнів/учениць може бути здійснене за матеріалами Презентації (завдання формату ЗНО з Історії України) так і під час виконання запропонованих завдань.

32. Голуб Н. М. Курс за вибором «Живи за правилами» для 7 класу у визначеннях, таблицях і схемах : посібник. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/215752>.

Анотація. У посібнику у стислій та наочній формі представлений обов'язковий мінімум курсу за вибором «Живи за правилами» для 7 класу. Реалізовано компетентнісний підхід до навчання, що є необхідною вимогою сучасного освітнього процесу.

33. Горобій А. В. Утворення Галицько-Волинської держави : урок. *На Урок*. 2021
URL: <https://naurok.com.ua/urok-utvorennya-galicko-volinsko-derzhavi-214594.html>.
Анотація. Розробка конспекту уроку на тему «Утворення Галицько-Волинської держави» містить завдання, які сприяють активізації самостійної пізнавальної діяльності учнів під час уроку та формують ключові компетентності.
34. Гудова Т. М. Інтеграційні процеси : презентація. Всесвітня історія. *Всеосвіта*.
URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-integracijni-procesi-493235.html>.
Анотація. Оpubлікована презентація для 11 класу містить інформацію щодо процесу створення Європейського Союзу. Вона допоможе вчителю закладу загальної середньої освіти оптимізувати роботу на уроці, учити узагальнювати та аналізувати матеріал.
35. Гудова Т. М. Фінікійські міста-держави : презентація. Всесвітня історія. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-finikijski-mista-derzavi-493240.html>.
Анотація. Презентація містить інформацію щодо фінікійських міст-держав. Вона допоможе вчителю закладу загальної середньої освіти оптимізувати роботу на уроці при вивченні, узагальненню матеріалу.
36. Гуппал Т. О. Зруйновані храми міста суми. моніторинг втрачених святинь. *Красназавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 56–58.
Анотація. У статті досліджено історію храмів міста Суми, що були втрачені за часів більшовицької диктатури, розглянуто фактори, які впливали на знищення церков у ХХ ст., згадується про меценатів, громадських діячів, представників інтелігенції й духовенства, котрі прагнули зберегти храмові споруди. Вказано на необхідність відродження духовної спадщини рідного міста.
37. Гуппал Тетяна. Формування пізнавальних умінь учнів засобами мультимедійних технологій на уроках історії. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 83–86.
Анотація. В статті подано теоретичний аналіз проблеми формування пізнавальних умінь учнів на уроках історії, розглядаються поширені види мультимедійних технологій, сучасні й ефективні засоби інноваційного навчання, наводяться приклади їх застосування на різних етапах уроку. Наголошується на необхідності використання мультимедійних технологій як складової сучасного уроку, що сприяє розвитку цілісності та системності мислення учнів, мотивації до вивчення історії, дозволяє більш повно забезпечувати усі види пізнавальної діяльності.
38. Данилевська Н. М. Виникнення Запорозької Січі та Віська Запорозького : тести. Історія України. 8 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/viniknennya-zaporozko-sichi-ta-viska-zaporozkogo-1112185.html>.
Анотація. Тест для учнів 8 класу, має 12 завдань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох.
39. Данилевська Н. М. Європейська революція 1848-1849 рр. на західноукраїнських землях : тести. Всесвітня історія. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vropeyska-revoluciya-1848-1849-rr-na-zahidnoukra-nskih-zemlyah-1113131.html>.
Анотація. Тест для учнів 9 класу, має 12 завдань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох.
40. Данилевська Н. М. Німеччина та Італія : тести. *Всесвітня історія. 9 клас. На урок. 2021*.
URL: <https://naurok.com.ua/test/nimechchina-ta-italiya-1138428.html>.
Анотація. Тест для учнів 9 класу, має 13 завдань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох.
41. Деуленко В. М. Богдан Хмельницький – державотворець Козацької держави: навчальний проєкт. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://fs02.vseosvita.ua/0201kvhy-3567.docx>.
Анотація. У проєкті відображено період козаччини, виникнення української козацької держави - Гетьманщини та її право (середина XVII- друга половина XVIII ст.). Матеріал можна використати на уроках історії України у 8 класі.
42. Дорошенко Д. В. Поняття та статус спеціалізованих органів ООН, учасником яких є Україна. *Історико-краєзнавчі дослідження: традиції та інновації* : матеріали V міжнародної наукової конференції (м. Суми, 11-12 листопада 2021 року). Суми, 2021. Ч. 2. С. 40–42.

Анотація. У матеріалах статті поданий аналіз процесу створення спеціалізованих органів ООН. Розкрито суть участі України в діяльності ООН.

43. Дорошенко Д. В. Участь України у спеціалізованих установах ООН соціального характеру. *XI Глухівські наукові читання – 2021. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук* : матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених і студентів (м. Глухів, 08-10 грудня 2021 року.). 2021. С. 74–75.

Анотація. Матеріали статті розкривають основні аспекти участі України у спеціалізованих установах ООН.

44. Драновська С. В. Інтегроване навчання в закладах загальної середньої освіти в контексті предметів соціально-гуманітарного напрямку. *International scientific journal «Project approach in the didactic process of universities international dimension»*. Lodz, Poland. № 1 (3). 2021. P. 27–34.

Анотація. Стаття зосереджує увагу на проблемних питаннях, пов'язаних із реалізацією інтегрованого навчання в закладах загальної середньої освіти при викладанні предметів соціально-гуманітарного напрямку. Висвітлено комплексний підхід до інтегрованого навчання, у якому освіта розглядається через призму цілісної картини, де вчитель здійснює зв'язок між встановленими предметами й спирається на знання і навички, що дозволяє коригувати предметні межі кількох областей. Зважаючи на те, що дослідження базується на твердженні, що метою інтегрованого навчання є створення оптимальних умов для розвитку мислення здобувачів освіти, розглянуто, три рівні інтеграції змісту навчального предмету - внутрішньо-предметна, міжпредметна і транспредметна інтеграція. Проаналізовано, що у закладах загальної середньої освіти міжпредметна інтеграція здійснюється через розроблення нових форм уроків (урок з міжпредметними зв'язками, інтегрований урок, бінарний урок), впровадження навчальних проєктів, організацію тематичних днів та тижнів.

45. Дяченко А. О. Вплив природно-географічних умов на розвиток єгипетської цивілізації : конспект уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-z-temi-imennik-vidmini-imennika-vidminyuvannya-imennikiv-274802.html>.

Анотація. Матеріал містить розгорнутий конспект уроку з додатками, призначений для вчителів історії, студентів.

46. Жадан В. В. Формування здорового способу життя в історії. Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 414 с.

Анотація. Стаття розповідає про процес формування поняття здорового способу життя в історичному процесі.

47. Зулюкова Н. О. Історико-географічні регіони України : презентація. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-istoriko-geograficni-regioni-ukraini-493968.html>.

Анотація. Презентацію створено до уроку «Історико-географічні регіони України», курсу «Вступ до історії», 5 клас. Теоретичний матеріал, фотодокументи та завдання для виконання, розміщені у презентації, допоможуть учням визначити, які в Україні є історико-географічні регіони, проаналізувати походження історичних назв, з'ясувати, чим зумовлене різнобарв'я вишиванок у різних куточках України.

48. Іванова Н. В. Турнір правознавців: Знай та поважай свої права : презентація. Основи правознавства. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-turnir-pravoznavciv-znay-ta-povazhay-svo-prava-115645.html>.

Анотація. Презентація-гра «Турнір правознавців: Знай та поважай свої права». Можна використовувати для учнів 9-11 класів як під час уроків, тематичних тижнів, так і для позакласних заходів. Гра складається із 6 різнорівневих турів.

49. Іванова Н. В. «Українське питання» у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни (на допомогу вчителям та учням у роботі) : урок. *Історія України*. 11 (10) клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ukrainske-pitanna-u-miznarodnij-politici-naperedodni-drugoi-svitovoi-vijni-90568.html>.

Анотація. Матеріал до уроку, що допоможе охарактеризувати радянсько-німецький Пакт про ненапад 23 серпня 1939 р. і таємний протокол та його вплив на західноукраїнські землі; проаналізувати етапи приєднання до УРСР західноукраїнських земель та їх радянізацію; формувати в учнів уміння аналізувати, систематизувати й узагальнювати історичні матеріали; виховувати учнів у дусі патріотизму та толерантного ставлення до інших народів.

50. Іванова Н. В. Виникнення та розквіт Київської Русі : тестові завдання. Історія України. 7, 9, 11 класи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zavdannya-z-temi-viniknennya-ta-rozkvit-ki-vsko-rusi-47693.html>.

Анотація. Тестові завдання у вигляді презентації. Можна використовувати як узагальнюючий матеріал для учнів 7 класу з даної теми, так і для підготовки до ДПА та ЗНО з історії України.

51. Іванова Н. В. Гайдамаччина. Коліївщина. Опришківство : презентація. Історія України. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-gaydamachchina-koli-vschina-oprishkivstvo-47678.html>.

Анотація. Презентація з історії України для учнів 8 класу, за підручником О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. Містить завдання для актуалізації знань, ребуси, хронологічні задачі. Дасть можливість вивчення даної теми, використовуючи літературні джерела. Сприяє розвитку критичного та логічного мислення.

52. Іванова Н. В. Галицько-Волинська держава : урок. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/galicko-volinska-derzava-34333.html>.

Анотація. Матеріал до уроку, що сприяє систематизації та узагальненню знань учнів з даної теми. Містить різні види завдань з даної теми. Виховною метою проведення уроку є формування у дітей почуття національної свідомості, патріотизму.

53. Іванова Н. В. Давня Індія та Китай : історичний турнір. Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/istorichnij-turnir-davnya-indiya-ta-kitay-47698.html>.

Анотація. Опубліковано презентацію до уроку узагальнення з історії «Давня Індія та Китай» шляхом застосування ігрових методів. Містить різнопланові завдання, сприяють розвитку логічного, хронологічного та критичного мислення учнів.

54. Іванова Н. В. Життя населення України в умовах окупації : урок. Історія України. 11 (10) клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zitta-naselenna-ukraini-v-umovah-okupacii-90572.html>.

Анотація. Презентаційний матеріал до уроку, що допоможе учням: визначити суть окупаційного режиму в Україні; охарактеризувати життя населення в умовах окупації; на основі різних джерел інформації: порівнювати ставлення до війни різних верств населення та політичних сил в українських землях; описувати повсякденне життя людей та визначати зміни, пов'язані з війною; порівнювати різні точки зору щодо подій та етапів Другої світової війни та визначати власну позицію.

55. Іванова Н. В. Знавці історичних дат : конкурс-вікторина. Історія України. 8-11 класи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konkurs-viktorina-znavci-istorichnih-dat-47686.html>.

Анотація. Конкурс-вікторина «Знавці історичних дат» для учнів 8-11 класів (розділ «Історія України»). Може бути використаний як у позакласних заходах, так і під час уроків. Мета: узагальнити знання учнів, розвивати хронологічні уміння.

56. Іванова Н. В. Іван Мазепа у соціальній мережі : методична розробка. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/ivan-mazepa-u-socialnij-merezi-414905.html>.

Анотація. Шаблон для роботи на уроці (домашнього завдання), практичного заняття. Завдання створене з метою активізації пізнавальної діяльності учнів під час вивчення козацької доби, розвитку навичок створення історичного портрету діяча. Містить цікаві завдання за кодами QR. Також завдання спрямоване на розпізнавання історичної постаті. Можна використовувати при підготовці до ЗНО та ДПА з історії.

57. Іванова Н. В. Іван Мазепа у соціальній мережі : методична розробка. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ivan-mazepa-u-socialnij-merezi-414905.html>.

Анотація. Шаблон для роботи на уроці (домашнього завдання), практичного заняття. Завдання створене з метою активізації пізнавальної діяльності учнів під час вивчення козацької доби, розвитку навичок створення історичного портрету діяча. Містить цікаві завдання за кодами QR. Також завдання спрямоване на розпізнавання історичної постаті. Можна використовувати при підготовці до ЗНО та ДПА з історії.

58. Іванова Н. В. Історичний волейбол (первісні спільноти. археологічні культури) : урок-гра. Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/istoricnij-volejbol-34325.html>.

Анотація. Гра розрахована для узагальнення знань учнів з теми «Первісне суспільство». Сприяє зацікавленню учнів вивчати історичне минуле, розвиває пізнавальні можливості. Допоможе вчителю

оптимізувати роботу на уроці, розвивати логічне, творче, образне мислення учнів, вчити узагальнювати і аналізувати теоретичний матеріал.

59. Іванова Н. В. Людської пам'яті мости... (до Дня пам'яті жертв Голодомору) : сценарій виховного заходу. 9-10 клас. *На Урок*. 2021. URL <https://naurok.com.ua/scenariy-zahodu-lyudsko-pam-yati-mosti-47695.html>.

Анотація. Поглибити знання учнів, присутніх про роки голодомору в Україні та його наслідки для українського народу, розвивати вміння грамотно висловлювати свої думки, використовувати різні документи, готуючись до розповіді, виступати у ролі актора, виховувати повагу до історичного минулого свого народу, який вистояв і проніс свої традиції через різні випробування. Формування в учнів почуття національної свідомості, патріотизму.

60. Іванова Н. В. Маки пам'яті або Україна у Другій Світовій війні: методична розробка. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/maki-pamati-abo-ukraina-u-drugij-svitovij-vijni-331640.html>.

Анотація. Робочий листок учня 5 класу з історії України. Підійде для роботи на уроці чи як вид домашнього завдання. Також зручно використовувати при дистанційній формі навчання. Учні навчаються створювати кластери та працювати з текстом історичного джерела.

61. Іванова Н. В. Ми не хочемо війни : сценарій патріотичного заходу. 8-11 класи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-patriotichnogo-zahodu-mi-ne-hochemo-viyni-47672.html>.

Анотація. Сценарій підходить для проведення різних заходів патріотичного спрямування класними керівниками, педагогами-організаторами, заступниками з ВР для учнів середньої та старшої школи.

62. Іванова Н. В. Міжнародні відносини у 1920-х рр. : презентація. Всесвітня історія. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-mizhnarodni-vidnosini-u-1920-h-rr-115632.html>.

Анотація. Охарактеризувати стан міжнародних відносин у 20-х роках ХХ століття та умови договорів періоду. З'ясувати їхнє значення у створенні системи міжнародної безпеки. Навчити аналізувати історичний матеріал, робити висновки, розвивати критичне мислення.

63. Іванова Н. В. Повсякденне життя в римських містах. Релігія та звичаї: методична розробка. Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/povsakdenne-zitta-v-rimskih-mistah-religia-ta-zvichai-331636.html>.

Анотація. Робочий листок учня 6 класу. Можна використовувати як при очному (під час уроку або ж як домашнє завдання) так і дистанційному навчанні при вивченні теми «Повсякденне життя в римських містах. Релігія та звичаї».

64. Іванова Н. В. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії 1941-1942 рр. 11 (10) клас (на допомогу вчителям та учням у роботі) : презентація. Історія України. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pocatok-nimecko-radanskoi-vijni-bojovi-dii-1941-1942-rr-90563.html>.

Анотація. Презентація до уроку історії України. Період Другої світової війни. Мета уроку: проаналізувати початок та хід бойових дій 1941-1942 рр. на українських землях, визначивши основні етапи та хронологічну послідовність; розкрити причини поразки радянських військ; розвивати вміння аналізувати, порівнювати зіставляти історичний матеріал, робити висновки та узагальнення.

65. Іванова Н. В. Презентація-комікс «Юлій Цезар» : методична розробка. Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-komiks-ulij-cezar-414951.html>.

Анотація. Комікс-шаблон у вигляді презентації для учнів 6 класу. Підійде як для індивідуальної, так і групової роботи у класі чи під час дистанційного навчання. Допоможе у цікавій формі визначити особливості історичної постаті Юлія Цезаря.

66. Іванова Н. В. Радянський Союз : презентація. Всесвітня історія. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-radyanskiy-soyuz-115638.html>.

Анотація. Презентація до уроку з всесвітньої історії «Радянський Союз». Тип уроку: засвоєння нових знань. Презентація дає можливість охарактеризувати процес становлення тоталітарного режиму у СРСР, описувати ключові події в історії Радянського Союзу, оцінити діяльність В. Леніна, Л. Троцького, Й. Сталіна, розкрити ряд понять, таких як: федерація, «воєнний комунізм», тоталітаризм.

67. Іванова Н. В. Робочий листок «Олімпійські ігри» : методична розробка. Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/robocij-listok-olimpijski-igri-331652.html>.

Анотація. Робочий листок-шаблон для заповнення «Олімпійські ігри». Створений для роботи на уроках історії 6 клас. Допоможе учням визначити головні моменти теми, навчитися створювати карту

пам'яті, крім того має творче завдання - розмалювати олімпійські кільця і підписати материки, які вони символізують.

68. Іванова Н. В. Робочий листок «Українська Революція» : методична розробка. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/robocij-listok-ukrainska-revolucija-331647.html>.

Анотація. Робочий листок учня з історії України 5 клас. Стане у нагоді при вивченні теми Українська революція. Допоможе учням навчитися створювати кластери (ментальні карти) та прослідковувати хронологію подій, заповнюючи стрічку часу.

69. Іванова Н. В. Робочий листок учня «Велика грецька колонізація» : методична розробка. Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/robocij-listok-ucna-velika-grecka-kolonizacija-331650.html>.

Анотація. Робочий листок-розмальовка учня 6 класу у вигляді «рюкзака знань». Стане у нагоді на уроках історії при вивченні теми «Велика грецька колонізація». Допоможе розкрити основні моменти теми, акцентуючи увагу учнів на найголовніших факторах.

70. Іванова Н. В. Робочий листок учня «За літописним рядком, або як історики досліджують княжу добу» : методична розробка. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/robocij-listok-ucna-za-litopisnim-radkom-abo-ak-istoriki-doslidzuut-knazu-dobu-414944.html>.

Анотація. Робочий листок учня 5 класу з історії. Підійде як при офлайн, так і при онлайн навчанні. Зручно працювати як і індивідуально, так і в парах чи групах. Вчить учнів систематизувати матеріал, виділяти головні моменти теми.

71. Іванова Н. В. Робочий листок учня «За літописним рядком, або як історики досліджують княжу добу» : методична розробка. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/robocij-listok-ucna-za-litopisnim-radkom-abo-ak-istoriki-doslidzuut-knazu-dobu-414944.html>.

Анотація. Робочий листок учня 5 класу з історії. Підійде як при офлайн, так і при онлайн навчанні. Зручно працювати як і індивідуально, так і в парах чи групах. Вчить учнів систематизувати матеріал, виділяти головні моменти теми.

72. Іванова Н. В. Робочий листок учня «Японія та Китай в XVI-XVIII ст.» : методична розробка. Всесвітня історія. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/robocij-listok-ucna-aponia-ta-kitaj-v-xvi-xviii-st-414927.html>.

Анотація. Робочий листок учня для роботи на уроці, індивідуальної роботи, можна використовувати як при офлайн, так і при онлайн навчанні. Допоможе учням виділити головні моменти теми, систематизувати знання, вдосконалити вміння писати конспект.

73. Іванова Н. В. Російська та Австрійська імперії на початку XIX ст. : історичний диктант. Всесвітня історія. 9 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/istorichnij-diktant-rosiyska-ta-avstriyska-imperi-na-pochatku-hih-st-116567.html>.

Анотація. Історичний диктант з теми «Російська та Австрійська імперії на початку XIX ст.» для контролю знань учнів 9 класу (всесвітня історія).

74. Іванова Н. В. Стародавня Греція : історична гра «Морський бій». Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/istorichna-gra-morskiy-biy-tema-starodavnya-greciya-47697.html>.

Анотація. Опубліковано презентацію до уроку узагальнення з історії «Стародавня Греція» у формі гри Морський бій. Мета: застосування ігрових методів у навчанні історії. Містить різнопланові завдання, різного рівня складності, сприяють розвитку логічного, хронологічного та критичного мислення учнів.

75. Іванова Н. В. Сценарій вечора пам'яті до Дня чорнобильської трагедії «Поріс чорнобилем Чорнобиль - бідою нашою поріс». 8-11 класи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenarij-vechora-pam-yati-poris-chornobilem-chornobil--bidoyu-nashoyu-poris-47690.html>.

Анотація. розширити знання учнів про Чорнобильську трагедію; наголосити про потенційну небезпеку радіації, розповісти про ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС; вчити застосовувати в повсякденному житті елементарні радіаційно - гігієнічні навички; виховувати почуття співчуття до чужого болю як свого, загальнонародного горя – як особистого, почуття любові до людини, до землі, до держави; розвивати в учнів вміння давати свою оцінку вчинкам, подіям, визначати основний зміст отриманої інформації; розвивати в учнів потребу будувати, створювати, відроджувати заради України; виховувати почуття поваги і пам'яті до трагічних сторінок України.

76. Іванова Н. В. Тоталітарні режими. Німеччина. Італія Всесвітня історія : презентація. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-totalitarni-rezhimi-nimechchina-italiya-115642.html>.

Анотація. Презентація до уроку з всесвітньої історії «Тоталітарні режими: Італія та Німеччина у першій половині ХХ ст.» (10 клас). Мета уроку: охарактеризувати ознаки тоталітарних режимів, формувати вміння аналізувати, узагальнювати, систематизувати історичний матеріал, порівнювати й робити висновки. Формувати пріоритет ідей загальнолюдських цінностей, виховувати в учнів несприйняття ідеологій фашизму.

77. Іванова Н. В. Україна моя калинова : сценарій відкриття екскурсійної зали. 5-11 класи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-vidkrittya-ekskursiyno-zali-ukra-na-moya-kalinova-47684.html>.

Анотація. Сценарій національно-патріотичного спрямування, присвячений відкриттю у школі екскурсійної зали «Україна моя калинова». Підійде для використання як класними керівниками, так і вчителями, які є завідувачами шкільного музею.

78. Іванова Н. В. Українська Держава (квітень-грудень 1918 р) : презентація. Історія України. 10 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ukra-nska-derzhava-kviten---gruden-1918-r-115646.html>.

Анотація. Презентація до уроку з історії України (10 клас) «Українська Держава (квітень-грудень 1918 р.)» допоможе охарактеризувати державно-політичну діяльність П.Скоропадського, порівняти територію УНР та Української Держави (за допомогою карти), визначити особливості внутрішньої і зовнішньої політики гетьманату, з'ясувати ставлення різних верств населення до революційних подій даного періоду.

79. Іванова Н. В. Формула здоров'я : виховний захід. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-vihovnogo-zahodu-formula-zdorov-ya-47691.html>.

Анотація. Мета: формувати ціннісне ставлення до себе, свого здоров'я, спільного майбутнього, розвивати артистичні здібності, мову, пам'ять. Пропаганда здорового способу життя.

80. Іванова Н. В. Як історики досліджують козацьку добу : методична розробка. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ak-istoriki-doslidzuut-kozacku-dobu-341406.html>.

Анотація. Робочий листок учня з історії України 5 клас. Підійде як для роботи у звичайному очному режимі, так і для дистанційної освіти. Створено відповідно до підручника «Вступ до історії» 5 клас В.С. Власов, 2018. Можна використовувати як індивідуальне завдання, або як роботу у групах. Завдання: читаючи текст параграфа, заповнити робочий листок.

81. Івашина Д. В. Де логіка : позакласний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pozaklasnij-zahid-de-logika-418201.html>.

Анотація. Розробка заходу допоможе учням розвивати просторову уяву та логічне мислення, узагальнювати набуті знання з предмету, підвищувати інтерес до вивчення географії та історії.

82. Івашина Д. В. Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zahidnoukrainski-zemli-u-skladi-avstrijskoi-imperii-412233.html>.

Анотація. Розробка уроку допомагає учням охарактеризувати адміністративно-територіальний устрій західноукраїнських земель наприкінці ХVІІІ – у першій половині ХІХ ст.; показати соціальний та національний склад населення західноукраїнських земель; розкрити суть політики Австрійської монархії щодо українців; показати значення реформ Марії-Терезії та Йосипа І у розвитку економічного та соціального життя Східної Галичини й Північної Буковини.

83. Івашина Д. В. США. Економічний розвиток. Політичне життя та суспільні рухи. «Справедливий курс» Т. Рузвельта : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ssa-ekonomichniy-rozvitok-politichne-zittia-ta-suspilni-ruhi-spravedlivij-kurs-t-ruzvelta-434370.html>.

Анотація. Розробка уроку дозволяє визначити причини економічного піднесення США в останній третині ХІХ – на початку ХХ ст.; охарактеризувати основні напрямки соціально-економічного та політичного розвитку країни; проаналізувати «справедливий курс» Т. Рузвельта; ознайомити учнів з діяльністю В. Вільсона; розвивати в учнів навички критичного та логічного мислення, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки та висловлювати власну думку.

84. Ісайкін М. Л. Вступ до історії. Речові джерела. 5 клас (для вчителів базової загальної середньої школи 5-9 класи) : урок-презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-recovih-dzherela-vstup-do-istorii-5-klas-397137.html>.

Анотація. В умовах дистанційного навчання з дотримання норм Санітарного регламенту ЗЗСО розроблена презентація з поясненням вчителя для опрацювання учнями теми «Речові джерела» з предмету «Вступ до історії».

85. Ісайкін М. Л. Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст. : тести до уроку узагальнення. Історія України. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kultura-ukrainy-kintsia-xviii-pershoi-polovyny-xix-st-432543.html>.

Анотація. Наведене тестування допоможе визначити рівень знань здобувача освіти дев'ятого року навчання з історії України за вказаною темою. Тест складається з десяти запитань різного рівня складності.

86. Калашник Т. О. Пам'ятки історії як джерело історико-культурної інформації. Пам'ятник як витвір мистецтва для увічнення пам'яті про подію або особу : презентація. Історія України. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-pam-yatki-istori-yak-dzherelo-istoriko-kulturno-informaci-pam-yatnik-yak-vitvir-mistectva-dlya-uvichnennya-pam-yati-pro-podiyu-abo-osobu-213276.html>.

Анотація. Матеріали презентації познайомлять учнів з прийомом «історичне рівняння». Сприятимуть розумінню учнів значень понять «пам'ятки» і «пам'ятники». Допоможуть здійснити віртуальну екскурсію рідним містом із метою поглиблення знань про пам'ятники Сум.

87. Калашник Т. О. Початок українського національного відродження. «Будителі» Закарпаття. Товариство галицьких греко-католицьких священників : презентація. Історія України. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-pochatok-ukra-nskogo-nacionalnogo-vidrozhennya-buditeli-zakarpattya-tovaristvo-galickih-greko-katolickih-svyaschenikov-256226.html>.

Анотація. Презентація до дистанційного уроку з історії України «Початок українського національного відродження. «Будителі» Закарпаття. Товариство галицьких греко-католицьких священників» у 9 класі. Укладена відповідно діючої програми з предмету «Історія України. 5-9 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 № 236. Учням запропоновані вправи, які можна реалізувати використовуючи дошку Jamboard, завдання з QR-кодом, картою, підручником, документами тощо.

88. Калашник Т. О. Руська трійця : презентація. Історія України. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ruska-triyca-257857.html>.

Анотація. Презентація до дистанційного уроку з історії України «Руська трійця» в 9 класі. Укладена відповідно діючої програми з предмету «Історія України. 5-9 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2019 № 236. У презентації розміщені приклади інтерактивних вправ, які можна реалізувати під час уроку за допомогою дошки Jamboard.

89. Калашник Т. О. Суспільне і церковне життя на теренах України в XIV–XV ст. Сільське господарство. Ремесла та торгівля. Міста, магдебурзьке право : презентація. Історія України. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-suspilne-i-cerkovne-zhittya-na-terenah-ukra-ni-v-xiv-xv-st-silске-gospodarstvo-remesla-i-torgivlya-mista-magdeburzke-pravo-212472.html>.

Анотація. Презентація є доповненням до уроку для учнів 7 класу з історії України. У публікації наведені правила і приклад укладання ментальної карти.

90. Кириченко О. В. Використання краєзнавчого матеріалу на практичних заняттях з історії України. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 91–95.

Анотація. У статті розкрито важливість використання краєзнавчого матеріалу на уроках історії України для вироблення в учнів навичок роботи з історичними джерелами, виховання патріотизму на прикладі внеску, здійсненого нашими земляками в сторінки історії.

91. Кихней Г. В. Ведична цивілізація Індії : відео урок. Всесвітня історія. 6 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4PUdvYBD-JE>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (6 клас). Мета уроку: проаналізувати природно-географічні умови Індії; охарактеризувати життя давніх індійців; дати уявлення про особливості суспільного ладу Індії; проаналізувати діяльність царя Ашоки; розвивати увагу, пам'ять, мислення, вміння аналізувати та робити висновки, висловлювати власні судження, удосконалювати навички роботи з історичними картами та текстом підручника; формувати інтерес до вивчення минулого людства.

92. Кихней Г. В. Культура Китаю : відео урок. Історія. 6 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=i0eeSZ1vx0o>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (6 клас). Мета уроку: навчальна – визначити хронологічні межі правління династії Хань; охарактеризувати діяльність династії Хань; ознайомити учнів з давніми віруваннями китайців, сформувати уявлення про релігію та культурну спадщину; охарактеризувати основні положення конфуціанства та даосизму.

93. Кихней Г. В. Міста і влада. Держави бронзового віку: Шумер і Вавилон : відео урок. Історія. 6 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3WYdpfap3tk>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (6 клас). Мета уроку: визначити хронологічні та територіальні межі цивілізацій Дворіччя (Шумер, Вавилон); охарактеризувати суспільний устрій цивілізацій Дворіччя; проаналізувати повсякденне життя жителів Месопотамії; розвивати увагу, пам'ять, мислення, вміння аналізувати та робити висновки, висловлювати власні судження, удосконалювати навички роботи з історичними картами та текстом підручника; формувати інтерес до вивчення минулого людства.

94. Кихней Г. В. Неоліт : конспект уроку. Історія. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/neolit-neolitichna-revoluciya-249498.html>.

Анотація. Розробка уроку створена з предмету «Історія» (6 клас), укладена відповідно до чинної програми. Метою уроку є навчити характеризувати форми господарювання людини в неоліті; порівнювати привласнювальні та відтворювальні форми господарювання.

95. Кихней Г. В. Неоліт : презентація. Історія. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/neolit-neolitichna-revoluciya-249499.html>.

Анотація. Презентація створена з предмета «Історія» (6 клас), укладена відповідно до чинної програми. Метою уроку є навчити характеризувати форми господарювання людини в неоліті; порівнювати привласнювальні та відтворювальні форми господарювання.

96. Кихней Г. В. Образотворче мистецтво та драматургія XVI - першої половини XVII ст. : відео урок. Історія України. 8 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=przSBVR9rO0>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія України» (8 клас). Мета уроку: охарактеризувати розвиток українського мистецтва, в XVI - першій половині XVII ст.; розвивати вміння працювати з різними джерелами знань, самостійно знаходити історичну інформацію за темою, на основі різних джерел інформації аналізувати й узагальнювати історичні явища та події, на конкретних прикладах матеріальної та духовної культури розкривати характерні ознаки української культури.

97. Кихней Г. В. Пам'ятки найвизначнішим діячам Київської Русі та Галицько-Волинської держави : відео урок. Історія. 5 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wa7lrKilcOM>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (5 клас). Після цього уроку учні зможуть пояснювати та доречно вживати слова «князь», «християнство», «імператор», «фреска», «мозаїка»; визначити особливості правління перших князів Ольги, Володимира та Данила; використовувати фрагменти писемних джерел для розповіді про християнство та опису історичних пам'яток. показуватимуть на карті Київську Русь та Візантію; висловлювати міркування стосовно внеску перших князів в українську історію; застосовуватимуть новітні технології у навчанні історії.

98. Кихней Г. В. Перська імперія : відео урок. Історія. 6 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ZTSN0SXvong>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (6 клас). Мета уроку: познайомити учнів з появою та розвитком Перського царства; охарактеризувати діяльність найвідоміших правителів Персії: Кіра II, Дарія I, повторити раніше вивчене поняття «імперія», ознайомити з новими поняттями: «царська дорога», «золотий дарік», «сатрапія», «зороастризм»; розвивати критичне мислення, вміння аналізувати історичні факти, працювати з історичними джерелами, картою.

99. Кихней Г. В. Походження українського козацтва. Запорозька Січ : відео урок. Історія. 5 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=zoz5UbT5O2g>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (5 клас). Мета уроку: сформувати в учнів уявлення про козацтво, Запорозьку Січ; визначити причини їх виникнення; засвоїти зміст понять: «козак», «Запорозька Січ», «гетьман», «козацька республіка», ознайомити учнів з організацією життя на Січі; розвивати в учнів вміння скласти портрет історичного діяча; викладати зміст історичного джерела, виховувати почуття гордості за героїчне минуле свого народу.

100. Кихней Г. В. Русь-Україна за Володимира Великого : відео урок. Історія України. 7 клас. *Youtube*. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NU1-MSmwR0o>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія України» (7 клас). Мета уроку: охарактеризувати князя Володимира як державного діяча; проаналізувати зовнішню і внутрішню політику; зрозуміти значення його релігійної реформи; розвивати історичне мислення, формувати вміння аналізувати історичні факти і події, оцінювати їх значення; сприяти формуванню патріотичної свідомості.

101. Кихней Г. В. Українське козацтво в народній пам'яті : відео урок. Історія. 5 клас. *Youtube*. 2021. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Q81A_eesjK8.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (5 клас). Мета уроку: сформувати загальне уявлення про Запорозьку Січ як козацьку республіку, дати характеристику козацькому періоду в історії України; формувати в учнів знання про причини виникнення українського козацтва, козацькі звичаї, походи козаків, козацьких гетьманів, національно-визвольну війну; розвивати навички роботи з текстовими джерелами інформації; сприяти національно-патріотичному вихованню учнів.

102. Кихней Г. В. Формування Китайської цивілізації. Імперія Цінь : відео урок. Історія. 6 клас. Youtube. 2021. URL:<https://www.youtube.com/watch?v=S4yOMH2LdyU>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (6 клас). Мета уроку: проаналізувати природно-географічні умови Китайської цивілізації; охарактеризувати життя давніх китайців; дати уявлення про особливості суспільного ладу Китаю; розвивати увагу, пам'ять, мислення, вміння аналізувати та робити висновки, висловлювати власні судження, удосконалювати навички роботи з історичними картами та текстом підручника; формувати інтерес до вивчення минулого людства.

103. Кихней Г. В. Хараппська цивілізація :відео урок. Всесвітня історія. 6 клас. Youtube. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eSffIjudDOW>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (6 клас). Мета уроку: охарактеризувати природні умови, суспільство та повсякденне життя Хараппської цивілізації; визначити на карті її місце розташування та головні міста-центри; розвивати увагу, пам'ять, мислення, вміння аналізувати та робити висновки, висловлювати власні судження, удосконалювати навички роботи з історичними картами та текстом підручника; формувати інтерес до вивчення минулого людства.

104. Кихней Г. В. Як працювати з контурною картою : відео урок. Історія. 5 клас. Youtube. 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=xmXYp9vrOj4>.

Анотація. Відео урок створено з предмету «Історія» (5 клас). Мета уроку: поглибити знання учнів про розташування України на карті світу, півкуль і Європи; засобами роботи з фізичною картою допомогти школярам уявити протяжність кордонів України; позначити на контурній карті столицю та міста України; закріплювати вміння працювати з контурною і фізичною картами.

105. Кобець А. П. Історичне краєзнавство, його значення і сутність. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/istoricne-kraeznavstvo-jogo-znacenna-i-sutnist-423958.html>.

Анотація. Автор у своїй статті намагається охарактеризувати значення і сутність «історичного краєзнавства»; пояснити зміст основних термінів і понять.

106. Кобець А. П. Календарно-тематичне планування до підручника І. Я. Щупака. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematicne-planuvanna-do-pidrucnika-ia-supaka-478064.html>.

Анотація. Запропонований календарно-тематичний план розроблено відповідно до чинної програми з урахуванням засадничих ідей особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів у навчанні. У розробці окреслені напрями формування предметних та ключових компетентностей. Кожен учитель має змогу творчо підійти до реалізації програми, враховуючи інтереси та рівень підготовки учнів, умови навчання тощо.

107. Кобець А. П. Туристичне свято «Галявина веселих туристів». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/turisticne-svato-galavina-veselih-turistiv-423954.html>.

Анотація. Авторська розробка покликана розвивати інтерес дітей до туризму, виховувати бажання перемагати, вчити колективізму, дружбі, взаємодопомозі, вчити любити і берегти природу.

108. Коваленко О. В. Битва під Батогом. Молдавські походи. Облога Жванця : презентація. Історія України. 8 клас. *На урок*. 2021. URL:<https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-z-istori-ukra-ni-8-klas-bitva-pid-batogom-moldavski-pohodi-obloga-zhvancya-245151.html>.

Анотація. Цю презентацію можна використати під час вивчення розділу «Національно-визвольна війна українського народу середини 17 століття» до уроку «Битва під Батогом. Молдавські походи. Облога Жванця» за підручником В. С. Власова «Історія України» 8 клас. Матеріал допоможе розкрити основні питання уроку: мету та наслідки молдавських походів, значення битви під Батогом.

109. Коваленко О. В. Порівняння розвитку українського руху в Російській та Австро-Угорській імперіях у XIX століттях : практичне заняття. *На урок*. 2021. URL:<https://naurok.com.ua/urok-z-istori-ukra-ni-9-klas-praktichne-zanyattya-sklasti-porivnyalnu-tablicyu-rozvitku-ukra-nskogo-ruhu-v-rosiyskiy-ta-avstro-ugorskiy-imperiyah-u-19-stolitti-245715.html>.

Анотація. Дана розробка уроку допоможе систематизувати матеріал. Формується логічна, просторова та інформаційна компетентність. Розвивається вміння систематизувати, узагальнювати та порівнювати.

110. Коваленко О. В. СРСР у міжвоєнний період : презентація до уроку за підручником Н. М. Сорочинська, О. О. Гісем. Всесвітня історія. 10 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-iz-vsесvitno-istori-10-klas-srsr-u-mizhvoenniy-period-245713.html>.

Анотація. Презентація допоможе краще засвоїти матеріал. При перегляді презентації учні засвоюють поняття «нова економічна політика», визначають особливості тоталітарного комуністичного режиму.

111. Коваленко О. В. Утвердження незалежності України : презентація. Історія України. 11 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-z-istori-ukra-ni-11-klas-utverdzhennya-nezalezhnosti-ukra-ni-245159.html>.

Анотація. Презентацію можна використати до уроку «Утвердження незалежності України» за підручником *Історія України 11 клас В.Власова, С.Кульчицького (рівень стандарту)*. Видавництво Літера ЛТД 2019. *Формується хронологічна, історична компетентність.*

112. Коваленко С. О. У чому суть багатокультурності, і як вона проявляється в українському суспільстві? : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-u-chomu-sut-bagatokulturnosti-i-yak-vona-proyavlyetsya-v-ukra-nskomu-suspilstvi-263920.html>.

Анотація. Презентація допоможе краще розкрити тему уроку за підручником *Т. Бакка, Л. Марголіна Громадянська освіта 10 клас Рівень стандарту*. За допомогою презентації учні краще розуміють поняття: багатокультурність, гендерна рівність, гендер, стать.

113. Коваленко С. О. Церковні та релігійні проблеми в Україні XVI ст. : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-cerkovni-ta-religiy-ni-problemi-v-ukra-ni-xvi-st-263924.html>.

Анотація. Презентація створена за підручником *І. Я. Щупака Історія України 8 клас*. Вона допоможе ілюструвати та структурувати матеріал уроку, краще зрозуміти причини та прояв кризи православної церкви.

114. Ковтун С. В. Юзеф Пілсудський як політик. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uzef-pilsudskij-ak-politik-489010.html?visitor=1>.

Анотація. Стаття містить інформацію про діяльність Юзефа Пілсудського як політика та його взаємостосунки із Симоном Петлюрою, а також знайомить із процесом еволюції влади в історії Польщі ХХ століття.

115. Конопленко Л. Г. Територіальне розташування та історичне походження рідного міста : практична робота. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prakticna-robota-teritorialne-roztasuvanna-ta-istoricne-pohodzenna-ridnogo-mista-397859.html>.

Анотація. У презентації розміщено краєзнавчий матеріал з історії м. Буринь Сумської області, який можна використати під час практичної роботи «Територіальне розташування та історичне походження рідного міста» на уроках історії у 5 класі.

116. Конопленко Л. Г. Соціальна структура в Україні 16 ст. Литовські статuti : презентація. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/socialna-struktura-v-ukraini-16-st-litovski-statuti-401316.html>.

Анотація. Підготовлена презентація допоможе проаналізувати становище основних суспільних груп населення українських земель 16 ст., які перебували під владою Речі Посполитої. Матеріал структуровано, наповнено візуальними джерелами.

117. Конопленко Л. Г. Бойове мистецтво козаків. Історія України. 8 клас. *Wordwall.net*. URL: <https://wordwall.net/resource/9772046>.

Анотація. Запропоноване завдання допоможе краще засвоїти матеріал з історії козацької доби.

118. Конопленко Л. Г. Види правопорушень. Правознавство. 9 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/22157306>.

Анотація. За допомогою тренувальної вправи можна повторити класифікацію правопорушень, прокоментувати види злочинів та проступків. Можна використати для самоперевірки вивченого матеріалу.

119. Конопленко Л. Г. Джерела, які зберігають пам'ять про історію княжої Русі – України. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dzerela-aki-zberigaut-pamat-pro-istoriu-knazo-i-rusi-ukraini-401220.html>.

Анотація. Розміщений у презентації матеріал до уроку на тему «Джерела, які зберігають пам'ять про історію княжої Русі – України» розкриває особливість вивчення історії княжої доби через знайомство з літописними пам'ятками цього періоду: «Повістю минулих літ» та «Словом о полку Ігоревім».

120. Конопленко Л. Г. Європа у XVI-XVII ст. Всесвітня історія. 8 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/15289109>.

Анотація. У цій інтерактивній вправі пропонується пригадати історичні події, які відбувалися в країнах Європи у XVI-XVII ст. Можна ускладнити завдання, запропонувавши пояснити термін або скласти розповідь. Таку вправу можна використати під час дистанційного та змішаного навчання.

121. Конопленко Л. Г. Згадаємо історичні терміни. Історія України. 5 клас. *Wordwall.net*. URL: <https://wordwall.net/resource/15741358>.

Анотація. У формі цікавої гри можна запропонувати п'ятикласникам пригадати історичні терміни та поняття, які вивчали упродовж окремих розділів.

122. Конопленко Л. Г. Історія України в пам'ятках : тест. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-z-temy-istoriia-ukrainy-v-pamiatkakh-236702.html>.

Анотація. Опублікований тест містить завдання різного виду та рівня складності для узагальнення матеріалу вивченої теми.

123. Конопленко Л. Г. Козацтво : інтерактивна вправа. Історія України. 8 клас. *Wordwall.net*. URL: <https://wordwall.net/resource/8540348>.

Анотація. Інтерактивна вправа на закріплення подій XVII ст. та формування хронологічної компетентності.

124. Конопленко Л. Г. Козацько - селянські повстання кінця XVI - першої половини XVII століття : інтерактивна вправа. Історія України. 8 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/16725541>.

Анотація. Розміщена інтерактивна вправа методом візуальних асоціацій допомагає відтворити найважливіші події української історії XVI-XVII ст. Для виконання вправи пропонується учням надати розгорнуту відповідь. Завдання формує просторові, хронологічні та логічні компетентності.

125. Конопленко Л. Г. Країни Західної Європи та Америки першої половини XIX ст. Всесвітня історія. 9 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/21918195>.

Анотація. За допомогою простої класифікації можна зробити швидку перевірку вивченого матеріалу, запропонувати пояснити окремі терміни та події.

126. Конопленко Л. Г. Кримське ханство : презентація. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-krimske-hanstvo-405185.html>.

Анотація. У представленій презентації є матеріал для оглядового знайомства учнів п'ятого класу з історією Кримського ханства. Методичний матеріал наповнений візуальними джерелами. Представлені завдання та вправи сприятимуть формуванню історичних компетентностей.

127. Конопленко Л. Г. Міста - держави Дворіччя : інтерактивна вправа. Історія України. Всесвітня історія (інтегрований курс). 6 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL : <https://learningapps.org/22094163>.

Анотація. Пропонована інтерактивна вправа дозволяє перевірити вміння співвідносити події та поняття з певними державами. Формує просторові, інформаційні та аксіологічні предметні компетентності.

128. Конопленко Л. Г. Пам'ятники і пам'ятки історії : презентація. Історія України. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/pamatniki-i-pamatki-istorii-398091.html>.

Анотація. Презентація наочно допоможе п'ятикласникам зрозуміти, яке значення для дослідження минулого мають пам'ятники і пам'ятки історії, познайомить із найвідомішими пам'ятниками історичним постатям княжої доби.

129. Конопленко Л. Г. Пам'ятники та пам'ятки історії : інтерактивна вправа. Історія України. 5 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/16565376>.

Анотація. Інтерактивна вправа «Скачки» дозволяє повторити та закріпити вивчений матеріал про відомі пам'ятки та пам'ятники України різних історичних періодів. Грати можна командою або наодинці. Вправу можна використовувати на уроці онлайн та під час самостійної роботи.

130. Конопленко Л. Г. Права дитини : тематичний кросворд. Громадянська освіта. 10 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/21922129>.

Анотація. За допомогою тематичного кросворду можна легко пригадати ключові поняття, пов'язані із захистом прав дітей. Можна використати під час дистанційного навчання.

131. Конопленко Л. Г. Просвітництво : інтерактивна гра. Всесвітня історія. 8 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/19285378>.

Анотація. Цікава інтерактивна гра допоможе засвоїти історичні терміни та поняття; формує логічну, мовленнєву та просторову компетентності. Вправу можна використати під час дистанційного та змішаного навчання.

132. Конопленко Л. Г. Становище українських земель у XVIII ст. : інтерактивна вправа. Історія України. 9 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/19894507>.

Анотація. Інтерактивна вправа у вигляді гри «Перший мільйон» забезпечить швидку перевірку навчального матеріалу.

133. Конопленко Л. Г. Становлення козацтва (XVI-перша половина XVII ст.) : тестові завдання. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-z-temy-standovlennia-kozatstva-xvi-persha-polovyna-xviist-178976.html>.

Анотація. У матеріалі розміщено тестові завдання для узагальнення базових знань із теми. Вправа допоможе узагальнити вивчений матеріал та сформувати навички роботи із тестами різного виду (з вибором однієї правильної відповіді, на встановлення відповідності, заповнення пропусків у тексті, завдання із відкритою відповіддю).

134. Конопленко Л. Г. Статус українських земель у складі Королівства Польського, Великого князівства Литовського та інших держав у I половині 16 ст. : презентація. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/practicna-robota-teritorialne-roztasuvanna-ta-istoricne-pohodzenna-ridnogomista-397859.html>.

Анотація. Презентація стане корисним доповненням на уроках історії України у 8 класі під час вивчення теми щодо статусу українських земель першої половини 16 століття, які перебували під владою Королівства Польського, Великого князівства Литовського та інших держав.

135. Конопленко Л. Г. Українські землі наприкінці 50 pp. XVII - на початку XVIII ст. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ukrainski-zemli-naprykintsi-50-ykh-rr-xvii-na-pochatku-xviii-st-229047.html>.

Анотація. Опубліковані завдання пропонуються для актуалізації набутих учнями знань та практичних умінь при вивченні теми. Доцільно використовувати під час дистанційного навчання.

136. Костенко О. О. Проблеми становлення та розвитку громадянського виховання у закладах освіти. *Формування громадянської культури в новій українській школі: традиційні та інноваційні практики: збірник наукових статей* (м. Суми, 17 червня 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Луценко. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. URL: <https://cutt.ly/En2UyFO>.

Анотація. Статтю присвячено проблемам становлення та розвитку громадянського виховання у закладах освіти, висвітлено сучасні педагогічні проблеми виховання громадян України, окрему увагу приділено сутності громадянського виховання у системі В. О. Сухомлинського.

137. Костенко О. О. Топоніміка Лебединщини як джерело вивчення історії рідного краю. *Сумські історико-краєзнавчі студії* : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Суми, 28 жовтня 2021 р.) / редкол. : Д. В. Кудінов (голова), О. М. Клочко, М. А. Михайліченко, В. О. Оліцький. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 95–109.

Анотація. У статті проаналізовано основні аспекти методології ономастичних досліджень на прикладі топонімів Лебединщини, а саме закономірності виникнення та формування окремих географічних назв сіл Лебединського району, вулиць міста Лебедин. Підкреслено взаємозв'язок топоніміки з археологією, географією, історією.

138. Кохно В. В. Англія в XI - XV ст. : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testi-anglia-v-xi-xv-st-vsesvitna-istoria-7-klas-405242.html>.

Анотація. Тест з всесвітньої історії для учнів 7 класу, які учитель зможе використати для перевірки вивченого матеріалу на уроці, а також підійде для самостійної роботи учнів вдома. В тесті 14 завдань, серед них завдання з вибором однієї правильної відповіді, завдання на встановлення відповідності та хронологічної послідовності. Тест підійде для дистанційного навчання.

139. Кохно В. В. Економічне та суспільно-політичне життя в Україні в перші повоєнні роки : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-ekonomichne-ta-suspilno-politичne-zitta-v-ukraini-v-persipovoenni-roki-405332.html>.

Анотація. Тест для учнів 11 класу при вивченні розділу I «Україна в перші повоєнні роки». Тест містить 24 завдання різних типів: завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих,

завдання на встановлення логічної та хронологічної послідовності, завдання з множинним вибором. Тест містить візуальні історичні джерела.

140. Кохно В. В. Люблінська унія та її вплив на українське суспільство : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/liublinska-unii-ta-ii-vplyv-na-ukrainske-suspilstvo-367977.html>.

Анотація. Тест з історії України для учнів 8 класу, які учитель зможе використати для перевірки вивченого матеріалу на уроці, а також підійде для самостійної роботи учнів вдома. В тесті 12 завдань різного типу, серед них завдання з вибором однієї правильної відповіді, з кількома правильними відповідями та з полем для вводу відповіді. Тест для очного та дистанційного навчання.

141. Кохно В. В. Московська держава. Іван III : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/moskovska-derzhava-ivan-iii-234602.html>.

Анотація. Тест з *всесвітньої історії* для учнів 7 класу, які учитель зможе використати для перевірки вивченого матеріалу на уроці, а також підійде для самостійної роботи учнів вдома. В тесті 12 завдань, серед них завдання з вибором однієї правильної відповіді, із заповненням пропусків у тексті та з полем для вводу відповіді. Тест підійде для дистанційного навчання.

142. Кохно В. В. Підсумкова контрольна робота за курс *всесвітньої історії* в 11 класі : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidsumkova-kontrolna-robota-za-kurs-vsesvitno-istorii-11-klas-932601.html>.

Анотація. Тест для проведення уроку узагальнення знань учнів за курс *всесвітньої історії* в 11 класі. Тест містить 24 запитання. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, з кількома правильними відповідями та на встановлення відповідності.

143. Кохно В. В. Політика Російської імперії щодо українських етнічних територій. Козацтво після ліквідації Запорозької Січі : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/polityka-rosiiskoi-imperii-shchodo-ukrainskykh-etnichnykh-terytorii-kozatstvo-pislia-likvidatsii-zaporozkoi-sichi-63735.html>.

Анотація. Урок для дистанційного навчання, містить три блоки завдань: два теоретичні, один – тестові завдання для перевірки знань. В теоретичному блоці наявні авторські матеріали – презентація: «Політика Російської імперії щодо українських етнічних територій. Козацтво після ліквідації Запорозької Січі». Використано відеоурок з колекції відеоуроків із *всесвітньої історії* та історії України каналу «Уроки історії пітона Каа».

144. Кохно В. В. Розвиток економіки у 50-60-х роках. Соціальна політика за доби «відлиги» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rozvytok-ekonomiky-u-50-60-kh-rokakh-sotsialna-polityka-za-doby-vidlyhy-392655.html>.

Анотація. Тест з історії України для учнів 11 класу, має 30 завдань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, завдання для роботи з історичними джерелами та ілюстраціями. Тест можна використати для перевірки домашнього завдання на уроці чи для самостійної роботи учня під час дистанційного навчання.

145. Кохно В. В. Рухи за права людини та громадянські права : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rukhy-za-prava-liudyny-ta-hromadianski-prava-362237.html>.

Анотація. Тест з *всесвітньої історії* для учнів 11 класу, має 12 завдань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, на встановлення відповідності. Тест можна використати для перевірки домашнього завдання на уроці чи для самостійної роботи учня під час дистанційного навчання.

146. Кохно В. В. Тематичний контроль. Держави Західної Європи в XVI-XVII столітті : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/tematychnyi-kontrol-derzhavy-zakhidnoi-yevropy-v-xvi-xvii-stolitti-361545.html>.

Анотація. Тест призначений для проведення уроку тематичного контролю знань учнів з *всесвітньої історії* у 8 класі за темою «Держави Західної Європи в XVI-XVII столітті». Тест містить 16 запитань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, на встановлення відповідності, на хронологічну послідовність та з полем для вводу відповіді.

147. Кохно В. В. Узагальнення знань «Відновлення незалежності України» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/uzahalnennia-znan-za-temoiu-vidnovlennia-nezalezhnosti-ukrainy-189442.html>.

Анотація. Тест для проведення уроку узагальнення знань учнів з історії України в 11 класі за темою «Відновлення незалежності України». Тест містить 36 запитань. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, з кількома правильними відповідями, на встановлення відповідності. Завдання передбачають роботу з історичними джерелами, плакатами, карикатурами, портретами історичних діячів та фактами з їхньої біографії.

148. Кохно В. В. Україна в роки Першої світової війни : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ukraina-v-roky-pershoi-svitovoi-viiny-337238.html>.

Анотація. Тест призначений для проведення уроку тематичного контролю знань учнів з історії України у 10 класі за темою «Україна в роки Першої світової війни». Тест містить 31 запитання. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, на встановлення відповідності, на хронологічну послідовність. Завдання передбачають роботу з історичними джерелами, картосхемами.

149. Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С.В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 292 с.

Анотація. У збірнику представлені матеріали регіональної конференції «Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть» що розкривають інтеграційні процеси в системі післядипломної педагогічної освіти та теоретико-методологічні аспекти організації управління сучасним закладом освіти. У виступах учасників круглого столу висвітлено основні напрями реформування загальної середньої освіти та основні засади функціонування закладів освіти Сумської області.

Збірник відображає основні аспекти перспективи розвитку неперервної освіти на сучасному етапі розвитку української держави. Представлені матеріали розраховані на широке коло читачів. Організатори регіональної конференції не завжди поділяють думку учасників. Матеріали друкуються в авторській редакції, які зверстані з електронних носіїв та наданих авторами публікацій. Відповідальність за зміст несуть автори публікацій.

150. Крючкова К. О. Формування соціальної компетентності учнів на уроках історії. *Теорія та методика навчання суспільних дисциплін*. СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2021. № 1 (9).

Анотація. У статті розглянуто структуру соціальної компетентності, особливості її формування та розвитку в учнів 9 класів на уроках *всесвітньої історії*.

151. Кузнецова Т. В. Козацькими стежками : історичний квест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/istoricnij-kvest-kozackimi-stezkami-411424.html>.

Анотація. Матеріал з теми «Українські землі в 16 першій половині 17 століття. Національно – визвольна війна українського народу проти Речі Посполитої в середині 17 ст.», розрахований на підготовку учнів 11 класу до ЗНО, розвиток історичних і життєвих компетентностей школярів, виховання патріотизму, гордості за героїчне минуле народу, вміння працювати в групі, швидко знаходити рішення.

152. Кузнецова Т. В. Культура України у період системної кризи радянського ладу : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-kultura-ukraini-u-period-sistemnoi-krizi-radanskogo-ladu-411433.html>.

Анотація. Презентація містить портрети вчених, письменників, діячів образотворчого, музичного, кіномистецтва. До портретів подано короткі біографічні відомості. Є слайди, присвячені особливостям розвитку освіти, літератури. Розповіді про письменників можуть бути ілюстровані збірками їх видань. Є кадри з фільмів, картини художників.

153. Лахман В. В., Бордун З. В. Ми вибираємо минуле, бо так хочеться рідного завтра : урок українознавства та історії України. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/integrovanij-urok-ukrainoznavstva-ta-istorii-mi-vibiraemo-minule-bo-tak-hochetsya-ridnogo-zavtra-221776.html>.

Анотація. Інтегрований урок історії та українознавства у 6 класі оснований на повторенні тем, вивчених у 5 і 6 класі з метою поглиблення знань учнів про народи, які вплинули на етногенез української нації, основні історичні події становлення державності України.

154. Леоненко Ю. А. Герой у часі : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-geroy-u-chasi-251847.html>.

Анотація. Матеріали участі у конкурсі «Герої серед нас», які містять презентацію та роботу.

155. Леоненко Ю. А. Презентація привітання до Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні для дітей війни. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-dnya-peremogi-nad-nacizmom-u-drugiy-svitoviy-viyni-251859.html>.

Анотація. Матеріали презентації можуть бути використані під час проведення виховної години до Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

156. Леонькова О. Ф. Подорож у країну Історію : урок-узагальнення-гра. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-uzagalnennya-gra-podorozh-u-kra-nu-istoriyu-5-klas-245722.html>.

Анотація. Урок-гра для учнів 5 класу. Містить різноманітні завдання про історичних особистостей. Доцільно використовувати в кінці навчального року для повторення з хронології, топоніміки, знання карти, історичних джерел.

157. Леонькова О. Ф. Українські землі на початку ХХ століття : тест-тренінг. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-trening-ukra-nski-zemli-na-pochatku-hh-stolittya-245728.html>.

Анотація. Презентація-тренінг складається зі 130 слайдів (65 тестів) різної складності. Відповіді, що надаються на кожному наступному слайді, дозволяють учням працювати самостійно над повторенням матеріалу. Можливе використання на уроках узагальнення в 9 класі, а також для підготовки до ЗНО в 10-11 класах.

158. Лихацька М. В. Використання інтерактивних технологій на уроках історії. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. Суми : НІКО, 2021. С. 195–198.

Анотація. У статті розглянуто інтерактивні методи навчання та їх роль у розвитку творчих здібностей учнів у процесі навчання історії, вказано переваги та недоліки цих методів. Теоретичний виклад проілюстровано конкретними прикладами з досвіду викладання історії у школі.

159. Лобода О. П. Конституційна Асамблея України. *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Конституційна_Асамблея_України.

Анотація. У статті викладена історія створення, завдання і склад допоміжного органу, причини ліквідації Конституційної Асамблеї України.

160. Лобода О. П. Конституція Калмицької АРСР (1937). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Конституція_Калмицької_АРСР_%281937%29. *Анотація. У статті викладена історія прийняття, структура Конституції Калмицької АРСР 1937 року та Основні положення Конституції Калмицької АРСР 1937 року.*

161. Лобода О. П. Інавгурація Леоніда Кравчука. *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Інавгурація_Леоніда_Кравчука.

Анотація. У статті викладено хід підготовки та інавгурації першого президента України. Серед невідкладних завдань у промові Леонід Макарович зазначив зміцнення виконавчої влади, розвиток самоврядування на місцях, реорганізації всієї системи освіти, формування нової політики в розвитку науки, освіти і культури. Другу частину промови Президент України приурочив зовнішній політиці, головна мета якої – «забезпечення національних інтересів України, захист прав і інтересів її громадян за кордоном, створення сприятливих умов для соціально-економічного розвитку».

162. Мартиненко В. М. Гетьманство І. Виговського. Розкол Гетьманської держави. Андрусівське перемир'я : презентація. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-getmanstvo-i-vigovskogo-rozkol-getmanskoj-derzavi-andrusivske-peremira-427321.html>.

Анотація. Презентація «Гетьманство І. Виговського. Розкол Гетьманської держави. Андрусівське перемир'я». створена за підручником історії України для 8 класу (автори підручника О.В. Гісем, О. О. Мартинюк). Ця тема вивчається у розділі IV «Українські землі наприкінці 17-х рр. XVII ст. - на початку XVIII ст.».

163. Мартиненко В. М. Господарство українських земель у XIV–XV ст. Українське суспільство. Магдебурзьке право : презентація. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: _.

Анотація. Презентація «Господарство українських земель у XIV–XV ст. Українське суспільство. Магдебурзьке право» створена за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

164. Мартиненко В. М. Господарство українських земель у XIV–XV ст. Українське суспільство. Магдебурзьке право : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-gospodarstvo-ukrainskih-zemel-u-xiv-xv-st-ukrainske-suspilstvo-magdeburzke-pravo-455228.html>.

Анотація. Тестові завдання «Господарство українських земель у XIV–XV ст. Українське суспільство. Магдебурзьке право» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

165. Мартиненко В. М. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) в періоді стабільності та поступового занепаду (середина XIII-перша половина XIV ст.) : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/korolivstvo-ruske-galicko-volinska-derzava-v-periodi-stabilnosti-ta-postupovogo-zanepadu-seredina-hiii-persa-polovina-hiv-st-419406.html>.

Анотація. Тестові завдання). «Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) в періоді стабільності та поступового занепаду (середина XIII - перша половина XIV ст.)» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

166. Мартиненко В. М. Королівство Руське за Данила Романовича (Галицького) (1238-1264 pp.) : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/korolivstvo-ruske-za-danila-romanovica-galickogo-1238-1264-rr-419346.html>.

Анотація. Тестові завдання «Узагальнення з теми «Королівство Руське за Данила Романовича (Галицького) (1238-1264 pp.)» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

167. Мартиненко В. М. Монгольська навала на українські землі. Утворення Золотої Орди : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/mongolska-navala-na-ukrainski-zemli-utvorennja-zolotoi-ordi-419306.html>.

Анотація. Тестові завдання «Монгольська навала на українські землі. Утворення Золотої Орди» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

168. Мартиненко В. М. Політика «умиротворення» агресора та її крах : презентація. Всесвітня історія. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-politika-umirotvorennja-agresora-ta-ii-krah-440244.html>.

Анотація. Презентація «Політика «умиротворення» агресора та її крах» створена за підручником всесвітньої історії для 10 класу (автори підручника О.В. Гісем, О. О. Мартинюк). Ця тема вивчається у розділі VI «Передумови Другої світової війни».

169. Мартиненко В. М. Політичний устрій, суспільне та господарське життя Русі-України за доби розквіту (кінець X – перша половина XI ст.) : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-politichnij-ustrij-susplilne-ta-gospodarske-zittja-rusi-ukraini-za-dobi-rozkvitu-kinec-h-persa-polovina-hi-st-501325.html>.

Анотація. Тестові завдання «Політичний устрій, суспільне та господарське життя Русі-України за доби розквіту (кінець X – перша половина XI ст.)» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

170. Мартиненко В. М. Правобережна і Лівобережна Гетьманщина в 60-70-х pp. XVII ст. : презентація. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-pravoberezna-i-livoberezna-getmansina-v-60-70-h-rr-xviiist-429262.html>.

Анотація. Презентація «Правобережна і Лівобережна Гетьманщина в 60-70-х pp. XVII ст.» створена за підручником історії України для 8 класу (автори підручника О. В. Гісем, О. О. Мартинюк). Ця тема вивчається у розділі IV «Українські землі наприкінці 50-х pp. XVII ст. - на початку XVIII ст.».

171. Мартиненко В. М. Правобережна і Лівобережна Україна в 60-70-х pp. XVII ст. Історія України.: презентація. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-pravoberezna-i-livoberezna-ukraina-v-60-70-h-rr-xviiist-426835.html>.

Анотація. Презентація «Правобережна і Лівобережна Україна в 60-70-х pp. XVII ст.» створена за підручником історії України для 8 класу (автори підручника О. В. Гісем, О. О. Мартинюк). Ця тема вивчається у розділі IV «Українські землі наприкінці 50-х pp. XVII ст. - на початку XVIII ст.».

172. Мартиненко В. М. Правобережне козацтво в останній чверті XVII ст. Закріплення розподілу Української козацької держави між Московським царством і Річчю Посполитою : презентація. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-pravoberezne-kozactvo-v-ostannij-cverti-xvii-st-zakriplenna-rozpodilu-ukrainskoi-kozackoi-derzavi-miz-moskovskim-carstvom-i-riccu-pospolit-427683.html>.

Анотація. Презентація «Правобережне козацтво в останній чверті XVII ст. Закріплення розподілу Української козацької держави між Московським царством і Річчю Посполитою.» створена за підручником історії України для 8 класу (автори підручника О.В. Гісем, О. О. Мартинюк). Ця тема вивчається у розділі IV «Українські землі наприкінці 50-х pp. XVII ст. - на початку XVIII ст.».

173. Мартиненко В. М. Роздробленість Русі-України (середина XII-середина XIII ст.). Київське, Чернігівське та Переяславське князівства : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozdroblenist-rusi-ukraini-seredina-hii-seredina-hiii-st-kiivske-cernigivske-ta-pereaslavske-knazivstva-407859.html>.

Анотація. Тестові завдання «Роздробленість Русі-України (середина XII-середина XIII ст.). Київське, Чернігівське та Переяславське князівства» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

174. Мартиненко В. М. Слобідська Україна та Запорозька Січ у другій половині XVII ст. Іван Сірко : презентація. Історія України. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-slobidska-ukraina-ta-zaporozka-sic-u-drugij-polovini-xvii-st-ivan-sirko-428566.html>.

Анотація. Презентація «Слобідська Україна та Запорозька Січ у другій половині XVII ст. Іван Сірко». створена за підручником історії України для 8 класу (автори підручника О. В. Гісем, О. О. Мартинюк). Ця тема вивчається у розділі IV «Українські землі наприкінці 50-х рр. XVII ст. - на початку XVIII ст.».

175. Мартиненко В. М. Узагальнення Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uzagalnenna-z-temi-korolivstvo-ruske-galicko-volinska-derzava-441310.html>.

Анотація. Тестові завдання «Узагальнення з теми «Королівство Руське (Галицько-Волинська держава)» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

176. Мартиненко В. М. Українські землі у складі Великого князівства Литовського (середина XIV-XV століття) : презентація. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-ukrainski-zemli-u-skladi-velikogo-knazivstva-litovskogo-seredina-hiv-xv-stolitja-442287.html>.

Анотація. Презентація «Українські землі у складі Великого князівства Литовського (середина XIV-XV століття)» створена за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

177. Мартиненко В. М. Українські землі у складі Великого князівства Литовського. Історія України : презентація. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-ukrainski-zemli-u-skladi-velikogo-knazivstva-litovskogo-441975.html>.

Анотація. Презентація «Українські землі у складі Великого князівства Литовського» створена за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

178. Мартиненко В. М. Утворення Галицько-Волинської держави. Правління Романа Мстиславича (кінець XII-початок XIII століття) : тест. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/utvorennja-galicko-volinskoj-derzavi-pravlenna-romana-mstislavica-kinec-hii-rosatok-hiii-stolitja-418883.html>.

Анотація. Тестові завдання «Утворення Галицько-Волинської держави. Правління Романа Мстиславича (кінець XII-початок XIII століття)» створено за підручником історії України для 7 класу (автори В. Дрібниця, І. Щупак, О. Бурлака, І. Піскарьова).

179. Марусик А. М. Робота з історичними джерелами : конспект уроку. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/robo-ta-z-istorichnimi-dzherelami-269477.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку з історії для учнів 5 класу, за підсумками якого учні зможуть: пояснити роль в дослідженні минулого історичних джерел; називати види історичних джерел та розуміти їх різноманітність; використовувати різні види історичних джерел як джерел знань.

180. Марусик А. М. Терени творення нової України. Держава Україна та її сусіди : конспект уроку. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-tereni-tvorennja-novo-ukra-ni-derzhava-ukra-na-ta-susidi-264479.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку з історії для учнів 5 класу. На уроці учні поглиблюють знання про розташування України на карті світу і Європи.

181. Милютіна О. Л. Велика французька революція : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/velika-francuzka-revoljuciya-1053910.html>.

Анотація. Тест перевірки знань з теми для учнів 9 класу має 12 питань, які оцінюються по 1 балу. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді.

182. Милютіна О. Л. Громадська опозиція російському царизму в Україні. Соціальні протести : урок. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gromadska-opoziciya-rosiyskomu-carizmu-v-ukra-ni-socialni-protesti-249384.html>.

Анотація. Урок розроблений до підручника Власов В., адаптований до учнів 9 класу та містить необхідну інформацію та логічний виклад, різноманітні методи і форми роботи на уроці (в парах, групах, робота з картою та документами).

183. Милютіна О. Л. Європа в час Французької революції та наполеонівських війн : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vropa-v-chas-francuzko-revoljuci-ta-napoleonivskih-viyn-1095932.html>.

Анотація. Тест перевірки знань з теми для учнів 9 класу має 24 питання, які оцінюються по 0,5 балів. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді.

184. Милютіна О. Л. Країни Європи в добу революцій і національного об'єднання : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vropa-ta-amerika-v-dobu-revolyuciy-i-nacionalnogo-ob-ednannya-1178872.html>.

Анотація. Тест перевірки знань учнів 9 класу з теми, має 12 питань, які оцінюються по 1 балу. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді.

185. Милютіна О. Л. Османська імперія. Країни Східної Європи у XVII – першій половині XVIII ст. : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/osmanska-imperiya-kra-ni-shidno-vropi-u-hvii-pershii-polovini-hviii-st-841821.html>.

Анотація. Тест узагальнення з теми для учнів 8 класу має 21 завдання (перші 12 – по 0,5 балів, інші – по 1 балу). Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, хронологічну послідовність, відповідність.

186. Милютіна О. Л. Початок українського національного відродження : урок. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pochatok-ukra-nskogo-nacionalnogo-vidrodzhennya-249373.html>.

Анотація. Урок розроблений до підручника Власов В., адаптований до учнів 9 класу та містить різноманітні методи і форми роботи на уроці.

187. Милютіна О. Л. Розвиток освіти та наука України кінця XVIII - першої половини XIX ст. : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/rozvytok-osvita-ta-nauka-ukrainy-kintsia-xviii-pershoi-polovyny-khikh-st-384865.html>.

Анотація. Тест перевірки знань з теми для учнів 9 класу має 12 питань, які оцінюються по 1 балу. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, відповідності.

188. Милютіна О. Л. Руська Трійця : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ruska-triitsia-355029.html>.

Анотація. Тест перевірки знань учнів 9 класу з теми, має 12 питань, які оцінюються по 1 балу. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді та декількох.

189. Милютіна О. Л. Узагальнення і систематизація із розділу «Європа в час Французької революції та Наполеонівських війн» : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiia-uzahalnennia-i-systematyzatsiia-iz-rozdilu-yevrova-v-chas-frantsuzkoi-revoliutsii-ta-napoleonivskykh-viin-355857.html>.

Анотація. Тест перевірки знань з теми для учнів 9 класу має 24 питання, які оцінюються по 0,5 балів. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді та декількох.

190. Милютіна О. Л. Українські землі в системі міжнародних відносин : урок. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ukra-nski-zemli-v-sistemi-mizhnarodnih-vidnosin-249377.html>.

Анотація. Урок розроблений до підручника Власов В., адаптований до учнів 9 класу та містить різноманітні методи і форми роботи на уроці (в парах, групах, робота з картою та документами).

191. Милютіна О. Л. Українські землі наприкінці 18 - на початку 19 ст. Українські землі в системі міжнародних відносин на поч. 19 ст. : тест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ukra-nski-zemli-naprikinci-18-na-pochatku-19-st-1051367.html>.

Анотація. Тест узагальнення з теми для учнів 9 класу має 24 питання, які оцінюються по 0,5 балів. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді та декількох.

192. Милютіна О. Л. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці 18 - на поч. 19 ст. : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiia-ukrainski-zemli-u-skladi-avstriiskoi-imperii-naprykintsi-18-na-poch-19-st-379916.html>.

Анотація. Тест перевірки знань з теми для учнів 9 класу має 12 питань, які оцінюються по 1 балу. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, відповідність.

193. Милютіна О. Л. Франція в період Реставрації Бурбонів та Липневої монархії : тест. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/kopiia-frantsiia-v-period-restavratsii-burboniv-ta-lypnevoi-monarkhii-374054.html>.

Анотація. Тест перевірки знань з теми для учнів 9 класу має 12 питань, які оцінюються по 1 балу. Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді та декількох.

194. Московець І. О. Методична розробка. Походи монголів на Русь. Підпорядкування руських князівств Монгольській імперії (Золотій Орді) : презентація. Історія України. 7 клас. *Всеосвіта.* 2021.

URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-istorii-ukraini-7-klas-pohodi-mongoliv-na-rus-pidporadkuvanna-ruskih-knazivstv-mongolskij-imperii-zolotij-ordi-414159.html>.

Анотація. Презентація є додатковим інструментом до уроку. Це візуалізація матеріалу, що вивчається на уроці. В презентації включені ілюстрації, схеми та карти: битви на р. Калці 1223 році, захоплення Києва та територій Галицько-Волинського князівства, Чернігівського та Переяславського князівств.

195. Московець І. О. Походи монголів на Русь. Підпорядкування руських князівств Монгольській імперії (Золотій Орді) : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-do-temi-pohodi-mongoliv-na-rus-pidporadkuvanna-ruskih-knazivstv-mongolskij-imperii-zolotij-ordi-414140.html>.

Анотація. Даний тест дає змогу перевірити та закріпити вивчений матеріал з теми «Походи монголів на Русь. Підпорядкування руських князівств Монгольській імперії (Золотій Орді)» (підручник під ред Г. Хлібовської, О. Наумчук).

196. Обуховська Ю. М. Держави Центрально - Східної Європи : тематичне оцінювання (для вчителів базової загальної середньої школи 5-9 класів). Всесвітня історія. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tematicne-ocinuvanna-derzavi-centralno-shidnoi-evropi-404678.html>.

Анотація. Матеріал стане у нагоді при проведенні тематичного оцінювання з всесвітньої історії у 10 класі. Тестовий контроль розрахований на різні рівні навчальних досягнень (початковий, середній, достатній, високий).

197. Обуховська Ю. М. Перші середньовічні держави : тематичне оцінювання (для вчителів базової загальної середньої школи 5-9 класів). Всесвітня історія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL : <https://naurok.com.ua/tematiche-ocinuvannya-pershi-serednovichni-derzhavi-202439.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку тематичного оцінювання з всесвітньої історії у 7 класі. Завдання різнорівневі, будуть у нагоді як вчителю, так і учню для узагальнення, систематизації знань з теми.

198. Обуховська Ю. М. Українські землі у складі Австрійської імперії у наприкінці XVIII- у першій половині XIX ст. : тематичне оцінювання (для вчителів базової загальної середньої школи 5-9 класів). Історія України. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/tematicne-ocinuvanna-ukrainski-zemli-u-sklad-i-avstrijskoi-imperii-u-naprikinci-xviii-u-persij-polovini-xix-st-376237.html>.

Анотація. Матеріал стане у нагоді при проведенні тематичного оцінювання з історії України у 9 класі. Тестовий контроль розрахований на різні рівні навчальних досягнень (початковий, середній, достатній, високий). Завдання складені за підручником: «Історія України» для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів Пометун О. І., Гупан Н. М., Смагін І. І.

а. Почтовая О. А. Економічне піднесення США : презентація, матеріали до уроків. Всесвітня історія. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/perezentaciya-ekonomichne-pidnesennya-ssha-276808.html>.

Анотація. Матеріал розробки допоможе сформувати уявлення про розвиток промисловості та сільського господарства США, зміни в політиці, суспільстві та економіці після громадянської війни.

199. Просяник С. В. «Що таке історія» : презентація матеріалів для підготовки до ЗНО. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-dla-pidgotovki-do-zno-za-temou-so-take-istoria-502713.html>.

Анотація. Презентація розрахована для учнів 11 класу, містить в собі матеріали для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з історії України з розділу «Що таке історія» та «Історичні джерела», «Археологія» та «Археологічна культура».

200. Просяник С. В. Кочові племена на території України : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-temi-kocovi-plemena-na-teritorii-ukraini-503504.html>.

Анотація. Презентація для учнів 11 класу, містить в собі матеріали для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з історії України з розділу «Кочові племена на території України». (кіммерійці, скіфи, сармати, культура скіфів, занепад скіфської держави).

201. Просяник С. В. Культура Галицько-Волинської Держави : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kultura-galicko-volinskoj-derzavi-397078.html>.

Анотація. урок розрахований для учнів 7 класу, мета уроку: визначити особливості культури Галицько – Волинської держави, з'ясувати особливості галицько – волинського літописання, дати уявлення про видатні пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва Галицько – Волинського князівства, що збереглися до теперішнього часу, розвивати вміння аналізувати і систематизувати матеріал, виховувати повагу до історичного минулого.

202. Просяник С. В. Первісні люди на території України : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pervisni-ludi-na-teritorii-ukraini-503398.html>.
Анотація: презентація розрахована для учнів 11 класу, містить в собі матеріали для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з історії України з розділу «Що таке історія» та «Стародавня історія України» та «Первісні люди на території України».
203. Просяник С. В. Трипільська культура : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-temi-tripilska-kultura-503485.html>.
Анотація: презентація розрахована для учнів 11 класу, містить в собі матеріали для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з історії України з розділу «Трипільська археологічна культура» та «Бронзовий вік», «Суспільний поділ праці», «Залізний вік».
204. Просяник С. В. Урок узагальнення і систематизації знань за розділом: українські землі у складі речі посполитої : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-uzagalnenna-ta-sistematizacii-znan-za-rozdilom-ukrainski-zemli-u-skladi-reci-pospolitoi-399656.html>.
Анотація: урок розрахований для учнів 8 класу. Публікація містить розробку конспекту уроку узагальнення та систематизації знань учнів з розділу: «Українські землі у складі Речі посполитої» Після цього уроку учні матимуть знання і вміння, що вимагають державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів під час вивчення розділу: «Українські землі у складі Речі посполитої у XVI – на початку XVII століття».
205. Рокитянська І. І. Pattern-розповідь : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/didaktichniy-material-dlya-8-klasu-246300.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичні матеріали до уроку всесвітньої історії в 7 класі з теми «Англія в XIV ст. Столітня війна. Жанна Д'арк». Матеріал створений у формі pattern-розповіді, тобто розповіді-схеми. Використання на уроці цього дидактичного матеріалу дозволяє виділити головні ідеї, події та ключові факти теми. Матеріал можна використовувати на будь-якому етапі уроку.
206. Рокитянська І. І. Відкрий дату : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-vidkriy-datu-265748.html>.
Анотація. Ця розробка містить дидактичні матеріали до теми «Відлік часу в історії». Матеріал розрахований на учнів 5 класу, що вивчають предмет «Вступ до історії України». Вправа покликана розвинути хронологічну компетентність учнів та логічне мислення школярів.
207. Рокитянська І. І. Вправа «Збери поняття» : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-zberi-ponyattya-258026.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичні матеріали до теми «Речові джерела» з курсу «Вступ до історії України», 5 клас. Вправа сприятиме вдосконаленню знань учнів з історичної термінології. Матеріал можна використовувати на різних етапах уроку.
208. Рокитянська І. І. Вправа «Структура» : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-struktura-dlya-7-klasu-258025.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичні матеріали до теми «Організація влади у східних слов'ян» у 7 класі з історії України. Вправа допоможе виокремити ключові факти для глибшого запам'ятовування програмового матеріалу.
209. Рокитянська І. І. Гра «Друга світова війна» : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gra-dlya-5-klasu-druga-svitova-viyna-246299.html>.
Анотація. Матеріал містить розробку гри до уроку історії України в 5 класі з теми «Друга світова війна». Гра складається із запитань, які дозволяють закріпити вивчений матеріал або повторити цей блок під час уроку узагальнення. Також допоможе вчителю під час підготовки до уроку або позакласного заходу.
210. Рокитянська І. І. Збери для історії друзів : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/motivaciyna-vprava-z-istori-251197.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичний матеріал до вступного уроку історії України в 5 класі. Вправа сприятиме розвитку вміння учнів формулювати визначення та терміни.
211. Рокитянська І. І. Згадайся тему уроку : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-zdogadaysya-temu-uroku-265749.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичні матеріали до уроку «Україна у складі іноземних держав» з історії України у 8 класі. Вправа покликана актуалізувати опорні знання учнів та сприятиме підвищенню зацікавленості учнів темою уроку.

212. Рокитянська І. І. Історія та апельсин : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-istoriya-i-apelsin-258033.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичні матеріали до вступної теми або першого уроку з курсу «Вступ до історії України» в 5 класі. Інтерактивна вправа сприятиме розвитку вміння аналізувати та висловлювати власну думку.
213. Рокитянська І. І. Люблінська унія : інфографіка. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/infografika-lyublinska-uniya-265761.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичні матеріали до теми уроку «Люблінська унія 1569 року» з історії України у 8 класі. Складається з ілюстрацій та шаблону для створення проектних робіт.
214. Рокитянська І. І. Нагадай про подію : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-na-povtorennya-251192.html>.
Анотація. Матеріал призначений для учнів 8 класу й допоможе повторити вивчений матеріал із всесвітньої історії у 8 класі.
215. Рокитянська І. І. Розгадай шифр до уроку : інтерактивна вправа. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-shifr-do-uroku-258020.html>.
Анотація. Матеріал містить розробку інтерактивної вправи, яку доцільно використати на етапі мотивації на початку уроку в 9 класі з метою активізації уваги та налаштування учнів на сприйняття програмового матеріалу. Інтерактивна вправа може бути адаптована до будь-якої теми уроку та є універсальною для учнів різної вікової категорії.
216. Рокитянська І. І. Створи таблицю : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vprava-stvori-tablicyu-265752.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичні матеріали до теми уроку «Україна у складі іноземних держав» з історії України у 8 класі. Матеріал можна використовувати під час вивчення нового навчального матеріалу та на етапі закріплення знань. Вправа допоможе виокремити ключові факти для запам'ятовування.
217. Рокитянська І. І. Сучасні молодіжні тренди та використання інтернет-платформ як інтерактивне забарвлення уроків історії : презентація досвіду. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/suchasni-molodizhni-trendi-ta-vikoristannya-internet-platform-yak-interaktivne-zabarvlennya-urokiv-istorii-246305.html>.
Анотація. Матеріал містить презентацію узагальненого досвіду роботи вчителя історії щодо створення інтерактивного наповнення сучасного уроку. Висвітлено можливості використання в освітньому процесі популярних інтернет-платформ та соціальних мереж Instagram, Тік-Ток, Wordwall, Kahoot та ін., що зробить урок історії сучасним та цікавим.
218. Рокитянська І. І. Хто започаткував наукові дослідження в Україні : дидактичний матеріал. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-hto-zapochatkuvav-naukovi-doslidzhennya-v-ukra-ni-246308.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичний матеріал до теми уроку «Хто започаткував наукові дослідження в Україні» з історії України в 5 класі. Матеріал містить увесь програмовий компонент до вивчення теми.
219. Рокитянська І. І. Хто такий Богдан Хмельницький : практична робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/praktichna-robota-hto-takiy-bogdan-hmelnickiy-246307.html>.
Анотація. Розробка містить дидактичний матеріал до практичної роботи з історії України у 8 класі з теми «Б. Хмельницький як політик і людина». Матеріал створений у формі практичного уроку-схеми, куди включено сучасні види роботи з інформацією про історичну особистість. Зокрема, на прикладі Богдана Хмельницького показано, як підібрати нік для Інстаграму певній історичній особистості.
220. Романчук Т. Ю. Козацька слава : квест. 8 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kvest-kozacka-slava-226304.html>.
Анотація. Оpubліковано квест з історії України «Козацька слава» в 8 класі, що містить різні види творчих та ігрових завдань на козацьку тематику. Виховною метою проведення квесту є виховання інтересу до історичного минулого свого народу, патріотизму; сприяння розвитку фізичних та творчих здібностей, розвиток уваги, допитливості, спостережливості.
221. Руденко Н. О. План позакласної роботи з історії. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/plan-pozaklasno-roboti-z-istorii-239072.html>.
Анотація. Даний план допоможе вчителю провести цікаві позакласні заходи, спрямовані на формування і розвиток гармонійних, інтелектуально і духовно багатих особистостей.

222. Самілик М. І. Веб-квест до уроку з історії. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/ukraina-2591.html>.

Анотація. Веб-квест з історії для учнів 5 класу. Дає змогу поглибити знання про Україну.

223. Сахненко О. П. Герої сучасності – серед нас : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-gero-suchasnosti-sered-nas-224969.html>.

Анотація. Збір інформації про учнів нашої школи, які стали учасниками АТО, для поповнення та систематизації історико-патріотичного стенда «Герої нашого часу», показати актуальність проведення подібних досліджень для прийдешніх поколінь.

224. Сахненко О. П. Дослідження «Постать Володимира Великого в українській історіографії». *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/doslidzhennya-na-temu-postat-volodimira-velikogo-v-ukra-nskiy-istoriografi-225691.html>.

Анотація. Робота «Постать Володимира Великого в українській історіографії» присвячена історичному діячу, який своєю багатогранною діяльністю вплинув на розвиток і становлення української держави, а також здійснив вагомий внесок у розвиток державної культури, мистецтва, освіти.

225. Сокрута В. С. Формування основних історико-предметних компетентностей здобувачів освіти засобами краєзнавства. Краєзнавчі діалоги: Сумщина у світязі тисячоліть : матеріали регіональної конференції. (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 131–133.

Анотація. У даній статті теоретично обґрунтовано методикою формування основних історико-предметних компетентностей здобувачів освіти засобами краєзнавства.

226. Стельмах Л. І. Латинська Америка : урок-конференція. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/23929029.04.2021>.

Анотація. Розробка уроку створена з предмета «Всесвітня історія» (11 клас), укладена відповідно до чинної програми. Розробка допоможе здобувачам освіти характеризувати диктаторські режими Латинської Америки; визначити вплив та значення Кубинської революції на політичне життя регіону; оцінити значення наркобізнесу та наркотрафіку для розвитку регіону; прогнозувати хід інтеграційних процесів.

227. Стельмах Л. І. Суспільно-політичне життя в Україні у 1994-1999 рр. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/24575126.08.2021>.

Анотація. Розробка уроку створена з предмета «Історія України» (11 клас), укладена відповідно до чинної програми. Розробка допоможе здобувачам освіти характеризувати політичний розвиток України в 1994-1999 рр.; називати основні політичні сили, що сформувались в цей період; характеризувати Конституцію України; визначити зміни, які сталися в політичному житті з прийняттям Конституції.

228. Тарасенко В. М. Українські землі під владою двох імперій. Українське національне відродження : презентація. Історія. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-ukrainski-zemli-pid-vladou-dvoh-imperij-ukrainske-nacionalne-vidrozhennia-5-klas-414333.html>.

Анотація. Презентація містить в собі інформацію яким було життя українців під владою двох імперій, про причини національного відродження, яку роль відіграли Т.Шевченко, І. Франко та інші діячі в національно-визвольній боротьбі XIX - п. XX ст.

229. Тарасенко В. М. Козацька Україна : презентація до уроку. Історія. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-kozacka-ukra-na-dlya-5-klasu-220956.html>.

Анотація. В презентації описано етапи виникнення українського козацтва та Запорозької Січі, перші гетьмани та «морські походи» козаків, національно-визвольна війна під проводом Б. Хмельницького.

230. Тарасенко В. М. Революція Гідності : презентація до уроку. Історія. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-revolucia-gidnosti-5klas-431665.html>.

Анотація. Події, що відбулися в Україні в період із листопада 2013 до лютого 2014 р., отримали назву Революція Гідності. 107 героїв, які загинули в боротьбі проти свавілля влади, стали Небесною сотнею. Усім їм присвоїли звання Героїв України.

231. Товстенко Н. Д. Початок національного відродження в Західній Україні : тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pochatok-natsionalnoho-vidrozhennia-u-zakhidnii-ukraini-419704.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з історії України в 9 класі до теми «Українські землі у складі Австрійської імперії в I половині XIX ст.» для перевірки рівня засвоєння знань учнів з теми.

232. Токаренко А. В. Відлік часу в історії : урок узагальнення та перевірки навчальних досягнень учнів у 5 класі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-uzagalnenna-ta-perevirki-navcalnih-dosagnen-ucniv-u-5-klasi-na-temu-vidlik-casu-v-istorii-483857.html>.

Анотація. Урок містить завдання та тести для перевірки засвоєння учнями знань та вмінь з розділу «Відлік часу в історії».

233. Токаренко А. В. Вступ. Середньовіччя як період розвитку людства. Періодизація : урок. Всесвітня історія. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-vsесvitnoi-istorii-vstup-serednovicssa-ak-period-rozvitku-ludstva-periodizacia-7-klas-483866.html>.

Анотація. Конспект уроку дозволяє визначити, що і як вивчає історія середніх віків, дає загальні уявлення про середньовічну Україну; містить справи на розвиток вмінь зіставляти та аналізувати, висловлювати власну точку зору.

234. Токаренко А. В. Економічне життя села і міста: фільварки, цехи. Торгівля : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-ekonomicne-zitta-sela-i-mista-filvarki-cehi-torgivla-498037.html>.

Анотація. Дана презентація містить матеріали, що допоможуть вчителю розповісти про основні напрямки розвитку української економіки, порівняти становище жителів міст та сіл, охарактеризувати особливості тогочасного економічного життя українських земель.

235. Токаренко А. В. Єдиний загальношкільний урок пам'яті до Дня Героїв Небесної Сотні. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ediniy-zagalnoskilnij-urok-pamati-do-dna-geroiv-nebesnoi-sotni-487200.html>.

Анотація. Сценарій єдиного загальношкільного уроку містить матеріали, що допоможуть вчителям історії та педагогам-організаторам у проведенні тематичних заходів до річниці Революції Гідності.

236. Токаренко А. В. Криза православної церкви в XVI ст. Реформаційний та контрреформаційний рухи в Україні : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-kriza-pravoslavnoi-cerkvi-v-xvi-st-reformacijnij-ta-kontreformacijnij-ruhi-v-ukraini-498036.html>.

Анотація. Дана презентація містить матеріали, що допоможуть вчителю та учням визначити особливості становища православної церкви, скласти уявлення про розгортання реформаційних і контрреформаційних рухів на українських землях.

237. Токаренко А. В. Українські землі у складі Речі Посполитої (XVI – перша половина XVII ст.) : урок узагальнення та перевірки навчальних досягнень учнів. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-uzagalnenna-ta-perevirki-navcalnih-dosagnen-ucniv-u-8-klasi-ukrainski-zemli-u-skladi-reci-pospolitoi-xvi-persa-polovina-xvii-st-502072.html>.

Анотація. Урок містить різноманітні та різнорівневі завдання та тести для перевірки засвоєння учнями знань та вмінь з розділу.

238. Томашевська Л. П. Джерела, які зберігають пам'ять про історію княжої Русі-України : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/profile/591474>.

Анотація. Завдання створено за темою «Джерела, які зберігають пам'ять про історію княжої Русі-України», «Вступ до історії України» 5 клас. Тестові завдання можна використовувати під час проведення поточного, узагальнюючого, підсумкового контролю знань.

239. Томашевська Л. П. Передумови та початок національно-визвольної війни. Події 1648-1649 рр. : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/profile/591474>.

Анотація. Тест з історії України для поточного контролю знань для учнів 8 класу з теми «Передумови та початок національно-визвольної війни. Події 1648-1649 рр.», укладено відповідно до діючої програми з історії України для 8-х класів.

240. Турченко Ю. О. Виникнення України-Руси : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/vynykнення-ukrainy-rusy-914.html>.

Анотація. Вебквест розрахований для учнів 7 класу, його завдання пов'язані з першою темою, що вивчається на уроках історії України - «Виникнення України-Руси». Може бути використаним на уроках узагальнення та повторення.

241. Турченко Ю. О. Держава і суспільство в середньовічному Китаї : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/derzhava-i-suspilstvo-v-serednovichnomu-kita-988146.html>.

Анотація. Тест із всесвітньої історії для учнів 7 класу, складається з 8 запитань.

242. Турченко Ю. О. Квест до Дня писемності : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/kvest-do-dnia-pysemnosti-1618.html>.
Анотація. Вебквест розроблений для учнів різних вікових категорій (1-11 клас). Створений з метою популяризації Дня писемності серед школярів.
243. Турченко Ю. О. Квест до Дня Соборності України : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/do-dnia-sobornosti-ukrainy-3496.html>.
Анотація. Вебквест розрахований для учнів різних вікових категорій (1-11 клас та навіть для дошкільнят). Створений з метою популяризації Дня Соборності України.
244. Турченко Ю. О. Середньовічне місто на Гелловін : вебквест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/serednovichne-misto-na-hellovin-1491.html>.
Анотація. Вебквест розроблений для учнів 7 класу, його завдання пов'язані з темою, що вивчається на уроках всесвітньої історії – «Середньовічне місто».
245. Турченко Ю. О. Узагальнення : вебквест. Історія України. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/uzahalnennia-istoriia-ukrainy-9-klas-1313.html>.
Анотація. Вебквест розроблений для учнів 9 класу, його завдання пов'язані з першою темою, що вивчається на уроках історії України – «Наддніпряньська Україна у складі Російської імперії». Може бути використаним на уроках узагальнення та повторення.
246. Турченко Ю. О. Яким є вплив глобалізаційних процесів на економіку, культуру, довкілля, людину? : тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yakim-e-vpliv-globalizacijnih-procesiv-na-ekonomiku-kulturu-dovkilllya-lyudinu-987418.html>.
Анотація. Тест з Громадянської освіти для учнів 10 класу, складається з 7 запитань.
247. Хрін І. Г. Королівство Руське за Данила Романовича : урок. Історія. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/236863.html>.
Анотація. Публікація містить розробку уроку історії України, ознайомити учнів про внутрішнє та зовнішньополітичне становище Галицько-Волинської держави за князя Данила Романовича (Галицького).
248. Шевченко А. А. Культура України на початку ХХ століття : методична розробка уроку історії. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicna-rozrobka-uroku-istorii-514465.html>.
Анотація. Методична розробка уроку історії з теми «Культура України на початку ХХ століття», що допоможе вчителю якнайкраще розкрити дану тему.
249. Шестопалова Л. М. Гетьманщина в роки правління Івана Виговського : презентація. 8 клас. Історія України. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-8-klas-istoria-ukraini-tema-getmansina-v-roki-pravlinna-ivana-vigovskogo-443876.html>.
Анотація. Презентація з теми «Гетьманщина в роки правління Івана Виговського» містить різноманітні види, форми, методи роботи на різних етапах уроку, сприяє активізації пізнавальної діяльності учнів, кращому засвоєнню навчального матеріалу. Стане в нагоді вчителям історії при підготовці до уроку.
250. Шестопалова Л. М. Гетьманщина в роки правління Івана Виговського : урок. 8 клас. Історія України. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-8-klas-istoria-ukraini-tema-ukraina-v-roki-pravlinna-ivana-vigovskogo-449578.html>.
Анотація. Мета уроку: схарактеризувати політичну ситуацію, що склалася в Гетьманщині після смерті Богдана Хмельницького; формувати історичну самосвідомість; продовжувати працювати з історичною картою; вдосконалювати навички порівнювати, узагальнювати історичні факти, робити висновки; виховувати інтерес, повагу до історичного минулого. Конспект стане в нагоді вчителям історії при підготовці до уроків.
251. Шестопалова Л. М. Основні тенденції розвитку світу у другій половині ХХ-на початку ХХІ ст. : урок. Всесвітня історія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-11klas-vsivitna-istoria-tema-osnovni-tendencii-rozvitku-svitu-v-drugij-polovini-hh-na-pocatku-hhi-st-447038.html>.
Анотація. Конспект уроку для дистанційного навчання має на меті ознайомити учнів з основними тенденціями розвитку світу в другій половині ХХ- на початку ХХІ ст., зі змістом понять: «глобалізація», «антиглобалізм», «глобальні проблеми сучасності», з основними етапами світового суспільного розвитку; уміти визначати роль України в сучасному світі; вплив глобальних проблем сучасності на суспільство; виховувати відповідальність кожної людини за долю планети Земля.

252. Шестопадова Л. М. Постіндустріальне (інформаційне суспільство). Науково-технічна революція : урок. 11 клас. Всесвітня історія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-11klas-vesvitna-istoria-tema-postindustrialne-informacijne-susplstvonaukovo-tehnicna-revolucia-444386.html>.

Анотація. Конспект уроку для дистанційного навчання має на меті ознайомити учнів зі змістом понять: «інформаційне суспільство», «науково-технічна революція», «високі технології», «віртуальна реальність»; найважливішими науковими досягненнями; розуміти небезпеку та перспективи віртуальної реальності, НТР, освіти на суспільство.

253. Шестопадова Л. М. Російський визвольний та польський національно-визвольний рухи у 20-30-х рр. XIX ст. : презентація. 9 клас. Історія України *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-rosijskij-vizvolnij-ta-polskij-nacionalno-vizvolnij-ruhi-u-20-30-h-rr-hih-st-9-klas-istoria-ukraini-481829.html>.

Анотація. Презентація з теми «Російський визвольний та польський національно-визвольний рухи у 20-30-х рр. XIX ст.» містить різноманітні види, форми, методи роботи на різних етапах уроку, сприяє активізації пізнавальної діяльності учнів, кращому засвоєнню навчального матеріалу. Стане в нагоді вчителям історії при підготовці до уроку.

254. Шищенко Н. М. Підрядні обставинні речення (умови, наслідку, допусту) : завдання для інклюзивної форми навчання. Українська мова. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zavdannya-dlya-inklyuzivno-formi-navchannya-z-temi-pidryadni-obstavinni-rechennya-umovi-naslidku-dopustu-263940.html>.

Анотація. Запропонована картка може бути використана під час інклюзивної форми навчання на уроках української мови в 9 класі з метою перевірки знань учнів, а також при підготовці до ДПА.

255. Шищенко Н. М. Розділові знаки між частинами складнопідрядного речення : презентація. Українська мова. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-rozdilovi-znaki-miz-castinami-skladnopidradnogo-recenna-500591.html>.

Анотація. Матеріали презентації допоможуть здобувачам освіти поглибити знання про вживання розділових знаків у складносурядному та складнопідрядному реченнях. Метою є розвиток ключових умінь моделювати складні речення, використовувати їх в усному та писемному мовленні, правильно розставляти розділові знаки.

256. Шищенко Н. М. Складні речення з сурядним зв'язком : завдання для інклюзивної форми навчання. Українська мова. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zavdannya-dlya-inklyuzivno-formi-navchannya-z-temi-skladni-rechennya-z-suryadnim-zv-yazkom-263971.html>.

Анотація. Запропонована картка може бути використана під час інклюзивної форми навчання на уроках української мови в 9 класі з метою перевірки знань учнів, а також при підготовці до ДПА.

257. Шищенко Н. М. Тест для повторення вивченого з орфографії. Українська мова. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-dlya-povtorennja-vivchenogo-z-orfografi-263992.html>.

Анотація. Тест допоможе вчителям української мови провести швидке опитування з орфографії серед учнів з ООП, які навчаються в інклюзивних класах. Також контроль знань у формі тестів можна застосувати й під час підготовки до ДПА.

258. Щербина О. В. Формування інформаційної компетентності учнів у процесі вивчення історії. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/formuvanna-informacijnoi-kompetentnosti-ucniv-u-procesi-vivcennja-istorii-464565.html>.

Анотація. Стаття містить поняття інформаційної компетентності, характеристику її складових та етапів її формування, огляд педагогічних прийомів, які використовуються на кожному з етапів, та приклади з досвіду роботи автора.

2.5. Національно-патріотичне виховання

1. Аврамкіна В. І. Пам'яті героїв Крут : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctqk>.
Анотація. Підвищення престижу військової служби, а звідси – культивування ставлення до солдата як до захисника вітчизни, героя; - усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю

2. Балаба Т. А. Подорож до країни ввічливості та доброти : проєкт. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/proekt-podorozh-do-kra-ni-vvichlivosti-i-dobroti-261263.html>.

Анотація. Проєкт «Подорож до країни ввічливості і доброти» сприяє розвитку в учнів початкових класів ввічливого ставлення до оточуючих, поваги до людей похилого віку, товариське ставлення до однокласників.

3. Батіг К. Ю. День українського козацтва : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-den-ukra-nskogo-kozactva-251709.html>.
Анотація. Матеріал може бути використаний при проведенні виховних заходів на дану тематику, виховної години у класі.
4. Бесараб В. В. Алгоритм надання домедичної допомоги при травмі грудної клітки : презентація. *Захист України. На урок 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-algoritm-nadannya-domedichno-dopomogi-pri-travmi-grudno-klitki-239284.html>.
Анотація. Запропонована презентація містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з класифікацією травм грудної клітки та алгоритмом надання першої допомоги.
5. Бесараб В. В. Алгоритм надання домедичної допомоги при травмі хребта : презентація. *Захист України. На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-algoritm-nadannya-persho-domedichno-dopomogi-pri-travmi-hrebtva-238205.html>.
Анотація. Запропонована презентація містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з особливостями, ознаками травм хребта та алгоритмом надання першої допомоги.
6. Бесараб В. В. Види терористичних проявів та способи дій терористів. *Захист від терористичних проявів та дії населення в умовах надзвичайних ситуацій, пов'язаних з можливими терористичними проявами : презентація. На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vidi-teroristichnih-proyaviv-262567.html>.
Анотація. Запропонована презентація містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 11 класу з поняттям «тероризм, його видами та особливостями тероризму в сучасному світі, алгоритмом дій під час теракту.
7. Бесараб В. В. Військово-патріотичне виховання – складова патріотичного виховання молоді. Поняття національної безпеки держави. Розвиток національних Збройних Сил та інших військових формувань України – необхідна умова забезпечення могутності української держави. Підготовка до захисту Вітчизни - обов'язок кожного громадянина. Зміст програми предмета «Захист Вітчизни», завдання кожного розділу, порядок проведення занять. Обов'язки та правила поведінки учнів на уроках : розробка конспекту уроку. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-nacionalna-bezpeka-ukra-ni-247863.html>.
Анотація. У розробці конспекту уроку подані матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з особливостями предмету «Захист України», вимогами Конституції України щодо захисту Вітчизни, обов'язками кожного громадянина у разі виникнення загрози суверенітету та територіальної цілісності України, поняттям національної безпеки держави, психологічної та медико-санітарної підготовки.
8. Бесараб В. В. Військово-патріотичне виховання – складова патріотичного виховання молоді. Поняття національної безпеки держави. Розвиток національних Збройних Сил та інших військових формувань України – необхідна умова забезпечення могутності української держави. Підготовка до захисту Вітчизни - обов'язок кожного громадянина. Зміст програми предмета «Захист Вітчизни», завдання кожного розділу, порядок проведення занять. Обов'язки та правила поведінки учнів на уроках : презентація. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-nacionalna-bezpeka-ukra-ni-247865.html>.
Анотація. Запропонована презентація містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з особливостями предмету «Захист України», вимогами Конституції України щодо захисту Вітчизни, обов'язками кожного громадянина у разі виникнення загрози суверенітету та територіальної цілісності України, поняттям національної безпеки держави, психологічної та медико-санітарної підготовки.
9. Бесараб В. В. Невідкладні стани. Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань : розробка конспекту уроку. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/urok-nevidkladni-stani-domedichna-dopomoga-pri-nevidkladnih-stanah-riznomanitnih-somaticnih-zahvoryuvan-258610.html>.
Анотація. У розробці конспекту уроку подані матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з поняттям «невідкладні стани», їх класифікацією та послідовністю надання допомоги у разі різкого погіршення загального стану.
10. Бесараб В. В. Невідкладні стани. Домедична допомога при невідкладних станах різноманітних соматичних захворювань : презентація. *На урок. 2021*. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-nevidkladni-stani-domedichna-dopomoga-pri-nevidkladnih-stanah-riznomanitnih-somaticnih-zahvoryuvan-258728.html>.
Анотація. Запропонована презентація містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з поняттям «невідкладні стани», їх класифікацією та послідовністю надання допомоги у разі різкого погіршення загального стану.

11. Бесараб В. В. Основні документи нормативно-правової бази щодо захисту життя і здоров'я людини в Україні. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Закон України «Про екстрену медичну допомогу». Аналіз стану здоров'я людей в Україні. Основні принципи охорони здоров'я України : розробка конспекту уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-1-osnovni-dokumenti-normativno-pravovo-bazi-schodo-zahistu-zhittya-i-zdorov-ya-lyu-dini-v-ukra-ni-247888.html>.

Анотація. У розробці конспекту уроку подані матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з основними документами нормативно-правової бази про захист життя і здоров'я людини в Україні.

12. Бесараб В. В. Причини порушення прохідності дихальних шляхів : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-prichini-porushennya-prohidnosti-dihalnih-shlyahiv-258779.html>.

Анотація. Запропонована презентація містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з причинами та наслідками порушення прохідності дихальних шляхів.

13. Бесараб В. В. Причини порушення прохідності дихальних шляхів : розробка конспекту уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-prichini-porushennya-prohidnosti-dihalnih-shlyahiv-258764.html>.

Анотація. У розробці конспекту уроку подані матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 10 класу з причинами та наслідками порушення прохідності дихальних шляхів.

14. Бесараб В. В. Розшук уражених у завалах, а також будинках, які пошкоджені і горять. Способи рятування людей з використанням табельних і підручних засобів : презентація. *На урок* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozshuk-urazhenih-u-zavalah-a-takozh-v-budinkah-yaki-poshodzheni-i-goryat-sposobi-ryatuvannya-lyudey-z-vikoristannyam-tabelnih-i-pidruchnih-zasobiv-240100.html>.

Анотація. Запропонована презентація містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів 11 класу із головним завданням рятувальників, порядком та особливостями проведення рятувальних робіт та способами рятування людей.

15. Бібік Л. І., Гармаш К. В. Система національно-патріотичного виховання як елемент свідомої активної участі в суспільному житті держави. *Національно-патріотичне виховання молоді в умовах мультикультурності* : методичні рекомендації. Ужгород : Громадська організація «Спілка освітян Колочавської територіальної громади», 2021. С. 49–56.

Анотація. У матеріалах розкрито теоретичні та методичні засади національно-патріотичного виховання учнівської молоді в умовах мультикультурного середовища шляхом залучення її до активної участі в реалізації національно-патріотичних проєктів. Адресовано для використання в роботі педагогам, які здійснюють національно-патріотичне виховання дітей та молоді.

16. Василенко В. М. Краєзнавство як засіб патріотичного виховання молоді. *Краєзнавчі діалоги: Сумиця у сув'язі тисячоліть ь*: матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 31.

Анотація. У статті ґрунтовно проаналізовано науково-педагогічні засади краєзнавства як засобу національно-патріотичного виховання молоді.

17. Василенко Т. М. Історія розвитку спорту в с. Реутинці: історико – краєзнавчий нарис : брошура. Кролевець, 2021. 37 с. URL: https://rada.info/upload/users_files/24010747/caa6731a32a3a4b988b03cc575311845.pdf.

Анотація. У нарисі подані спогади ветеранів футболу с. Реутинець кінця 50-их, поч. 60-их рр., та 70-80-их рр. Опубліковані фото та рахунки результатів футбольних змагань з історико-краєзнавчого нарису «Дубовичі», фото та газетні матеріали з особистого архіву братів Олександра та Віталія Нероди, ветерана футболу Ведмедя Миколи, записи, які збереглися на світлинах, футбольні Кубки ветеранів з краєзнавчого музею Реутинської гімназії, статті та газетні матеріали з архіву Кролевецької публічної бібліотеки, що ілюструють цікаву та захоплюючу історію розвитку спорту (зокрема футболу) в с. Реутинці. Видання розраховане на науковців, дослідників історії рідного краю, краєзнавців, учителів, здобувачів освіти, усіх тих, хто цікавиться історією рідного краю та футболом.

18. Васютенко Р. М. Екстрена медична допомога : ментальна карта. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/uploads/files/1823/270039.pdf>.

Анотація. Публікація містить систематизований і узагальнений матеріал теми за підручником «Захист Вітчизни. Основи медичних знань: підручник для 10 кл. (рівень стандарту)».

19. Васютенко Р. М. Потенційно небезпечні об'єкти : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-potenciyno-nebezpechni-ob-ekti-270036.html>.

Анотація. Презентація створена з теми «Потенційно небезпечні предмети» з предмету «Захист України. Основи медичних знань». 10 клас. Систематизовано і узагальнено матеріал теми за підручником «Захист Вітчизни. Основи медичних знань: підручник для 10 кл. (рівень стандарту)»

20. Власенко А. О. Важливість формування громадянськості молоді в умовах сучасності. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 45–48.

Анотація. Автором розкривається тлумачення поняття «громадянськість», як різновид базової, соціальної установки, суть якої полягає в готовності особистості свідомо сприймати і на добровільних засадах виконувати закони та вимоги спільноти своєї держави. У статті наголошується на необхідності виховання громадянськості у школярів, починаючи з молодшого шкільного віку. Зазначаються фактори впливу на свідоме формування громадянськості у школярів та їх місце у виховній роботі закладів освіти.

21. Гаврило Л. М. День української писемності та мови : сценарій позакласного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ikarpenko-karij-sto-tisac-harakteristika-dijovih-osib-439113.html>.

Анотація. Сценарій позакласного заходу містить пізнавальний матеріал виховного змісту, що сприяє усвідомленню значення рідної мови, її краси та багатства; захід проводиться у формі свята.

22. Гаврило Л. М. Молодіжна спортивна естафета «Healthy lifestyle». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/molodizna-sportivna-estafeta-healthy-lifestyle-450438.html>.

Анотація. Сценарій позакласного виховного заходу розрахований на учнів середнього та старшого шкільного віку, проводиться у формі пізнавально-ігрової програми, під час якої поглиблюються та закріплюються знання учнів про значення здоров'я, підвищується інтерес дітей до занять фізичною культурою та спортом.

23. Калюжна В. В. Українські народні традиції. Свято Святого Миколая Чудотворця година спілкування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/godina-spilkuvanna-na-temu-ukrainski-narodni-tradicii-svato-svatogo-mikolaa-cudotvorca-400253.html>.

Анотація. Завдання виховної години: поглибити знання учнів про традиційні свята українців. Ознайомити учнів зі змістом свята Днем Святого Миколая. Формувати навички доброзичливого спілкування з людьми. Вчити берегти свою національну культуру, традиції, звичаї, обряди. Розвивати пам'ять, увагу, кмітливість, мислення, творчі здібності учнів. Збагачувати словниковий запас учнів, уявлення про добрі вчинки. Виховувати патріотичні почуття у дітей, повагу до українських народних звичаїв, традицій, обрядів.

24. Капліна С. В. Герої сучасності - серед нас : виховний захід, презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/geroi-sucasnosti-sered-nas-432174.html>.

Анотація. Матеріали краєзнавчо-пошукової роботи. Герої не вмирають, вони живуть із нами вічно! У наших серцях, у нашій пам'яті. Не так багато минуло часу, як по широким коридорах нашої школи ходили і наші герої: Ворожко Олександр, Литковець Степан, Лобода Едуард. Вони зробили все, щоб їх знали, пам'ятали, та ніколи про них не забували. Вони так само, як і ми, сиділи за партами, навчалися в цих стінах, вели яскраве і активне шкільне життя.

25. Кушніренко О. В. Краєзнавчий матеріал, як засіб формування громадянської компетентності. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновської. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 131–134.

Анотація. У статті висвітлено шляхи формування шанобливого ставлення до героїчного минулого і сьогодення. Розкрити роль пошуково-краєзнавчої роботи у розвитку громадянської компетентності.

26. Лісенко Т. С. Виховання дитячого патріотизму на творчості Леоніда Полтави. *ВсімОсвіта*. 2021. URL : <https://vsimosvita.com/dopovid-vyhovannya-dytyachogo-patriotyzmu-na-tvorchosti-leonida-poltavy/>.

Анотація. У доповіді переконливо доведено, що патріотизм – суттєва складова громадянського виховання, без якого не може бути громадянина України. Саме у творах Леоніда Полтави (литячих творах) показаний патріотизм героїв – маленького хлопчика, дівчинки, дідуся і таке ін. Це твори «Маленький дзвонар з Конотопу», «Людина, що з неба впала, «Батько» та ін.

27. Лісенко Т. С. Доповідь до 30-ї річниці Незалежності України «Моя любов до тебе, Україно, не висохне, не витече, не вмре...». *ВсімОсвіта*. 2021. URL : <https://vsimosvita.com/dopovid-do-30-yi-richnycti-nezalezhnosti-ukrayiny-moya-lyubov-do-tebe-ukrayino-ne-vysohne-ne-vyteche-ne-vmre/>.

Анотація. У роботі підняті питання мови, екології, патріотизму. Думки автора підтверджуються поетичними або прозовими рядками видатних літераторів і вчених. Показана роль патріотів у минулі часи, їх жертвність і безмежна любов до землі, Батьківщини, людей.

28. Лісенко Т. С. Єднаймося, бо ми – українці : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ednajmosa-bo-mi-ukrainci-424834.html>.

Анотація. Ця стаття про те, над чим нам потрібно працювати сьогодні. Ми, українці, нація прадавня, На цій Землі – багато тисяч літ. Культурою й традиціями славна, І багатючий в нас духовний світ. В нас звичаї свої, неписані закони, По них пізнає українця вся земля. Своє світосприймання й заборони, Як і свої ліси, річки й поля... Свої казки, легенди і повір'я, Дотепні жарти і слова ясні.

29. Макаренко В. Техніка накладання компресійної пов'язки : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/moe>.

Анотація. Тестування (12 запитань) для учнів 10 класу.

30. Семеняка Ольга Миколаївна Формування патріотичної свідомості дошкільників засобами народознавства. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/formuvanna-patriotichnoi-svidomosti-doshkilnikov-zasobami-narodoznavstva-481725.html>.

Анотація. Мета статті розкрити питання формування патріотичної свідомості дошкільників засобами народознавства. Актуальність патріотичного виховання зумовлюється водночас процесом становлення України як єдиної політичної нації. В умовах поліетнічної держави, воно покликане сприяти цілісності, соборності України, що є серцевиною української національної ідеї.

31. Тонка Марія, Парфенюк Людмила. Формування громадянських компетенцій засобами педагогічних технологій. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 364–367.

Анотація. У статті розглядається використання новітніх педагогічних технологій у виховному процесі загальноосвітнього закладу з метою формування в здобувачів освіти громадянських компетенцій. Особлива увага приділяється формам та методам інноваційних технологій, які використовуються у повсякденній практиці та оцінюються їх результативність. Наголошується на тому, що використання сучасних технологій у виховному процесі сприяє розвитку особистісно-професійної компетентності педагога.

32. Шевченко В. І. Основні види інженерних мінно-вибухових загороджень, способи їх застосування (встановлення) та демаскуючі ознаки і порядок їх подолання : презентація. *Захист України*. 11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-uroku-zahist-ukraini-osnovni-vidi-inzenernih-zagorodzen-525133.html>.

Анотація. В даній презентації показана методична розробка уроку з предмету «Захист України» (11 клас) в вигляді презентації. В ній описано основні види інженерних мінно-вибухових загороджень, способи їх застосування (встановлення) та демаскуючі ознаки і порядок їх подолання.

33. Шеденко О. М., Шеденко Н. В. Проект «Арт-пам'ятки Липоводолинщини». Локація № 2 – Ющенківка. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 281–285.

Анотація. У статті подано матеріали про роботу учнів 11 класу Берестівської школи над проектом «Арт-пам'ятки Липоводолинщини». Розкрито особливості роботи над проектом, розглянуті всі етапи роботи. Представлений кінцевий результат.

34. Юхно Н. І. Формування соціальних компетентностей здобувачів освіти засобами краєзнавства на уроках громадянської освіти. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С.В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 289–292.

Анотація. У статті проаналізовано виклики, що пов'язані із формуванням соціальних компетентностей здобувачів освіти засобами краєзнавства на уроках громадянської освіти. Обґрунтовано доцільність застосування краєзнавчих засобів як одного з шляхів формування мотивації учнів старшої школи до професійного навчання за педагогічним фахом.

2.7. Громадянська освіта

1. Гудова Т. М. Стереотипи. Упередження. Дискримінація : презентація. *Громадянська освіта*. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-stereotipi-uperedzenna-diskriminacia-493238.html>.

Анотація. Опублікована презентація містить роз'яснення щодо жорстоких дій однієї людини по відношенню до іншої, що порушують права і свободу особистості та завдають шкоди фізичному, психічному, моральному здоров'ю, а також розвитку. Виховною метою є формування в дітей національної свідомості, толерантності до інших.

2. Гур'янова Т. О., Іващенко М. С., Пашенко І. М., Шафорост Т. П. Формування громадянських компетентностей школярів Великочернечинського ЗЗСО СМР. *Формування громадянської культури в новій*

українській школі: традиційні та інноваційні практики : збірник наукових статей / за заг. ред. С. М. Луценко. Суми, 2021. URL: <https://cutt.ly/En2UyFO>.

Анотація. Автори порушують питання стосовно впровадження та розвитку громадянських компетентностей учнів Великочернечинського ЗЗСО СМР. Описується стан та перспективи демократизації та партнерства між усіма учасниками освітнього процесу.

3. Жильнікова Н. Д. Конституційне право України : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/konstituciynne-pravo-ukra-ni-702566.html>.

Анотація. Тест з основ правознавства для 9 класу на тему: «Конституційне право України» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

4. Жильнікова Н. Д. Парламентська форма правління: сутність та особливості. Реалії та перспективи розбудови правової держави в Україні та світі : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 28 травня 2021 року). Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 205–208. URL: <https://law-conf.sspu.edu.ua/e-book/10-elektronnij-zbirnik-2021-rik>.

Анотація. У тезах доповіді аналізується поняття, сутність та особливості республік з парламентською формою правління.

5. Жильнікова Н. Д. Підприємництво : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidpriemnictvo-898115.html>.

Анотація. Тест з громадянської освіти для 10 класу на тему: «Підприємництво» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

6. Жильнікова Н. Д. Права людини : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/prava-lyudini-1073413.html>.

Анотація. Тест з громадянської освіти для 10 класу на тему: «Права людини» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

7. Жильнікова Н. Д. Торгівля людьми. Міф чи правда : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/torgivlya-lyudmi-mif-chi-pravda1169120.html>.

Анотація. Тест з громадянської освіти для 10 класу на тему: «Торгівля людьми» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

8. Жильнікова Н. Д. Чи багато Ви знаєте про Конституцію України? : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/chi-bagato-vi-znaete-pro-konstituciyu-ukra-ni-1029301.html>.

Анотація. Тест із громадянської освіти для 10 класу на тему: «Чи багато Ви знаєте про Конституцію України?» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

9. Здоровцова Ю. І. Партнерська модель учнівського самоврядування як ефективний засіб формування громадянської компетентності. Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти : збірник наукових статей / за заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми, 2021. С. 172–179.

Анотація. У статті розглянуто проблему формування громадянської компетентності та правової обізнаності здобувачів освіти засобами учнівського самоврядування та створення ефективної моделі учнівського самоврядування в закладі загальної середньої освіти.

10. Мартиненко В. М. Достовірність інформації в мас-медіа. Критичний аналіз медіатекстів : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dostovirnist-informacii-v-mas-media-kriticnij-analiz-mediatekstiv-422566.html>.

Анотація. Тестові завдання «Достовірність інформації в мас-медіа. Критичний аналіз медіа текстів» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі V «Світ інформації та мас-медіа».

11. Мартиненко В. М. Економіка домогосподарства. Домашнє господарство. Бюджет домогосподарств : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ekonomika-domohospodarstva-domashnie-hospodarstvo-biudzhet-domohospodarstv-219989.html>.

Анотація. Тестові завдання «Економіка домогосподарства. Домашнє господарство. Бюджет домогосподарств» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі VI «Взаємодія громадян і держави в досягненні суспільного добробуту».

12. Мартиненко В. М. Замовні матеріали «Джинса». Суспільні медіа. Шкільні медіа : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zamovni-materiali-dzinsa-suspilni-media-skilni-media-418763.html>.

Анотація. Тестові завдання «Замовні матеріали («Джинса»). Суспільні медіа. Шкільні медіа» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі V «Світ інформації та мас-медіа».

13. Мартиненко В. М. Інтеграція й глобалізація. Витоки й процес європейської інтеграції : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-integracia-j-globalizacia-vitoki-j-proces-evropejskoi-integracii-454675.html>.

Анотація. Тестові завдання «Інтеграція й глобалізація. Витоки й процес європейської інтеграції» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко).

14. Мартиненко В. М. Інтернет. Цифрова ідентичність. Соціальні мережі. Права людини в Інтернеті : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/internet-cifrova-identichnist-socialni-merezi-prava-ludini-v-interneti-423027.html>.

Анотація. Тестові завдання «Інтернет. Цифрова ідентичність. Соціальні мережі. Права людини в Інтернеті» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі V «Світ інформації та мас-медіа».

15. Мартиненко В. М. Маніпуляції в медіапросторі. Фейкова інформація : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/manipulacii-v-mediaprostori-fejkova-informacia-421305.html>.

Анотація. Тестові завдання «Маніпуляції в медіапросторі. Фейкова інформація» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі V «Світ інформації та мас-медіа».

16. Мартиненко В. М. Поняття лобізму. Сутність корупції. Громадянська освіта : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-ponatta-lobizmu-sutnist-korupcii-447431.html>.

Анотація. Тестові завдання «Поняття лобізму. Сутність корупції» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі VI «Взаємодія громадян і держави в досягненні суспільного добробуту».

17. Черняк І. Г. Шкільний краєзнавчий музей як засіб формування соціальної та громадянської компетентностей, спрямованих на самореалізацію та самовизначеність здобувачів освіти (з досвіду роботи). *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С 170–172.

Анотація. У статті представлені матеріали з досвіду роботи з учнями по формуванню громадянських компетенцій у позакласній роботі на базі шкільного краєзнавчого музею.

2.7. Мистецтво

1. Балицька С. М. Ілюстрація : презентація. Образотворче мистецтво. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ilyustraciya-do-uroku-obrazotvorchogo-mistectva-5-klas-211429.html>.

Анотація. Презентація «Ілюстрація» до уроку образотворчого мистецтва 5 клас (нова програма) за підручником С. М. Железняк, О. В. Ламонова «Образотворче мистецтво» 5 клас. Тема уроку «Малювання ілюстрації до улюбленої казки, твору».

2. Балицька С. М. Казковий світ оригамі : презентація до виховного заходу. Образотворче мистецтво. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-vihovnogo-zahodu-kazkoviy-svit-origami-218431.html>.

Анотація. Презентація до виховного заходу «Казковий світ оригамі» знайомить дітей з базовими формами і різновидами оригамі. У ході виховного заходу пропонується майстер-клас «Голуб миру» (можна провести окремо), присвячений дівчинці Садако Сасакі і всьому народу Японії.

3. Балицька С. М. Мереживо витинанки : презентація до проєкту. Образотворче мистецтво. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-proektu-merezhivo-vitinanki-211437.html>. *Анотація. Презентацію до проєкту «Мереживо витинанки» можна використовувати до уроків образотворчого*

мистецтва та у виховній роботі. У презентації також є опис виготовлення витинанки, відносно вертикальної осі симетрії (за задумом дитини).

4. Балицька С. М. Мереживо витинанки : творчий проєкт. Образотворче мистецтво. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/proekt-merezhivo-vitinanki-211434.html>.

Анотація. Творчий проєкт «Мереживо витинанки» знайомить дітей з історією виникнення витинанки, навчає техніці витинання, виховує розуміння взаємозв'язку внутрішньої та зовнішньої краси навколишнього світу через створення художнього образу засобами витинанки, естетичний смак, повагу до народних традицій, відроджує витинанальне мистецтво. Матеріали проєкту можна використовувати до уроків образотворчого мистецтва та у виховній роботі.

5. Балицька С. М. Інтерактивні методи навчання на уроках образотворчого мистецтва : методичні рекомендації. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/metodichni-rekomendaci-interaktivni-metodichnnavchannya-na-urokah-obrazotvorchogo-mistectva-215897.html>.

Анотація. У методичних рекомендаціях є загальні поняття інтерактивних технологій, які можна використовувати на всіх уроках, а також наведені практичні приклади застосування інтерактивних методів на уроках образотворчого мистецтва.

6. Васіна С. А. Мистецтво Африки : презентація. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-mistectvo-afriki-509731.html>.

Анотація. У презентації висвітлюється тема живопису країн африканського культурного регіону, мистецтво наскельного живопису, головним сюжетом якого є дія.

7. Глазько Л. Ю. Казка до Святого Миколая : сценарій для дитячого свята. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kazka-do-svatogo-mikolaa-500799.html>.

Анотація. Подано оригінальний, ексклюзивний сценарій для дитячого свята. Сценарій апробований в реальних умовах - і досить успішний в реалізації. Детально розписано «Дії» у сценарії, доповнено музичними паузами.

8. Головченко А. І. Жанри хорової музики : тести. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testi-z-muzicnogo-mistectva-do-temi-zanri-horovoi-muziki-502320.html>.

Анотація. Тести з музичного мистецтва до теми «Жанри хорової музики», які можуть бути використані педагогом під час узагальнення в кінці I семестру для учнів 6 класу. Тести розподілені за трьома рівнями складності. Всього 12 запитань, кожне завдання оцінюється в 1 бал.

9. Гончаренко В. В. Архітектура та декоративно-прикладне мистецтво : тести. Образотворче мистецтво. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zavdannya-dlya-monitoringu-znan-z-obrazotvorchogo-mistectva-dlya-uchniv-7-klasu-215809.html>.

Анотація. Тестові завдання для моніторингу знань з образотворчого мистецтва для учнів 7 класу мають на меті перевірити знання учнів за розділами «Архітектура» та «Декоративно-прикладне мистецтво». Тести містять наступні завдання: визначити види та жанри образотворчого мистецтва, обрати правильну відповідь на питання, знайти відповідність між зображеннями та видами декоративно-прикладного мистецтва, визначити види архітектури.

10. Гончаренко В. В. Атрибути мистецтва. Зображення натюрморту з атрибутами мистецтва : презентація. Образотворче мистецтво. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-atributi-mistectva-zobrazhennya-natyurmortu-z-atributami-mistectva-215799.html>.

Анотація. Метою презентації є формування в учнів умінь давати естетичну оцінку творам мистецтва, передавати красу повсякденних речей, які нас оточують, продовжити ознайомлення з історією виникнення натюрморту, розвиток почуття форми та простору, відчуття композиційної цілісності, виховання естетичного сприйняття учнями навколишнього світу.

11. Гончаренко В. В. Види образотворчого мистецтва. Графіка та живопис : тести. Образотворче мистецтво. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zavdannya-dlya-monitoringu-znan-z-obrazotvorchogo-mistectva-dlya-uchniv-5-klasu-215806.html>.

Анотація. Тестові завдання для моніторингу знань з образотворчого мистецтва для учнів 5 класу мають на меті перевірити знання учнів за розділами «Види образотворчого мистецтва», «Графіка» та «Живопис». Тести містять наступні завдання: визначити види образотворчого мистецтва, обрати правильну відповідь на питання, з'ясувати, які види графіки та живопису існують.

12. Гончаренко В. В. Жанри образотворчого мистецтва та сюжетно-тематична картина : тести. Образотворче мистецтво. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zavdannya-dlya-monitoringu-znan-z-obrazotvorchogo-mistectva-dlya-uchniv-6-klasu-215808.html>.

Анотація. Тестові завдання для моніторингу знань з образотворчого мистецтва для учнів 6 класу мають на меті перевірити знання за розділами «Жанри образотворчого мистецтва», «Сюжетно-тематична картина». Тести містять наступні завдання: обрати правильну відповідь на питання, знайти відповідність між зображеннями та поняттями, визначити, до якого жанру належить той чи інший твір мистецтва.

13. Гончаренко В. В. Символіка українського орнаменту : презентація. Образотворче мистецтво. 5 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-simvolika-ukra-nskogo-ornamentu-215797.html>.

Анотація. Презентація створена з метою розвитку інтересу до берегової символіки, у якій закладена глибока мудрість, підвищення інтелектуального рівня учнів, вироблення практичних навичок у створенні власного орнаменту, виховання почуття поваги до української культури, народних традицій та звичаїв.

14. Гончаренко В. В. Стиль – забаванка дизайнера чи поклик душі? : презентація. Образотворче мистецтво. 7 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-stil---zabaganka-dizaynera-chi-poklik-dushi-215802.html>.

Анотація. Презентація створена з метою ознайомлення учнів із поняттям «стиль», «дизайн», отримати уявлення про різні стилі одягу, навчити застосовувати отримані знання на практиці, розвивати творчу уяву, креативне мислення, дизайнерські та творчі здібності, а також виховувати естетичні смаки.

15. Данилевська Н. М. Львів - місто, до якого хочеться повертатися. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1023854378454197/>.

Анотація. Матеріал до уроків мистецтва в 9 та 11 класах.

16. Данилевська Н. М. Анна Павлова. Зірки світового балету. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/985285688977733/>.

Анотація. Матеріал для уроків мистецтва в 9-11 класах.

17. Данилевська Н. М. Борис Пастернак. Музика слова. Матеріал для вчителя. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/964578437715125/>.

Анотація. Публікація містить інформацію для міжпредметних зв'язків на уроках музичного мистецтва та зарубіжної літератури.

18. Данилевська Н. М. Вічні теми в мистецтві. Історія кохання. Оноре де Бальзак і Евеліна Ганська. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/994762181363417/>.

Анотація. Матеріал для вчителів зарубіжної літератури, мистецтва.

19. Данилевська Н. М. Вічні теми в мистецтві. Любов. Габріель Гарсія Маркес. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/990038888502413/>.

Анотація. Матеріал для вчителів зарубіжної літератури, мистецтва.

20. Данилевська Н. М. Галина Уланова. Зірки світового балету. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/984422072397428/>.

Анотація. Матеріал для уроків мистецтва в 9-11 класах.

21. Данилевська Н. М. Ганебний балет Чайковського : матеріал для вчителя. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1077588816414086/>.

Анотація. Матеріал можна використовувати під час уроків, присвячених балету, музичному мистецтву.

22. Данилевська Н. М. Девід Гарет. Музичне мистецтво. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1053967355442899/>.

Анотація. Матеріал до уроків мистецтва в 11 класі.

23. Данилевська Н. М. Кілька слів про імпровізацію. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/964304407742528/>.

Анотація. Матеріал для словникової роботи під час уроків мистецтва.

24. Данилевська Н. М. Клод Моне. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1012601599579475/>.

Анотація. Матеріал до уроків мистецтва в 9 та 11 класах.

25. Данилевська Н. М. М. Д. Леонтович «Щедрик». 2021.
URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1051156549057313/>.
Анотація. Матеріал до уроків мистецтва в 9 та 11 класах.
26. Данилевська Н. М. Мартінас Левіцкіс. Музичне мистецтво. 2021.
URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1054725328700435/>.
Анотація. Матеріал до уроків мистецтва в 11 класі.
27. Данилевська Н. М. Серж Лифар. Зірки світового балету. Танцюючий бог з Києва. 2021.
URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/987239265449042/>.
Анотація. Матеріал для уроків мистецтва в 9-11 класах.
28. Данилевська Н. М. Терапія музикою. 2021.
URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1007238360115799/>.
Анотація. Матеріал для вчителів та психологів про глибокий вплив музики на людину.
29. Данилевська Н. М. Французький шансон : матеріал для вчителя. 2021.
URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1058371105002524/>.
Анотація. Матеріал до уроків мистецтва в 11 класі.
30. Данилевська Н. М. Хосе Каррерас. Оперне мистецтво. 2021.
URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1057041518468816/>.
Анотація. Матеріал до уроків мистецтва в 11 класі.
31. Кириєнко А. Г. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках художньо-естетичного циклу. *Науково-методичний простір «Розвиток професійної компетентності педагогів»*. 2021. № 3 (60). URL: https://drive.google.com/file/d/1v6gPvJbbhvZSBv9Q_h07DPcmHSJPY2cW/view.
Анотація. У статті розкрито можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в педагогічній діяльності, що відкриває унікальні можливості активізації процесів пізнання, індивідуальної і колективної діяльності школярів. Встановлено, що комп'ютерні технології в навчально-виховному процесі використовуються не лише як засоби автоматизації і контролю якості підготовки, але і як інструмент для реалізації нових дидактичних підходів, які актуалізують навчальну діяльність, розширюють світогляд, розвивають корисні практичні навички учнів на основі включення в виховну діяльність засобів і методів ІКТ. Матеріал стане у нагоді вчителям освітньої галузі «Мистецтво».
32. Кірієнко В. В. Пісня – душа народу. Календарно-обрядові пісні : урок. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-muzicnogo-mistectva-na-temu-pisna-dusa-narodu-kalendarно-obradovi-pisni-5-klas-504705.html>.
Анотація. Публікація містить розробку уроку з музичного мистецтва у 5 класі, який сприяє формуванню в учнів поняття «календарно-обрядові пісні»; мотивує висловлювати власні судження щодо прослуханого музичного матеріалу; заохочує до необхідності збереження культурно-мистецьких надбань українського народу.
33. Комлик Ю. А. Екранні мистецтва : розробка дистанційного уроку. 9 клас. *Linoit*. 2021.
URL: <http://linoit.com/users/YuliaKomlik/canvases/%D0%95%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96%20%D0%BC%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0>.
Анотація. Розробка дистанційного уроку з мистецтва 9 клас на тему «Екранні мистецтва».
34. Коротич Н. Г. Ознайомлення зі слобожанським розписом. Вправлення у створенні елементів. Виконання центричної композиції з рослинних елементів у крузі : методична розробка заняття гуртка. Діти середнього шкільного віку. *Шкільний портал*. 2021.
URL: http://testportal.ucoz.com/load/rozrobki_urokiv/konspekt_zanjattja_gurtka_khudozhnij_rozpis_dlja_serednogo_shkilnogo_viku/5-1-0-1367.
Анотація. Методична розробка заняття гуртка «Художній розпис» спрямована на подальше ознайомлення здобувачів освіти з історією та традиціями мистецтва слобожанського розпису, містить практичну складову виготовлення центричної композиції у крузі з рослинних елементів. Матеріали методичної розробки можна використовувати під час проведення уроків образотворчого мистецтва, майстер-класів, занять гуртків. До методичної розробки додається мультимедійна презентація «Слобожанський розпис».
35. Лінченко О. Є. Підсумковий : тест. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zapitannya-predmet-muzichne-mistectvo-5-klas-i-semestr-i-chvert-219741.html>.

Анотація. Тест з інтегрованого курсу «Музичне мистецтво. 5 клас» за темами I семестру (підручник Л. Масол «Музичне мистецтво. 5 клас») дає змогу в ігровій формі перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

36. Лінченко О. Є. Тестові завдання. Музичне мистецтво. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testovi-zapitannya-muzichne-mistectvo-7-klas-i-chvert-219717.html>.

Анотація. Тест з інтегрованого курсу «Музичне мистецтво. 7 клас» за темами I семестру (підручник Л. Масол «Музичне мистецтво. 7 клас») дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

37. Лобода О. П. Гойдалка (картина Ренуара). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Гойдалка_%28картина_Ренуара%29.

Анотація. У статті проаналізовано картину «Гойдалка», яка була написана в саду майстерні Ренуара. Також дано опис та історію створення картини.

38. Лобода О. П. Діббук : фільм. *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Діббук_%28фільм%29.

Анотація. У статті проаналізована польська фантастична драма на ідиш 1937 року режисера Міхала Вашинського. Представлені актори, сюжет фільму. Картина відзначена серед істориків вражаючою сценою весілля Лії, яка знята в стилі німецького експресіонізму.

39. Лобода О. П. Єрусалим (картина). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Єрусалим_%28картина%29.

Анотація. У статті представлено історію і контекст картини французького художника Жана-Леона Жерома, написаної у 1867 році. Проаналізовано композицію картини, на якій зображений момент відразу після розп'яття Христа. Описано сприйняття картини сучасниками художника та в нашу добу.

40. Лобода О. П. Жінка з квіткою. *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Жінка_з_квіткою.
Анотація. У статті аналізується картина, створена Гогеном, яка була однією з перших картин таїтянського циклу.

41. Лобода О. П. Жовтий Христос. *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Жовтий_Христос.
Анотація. аналізується картина французького художника Поля Гогена, створена в бретонському Понт-Авені восени 1889 року.

42. Лобода О. П. картина Гогена : бесіда. *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Бесіда_%28картина_Гогена%29.

Анотація. У статті описана картина французького художника Поля Гогена із зібрання Державного Ермітажу.

43. Лобода О. П. Поклоніння пастухів (картина Корреджо). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Поклоніння_пастухів_%28картина_Корреджо%29.

Анотація. Аналізується картина італійського художника Корреджо. Історія створення, сюжетна лінія – у центрі статті про картину, яка відрізняється новаторською роботою зі світлом і тінню.

44. Лобода О. П. Прогулянка (картина Ренуара, 1870). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Прогулянка_%28картина_Ренуара%2C_1870%29.

Анотація. У статті проаналізовано картину, написану в 1870 році французьким художником П'єром Огюстом Ренуаром. Дано опис та історію створення картини.

45. Лобода О. П. Цирця подає келих Одиссею (картина). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Цирця_подає_келих_Одиссею_%28картина%29.

Анотація. У статті проаналізована картина британського художника Джона Вільяма Вотергауса, написана в 1891 році. Полотно стало продовженням серії картин Вотергауса, які зображують жінок, наділених владою.

46. Лобода О. П. Чарівниця (картина Вотергауса). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Чарівниця_%28картина_Вотергауса%29.

Анотація. У статті дано опис та історію створення полотна, на якому художник зобразив Цирцею в її будинку на острові Еея.

47. Лобода О. П. Чудесне джерело (Поль Гоген). *Вікіпедія*. 2021. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Чудесне_джерело_%28Поль_Гоген%29.

Анотація. У статті дано історію та опис картини, написаної на початку 1894 року в Парижі після повернення Гогена з першої поїздки на Таїті. Її вважають «збірним образом-спогадом» про перебування в Полінезії.

48. Мовчан А. А. Античний стиль в архітектурі : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-anticnij-stil-v-arhitekturi-487650.html>.

Анотація. В цій презентації розкрито сукупність проявів культури древніх греків і римлян, які з епохи Відродження прийнято вважати класичними. Познайомимося з храмами Грецького зодчества. Як правило, храм стояв на східчастій основі. Він був без вікон, де знаходилась статуя божества, будівлю оточували в один чи два ряди колони. У напівтемному приміщенні могли бути лише жерці. У грецькій архітектурі панувало три стилі: доричний, іонічний, коринфський.

49. Мовчан А. А. Версаль : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-versal-na-urok-mistectvo-496985.html>.

Анотація. В цій презентації «Версаль» висвітлено центр туризму світового значення, палацо-парковий комплекс у Франції, минула резиденція французьких королів в місті Версаль, архітектурний стиль барокко, ансамбль "Версаль" найбільший в Європі, відрізняється цілісністю і гармонією архітектурних форм ландшафту. Допоможе яскраво провести урок.

50. Мовчан А. А. Мистецтво Америки : урок-презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentaciamicestvo-ameriki-485811.html>.

Анотація. В цій презентації описується побут, традиції, культура, скульптура, архітектурні споруди доби класицизму Америки, відправимося у віртуальну подорож до підводного музею, ознайомимося з розповсюдженими стилями неокласицизму, ознайомимося з найцікавішими скульптурами підводного музею.

51. Мовчан А. А. Музикотерапія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/251275>.

Анотація. В навчальному закладі музикотерапія, як складова змісту початкової освіти може слугувати методом, який використовує музику, як засіб мобілізації інтелектуальних, емоційних, рухових, мовленнєвих та інших функціональних можливостей організму дитини. В цій статті висвітлено загальний огляд можливих шляхів впровадження музико-терапевтичних методів у навчально-виховний процес початкової школи.

52. Небитова Ю. В. Золота доба іспанського живопису, англійська національна школа живопису : тестові завдання. Мистецтво. 11 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/86694>.

Анотація. Розроблені тестові питання сприятимуть повторенню і закріпленню знань з теми «Золота доба іспанського живопису».

53. Небитова Ю. В. Творчість Й. Баха. Грецька музика : тести. 11 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/86693>.

Анотація. Розроблені тестові питання сприятимуть повторенню і закріпленню знань з теми «Грецька музика. Творчість Й. Баха».

54. Небитова Ю. В. Школа живопису Франції : тести. Мистецтво. 11 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/86692>.

Анотація. Розроблені тестові питання сприятимуть повторенню і закріпленню знань з теми «Школа живопису Франції».

55. Нестеренко О. І. Сучасні методи та прийоми викладання естрадного вокалу. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 352–355.

Анотація. У статті окреслено проблеми сучасної вокальної педагогіки, а саме: відсутність цілісного систематизованого науково-методичного знання, використання переважно результатів досліджень, проведених ще у ХХ столітті, недостатня увага до досвіду зарубіжних вокальних педагогів та мистецтвознавців, розглянуто сучасні методи та прийоми викладання естрадного вокалу.

56. Нестеренко О. І. Сучасні методи та прийоми викладання естрадного вокалу. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОШПО, 2021. С. 252–255.

Анотація. У статті окреслено проблеми сучасної вокальної педагогіки, а саме: відсутність цілісного систематизованого науково-методичного знання, використання переважно результатів досліджень, проведених ще у ХХ столітті, недостатня увага до досвіду зарубіжних вокальних педагогів та мистецтвознавців, розглянуто сучасні методи та прийоми викладання естрадного вокалу.

57. Падалко М. А. Авангард: кубізм, футуризм, кубофутуризм : тест. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/avangard-kubizm-futurizm-kubofuturizm-1092971.html>.
Анотація. Тестові завдання допоможуть учням узагальнити і систематизувати вивчений матеріал з теми «Лабіринтами художньої абстракції».
58. Падалко М. А. Лабіринтами художньої абстракції : тест. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/labirintami-hudozhno-abstrakci-1121304.html>.
Анотація. Тестові завдання допоможуть учням узагальнити та систематизувати вивчений матеріал з теми «Лабіринтами художньої абстракції».
59. Падалко М. А. Повернення до ідеалів краси минулого : урок. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-z-temi-povernennya-do-idealiv-krasi-minulogo-267531.html>.
Анотація. Розробка уроку з теми «Повернення до ідеалів краси минулого» курсу «Мистецтво» в 9 класі пропонує два варіанти опрацювання теми, містить необхідний ілюстративний матеріал. Допоможе якнайкраще донести розуміння поняття й особливості стилю «неокласицизм» та окреслити його вплив у мистецтві ХХ століття.
60. Падалко М. А. Поширення мистецтва: музеї, галереї, бібліотеки : презентація. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-urokiv-29-30-z-temi-posirennja-mistectva-muzei-galerei-biblioteki-442842.html>.
Анотація. У розробці представлені матеріали до уроків із теми «Поширення мистецтва: музеї, галереї, бібліотеки» з інтегрованого курсу «Мистецтво» 9 клас (Розділ II. Форми поширення мистецтва). До розробки додається презентація. Матеріали знайомлять учнів з поняттям та основними формами збереження культурно-мистецької спадщини (бібліотека, музей, галерея); допомагають дізнатися про історико-культурні заповідники України, об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО, світові та українські музеї.
61. Пелешук Л. Б. Символіка та стилізація форм. Використання орнаментів у натюрморті : технологічна карта онлайн-уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctjn>.
Анотація. Технологічна карта уроку - це сучасна форма планування взаємодії вчителя і учнів. Дозволяє побачити навчальний матеріал цілісно і системно.
Мета – особистісний і пізнавальний розвиток учнів, формування предметних та ключових компетентностей. Навчальне завдання - повторення розподілу світлотіні на предметі. Огляд інновацій в сучасному мистецтві (матеріали, творчі підходи, індивідуальність, використання творів сучасного мистецтва в інтер'єрах тощо).
62. Петриченко О. М. Грецька музика – найдавніша в Європі. Образ Орфея в творах композиторів різних епох. Вершинні досягнення поліфонічної музики (Й. С. Бах) і музичного симфонізму (Л. ван Бетховен) : тести. Мистецтво. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/grecka-muzika-naydavnishja-v-vropi-obraz-orfeja-v-tvorah-kompozitoriv-riznih-epoh-vershinni-dosyagnennja-polifonichno-muziki-y-s-bah-i-muzichnogo-simfonizmu-l-van-bethoven-1172971.html>.
Анотація. Тести розраховані для учнів 11 класу. Дозволять перевірити та закріпити знання учнів з теми «Мистецтво європейського культурного регіону. Музичне мистецтво». Тести можна використовувати як під час уроку, так і в якості домашнього завдання.
63. Петриченко О. М. Мистецтво доколумбової Америки : тести. Мистецтво. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/mystetstvo-dokolumbovoi-ameryky-364935.html>.
Анотація. Тест допоможе закріпити знання учнів 10 класу про мистецтво доколумбових цивілізацій, які існували на території Американського культурного регіону.
64. Петриченко О. М. Музичні інструменти африканського культурного регіону : тести. Мистецтво. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/muzichni-instrumenti-afrikanskogo-kulturnogo-regionu-1056049.html>.
Анотація. Тести розраховані для учнів 10 класу. Дозволять перевірити та закріпити знання учнів з теми «Мистецтво африканського культурного регіону». Тести можна використовувати як під час уроку, так і в якості домашнього завдання.
65. Сіробаба О. О. Романська архітектура. Лицарський кодекс честі : тест. Мистецтво. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/romanska-arhitektura-licarskiy-kodeks-chesti-1169638.html>.
Анотація. Тест створений для закріплення знань учнів з особливостей романської архітектури. Містить ілюстрації елементів архітектури теми для учнів 8 класу.
66. Сіробаба О. О. Романтизм : тест. Мистецтво. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/romantizm-159835.html>.

Анотація. Тест створений для закріплення знань учнів з теми «Романтизм» для учнів 8 класу.

67. Соседко А. В. Грузія, Вірменія, Азербайджан : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gruziya-virmeniya-azerbaydzhan-222070.html>.

Анотація. Матеріал містить презентацію для уроку у 4 класі на тему «Грузія, Вірменія, Азербайджан» до підручника Л. С. Аристова, В. В. Сергієнко. Цікава музична подорож до кавказьких країн познайомить учнів з їх музичною культурою та особливостями музичної мови.

68. Соседко А. В. Гуртом цікавіше : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-gurtom-cikavise-494293.html>.

Анотація. Матеріал містить презентацію до уроку № 4 у 3 класі на тему «Гуртом цікавіше» за підручником «Мистецтво» авторів Г. Кізілова; О. Шулько. Дана презентація допоможе учням краще опанувати матеріал за даною темою: познайомитися зі звичаями та традиціями українського народу, ознайомитися з українськими народними інструментами та їх звучанням, розучити українську народну пісню «Вийшли в поле косарі».

69. Соседко А. В. Інструментальна музика (продовження) : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/instrumentalna-muzika-prodovzhennya-urok-21-20732.html>.

Анотація. матеріал містить цікаву та повчальну презентацію до уроку на тему «Інструментальна музика» (продовження) і дасть можливість учням краще засвоїти матеріал з теми.

70. Соседко А. В. Орієнтовне календарне планування уроків інтегрованого курсу «Мистецтво». 1 клас. II семестр. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/orientovne-kalendarne-planuvannya-urokiv-integrovanogo-kursu-mistectvo-2-klas-ii-semestr-225092.html>.

Анотація Матеріал містить розробку орієнтовного календарного планування уроків інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1 класі НУШ освітньої програми «Інтелект України» до підручника Г. О. Кізілова, О. А. Шулько II семестр.

71. Соседко А. В. Сонячні Італія та Болгарія : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/sonyachni-italiya-ta-bolgariya-222436.html>.

Анотація. Матеріал містить презентацію для уроку у 4 класі на тему «Сонячні Італія та Болгарія». Цікава музична подорож до теплих європейських країн познайомить учнів з їх музичною культурою та особливостями музичної мови.

72. Соседко А. В. Стиль музики бароко : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-stil-muziki-baroko-487652.html>.

Анотація. Матеріал містить презентацію, яка допоможе учням полинути у музичний світ епохи бароко та дасть змогу познайомитися з іменами та музикою видатних представників тієї доби, композиторами Й. С. Бахом, Г. Ф. Генделем, А. Вівальді, знаменитими скрипковими майстрами Антоніо Страдіварі, Джузеппе Гварнері, Андреа Аматті.

73. Соседко А. В. Сучасне аранжування класичних творів : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/suchasne-aranzhuvannya-klasichnih-tvoriv-220719.html>.

Анотація. Матеріал містить цікаву та повчальну інформацію до інтерактивного уроку «Сучасне аранжування класичних творів» створена до конспекту уроку. Презентація надасть змогу учням поглибити свої знання з теми аранжування та дасть відповідь на запитання «Чому музика 18 ст. є популярною в наш час?».

74. Соседко А. В. Сучасне аранжування класичних творів : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/suchasne-aranzhuvannya-klasichnih-tvoriv-220714.html>.

Анотація. Матеріал містить розробку конспекту навчального заняття з музичного мистецтва для 7 класу на тему «Сучасне аранжування класичних творів» за підручником Л. М. Масол, Л. С. Аристова, який допоможе вчителю музичного мистецтва в підготовці до уроків, а учням - пізнати, порівняти, проаналізувати та отримати позитивний настрій.

75. Стрілецька Н. В. Повернення до ідеалів краси минулого : презентація. *Мистецтво. Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-povernenna-do-idealiv-krasi-minulogo-501750.html>.

Анотація. Ця презентація розкриє зміст неокласицизму в архітектурі та художньому мистецтві. Неокласицизм став реакцією проти надлишкової декоративності модерну і стилістичного «свавілля» еkleктики. У прагненні затвердити основні принципи архітектурної класики представники оновленого стилю спиралися на такі типові ознаки класицизму, як врівноваженість усіх елементів

композиції, пропорційність, симетричність. Водночас у спорудах використовували нові матеріали, різностильові мотиви, які збагачували національними рисами, а інколи й елементами модерну.

76. Стрілецька Н. В. Романський стиль в архітектурі : презентація. Мистецтво. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-romanskij-stil-v-arhitekturi-500429.html>.

Анотація. Ця презентація до теми «Романська архітектура». В ній висвітлено особливості романського стилю, основні ознаки, за якими ми можемо відрізнити ці архітектурні споруди від інших стилів. Продемонстровано найяскравіші приклади романського стилю в архітектурних спорудах Австрії, Італії, України. Матеріал презентації відповідає темі підручника для 8 класу, автор Л. М. Масол, рекомендованого Міністерством освіти і науки України.

77. Сунгурова Л. І. Барди. Звучить бардівська пісня : презентація. 7 клас. Музичне мистецтво. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85364>.

Анотація. У презентації до уроку характеризуються співаки, яких називали бардами, риси, які притаманні бардівським пісням, розповідається про зміст пісень та характерні засоби їхньої музичної виразності, характеризуються тембри виконавців пісень та аналізуються музичні твори.

78. Сунгурова Л. І. Онлайн тести з музичного мистецтва. Тести для учнів 1-7 класів. *На Урок*. 2021. URL: https://award.naurok.com.ua/awards/_custom/test577118710.pdf.

Анотація. Добірка тестів містить запитання з множинним вибором для перевірки засвоєння матеріалу з музичного мистецтва учнями 1-7 класів.

79. Сунгурова Л. І. Риси характеру. Чинники, від яких залежить характер людини : презентація. 9 клас. Музичне мистецтво. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88201>.

Анотація. У презентації до уроку наводяться приклади рис характеру за категоріями ставлення до себе, інших людей, речей, праці; визначаються залежність формування характеру від різних чинників; усвідомлюється залежність формування характеру від різних чинників.

80. Сунгурова Л. І. Фотомистецтво : презентація. 9 клас. Мистецтво. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/sertif/88193>.

Анотація. У презентації до уроку розглядаються засоби виразності фотомистецтва, порівнюється фотографія з живописом і графікою, пояснюються особливості професії фотохудожника.

81. Шако В. О. Пісня живе серед нас : презентація. Музичне мистецтво. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctkg>.

Анотація. Розширити знання про особливості українських побутових пісень, таблиця «Засоби музичної виразності» допоможе визначити досконаліше проаналізувати музичні твори, розглянуті на уроці.

3. Соціальні та поведінкові науки

3.1. Економіка

1. Коляденко І. М. Формування товарного асортименту в магазині та шляхи його удосконалення. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 124–125.

Анотація. У роботі розглянуто поняття асортименту, його види та шляхи формування. Проаналізовані критерії оцінки асортименту, виділені основні напрями регулювання асортименту. Досліджено вплив асортименту на ефективність діяльності підприємства, на прикладі магазину ТОВ «АТБ - маркет» за адресою: м. Шостка, вул. Свободи, 30.

2. Ткаченко Н. М. Вартість кредиту : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-vartist-kreditu-445428.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з теми «Запозичення та кредит» курсу «Фінансова грамотність» у 10 класі. У презентації представлено інформацію про платежі на користь кредитодавця та платежі за послуги інших осіб, про проценти, номінальну процентну ставку, реальну річну ставку за кредитом, формули для їх розрахунків, види комісій, методи погашення кредиту.

3. Ткаченко Н. М. Відомі фінансові установи світу. Банки : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-vidomi-finansovi-ustanovi-svitu-banki-448988.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали до уроків відповідно навчальної програми курсу за вибором «Економіка. Фінанси» для 9 класу. Може бути використано для будь-яких курсів з фінансової грамотності або економіки.

Презентація містить навчальні матеріали до Тем 6 «Відомі фінансові установи світу» про найбільші банки світу, їх особливості, дає можливість формувати вміння наводити приклади найбільших фінансових установ світу, характеризувати їх, ранжувати, аналізувати діяльність.

4. Ткаченко Н. М. Міжнародна валютна система : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-miznarodna-valutna-sistema-445421.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали з теми «Грошові відносини в сучасному світі» курсу «Економіка і фінанси» 9 клас. Презентація містить матеріали про міжнародну валютну систему, її основні риси, золотовалютний стандарт, фактори, що впливають на валютний курс сьогодні, статистичні дані про стан торгового балансу, золотовалютних резервів України у 2021 році, значення Євро і долара для України і світу. Може бути використана і в курсі економіки 11 класу.

5. Ткаченко Н. М. Найбільші біржі світу : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-najbils-birzi-svitu-448986.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали до уроків відповідно навчальної програми курсу за вибором «Економіка. Фінанси» для 9 класу. Може бути використано для будь-яких курсів з фінансової грамотності або економіки. Презентація містить навчальні матеріали до Тем 6 «Відомі фінансові установи світу» про найбільші фондові біржі світу, їх особливості, дає можливість формувати вміння наводити приклади найбільших фінансових установ світу, характеризувати їх, ранжувати, аналізувати діяльність.

6. Ткаченко Н. М. Страхові компанії світу та України : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-strahovi-kompanii-svitu-ta-ukraini-448995.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали до уроків відповідно навчальної програми курсу за вибором «Економіка. Фінанси» для 9 класу. Може бути використано для будь-яких курсів з фінансової грамотності або економіки. Презентація містить навчальні матеріали до Тем 6 «Відомі фінансові установи світу» про найбільші страхові компанії світу та України, їх особливості, процес створення рейтингів компаній.

3.2. Правознавство

1. Брижик Н. І. Взаємозв'язок людини і держави : тематичний контроль за розділом. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/269081>.

Анотація. Публікація містить тематичний контроль за розділом «Взаємозв'язок людини і держави».

2. Брижик Н. І. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина : конспект уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268955>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку «Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина», в якому розглянуто питання прав свобод і обов'язків громадян.

3. Брижик Н. І. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268957>

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку «Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина».

4. Брижик Н. І. Правова характеристика понять «людина», «особа», «громадянин». Права і свободи людини. Громадянство України : конспект уроку. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268952>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку «Правова характеристика понять «людина», «особа», «громадянин». Права і свободи людини. Громадянство України», в якому розглянуто питання прав і свободи людини. громадянство України.

5. Брижик Н. І. Правова характеристика понять «людина», «особа», «громадянин». Права і свободи людини. Громадянство України : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268960>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку «Правова характеристика понять «людина», «особа», «громадянин». Права і свободи людини. Громадянство України».

6. Бура Н. С. Неповнолітні як суб'єкти цивільних, сімейних, трудових, адміністративних і кримінальних правовідносин : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/nepovnolitni-yak-sub-ekti-civilnih-simeynih-trudovih-administrativnih-i-kriminalnih-pravovidnosin-995259.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

7. Волкова-Ул Ю. О. Злочин. Кримінальний проступок : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-zlocin-kriminalnij-prostupok-426837.html>.

Анотація. Презентація на тему: «Злочин. Кримінальний проступок» містить в собі повний конспект уроку з інтерактивними методами перевірки знань з допомогою додатку WordWall та тестування на сайті ВСЕОСВІТА, що надає дітям змогу краще засвоїти матеріал.

8. Волкова-Ул Ю. О. Неповнолітні працівники : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-nepovnolitni-pracivniki-415419.html>.

Анотація. Презентація на тему «Неповнолітні працівники» покликана допомогти розглянути та засвоїти новий матеріал, що стосується безпосередньо учнів від 14 до 18 років та допомагає їм розібратися з трудовими праввідносинами та трудовим законодавством.

9. Волкова-Ул Ю. О. Практичне заняття. Власність неповнолітніх : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/practicne-zanatta-4-vlasnist-nepovnolitnih-395204.html>.

Анотація. Практичне заняття «Власність неповнолітніх» у вигляді презентації містить в собі основний матеріал та визначення понять до теми, а також завдання для практичного закріплення матеріалу вивченого на уроці.

10. Волкова-Ул Ю. О. Практичне заняття. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/practicne-zanatta-6-vlastuvanna-ditej-pozbavlenih-batkivskogo-pikluvanna-411134.html>.

Анотація. Практичне заняття. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування розраховане на дистанційне проведення уроку для учнів, але також може використовуватися й на звичайному уроці для викладення нового матеріалу та закріплення його за допомогою юридичних задач.

11. Волкова-Ул Ю. О. Практичне заняття. Захист прав споживачів : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/practicne-zanatta-5-zahist-prav-spozivaciv-1castina-405675.html>.

Анотація. У даній презентації подається теоретичний матеріал з теми «Захист прав споживачів», а також для опрацювання та закріплення вивченого надається Д/З у вигляді тестів та творчого завдання у вигляді складання скарги на одну із тем.

12. Волкова-Ул Ю. О. Практичне заняття. Захист прав споживачів : тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/praktychne-zaniattia-5-zakhyst-prav-spozhyvachiv-osoblyvosti-elektronnoho-prodazhu-ta-operatsii-iz-kredytnoi-kartkoi-184261.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки знань із теми «Захист прав споживачів» у 9 класі.

13. Волкова-Ул Ю. О. Практичне заняття. Особливості адміністративної та кримінальної відповідальності неповнолітніх : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-practicne-zanatta-osoblivosti-administrativnoi-ta-kriminalnoi-vidpovidalnosti-nepovnolitnih-435184.html>.

Анотація. Презентація на тему «Практичне заняття. Особливості адміністративної та кримінальної відповідальності неповнолітніх» містить в собі велику кількість завдань для використання під час проведення практичного заняття.

14. Волкова-Ул Ю. О. Практичне заняття. Особливості електронного продажу та операцій із кредитною картою : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/practicne-zanatta-5-osoblivosti-elektronnoho-prodazu-ta-operacij-iz-kreditnou-kartkou-2castina-405684.html>.

Анотація. В даній презентації подається теоретичний матеріал з теми «Особливості електронного продажу та операцій із кредитною картою». Аналізуються види карток, детально розглядаються та аналізуються всі позначки на картках.

15. Волкова-Ул Ю. О. Професія «юрист». Юристи в нашому житті : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-profesia-urist-uristi-v-nasomu-zitti-448307.html>.

Анотація. Презентація на тему «Професія «юрист». Юристи в нашому житті» містить в собі короткий опис найпоширеніших професій в сфері юриспруденції. Також в презентації розміщені інтелектуальні завдання для кращого засвоєння матеріалу.

16. Волкова-Ул Ю. О. Цивільна правоздатність і дієздатність : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-temi-uroku-civilna-pravozdatnist-i-diezdatnist-394337.html>.

Анотація. Презентація до теми уроку «Цивільна правоздатність і дієздатність. Обсяг цивільної правосуб'єктності неповнолітніх» зазначає основні визначення понять, коротко характеризує види дієздатності в повному обсязі.

17. Волкова-Ул Ю. О. Шлюб і сім'я. Взаємні права і обов'язки батьків і дітей : тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/testuvannia-z-temy-shliub-i-simia-vzaiemni-prava-i-oboviazky-batkiv-i-ditei-189609.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань для перевірки та закріплення знань із теми «Шлюб і сім'я. Взаємні права і обов'язки батьків і дітей» у 9 класі.

18. Гончар Т. С. Конституційні права та обов'язки людини і громадянина : конспект уроку. Основи правознавства. 9 клас. Основи правознавства *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-osnov-pravoznavstva-u-9-klasi-na-temu-konstitucijni-prava-svobodi-ta-obovazki-ludini-i-gromadanina-502188.html>.

Анотація. Розробка дистанційного уроку знайомить учнів з поняттями «права і свободи людини» їх видами, міжнародно-правовими актами з прав людини, механізмом захисту прав людини; визначає їх роль у житті; показує тісний взаємозв'язок конституційних права та обов'язків; розвиває вміння аналізувати правові ситуації спираючись на статті Загальної декларації прав і свобод людини, Конституції України; аргументовано обстоювати власну думку; формувати повагу до прав і свобод людини, розуміння важливості їх дотримання; висловлювати судження про значення захисту прав людини; виховує потребу в правомірній поведінці; повагу до прав та основних обов'язків людини і громадянина та толерантне ставлення до оточуючих.

19. Коваленко С. О. Що таке суспільство та як воно виражає себе через культуру? : презентація. На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-scho-take-suspilstvo-ta-yak-vono-virazhae-sebe-через-kulturu-263912.html>.

Анотація. Презентацію можна використати до теми «Що таке суспільство та як воно виражає себе через культуру?» за підручником Т. В. Бакка, Л. В. Марголіна *Громадянська освіта. Інтегрований курс. Рівень стандарту. 10 клас. Презентація допоможе сформуванню поняття: суспільство, розуміти соціальну структуру та соціальні цінності суспільства.*

20. Кохно В. В. Дитячі та молодіжні громадські об'єднання : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-ditaci-ta-molodizni-gromadski-obednanna-gromadanska-osvita-10-klas-405292.html>.

Анотація. Тест з курсу «Громадянська освіта» для учнів 10 класу. Тест містить 12 завдань різних типів: Наявні завдання на визначення однієї правильної відповіді, декількох, на встановлення пропусків в тексті. Тест можна використати для перевірки домашнього завдання на уроці чи для самостійної роботи учня під час дистанційного навчання. У ході виконання тесту учні мають змогу повторити матеріал теми, зрозуміти важливість створення дитячих і молодіжних громадських організацій для розвитку громадянського суспільства, ознайомляться із досвідом роботи найбільш відомих молодіжних організацій України. Виконання тесту надасть змогу дотримуватися правових механізмів у ході створення й діяльності дитячих та молодіжних громадських організацій.

21. Кохно В. В. Європейський суд з прав людини : пактичне заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/lesson/praktychne-zaniattia-yevropeiskyi-sud-z-prav-liudyny-61632.html>.

Анотація. Урок для дистанційного навчання, містить чотири блоки завдань: три теоретичні, один – виконання письмової роботи творчого характеру. В теоретичному блоці наявні авторські матеріали – презентація: «Європейський суд з прав людини». Використано відеофільм про Європейський суд з прав людини від *European Court of Human Rights*, а також зразок заяви в Європейський суд з прав людини.

22. Логвиненко А. С. Я маю право... : конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-a-mau-pravo-418410.html>.

Анотація. Публікація містить конспект заняття на правознавчу тематику. У розробці подано цікаві вправи та ігри, які мають розширити знання здобувачів освіти про їхні права згідно з Конвенцією ООН про права дитини.

23. Мартиненко В. М. Адміністративна відповідальність неповнолітніх : тест. 9 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/administrativna-vidpovidalnist-nepovnolitnikh-243762.html>.

Анотація. Тестові завдання «Адміністративна відповідальність неповнолітніх» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 9 класу «Основи правознавства» (автори О. С. Святокум, І. О. Святокум).

24. Мартиненко В. М. Правопорушення : тест. 9 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/test-tema-2-pravovidnosini-pravoporushennya-yuridichna-vidpovidalnist-1145932.html>.

Анотація. Тестові завдання «Правопорушення. 9 клас» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 9 класу «Основи правознавства» (автори О. С. Святокум, І. О. Святокум).

25. Мартиненко В. М. Ринкова економіка. Принципи ринкової економіки. конкуренція. Попит і пропозиція, ринкова ціна : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rinkova-ekonomika-principi-rinkovoi-ekonomiki-konkurencija-popit-i-propozycja-rinkova-cina-429104.html?visitor=1>.

Анотація. Тестові завдання «Ринкова економіка. Принципи ринкової економіки. конкуренція. Попит і пропозиція, ринкова ціна» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі VI «Взаємодія громадян і держави в досягненні суспільного добробуту».

26. Мартиненко В. М. Ринок праці. Учасники ринку праці. Професії. Заробітна плата : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-rinok-praci-ucasniki-rinku-praci-profesii-zarobitna-plata-446180.html>.

Анотація. Тестові завдання «Ринок праці. Учасники ринку праці. Професії. Заробітна плата» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі VI «Взаємодія громадян і держави в досягненні суспільного добробуту».

27. Мартиненко В. М. Соціальні цілі економіки. Економіка як сфера життя людей : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/socialni-cili-ekonomikiekonomika-ak-sfera-zitta-ludej-429006.html>.

Анотація. Тестові завдання «Соціальні цілі економіки. Економіка як сфера життя людей» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі VI «Взаємодія громадян і держави в досягненні суспільного добробуту».

28. Мартиненко В. М. Сталий розвиток. Раціональне й ефективне використання ресурсів. Сталий розвиток як спосіб збереження довкілля : тест. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stalij-rozvitok-racionalne-j-efektivne-vikoristanna-resursivstalij-rozvitok-ak-sposib-zberezenna-dovkilla-433052.html>.

Анотація. Тестові завдання «Сталий розвиток. Раціональне й ефективне використання ресурсів. Сталий розвиток як спосіб збереження довкілля» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). Ця тема вивчається у розділі VI «Взаємодія громадян і держави в досягненні суспільного добробуту».

29. Мартиненко В. М. Узагальнення з розділу V «Світ інформації та мас-медіа» : тест. Громадянська освіта. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uzagalnenna-z-rozdilu-v-svit-informacii-ta-mas-media-425348.html>.

Анотація. Тестові завдання «Світ інформації та мас-медіа» створено для перевірки навчальних досягнень учнів за підручником для 10 класу «Громадянська освіта» (автори Т. Бакка, Л. Марголіна, Т. Мелещенко). У завдання включено питання всіх тем, які вивчалися у даному розділі.

30. Просяник С. В. Технологічна картка дистанційного уроку з правознавства : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tehnologicna-kartka-distancijnogo-uroku-z-pravoznavstva-502682.html>.

Анотація. урок розрахований для учнів 9 класу. В технологічній картці уроку представлено розробку уроку з основ правознавства в 9 класі за темою – «Конституційні права, свободи та обов'язки людини та громадянина». Урок розрахований на 30 хвилин у синхронному режимі та 15 хвилин в асинхронному. Урок із застосуванням інтерактивних методів навчання та ІКТ.

31. Руденко Н. О. План проведення Всеукраїнського тижня права. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-provedenna-vseukrainskogo-tizna-prava-449048.html>.

Анотація. Даний матеріал допоможе вчителю провести позакласні заходи, спрямовані на формування і розвиток гармонійних, інтелектуально багатих особистостей. Можна використати при плануванні та проведенні тижня правових знань, у позакласній діяльності.

32. Шундрік О. І. Інститут військового капеланства в Україні. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 54–55.

Анотація. В роботі всебічно розглянуто процес становлення в незалежній Україні давно забутого на наших землях явища - військових священиків. Акцент в дослідженні було зроблено на роботі військових капеланів Сумщини загалом та Шосткинщини зокрема.

3.3. Психологія

1. Бала В. Л. Світ професій і твій вибір : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id212632/achievements/library>.

Анотація. Найбільшій актуальності професійна орієнтація набуває в старших класах в період активної професійної визначеності особистості. Саме тому даний тренінг призначений для використання в практичній профорієнтаційній роботі з учнями 9-11 класів. Завдання тренінгу: формувати навички самоаналізу, допомогти старшокласникам у визначенні своєї мети стосовно майбутньої професії, намітити шляхи її досягнення, дати рекомендації щодо правильного вибору професії, формувати в учнів потребу у самовдосконаленні, розвивати в учнів уміння та навички організації оптимального спілкування.

2. Бала В. Л. Синдром професійного та емоційного вигорання : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id212632/achievements/library>.

Анотація. Даний тренінг розрахований для педагогів, який ознайомлює з проявами професійного та емоційного вигорання, допомагає усвідомити важливість прийняття свого Я; зняти психологічні бар'єри, розвиває емоційну стійкість у різних життєвих ситуаціях; дає можливість усвідомити професійно значущі риси для професії «людина - людина».

3. Бондаренко О. О. Стоп булінг : заняття для учнів. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-stop-buling-250458.html>.

Анотація. Година спілкування для учнів початкової ланки з профілактики булінгу. В ході заняття учні мають змогу ознайомитися з ситуаціями булінгу, розпізнавати види булінгу. Також заняття дає змогу розвивати навички толерантного спілкування, відповідальної поведінки.

4. Бондаренко О. О. Толерантність у нашому суспільстві : година спілкування. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/godina-spilkuvannya-tolerantnist-u-nashomu-susilstvi-261193.html>.

Анотація. Година спілкування має на меті сформувати чітке розуміння поняття «толерантність», навчити шукати вихід із проблемних ситуацій, формувати позитивне ставлення до себе та оточуючих.

5. Бояринова Я. В. Дослідження патернів поведінки та психологічних сценаріїв на основі вивчення фольклору і авторських творів зі шкільної програми з української літератури. *Психологічні умови розвитку особистісно-професійної компетентності педагога : матеріали III Всеукраїнського науково-практичного форуму «Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін» (22–26 листопада 2021 року, м. Суми) [у 2-х ч.] Ч. 1. / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. 140 с.*

Анотація. У статті розглядається поняття «життєві сценарії» та їх опис в українській літературі. Автор наводить приклади патернів поведінки як з фольклору, так і з авторських творів і приходять до висновку, що при написанні біографій та текстів потрібно частіше звертатися до позитивних моментів, аби і надалі не популяризувати культ жертовності в українському суспільстві.

6. Васютенко Р. М. 10 базових принципів, які варто пам'ятати батькам : інфографіка. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/10-bazovih-principiv-yaki-var-to-pam-yatati-batkam-270029.html>.

Анотація. В публікації надані 10 принципів виховання дітей, які допоможуть бути хорошими батьками.

7. Васютенко Р. М. Конфлікт між дітьми. Втручатися чи не втручатися : інфографіка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/infografika-konflikt-miz-ditmi-vtrucatisa-ci-ne-vtrucatisa-504902.html>.

Анотація. В документі надані загальні рекомендації батькам як реагувати на дитячі сварки.

8. Васютенко Р. М. Як навчити дитину виражати свої емоції. (для батьків) : інфографіка. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/yak-navchiti-ditinu-virazhati-svo-emoци-dlya-batkiv-270032.html>.

Анотація. В публікації надані рекомендації для батьків щодо формування в дітей дошкільного віку вміння виражати свої емоції.

9. Габенко Л. І. Мої звички та я: година спілкування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/godina-spilkuvannya-moi-zvicki-ta-a-444214.html>.

Анотація. Година спілкування відображена в матеріалах, що містять інформацію про корисні та шкідливі звички, про шкідливі звички, які стають залежностями.

10. Габенко Л. І. Рівні але різні : заняття з елементами тренінгу. *На урок*. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-z-elementami-treningu-rivni-ale-rizni-pro-vzaemodiyu-v-kolektivni->

[237086.html](#). Анотація Матеріал містить заняття з елементами тренінгу спрямованого на налагодження відносин в колективі.

11. Габенко Л. І., Васюра Н. В. Чарівна країна рухів: корекційно-розвиткова програма. *Психолог.* № 11-12. С. 108.

Анотація. Корекційно-розвиткова програма містить дванадцять занять спрямованих на розвиток пізнавальної сфери учнів молодшого шкільного віку. У програмі використані елементи кінезіології.

12. Глущенко В. Т. Стрес та стресостійкість у професійній діяльності педагогічних працівників. *Особистісно-професійна компетентність педагога: від теорії до практики* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 26 травня 2021 року). Суми, 2021. С. 36.

Анотація. У даній статті розкрито значення стресу та стресостійкості у професійній діяльності педагогічних працівників та підібрані практичні поради для подолання стресу та формування стресостійкості в освітян.

13. Гунбіна А. І. Використання навчального тренінгу у підготовці майбутніх викладачів вищої школи. *Інновації в науці: сучасний вимір* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції молодих дослідників. (м. Суми, 22 квітня 2021 року) Суми : ФОП Цьома С. П., 2021 С. 66–67.

Анотація. У публікації розглянуті проблеми впровадження навчального тренінгу в структуру підготовки майбутніх викладачів вищої школи. Актуальність та відмінність від традиційних форм навчання. Надані характеристики навчального тренінгу. Зроблені висновки.

14. Гунбіна А. І., Гузенко О. Впровадження педагогічного тренінгу при підготовці майбутніх викладачів в умовах магістратури: переваги та труднощі. *Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року) / за наук. ред. д. пед. наук С. З. Романюк. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2021. С. 153–158.

Анотація. У статті розглядається питання впровадження активних методів навчання в педагогічний процес професійної підготовки фахівців, зокрема, педагогічного тренінгу при підготовці майбутніх учителів.

15. Данилевська Н. М. Арт-терапія. 2021 URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1011851259654509/>.

Анотація. Матеріал для психологів, вчителів мистецтва про лікувальні властивості музики.

16. Данилевська Н. М. Арт-терапія. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/mistezkyvsesvit/permalink/1006201433552825/>.

Анотація. Матеріал для практичних психологів про загальні правила арт-терапії.

17. Данилевська Н. М. Поговоримо про настрій : матеріали для вчителя. 2021. URL: <https://www.facebook.com/groups/233362591091684/permalink/608857796875493/>.

Анотація. Публікація містить інформацію для просвітницької роботи щодо того, як під впливом різних зовнішніх і внутрішніх факторів формується настрій.

18. Дзекелева С. М. Крок до дитини: практичне заняття. *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища* : методичний посібник. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 56–60.

Анотація. Дане практичне заняття розраховане для батьків з метою усвідомлення ролі батьківського впливу на становлення особистості дитини, розвитку навичок активного слухання, підтримки, співчуття, допомогти батькам усвідомити родинні цінності.

19. Дзекелева С. М. Соціально-педагогічна діяльність щодо превенції девіантної поведінки серед дітей інтернатного закладу. *Наука, технології та інновації в контексті розвитку суспільства* : матеріали науково-практичної конференції. Чернівці : Молодий вчений, 2021. С. 84–88.

Анотація. Дані тези розраховані на педагогів з метою ознайомлення з проблемами девіантної поведінки дітей підлітків, що перебувають на межі між правовою та кримінальною поведінкою, усвідомлення ролі педагогів при стримуванні зростаючої девіації у дітей шкільного віку в умовах інтернатних закладів, збільшення ефективності відповідних превентивних заходів, у формуванні нового соціального дискурсу, що відображає основні особливості і тенденції, причини та фактори дитячої девіації.

20. Долгозвяга А. О. Корекційно-розвиткова робота з першокласниками з використанням ігрових технологій. *Психологічна допомога: від кризи до ресурсу*: матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного форуму (19–25 квітня 2021 року, м. Суми) / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми : НВВ КЗ СОІППО. 2021. 200 с.

Анотація. Публікація містить програму корекційно-розвиткових занять, розраховану на роботу з групою дітей, які відчувають труднощі в адаптації до школи. Вона спрямована на розвиток та вдосконалення комунікативних навичок, уважності, довільності, просторових уявлень, формування розумового плану дій та мовленнєвих функцій, розвиток продуктивності психічної діяльності.

21. Каблюк В. В. Великому кораблю - велике плавання! : тренінг *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-velikomu-korablu-velike-plavanna-492466.html>.

Анотація. Мобілізації особистісних ресурсів, осмислення своїх особистих інтересів, цінностей; уявлення можливості вступити у взаємовідносини один з одним, прожити ситуацію співпраці, взаємодітримки, створення моделі ефективного спілкування, розвиток групової згуртованості, рефлексії та емпатії.

22. Каблюк В. В. 16 листопада - Міжнародний день толерантності : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologicna-prosvita16-listopada-miznarodnij-den-tolerantnosti-495298.html>.

Анотація. Толерантність – це повага до людської індивідуальності, визнання основоположних прав і свобод людини та громадянина, прийняття та правильне розуміння різноманіття культур та форм самовираження.

23. Каблюк В. В. 18 жовтня відзначають Європейський день боротьби з торгівлею людьми : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prosvita18-zovtna-vidznacaut-evropejskij-den-borotbi-z-torgivleu-ludmi-492518.html>.

Анотація. День започаткований Європарламентом у 2007 році. Торгівля людьми – це злочин, жертвами якого можуть стати чоловіки, жінки і діти як з метою примусової праці, так і сексуальної експлуатації.

24. Каблюк В. В. 7 способів зберегти своє психічне здоров'я : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prosvita7-sposobiv-zberegti-svoe-psihine-zorova-493537.html>.

Анотація. За визначенням ВООЗ, «психічне здоров'я – це стан благополуччя, який дозволяє людині реалізувати свій потенціал, долати життєві труднощі і стреси, плідно працювати, брати участь у громадському житті. Психічне здоров'я – це певний резерв сил людини, завдяки якому вона може подолати стреси або утруднення, які виникають у виняткових обставинах».

25. Каблюк В. В. Вправи для розвитку логіки та просторового мислення : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vpravi-dla-rozvitku-logiki-ta-prostorovogo-mislenna-492533.html>.

Анотація. Підручники нерідко і досі просто переповнені складною теорією та не надто цікавими завданнями. Утім, математика, це не лише лік і цифри, це ще і просторове мислення, логіка та прикладна математика. І для їхнього розвитку класичних рівнянь недостатньо, потрібні специфічні вправи.

26. Каблюк В. В. Всеукраїнський тиждень протидії булінгу «Разом проти булінгу!» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vseukrainskij-tizden-protidii-bulingu-razom-proti-bulingu-492510.html>.

Анотація. Школа – це не лише місце для уроків і роботи над собою. Насамперед, це простір, до якого хочеться йти і в якому приємно бути. Однак не всі діти з радістю переступають шкільний поріг та заходять до класів.

27. Каблюк В. В. Діагностика психологічна. Асоціативний тест «Подорож» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostika-psihologicna-asociativnij-test-podoroz-493813.html>.

Анотація. Сьогодні існує багато тестів і шкал, які допомагають нам розкрити нашу особистість. Психологічні дослідження дуже просунулися, і наукова терапія залишила багато проєктивних і реляційних методів.

28. Каблюк В. В. Інтерактивне заняття. Кольоротерапія : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-elementami-treningu-koloroterapia-492474.html>.

Анотація. Ознайомити педагогів з основами кольоротерапії, як одним із прийомів профілактики психоемоційного напруження; покращити фізичний та емоційний стан педагога, тобто допомогти зняти хронічну втому і емоційну спустошеність, а також відкрити творчий потенціал, підвищити працездатність і зміцнити позитивне ставлення до професії.

29. Каблюк В. В. Інтерактивне заняття. Сміхотерапія : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-elementami-treningu-smihoterapia-492472.html>.

Анотація. Отримання знань педагогами і практичних навичок щодо збереження психічного здоров'я засобами сміхотерапії; отримання радості і задоволення після стресових буднів, збільшення життєвих сил, підвищення творчої активності.

30. Каблюк В. В. Інтерактивне заняття. Чайна терапія : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-elementami-treningu-cajna-terapia-492478.html>.

Анотація. Дати знання в області чайної терапії, як засіб по збереженню психічного здоров'я, боротьби зі стресами, зняття напруги; відкриття, приведення в дію і автоматизація позитивного світовідчуття.

31. Каблюк В. В. Комплекс методик для діагностики синдрому «професійного вигорання» педагогів : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kompleks-metodik-dla-diaagnostiki-sindromu-profesijnogo-vigoranna-pedagogiv-492484.html>.

Анотація. Аналіз проблем вивчення синдрому «професійного вигорання», проведений авторами в різних організаціях, показав, що до основних методик, які можуть бути використані шкільними психологами при дослідженні цієї проблеми.

32. Каблюк В. В. Консультація. Безпека дитини: найнебезпечніша помилка батьків : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konsultaciabezpeka-ditini-najnebezpecnisa-pomilka-batkiv-493509.html>.

Анотація. Безпеці дітей зараз приділяється чимало уваги, проте далеко не всі статті помічають нерідку та дуже небезпечну помилку батьків, яка може стати фатальною.

33. Каблюк В. В. Консультування батьків. Як заохочувати дитину : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konsultuvanna-batkiv-ak-zaohocuvati-ditinu-493289.html>.

Анотація. Батьки забудуть похвалити дитину, але ніколи – посварити за погану поведінку. Проте насправді заохочення – дуже дієвий метод виховання, причому воно необхідне дітям у будь-якому віці. Звичайно, у цьому питанні важливо не перестаратися, тому для батьків наш матеріал про те, як правильно заохочувати дитину.

34. Каблюк В. В. Консультування для батьків «Стилі виховання батьків. Як вони впливають на дітей?» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konsultuvanna-dla-batkiv-stilivihovanna-batkiv-ak-voni-vplivaut-na-ditej-492511.html>.

Анотація. Ваш метод виховання може вплинути на все: від того, скільки ваша дитина важить, до її самопочуття. Важливо, щоб він підтримував здоровий ріст і розвиток, тому що те, як ви взаємодієте з дитиною і як ви її дисциплінуєте, вплине на неї на все життя.

35. Каблюк В. В. Конфлікти та шляхи їх вирішення : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-konflikti-ta-slahi-ih-virisenna-494162.html>.

Анотація. Мета тренінгу полягає у допомозі учасникам подолати труднощі у вирішенні конфліктних ситуацій.

36. Каблюк В. В. Кращі психологічні ігри для дітей і підлітків різного віку : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/krasi-psihologicni-igri-dla-ditej-i-pidlitkiv-riznogo-liku-475685.html>.

Анотація. Мрія всіх батьків - виростити розумного, інтелектуально розвиненої дитини, і психологічні ігри вважаються незамінними помічниками у вихованні дітей. Особливість ігрового дійства - тут не обов'язково домогтися високих результатів у фіналі, захоплюючим і цікавим вважається сам процес.

37. Каблюк В. В. Ми команда : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/treningove-zanatta-mi-komanda-492471.html>.

Анотація. Згуртування педагогічного колективу, розвиток і вдосконалення комунікативних навичок, розвиток впевненості в собі, доброзичливого ставлення один до одного і побудова ефективного командної взаємодії.

38. Каблюк В. В. На сонячній галявині : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/treningove-zanatta-na-sonacnij-galavini-492481.html>.

Анотація. Формування умінь і навичок щодо збереження та зміцнення психічного здоров'я педагогів, профілактика емоційного вигорання.

39. Каблюк В. В. Нейрогімнастика – гімнастика мозку : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nejrogimnastika-gimnastika-mozku-495306.html>.

Анотація. Гімнастика мозку складається з простих і приємних вправ. Цей комплекс рекомендується використовувати під час навчання дітей, щоб підвищити навик цілісного розвитку мозку.

40. Каблюк В. В. Особливості адаптаційного періоду учнів п'ятих класів : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rekomendacii-osoblivosti-adaptacijnogo-periodu-ucniv-patih-klasiv-492509.html>.

Анотація. У процесі навчання у школі дитина проходить через ті чи інші кризові етапи, кожний із яких має свою специфіку, свої проблеми, що потребують особливої уваги педагогів, батьків та психологічної служби навчального закладу.

41. Каблюк В. В. Пам'ятка турботи про себе : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pamatka-turboti-pro-sebe-493301.html>.

Анотація. Якщо ви навчитеся піклуватися про себе, розпізнавати і задовольняти свої власні почуття і потреби, ви відчуєте, як зсередини наповнюється позитивною енергією і любов'ю, з якою вам захочеться поділитися з іншими людьми.

42. Каблюк В. В. Панічні атаки у підлітків що це таке і як допомогти дитині : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-panicni-ataki-u-pidlitka-so-ce-take-i-ak-dopomogti-ditini-492492.html>.

Анотація. Підлітковий період - дуже вдалий час для початку панічних атак. Паніка трапляється, коли в тілі людини накопичується критична кількість невираженою злості через постійне порушення кордонів особистості. У період інтенсивного росту людина багаторазово зіштовхується із ситуаціями, що викликають негативні переживання.

43. Каблюк В. В. Правила самоцінності : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konsultuvanna-pravila-samocinnosti-493529.html>.

Анотація. Самоцінність і самоповага - це рівень важливості, який ви надаєте собі. Це емоційний погляд, який визначає, як і що ви відчуваєте по відношенню до себе в порівнянні з іншими людьми.

44. Каблюк В. В. Правила щасливого і здорового життя! : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/bukletpravila-saslivogo-i-zdorovogo-zitta-492522.html>.

Анотація. Що об'єднує найщасливіших людей на Землі? Нещодавно було проведено дослідження, за результатами якого вчені встановили загальні ознаки людей, які задоволені своїм життям і вважають себе щасливими.

45. Каблюк В. В. Практичні рекомендації. «Знову карантин бере своє: змінений графік дня, сну, діяльності, настрою»: методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/practicni-rekomendacii-znovu-karantin-ber-svoe-zminenij-grafik-dna-snu-dialnosti-nastrou-492507.html>.

Анотація. Шановні батьки, в умовах карантину всі ми відчуваємо певне нервове напруження, адже для нас ця ситуація нова та невідома. І головною задачею кожного з нас на даному етапі є адаптація до даної ситуації, аби запобігти погіршенню свого фізичного і психічного здоров'я. Знаєте що?

46. Каблюк В. В. Психологія ароматів. Як аромати впливають на наші емоції?: тренінгові заняття. *Стратегічні пріоритети та актуальні питання в діяльності практичного психолога : матеріали III Всеукраїнського науково-практичного форуму «Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін».* (м. Суми, 22-26 листопада 2021 року). Суми, 2021. Ч. 2. С. 58–60.

Анотація. Вважають, що нюх у житті сучасної людини грає набагато меншу роль, ніж, наприклад, зір чи слух. Мовляв, цим ми відрізняємося від тварин, котрим запах є основним регулятором їх поведінки взагалі. Але всі ми діти природи. Тому той факт, що світ запахів з погляду управління нашою поведінкою часто недооцінюється, можна вважати дивним. Наприклад, давно встановлено, що нюховий імпульс сягає мозку набагато швидше, ніж больовий. Чи траплялося вам, відчувши запах пирога з яблуками від ароматичної свічки, подумки перенестися в дитинство і згадати, як бабуся чаклувала на кухні біля плити, а ви з нетерпінням чекали на смакоти? Подібні спогади занурюють у відчуття радості та спокою, чи не так?

47. Каблюк В. В. Робота після відпустки: поради психолога : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/robota-pisla-vidpustki-poradi-psihologa-476015.html>.

Анотація. Літо – пора відпусток. Ми занурюємося в атмосферу легкості та нових яскравих емоцій, насолоджуємося новими країнами, знайомствами, кухнею. А якщо пощастить, згадаємо про нашу роботу лише напередодні повернення в нашу «сім'ю».

48. Каблюк В. В. Скарбничка мудрості : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prosvita-pedagogiv-skarbnicka-mudrosti-492485.html>.

Анотація. Професія педагога – одна із тих, у якій емоційне вигорання та синдром «професійного вигорання» є найбільш поширеними. Загальна середня освіта зазвичай «тримається» саме на професіоналах, які мають більше 10-15 років педагогічного стажу, тобто являють собою «групу ризику» щодо синдрому професійного вигорання.

49. Каблюк В. В. Творчість як ліки або арт-терапія як метод збереження психічного здоров'я : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tvorcist-ak-liki-abo-art-terapia-ak-metod-zberezenna-psihicnogo-zdorova-493539.html>.

Анотація. Арт-терапія – сучасний спосіб психотерапії та психологічної корекції, заснований на активній творчості. Цілі арт-терапії поліпшити психоемоційний фон навчитися розслаблятися позбавитися від напруги, страхів усунути агресію, тривогу побороти депресію підвищити життєвий тонус розкрити творчі здібності навчити концентруватися соціальна адаптація.

50. Каблюк В. В. Тип темпераменту та стиль поведінки : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tip-temperamentu-ta-stil-povedinki-495310.html>.

Анотація. Темперамент – одна з яскравих характеристик людини, яка проявляється у її діяльності та поведінці. Знаючи темперамент людини, можна з високою ймовірністю прогнозувати його працездатність, поведінку в різних ситуаціях і реакцію на події, що відбуваються.

51. Каблюк В. В. Тренінг «Технологія публічного виступу»: методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-tehnologia-publicnogo-vistupu-492473.html>.

Анотація. Актуалізація і розвиток необхідних для публічних виступів умінь і навичок - ораторських, управління аудиторією, залучення уваги.

52. Каблюк В. В. Тренінг «Я! Мої здібності! » : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-a-moi-zdibnosti-492476.html>.

Анотація. Усвідомлення креативності в собі ; створити умови для формування у педагогів потреби в організації роботи з розвитку власної креативності; розвиток комунікативних здібностей.

53. Каблюк В. В. Тренінг на згуртування колективу. Ми разом! Разом ми сила! : тренінг *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-na-zgurtuvanna-kolektivu-mi-razom-razom-mi-sila-492482.html>.

Анотація. Мета: згуртування колективу і побудова ефективної взаємодії один з одним. Створення сприятливого психологічного клімату, подолання бар'єру в міжособистісних відносинах, розвиток комунікативних навичок.

54. Каблюк В. В. Тренінгове заняття «Пізнай себе» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/treningove-zanatta-piznaj-sebe-492500.html>.

Анотація. У цьому вислові, як у краплі води відбилися одвічне прагнення людини до самопізнання, розгадки власного «Я». Мета: Формування і розвиток настановлення на самопізнання і саморозвиток, створення позитивного психологічного клімату, формування навичок самоаналізу та самоконтролю, позитивного ставлення до себе і до інших, усвідомлення себе.

55. Каблюк В. В. Урок психології «Закони доброти» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-psihologii-zakoni-dobroti-493821.html>.

Анотація. Конспект години психолога, урок доброти. Мета заходу: допомогти учням з'ясувати сутність понять «добро», «доброта», «милосердя» як принципів людського буття.

56. Каблюк В. В. Шоколадотерапія : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-elementami-treningu-sokoladoterapia-492469.html>.

Анотація. Отримання знань педагогами і практичних навичок щодо збереження психічного здоров'я засобами шоколадотерапії; відкриття, приведення в дію і автоматизація позитивного світовідчуття.

57. Каблюк В. В. Що для мене є стрес? : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologicna-prosvita-so-dla-mene-e-stres-495295.html>.

Анотація. Ми говоримо про стрес як щоденний негативний досвід і шукаємо способи його подолання. Що ж стоїть за словом "стрес" і чи є науково-обґрунтовані поради з його зменшення?

58. Каблюк В. В. Як впоратись з тривогою в умовах глобальної невизначеності? : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/a-k-v-p-o-r-a-t-i-s-z-t-r-i-v-o-g-o-u-v-u-m-o-v-a-h-g-l-o-b-a-l-n-o-i-n-e-v-i-z-n-a-c-e-n-o-s-t-i-493543.html>.

Анотація. Тривога завжди з'являється невчасно. Майбутнє може бути непередбачуваним, навіть у короткостроковій перспективі, тому турбуватися про несподівані проблеми – нормально.

59. Каблюк В. В. Як провести прямий ефір. покорокова структура : методична розробка. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ak-provesti-pramij-efir-pokrokovaya-struktura-493230.html>.

Анотація. Багатьом з вас довелося проводити прямі ефір(уроки чи заняття). Але деяких ще зупиняв страх. Страх перед аудиторією, адже одна справа записувати відео та інша справа — це вести мовлення в режимі реального часу.

60. Каблюк В.В. Тренінг «Вчимося керувати своїми емоціями» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-vcimosia-keruvati-svoimi-emociami-492514.html>.

Анотація. Якщо ви думаєте, що знаєте себе дуже добре, то ви помиляєтеся. Протягом усього життя людина впізнає себе все краще і краще. Якщо ви не займетеся самопізнанням, то ваші емоції візьмуть над вами верх. Самопізнання допомагає навчитися розуміти та інтерпретувати свої емоції в кожній конкретній ситуації.

61. Калініченко Н. В. Реагування на конфлікти : поради. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/220958>.

Анотація. Поради батькам, як врегулювати конфлікти між дітьми, як реагувати на них та як допомогти дітям зберегти хороші стосунки.

62. Кириленко О. В. Заняття «Поговоримо про потаємне». *Шкільне життя*. 2021. URL: <https://www.schoollife.org.ua/62-2021/>.

Анотація. Це заняття формує у підлітків розуміння унікальності природи почуттів, розкрити сутність понять «кохання», «любов», «статеві відносини»; має охарактеризувати любовно-романтичні цінності; розкрити специфіку любовно-романтичних цінностей підліткового віку.

63. Княжницька В. М. Розвиток підлітка : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctly>.

Анотація. Ознайомити з віковими особливостями індивідуального розвитку підлітків; сформулювати поняття про різні аспекти дозрівання; розвивати здоров'язберігаючу компетентність; критичне мислення, творчий потенціал учнів, активність, ініціативність; виховувати позитивне ставлення до змін, що відбуваються в підлітковому віці та дбайливе ставлення до власного здоров'я.

64. Колодочка І. І. Моя Україна в серці єдина. Тренінгове заняття для вчителів з виховання патріотизму, розвитку креативності, аналітичного мислення. *Психологія. Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-dla-vciteliv-moa-ukraina-v-serci-edina-436130.html>.

Анотація. Мета тренінгового заняття: активізувати творчий потенціал кожного педагога до організації і здійснення національно - патріотичного виховання дітей та учнівської молоді, стимулювати бажання підвищувати свій професійний рівень, розширювати його, поглиблювати знання про патріотизм як суспільну та особистісну цінність.

65. Колодочка І.І. Шлях до творчості : тренінгове заняття з розвитку творчих здібностей, креативності учнів старших класів. *Психологія. Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/treningove-zanatta-z-rozvitku-tvorcih-zdibnostejkreativnosti-v-ucniv-starsih-klasiv-slah-do-tvorcosti-413638.html>.

Анотація. Запропоновані ігрові вправи спрямовані на розвиток та активізацію креативності – системи творчих здібностей. Мета цих вправ – навчити людину плідно діяти в нових для нього ситуаціях та ситуаціях невизначеності, спираючись на свій творчий потенціал; орієнтуватись у ситуаціях, що швидко змінюються, приймати адекватні рішення при недостатніх вихідних відомостях для цього. Такі якості далеко не завжди пов'язані з видами діяльності, що традиційно відносяться до творчих (малювання, гра на сцені тощо).

66. Корж Ю. М. Толерантність – шлях до миру : тренінг. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/treningove-zanyatti-do-mizhnarodnogo-dnya-tolerantnosti-tolerantnist---shlyah-do-miru-260883.html>.

Анотація. У розробці представлені матеріали тренінгу для здобувачів освіти «Толерантність - шлях до миру». Тренінг проводиться з метою надати та закріпити знання учасниками тренінгу про компоненти толерантності, показати значимість толерантності під час взаємодії з іншими та удосконалити вміння толерантного спілкування.

67. Кравчило Я. О. Правильно користуйся своїми емоціями : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pravilno-koristujsa-svoimi-emociami-437586.html>.

Анотація. Методична розробка для ознайомлення із поняттям «емоції», формування вміння використовувати способи саморегуляції з метою корекції негативних емоцій та агресивних тенденцій поведінки молодших школярів.

68. Кравчило Я. О. Скажемо булінгу - Ні! : просвітницька програма. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prosvitnicka-programa-skazemo-bulingu-ni-500437.html>.

Анотація. Просвітницька програма націлена на вироблення необхідних поведінкових умінь та навичок, таких як: доречне вираження почуттів; повага, співчуття і співпраця; мирне вирішення конфліктних ситуацій. Важливо ознайомити дітей із причинами виникнення булінгу, впливу цього явища на окрему особистість і на колектив здобувачів освіти в цілому, опрацювати практичні методи виявлення постраждалих та булерів, методами просвітницької роботи.

69. Крупосій І. М. Безпечний інтернет : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-bezpecnij-internet-502541.html>.

Анотація. Найбільше від інтернет-залежності потерпають підлітки. Дитина, яка живе у віртуальному світі, вже фактично не контролює себе. Комп'ютер позбавляє її волі та свободи вибору. Презентація до заняття «Безпечний інтернет», метою якого є визначити та проаналізувати основні проблеми комп'ютерної та інтернет залежності в молодіжному середовищі.

70. Крупосій І. М. Робота соціального педагога з учнями 5 класів : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/robota-socialnogo-pedagoga-z-ucnami-5-klasiv-502206.html>.

Анотація. Публікація містить анкети для учнів та батьків. Рекомендації педагогам, тренінг для учнів 5 класу. Необхідність швидко пристосуватися до нових вимог, виправдати очікування вчителів та батьків щодо навчальної успішності при різкій зміні умов навчання – вже є стресогенним фактором і викликає ризик виникнення дезадаптації. До того ж перехід у середню освітню ланку співпадає у часі з початком вікової кризи – переходом до підліткового віку з його фізіологічними та психологічними особливостями.

71. Кузіна Н. В. Психологічний супровід сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами. *Психологія: від теорії до практики: Інноваційні технології в роботі практичного психолога* : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (26 травня 2021 року, м. Суми) / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. [у 2-х ч.]. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. Ч. 1. 220 с.

Анотація. У статті проаналізовано дослідження проблеми психологічного супроводу родин, що виховують дітей з особливими освітніми потребами, виокремлено поняття «психологічний супровід», основні принципи та завдання супроводу, моделі допомоги родині, яка виховує дітей з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного та змішаного навчання.

72. Лагода С. О. Граємо по-новому: розумні цеглинки : методична розробка. *Урок. ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/psychology/majster-klas-dla-pedagogiv-graemo-po-novomu-rozumni-ceglinki/>.

Анотація. У матеріалі авторка презентує майстер-клас для педагогів, мета якого - ознайомити педагогів з ігровими методами використання цеглинок LEGO- конструктора у роботі з дітьми і педагогами.

73. Лагода С. О. Консультація для педагогів інклюзивної групи : стаття. *Урок. ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/doshkillya/konsultacia-pedagogiv-inkluzivnoi-grupi/>.

Анотація. У поданому матеріалі з досвіду роботи авторка розкриває проблемні питання, з якими стикаються педагоги інклюзивних груп ЗДО та надає відповідні рекомендації і поради.

74. Лагода С. О. Особлива дитина в умовах закладу дошкільної освіти. *Стратегічні пріоритети та актуальні питання в діяльності практичного психолога* : матеріал III Всеукраїнського науково-практичного форуму «Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін» (22–26 листопада 2021 року, м. Суми) [у 2-х ч.] / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. Ч. 2. С. 71–75. URL: https://drive.google.com/file/d/1MaiDFTEWM6wUNDL0IG_6-IVVuHwiIRqv/view.

Анотація. У статті окреслені проблемні питання готовності учасників освітнього процесу до інтеграції дитини з особливостями розвитку в освітній простір ЗДО, підкреслено роль педагогів, батьків, вузьких спеціалістів в інтеграції дитини в колектив однолітків.

75. Логвиненко А. С. В. Симоненко. Світ який - мереживо казкове!.. : конспект медитаційного заняття з дитиною, що зазнала насильства в родині. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-meditacijnogo-zanatta-z-ditinou-so-zaznala-nasilstva-v-rodini-na-temu-svit-akij-merezivo-kazkovev-simonenko-423707.html>.

Анотація. Публікація містить конспект медитаційного заняття з дитиною, що зазнала насильства в родині. У розробці подані прості релаксаційні вправи, які покликані допомогти дитині розслабитися, відчувати впевненість у собі, забути пережите, домогтися психологічної рівноваженості дитини, позбутися ознак переляку, нервової напруженості, показати, що світ сповнений краси.

76. Логвиненко А. С. Формування життєвих цінностей особистості : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/trening-formuvanna-zittevih-cinnostej-osobistosti-409328.html>.
Анотація. Публікація містить конспект тренінгу, що покликаний сформувати в учнів знання про важливі життєві цінності, допомогти усвідомити їх пріоритетність. Він включає в себе вправи, які будуть цікавими і корисними для учнів 5-9 класів. Це «Шкала цінностей», «Добрий шлях», «Чаша».
77. Логвиненко А. С. Адаптація здобувачів освіти 10 класу: проблеми, пошуки, особливості : психолого-педагогічний консиліум. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologo-pedagogicnij-konsilium-adaptacia-zdobuvasiv-osviti-10-klasu-problemi-posuki-osoblivosti-490720.html>.
Анотація. Публікація містить конспект проведення психолого-педагогічного консиліуму щодо адаптації здобувачів освіти 10 класу. У розробці подано форми, прийоми й методи роботи, які можна використати соціальному педагогу під час проведення консиліуму.
78. Логвиненко А. С. В. Симоненко. Заглядає в шибку казка сивими очима... : конспект казкотерапевтичного заняття з дитиною, що зазнала домашнього насильства. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kazkoterapevticnogo-zanatta-z-ditinou-so-zaznala-domasnogo-nasilstva-na-temu-zaglaadae-v-sibku-kazka-sivimi-ocimav-simonenko-423804.html>.
Анотація. Публікація містить конспект казкотерапевтичного заняття з дитиною, що зазнала домашнього насильства. У розробці подано вправи, за допомогою яких можна допомогти дитині подолати страх, образу, нервові напруження, довести що добро завжди перемагає зло.
79. Логвиненко А. С. Дорога в 5 клас: особливості, труднощі, проблеми в наступності : психолого-педагогічний консиліум. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologo-pedagogicnij-konsilium-doroga-v-5-klas-osoblivosti-trudnosi-problemi-v-nastupnosti-490725.html>.
Анотація. Публікація містить конспект проведення психолого-педагогічного консиліуму щодо адаптації здобувачів освіти 5 класу. У розробці подано форми, прийоми й методи роботи, які можна використати соціальному педагогу під час проведення консиліуму.
80. Макогонюк А. Л. Врятуймо Колобка : заняття для дітей молодшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-dla-ditej-molodsogo-doskilnogo-viku-485521.html>.
Анотація. Метою заняття є розвиток дрібної моторики рук, мислення, уваги, зорового сприйняття (колір, форма), створення позитивного емоційного настрою у дітей.
81. Макогонюк А. Л. Заняття з підготовки дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-pidgotovki-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-do-navcanna-v-skoli-485524.html>.
Анотація. Заняття містить ранкове привітання, вправи, релаксацію, метою яких є формування позитивної мотивації до навчання в школі, вміння діяти злагоджено, розвиток інтелектуально-мовної сфери.
82. Макогонюк А. Л. Психологічне здоров'я: основні риси та показники здорової дитини : психологічний вісник. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologicne-zdorova-osnovni-risi-ta-pokazniki-zdorovoi-ditini-485417.html>.
Анотація. Психологічне здоров'я – це важлива складова соціального самопочуття людини та її життєвих сил. Психологічне здоров'я пов'язане з особливостями особистості, що включає в себе всі аспекти внутрішнього світу людини і засоби його зовнішніх проявів. Показниками сформованості психологічного здоров'я у дошкільника є рівень адаптації до дошкільного закладу, рівень розвитку комунікативних навичок, позитивна активність та відсутність відхилень у поведінці.
83. Маханькова В. В. Як горіти та не згорати : тренінг для педагогів. *Заступник директора школи*. 2021. № 5. С. 25–38. URL: <https://ezavuch.mcfrr.ua/891876>.
Анотація. Під час тренінгу педагоги навчаються втримувати себе «на плаву» у складних обставинах. Вправи тренінгу спрямовані на згуртування колективу, на позитив у житті, навчать берегти себе й відновлювати сили.
84. Москаленко Ю. С. «Пригоди баби Яги» з попередження насильства : п'єса. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/258900>.
Анотація. П'єса призначена для профілактики та попередження насильства щодо дітей. Учні 4-5 класів у ігровій формі мають можливість висловитись або прожити певні ситуації негативного характеру. Ця п'єса дасть можливість виявити учнів, які страждають від жорстокого відношення.
85. Нінько С. М. Полум'я суперечки: практичне заняття. 2021. *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища* : методичний посібник. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 120–126.

Анотація. Дане практичне заняття розраховане на учнів 6-8 класи, з метою сприяти формуванню позитивного ставлення до людей, мотивувати бажання оволодіти навичками конструктивного спілкування й соціальної взаємодії, спонукати вихованців до взаєморозуміння, ознайомити з навичками як раціонально діяти в конфліктних ситуаціях та позитивно впливати на опонента.

86. Нінько С. М. Створення умов для успішної адаптації учнів інтернатного закладу. *Наука, технології та інновації в контексті розвитку суспільства* : матеріали науково-практичної конференції. Чернівці : Молодий вчений, 2021. С. 88–92.

Анотація. Дані тези розраховані на педагогів та батьків з метою ознайомлення шляхів та ефективних зусиль сім'ї та педагогічного колективу щодо сприятливого входження учнів у шкільну дійсність, оскільки проблема шкільної дезадаптації на сьогодні сягає значних масштабів.

87. Плаксієв М. М. Від чого залежить людське щастя : веб-квест. 2021. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/webquest/veb-kvest-pro-te-vid-choho-zalezhyt-liudske-shchastia-2530.html>.

Анотація. Даний веб-квест можуть застосовувати працівники психологічної служби закладів освіти, класні керівники, педагоги під час проведення просвітницьких, виховних заходів про важливість людських цінностей в житті людини.

88. Плаксієв М. М. Презентація про досвід створення і функціонування Шкільної служби примирення в закладі освіти. 2021. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-pro-dosvid-stvorennia-i-funkcionuvanna-skilnoi-sluzbi-primirennia-v-zakladi-osviti-498196.html>.

Анотація. У даній презентації координатором викладено досвід створення і функціонування Шкільної служби примирення: добір учнів-медіаторів, рекламні акції і заходи щодо популяризації Шкільної служби примирення, організаційні заходи, проведення кіл примирення та сеансів медіацій. Дана презентація стане у нагоді практичним психологам, соціальним педагогам та вчителям.

89. Полятикіна Т. В. Інтернет-пандемія : відеоролик. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/agenti-zdorova-internet-pandemia-451080.html>.

Анотація. Відеоролик розрахований для учнів 8-11 класів, метою відеоролика є формування у дітей навичок здорового способу життя, профілактика Інтернет і комп'ютерної залежності, формування відповідального ставлення до особистого здоров'я і здоров'я інших, активізації творчих здібностей, як таких, що активно сприяють збереженню та зміцненню здоров'я підростаючого покоління.

90. Полятикіна Т. В. Психодіагностична та профілактична робота щодо запобігання суїцидальної поведінки : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-psihodiagnosticna-ta-profilakticna-robota-sodo-zapobiganna-suicidalnoi-povedinki-442816.html>.

Анотація. Презентація розрахована для батьків, вчителів, проблема діагностики суїцидального ризику (достовірність здійснення людиною спроби самогубства) є однією з актуальних проблем з якою ми стикаємося працюючи в системі освіти. Для успішного забезпечення комплексної діяльності, пов'язаної з профілактикою дитячих самогубств, необхідно передусім з'ясувати, які саме компоненти профілактичної роботи та за якими методиками будемо працювати. Презентація рекомендована психологам для використання в роботі.

91. Полятикіна Т. В. Психологія виживання : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-psihologia-vizivanna-prezentacia-453698.html>.

Анотація. Презентація розрахована для учнів 7-11 класів. У презентації містяться матеріали про сенс виживання. Щоб вижити, вам необхідні навички виживання, але тільки вони одні вас не врятують. Дві найбільші небезпеки для життя приховані в нас самих: це прагнення до комфорту та пасивне споглядання. Якщо вчасно їх не побороти, то під час нестандартної ситуації можливі негативні наслідки, а саме паніка, стрес і ін.

92. Радько Т. М. Психологічна допомога вчителям в умовах дистанційної освіти та надзвичайної ситуації, спричиненої пандемією COVID-19. *Психологічна допомога: від кризи до ресурсу* : матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного форуму (м. Суми, 19-25 квітня 2021 року). Суми, 2021. С. 132–136.

Анотація. В статті проаналізовано причини, що призводять до психологічної дезадаптації вчителів в умовах дистанційного навчання, розкрито поняття психологічної допомоги педагогам та аргументовано її необхідність, охарактеризовано принципи психологічної допомоги учасникам освітнього процесу в умовах пандемії та проаналізовано її методи.

93. Рак Р. Г. Психологічний супровід учнів в умовах дистанційного навчання. *Психологічна допомога: від кризи до ресурсів 2021* : матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного форуму з нагоди Всеукраїнського дня психолога (19–25 квітня 2021 року, м. Суми). Суми : Візаві, 2021. С. 136–140.

Анотація. У статті розглянуто особливості супроводу учнів практичним психологом під час дистанційного навчання. Запропоновані поради для батьків та педагогів щодо роботи з дітьми.

94. Рак Р. Г. Світ емоцій. 2-4 клас : година спілкування. Урок. *Освіта.UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/pozashkilna-osvita/godina-splukuvanna/>.

Анотація. План-конспект заняття на заявлену тему, мета якого – формувати в учнів молодшого шкільного віку вміння керувати власними емоціями та станами; сприяти ефективній профілактиці труднощів й відхилень у соціалізації дитини; розширити й поглибити знання дітей про шляхи взаємодії з однолітками й дорослими, про загальноприйняті норми поведінки; розвивати вміння розуміти як власні емоції й почуття, так й інших людей.

95. Сокол А. О. Поради психолога. Сертифікація вчителів НУШ. Усе для підготовки / упоряд. О. М. Юрченко. 2021. С. 104, 113, 125.

Анотація. У посібнику надаються поради практичного психолога педагогам – учасникам сертифікації на кожному із етапів процедури проходження.

96. Сокол А. О. Психологічний супровід учасників освітнього процесу в умовах Нової української школи (з досвіду роботи). *Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 25-26 листопада 2021 року). Рівне : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Ч. 4. С. 200–203.

Анотація. У статті проведено теоретичний аналіз основних стратегій психологічного супроводу учасників освітнього процесу та методи їх упровадження в практичну діяльність фахівця психологічної служби закладу освіти в умовах НУШ.

97. Спиридович А. Л. Готовність дітей дошкільного віку до навчання в школі: стаття. *Стратегічні пріоритети та актуальні питання в діяльності практичного психолога* : матеріал III Всеукраїнського науково-практичного форуму «Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін» (22–26 листопада 2021 року, м. Суми) [у 2-х ч.] / за заг. ред.: А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. Ч. 2. С. 135. URL: https://drive.google.com/file/d/1MaidFTEWM6wUNDL0IG_6-IVVuHwiIRqv/view.

Анотація. В публікації охарактеризовано психологічну готовність дитини до шкільного навчання як один з найважливіших підсумків психічного розвитку в період дошкільного дитинства.

98. Спиридович А. Л. Особливості розвитку уяви дошкільників : практикум для педагогів ЗДО. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/praktikum-dla-pedagogiv-zdo-osoblivosti-rozvitku-uavi-doskilnikiv-487524.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку - практикум для вихователів ЗДО. Вона буде цікавою практичним психологам, які працюють в дошкільних закладах. Практикум допоможе ознайомити педагогів з поняттям уява, як психічним процесом. З видами, типами та прийомами уяви, активізувати їх знання щодо вікових особливостей виникнення уяви, поповнити арсенал вихователів ефективними способами і методами активізації та розвитку уяви дошкільників.

99. Спиридович А. Л. Спілкування як мистецтво взаєморозуміння : практикум для педагогів ЗДО. *Методичний портал*. 2021. URL: http://metodportal.com/sites/default/files/mp/2021/10/87369/prakyk_dlya_pedagogiv_splukuvannya_yak_mystectvo_vzajemorozuminnya.docx.

Анотація. Публікація містить методичну розробку практикум для вихователів ЗДО. Вона буде цікавою практичним психологам, які працюють в дошкільних закладах. Практикум допоможе актуалізувати знання педагогів про «спілкування» як поняття, розглянути три сторони спілкування, ознайомити учасників з функціями спілкування, допомогти визначити комфортну для спілкування позицію та з'ясувати чинники, що впливають на процес спілкування. Опосередковано сприяти поліпшенню психологічного клімату в педагогічному колективі через підвищення рівня психологічної компетентності з теми «Спілкування як мистецтво взаєморозуміння».

100. Спиридович А. Л. Спілкування як мистецтво взаєморозуміння : практикум для педагогів. *Методичний портал*. 2021. URL: [praktikum_osobystist_v_kolektyvi.docx](https://vseosvita.ua/library/praktikum-osobystist_v_kolektyvi.docx).

Анотація. Публікація містить методичну розробку - практикум для вихователів ЗДО. Вона буде цікавою практичним психологам, які працюють в дошкільних закладах. Практикум допоможе ознайомити вихователів з поняттями «група» та «колектив», «згуртованість колективу»; функціями лідера колективу, визначити якісні характеристики колективу, з'ясувати роль особистості в колективі.

101. Спиридович А. Л. Творча майстерня: арт-техніки : практикум для педагогів ЗДО. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/praktikum-dla-pedagogiv-zdo-tvorca-majsterna-art-tehniki-48751.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку - практикум для вихователів ЗДО. Вона буде цікавою практичним психологам, які працюють в дошкільних закладах. Практикум допоможе актуалізувати знання педагогів про творчість, творчі здібності і шляхи їх розвитку. Ознайомити з ізо-техніками: «ниткографія», «малювання пальчиками», «краплеграфія», «малювання рідким тістом», які сприяють розвитку дрібної моторики, уяви, фантазії, пізнавальної сфери та творчих здібностей дошкільників, опосередковано сприяють зняттю психоемоційного напруження, зниженню рівня тривожності, гармонізації емоційного стану, отриманню естетичного задоволення від власної діяльності всіх учасників навчально-виховного процесу.

102. Троша Н. В. Особливості прояву агресії у старшокласників. Nauka i edukacja w warunkach zmian cywilizacyjnych : mater. III Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. M. Andrzejewskiego. Warszawa : Nowa nauka, 2021. С. 94–97.

Анотація. У статті увага приділяється вивченню психологічних особливостей агресії у старшокласників, яка пов'язана з навчальною діяльністю, пояснено її з точки зору психолого-педагогічних теорій. Подано рекомендації для вчителя щодо їх вияву і попередження.

103. Федоренко С. І. Поведінкові ознаки суїцидальної загрози : групова консультація для батьків. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/grupova-konsultaciya-dlya-batkiv-povedinkovi-oznaki-su-cidalno-zagrozi-265732.html>.

Анотація. Основні причини суїцидальних намірів підлітка, яка реакція батьків допоможе підлітку відчувати себе потрібним та люблячим.

104. Харина Т. А. Безпечне освітнє середовище: основні характеристики мобінгу та булінгу. Психологічні умови розвитку особистісно-професійної компетентності педагога : матеріали III Всеукраїнського науково-практичного форуму «Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін» (22–26 листопада 2021 року, м. Суми) [у 2-х ч.] / за заг. ред. : А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Ч. 1. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. URL: https://drive.google.com/file/d/1MaiDFTEWM6wUNDL0IG_6-IVVuHwiIRqv/view.

Анотація. В даній статті представлені основні характеристики мобінгу та булінгу, як найпоширеніших проявів агресії в освітньому просторі.

105. Харченко В. В. Використання музичного супроводу у роботі з художньою літературою. Вплив фонових чинників. Інноваційна діяльність у роботі вихователя ЗДО : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 20 травня 2021 року). URL: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfHSgfiH5b3YhCStQewQVjTYbhuSNJ6Xbcb8VKAlDLVu57rA/viewform?usp=sf_link.

Анотація. У запропонованій статті висвітлено особливості сприйняття тексту під час дії зовнішніх відволікаючих стимулів. Представлено огляд проблеми з позиції властивостей уваги, таких як сконцентрованість, розподіл та відволікання. Досліджено вплив побічних подразників на швидкість читання, а також на сприйняття сенсу прочитаного. На основі проведеного опитування було визначено думку громадськості щодо питання зниження або прискорення швидкості читання під час зовнішніх відволікаючих чинників. Запропоновано у якості інновації: використовувати музичний супровід у роботі з художнім твором.

106. Харькова В. Л. Активна практика міжособистісної взаємодії для дітей старшого дошкільного віку на тему «Система відносин»: заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/aktivna-praktika-mizosobistisnoi-vzaemodii-dla-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-na-temu-sistema-vidnosin-415824.html>.

Анотація. Заняття розраховане для дітей старшого дошкільного віку. Надасть знання дітям про характерне ставлення особистості в системі відносин до інших; розвине вищі морально-естетичні почуття та звички до етичної поведінки у повсякденному житті; сформує вміння продуктивній взаємодії в соціумі.

107. Харькова В. Л. Батьківські збори - говоримо про толерантність на тему «Молодь багата мудрістю батьків» : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/batkivski-zbori-govorimo-pro-tolerantnist-na-temu-molod-bagata-mudristu-batkiv-462471.html>.

Анотація. Презентація розрахована для батьків вихованців щодо формування у дітей людських якостей та визначення цінності відносин один до одного в житті, в родині.

108. Харькова В. Л. Розвивальне заняття для дітей з особливими потребами віком 4-5 років «Проста геометрія» : заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvivalne-zanatta-dla-ditej-z-osoblivimi-potrebami-vikom-4-5-rokiv-prosta-geometrija-453862.html>.

Анотація. Заняття розраховане для дітей з особливими потребами віком 4-5 років. Заняття направлено на розвиток довірливої уваги, просторового мислення; формування технічного мислення, вміння,

вчить орієнтуватися у просторі; через дотримання інструкцій при виконанні вправ вчить дошкільника досягати результату.

109. Шарамко Н. А. Формула успіху : конспект інтерактивного заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-interaktivnogo-zanatta-formula-uspihu-485230.html>.

Анотація. Матеріал заняття допомагає сформувати поняття про успіх і дії, які сприяють його досягненню, вчить правильно ставити цілі, розвивати допитливість, спостережливість, вміння працювати індивідуально і в групах, розвивати мовлення.

110. Юсиченко А. В. Стрес. Керування стресовими ситуаціями : тренінг. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stres-keruvanna-stresovimi-situaciami-400938.html>.

Анотація. Даний тренінг розрахований для учнів ІІ класу, спрямований на підвищення рівня стресостійкості старшокласників; розвиток навичок концентрування уваги, самоконтролю в складних стресових ситуаціях; знаходження власних ресурсів у подоланні стресових ситуацій.

4. Освітні/педагогічні науки

4.1. Дошкільна освіта

1. Акименко С. П. Фартушок надягаємо – казку враз пригадаємо : посібник для дітей раннього віку. *Дошкільне виховання*. 2021. № 8. С. 40.

Анотація. Стаття містить опис посібника: на фартушку з тканини нашиті елементи подвір'я, персонажі казок прикріплюються. Посібник призначений для ознайомлення з казками, з українським побутом, розвитку пізнавальної діяльності, пам'яті, мовлення. Матеріал зацікавить вихователів дошкільної освіти, музичних керівників.

2. Акименко С. П. Як ми Лисичку і Журавля помирили : конспект заняття для дітей середньої групи. *Палітра педагога*. 2021. № 12. С. 12–13.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття, в якому закріплюються знання про українські національні страви, виховується ціннісне ставлення до дружби, повага до національних традицій; вміння вести діалог, розв'язувати проблемні ситуації.

Матеріали стануть у нагоді педагогам закладів дошкільної освіти.

3. Андрущенко Л. О., Бушанова Т. А. Роль пошуково-дослідницької діяльності дітей дошкільного віку. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей, 2021. С. 13–15.

Анотація. Розглянуто роль пошуково-дослідницької діяльності з дітьми дошкільного віку. Визначено умови та значення проведення дослідницької діяльності, їх вплив на розвиток різних процесів емоційної сфери дошкільнят та обґрунтовано схеми проведення дослідів з дітьми молодшого та старшого дошкільного віку.

4. Артеменко М., Беленька Г., Бонь Н., Гавриш Н., Джемуга Г., Єрмішкіна Т., Журлакова Ю, Кирик М., Мельник О., Музика Г., Небесна Т., Остапенко Г., Острань Р., Тристан А., Хартман О., Шалда Н. *Живі письменники: довкілля* : рекомендаційні матеріали щодо читання з дітьми дошкільного віку. Спільний проєкт всеукраїнського науково-методичного журналу «Дошкільне виховання» та ДУ «Український інститут книги». Макетування, верстка, дизайн та літературне редагування – ТОВ Видавництво «Світлич», 2021. 194 с. URL: <https://jmil.com.ua/dv/zhyvi-pysmennyky?fbclid=IwAR18MDxfkeRQsW2XIENEAdQIHYAeOGpz43oAQZaEvF4I55bO7IXni-bDKHI>.

Анотація. Ця всеукраїнська інформаційно-просвітницька тематична акція з підтримки дитячого та підліткового читання, що охоплює сферу дошкільної освіти, є частиною масштабного проєкту #Живі Письменники, покликаною ознайомити суспільство із сучасними українськими літературними творами для дітей. У посібнику представлено 10 сучасних українських книжок для дітей 3–6 років і рекомендаційні матеріали для роботи з ними в дитячому садку та в родині.

Матеріали посібника стануть у пригоді вихователям, вихователям-методистам, практичним психологам, музичним керівникам, інструкторам з фізкультури, що працюють у закладах дошкільної освіти, а також батькам дошкільнят.

Посібник буде корисним для студентів та викладачів педагогічних коледжів та вишів.

5. Архіпова Н. Є. На гостину до бабусі. Сюжетно-рольова гра для дітей середньої групи. *Палітра педагога*. 2021. № 5-6. С. 12–13.

Анотація. Публікація розкриває орієнтовний план і хід організації сюжетно-рольової гри для дітей середньої групи, демонструє педагогічні прийоми підготовки і керівництва ігровою діяльністю дітей з боку вихователя. Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

6. Бабичева Т. М. Мій рідний край, моя країна. Свято до Дня Незалежності України для дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2021. № 7. С. 38–40.

Анотація. Стаття містить розробку сценарію музичного свята до Дня Незалежності України для дітей старшої групи. Розробка зацікавить музичних керівників, вихователів закладів дошкільної освіти.

7. Бакляк О. В. LEGO порівнялочка : презентація. Дошкільня. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/prezentacziya-na-temulego-porivnyalochka-bilshe-menshe-porivnu/>.

Анотація. Ця розробка допоможе закріпити кількісні поняття більше, менше, дорівнює, удосконалити вміння рахувати, навчить дітей читати рівності і нерівності.

8. Бакляк О. В. Декоративно-ужиткове мистецтво : заняття. Дошкільня. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-dekorativno-uzitkove-mistectvo-409496.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку заняття для старшого дошкільного віку «Декоративно-ужиткове мистецтво». Ця розробка допоможе познайомити дітей з декоративно-ужитковим мистецтвом: вишивкою, розписом, різьбою, писанкарством; увійти в світ прекрасного, навчити бачити й почувати неповторні сполучення фарб природи, естетичні властивості предметів, розмаїтьсть і красу форми, сполучення кольорів і відтінків.

9. Бакляк О. В. Домотканий одяг. Старовинні прикраси : заняття. Дошкільня. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-domotkanij-odag-starovinni-prikrasi-409503.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку заняття для старшого дошкільного віку «Домотканий одяг. Старовинні прикраси». Ця розробка допоможе познайомити дітей з процесами виготовлення домотканого одягу, із старовинними прикрасами (намисто, пояси, ланцюжки, каблучки, обручки, дукати); розширить уявлення дітей про оздоблення українського національного одягу.

10. Бакляк О. В. Казка-презентація «Подорож осіннього листочка». Дошкільня. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kazka-prezentacia-podoroz-osinnogo-listocka-406538.html>.

Анотація. Презентація використовується у середній групі дошкільного віку до казки «Подорож осіннього листочка». Ця розробка допоможе сформувати елементарні уявлення про осінні зміни в природі (різнокольорові листя на деревах, похолодало, йдуть часті дощі, дме вітер, листя летить з дерев), виховати добрі почуття, допитливість, естетичне сприйняття, переживання, пов'язане з красою природи.

11. Бакляк О. В. На яку геометричну фігуру схожий предмет : презентація. Дошкільня. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-aku-geometricnu-figuru-shozij-predmet-413254.html>.

Анотація. Ця розробка допоможе сформувати знання про форму, назви геометричних фігур, співвідносити фігуру з формою предметів, розвинути мислення, пам'ять, увагу, мову, сенсорні здібності, виховати самостійність, цілеспрямованість. Стане в нагоді, як вихователям так і батькам дітей дошкільного віку.

12. Бакляк О. В. Осіння подорож : заняття. Дошкільня. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-zanyattya-z-hudozhno-movlennyevoyi-diyalnosti-dlya-ditej-serednogo-viku-na-temu-osinnya-podorozh/>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку заняття для середнього дошкільного віку з художньо-мовленнєвої діяльності на тему «Осіння подорож». Висвітлено роботу дітей у групах для створення уявлення про сезонні зміни в природі восени, вміння висловлювати свої думки, розповідати за допомогою мнемотаблиці.

13. Бакляк О. В. Сторінками улюблених казок : заняття. Дошкільня. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-zanyattya-z-hudozhno-movlennyevoyi-diyalnosti-dlya-ditej-starshogo-doshkilnogo-viku-na-temu-u-sviti-kazok/>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку заняття для старшого дошкільного віку з художньо-мовленнєвої діяльності на тему «Сторінками улюблених казок». Ця розробка має на меті закріпити знання дітей про українські народні казки, визнавати героїв казок за піснями та предметами, які зустрічаються в казках, прищеплювати любов до усної народної творчості, розвивати образне мислення, міміку, словниковий запас, творчу уяву через дидактичні, творчі ігри та ігри-перетворення; розвивати зв'язне мовлення, вміння обґрунтовувати свої відповіді; мислення, фантазію.

14. Балаклеїська В. М. Народні умільці : дидактична гра з народознавства. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/didacticna-gra-z-narodoznavstva-narodni-umilci-434086.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал який допоможе закріпити знання дітей про декоративно - вжиткові народні ремесла, познайомить дітей із назвами древніх професій (майстрів-умільців): гончар, різьбяр, коваль, вишивальницею, ткалею, майстра лозоплетіння; про особливості та зоряння їхньої праці.

15. Балаклейська В. М. Національно-патріотичне виховання дошкільників засобами інтегрованої освітньої діяльності : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-temanacionalno-patrioticne-vihovanna-doshkilnikiv-zasobami-integrovanoi-osvitnoi-dialnosti-435827.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію: актуальність питання патріотичного виховання дошкільників обумовлюється тим, що формування громадянської позиції свідомого українця має полягати в активному обстоюванні традиційних для нашого менталітету чеснот: любові до рідної землі, товариськості, розумної достатності, цінності родинного життя, духовного повсякденного буття, уважного ставлення до людей.

16. Балаклейська В. М. Портфоліо вихователя ДНЗ : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-temaportfolio-vihovatela-dnz-434004.html>.

Анотація. Портфоліо вихователя дошкільного навчального закладу вміщує добірку матеріалів, які свідчать про особисті дані педагога, досягнення у професійній діяльності. Презентувати портфоліо можна на засіданні педагогічної ради, під час методичної роботи чи безпосередньо перед атестацією.

17. Балаклейська В. М. Сучасні та стародавні українські меблі : дидактична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/didakticna-gra-sucasni-ta-starodavni-ukrainski-mebli-434060.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал який допоможе закріпити знання дітей про стародавні і сучасні меблі, з їх назвами та використанням у побуті, збагатити словниковий запас.

18. Бичок Г. М. У гостях у Попелюшки : конспект засідання педагогічної майстерні для вихователів з організації навчально-дослідницької діяльності у роботі з дітьми. *Дитячий садок*. 2021. № 7-8. С. 35.

Анотація. Публікація містить конспект засідання педагогічної майстерні, головною ідеєю якої є ознайомлення педагогів з інноваційними підходами в організації пошуково-дослідницької діяльності з дітьми.

19. Богатчук І. М. Круги Луллія як засіб розвитку зв'язного мовлення. *Логофест-2021* : матеріали логопедичного фестивалю. Суми, 2021. С. 5–10.

Анотація. У публікації подана інформація про створення кругів Луллія та методи їх використання з дітьми, у яких є порушення мовлення. Публікація буде корисною для вчителів-логопедів, вчителів-дефектологів та вихователів.

20. Бойко І. І. Весняна онлайн зустріч : сценарій свята весни і мами для старшого дошкільного віку. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/scenarij-svyata-vesny-i-mamy-dlya-starshogo-doshkilnogo-viku-vesnyana-onlajn-zustrich/>.

Анотація. Публікація містить розробку сценарію свята з використанням інноваційних технологій для дітей старшого дошкільного віку.

21. Боровик В. В. Використання технологій Д. Кюїзенера та З. Дьєнеша у формуванні логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку. *Виховний вектор діяльності у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 03 грудня 2021 року). Суми : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 65–69.

Анотація. У статті описано досвід роботи педагога в закладі дошкільної освіти по впровадженню технологій Д. Кюїзенера та З. Дьєнеша в роботі з дітьми дошкільного віку.

22. Борошенко В. С. Кожен день вона працює: нам пере, для нас прасує. Педагогічне проектування освітньої діяльності дітей молодшого дошкільного віку. *Інноваційна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, Україна, 20 травня 2021 року). Кропивницький : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 22–31. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/kropyvnytskyi-20052021>.

Анотація. Організація освітньої діяльності по ознайомленню дошкільників з професіями дорослих в рамках Проектної діяльності.

Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

23. Борошенко В. С. Тиждень безпеки для дітей старшого дошкільного віку. *Безпека життєдіяльності*. 2021. № 7, 8, 9, 10. С. 13–17; 10–11; 11–12; 24–26.

Анотація. Публікація розкриває зміст, форми і методи освітньої діяльності зі старшими дошкільниками з формування моделі безпечної поведінки в рамках Тижня безпеки.

Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

24. Брагіна І. О. Кріотерапія як логопедична методика розвитку мовлення : буклет. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/buklet-na-temu-krioterapia-ak-logopedicna-metodika-rozvitku-movlenna-402473.html>.

Анотація. Публікація містить інформаційний матеріал про сучасну нетрадиційну методику корекційної педагогіки-кріотерапію. Призначений для ознайомлення педагогів та батьків.

25. Бровкіна Т. В. Заходи з протидії булінга : план заходів з протидії булінга. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zahodi-z-protidii-bulinga-489275.html>.

Анотація. Публікація містить план заходів з протидії булінга в ЗДО.

26. Бушанова Т. А., Семеніченко М. М. Сюжетно-рольова гра «У бібліотеці». *Дошкільне виховання*. 2021. № 3. С. 22–23.

Анотація. Як заохотити дошкільнят відвідувати бібліотеку? Звісно ж, за допомогою гри, у якій головні – діти, а роль педагога – не нав'язливо пропонувати ігрові завдання, за потреби підтримувати, але не обмежувати свободу дії і фантазію малят.

27. Вакуленко Т. І. Формування навичок здоров'язбережувальної поведінки дітей дошкільного віку. *Науково-методичний простір. Дошкільна освіта у контексті Нової української школи : науково-методичний журнал*. Суми : КЗ СОІППО кафедра ТМЗО, 2021. № 5 (62). С. 6–12.

Анотація. У статті проаналізовано роль здоров'язбережувальних технологій у формуванні навичок здоров'язбережувальної поведінки дітей дошкільного віку.

28. Варавіна Н. І. Крок у казку : конспект заняття з образотворчого мистецтва. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com/ua/publ//265513>.

Анотація. На занятті діти знайомляться з інноваційними техніками образотворчого мистецтва: «набриск», «малюнки – невидимки», «монотипія», «орігамі», «об'ємна аплікація», навчаються їх поєднувати в колажі.

29. Варавіна Н. І. Ми – художники : конспект заняття по малюванню. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com/ua/publ//265522>.

Анотація. В конспекті заняття діти знайомляться з професією художника, атрибутами, які художник використовує в роботі. Діти закріплюють інноваційні техніки малювання, формується творча уява дитини, естетичний смак.

30. Варавіна Н. І. Осіння казка : конспект заняття по малюванню. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com/ua/publ//267061>.

Анотація. В конспекті заняття діти знайомляться з інноваційними техніками малювання - «домальовування частин». За допомогою цих технік зображують певні образи, закріплюють теплі, холодні та нейтральні кольори.

31. Василенко В. М. В. О. Сухомлинського «Лисячий хвіст» : освітньо-виховна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-osvitno-vihovna-robota-kazkou-vo-suhomlinskogo-lisacij-hvist-404089.html>.

Анотація. Публікація містить конспект заняття, метою якого є ознайомити дітей з казками В. Сухомлинського; вчити осмислювати характери персонажів, помічати образотворчо-виразні засоби, що допомагають розкриттю змісту; уточнити уявлення дітей про жанрові особливості казки, загадки; вправляти в доборі визначень, порівнянь до заданого слова, збагачувати словник дітей епітетами, порівняннями; вправляти в доборі синонімів. Обладнання: збірка казок В. Сухомлинського.

32. Василенко В. М. Здоров'язбережувальні технології в сучасному дошкільному закладі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-zdorovazberezuvaini-tehnologii-v-sucasnomu-doshkilnomy-zakladi-404079.html>.

Анотація. Публікація містить інформацію про деякі здоров'язбережувальні технології в ЗДО. Збереження і зміцнення здоров'я дітей – одна з найактуальніших проблем нашої держави. Від стану здоров'я підростаючого покоління залежить благополуччя і розвиток суспільства. Однак в останні десятиріччя спостерігається помітна тенденція до погіршення здоров'я дітей. Найбільш вагомими чинниками цього процесу є екологічні проблеми, прискорення темпу життя й зростання психологічного та емоційного навантаження на дітей, починаючи з дошкільного віку.

33. Васильєва Н. А. Інноваційні здоров'язбережувальні технології в роботі з дошкільниками : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-innovacijni-zdorovazberezuvaini-tehnologii-v-roboti-z-doshkilnikami-451703.html>, *ВсімОсвіта*. 2021.

URL: <https://vsimosvita.com/prezentacziya-na-temu-innovacijni-zdorovyazberezhuvalni-tehnologiyi-v-roboti-z-doshkilnykamy/>.

Анотація. Публікація містить інформацію про інновації, які можна використовувати у в фізичному вихованні та оздоровленні дітей дошкільного віку. Буде цікава для всіх педагогів закладів дошкільної освіти.

34. Васильєва Н. А. Морально-духовне виховання дошкільників на краєзнавчому матеріалі : матеріали семінару-практикуму. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-seminaru-praktykumu-dlya-pedagogiv-moralno-duhovne-vyhovannya-doshkilnykiv-na-krayeznavchomu-materiali/>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту семінару-практикуму для вихователів ЗДО з питання ролі краєзнавства в формуванні морально-духовних якостей особистості дитини-дошкільника. Буде цікавою для вихователів-методистів і вихователів закладів дошкільної освіти.

35. Васильєва Н. А. Національно-патріотичне виховання – важлива складова соціальної компетентності дошкільників : матеріали семінару. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-seminaru-nacionalno-patriotичne-vihovanna-vazliiva-skladova-socialnoi-kompetentnosti-doshkilnykiv-449796.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту семінару для педагогів ЗДО, який направлений на підвищення педагогічної компетентності педагогів з питань національно-патріотичного виховання дошкільників. Буде цікавою для вихователів-методистів і вихователів закладів дошкільної освіти.

36. Васильєва Н. А. Наша творчість: конспект семінару. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-seminaru-nasa-tvorcist-451073.html>, *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-seminaru-nasha-tvorchist/>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту семінару-тренінгу для підвищення творчого потенціалу педагогів ЗДО, розвитку творчої уяви, фантазії, швидкості і гнучкості мислення педагогів, позитивного прийняття себе та інших. Буде цікавою для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти, всіх категорій педагогів закладів дошкільної освіти.

37. Васильєва Н. А. Особливості виховання патріотизму у дошкільників : матеріали семінару. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-seminaru-osoblivosti-vihovanna-partiotizmu-u-doshkilnykiv-449615.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту семінару-практикуму для вихователів ЗДО з питання патріотичного виховання дітей дошкільного віку. В ньому розглядаються принципи, методи, прийоми і форм роботи з основних напрямів патріотичного виховання дітей дошкільного віку, прийоми просвітницької роботи вихователя з батьками з патріотичного виховання. Буде цікавою для вихователів-методистів і вихователів закладів дошкільної освіти.

38. Васильєва Н. А. Способи виходу з конфліктних ситуацій у роботі з родиною : конспект семінару. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-seminaru-sposobi-vihodu-z-konfliktnih-situacij-u-roboti-z-rodinou-451098.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту семінару-практикуму для педагогів ЗДО. Буде цікавою для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти у ознайомленні педагогів з питання взаємодії педагогів закладу дошкільної освіти з батьками, вирішення питань виходу із конфліктних ситуацій за допомогою різних стратегій розв'язання цих конфліктних ситуацій.

39. Васильєва Н. А. Формування навичок економічного мислення та економічних уявлень у дітей дошкільного віку : конспект семінару. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-seminaru-formuvanna-navicok-ekonomichnogo-mislenna-ta-ekonomichnih-uavlen-u-ditej-doshkilnogo-vidku-451095.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту семінару для педагогів ЗДО, який направлений на поглиблення знань педагогів щодо використання сучасних методів формування у дітей економічних знань, умінь, навичок, розвитку економічного мислення дітей, стимулювання творчості педагогів, практичних вмінь педагогів щодо визначення розділів й тем діючої програми «Дитина», скрізь які проходить ідея формування економічної компетентності дитини.

Буде цікавою для вихователів-методистів закладів дошкільної освіти, вихователів закладів дошкільної освіти.

40. Васютенко Р. М. Як дисциплінувати дітей у садочку: дієві поради експертів : буклет. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/buklet-ak-disciplinuvati-ditej-u-sadocku-dievi-poradi-ekspertiv-504906.html>.

Анотація. В публікації розкриті особливості та способи налагодження дисципліни серед дітей дошкільного віку. Всі вчинки у дитинстві диктуються емоціями, і ми ніколи не думали, що можуть бути певні наслідки. Тож пам'ятаймо, що жодного злого наміру у дитини немає.

41. Веретьоха І. А. Чарівні сонячні промінчики : корекційно-розвивальне заняття для молодшого дошкільного віку. *Особливості корекційно-ігрової діяльності у роботі вихователя закладу дошкільної освіти*

2021 : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 22 січня 2021 року). Рівне : «Генезум», 2021. С. 50–51.

Анотація. Публікація містить корекційно-розвивальне заняття на розвиток пізнавальних процесів, творчого самовираження дитини, дрібної моторики рук та емоційної сфери; зняти психом'язове напруження.

42. Воеводіна А. О. Розвиток та реалізація творчих здібностей дошкільників у гуртковій роботі засобами гри на дитячих музичних інструментах. *Особливості організації гурткової та виховної роботи у закладах дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Житомир, 19 жовтня 2021 року). Житомир : «Генезум», 2021. С. 58–62.

Анотація. У статті розглядається важливість розвитку творчих здібностей дошкільників шляхом залучення їх до гри на дитячих музичних інструментах. Висвітлено фактори які надають реальну можливість розвитку і допомагають у розкритті духовного і творчого потенціалу дитини, надають реальну можливість адаптуватись їй в соціальній сфері. Особливу увагу приділено грі в дитячому оркестрі як одному із різновидів колективного музикування дошкільників, де діти отримують неоціненний досвід, а набуті навички згодом вони успішно демонструють під час виступів на святах та розвагах, використовують їх у самостійній музичній діяльності. Наголошується на вагомості залучення дітей до гри на дитячих музичних інструментах, що сприяє реалізації індивідуальних здібностей і талантів, допомагає у формуванні таких рис характеру дитини, як цілеспрямованість, відповідальність, дисциплінованість, психологічна готовності до взаємодії, повага до товаришів.

43. Воронець С. О. Вивчаємо букву «Н» : заняття-презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vivchaemo-bukvu-n-213604.html>.

Анотація. В матеріалі презентації подано цікаві завдання для вивчення та закріплення вивченого про букву Н.

44. Воронець С. О. Котик і півник : заняття з логіко-математичного розвитку для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-logiko-matematichnogo-rozvitku-kotik-i-pivnik-492069.html>.

Анотація. У конспекті заняття подані прийоми і методи на засвоєння дітьми просторових уявлень: зліва, справа, посередині; закріплення знань про геометричні фігури (трикутник, круг, квадрат, прямокутник); закріплення умінь вважати і позначати цифрою результат рахунку, про пори року; розвиток логічного мислення, увагу, пам'ять.

45. Врадій К. М., Вензенко А. Бізіборд як засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку. *Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, магістрантів та молодих науковців (м. Суми, 28 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 32–37. URL: <http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/10922/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0%2028.%2004.%202021.pdf>.

Анотація. У статті розглядаються питання організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку із використанням розвиваючої дошки «бізіборд» та її вплив на всебічний розвиток дітей дошкільного віку, розкриваються переваги та можливості застосування розвиваючої дошки «бізіборд» в освітньому процесі сучасних закладів дошкільної освіти. Ключові слова: діти дошкільного віку, всебічний розвиток, розвиваюча дошка «бізіборд», ігрова діяльність.

46. Врадій К. М., Мироненко І. Нетрадиційні техніки малювання як шлях розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. *Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, магістрантів та молодих науковців (м. Суми, 28 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 102–104. URL: <http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/10922/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0%2028.%2004.%202021.pdf>.

Анотація. Творчість відіграє значну роль у розвитку особистості, вдосконаленні людських почуттів, у осмисленні явищ життя і природи. У статті йдеться про актуальність використання нетрадиційних технік малювання як одного з ефективних шляхів розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. Ключові слова: творчі здібності дошкільника, нетрадиційні техніки малювання, образотворча діяльність, творчість, уява.

47. Геренко А. О. Особливості застосування здоров'язберезувальних технологій для дітей з інтелектуальними порушеннями. *Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців 2021* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 19 травня 2021 року). Суми : СДПУ ім А. С. Макаренка, 2021. С. 183–188.

Анотація. У статті розкрито особливості застосування здоров'язберезувальних технологій для

дітей з інтелектуальними порушеннями. Сутність розглянутих технологій полягає в комплексній оцінці умов виховання і навчання, які дозволяють визначити наявний стан учнів, формувати біли високий рівень їхнього здоров'я, навичок здорового способу життя, здійснювати моніторинг показників індивідуального розвитку, прогнозувати можливі зміни здоров'я і проводити відповідні психологопедагогічні, коригувальні, реабілітаційні заходи з метою забезпечення успішної навчальної діяльності та її мінімальної фізіологічної «вартості», покращення життя суб'єктів освітнього середовища.

48. Гетьманенко І. В. Є колір свій у кожній пори, і нам усі відомі кольори! : заняття для дітей старшої групи з ФФНМ. *Палітра педагога*. 2021. № 3. С. 16–18.

Анотація. Публікація містить розробку корекційно-розвиткової освітньої діяльності з дітьми-логопатам в рамках інтегрованого заняття з групою дітей з використанням LEGO технологій.

Розробка стане в нагоді вчителям-логопедам, вихователям спеціальних груп для дітей з вадами мовлення.

49. Гетьманенко І. В. Звуки голосні шукаємо і додому повертаємо. Заняття для дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2021. № 3. С. 26–28.

Анотація. Публікація містить розробку корекційно-розвиткової освітньої діяльності з дітьми-логопатам в дошкільному закладі.

Розробка стане в нагоді вчителям-логопедам, вихователям спеціальних груп для дітей з вадами мовлення.

50. Гладій О. В. До проблем формування основ здорового способу життя в дітей старшого дошкільного віку. *Особливості організації життєдіяльності дитини у сучасному дошкільні* : збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (м. Умань, 20 квітня 2021 р.). Умань : Візаві, 2021. С. 43–45.

Анотація. У статті розглядаються проблеми щодо формування здорового способу життя в дітей старшого дошкільного віку та чітко окреслено фактори впливу на стан фізичного, психічного та морального стану здоров'я дітей.

51. Гладій О. В. Фольклор у фізичному вихованні дітей дошкільного віку. Збірник студентських наукових праць. *Дошкільна освіта України в контексті інтеграції до європейського освітнього простору* : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 19 березня 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2021. С. 76–80.

Анотація. Стаття присвячена використанню народного фольклору на заняттях з фізичного виховання, під час організації рухливих ігор на повітрі. Окреслено умови використання малих фольклорних форм та народних ігор у роботі з дітьми.

52. Годовник Д. А. Де ховається здоров'я? : конспект заняття. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-ozdorovlennya-de-hovaetsya-zdorov-ya-267126.html>.

Анотація. Інтегроване заняття для старшого дошкільного віку. Сформувані у дітей свідоме ставлення на здоровий спосіб життя; продовжувати закріплювати знання дітей про вплив на здоров'я рухової активності, загартовування, харчування.

53. Гончар Л. М. В гостях у дідуса Панаса та бабусі Параски : конспект заняття для молодшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/v-gostah-u-didusa-panasa-ta-babusi-paraski-integrovane-zanatta-z-prioritetom-piznavalnogo-rozvitku-dla-molodsih-doskilnatt-405196>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту інтегрованого заняття для дітей дошкільного віку з пріоритетом пізнавального розвитку.

54. Гончар Л. М. На гостину до зимоньки, конспект заняття для раннього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/na-gostinu-do-zimonki-integrovane-zanatta-u-grupi-rannogo-liku-z-prioritetom-piznavalnogo-rozvitku-405200>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту інтегрованого заняття для дітей раннього віку з пріоритетом пізнавального розвитку.

55. Гончар Л. М. Ой весна, весна - днем красна : конспект заняття для дітей молодшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/oj-vesna-vesna-dnem-krasna-do-zimonki-integrovane-zanatta-z-prioritetom-piznavalnogo-rozvitku-dla-molodsih-doskilnat-405190>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту інтегрованого заняття для молодших дошкільнят з пріоритетом пізнавального розвитку.

56. Гончар Л. М. Подорож до сонечка : конспект заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podoroz-do-sonecka-integrovanе-zanatta-u-starsij-grupi-z-prioritetom-movlenneвого-rozvitku-405174>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту інтегрованого заняття для дітей старшого дошкільного віку з пріоритетом мовленнєвого розвитку.

57. Гордієнко І. В. Кубики – музичні помічники. *Музичний керівник*. 2021. № 1. С. 33–35. URL: <https://emuzker.mcfra.ua/866213>.

Анотація. Публікація знайомить музичних керівників з реквізитом для захопливих та корисних ігор – музичними кубиками. Педагог ділиться ідеями виготовлення та використання атрибутів у музичній діяльності.

58. Горова І. М. Врятуємо Смайлика : конспект розвивального заняття для дітей середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-rozvivalnogo-zanatta-vratuemo-smajlika-dla-ditej-serednogo-doskilnogo-viku-503433.html>.

Анотація. Заняття для дітей середнього дошкільного віку, яке має на меті розвиток сприйняття, уваги, мислення, дрібної моторики рук вихованців, згуртування дитячого колективу та створення позитивного клімату у групі.

59. Грмайло Н. І. Виховання особистості дитини за допомогою тіньового театру. *Виховний вектор діяльності у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 03 грудня 2021 року). Суми : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 54–57.

Анотація. У публікації подано найефективніший засіб педагогічного впливу на розвиток особистості дитини – тіньовий театр. Описано досвід роботи педагога з використання тіньового театру з дітьми дошкільного віку в освітньому процесі.

60. Гусева Н. О. Використання логопедичних кубиків у корекційно-розвитковій роботі з дітьми із мовленнєвими порушеннями. *Інтерактив і креативність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 06 вересня 2021 року). Миколаїв : «Генезум», 2021. С. 17–20.

Анотація. Дана стаття містить інформацію про посібник «Логопедичні кубики», які використовуються для розвитку різних пізнавальних процесів дитини. Робота з кубиками дозволяє використовувати полімодальний вплив: торкатись, брати, відчувати, гратися, маніпулювати, моделювати, озвучувати, чути, максимально використовувати у роботі різні аналізатори.

61. Гусева Н. О., Веретьоха І. А. Особливості взаємозв'язку у роботі практичного психолога та учителя-логопеда у закладі дошкільної освіти. *Заклад дошкільної освіти: досвід роботи вихователів та керівників гуртків 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2021 року). Одеса : «Генезум», 2021. С. 299–303.

Анотація. У статті розглянуто корекційно-розвиткову роботу з дітьми дошкільного віку, що мають різні відхилення в пізнавальній та мовленнєвій сфері. Взаємозв'язок практичного психолога і учителя-логопеда у підході до дитини, тісна співпраця в усіх напрямках, розглядається як необхідна умова забезпечення результативної роботи у закладі дошкільної освіти.

62. Гусева Н. О., Коваль Т. М. Гудзик – чарівник : бінарне корекційне заняття для дітей старшого дошкільного віку з ФФНМ. *Особливості корекційно-ігрової діяльності у роботі вихователя закладу дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 22 січня 2021 року). Рівне : «Генезум», 2021. С. 33–36.

Анотація. Публікація містить бінарне корекційне заняття для дітей старшого дошкільного віку з ФФНМ у якому формується поняття про сенсорні еталони, корекція дрібної моторики пальців рук, розвиток зв'язного мовлення, фізіологічного дихання, фонематичне сприймання.

63. Гуценко Н. І. Подорож на ферму : заняття – квест з англійської мови для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-kvest-z-anglijskoi-movi-dla-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-podoroz-na-fermu-481850.html>.

Анотація. Заняття - квест для дітей старшого дошкільного віку гурткової роботи з англійської мови. Мета заняття повторення та закріплення лексичних форм з теми «Домашні тварини», удосконалення вміння спілкуватися англійською мовою.

64. Денисенко В. В. Використання методу проекту під час мовленнєвої діяльності як один із засобів формування комунікативної компетентності дошкільника. Старша логопедична група. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-metodu-proektu-pid-cas-movlennevoi-dialnosti-ak-odin-iz-zasobiv-formuvanna-komunikativnoi-kompetentnosti-doskilnika-starsa-logopedicna-gr-395394.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал щодо усунення у дітей дошкільного віку вади фонетико-фонематичний розвитку мовлення, яка проявляється у порушенні фізичного, фізіологічного та психологічного механізмів фонемо утворення при збереженні нормального слуху та інтелекту.

65. Денисенко В. В. Використання методу проєкту під час мовленнєвої діяльності як один із засобів формування комунікативної компетентності дошкільника. *Priority directions of science and technology development* : VI International Scientific and Practical Conference (м. Київ, лютий 2021 року). 420 с.

Анотація. Публікація містить матеріал щодо усунення у дітей дошкільного віку вади фонетико-фонематичний розвитку мовлення, яка проявляється у порушенні фізичного, фізіологічного та психологічного механізмів фонемо утворення при збереженні нормального слуху та інтелекту.

66. Дорошенко Т. О. Заперечувальні знаки в природі. Лісовий етикет: правила поведінки в лісі : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zaperecuvalni-znaki-v-prirodi-lisovij-etiket-pravila-povedinki-v-lisi-481037.html>.

Анотація. Добірка матеріалів познайомить дітей із заборонними знаками, які допоможуть зрозуміти, що дозволено робити в природі, а що категорично робити не можна.

67. Дорошенко Т. О. Зимова подорож до лісу : методична розробка для дітей першої молодшої групи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zimova-podorozh-do-lisu-i-molodsa-grupa-414538.html>.

Анотація. Публікація містить розробку заняття-подорожі, за допомогою якої діти отримують знання про те, як звірі готуються до зими.

68. Дорошенко Т. О. Я – краплиночка маленька : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/a-kraplinocka-malenka-414545.html>.

Анотація. Нерідко маленькі «чомусики» запитують у дорослих «Чому йде дощ?», «Як краплинки потрапляють на хмаринку?», «Яку користь приносить вода?» Відповіді на ці запитання знаходять на занятті під час подорожі з маленькою краплинкою.

69. Доценко Ю. О. Грати з Лунтиком цікаво : індивідуальне заняття. *Особливості корекційно-ігрової діяльності у роботі вихователя закладу дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 22 січня 2021 року). Рівне : «Генезум», 2021. С. 10–13.

Анотація. Публікація містить індивідуальне заняття на автоматизацію звука [Л] в складах, словах та реченнях, на якому використовуються новітні технології: сендплей, звукова доріжка, ноутбук, біоенергопластика, су-джок терапія.

70. Доценко Ю. О. Формування лексико-граматичних категорій у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. *Освітній ракурс у роботі закладу дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 10 листопада 2021 року). Львів : «Генезум», 2021. С. 91–94.

Анотація. У статті розглянуто що одним із пріоритетних напрямів роботи з дітьми із загальним недорозвитком мовлення є розвиток та вдосконалення лексико-граматичної системи мовлення, що складає найважливішу умову успішної підготовки дитини до навчання в школі. Представлені принципи, завдання та зміст корекційної роботи з формування лексико-граматичних категорій у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення.

71. Женункі О. Г. Можливості батьків у вирішенні проблем мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/84908>.

Анотація. У статті розглядаються проблеми мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку, сформульовані рекомендації для батьків по мовленнєвому розвитку дітей, використовуючи практичний підхід до організації освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі.

72. Завадко Н. В. Наступність та перспективність дошкільної та початкової освіти в контексті Нової української школи : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nastupnist-ta-perspektivnist-doskilnoi-ta-pocatkovoi-osviti-u-konteksti-novoi-ukrainskoi-skoli-263016.html>.

Анотація. У статті розглядаються особливості організації освітньо-виховного процесу в закладі дошкільної освіти та початковій школі. Основна увага зосереджується на важливості дотримання принципів наступності та перспективності в умовах сучасного реформування системи освіти, розглядаються завдання організації освітньо-виховного процесу в дошкільному закладі, що є підґрунтям дотримання наступності та перспективності в організації освітнього процесу в початковій школі.

73. Заворотько Л. А. Ген у далекому краї сяйво північне чекає : заняття з фізкультури для дітей старшої групи. *Палітра педагога*. 2021. № 10. С. 14-15.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту сюжетного заняття з фізкультури з використанням ігор та естафет.

74. Задорожна Л. В. Бінарні заняття як засіб формування мовленнєвої та художньо-творчої діяльності дітей дошкільного віку : презентація. Урок. ОСВІТА. UA 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/doshkillya/binarni-zanatta-ak-zasib-formuvanna-movlennevoi-ta-hudozno-tvorcoi-dialnosti-ditej-doshkilmogo-viku/>.

Анотація. У матеріалі на заявлену тему з досвіду роботи авторка аргументує доцільність використання бінарних занять під час організації навчально-розвивальної роботи в групах з порушеннями мовлення; практичну цінність бінарних занять як одного з напрямів інтегрованого навчання, що сприяє розширенню світогляду, підвищенню зацікавленості до навчання.

75. Задорожна Л. В. Бінарні заняття як засіб формування мовленнєвої та художньо-творчої діяльності дітей дошкільного віку. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року). Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 122.

Анотація. У матеріалі на заявлену тему з досвіду роботи авторка аргументує доцільність використання бінарних занять під час організації навчально-розвивальної роботи в групах з порушеннями мовлення; практичну цінність бінарних занять як одного з напрямів інтегрованого навчання, що сприяє розширенню світогляду, підвищенню їх зацікавленості до навчання.

76. Задорожна Л. В. Борис Грінченко : презентація. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-boris-grincenko-482226.html>.

Анотація. Здійснено заочну екскурсію життєвим і творчим шляхом Бориса Грінченка; досліджено основні чинники впливу на розвиток творчої натури письменника; визначено роль творчої спадщини письменника для нового покоління.

77. Задорожна Л. В. Допоможемо Цукерочці : конспект заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-dopomozemo-cukerocci-503576.html>.

Анотація. Конспект інтегрованого заняття для дітей старшого дошкільного віку. З використанням конструктора. Заняття сприяє розвитку у дітей уваги, мислення, мовлення, логічного мислення уяви. Виховує інтерес до гри, вміння працювати в команді.

78. Задорожна Л. В. Зайчик біленький сидить: конспект заняття. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-hudozno-produktivnoi-dialnosti-dla-ditej-starsogo-doshkilmogo-viku-z-vikoristannam-tehniki-origami-482185.html>.

Анотація. Подано конспект заняття з художньо – продуктивної діяльності дітей старшого дошкільного віку з використанням техніки оригамі на основі квадратного листа паперу.

79. Задорожна Л. В. Лист від дослідника: конспект інтегрованого заняття з екологічного виховання в старшій групі. Урок. ОСВІТА. UA. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/doshkillya/konspekt-zanatta-cikavi-zavdanna-vid-doslidnika/>.

Анотація. План-конспект інтегрованого заняття на заявлену тему, мета якого – розвивати прагнення до пізнання природи; виховувати в дітей потребу спілкування з природою, вміння спостерігати її красу та гармонію.

80. Задорожна Л. В. Мило та миловаріння: презентація. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-milo-ta-milovarinna-482228.html>.

Анотація. Активізовано пізнавальні інтереси дошкільників на здобуття знань про вплив мила на здоров'я людини і навколишнього середовища.

81. Зеленська Л. А. Книжечку ми розгортаємо – Курочці допомагаємо. Заняття-гра для дітей раннього віку. *Палітра педагога.* 2021. № 5-6. С. 7–9.

Анотація. Публікація містить заняття-гру занять для дітей раннього віку, розкриває зміст освітньої діяльності з використанням посібника з ігровими завданнями, виготовленого власноруч.

Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

82. Зелінська-Любченко К. О., Стахова Л. Л. Особливості корекційної роботи в умовах науково-практичного центру кафедри логопедії *European scientific discussions* : XI International Scientific and Practical Conference (September 12-14, 2021, Rom, Italy). С. 137–143. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-european-scientific-discussions-12-14-sentyabrya-2021-goda-rim-italiya-arhiv/>.

Анотація. У публікації подано особливості організації та здійснення корекційно-розвиткової роботи в

умовах науково-практичних центрів, зокрема науково-практичного центру кафедри логопедії СумДПУ імені А. С. Макаренка.

83. Зикова О. М. Про пори року. Зима : конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-vikoristannam-shem-modelej-pora-roku-zima-500213.html?cfchltk=GBf9Fg48.oF5ymbt88ZVuMrszJd6BaNFfHZjTLRo-1644481666-0-gaNycGzNCJE>.

Анотація. Конспект заняття допоможе дітям закріпити знання дітей про зиму, зимові явища. Скласти речення за допомогою асоціативних картинок-підказок. Формувати вміння складати описові розповіді з використанням схем-моделей.

84. Івченко Г. О. Формування резильєнтності у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку засобами арттерапії. *Простір арт-терапії* : тексти доповідей та матеріали творчих майстерень. Київ, 2021. Вип. 1 (29). С. 90–97.

Анотація. Описано використання методів арттерапії. Відзначено, що креативність тісно пов'язана з адаптивністю. У статті наведено, що арттерапевтичні методи ґрунтуються на положеннях, які стверджують, що підсвідоме людини проєктується і відтворюється у візуальних образах щоразу, коли вона займається художньо-творчою діяльністю, не ставлячи перед собою цілі зрозуміти результати своєї діяльності. Представлено опис авторської проєктивної методики у техніці пластиціювання «День народження Дня», спрямованої на зниження рівня напруги, подолання стресу та формування стресостійкості / життєстійкості дитини. Наведено поетапно процедуру проведення, необхідні матеріали та засоби. Описано апробацію даної методики з дітьми старшого дошкільного та молодшого шкільного віку й отримані висновки.

85. Казановська Г. І. Вірні є помічники у спортсменів-малюків. Використання сучасних тренажерів у роботі з дітьми старшої групи. *Палітра педагога*. 2021. №10. С. 18–19.

Анотація. До уваги педагогів запропонований практичний методичний матеріал щодо організації різноманітної рухової діяльності дошкільників з використанням нейроскакалок, гімнастичних роликів. Публікація стане в нагоді інструкторам з фізичної культури, керівникам гуртків фізкультурно-оздоровчого напрямку, вихователям закладів дошкільної освіти.

86. Карпеко М. А. Особливості форм співпраці закладу дошкільної освіти та сім'ї у напрямі соціалізації дошкільників. Дошкільна освіта України в контексті інтеграції до європейського освітнього простору : збірник студентських наукових праць за матеріалами III Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 18-19 березня 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ і. О. Довженка. 2021. С. 126–129.

Анотація. Стаття розкриває особливості співпраці закладу дошкільної освіти та батьків вихованців. Надано корисні поради щодо соціалізації дошкільників в сучасних умовах.

87. Кіктьова М. О. Сучасні підходи до формування мовленнєвої компетентності дошкільників. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. Суми: НІКО, 2021. С. 149–152.

Анотація. У статті розкрито поняття мовленнєвої компетентності, розглянуто сучасні підходи до розвитку зв'язного мовлення дошкільників; виокремлено методи і прийоми формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку.

88. Кобченко О. В. В гостях у казки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovanne-zanatta-v-gostah-u-kazki485444.html>.

Анотація. Інтегроване, тематичне заняття з пріоритетом мовленнєво-комунікативної діяльності для дітей середнього дошкільного віку. Розкрито текстоцентричний підхід до організації освітньої роботи за казкою «Півник і двоє мишенят», використано інноваційну технологію «мнемотехніка».

89. Кобченко О. В. В гостях у казки. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/integrovanne-zanyattya-v-gostyah-u-kazki-250572.html>.

Анотація. Інтегроване, тематичне заняття з пріоритетом мовленнєво-комунікативної діяльності для дітей середнього дошкільного віку. Розкрито текстоцентричний підхід до організації освітньої роботи за казкою «Півник і двоє мишенят», використано інноваційну технологію «мнемотехніка».

90. Кобченко О. В. Використання блоків Дьенеша для формування сенсорно-пізнавального розвитку дітей раннього віку : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-bloktiv-denesa-dla-formuvanna-sensorno-piznavalnogo-rozvitku-ditej-ranogo-viku-485445.html>.

Анотація. Презентація щодо ознайомлення педагогів з використанням блоків Дьенеша для формування сенсорно-пізнавального розвитку дітей раннього віку.

91. Кобченко О. В. Використання блоків Дьенеша для формування сенсорно-пізнавального розвитку дітей раннього віку : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-bloktiv-denesha-dlya-formuvannya-sensorno-piznavalnogo-rozvitku-ditey-rannogo-viku-250573.html>.

Анотація. Презентація щодо ознайомлення педагогів з використанням блоків Дьенеша для формування сенсорно-пізнавального розвитку дітей раннього віку.

92. Кобченко О. В. Наше місто-наш дім. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovane-zanatta-nase-misto-nas-dim485439.html>.

Анотація. Інтегроване заняття для дітей середнього дошкільного віку з патріотичного виховання, яке знайомить дошкільнят з видатними осередками рідного міста.

93. Кобченко О. В. Наше місто-наш дім. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/nashe-misto-nash-dim-250566.html>.

Анотація. Інтегроване заняття для дітей середнього дошкільного віку з патріотичного виховання, яке знайомить дошкільнят з видатними осередками рідного міста.

94. Кобченко О. В. Практичні рекомендації для вихователів ЗДО з планування дидактичних ігор : методичні рекомендації. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/praktichni-rekomendacii-dla-vihovateliv-zdo-z-planuvanna-didaktichnih-igor-485443.html>.

Анотація. Методичні рекомендації для вихователів ЗДО з планування дидактичних ігор.

95. Кобченко О. В. Практичні рекомендації для вихователів ЗДО з планування дидактичних ігор : методичні рекомендації. *На Урок*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/praktichni-rekomendacii-dla-vihovateliv-zdo-z-planuvanna-didaktichnih-igor-485443.html>.

Анотація. Методичні рекомендації для вихователів ЗДО щодо планування дидактичних ігор.

96. Кобченко О. В. Улюблені страви українського народу : конспект інтегрованого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovane-zanatta-ulubleni-stravi-ukrainskogo-narodu-485440.html>.

Анотація. Подано конспект інтегрованого заняття з патріотичного виховання для дітей старшого дошкільного віку з пріоритетом мовленнєвого розвитку на якому діти знайомляться зі стравами українського народу.

97. Кобченко О. В. Улюблені страви українського народу : конспект інтегрованого заняття. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/ulyubleni-stravi-ukra-nskogo-narodu-250567.html>.

Анотація. Подано конспект інтегрованого заняття з патріотичного виховання для дітей старшого дошкільного віку з пріоритетом мовленнєвого розвитку на якому діти знайомляться зі стравами українського народу.

98. Ковтун І. Л. Подорож до Італії. Соціально-ігрове проектування для дітей старшого дошкільного віку за програмою «Впевнений старт». *Методичний портал*. 2021. URL: <http://methodportal.com/node/85284>.

Анотація. Публікація містить розробку заняття для дітей старшого дошкільного віку. Діти ознайомлюються з особливостями італійської кухні, з культурою та традиціями італійського народу, навчаються виготовляти піцу на базі роздаткового матеріалу.

99. Козій А. С. Чарівне послання від казкових гостей : конспект інтегрованого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-integrovanogo-zanatta-carivne-poslanna-vid-kazkovih-gostej-496049.html>.

Анотація. Заняття допоможе дітям закріпити вміння розрізняти та називати довгі та короткі слова, удосконалити уміння дітей визначати в словах голосні та приголосні звуки, називати слова на заданий звук, удосконалити уміння дітей рахувати склади у словах та «записувати» їх.

100. Козуб Я. М. Аналіз літератури з проблеми зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/analiz-literaturi-z-problemi-zmicnenna-zdorova-ditej-doskilynogo-viku-486549.html>.

Анотація. Матеріал допоможе зрозуміти важливість збереження здоров'я дітей. Проблема збереження і зміцнення здоров'я населення й особливо дітей залишається однією з найбільш актуальних для держави.

101. Козуб Я. М. Психофізіологічні особливості розвитку дітей 5 року життя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihofiziologichni-osoblivosti-rozvitku-ditej-5-go-roku-zitta-486547.html>.

Анотація. Знання особливостей росту та розвитку дітей різних вікових груп необхідно дошкільним працівникам для того, щоб правильно здійснювати фізичне виховання малюків, спостерігати за їхнім психічним станом та фізичним розвитком. Саме така інформація міститься в цій статті.

102. Козуб Я. М. Рекомендації вихователям з використання дитячого туризму для зміцнення здоров'я дітей : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rekomendacii-vihovatelam-z-vikoristanna-ditacogo-turizmu-dla-zmicnenna-zdorova-ditej-486543.html>.

Анотація. Процес оздоровлення дітей є довготривалим та складним і вимагає від педагога професійного підходу. Ми радимо вихователям використовувати всі види дитячого туризму в комплексі, не обмежуючись лише повсякденними прогулянками чи пішими переходами.

103. Козуб Я. М. Характеристика туризму як засобу зміцнення здоров'я дітей дошкільного віку : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/harakteristika-turizmu-ak-zasobu-zmicnenna-zdorova-ditej-doskilnogo-liku-486546.html>.

Анотація. Ця стаття містить характеристику дитячого туризму, що є дуже корисним для зміцнення здоров'я дітей. Для дітей взаємодія із зовнішнім середовищем, це насамперед, взаємодія з навколишнім природним і соціальним середовищем, яка полягає у створенні сприятливих умов для проведення занять з фізичної культури, а, отже, повноцінному фізичному розвитку, зміцненню здоров'я вихованців.

104. Костенко І. Г., Ніколюк І. В., Бурда Н. М. Казкові ігри у фіолетовому лісі за технологією В'ячеслава Воскобовича. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. № 11. С. 41–44. URL: <https://emetodyst.mcfra.ua/931501>.

Анотація. Вихователь радить колегам, як допомогти дитині прожити новий день цікаво, змістовно, а головне – щасливо. У пригоді стануть розвивальні ігри В. Воскобовича в казкових сюжетах. В додатку є зразок орієнтовного тематичного планування гурткової роботи з дітьми старшого дошкільного віку.

105. Костян Л. О. Методичні аспекти створення здоров'язбережувального середовища у закладах дошкільної освіти. *Актуальні проблеми громадського здоров'я* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і здоров'я» (м. Суми, 15-16 квітня 2021 року). Суми, 2021. С. 49–52.

Анотація. У статті розглянуто методичні аспекти створення здоров'язбережувального середовища сучасного закладу дошкільної освіти.

106. Костян Л. О. Проблема наступності у розвитку зв'язного мовлення в організації та змісті дошкільної і початкової освіти. *Європейські наукові дискусії* : матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (Рим, Італія, 15-17 серпня 2021 року). Рим, 2021. С. 141–148. URL: <https://sci-conf.com.ua/>.

Анотація. У статті викладено теоретичний аналіз проблеми використання принципу наступності в розвитку зв'язного мовлення старших дошкільників у організації та змісті дошкільної і початкової освіти.

107. Кошман Л. Г. До бабусі завітаємо і тварин усіх впізнаємо : бінарне інтегроване заняття з розвитку мовлення та музики для дітей молодшого дошкільного віку (різновікова група). *Реалії сьогодення та перспективи роботи українських закладів дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кривий Ріг, 22 грудня 2021 року). Кривий Ріг : «Генезум», 2021. С. 21–23.

Анотація. Публікація містить бінарне інтегроване заняття для різновікової групи. Ця розробка допоможе удосконалювати знання про зовнішній вигляд, характерні поведки, відрізняти та називати їхні дії, знати яку користь тварини приносять людям, де живуть; граматичну будову мовлення: утворювати дієслова від звуконаслідувань, іменники від іменників; узгоджувати мовлення з рухами під музичний супровід.

108. Кошман Л. Г. Краплинка-мандрівниця : інтегроване заняття. *Дитячий садок*. 2021. № 5-6 (березень). С. 38–41.

Анотація. У публікації подано розробку інтегрованого заняття. Ця розробка допоможе формувати у дітей інтерес до ефективного навчання, ознайомлюючись із народними традиціями та звичаями, пов'язаними з водою; закріпити знання дітей про воду, її стани в природі; спонукати до дослідницької діяльності. Використано метод ночного моделювання.

109. Кравченко І. М. День народження святкуєм, до чарівної країни мандруєм : сценарій розваги. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvaga-den-narodzenna-svatkuemo-dovcharivnoi-kraini-mandruem-482031.html>.

Анотація. Запропонований сценарій розваги «День народження святкуєм, до чарівної країни мандруєм» для дітей старшого дошкільного віку з використання інноваційних технологій з музичного виховання (інтерпретаційно-виконавські рухи за М. Шутем та гра на музичних інструментах за методикою Карла Орфа) сприяє розвитку у дітей комунікабельності, культури спілкування, творчої уяви, естетичного сприйняття.

110. Крамаренко Н. М. Формування національної свідомості та поведінки дітей старшого дошкільного віку шляхом вивчення прав та свобод людини. Науково-методичний простір. *Дошкільна освіта в контексті Нової української школи* : науково-методичний журнал / уклад. : Лобода В. В., Ковтун Є. Ф. : за заг. ред. к. пед. наук, доц. Серих Л. В. Суми : КЗ СОІППО: Кафедра ТМЗО, 2021. № 5 (62). С. 34–39.

Анотація. У статті теоретично обґрунтовано роль формування національної свідомості та поведінки дітей старшого дошкільного віку, вказано форми, методи та прийоми роботи у цьому напрямі.

111. Красногор Л. А. Подорож країною математики : конспект заняття. (Містечко геометричних фігур). *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-podorozh-kra-noyu-matematiki-266004.html>.

Анотація. Подано конспект заняття з формування логіко-математичної компетенції. В ході заняття діти закріплюють знання про геометричні фігури, цифри в межах 5; вправляються у різновидах лічби, групуванні предметів за 1-2 ознаками, продовжують навчатися орієнтуванню на аркуші паперу за вказівкою вихователя.

112. Красногор Л. А. Подорож країною чистоти. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-z-valeologi-kra-na-chistoti-266002.htm>.

Анотація. Конспект валеологічного заняття для дітей молодшого віку.

113. Крикун Т. О. А вже весна ,а вже красна : заняття. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-na-temua-vze-vesna-a-vze-krasna-397563.html>.

Анотація. У занятті використано ейдетичні прийоми асоціативного мислення. Під час заняття діти навчаються розповідати вірші за схемою ,працювати з тактильними матеріалами різних фактур,використовується застосування друдлів у роботі з дітьми.

114. Крикун Т. О. Організація пошуково-дослідницької діяльності дошкільників : стаття. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-na-temu-organizacia-posukovo-doslidnickoi-dialnosti-doskilnikov-397548.html>.

Анотація. У статті розкриті методичні рекомендації по організації пошуково-дослідницької діяльності дітьми дошкільного віку. Описане значення дослідів у всебічному розвитку дошкільнят. Викладена безпечна організація експериментальної діяльності з дітьми різновікових груп.

115. Крикун Т. О. Радіймо, люди, святам : конспект розваги. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvaga-na-temuradijmoludi-svatam-397571.html>.

Анотація. У конспекті даної розваги прославляються традиції українського народу,наших предків. Описуються такі народні ідеї та святкування ,як Коляда, Щедрик та свято Василя. Також розвага містить в собі тексти колядок та щедрівок, засівалок для хлопчиків, на будь-який смак.

116. Крившенко Л. М. Інтерактивні технології як засіб розвитку зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку. *Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, магістрантів та молодих науковців (м. Суми, 28 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 202–207.

Анотація. У статті розглядаються види інтерактивних технологій в роботі над розвитком зв'язного мовлення дітей старшого дошкільного віку. Широко описуються функції, які виконують дані засоби та їх результативність у використанні з дошкільниками.

117. Кузьменко Ю. П. Дід Осінник. Літературний проект для дошкільників за однойменним оповіданням В. Сухомлинського. *Дитячий садок.* 2021. № 17-18 (905-906). С. 38–67.

Анотація. Публікація розкриває особливості організації природничо-пізнавальної діяльності з дітьми дошкільного віку за літературним твором в рамках Проектної діяльності.

Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

118. Кузьміна Т. В. Формування у дітей старшого дошкільного віку правил противірусної безпеки. *Творча діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Житомир, 18 червня 2021 року). Житомир : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 50–56. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/zhytomyr-18062021>.

Анотація. Стаття розкриває зміст та форми освітньої діяльності з дітьми старшого дошкільного віку щодо формування знань про небезпечність коронавірусу для здоров'я і життя людини; переконання у важливості дотримання правил безпеки під час пандемії; формування у дітей свідомого ставлення до проблеми, розсудливого і адекватного відношення до збереження власного здоров'я.

Розробка стане в нагоді педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти.

119. Кулікова Н. В. Снігопад на Україні : комплексного заняття з ознайомлення із природнім довкіллям і малювання для дітей старшого віку. *Виховний вектор діяльності у роботі вихователя закладу*

дошкільної освіти 2021 : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 03 грудня 2021 року). Суми : «Генезум», 2021. С. 91–93.

Анотація. У публікації подано розробку комплексного заняття. Ця розробка допоможе ознайомити дитя з новою технікою малювання – «граттаж»; вчити правильно готувати тло для виконання задуманого зображення, створювати сюжетну картину; розвивати художньо-естетичний смак, творчу уяву; виховувати вміння милуватися красою української природи взимку.

120. Стахова Л., Кравцова І. Формування фразового мовлення в дітей, які не розмовляють. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 42. Том 2. С. 222–227. URL: www.aphn-journal.in.ua.

Анотація. У статті представлено методичку формування мовлення в дітей дошкільного віку, які мають загальне недорозвинення мовлення I рівня або затримку мовленнєвого розвитку. Визначено основні принципи корекційно-розвиткової роботи та основні напрями. Зазначено, що реалізація зазначених напрямів відбувається за допомогою картинного, дрібного іграшкового та буквеного матеріалу, а формування активного словника базується на поступовому й поетапному засвоєнні складової будови лексем. Визначено послідовність корекційно-розвиткової роботи за означеними напрямами.

121. Лариса Стахова, Людмила Мороз. Застосування елементів сенсорної інтеграції в логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2021. Вип. 4. С. 151–156. URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy>.

Анотація. У статті висвітлюється проблема включення елементів сенсорної інтеграції в логопедичну роботу з дітьми дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. Визначено принципи, на реалізації яких має базуватися включення елементів сенсорної інтеграції в систему логопедичної роботи. Подано зразки використання обладнання Сенсорного центру на логопедичних заняттях з метою корекції порушень мовлення та його розвитку.

122. Лейко О. О. Тиждень безпеки. Інноваційна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, Україна, 20 травня 2021 року). Кропивницький : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 79–93. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/kropyvnytskyi-20052021>.

Анотація. Стаття розкриває зміст освітньої діяльності з молодшими дошкільниками з формування моделі безпечної поведінки в рамках Тижня безпеки.

Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

123. Леонтенко Н. М. Діти в Киці гостювали, від пожежі рятували. Фізкультурна розвага для дітей середньої групи. *Палітра педагога*. 2021. № 4. С. 30–31.

Анотація. Стаття містить розробку сценарію фізкультурної розваги для дітей середньої групи з безпеки життєдіяльності дошкільників. Публікація зацікавить інструкторів, вихователів з фізичної культури, вихователів закладів дошкільної освіти.

124. Лисюк С. В. 9 травня – День Великої Перемоги : сценарій свята у середній групі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-svata-u-serednij-grupi-9-travna-den-velikoi-peremogi-403561.html>.

Анотація. Сценарій свята у середній групі: «9 травня - День Великої Перемоги», метою якого є виховувати шану до ветеранів війни, гордість за свій народ, почуття відповідальності за історичну пам'ять і мирне майбутнє своєї країни, формувати у дітей почуття патріотизму, любов до свого народу, його історії та героїчного минулого, на прикладі подвигу людей старшого віку й дітей війни; виховувати громадянські почуття, соціальну активність.

125. Лисюк С. В. Подорож до лісового дитсадка : конспект заняття для дітей молодшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podoroz-do-lisovogo-ditsadka-399023.html>.

Анотація. Конспект заняття для дітей молодшого дошкільного віку (формування логіко-математичної компетенції). Мета заняття: продовжувати навчати дітей утворювати рівності з нерівності шляхом додавання або віднімання одного елемента, позначати кількість словами. Навчати дітей встановлювати закономірності та продовжувати ряд. Закріпити навички кількісної та порядкової лічби в межах 3, уміння розрізняти геометричні фігури.

126. Лисюк С. В. Родинами багата Україна : сценарій родинного свята у старшій групі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-rodinnogo-svata-u-starsij-grupi-rodinami-bagata-ukraina-403575.html>.

Анотація. Публікація містить розробку сценарію родинного свята у старшій групі. Дозволить створити у дітей та їхніх батьків позитивний емоційний настрій; розвивати навички колективної роботи; згуртувати колектив - дітей, батьків, вихователів.

127. Лисюк С. В. Смакота : конспект сюжетно-рольової гри. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-suzetno-rolovoi-gri-smakota-400308.html>.
Анотація. Конспект сюжетно-рольової гри, метою якої є навчити дітей обирати і втілювати ігрові ролі, розвивати сюжет гри, творчо підходити до розв'язання нестандартних ситуацій. Поглиблювати знання малят про гроші, їхню цінність, можливості використання. Розширювати знання про професії у сфері торгівлі.
128. Лисюк С. В. Я все люблю в своїм краю: розвага. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvaga-a-vse-lublu-v-svoim-krau-400318.html>.
Анотація. Сценарій розваги для дітей середньої групи. Метою якого є закріпити знання дітей про свій рідний край і багатство нашої неньки України. Формувати почуття любові до рідної землі, гордості за неї. Виховувати патріотичні почуття і повагу до державних символів, любов до рідної мови.
129. Литвиненко О. Г. Чарівне яєчко : дидактичний посібник для дітей раннього віку. *Дошкільне виховання*. 2021. № 4. С. 11.
Анотація. Стаття містить опис посібника у вигляді зеленої галявинки, на якій розташована великодня писанка з віконечком. Посібник призначений для закріплення знань назв кольорів, орієнтуванні на площині, порівнянь за величиною, розвитку пам'яті, уваги, мовлення, дрібної моторики, тактильних відчуттів, виховання самостійності, поваги до народних традицій. Посібник зацікавить вихователів закладів дошкільної освіти та батьків дітей дошкільного віку.
130. Люта Р. В. Проєкт «Ми-мультиплікатори» : методична розробка створення мультфільму з дітьми дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-mi-multiplikatori-stvorennia-multfilmu-z-ditmi-doskilnogo-viku-510736.html>.
Анотація. У методичній розробці подано модель проєкту «Ми – мультиплікатори» (створення мультфільму з дітьми середнього дошкільного віку) в рамках впровадження медіаосвіти в сучасному освітньому процесі закладів дошкільної освіти. У ході роботи за проєктом розкрито інтегрований підхід до реалізації завдань з формування медіаграмотності дітей дошкільного віку та практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з медіа.
131. Люта Р. В. Проєкт «Ми-мультиплікатори». Створення мультфільму з дітьми дошкільного віку : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-mi-multiplikatori-stvorennia-multfilmu-z-ditmi-doskilnogo-viku-510736.html>.
Анотація. У методичній розробці подано модель проєкту «Ми – мультиплікатори» (створення мультфільму з дітьми середнього дошкільного віку) в рамках впровадження медіаосвіти в сучасному освітньому процесі закладів дошкільної освіти. У ході роботи за проєктом розкрито інтегрований підхід до реалізації завдань з формування медіаграмотності дітей дошкільного віку та практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з медіа.
132. Люта Р. В. Створюємо мультфільм : конспект заняття з медіаосвіти дошкільників. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-mediaosviti-doskilnikiv-stvoruemo-multfilm-445147.html>.
Анотація. Заняття має за мету ознайомити дітей з поняттям «інформація» та основними засобами масової інформації; розширити знання дітей про мультиплікацію як медійний засіб передачі й отримання інформації; навчити розрізняти види мультфільмів, їх позитивні й негативні риси; сформувати вміння створювати власний медіа-продукт(мультфільм); розвивати рефлексивно-мовленнєву компетентність.
133. Люта Р. В. Створюємо мультфільм : конспект заняття з медіаосвіти дошкільників. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-mediaosviti-doskilnikiv-stvoruemo-multfilm-445147.html>.
Анотація. Заняття має за мету ознайомити дітей з поняттям «інформація» та основними засобами масової інформації; розширити знання дітей про мультиплікацію як медійний засіб передачі й отримання інформації; навчити розрізняти види мультфільмів, їх позитивні й негативні сторони; сформувати вміння створювати власний медіа-продукт(мультфільм); розвивати рефлексивно-мовленнєву компетентність.
134. Масловова А. А. Друзі-сніговички : інтегроване заняття з сенсорно-пізнавального та мовленнєвого розвитку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovane-zanatta-z-sensorno-piznavalnogo-ta-movlennevo-rozvitku-druzi-snigovicki-412205.html>.
Анотація. Публікація містить інтегроване ігрове заняття для дітей I молодшої групи з використанням блоків Дьєнша, де діти вчать конструювати сніговиків.
135. Масловова А. А. Кмітливі мишенята : інтегроване заняття з логіко-математичного розвитку для дітей II молодшої групи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovane-zanatta-kmitlivi-misenata-412193.html>.

Анотація. Публікація містить конспект ігрового, цікавого заняття з математики з використанням блоків Дьєнеша та паличок Кюїзенера.

136. Маслокова А. А. Цікава подорож : інтегроване заняття з логіко-математичного розвитку для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovanе-zanatta-z-logiko-matematichnogo-rozvitku-cikava-podoroz-dla-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-412196.html>.

Анотація. Публікація містить конспект ігрового заняття-подорожі з використанням блоків Дьєнеша та паличок Кюїзенера де діти навчаються граючись.

137. Мезько С. В. В пошуках сторінок українських казок : конспект комплексного заняття для дітей середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kompleksne-zanatta-z-temi-u-posukah-storinok-ukrainskih-kazok-399476.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей середньої групи закладу дошкільної освіти. Буде цікавою для вихователів закладів дошкільної освіти, які люблять будувати заняття на основі українських народних казок.

138. Мезько С. В. Казковий світ гри та іграшки : психолого-педагогічне проектування для дітей 5 року життя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-kazkovij-svit-gri-ta-igraski-402398.html>.

Анотація. Публікація містить психолого-педагогічне проектування до тематичного тижня «У світі гри та іграшки» для дітей середньої групи закладу дошкільної освіти. Проект буде цікавим для вихователів, які працюють на групах для дітей 5-го року життя.

139. Мезько С. В. Ми захисники природи : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-na-temu-mi-zahisniki-prirodi-dla-ditej-6-go-roku-zitta-399447.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку закладу дошкільної освіти зі сталого розвитку. Буде цікавою для вихователів старшого дошкільного віку, які працюють зі сталого розвитку дошкільників.

140. Мезько С. В. Підбери герою предмети : дидактична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/didakticna-gra-pidberi-gerou-predmeti-337325.html>.

Анотація. Публікація містить дидактичну гру для дітей 5-го року життя, яку можна використовувати для закріплення добре знайомих українських народних казок. Буде цікавою для всіх педагогів закладів дошкільної освіти.

141. Мезько С. В. Ходить гарбуз по городу : конспект комплексного заняття для дітей середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-z-elementami-teatralizovanoi-dialnosti-hodit-garbuз-po-gorodu-399451.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей середньої групи закладу дошкільної освіти, яке побудовано на основі гри-казки. Буде цікавою для вихователів закладів дошкільної освіти, які люблять працювати з казкою.

142. Мишакова Т. О. Цікава рахівничка : дидактична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/didakticna-gra-cikava-rahivnicka-481781.html>.

Анотація. Мета гри навчити дітей рахувати, закріплювати вміння лічити, позначати підсумкове число відповідною цифрою; сприяти розвитку логічного мислення, уваги; активізувати бажання виконувати завдання. Гра допоможе малюку легко вивчити та запам'ятати цифри.

143. Мінченко Н. С. Авторська казка як засіб виховання екологічної культури дітей у різновіковій групі. *Науково-методичний простір*. 2021. № 5 (62). С 47–53.

Анотація. Стаття розглядає питання екологічної культури дітей різновікової групи засобом авторської казки екологічного спрямування із досвіду роботи вихователя дошкільного закладу навчально-виховного комплексу.

144. Мінченко Н. С. Як жучок-сонечко присоромив Сергійка : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ak-zucok-sonescko-prisoromiv-sergijka-276119.html>.

Анотація. Публікація містить розробку на матеріалі авторської казки, що підіймає проблему формування екологічної свідомості та екологічної культури дошкільників.

145. Мова А. Г. У пошуках скарбів: конспект інтегрованого заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovanе-zanatta-u-posukah-skarbiv-426177.html>.

Анотація. Заняття у формі квесту - чудова нагода долати перешкоди, виявляти кмітливність, самостійно виконувати цікаві математичні завдання, діяти в команді та наполегливо йти до мети.

146. Могила Т. Б. Врятуємо казки : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-na-temu-vratuemo-kazki-456081.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти. Заняття буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів, з використання нетрадиційної роботи дітей з казкою.

147. Могила Т. Б. Дивовижний світ Марії Приймаченко : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-divoviznij-svit-marii-prijmacenko-456159.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти з ознайомлення їх з творчістю народної художниці М. Приймаченко. Презентація буде цікавою для вихователів, які працюють в старших групах закладів дошкільної освіти.

148. Могила Т. Б. Казковими лабіринтами гри : психолого-педагогічне проектування для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-kazkovimi-labirintami-gridla-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-503236.html>.

Анотація. Публікація містить психолого-педагогічне проектування до тематичного тижня «У світі гри та іграшки» для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти. Проект буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів.

149. Могила Т. Б. Пригоди Спінермена : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-na-temu-prigodi-spinermena-484915.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти. Заняття буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів, з використання нетрадиційної роботи дітей з казкою.

150. Могила Т. Б. У нас вона одна єдина, навіки наша Україна : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/u-nas-vona-odna-edina-naviki-nasa-ukraina-454761.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти з патріотичного виховання дошкільників. Заняття буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів.

151. Могила Т. Б. У світі гри та іграшки: психолого-педагогічне проектування. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2021. № 4. С. 40–46.

Анотація. Публікація містить психолого-педагогічне проектування до тематичного тижня «У світі гри та іграшки» для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти. Проект буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів.

152. Могила Т. Б. Цікавими лабіринтами гри : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-na-temu-cikavimi-labirintami-gridla-ditej-starsogo-doskilnogo-viku-515338.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти. Заняття буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів, в ньому використані різні інноваційні технології.

153. Могила Т. Б. Цікавими лабіринтами гри: конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2021. № 4. С. 46–49.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей логопедичної групи закладу дошкільної освіти. Заняття буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів, в ньому використані різні інноваційні технології.

154. Мороз Н. В. Країна кольорів: комплексне заняття з використанням нетрадиційних технік малювання для дітей старшого дошкільного віку. *Інноваційна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 20 травня 2021 року) Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 32–36. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/kropyvnytskyi-20052021>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття з використанням нетрадиційних технік малювання для дітей старшого дошкільного віку.

155. Московка О. В. «Фарбований Лис», «Цар Плаксій і Лоскотон» та «Хуха-Моховинка» : самостійна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ivan-bagranij-tigrolovi-obrazi-geroiv-simvolika-ta-aktualnist-tvoru-414901.html>.

Анотація. Робота має деталізовані питання, що дає змогу перевірити прочитання дітьми цих творів. Дана самостійна робота полегшить процес підготовки вчителя до уроку, наявні відповіді до питань. Можна використовувати під час дистанційного навчання.

156. Московка О. В. Іван Багрянний «Тигролови». Образи героїв, символіка та актуальність твору : аудіолекція. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ivan-bagranij-tigrolovi-obrazi-geroiv-simvolika-ta-aktualnist-tvoru-414901.html>.

Анотація. Матеріал має формат аудіолекції. В даній роботі можна детально ознайомитися з образами всіх героїв твору, проаналізувати символіку роману та оцінити актуальність твору для нашого часу. Підходить для підготовки до ЗНО.

157. Московка О. В. Контрольна робота з зарубіжної літератури за темою «Мудрість байки» : тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-z-zarubiznoi-literaturi-za-temou-mudrist-bajki-494262.html>.

Анотація. Запропонована контрольна робота тестового характеру містить 12 питань, наявність відповідей полегшує перевірку контрольної роботи та економить час вчителя. У роботі наявні питання з теорії літератури, питання про зміст самих байок та їх авторів. Добре підходить для дистанційного навчання.

158. Мотренко К. І. Допоможи сонечку : логопедична гра на липучках. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-na-lipuckah-dopomози-sonecku-zakripluvati-vimovu-zvuka-h-v-slovah-z-riznou-pozicieu-zvuka-423121.html>.

Анотація. Публікація містить хід гри та ілюстровані матеріали-картинки на закріплення вимови звука [x] в словах з різною позицією звука.

159. Мотренко К. І. Білочка робить запаси : логопедична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-bilocka-robot-zapasi-avtomatizacia-zvuka-l-419760.html>.

Анотація. Методична розробка призначена для закріплення вимови звука [л] у слова з різною позицією звука. Матеріал містить такі розділи: мета, словник та ілюстрації.

160. Мотренко К. І. Виступ на арені : логопедична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-vistup-na-areni-avtomatizacia-zvuka-s-419763.html>.

Анотація. Методична розробка призначена для закріплення вимови звука [с] у слова з різною позицією звука. Матеріал містить такі розділи: мета, словник та ілюстрації.

161. Мотренко К. І. Джем для Карлсона : логопедична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-dzem-dla-karlsona-avtomatizacia-zvuka-r-zi-zbigom-prigolosnih-419764.html>.

Анотація. Методична розробка призначена для закріплення вимови звука [р] в слова зі збігом приголосних. Матеріал містить такі розділи: мета, словник та ілюстрації.

162. Мотренко К. І. Квіти на галявині : логопедична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-kviti-na-galavini-zakriplenna-vimovi-zakuv-r-v-kinci-slova-ta-v-seredini-slova-zi-zbigom-prigolosnih-419766.html>.

Анотація. Методична розробка призначена для закріплення вимови звука [р] в кінці та в середині слова зі збігом приголосних. Матеріал містить такі розділи: мета, словник, хід гри та ілюстрації.

163. Мотренко К. І. Ласощі для Їжачка : логопедична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-lasosi-dla-izacka-avtomatizacia-zvuka-z-416654.html>.

Анотація. Методична розробка призначена для закріплювати вимову звука [ж] на початку та в середині слова. Матеріал містить такі розділи: мета, словник та ілюстрації.

164. Мотренко К. І. Листоноша Пості : логопедична гра на автоматизацію звука [р] на початку та в середині слова зі складами РИ, РЕ, РУ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-listonosna-posti-avtomatizacia-zvuka-r-na-pocatku-ta-v-seredini-slova-zi-skladami-ri-re-ru-419770.html>.

Анотація. Публікація містить ілюстровані матеріали-картинки для гри на автоматизацію звука [р] на початку та в середині слова.

165. Мотренко К. І. Пес-листоноша : логопедична гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/logopedicna-gra-pes-listonos-a-avtomatizacia-zvuka-r-na-pocatku-ta-v-seredini-slova-zi-skladom-ra-ta-ro-416745.html>.

Анотація. Методична розробка призначена для закріплення вимови звуку [p] на початку та середині слова зі складами РА та РО. Матеріал містить такі розділи: мета, словник та ілюстрації.

166. Муртазіна Н. В. Автоматизація звуку «р'» у вірші А. Камінчук «Рідне слово» для дітей з порушенням мовлення : мнемотабліця. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/avtomatizacia-zvuka-r-u-virsi-a-kamincuk-ridne-slovo-za-mnemotablitsu-457248.html>.

Анотація. Публікація містить авторську мнемо таблицю для вивчення вірші А. Камінчук «Рідне слово» з метою автоматизації у дітей звуку «р'». Буде цікавою для вихователів закладів дошкільної освіти, які працюють на логопедичних групах, для вчителів-логопедів, які використовують в своїй роботі нетрадиційну технологію «Мнемотехніка».

167. Муртазіна Н. В. День народження звуків : сценарій логопедичної розваги для дітей з порушенням мовлення. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-logopedicnoi-rozvagi-den-narodzenna-zvukiv-457216.html>.

Анотація. Публікація містить авторський сценарій розваги для батьків як підсумок роботи вчителя-логопеда за навчальний рік. Сценарій розваги буде цікавий для вихователів, вчителів-логопедів і музичних керівників закладів дошкільної освіти.

168. Муртазіна Н. В. Зимовий сон їжачка : конспект комплексного заняття для дітей 6 року життя з ФФНМ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-zimovij-son-izacka-456952.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей групи з порушенням мовлення закладу дошкільної освіти. Заняття буде цікавим, як для вихователів, які працюють на логопедичних групах, так і для вчителів-логопедів, з використання нетрадиційної технології «Мнемотехніка».

169. Муртазіна Н. В. Крокує Україною весна: сценарій логопедично-музичної розваги для дітей з порушенням мовлення. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-logopedicno-muzicnoi-rozvagi-krokuje-ukrainou-vesna-456972.html>.

Анотація. Публікація містить авторський сценарій розваги для батьків як підсумок роботи вчителя-логопеда за навчальний рік. Сценарій розваги буде цікавий для вихователів, вчителів-логопедів і музичних керівників закладів дошкільної освіти.

170. Муртазіна Н. В. Орієнтовне перспективне планування за лексичними темами (з використанням технології «Мнемотехніка»). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/orientovne-perspektivne-planuvanna-za-leksicnimi-temami-z-vikoristannam-tehnologii-mnemotehnika-457179.html>.

Анотація. Публікація містить перспективне планування роботи вчителя-логопеда за основними темами протягом навчального року. Буде цікавою для вихователів закладів дошкільної освіти, які працюють на логопедичних групах, для вчителів-логопедів, які використовують в своїй роботі нетрадиційну технологію «Мнемотехніка».

171. Надточій Н. В. Мнемотехніка як засіб стимулювання мовленнєвої активності дітей дошкільного віку. *Науково-методичний SPASE простір*. 2021. № 5 (62). С. 53–58.

Анотація. У статті розглядається питання про впровадження мнемотехніки у дошкільних закладах, та як даний вид освітньої діяльності впливає на розвиток мовлення дошкільнят.

172. Некрасова Н. Н. Віночок вити – життя любити : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>. <https://vseosvita.ua/library/kompleksne-zanatta-ukrainskij-vinocok-simvol-ukrainskogo-narodu-13266.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту комплексного заняття мовленнєвого спрямування з використанням інноваційних LEGO-технологій.

173. Некрасова Н. Н. Казки ми знаємо – про них розповідаємо : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>. <https://vseosvita.ua/library/kazki-mi-znaemo-pro-nih-rozpovidaemo-482779.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту комплексного заняття мовленнєвого спрямування з використанням інноваційної технології Л. Б. Фесюкової «Виховання казкою».

174. Некрасова Н. Н. Лейбук в роботі з дошкільниками : методична розробка для педагогів та батьків. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-tehnologii-lepbuk-v-roboti-z-doskilnikami-482784.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку з використання інноваційної технології лейбук в роботі з дошкільниками.

175. Овсієнко О. А. Потанцюємо: музичне відеозаняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. Відеозаняття допоможе педагогам ознайомити дітей з різними видами танцю, зацікавлюючи їх улюбленими мультиплікаційними персонажами.

176. Огієнко О. М. Збереження та зміцнення психологічного здоров'я дошкільників засобами казкотерапії. *Стратегічні пріоритети та актуальні питання в діяльності практичного психолога* : матеріали III Всеукраїнського науково-практичного форуму «Соціально-психологічні аспекти розвитку особистісно-професійної компетентності педагога в умовах інноваційних змін» (22–26 листопада 2021 року, м. Суми) [у 2-х ч.] Ч. 2. / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2021. 160 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1MaiDFTEWM6wUNDL0IG_6-IVVuHwiIRqv/view.

Анотація. У статті висвітлено технологію казкотерапії як ефективного методу у збереженні і зміцненні психологічного здоров'я дошкільника та важливого елементу психологічної підтримки спеціалістом дитини, що допомагає знизити рівень негативних проявів її поведінки, стабілізації емоційного фону.

177. Огієнко О. С. Космічна пригода : сценарій новорічного свята для старшої групи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarijnovoricnogo-svata-dla-starsoi-grupi-kosmicna-prigoda-398656.html>.

Анотація. Мета: Сприяти розвитку творчих здібностей дітей, збагачувати внутрішній світ дитини позитивними емоціями, виховувати у дітей почуття любові до дитячого садочка.

178. Огієнко О. С. Новорічна крамниця : сценарій новорічного свята. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-novoricnogo-svata-novoricna-kramnica-398651.html>.

Анотація. Свято нового року 2020 «Новорічна крамниця» для дітей молодшої групи. На новорічне свято завітали до дітей чарівна Фея та Дідусь Мороз і Снігуронька. Діти на святі вдягнуті у костюми ляльок, супергероїв та казкових тварин.

179. Огієнко О. С. Перспективний план, середня група. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/perspektivnij-plan-serednagrupa-398660.html>.

Анотація. Перспективний план організації дітей середнього віку. За друкованими розгорнутими календарними планами для середньої групи. (Осінь, Зима, Весна, видавництва Ранок). Орієнтований розподіл занять, трудові доручення, спостереження.

180. Огієнко О. С. Свято весни : сценарій для молодшої групи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-svato-vesni-dla-molodsoi-grupi-398647.html>.

Анотація. Сценарій свята до 8 березня «Свято весни» для молодшої групи. Привітання та поздоровлення всіх жінок з чудовим святом. На свято завітали Весна, котик, квіточки та сонечка з промінчиками. Гарні пісеньки для мам та бабусь.

181. Олійник К. І. В пустелі з LEGO граємо – пустелю заселяємо : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/v-pusteli-z-lego-graemo-pustelu-zaselaemo-434021.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту комплексного заняття логіко-математичного спрямування з використанням інноваційних LEGO-технологій.

182. Олійник К. І. Портфель у гостях у дошкільників : конспект комплексного заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/portfelik-u-gostah-u-doskilnikiv-460541.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту комплексного заняття логіко-математичного спрямування з використанням інтерактивних технологій.

183. Онікієнко Т. І. В гості до казки : конспект заняття з розвитку мовлення для дітей першої молодшої групи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-rozvitku-movlenna-dla-ditej-perso-molodsoi-grupi-v-gosti-do-kazki-494695.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття з розвитку мови для дітей першої молодшої групи.

184. Оникієнко Т. І. В гості до казки: конспект заняття з розвитку мовлення для дітей першої молодшої групи. *На урок* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-rozvitku-movlennya-dlya-ditey-pershо-molodshо-grupi-v-gosti-do-kazki-260306.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття з розвитку мови для дітей першої молодшої групи.

185. Оникієнко Т. І. Віночок – оберіг дівочий : конспект заняття з народознавства для дітей старшої групи. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття з народознавства для дітей старшої групи.

186. Оникієнко Т. І. Віночок – оберіг дівочий: конспект заняття з народознавства для дітей старшої групи. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-narodoznavstva-u-starshiy-grupi-tema-vinochok---oberig-divochiy-260305.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття з народознавства для дітей старшої групи.

187. Оселедець Н. О. Запровадження інноваційних технологій у фізичній культурі : майстер клас для вихователів. *Всеосвіта*. 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-matematiki-dla-ditej-starsoi-grupi-podoroz-do-korolivstva-matematika-484621>.

Анотація. Публікація містить матеріали з фізичного виховання дітей дошкільного віку з використанням елементів методики Олени Аксьонової.

188. Оселедець Н. О. Мандрівка до Чарівного замку : заняття з мовленнєвого розвитку для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/mandrivka-do-cerivnogo-zamku-496887>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту інтегрованого заняття з мовленнєвого розвитку з використанням мнемо таблиць.

189. Оселедець Н. О. Подорож до Королівства Математика : заняття з математики для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-matematiki-dla-ditej-starsoi-grupi-podoroz-do-korolivstva-matematika-484621>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту комплексного заняття з логіко-математичного розвитку.

190. Отенко Л. В. Сценарій свята весни, мами і всіх жінок для дітей середнього дошкільного віку «Музичне кафе». *Розвиток творчих здібностей дітей в умовах закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Дніпро, 12 квітня 2021 року). Дніпро : Генезум, 2021. С. 101–109.

Анотація. Сценарій свята містить різні види музичної діяльності. Він буде корисним для музичних керівників, вихователів закладів дошкільної освіти.

191. Павленко Л. В. Комплексна система оздоровлення дітей дошкільного віку: методична розробка. *Заклад дошкільної освіти: досвід роботи вихователів та керівників гуртків* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2021 року). Одеса : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 39–48.

Анотація. У публікації подано розроблену комплексну систему оздоровлення дошкільників, яка передбачає профілактику захворювань та зміцнення здоров'я дітей; дібрано матеріали сучасних здоров'язбережувальних технологій, які необхідні для фізичного розвитку та рухової активності вихованців.

192. Панчук І. І. Подорож до морської країни: конспект розвивального заняття для дітей з порушенням мовлення старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podoroz-do-morskoi-kraini-rozvivvalne-zanatta-dla-ditej-z-porusennam-movlenna-starsogo-doskilnogo-viku-panchuk-innavivna-prakticnij-psiholog-konotop-525973.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту розвивального заняття з використанням методів арт-терапії.

193. Паращенко О. С. Значення нетрадиційних технік малювання в житті дитини. *Всеосвіта*. 2021. URL: https://vseosvita.ua/library/znacenna-netradicijnih-tehnik-maluvanna-v-zitti-ditini-398195.html?fbclid=IwAR1gZNdAfrh-tADPBi5llloFS68nCXIIUuKh4x4HPfZ5YHnN_CMde0p0z9w.

Анотація. Цікава стаття про малювання нетрадиційними засобами в дошкільному віці. Малювання - це одна з багатьох радостей, якими так насичене дитинство. Саме воно дає дитині змогу відчути себе успішною, позитивною, упевненою у власних силах.

194. Парфьонова Н. М. Велике будівництво : конспект будівельно-інтелектуальної гри з використанням Lego-цеглинок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-budivelnno-intelektualnoi-gri-z-vikoristannam-lego-ceglinok-velike-budivnictvo-496493.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту будівельно-інтелектуальної гри з використанням інноваційних Lego- технологій для дітей старшого дошкільного віку.

195. Пестерова Т. Ф. З ТІКО разом граємо – себе ми розвиваємо : конспект комплексного заняття для дітей 5-го року життя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-na-temu-z-tiko-razom-graemo-sebe-mi-rozvivaemo-dla-ditej-5-go-roku-zitta-505638.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей середньої групи закладу дошкільної освіти. Буде цікавою для вихователів закладів дошкільної освіти, які будують роботу з логіко-математичного розвитку дошкільників і конструювання на основі конструктора ТІКО.

196. Пестерова Т. Ф. Кульки для Клоуна : конспект комплексного заняття для дітей раннього віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-na-temu-kulki-dla-klouna-1-molodsa-grupa-505463.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей групи раннього віку закладу дошкільної освіти. Буде цікавою для вихователів I молодшої групи закладів дошкільної освіти.

197. Пестерова Т. Ф. Подорож в країну Математики з ТІКО - конструктором : конспект комплексного заняття для дітей 5-го року життя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-na-temu-podoroz-v-krainu-matematiki-z-tiko-konstruktorom-dla-ditej-5-go-roku-zitta-505631.html>.

Анотація. Публікація містить конспект комплексного заняття для дітей середньої групи закладу дошкільної освіти. Буде цікавою для вихователів закладів дошкільної освіти, які люблять працювати з ТІКО-конструктором.

198. Писана Н. В. «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку «Краса людини» : конспект інтегрованого заняття за програмою. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-za-programou-vpevnenij-start-dla-ditej-starsogo-doskilnogo-liku-484961.html>.

Анотація. Заняття покликане розвивати соціальні емоції (співчуття, доброзичливість, бажання допомагати); сприяти створенню сприятливих умов для становлення соціальної компетентності дітей; виховувати бажання бути щирими, бажання творити добро. На занятті використовуються різні способи активізації та зацікавлення дітей такі як: художнє слово, психогімнастика, дослідницька діяльність.

199. Писана Н. В. Друзі пізнаються в біді : конспект заняття з художньо мовленнєвої діяльності. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-hudozno-movlennevoi-dialnosti-druzi-piznautsa-v-bidi-361527.html>.

Анотація. Заняття для діток старшої групи з елементами театралізованої діяльності за мотивами казки «Зайчикова хатка». В ході заняття розвиваємо зв'язне мовлення, увагу, пам'ять; формуємо у дітей навички акторської майстерності, вміння висловлювати свою думку, уміння впізнавати знайомих казкових героїв; виховуємо доброту, бажання допомогти слабшому. Методи для заохочення дітей: інсценізація, ляльковий театр «Зайчикова хатка», демонстраційний матеріал, пазли.

200. Писана Н. В. Казка як засіб виховання дитини. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-kazka-yak-zasib-vihovannya-ditini-213714.html>.

Анотація. У даній статті йдеться про роль казки в житті дитини дошкільного віку та її значення для виховання та становлення всебічно розвиненої особистості. Оскільки для дошкільнят характерним є емоційно-чуттєве сприйняття світу, а важлива інформація краще засвоюється через яскраві образи. Саме тому такий метод як казкотерапія вважають найбільш вдалим та ефективним під час роботи із емоційними та поведінковими порушеннями. Казки дають змогу дитині подолати власні страхи, тривожність, виправити негативні риси характеру.

201. Писана Н. В. Казковий вернісаж : конспект заняття з розвитку мовлення з елементами казкотерапії для старшої групи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-rozvitku-movlennya-kazkoviy-vernizazh-250531.html>.

Анотація. В ході заняття розвиваємо зв'язну, діалогічну мову, вміння відповідати на питання дорослого, збагачуємо словник дітей прислів'ями. Вчимо дітей самостійно робити висновки про культуру поведінки з однойтками з обігравання певних моральних ситуацій, виховуємо у дітей доброзичливе, ввічливе ставлення до оточуючих, вчити малюків елементарному володінню своїми негативними емоціями, формувати навички мімікою передавати емоції радості. На занятті використовуємо різноманітні дидактичні матеріали: конструктор леги, аудіосупровід, фішки, настільний театр. Для зацікавлення дітей

та підтримки інтересу використовуємо такі методи та засоби: сюрпризний момент, мнемотаблиці, проблемні запитання.

202. Писана Н. В. Математична подорож у казку : конспект заняття з логіко-математичного розвитку з елементами казкотерапії. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-logiko-matematichnogo-rozvitku-matematichna-podorozh-u-kazku-250532.html>.

Анотація. Заняття розраховане для дітей старшого дошкільного віку. Основною метою заняття є формувати вміння дітей рахувати в межах 10 у прямому і зворотньому порядку, розрізняти порядкову і кількісну лічбу; закріплювати знання геометричних фігур; вчити орієнтуватись у просторі. Розуміти структуру арифметичної задачі, вміння розв'язувати арифметичні приклади. Формувати вміння впізнавати казки, називати героїв, відповідати на запитання за змістом. Для зацікавлення дітей використовуємо конверти із завданнями від казкових героїв, гра «Лабіринт», «Лото».

203. Писана Н. В. Подорож до осіннього лісу : конспект інтегрованого заняття для старшої групи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-integrovanogo-zanyattya-podorozh-do-osinnogo-lisu-213743.html>.

Анотація. Основною метою заняття є узагальнення знань дітей про осінню пору року; збагачувати словник дітей; розвивати вміння розрізняти голосні та приголосні звуки; закріпити вміння рахувати в межах 10 у прямому та зворотньому напрямку; виховувати інтерес до природи, бажання берегти і примножувати її дари. На занятті використовуються демонстраційний матеріал, макет дерева, музичний супровід.

204. Піпа Ю. В. Скелелозіння: парціальна програма для дітей старшого дошкільного віку. *Організація гурткової роботи фізкультурно-оздоровчого напрямку в закладі дошкільної освіти* : методичний посібник / укл. Л. Б. Міщенко; за ред. І. В. Удовиченко. Суми : Ніко, 2021. 276 с.

Анотація. Парціальна програма гурткової роботи з фізкультурно-оздоровчого спрямування, яка допоможе педагогічним працівникам ефективно організувати діяльність щодо збереження та зміцнення фізичного здоров'я дітей в освітньому просторі дошкільної установи.

205. Піскова І. М. Веселі малята – добрі серця. Розробка заходу. Родинне свято. *Ігрова та виховна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 03 травня 2021 року). Івано-Франківськ : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. 180 с. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/ivano-frankivsk-03042021>.

Анотація. Даний захід сприяє розвитку творчих здібностей дітей, допоможе згуртувати дитячий та батьківський колективи, викликає бажання бути схожими на своїх батьків, розвиває почуття обов'язку перед родиною, сприяє вихованню любові та шанобливого ставлення до дорослих та однолітків.

206. Поддяча Н. Дошкільна освіта. Особливості використання інноваційних технологій у дошкільній освіті. *Освіта Сумщини*. 2021. № 4 (52). С. 23.

Анотація. Стаття містить інформаційні матеріали щодо використання інноваційної технології «Інтелектуальні карти» з дітьми дошкільного віку. Матеріал подано з ускладненням, відповідно висвітлена організація роботи з дітьми молодшої, середньої, старшої вікових груп.

207. Подрепна О. В. Допоможемо білкам : інтегроване заняття з логіко-математичного розвитку для дітей середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-logiko-matematichnogo-rozvik-u-dopomozemo-bilkam-490712.html>.

Анотація. Публікація містить конспект ігрового заняття з логіко-математичного розвитку, де діти допомагають білкам отримати завдання і отримати горішки.

208. Подрепна О. В. Допоможемо Буратіно : інтегроване, ігрове заняття з логіко-математичного розвитку для старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-logiko-matematichnogo-rozvik-u-z-vikoristannam-igrovih-zavdan-matematichnij-kvest-dopomozemo-buratino-490334.html>.

Анотація. Публікація містить ігрове математичне заняття-квест з логіко-математичного розвитку, де діти разом з Буратіно вирішують різні завдання.

209. Подрепна О. В. Подарунки для друзів : заняття з конструювання для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-konstruuвання-v-starsij-grupi-podarunki-dla-druziv-490714.html>.

Анотація. Публікація містить конспект заняття з конструювання в старшій групі, де діти вчать конструювати об'ємні овочі та фрукти.

210. Поляченко Н. Ю. Казкова подорож : конспект заняття з розвитку мовлення для дітей першої молодшої групи. *Всеосвіта* 2021 URL:<https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-z-rozvitku-movlenna-dla-ditej-persoi-molodsoi-grupi-kazkova-podoroz-412410.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття з народознавства для дітей молодшої групи.

211. Пугач Т. В. Інтегроване заняття «Чудо - цибулінка» (розвиток мовлення, ознайомлення з навколишнім світом, пошуково – дослідницька діяльність). *Заклад дошкільної освіти: досвід роботи вихователів та керівників гуртків* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2021 року). Одеса : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 178–180.

Анотація. Конспект інтегрованого заняття містить різні види завдань для дітей групи компенсуючого типу з порушеннями мовлення, що надає змогу провести заняття в цікавій ігровій та пізнавальній формі.

212. Пузь О. Т. Крилатий м'яч : програма гуртка з флорболу. *Організація гурткової роботи фізкультурно-оздоровчого напрямку закладу дошкільної освіти*, 2021. С. 30–71.

Анотація. Публікація містить програму гуртка з флорболу для дітей старшого дошкільного віку.

213. Решетнік В. Л. Особливості психологічної готовності керівників освітніх організацій до прийняття управлінських рішень. *Заклад дошкільної освіти: досвід роботи вихователів та керівників гуртків* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2021 року). Одеса : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 28–33.

Анотація. У статті визначено особливості процесу прийняття управлінських рішень керівниками освітніх організацій та розкрито зміст і структуру психологічної готовності керівників освітніх організацій до прийняття управлінських рішень.

214. Решитько Т. О. Особливості розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку». *Розвиток творчих здібностей дітей в умовах закладу дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Дніпро, 12 квітня 2021 року). Дніпро : «Генезум», 2021. С. 52–55.

Анотація. У статті визначено фактори, які впливають на розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку. Зазначено, що розвиток творчих здібностей у дітей - необхідна складова у вихованні майбутньої оригінальної особистості. Кардинальні зміни в суспільному та економічному житті України висувають нові завдання по вихованню всебічно розвинутої дитини, здатної засвоювати нові знання та навички у сучасному конкурентному світі.

215. Рогинська Я. М. Виготовлення бізіборда : дидактичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vigotovlenna-biziborda-dla-doskilnat-500105.html>.

Анотація. Дана розробка містить матеріал, який можна використовувати як на занятті так і в повсякденному житті дошкільнят, а саме : розвивати дрібну моторику рук, увагу, уяву, образне мислення. Бізіборд - це розвиваюча дошка, яка доступна кожному. По суті, це дошка, на яку кріпляться всякі привабливі для дитини дрібнички. Підійде все, що можна вертити, крутити і клацати: різні замочки, кнопки, гачки, рахівниці, валики, тумблери.

216. Рогинська Я. М. Наступність ДНЗ та школи : план заходів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nastupnist-dnz-ta-skoli-500112.html>.

Анотація. Матеріал рекомендовано для вихователів та педагогів початкової ланки освіти. У ньому відображені провідні види діяльності дітей старшого дошкільного та учнів молодшого шкільного віку. Це дозволить здійснити поступовий перехід до навчання як нового провідного виду діяльності у першій період початкової освіти.

217. Семеніченко М. М. Пошуково-дослідницька діяльність у сучасному дошкільному закладі. *Інформаційний науково-методичний журнал «Освіта Сумщини»*. 2021. № 1(49). С. 87–91.

Анотація. Висвітлено дослідницьку діяльність дітей дошкільного віку в різних видах діяльності. Розкрита проблема пізнавальної активності дошкільників, як одну з найактуальніших у теорії та практиці дошкільного виховання.

218. Сенька М. Ю. Подорож до автопарку LEGO : інтегроване заняття. 4-6 рік життя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podoroz-do-avtoparku-lego-431829.html>.

Анотація. У конспекті інтегрованого заняття використані сучасні ігрові прийоми з елементами дослідницької, творчої діяльності із використанням сучасних інноваційних технологій (коректурна таблиця, ІКТ, проблемна ситуація т.д) для розвитку мовлення, мислення та самостійності дітей; удосконалення обстежуваних, творчих вмінь; виховання бережливого ставлення до створеної власноруч роботи.

219. Сенька М. Ю. Подорож до автопарку LEGO : конспект інтегрованого заняття. 4-6 рік життя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podoroz-do-avtoparku-lego-431829.html>.

Анотація. У конспекті інтегрованого заняття використані сучасні ігрові прийоми з елементами

дослідницької, творчої діяльності, задіяні сучасні інноваційні технології (коректурна таблиця, ІКТ, проблемна ситуація) для розвитку мовлення, мислення та самостійності дітей; вдосконалення обстежувальних, творчих вмінь; виховання бережливого ставлення до створеної власноруч роботи.

220. Сенька М. Ю. Потреби людини: які вони? : заняття. Середній дошкільний вік. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ekonomicne-vihovanna-potrebi-ludini-aki-voni-431854.html>.

Анотація. Конспект заняття для дітей середнього дошкільного віку з економічної освіти. Побудовано згідно з вимог БКДО, із використанням інноваційних технологій та сучасних підходів для розвитку економічної свідомості дошкільника.

221. Сенька М. Ю. Потреби людини: які вони? Економічне виховання : середній дошкільний вік. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ekonomicne-vihovanna-potrebi-ludini-aki-voni-431854.html>.

Анотація. Конспект заняття для дітей середнього дошкільного віку з економічної освіти. Побудовано відповідно до вимог БКДО. З використанням інноваційних технологій та сучасних підходів для розвитку економічної свідомості дошкільника.

222. Сеніна С. І. Колобок наш не простий, Колобок наш сніговий : інтегроване заняття для дітей середнього дошкільного віку. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/84985>.

Анотація. Зима дарує малюкам велику радість, особливо зимові розваги. Як допомогти малюкам емоційно відгукуватись на зимові явища природи, властивості снігу? *Теза В. Сухомлинського про те, що найсприятливішими умовами для розвитку творчості дітей є спостереження за природою, щоразу набуває актуальності.*

223. Скідан В. М. Україна – рідний край: конспект інтегрованого заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovanе-zanatta-ukraina-ridnij-kraj-skidan-vm-vihovatel-konotopskogo-zdo-no1-orlatko-525868.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту інтегрованого заняття мовленнєвого спрямування з використанням інтелектуальних карт.

224. Слюсар А. С., Гринько В. Г. Секрети природничої лабораторії. *Дошкільне виховання*. 2021. № 6. С. 12-13.

Анотація. Публікація містить казку - улюблена справа маленьких театралів, що формує у дітей звички складати одяг та взуття на місяць.

225. Соломко В. О. Вправи з LEGO на музичному занятті. *Гурткова робота у закладах дошкільної освіти: класичні схеми та прогресивні підходи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 19 березня 2021 року). Полтава : Генезум, 2021. С. 46–52.

Анотація. У статті описані розроблені ігрові вправи з LEGO до різних видів діяльності: вивчення поспівок, відтворення ритму пісні, створення ритмічного супроводу, слухання музики, пояснення елементарної музичної теорії.

226. Соломко В. О. Геловін по-українському : сценарій розваги для дітей молодшого дошкільного віку. *Музичний керівник*. 2021. URL: <https://emuzker.mcfr.ua/919122>.

Анотація. Сценарій містить ігри, ігри-естафети, руханки, конкурс – домашнє завдання «Творчі родзинки», матеріали для скачування.

227. Соломко О. П. На гостини до старого Мак Дональду : конспект заняття для дітей середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-integrovanого-zanatta-z-prioritetom-movlennevih-zavdan-dla-ditej-serednogo-doskilynogo-viku-5-j-rik-zitta510214.html>.

Анотація. Конспект інтегрованого заняття з пріоритетом мовленнєвих завдань для дітей середнього дошкільного віку. Супроводжується мультимедійною презентацією, музичним супроводом, переглядом мультфільму за темою заняття та завданням художньо-творчого характеру з використанням трафаретів свійських тварин. Заняття містить інноваційну технологію, таку як робота за коректурною таблицею, а також насичене багатьма дидактичними іграми: «Один-багато», «Дитинчата-дорослі», «Сховай тваринку».

228. Соломко О. П. Неймовірні пригоди або шлях до королівства Неуків : конспект заняття для дітей середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nejmovirni-prigodi-abo-slah-dokorolivstva-neukiv-510262.html>.

Анотація. Конспект інтегрованого заняття з пріоритетом логіко-математичних завдань для дітей старшого дошкільного віку. Супроводжується цікавим сюрпризним моментом з мультимедійною презентацією та музичним супроводом. Заняття містить інноваційну технологію, таку як робота за математичною коректурною таблицею, а також насичене багатьма дидактичними іграми логіко-

математичного спрямування: «Танграм», «Геометричне меню». «З'єднай кількість з цифрою», «Порахуй шкільне приладдя», «Знайди потрібну цифру».

229. Старостенко В. А. «Овочі. Город»: конспект лексико – граматичного заняття для дітей старшого віку із ЗНР. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-ovochi-gorod-256474.html>.

Анотація. Опубліковане заняття містить матеріал по темі «Овочі. Город», на якому розкривається питання важливості збагачення активного словника дітей на основі знань та уявлень про довкілля.

230. Старостенко В. А. Використання прийомів та методів мнемотехніки на логопедичних заняттях: методична розробка. *Всеосвіта*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-prijomiv-ta-metodiv-mnemotehniki-na-logopedicnih-zanattah-484529.html>.

Анотація. Матеріал направлений на стимулювання в дошкільників розумової активності, сприянню вирішення винахідницьких завдань за допомогою мнемотехнічних методів та прийомів.

231. Стасік Л. П. Конспект заняття-тренування із застосуванням вправ степ-аеробіки початкового рівня складності для дітей середнього дошкільного віку 5 року життя. Інноваційна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 20 травня 2021 року). Кропивницький: Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 57–595.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту заняття з фізичного виховання для дітей середнього дошкільного віку 5 р.ж. з використанням степ-технології.

232. Стахова Л. Л. Формування елементів грамоти у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення засобом рухливої гри. Всеукраїнський логопедичний фестиваль Логофест – 2021: матеріали Всеукраїнського логопедичного фестивалю (21 травня 2021 року, м. Суми). Суми: ФОП Цьома С.П., 2021, С. 55–57. <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/11403>.

Анотація. У публікації визначено значення рухливої гри у корекційно-розвитковій роботі з дітьми, які мають порушення мовлення, наведені зразки рухливих ігор.

233. Стахова Л. Л., Андрієвський О. О. Попередження порушень писемного мовлення в дітей старшого дошкільного віку. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації*: матеріали X Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. (м. Суми), 18 листопада 2021 року). Суми: ФОП Цьома С. П., 2021. С. 165–169.

Анотація. У статті висвітлено питання попередження порушень писемного мовлення, значення даної роботи з дітьми дошкільного віку, представлено результати обстеження дітей старшого дошкільного віку з метою раннього виявлення порушень письма та читання.

234. Стахова Л. Л., Матюшенко В. В. Збагачення словника дітей молодшого шкільного віку. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації*: матеріали X Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. (м. Суми, 18 листопада 2021 року). Суми: ФОП Цьома С. П. 2021. С. 169–173.

Анотація. У статті висвітлено методику збагачення словника дітей молодшого шкільного віку засобом казки, представлено принципи, на яких ґрунтується впровадження методики, види роботи з казкою, завдання зі збагачення та активізації словника прикметниками, іменниками, дієсловами, прислівниками.

235. Стахова Л. Л., Овсієнко Т. В. Предметна діяльність як засіб розвитку мовлення дітей із алалією. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації*: матеріали X Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. (м. Суми, 18 листопада 2021 року). Суми: ФОП Цьома С. П. 2021. С. 173–178.

Анотація. У статті висвітлено методику розвитку мовлення дітей із моторною алалією, використання предметно-ігрової діяльності, зазначено принципи, на яких ґрунтується впровадження методики, умови, основні напрями корекційної роботи, надано зразки завдань.

236. Стахова Л. Л., Шаповал В. С. ІКТ як засіб збагачення та активізації словника дітей із загальним недорозвитком мовлення III рівня. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації*: матеріали X Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції. (м. Суми, 18 листопада 2021 року). Суми, 2021. Суми: ФОП Цьома С. П., 2021. С. 178–183.

Анотація. У статті розглядаються наукові погляди щодо особливостей словника дітей передшкільного віку із загальним недорозвитком мовлення III рівня; теоретично обґрунтовано застосування ІКТ технологій у роботі зі збагачення та активізації словника дітей із загальним недорозвитком мовлення.

237. Сторчак Г. М. Гурткова робота «Чарівний світ емоцій»: методична розробка гурткової роботи у старшому дошкільному віці. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/gurtkova-robota-charivnij-svit-emocij-421528.html>.

Анотація. Публікація містить розробку планування гурткової роботи у старшому дошкільному віці для вихователів та практичних психологів.

238. Сторчака Г. М. Настрій мого дня : конспект корекційно-розвивального заняття психолога з дітьми дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-korekcijno-rozvivajne-zanatta-na-rozvitok-emocijnoi-sferi-ditej-serednogo-doskilnogo-viku-nastrij-mogo-dna-414533.html>.

Анотація. Публікація містить конспект корекційно-розвивального заняття на розвиток емоційної сфери дітей середнього дошкільного віку.

239. Сторчака Г. М. Органи чуття : дидактична гра для дошкільнят. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/didakticna-gra-organi-cutta-421524.html>.

Анотація. Розробка містить дидактичний роздатковий матеріал для дошкільнят, щоб формувати у них уявлення про органи чуття і їх значення для життєдіяльності організму; розвивати уміння визначати продукти, предмети, мелодії за допомогою органів чуття; виховувати бережливе ставлення до свого організму.

240. Сторчака Г. М. Розвиток пізнавальних процесів старших дошкільників : конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-korekcijno-rozvivajuce-zanatta-psihologa-z-rozvitku-piznavalnih-procesiv-starsih-doskilnikov-414536.html>.

Анотація. Публікація містить конспект корекційно-розвивального заняття з розвитку пізнавальних процесів старших дошкільників. Для психологів, які працюють у ЗДО.

241. Суворова С. А. В гості до грибка-лісовичка : інтегроване-заняття з логіко-математичним навантаженням для дітей молодшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/v-gosti-do-gribka-lisovicka-395569.html>.

Анотація. Публікація містить конспект інтегрованого заняття-подорожі до лісу, де діти допомагають зайчику, виконавши всі завдання.

242. Суворова С. А. Граючись-навчаємось : фото дидактичного матеріалу для роботи з дітьми з логіко-математичного розвитку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/foto-material-graucis-navcaemos-412165.html>.

Анотація. Публікація містить фото дидактичного матеріалу для логіко-математичного та мовленнєвого розвитку, який можна використовувати на заняттях та для індивідуальної роботи.

243. Суворова С. А. День народження білки : інтегроване заняття з логіко-математичного розвитку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovane-zanatta-z-logiko-matematicnogo-rozvitku-den-narodzenna-bilki-412158.html>.

Анотація. Публікація містить конспект цікавого, інтегрованого заняття з логіко-математичного розвитку для молодшого дошкільного віку, де діти вчать порівнювати предмети, оперувати знаннями про геометричні фігури.

244. Суворова С. А. Допоможемо лісовим мешканцям підготуватись до зими : інтегроване заняття з логіко-математичного розвитку для дітей старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-dopomozemo-lisovim-meskancam-pidgotuvatis-do-zimi-412157.html>.

Анотація. Публікація містить конспект ігрового заняття-подорожі до лісу де діти, допомагаючи лісовим мешканцям, вирішують приклади, знаходять числа-сусіди, складають з частин ціле, порівнюють числа, тобто граючись-навчаються.

245. Суворова С. А. Подорож до країни Мультиляндії : інтегроване заняття-гра з пріоритетом логіко-математичного розвитку та мовленнєвого розвитку для дітей середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podoroz-do-kraini-multlandii-395565.html>.

Анотація. Публікація містить конспект ігрового заняття в якому діти здійснюють подорож в космос на літаючій тарілці, щоб допомогти друзям.

246. Сударенко І. Л., Бідна С. П. Казка про загублений чобіток. Театралізоване дійство для дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2021. № 12. С. 26–27.

Анотація. Запропонована казка особлива. Придумана авторками для своїх вихованців, коли формували звички складати одяг і взуття на місця.

247. Тертишна М. В. Добре у сім'ї зростати разом з мамою і татом. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-kompleksnogo-zanatta-z-prioritetom-movlennevih-zavdan-z-elementami-mnemotehniki-dla-starsih-doskilnat-512524.html>.

Анотація. Подано конспект комплексного заняття з пріоритетом мовленнєвих завдань (з елементами мнемотехніки) для старших дошкільників. Матеріал конспекту удосконалив знання дітей про родину, членів сім'ї, вміння розрізняти та класифікувати людей за статтю, скласти вірші про сім'ю за допомогою сюжетних картин та мнемодоріжок.

248. Ткаченко С. Г. Безпечний дім для малюка : програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/bezpecnij-dim-dla-maluka-417831.html>.

Анотація. У даній програмі презентований зміст роботи з дітьми середнього дошкільного віку, спрямований на забезпечення здорового способу життя, виховання у дітей особистої безпеки та формування елементарних навичок самозахисту у навколишньому світі.

249. Ткаченко С. Г. Маленькі друзі Світлофора : інтегроване заняття для дітей середнього дошкільного віку з пріоритетом соціо-творчих завдань (аплікація). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-malenki-druzi-svitlofora-421486.html>.

Анотація. Інтегрована діяльність з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей молодшого та середнього дошкільного віку спрямована на закріплення з дітьми правил безпечного перебування вдома в різних ситуаціях.

250. Ткаченко С. Г. Місто дорожніх знаків : конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-misto-doroznih-znakiv-404719.html>.

Анотація. Дотримання правил безпечного життя має стати свідомою необхідністю для дитини. Заняття спрямоване на вироблення у дітей старшого дошкільного віку навичок безпечної поведінки на дорозі та розвитку загальної культури поведінки. Насичений цікавими іграми, віршованими творами матеріал, легкий для сприймання дітьми, допоможе їм швидко запам'ятати серйозні та важливі речі.

251. Ткаченко С. Г. Світ дорожнього руху : програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/programma-z-formuvanna-osnov-bezpecnoi-povedinki-ditej-doskilnogo-viku-svit-doroznogo-ruhu-421070.html>.

Анотація. Програмовий матеріал спрямований на забезпечення безперервного процесу у здобутті знань і вмінь з безпеки дорожнього руху у маленьких пішоходів і пасажирів та допоможе їм почуватися у сучасному світі впевнено і безпечно.

252. Толстенко Ю. В. Забави для Оленки : заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-zabavi-dla-olenki-405383.html>.

Анотація. Заняття можна використовувати у роботі з дітьми раннього віку. Де продовжується розширене знайомство з новими забавлянками, примовками колісковими піснями. Закріплюються назви кольорів, засвоюється просторова орієнтація, розширюється словниковий запас дітей.

253. Толстенко Ю. В. Лісова школа : заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-dla-starsoi-grupi-lisova-skola-398207.html>.

Анотація. Матеріал розрахований для дітей старшого дошкільного віку, де діти засвоюють звичку вітатися, ділитися враженнями, застосовувати отримані знання для вирішення поставлених проблем з допомогою цеглинок LEGO, тим самим поповнюючи свої знання з дослідницької діяльності, намагаючись висловлювати свої думки послідовно, узгоджуючи слова в роді, числі, відмінку.

254. Трипольська С. В. Створи власну історію (розвивальне заняття). *Заклад дошкільної освіти: досвід роботи вихователів та керівників гуртків* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2021 року). Одеса : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 297–298.

Анотація. Опублікований конспект розвивального заняття містить вправи на розкриття особистісного потенціалу кожної дитини.

255. Трубочанінова Г. І. Зайчення : заняття з нетрадиційного малювання для середнього дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-netradicijnogo-maluvanna-dla-serednogo-doskilnogo-viku-zajcena-415521.html>.

Анотація. Публікація містить конспект заняття з нетрадиційного малювання для середнього дошкільного віку де діти вчатьяся нетрадиційно малювати - технікою «сухий пензлик», пухнастого зайчика. Діти малюють ціточками.

256. Трубочанінова Г. І. Планування : планування з нетрадиційного малювання для старшого дошкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/planuvanna-z-netradicijnogo-maluvanna-415527.html>.

Анотація. Публікація містить планування занять з нетрадиційного малювання для дітей старшого дошкільного віку, де розписано: Тема заняття відповідно пори року, завдання та матеріал до кожного заняття. Буде корисно для вихователів та батьків.

257. Трубочанінова Г. І. Прикраси для новорічної ялинки : інтегроване заняття з нетрадиційного малювання для дітей I молодшої групи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovane-zanatta-z-netradicijnogo-maluvanna-prikrasi-dla-novoricnoi-alinki-415540.html>.

Анотація. Публікація містить конспект Інтегрованого заняття з нетрадиційного малювання «Прикраси для новорічної ялинки» для дітей I молодшої групи. Це цікаве, ігрове заняття де діти вчаться малювати кришечками, вони прикрашають новорічну ялинку різнокольоровими кульками.

258. Трубочанінова Г. І. Чарівна зима : заняття з нетрадиційного малювання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-z-netradicijnogo-maluvanna-carivna-zima-415518.html>.

Анотація. Публікація містить конспект заняття з нетрадиційного малювання для дітей старшого дошкільного віку де діти вчаться малювати нетрадиційною технікою - малювати свічкою, а потім фарбувати губкою.

259. Убіраєва Л. Ю. Загадковий гість із мультфільму «Фіксіки» : комплексне заняття для дітей старшого дошкільного віку ЗНМ III рівня (ознайомлення із соціумом з пріоритетом логіко-математичних завдань). *Заклад дошкільної освіти: досвід роботи вихователів та керівників гуртків 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2021 року). Одеса : «Генезум», 2021. С. 7–11.

Анотація. У публікації подано розробку комплексне заняття для дітей старшого дошкільного віку ЗНМ III рівня. Ця розробка допоможе формувати бажання у дітей пізнавати нове, викликати подив від зустрічі з несподіваним; розвивати пізнавальну активність, спонукаючи дітей до самостійного пошуку відповідей на запитання; закріплювати дні тижня, пори року; оперувати цифрами, закріплювати вміння співвідносити кількість предметів із цифрою, вправляти в розрізненні кількісної та порядкової лічби, визначати суміжні числа; вправляти у прямій та зворотній лічбі в межах 10; знання про структуру задачі; закріплювати знання дітей про геометричні фігури, розширювати просторові уявлення дітей під час роботи на аркуші паперу, розв'язувати вішовані задачі, розвивати у дітей математичне та логічне мислення, активність, зорову і слухову пам'ять; продовжувати розвивати у дітей активне мовлення під час відповідей, вправляти в узгодженні числівників з іменниками під час відповіді на запитання : – Який? – Скільки? Систематизувати навички класифікувати предмети за певною ознакою, використовуючи елементи ейдетики; виховувати уважність, стриманість, колективізм та інтерес до математики.

260. Філь С. В. Інноваційні підходи до формування креативної особистості дошкільника. *Всеосвіта*. 2021. URL: info@vseosvita.ua.

Анотація. У статті проаналізовано використання різноманітних технік, що розвивають творчий потенціал дітей; дозволяють ставити нові завдання перед вихованцями і стимулювати пошукову дослідницьку активність.

261. Філь С. В. Нетрадиційна техніка малювання як засіб розвитку дитячої образотворчої діяльності. *Прапор перемоги*. 2021. URL: prapor.ok@meta.ua.

Анотація. Матеріал містить опис та аналіз нетрадиційних технік малювання. За правильного підходу до виховання дітей, креативність можна зберегти на все життя, а творчість – перетворити на життєву цінність дитини.

262. Харченко А. І. Розвиток комунікативних навичок дітей дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення. *Логофест 2021* : матеріали логопедичного фестивалю (м. Суми, 21 травня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 69–72.

Анотація У статті проаналізовано важливість зображувальної діяльності для формування комунікативних навичок у дітей із загальним недорозвиненням мовлення. Поданні ігри на розвиток комунікативних навичок.

263. Худолей І. О. Розвиток творчого потенціалу дітей старшого дошкільного віку засобами художньо-естетичної діяльності. *Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспектив* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Казахстан, 19-20 листопада 2021 року). Казахстан : Гельветика, 2021. С. 75–78.

Анотація. У статті розкрито творчий потенціал дошкільника в різних видах діяльності, подано види занять за характером діяльності та змістом.

264. Царицина Г. О. Умови розвитку творчих здібностей дитини в системі дошкільної освіти. *Priority directions of science and technology development* : VI International Scientific and Practical Conference (м. Київ,

лютий 2021 року). 420 с.

Анотація. В розробці викладено роль педагога в освітньому процесі, який повинен створити таке середовище, яке б сприяло розвитку усіх складових процесу творчості.

265. Царицина Г. О. Умови розвитку творчих здібностей дитини в системі дошкільної освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvitok-tvorcih-zdibnostej-ditini-v-sistemi-doshkilnoi-osviti-398577.html>.

Анотація. В розробці викладено роль педагога в освітньому процесі, який повинен створити таке середовище, яке б сприяло розвитку усіх складових процесу творчості.

266. Циба Г. В. Юний еколог : квест гра-заняття для дітей старшого дошкільного віку. *Особливості корекційно-ігрової діяльності у роботі вихователя закладу дошкільної освіти 2021* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Рівне, 22 січня 2021 року). Рівне : «Генезум», 2021. С. 6–9.

Анотація. У публікації подано розробку квест гри-заняття. Ця розробка допоможе формувати у дітей старшого дошкільного віку вміння сприймати зображення через уявні відчуття (звуки, аромати, дотик) і передавати їх у зв'язному висловлюванні; активізувати процес зв'язного мовлення під час використання сучасних методів словесної творчості; сприяти засвоєнню дітьми логіки сюжетної розповіді; формувати у дітей основи екологічної культури; розширити та систематизувати знання про природу, формувати інтерес до проблеми охорони природи, ознайомити дітей з правилами поведінки в природі; розвивати бажання вносити посильний внесок у природоохоронне виховання населення, розвивати кругозір, мислення, зв'язне мовлення; виховувати турботливе ставлення до природи.

267. Цибенко Л. Д. Використання елементів краєзнавства в дошкільній освіті. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 262–266.

Анотація. У статті висвітлено ряд завдань у краєзнавчій роботі сучасної дошкільної освіти – формування громадянської компетентності, інтересу до своїх родинних і національних витоків, прагнення продовжувати традиції свого роду, самостійності у здобутті краєзнавчих знань, розвитку пізнавальних інтересів до батьківського роду, рідної природи, материнської мови та пісні.

268. Циганок О. М. ТРВЗ-технології у роботі з дошкільниками. Розвиваємо уяву : ігротренінг для вихователів із застосування методів ТРВЗ у роботі з дошкільниками. *Дитячий садок*. № 15-16. 2021. С. 39.

Анотація. Публікація містить розробку ігротренінгу для вихователів з використання методів та прийомів ТРВЗ-технології у роботі з дітьми.

269. Цимбаліст М. М. Happy Halloween party : конспект заняття для вихователів старших груп. *БВДС*. 2021. № 12 С. 30–32.

Анотація. Подано конспект заняття з вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку у закладах дошкільної освіти, який знайомить педагогів з використанням англійських дитячих пісень та методами і прийомами для формування комунікативних умінь та навичок.

270. Цьомка І. С. Використання технології сторітелінг у роботі з дітьми дошкільного віку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-vikoristannya-tehnologi-storitelling-u-roboti-z-ditmi-doshkilnogo-viku-250465.html>.

Анотація. У статті розкрито питання, пов'язані з використанням новітньої технології у закладах дошкільної освіти, відображено засоби, методи і форми її застосування. Подано відображення процесу інформатизації суспільства й освіти у вітчизняній та зарубіжній педагогічній літературі.

271. Цьомка І. С. Маленькі помічники : конспект комплексного заняття. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-integrovanogo-zanyattya-251327.html>.

Анотація. Подано конспект комплексного заняття з пріоритетом мовленнєвого розвитку дітей молодшого дошкільного віку. В ігровій формі діти знайомляться з овочами і працею людей на городі.

272. Цьомка І. С. Мурашки - наші друзі *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-provedenna-sposterezenna-na-temu-muraski-nasi-druzi-dla-ditej-serednogo-doshkilnogo-viku-viklikati-interes-do-navkolisnogo-svitu-486251.html>.

Анотація. Автором представлено конспект проведення спостереження за мурашками з дітьми середнього дошкільного віку. Дітей ознайомлюють з особливостями зовнішнього вигляду мурах, їх способом життя; прищеплюється любов до природи та бережне ставлення до комах.

273. Цьомка І. С. Подорож казковим лісом : конспект інтегрованого заняття. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-zanyattya-z-movlennevo-rozvitku-251321.html>.

Анотація. Подано конспект інтегрованого заняття з використанням технології «Сторітелінг» та карток Пропна для дітей середнього дошкільного віку. Розробка зацікавить вихователів, які опікуються розвитком монологічного мовлення та формуванням мовленнєвої компетенції дошкільників.

274. Цьомка І. С. Сторітеллінг як метод навчання : конспект консультації для вихователів закладу дошкільної освіти. *На Урок*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konsultacia-dla-vihovateliv-storitelling-ak-metod-navcanna-485832.html>.

Анотація. Подано конспект консультації для вихователів закладу дошкільної освіти. Змістовно розкрито сутність технології сторітелінг, а саме - значення терміну, розказано про автора, який винайшов цю технологію. Доведено ефективність використання цієї технології для формування монологічного мовлення дошкільників. Описано методи і прийоми, які стануть у нагоді при використанні технології сторітелінг.

275. Цьомка І. С. Сучасні технології навчання на заняттях : майстер-клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sucasni-tehnologii-navcanna-na-zanattah-485838.html>.

Анотація. Подано матеріали майстер-класу для вихователів ЗДО. Автор знайомить вихователів з інноваційними методами і прийомами у вивченні художньої літератури на заняттях і у повсякденному житті дошкільників.

276. Цьомка І. С. Усі професії потрібні, усі професії важливі : конспект інтегрованого заняття. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/integrovanе-zanyattya-na-temu-usi-profesi-potribni-usi-profesi-vazhliivi-dlya-molodsho-grupi-251602.html>.

Анотація. Подано конспект інтегрованого заняття з пріоритетом мовленнєвої діяльності для роботи з дітьми старшого дошкільного віку щодо їх ознайомлення з професіями дорослих. Заняття подане в ігровій формі. Використано різні види діяльності дітей.

277. Цьомка І. С. Червона калина під вікном : конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-cervona-kalina-485842.html>.

Анотація. Конспект заняття з патріотичного виховання для дітей середнього дошкільного віку по ознайомленню їх з національними символами України.

278. Чайка О. А. Національно-патріотичне виховання дошкільнят, система роботи вихователя-методиста закладу дошкільної освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-nacionalno-patrioticne-vihovanna-doskilnat-406259>.

Анотація. Публікація містить презентацію досвіду роботи з національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

279. Чаус О. М. Киці в мистецтві та навколо. Проект освітньої діяльності з дошкільниками за напрямками STREAM – освіти для дітей старшого дошкільного віку. *Сучасні педагогічні ідеї у сфері роботи закладів дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 15 березня 2021 року). Харків : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 57–64. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/kharkiv-15032021>.

Анотація. Запропонована освітня діяльність для дітей старшого дошкільного віку побудована з активним застосуванням практичної й дослідницької діяльності дітей, на основі принципу міжпредметної інтеграції за альтернативною програмою «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіті»: «Бачу, чую, відчуваю, граю, творю» та залученням усіх аналізаторів.

Розробка стане в нагоді студентам педагогічних інститутів та коледжів, які навчаються за спеціальністю «Дошкільна освіта», вихователям та іншим педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти.

280. Ченчик А. О. ДЕРЕВА ВОСЕНИ. Цільова прогулянка до осіннього саду. *Інноваційна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 20 травня 2021 року). Кропивницький : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. 46 с. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/kropyvnytskyi-20052021>.

Анотація. Цільова прогулянка сприяє закріпленню знань дітей про зміни, що відбуваються з деревами в осінній період. Допомогає встановлювати взаємозв'язки у природі, сприяти формуванню екологічно-доцільної поведінки, виховувати дбайливе ставлення до природи, відповідальність за природу рідного краю.

281. Ченчик А. О. Спостереження за птахами. Розробка заходу. Цільова прогулянка до парку. *Ігрова та виховна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 03 травня 2021 року). Івано-Франківськ : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. 29 с. URL: <https://genezum.org/pdf/zbirnyk/ivano-frankivsk-03042021>.

Анотація. Прогулянка сприяє уточненню уявлень дітей про зміни в житті птахів весною (приліт птахів, гніздування, виведення потомства). Розвиває спостережливість, доброзичливість по відношенню до птахів.

282. Черкай Л. В. До горобини до гостини : конспект інтегрованого заняття для дітей 4 року життя. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87266>.

Анотація. В занятті висвітлено природничо-дослідницька робота, яка формує в дітей пізнавальну активність, надає їм реальну можливість досліджувати, експериментувати, збагачувати радісні відчуття від відкриттів.

283. Чудеса А. М. Особливості використання степ-аеробіки в практиці закладу дошкільної освіти. *Інноваційна діяльність у роботі вихователя закладу дошкільної освіти* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 20 травня 2021 року). Кропивницький : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 53–57.

Анотація. Публікація містить статтю, в якій викладено особливості впровадження інноваційної здоров'язберігаючої технології степ-аеробіки у роботі з дошкільниками, форми організації та структуру проведення занять з використання даної технології.

284. Шалда Н. В. Жодного дня без улюблених журналів. *Дошкільне виховання*. 2021. № 12. С. 12.

Анотація. Стаття розкриває роль та значення фахових видань для працівників дошкільної освіти видавництва «Світлич».

285. Шалда Н. В. Проблемні запитання – імпульс для дослідження. Освітні ситуації для дітей усіх вікових груп. *Дошкільне виховання*. 2021. № 11. С. 24–27.

Анотація. Стаття розкриває роль відкритих запитань та проблемних ситуацій, що спонукають дітей до власних досліджень, пошуків, підказок, самостійного пошуку інформації про об'єкти довкілля, тим самим стимулюють розвиток критичного мислення дошкільників.

Публікація буде корисною для вихователів-методистів, вихователів, практичних психологів закладів дошкільної освіти.

286. Шалда Н. В., Кузьменко Ю. П. Природу поважаймо і про себе дбаймо. Цикл занять для дітей середньої групи. *Палітра педагога*. 2021. № 4. С. 10–15.

Анотація. Представлено цикл занять для дітей середньої групи, зміст яких націлений на засвоєння правил безпеки в довкіллі через безпосередні спостереження, дослідження, пізнавальні бесіди і дотепні поетичні твори.

Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

287. Шалда Н. В., Кузьміна Т. В. Світять весело в п'яті ліхтарики й ліхтарі. Освітня ситуація для дітей середньої групи за програмою «STREAM – освіта, або Стежинки у Всесвіт». *Дошкільне виховання*. 2021. № 12. С. 28–31.

Анотація. Запропонована розробка розкриває приклад освітньої діяльності з дітьми середнього дошкільного віку з активним застосуванням практичної й дослідницької діяльності дітей, побудована на основі принципу міжпредметної інтеграції за альтернативною програмою «STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт». Розробка стане в нагоді студентам педагогічних інститутів та коледжів, які навчаються за спеціальністю «Дошкільна освіта», вихователям та іншим педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти.

288. Швадченко О. О. Метод проєктів як засіб креативно-пізнавальної діяльності дошкільників. *Заклад дошкільної освіти: досвід роботи вихователів та керівників гуртків* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 лютого 2021 року). Одеса : Центр прогресивної освіти «Генезум», 2021. С. 74–76.

Анотація. У статті розглянуто теоретичні аспекти методу проєктів як інноваційної технології та способи успішного впровадження проєктної діяльності в освітній процес з дітьми дошкільного віку.

289. Шевич К. В. Код економічної класифікації видатків – це не страшно. *Практика управління дошкільним закладом*. 2021. № 10. С. 48–50.

Анотація. Стаття є підказкою для керівників ЗДО, які переходять на автономію. Вона допоможе визначити код економічної класифікації видатків для планування і здійснення витрат, роз'яснить принципи їх визначення та систему перерозподілу коштів між ними.

290. Шевченко В. М. Лялька-мотанка, як засіб формування національної свідомості дошкільника. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції. Суми, 2021. С. 277–281.

Анотація. У статті розглянуто використання ляльки-мотанки в процесі навчання та виховання, як об'єкта художньо-трудової діяльності у сучасній національній системі виховання підростаючого покоління. Стаття буде корисна педагогам закладів дошкільної освіти.

291. Штика Ю. О. Веселкова подорож : заняття (молодша група, малювання). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/veselkova-podoroz-molodsa-grupa-maluvanna-413032.html>.

Анотація. В даній розробці автор пропонує в динамічній, веселій, яскравій, цікавій формі дати нові знання про світ транспорту та уточнити вже набуті, а також зацікавити до малювання. Вчити правильно тримати олівець, наносити рівномірно штрихи, виконувати завдання охайно, відповідально. Руханка, яку пропонує автор, підібрана дуже вдало і позитивно налаштовує малят на плідний, творчий процес.

292. Штика Ю. О. Зимовий вернісаж : заняття (молодша група, малювання трафаретом та поєднання з аплікацією). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-zimovij-vernisaz-399040.html>.

Анотація. Дана розробка спрямована на розвиток сенсорного сприйняття, розвиток логічного мислення, слухової уваги, протягом всього заняття потребує активної мовленнєвої діяльності. Під час заняття малята в цікавій ігровій формі зможуть ознайомитися з новим видом зображувальної діяльності – малювання трафаретом та продовжити вправлятися в малюванні пензликом. Розмішуючи всі елементи на аркуші дошкільнята зможуть проявити самостійність, власне бачення сюжету.

293. Штика Ю. О. Пробудження лісу від зимового сну : заняття (середня група, малювання в поєднанні з аплікацією, ознайомлення з природним довкіллям, розвиток мовлення). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/probudzenna-lisu-vid-zimovogo-snu-431888.html>.

Анотація. Дане заняття інтегроване і поєднує в собі кілька видів діяльності та має глибокий пізнавальний зміст. Багато уваги приділяється логічному мисленню дітей та активному розвитку мовлення. Основна тема це природо зберігання. Творчі завдання запропоновані дітям дають можливість індивідуально, за власним баченням виконати їх.

294. Штика Ю. О.: Півникове горе : заняття (молодша група, малювання). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-pivnikove-gore-404465.html>.

Анотація. Зміст заняття має цікавий сюжет, застосовуються різні методи та прийоми. Вдало поєднана зміна різних видів діяльності, які доповнюють одна одну. Під час заняття діти зможуть розширити свої знання про домашніх птахів, та в цікавій формі закріпити їх. Цікаво створені проблемні завдання мають заохотити малят до їх вирішень та підготувати до основного виду діяльності – зображувального.

295. Якименко І. Б. Пригоди Петрика та Яринки у царстві лісової Феї : сценарій музичної вистави за участі дітей старшого дошкільного віку та батьків. *Всеосвіта*. 2021. <https://vseosvita.ua/library/avtorskij-scenarij-muzicnoi-vistavi-za-ucastu-ditej-i-batkiv-prigodi-petrika-ta-arinki-u-carstvi-lisovoi-fei-za-motivami-tvoriv-v-suhomlinskogo-485831.html>.

Анотація. В даному матеріалі представлений конспект музичної вистави екологічного спрямування для дітей старшого дошкільного віку.

296. Ясюк І. К. Використання педагогами інноваційних технологій в роботі з дітьми дошкільного віку : семінар-практикум для педагогів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/seminar-praktikum-vikoristanna-pedagogami-innovacijnih-tehnologij-v-roboti-z-ditmi-doskilnogo-viku-484930.html>.

Анотація. Даний захід проводиться з метою ознайомити педагогів з поняттями «педагогічна технологія» та «інноваційна діяльність»; підвищити професійну компетентність з питання впровадження інноваційних технологій в роботі з дітьми та з питання роботи в напрямі розвитку творчого потенціалу дошкільника; продовжувати роботу щодо вивчення та практичного використання інноваційних технологій.

297. Ясюк І. К. Економічний брейн-ринг : педагогічна гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/private/document/484914-aa31>.

Анотація. Публікація містить конспект педагогічної гри з використанням інтерактивних форм роботи з педагогами щодо соціально-економічного виховання дошкільників.

298. Ясюк І. К. Формування логіко-математичної компетентності дошкільників. Інтерактивний семінар. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/interaktivnij-seminar-formuvanna-logiko-matematichnoi-kompetentnosti-doskilnikov-484922.html>.

Анотація. В даному матеріалі представлений конспект інтерактивного семінару «Формування логіко-математичної компетентності дошкільників». Даний захід проводиться з метою підвищити професійний рівень педагогів, педагогічну майстерність, рівень знань щодо формування логіко-математичної компетентності дошкільників відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти.

4.2. Початкова освіта

1. Абрамчук І. М. «Буква «Ща». Позначення буквосполучення [шч]. Вимова і написання слова Батьківщина. А. Камінчук «Це моя Україна» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-bukvascha-poznachennya-neyu-bukvospoluchennya-shch-vimova-i-napisannya-slova-batkivschina-ukra-na---nasha-batkivschina-256663.html>.

Анотація. Авторський матеріал містить методичну розробку уроку української мови. Ця публікація допоможе уточнити і закріпити знання учнів про звукосполучення [шч], яке позначається буквою щ; учити правильно артикулювати слова зі звукосполученням [шч], вправляти у правильній вимові і правильному написанні слів з буквою «ща»: активізувати і поповнювати словниковий запас учнів.

2. Ананьєва Н. С. Рослини : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/roslini-1186251.html>.

Анотація. Тест створений для узагальнення знань учнів 3 класу з теми «Різноманітність рослин і тварин» інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

3. Ананьєва Н. С. Яка роль повітря у природі : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yaka-rol-povitrya-u-prirodi-1140659.html>.

Анотація. Тест створений для узагальнення знань учнів 3 класу з теми «Явища природи. Тіла і речовини» інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

4. Ананьєва Н. С. Які бувають рослини. Як розмножуються рослини : тест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/yaki-buvayut-roslini-yak-rozmnozhuuyutsya-roslini-1192034.html>.

Анотація. Тест створений для узагальнення знань учнів 3 класу з теми «Різноманітність рослин і тварин» інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

5. Базарова В. В. Співдоповідь «Компетентісно орієнтоване навчання молодших школярів: перспективи і проблеми». *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/spivdopovid-kompetentnisno-oriyentovane-navchannya-molodshyh-shkolyariv-perspektyvu-i-problemy/>.

Анотація. У даній співдоповіді розкрито опис ключових та предметних компетентностей молодших школярів. Реалізація компетентнісного підходу в навчанні передбачає спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових компетенцій особистості. Результатом такого процесу має бути сформованість загальної компетентності людини, яка включає сукупність ключових компетенцій і є інтегрованою характеристикою особистості.

6. Балінська В. В. Поняття «пара». Парні й непарні числа : презентація. Математика. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-urok-podoroz-parni-ta-neparni-cisla-licba-parami-498547.html>.

Анотація. Презентація містить матеріали по темі «Парні й непарні числа». Метою є ознайомити дітей із поняттями «пара», «парні числа» й «непарні числа», навчити лічити парами, закріпити знання складу чисел; розвивати логічне мислення, обчислювальні навички.

7. Балінська В. В. Таблиці для розчитування. Буква Д : презентація. Українська мова. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-tablici-dla-rozcituvanna-bukva-d-494892.html>.

Анотація. Презентація містить чистомовки, рухомі склади та слова. Використовується на початку уроку для розвитку артикуляції та швидкості читання. Читання складів, слів з буквою Д.

8. Бездідько Я. С. Додавання і віднімання багатоцифрових чисел : діагностувальна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-z-temi-dodavannya-i-vidnimannya-bagatocifrovih-chisel-268821.html>.

Анотація. Конспект діагностувальної роботи містить завдання для учнів 4 класу.

9. Бездідько Я. С. Іменник : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/imennik-1170179.html>.

Анотація. Матеріал містить запитання та завдання для учнів 4 класу з теми «Іменник», що дає змогу перевірити набуті учнями знання.

10. Бендюг А. І. Золота пшениця. Українська народна казка : тест до тексту. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/zolota-pshenicya-ukra-nska-narodna-kazka-1115005.html>.

Анотація. Тест з літературного читання для учнів 4 класів до української народної казки «Золота пшениця» за підручником Н. Богданець-Білокаленко, який містить 12 запитань за змістом.

11. Бендюг А. І. Міфи. Слов'янські боги : тести до тексту. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mifi-slov-yanski-bogi-1141731.html>.

Анотація. Тест з літературного читання для учнів 4 класів за підручником Н. Богданець-Білоskalенко, який містить 11 запитань за змістом.

12. Бендюг. А. І. Іменник : діагностувальна робота. На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostuvalna-robota-z-temi-imennik-265862.html>.

Анотація. Діагностувальна робота з теми «Іменник» для учнів 4 класу за підручником М. Захарійчук містить завдання різних видів: списування, завдання на вибір правильної дії та практичні завдання на застосування правил. Розроблена система бального оцінювання.

13. Білевщук Н. М. Компетентнісний підхід в освіті: теорія і практика: збірник матеріалів ІІ регіонального науково-методичного семінару (м. Глухів, 25 листопада 2021 року) / за заг. Ред. Ольги Вишник. Глухів : Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, 2021. 73 с.

Анотація. У статті розкривається поняття про формувальне оцінювання в новій українській школі, його складові, визначається його цінність. Рекомендовано для учителів початкової школи, представників адміністрації загальноосвітніх закладів, студентів.

14. Бойко Г. М. Промінці дружби : квест. Учительський журнал on-line. 2021. URL: <http://teacherjournal.in.ua/rozrobky/categories/vikhovni-zakhodi>.

Анотація. Квест «Промінці дружби» розроблений для використання у виховній роботі з учнями 3-4 класів початкової школи. У квесті розвиток розумових здібностей, логічного мислення відбувається у поєднанні з руховою активністю, яка організовується за принципами командної гри.

15. Болтай А. В. Ми живемо в Євразії : презентація. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-mi-zhivemo-v-vrazi-269132.html>.

Анотація. Презентація «Ми живемо в Євразії» створена для учнів 4 класу з метою ознайомлення з рослинами і тваринами, яких не побачиш на інших материках.

16. Болтай А. В. Традиційні зимові свята України : презентація. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-tradiciyni-zimovi-svyata-ukra-ni-269095.html>.

Анотація. Презентація «Традиційні зимові свята України» створена для учнів 4 класу з метою ознайомлення із зимовими святами України та традиціями українського народу, пов'язаними з ними, а також історією виникнення цих свят.

17. Борзаниця Ю. Г. Множення і ділення багатоцифрових чисел на одноцифрове : діагностувальна робота. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-5-mnozheniya-i-dilennya-bagatocifrovih-chisel-na-odnocifrove-218268.html>.

Анотація. Діагностувальна робота з математики для 4 класу за підручником В. М. Богдановича, метою якої є перевірка навички письмового множення та ділення, порядок виконання арифметичних дій, вміння розв'язувати задачі на зведення до одиниці та рівняння на знаходження невідомого дільника, вміння розв'язувати задачі на знаходження сторони прямокутника за відомою площею та стороною.

18. Борисенко Л. Г. Буква Ї, позначення звуків [йі]. Друкування букв, складів, слів. Українська мова. 1 клас. Методичний портал. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/sertif/88104>.

Анотація. Урок розроблено згідно Програми НУШ під керівництвом Р. Шияна. Метою є ознайомлення з буквою і та її звуковим значенням, вдосконалення навичок читання, друкування букв, складів, слів. Використані методи та прийоми сприяють активізації роботи учнів, розвитку пізнавальної діяльності.

19. Бугай Ю. В. День народження класної родини : розробка першого уроку. 1 клас. Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/persij-urok-den-narodzenna-klasnoi-rodini-472167.html>.

Анотація. Опублікувала на сайті vseosvita.ua розробку першого уроку у 1 класі «День народження класної родини», яка може корисною для вчителів перших класів.

20. Бугай Ю. В. Мнемотехніка – спосіб поліпшення засвоєння нової інформації : презентація. Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-mnemotehnika-sposib-polipsenna-zasvoenna-novoi-informacii-472177.html>.

Анотація. У презентації міститься теоретичний матеріал та опис власного досвіду вчителя з реалізації вищезгаданої проблеми, а також, практичне застосування мнемотехніки на уроках української мови та літературного читання.

21. Бугай Ю. В. Природа взимку : тест з курсу «Я досліджую світ». 1 клас. Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pryroda-vzymku-174048.html>.

Анотація. Опубліковано тести з курсу «Я досліджую світ» для 1 класу. Підібрано різноманітні завдання з даної теми з урахуванням вікових особливостей учнів. Метою тестових завдань є перевірити

якість засвоєння учнями вищезгаданої теми.

22. Бугай Ю. В. Як зберегти ялинці життя? : конспект уроку та презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-ta-prezentacia-z-a-doslidzuiu-svit-na-temu-ak-zberegti-alinci-zitta-522238.html>.

Анотація. У розробці уроку міститься теоретичний матеріал про користь хвойних рослин, про те, як святкують Новий рік у інших країнах світу. Під час уроку використовуються інтерактивні методи: «Ажурна пилка», «Фішбоун». У презентації міститься допоміжний матеріал до уроку, тестові завдання.

23. Букіна О. М. Велика буква Л. Читання складів, слів з вивченими буквами. Опрацювання тексту «Ключ журавлів». Багато значень слова «ключ» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-navcanna-gramoti-citanna-dla-1-klasu-493855.html>.

Анотація. Конспект уроку з навчання грамоти містить різні види вправ і завдань для учнів 1 класу, що надає змогу провести урок у цікавій та пізнавальній формі. Основний вид запропонованої на уроці діяльності – ігровий, що збільшує можливість залучення до роботи більшої кількості дітей та продуктивність уроку в цілому. Передбачено завдання для учнів з особливими освітніми потребами.

24. Букіна О. М. Написання великої букви Л, складів та слів з нею : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-navcanna-gramoti-pismo-dla-1-klasu-493858.html>.

Анотація. Конспект уроку з навчання грамоти для учнів 1 класу містить різні вправи та завдання, що сприяють розумінню учнями теми уроку, удосконалюють навички письма складів, слів з вивченою буквою. Передбачено завдання для учнів з особливими освітніми потребами. Використані джерела: освітній портал «Всім ррхх», сайт «Розвиток дитини».

25. Буянова Н. В. Букви я, ю, є, ї, щ : онлайн-тести. На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bukvi-ya-yu-e-sch-860135.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

26. Буянова Н. В. Є. Гуцало. «Сім'я дикої качки» : онлайн-тести. На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vgen-gucalo-los-863916.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

27. Буянова Н. В. Літописні оповіді. «Повість минулих літ» : онлайн-тести. На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/litopisni-opovidi-povist-minulih-lit-713233.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

28. Буянова Н. В. Склад. Поділ слів на склади : онлайн-тести. На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/sklad-podil-sliv-na-skladi-1133149.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

29. Васильєва Н. В. Прості задачі на обчислення тривалості події, дати її початку, дати закінчення події : презентація. Математика. 4 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-matematiki-243503.html>.

Анотація. Презентація вміщує приклади задач та завдань, пов'язаних з темою уроку математики для 4 класу.

30. Васькіна В. М. Домашні улюбленці за підручником Т. Рублі, Т. Щеглової урок з інтегрованого курсу «Мистецтво». 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-integrovanogo-kursu-mistectvo-1-klas-domasni-ulublenci-417750.html>.

Анотація. Розширення знань учнів про домашніх улюбленців, як образи тварин використовують у музиці; слухання музичних творів; виконання ритмічних вправ; створення шумового оркестру; поетапне малювання котика. Розвиток творчої уяви дітей, фантазії. Використання цеглинок LEGO.

31. Войтенко С. І. Івасик-Телесик : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/ivasyk-telesyk-170276.html>.

Анотація. Тест для учнів 1 класу за змістом української народної казки «Івасик-Телесик».

32. Войтенко С. І. Математика : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/matematyka-3010-356712.html>.

Анотація. Тест для учнів 2 класу містить завдання на порівняння чисел, обчислення виразів на додавання та віднімання в межах 20, розв'язування простих і складених задач, обчислення периметра багатокутника.

33. Войтенко С. І. Як шукати інформацію : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/yak-shukaty-informatsiiu-164176.html>.
Анотація. Тест з інформатики для 2 класу містить завдання про пошук інформації в мережі Інтернет, використання різних браузерів, запити та найдоречніші джерела інформації.
34. Воропай Г. І. Додавання в межах 10 : розробка уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-matematiki-dodavanna-v-mezah-10-504518.html>.
Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з математики за підручником О. М. Гісь та І. В. Філяк для учнів 1 класу, на якому учні будуть закріплювати вміння додавати в межах 10, утворювати рівності на основі складу числа, складати за малюнками приклади на додавання. Урок містить різноманітні вправи на закріплення навичок усної лічби, на розвиток логічного мислення у дітей, а також роботу з використанням мережі інтернет для виконання онлайн-завдань на сайті «Розумники».
35. Ганжа В. І. The Ukrainian/British/American character : презентація. Англійська мова. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-the-ukrainianbritishamerican-character-336680.html>.
Анотація. Порівняльна характеристика народів України, Америки та Великобританії. допоможе учням дізнатися про характеристику народів Великобританії, Америки та України та порівняти їх. відмітити їх схожість та в той же час відмінність один від одного.
36. Ганжа В. І. This is my school : конспект. Повторення та узагальнення вивченого матеріалу. Англійська мова. URL: <https://vseosvita.ua/library/anglijska-mova-konspekt-this-is-my-school-510880.html>.
Анотація. Даний конспект стане в нагоді для повторення та систематизування вивченого лексичного та граматичного матеріалу, закріплення вживання питальних структур «What is this that?», «Where is a...?» та відповідей «This/That is...»; вдосконалення вміння учнів вживати граматичні структури в усному діалогічному мовленні.
37. Ганжа В. І. Їжа : діагностична робота. Англійська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-z-temi-iza-428350.html>.
Анотація. Тест. Робота для закріплення знань з теми «Їжа», засвоєння учнями нових ЛО та граматичних навичок. Перевірка умінь на складання речень. Завдання укладено відповідно до Типових освітніх програм НУШ і підручника Англійська мова: підручник для 2 кл. закл. загал. серед. освіти.
38. Ганжа В. І. КТП «Англійська мова» 2 клас. II семестр. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/ktp-anglijska-mova-2-klas-ii-semestr-485483.html>.
Анотація. КТП. Підручник «ENGLISH WITH SMILING SAM» 2 (автор О. Д. Карп'юк) на основі типової освітньої програми для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко.
39. Ганжа В. І. Множина іменників : тест на закріплення вивченого граматичного матеріалу. Англійська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/test-341728.html>.
Анотація. Тест містить різнорівневі завдання за програмою рівня стандарту у двох варіантах на перевірку граматичного матеріалу.
40. Ганжа В. І. Святковий календар осені : презентація. Я досліджую світ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ads-prezentacia-svatkovij-kalendar-oseni-485482.html>.
Анотація. Мультимедійна презентація на урок в 2 класі ЯДС. Тема «Святковий календар осені». Знайомство дітей з осінніми святами та народними традиціями, визначними датами нашої країни. Поглиблення знань учнів про свята.
41. Ганжа В. І. Табличне множення чисел на 8 і на 9 : діагностувальна робота. Математика. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tablicne-mnozenna-cisel-na-8-i-na-9-diagnostuvalna-robota-510835.html>.
Анотація. Дана діагностична робота проводиться з метою виявлення рівнів сформованості результатів навчання та на виявлення прогалин у даній темі, та планування подальшої роботи з формування цих результатів на більш високому рівні.
42. Гаркавенко А. Г. Календарне планування з курсу «Культура добросусідства». На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarne-planuvannya-z-kursu-kultura-dobrosusidstva-212161.html>.
Анотація. Календарне планування курсу за вибором «Культура добросусідства». Може бути використане для 2 або 3 класу, бо цей курс вивчається частинами. Це планування розроблене до 2 частини. (Сулицина), стане у нагоді вчителям початкових класів, які впроваджують курс «Культура добросусідства».

43. Гаркавенко А. Г. Онлайн-тести для вчителів початкових класів. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/moe>.

Анотація. Онлайн-тести можна використовувати вчителям на уроках у початковій школі для швидкого опитування. Доречно застосовувати як домашнє завдання.

44. Гаркавенко А. Г. Україна : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ukra-na-246182.html>.

Анотація. Презентація може бути використана у початковій та середній школі. QR- коди містять : відео «ДНК України й українців», інтерактивну мапу країни, веб-квест «Україна» (веб-квест Ірини Грек).

45. Гетьманенко І. В. Є колір свій у кожній пори, і нам усі відомі кольори! : заняття для дітей старшої групи з ФФНМ. *Палітра педагога*. 2021. № 3. С. 16–18.

Анотація. Публікація містить розробку корекційно-розвиткової освітньої діяльності з дітьми-логопатам в рамках інтегрованого заняття з групою дітей з використанням LEGO технології.

Розробка стане в нагоді вчителям-логопедом, вихователям спеціальних груп для дітей з вадами мовлення.

46. Гетьманенко І. В. Звуки голосні шукаємо і додому повертаємо. Заняття для дітей старшої групи. *Дошкільне виховання*. 2021. № 3. С. 26–28.

Анотація. Публікація містить розробку корекційно-розвиткової освітньої діяльності з дітьми-логопатам в дошкільному закладі.

Розробка стане в нагоді вчителям-логопедом, вихователям спеціальних груп для дітей з вадами мовлення.

47. Годинець Т. О. Закріплення звукового значення букви Н н. Складання запитань до малюнків у парах. Використання службових слів (без вживання терміну). Письмо великої Н. Списування з рукописного тексту : урок. Українська мова. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zakriplennya-zvukovogo-znachennya-bukvi-n-n-skladannya-zapitan-do-malyunkiv-u-parah-vikoristannya-sluzhbovih-sliv-bez-vzhivannya-terminu-pismo-veliko-n-n-spisuvannya-z-rukopisnogo-te-252062.html>.

Анотація. Конспект уроку вміщує види завдань, скерованих на досягнення очікуваних результатів, коли учень називає та виділяє звуки і склади у словах; називає і характеризує голосні і приголосні; відшукує на малюнку предмети, у назвах яких є звук н; виконує звуковий аналіз слів; читає склади, слова, речення з вивченими буквами; складає запитання до малюнків та дає на них відповіді; називає елементи та пояснює послідовність написання великої Н; пише слова, речення з вивченими буквами.

48. Годинець Т. О. Педагогічна технологія «Росток». Задачі на рух. Дії з іменованими числами : діагностувальна робота. Математика. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pedagogichna-tehnologiya-rostok-kontrolna-robota-z-matematiki-po-temi-zadachi-na-ruh-di-z-imenovanimi-chislami-235442.html>.

Анотація. Зміст діагностувальної роботи скеровано на перевірку рівня сформованих в учнів навичок швидких обчислень; спонукає до активного мислення; сприяє різносторонньому розвитку учнів, зміцненню їх знань з математичних дисциплін, виникненню внутрішніх мотивів навчання; розвитку кмітливості, активізації розумової діяльності; забезпечує активність, зацікавленість учнів до вивчення точних наук.

49. Годинець Т. О. Число і цифра 5. Порівняння чисел у межах 5. Написання цифри 5. Склад числа 5 : урок, презентація. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-pazl-chislo-i-cifra-5-porivnyannya-chisel-u-mezhah-5-napisannya-cifri-5-sklad-chisla-5-252060.html>, <https://naurok.com.ua/urok-pazl-chislo-i-cifra-5-porivnyannya-chisel-u-mezhah-5-napisannya-cifri-5-sklad-chisla-5-252059.html>.

Анотація. Конспект уроку і презентація вміщують матеріал, що допомагає вчителю формувати поняття про число і цифру 5; учити співвідносити кількість предметів і цифру, цифру і число; учити писати цифру 5; порівнювати числа в межах 5; розуміти поняття «попереднє» і «наступнє» число; практикувати порядкову і кількісну лічбу; розвивати мислення; виховувати організованість, самостійність, наполегливість.

50. Голубенко Н. С., Кузнецова О. В. Комунікативна компетентність як складова професійної підготовки сучасного фахівця початкової освіти. *Проблеми, досвід та вдосконалення методичної роботи у закладах освіти* : матеріали Всеукраїнської науково – практичної конференції. Харків, 2021. С. 93–96.

Анотація. У статті розкриваються характерні особливості комунікативної компетентності, як стратегічного складника сучасної освіти. Особливе значення надається формуванню комунікативної компетентності фахівців початкової освіти, та необхідності здійснення компетентнісного підходу в підготовці майбутніх вчителів.

51. Гониченко О. М. Додавання виду 430 + 260. Розв'язування і порівняння задач. Складання і розв'язування обернених задач. Перетворення іменованих чисел : урок. *На Урок*. 2021.

URL: <https://naurok.com.ua/urok-na-temu-dodavannya-vidu-430-260-rozv-yazuvannya-i-porivnyannya-zadach-skladannya-i-rozv-yazuvannya-obnernenih-zadach-peretvorenniya-imenovanih-chisel-275201.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ і завдань для учнів 3 класу, що надає змогу провести урок в пізнавальній формі. Матеріал містить вправи і задачі на розвиток обчислювальних навичок, вміння аналізувати задачі, творчо працювати над задачею.

52. Гониченко О. М. Нумерація трицифрових чисел : діагностувальна робота. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-4-numeraciya-tricifrovih-chisel-275218.html>.

Анотація. Матеріал містить різні види завдань, що надає змогу перевірити засвоєння теми «Нумерація трицифрових чисел» та вміння розв'язувати задачі на знаходження невідомого числа за його частиною.

53. Горенко Н. О. Організація патріотичного виховання в закладі освіти за сучасних умов. *Організація освітньо-виховного процесу в Глухівському ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою: досвід роботи* : методичний посібник. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2021. С. 46–53.

Анотація. У статті проаналізовано змістові аспекти національно-патріотичного виховання, висвітлено основні завдання громадянсько-патріотичного виховання школярів із метою формування в них національної свідомості та самосвідомості.

54. Горенко Н.О. Овочі і фрукти в житті людини: stem-проєкт. *Елементи STEM в освіті – основа розвитку творчої дитини* : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 46–66.

Анотація. Публікація містить методичну розробку для учнів 3-го класу. Школярі ознайомляться з різноманітністю овочів та фруктів, інформацією про місце їх вирощування, сформулюють уявлення про корисне і здорове харчування.

55. Грицай С. П. Animals' Likes and Dislikes : презентація Англійська мова. 2 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-at-the-zoo-239905.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку уроку з англійської мови для учнів 2 класу під час вивчення теперішнього простого часу. Можна використовувати під час дистанційного навчання, так як опис завдань презентовано на слайдах.

56. Грінько Л. І. О. Радущинська «Кишенькові гроші» (уривок з повісті «Щоденник Славка Хоробріка») : тест з літературного читання. 2 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/o-radushinska-kishenkov-i-grosi-urivok-z-povisti-schodennik-slavka-horobrika-s-88-89-1307870.html>.

Анотація. Тест містить 11 завдань з однією правильною відповіддю. Він призначений для перевірки розуміння учнями прочитаного тексту за підручником О. Савченко «Українська мова та читання» 2 клас.

57. Грудиніна Н. В. Організація роботи космічних патрулів в початковій школі: стаття. *Вища педагогічна освіта в Україні: історичний вимір та виклики сьогодення* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 18 березня 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка. 2021. С. 48–51.

Анотація. У статті описано роботу космічних патрулів щодо фіксування за допомогою фотографічних пристроїв фактів входження в атмосферу землі космічних об'єктів (з досвіду роботи).

58. Губаренко О. В. Вивчаємо арифметичні дії додавання і віднімання : презентація. Математика. 1 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vivchaemo-arifmetichni-di-249919.html>.

Анотація. Презентація «Вивчаємо арифметичні дії додавання і віднімання». Даний матеріал допомагає учням поширити знання про арифметичні дії додавання і віднімання.

59. Губаренко О. В. Вивчаємо число і цифру 6 : урок. Математика. 1 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-vivchaemo-chislo-i-cifru-6-249449.html>.

Анотація. Даний матеріал допомагає учням ознайомитися з утворенням числа 6, цифрою 6, розвиває уміння порівнювати числа в межах 6; вчить складати і читати приклади на додавання за предметними малюнками; виховує інтерес до математики.

60. Губаренко О. В. Досліджуємо склад чисел першого десятка : урок. Математика. 1 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/doslidzhuemo-sklad-chisel-pershogo-desyatka-278619.html>.

Анотація. Даний матеріал уроку математики в 1 класі на тему «Досліджуємо склад чисел першого десятка» удосконалює вміння учнів виконувати вправи та розв'язувати задачі на засвоєння і застосування таблиць додавання і віднімання чисел в межах 10; формує обчислювальні навички і вміння.

61. Дворник Т. Г. Стіна слів до 1 місяця «Подорожуємо і відкриваємо світ» : презентація. Я досліджую світ. 3 клас. *На Урок.* 2021 URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-stina-sliv-3-klas-243386.html>.

Анотація. Презентація містить необхідну для вивчення кількість слів до предметного місяця «Подорожуємо і відкриваємо світ», перший тиждень. Матеріал для друку.

62. Дворник Т. Г. Стіна слів до 1 місяця «Подорожуємо і відкриваємо світ» : презентація. Я досліджую світ. 3 клас. *На Урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/prezentaci-stina-sliv-3-klas-243559.html>.

Анотація. Презентація містить необхідну для вивчення кількість слів до предметного місяця «Подорожуємо і відкриваємо світ», четвертий тиждень. Матеріал для друку.

63. Демченко Т. В. Картки для формувального оцінювання учнів 1-4 класів : картки. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/kartky-dlya-formuvalnogo-oczinuvannya-uchniv-1-4-klasiv/>.

Анотація. Публікація містить зразки карток для формувального оцінювання та рекомендації щодо виготовлення й використання таких карток під час навчального процесу.

64. Державецька Л. Є. Останнього дзвоника : сценарій свята. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/243910>.

Анотація. Сценарій розрахований на учнів 1-11 класів і може бути використаний у навчальних закладах під час проведення свята. У даному матеріалі надаються поради щодо використання музичного супроводу та дійств.

65. Дещенко Л. Г. Матеріали по самоаналізу уроків математика та українська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/samoanaliz-urokiv-matematika-ta-ukrainska-mova-493192.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали самоаналізу уроків математика та українська мова в початкових класах, для покращення в подальшому навчальних дисциплін та самоосвіти педагогічного працівника в подальшому. Публікація буде корисною для вчителів початкових класів.

66. Дещенко Л. Г. Навчатися легко й цікаво. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/navcatisa-legko-i-cikavo-497289.htm>.

Анотація. Публікація містить різні методи сприймання інформації в початкових класах під час дистанційного навчання. Публікація буде корисною для вчителів початкових класів.

67. Дихтяренко Т. О. At the Zoo : інтерактивні тести. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/at-the-zoo-quick-minds-2-1114324.html>.

Анотація. Тест розроблено для учнів 2 класу з метою перевірки знань з теми: «At the Zoo». Тест містить завдання для контролю засвоєння лексичного та граматичного матеріалу з теми.

68. Дорошенко Д. В. Розвиток LEGO-технології в освітньому середовищі НУШ. *Наука, освіта та суспільство в XXI столітті: наукові ідеї та механізми реалізації* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава 14 грудня 2021 року). 2021. С. 17–18.

Анотація. У матеріалах статті наведені приклади використання Lego в освітній діяльності відповідно до нового Державного стандарту освіти. Проаналізовано позитивні сторони цієї методики.

69. Дубовик Т. М. Додаємо і віднімаємо число 5. Обчислення виразів зручним способом. Робота над задачами : презентація. Математика. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-matematiki-na-temu-dodaemo-i-vidnimaemo-cislo-5-obcislenna-viraziv-zrucnim-sposobom-robota-nad-zadacami-413241.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку математики у 1 класі на тему «Додаємо і віднімаємо число 5. Обчислення виразів зручним способом. Робота над задачами». Розробка стане у нагоді вчителям НУШ, які навчають першокласників.

70. Дубовик Т. М. Конспект уроку української мови у 1 класі : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zakriplenna-vmin-pisati-vivceni-bukvi-413034.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку української мови у 1 класі з елементами інтерактивних технологій. Нестандартні уроки в початковій школі – одна з ефективних форм навчання молодших школярів. Матеріал допоможе вчителю НУШ закріпити вміння писати вивчені букви.

71. Дунаєвська Т. В. Електронні освітні ресурси. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-na-temu-elektronni-osvitni-resursi-432308.html>.

Анотація. Оновлення змісту освіти сьогодні вимагає розв'язання складної проблеми: як перетворити велику кількість знань у індивідуальне надбання та знаряддя кожної особистості. Реалізація будь-якої ідеї залежить виключно від людини та її бажання. Відповідно реформа освіти залежатиме від особи самого вчителя, який постійно перебуває в контакті з дитиною. ЕОР допомагають і полегшують роботу вчителя під час уроку.

72. Дунаєвська Т. В. Лепбук як засіб підвищення мотивації до навчання в системі НУШ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/lepbuk-ak-zasib-pidvisenna-motivacii-do-navcanna-v-sistemi-nus-433627.html>.

Анотація. Одна з концептуальних засад творення Нової української школи – перехід від «наповнення» дитини знаннями до компетентнісної освіти. Реалізація цього завдання значною мірою пов'язана із застосуванням таких методів навчання, які спонукають дітей порівнювати, класифікувати, аналізувати, узагальнювати результати своєї діяльності тощо. Учні молодших класів, з якими ми зараз працюємо, насамперед діти.

73. Дяченко В. М. Вечірник, Полуночник і Світанок : тест з літературного читання. Українська народна казка. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ukra-nska-narodna-kazka-vechirnik-polunochnik-i-svitanok-1126848.html>.

Анотація. Тестові завдання з літературного читання для перевірки розуміння змісту казки.

74. Дяченко В. М. Повторюємо таблицю множення і ділення : тест з математики. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/povtoriuemo-tablytsiu-mnozhenia-i-dilennia-381026.html>.

Анотація. Тестові завдання з математики для контролю знань та засвоєння вивченого матеріалу учнів 3 класу.

75. Дяченко В. М. Тест з математики. Повторюємо таблицю множення і ділення. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ukra-nska-narodna-kazka-vechirnik-polunochnik-i-svitanok-1126848.html>.

Анотація. Тестові завдання з математики для контролю знань та засвоєння вивченого матеріалу учнів 3 класу.

76. Завалій А. А. Акрівірші : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/akrovirshi-723757.html>.

Анотація. Тест створено для використання в 4 класі на уроці читання за підручником Віри Науменко «Літературне читання. 4 клас». Складається з 6 запитань з одним варіантом відповіді та 1 творче завдання на відновлення акривірша.

77. Завалій А. А. Борис Грінченко «Ксеня» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/boris-grinchenko-ksenya-769309.html>.

Анотація. Тест створено для використання в 4 класі на уроці читання за підручником Віри Науменко «Літературне читання. 4 клас». Складається з 8 запитань з одним варіантом відповіді (на знання змісту та визначення основної думки) та 1 завдання творчого характеру.

78. Завалій А. А. Дмитро Павличко «Плесо», «Синиця» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/dmitro-pavlichko-pleso-sinicya-703423.html>.

Анотація. Тест створено для використання в 4 класі на уроці читання за підручником Віри Науменко «Літературне читання. 4 клас». Складається з 8 запитань з однією відповіддю та 2 - з декількома варіантами. Тест складено за змістом двох поезій та містить відомості про життя і творчість Дмитра Павличка.

79. Завалій А. А. Іван Малкович «Понад Дніпро гуде метро» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/ivan-malkovich-ponad-dniprogude-metro-713896.html>.

Анотація. Тест створено для використання в 4 класі на уроці читання за «Хрестоматією сучасної української дитячої літератури для 3-4 класів». Складається з 7 запитань (на знання змісту, підбір рими та визначення основної думки вірша).

80. Завалій А. А. Марія Парр «Тоня Гліммердал» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/mariya-parr-tonya-glimmerdal-1026895.html>.

Анотація. Тест створено для перевірки знань змісту перших 2 розділів повісті Марія Парр «Тоня Гліммердал», який вивчається фрагментарно в 4 класі на уроці позакласного читання. Складається з 12 запитань з одним варіантом відповіді. Кожне завдання оцінюється 1 балом.

81. Завалій А. А. Пауль Маар «Що не день, то субота» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/paul-maar-scho-ne-den-to-subota-1026930.html>.

Анотація. Тест створено для перевірки знань змісту казки Пауля Маара «Що не день, то субота», який вивчається в 4 класі на уроці позакласного читання. Складається з 12 запитань з одним варіантом відповіді. Кожне завдання оцінюється 2 балом.

82. Завалій А. А. Підсумкова робота «Краса світу в художньому творі» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidsumkova-robota-krasa-svitu-v-hudozhnomu-tvori-741872.html>.

Анотація. Тест створено для використання в 4 класі на підсумковому уроці за темою «Краса світу в художньому творі» за підручником Віри Науменко «Літературне читання 4 клас». Складається з 5 запитань з одним варіантом відповіді та 2 завдання на встановлення відповідності. Тест дає змогу встановити знання літературознавчих понять (білий вірш, художні засоби, головна тема).

83. Завалій А. А. Позакласне читання «Три правди» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pozaklasne-chitannya-tri-pravdi-777581.html>.

Анотація. Тест створено для використання в 4 класі на уроці позакласного читання за посібником «Найкраще. 4 клас». Складається з 8 запитань з одним варіантом відповіді та 1 завдання на встановлення відповідності.

84. Завалій А. А. Роальд Дал «Чарлі і шоколадна фабрика» : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/roald-dal-charli-i-shokoladna-fabrika-1027035.html>.

Анотація. Тест створено для перевірки знань змісту перших 12 розділів казки-повісті Роальда Дала «Чарлі і шоколадна фабрика», який вивчається фрагментарно в 4 класі на уроці позакласного читання. Складається з 12 запитань з одним варіантом відповіді. Кожне завдання оцінюється 12 балами.

85. Завалій А. А. Творчість Олесі Мамчич : тест для перевірки знань учнів з літературного читання. 4 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/olesya-mamchich-706578.html>.

Анотація. Тест створено для використання в 4 класі на уроці читання за «Хрестоматією сучасної української дитячої літератури для 3-4 класів». Складається з 9 запитань за творчістю Олесі Мамчич (вірші «Будиночок із віршами», «Босо-взутий сніговик», «Про тиранозаврів та їжу», «Дід Андрій і лютий змії»). Завдання тесту виявляють в учнів вміння характеризувати головних героїв, висловлювати власні оцінні судження, перевіряють знання змісту прочитаних поезій.

86. Заведенко О. Ф. Ділення іменованих чисел. Ускладнені задачі на зведення до одиниці : урок. Математика. 4 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-uroku-z-matematyky-4-kl-dilennya-imenovanyh-chysel-uskladneni-zadachi-na-zvedennya-do-odynyczi/>.

Анотація. Конспект уроку з математики 4 класу, метою якого є навчити учнів ділити іменовані числа, правильно виконувати записи; удосконалювати вміння розв'язувати задачі, складати та обчислювати вирази; розвивати логічне мислення.

87. Заведенко О. Ф. Порівняння чисел в межах 20. Розв'язування задач : урок. Математика. 1 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/konspekt-uroku-z-matematyky-1-kl-porivnyannya-chysel-v-mezhah-20-rozvyazuvannya-zadach/>.

Анотація. Конспект уроку з математики 1 класу, метою якого є вчити учнів додавати і віднімати 1 в межах 20; порівнювати іменовані числа; формувати вміння розв'язувати задачі; вдосконалювати навички усної лічби; розвивати логічне мислення, увагу; виховувати любов до українських традицій.

88. Заведенко О. Ф. Факти і здогадки. Як отримують інформацію люди з порушенням зору? : урок. Я досліджую світ. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-yads-2-kl-fakti-i-zdogadki-yak-otrimuyut-informaciyu-lyudi-z-porushennyam-zoru-266714.html>.

Анотація. Конспект уроку з ЯДС 2 класу, метою якого є ознайомлення учнів з особливостями шрифту Брайля; навчити викладати слова; розвивати логічне мислення, мовлення, пам'ять, увагу; виховувати доброзичливість, співчуття та повагу.

89. Задорожня Л. М. Ми горді зватись українцями : виховний захід для учнів 1-4 класів. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87401>.

Анотація. Публікація містить сценарій та презентацію свята, яке допоможе актуалізувати знання учнів про державні та національні символи України, Конституцію України; формувати національну свідомість школярів, виховати патріотів рідної держави.

90. Заєць Л. П. Вивчаємо позатабличне множення і ділення : діагностувальна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-z-temi-vivcaemo-pozatablicne-mnozenna-i-dilenna-455011.html>.

Анотація. Публікація містить перевірку роботи з математики для учнів 3 класу, що дасть можливість перевірити рівень засвоєння матеріалу з теми «Вивчаємо позатабличне множення і ділення» за підручником С. Скворцової (задача на спільну роботу, вирази, рівняння, діаграма, периметр геометричних фігур).

91. Заєць Л. П. Додавання і віднімання багатоцифрових чисел : діагностувальна робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-dodavannya-i-vidnimannya-bagatocifrovih-chisel-268720.html>.

Анотація. Публікація містить перевірну роботу з математики для учнів 4 класу, що дасть можливість перевірити рівень засвоєння матеріалу з теми «Додавання і віднімання багатоцифрових чисел» за підручником С. Скворцової (задача на знаходження трьох чисел за трьома сумами, вирази, рівняння, діаграма, перетворення іменованих чисел).

92. Заєць Л. П. Захоплюємося сторінками історії України : тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testi-do-rozdilu-zahoplyemosya-storinkami-istorii-ukra-ni-261438.html>.

Анотація. Публікація містить тести з літературного читання для 4 класу, які складено за підручником О. Савченко, що дадуть можливість перевірити, як діти засвоїли твори даного розділу «Захоплюємося сторінками історії України».

93. Заєць Л. П. Прагнемо зрозуміти своїх предків : тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testi-do-rozdilu-pragnemo-zrozumiti-svo-h-predkiv-250009.html>.

Анотація. Публікація містить тести з читання для 4 класу, які складено за підручником О. Савченко, що дадуть можливість перевірити, як діти засвоїли міфи Стародавнього Єгипту, Стародавньої Греції, слов'янських народів.

94. Заїтченко Л. К. Освітнє середовище НУШ : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-osvitne-seredovise-nus-482552.html>.

Анотація. Дана презентація показує, як створити у класі НУШ безпечне сучасне освітнє середовище, яке стане осередком творчості, досліджень, нових відкриттів та вражаючих експериментів, як перетворити звичайний клас на територію дитини, місце, що спонукає мислити, знаходити нові рішення, мотивує та надихає.

95. Заточна Л. О. А. Костецький «Дивна звичка» : урок. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/virsh-rima-divna-zvichka-a-kosteckiy-260219.html>.

Анотація. Формування предметних компетентностей: читаємо: прогнозує орієнтовний зміст твору за заголовком, читає правильно та виразно вголос різні тексти, розповідає про прочитане, відповідає на питання, словесно моделює свою поведінку, пояснює зв'язок тексту з власним досвідом; взаємодіємо письмово: записує окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення речення на письмі, а також слів, які пишуться так, як вимовляються, редагує речення; театралізуємо: використовує голос, міміку, щоб передати емоції, імпровізує з інтонацією.

96. Заточна Л. О. Буквосполучення йо та ьо. Дискусія : урок. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/bukvospoluchennya-yo-ta-jo-diskusiya-260220.html>.

Анотація. Формування предметних компетентностей: взаємодіємо усно: уважно слухає вчителя і однокласників, доречно реагує на репліки, перепитує для уточнення почутої інформації, підтримує діалог, висловлює власне ставлення, аргументує; взаємодіємо письмово: записує окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення письмових робіт, а також слів, що пишуться так, як вимовляються, перевіряє написане, виправляє помилки; досліджуємо мовлення: аналізує звуковий склад слів, обирає букви на позначення звуків на письмі, враховуючі вивчені правила, пояснює значення синонімів, споріднених слів.

97. Заточна Л. О. Досліджуємо медіа «Дракон» (Дмитро Кузьменко) : урок. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/doslidzhuemo-media-dragon-dmitro-kuzmenko-258462.html>.

Анотація. Досліджуємо медіа: обговорює зміст і форму простого медіатексту, виявляє за допомогою вчителя очевидні ідеї; досліджуємо мовлення: аналізує звуковий склад слів; читаємо: прогнозує орієнтовний зміст твору за заголовком, читає виразно різні тексти, знаходить у тексті незнайомі слова, відповідає на питання за змістом, визначає головну думку твору, співвідносить сюжет з власним життєвим досвідом, розповідає про улюблених персонажів, висловлює емоції; взаємодіємо письмово: записує окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення письмових робіт, а також слів, що пишуться так, як вимовляються.

98. Заточна Л. О. План тексту «Лис і Кіт» (за мотивами казки Братів Грім) : урок. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kazka-abzac-plan-tekstu-lis-i-kit-za-motivami-kazki-brativ-grim-258460.html>.

Анотація. Формування предметних компетентностей: читаємо: прогнозує орієнтовний зміст твору за заголовком, читає виразно різні тексти, знаходить у тексті незнайомі слова, відповідає на питання за змістом, визначає головну думку твору, співвідносить сюжет з власним життєвим досвідом, висловлює

емоції; взаємодіємо письмово: записує окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення письмових робіт, а також слів, що пишуться так, як вимовляються.

99. Заточна Л. О. Пом'якшені приголосні звуки. Розвиток мовлення : урок. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pom-yaksheni-prigolosni-zvuki-rozvitok-movlennya-258461.html>.

Анотація. Формування предметних компетентностей: взаємодіємо письмово: записує окремі слова та речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення письмових робіт, а також слів, що пишуться так, як вимовляються; досліджуємо мовлення: аналізуємо звуковий аналіз слів, порівнює власне мовлення з мовленням інших (швидкість, вимова).

100. Заточна Л. О. Послідовність дій. Робота з дитячою книжкою: дитячий журнал (рецепти, поробки) : урок. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tekst-poslidovnist-podiy-robota-z-dityachoyu-knizhkoju-dityachiy-zhurnal-recepti-porobki-260224.html>.

Анотація. Формування предметних компетентностей: досліджуємо медіа: розуміє, яку інформацію містить обкладинка, висловлює власні враження і почуття відносно представлених журналів; читаємо: визначає послідовність подій, пояснює зв'язок між окремими повідомленнями, добирає потрібну інформацію з графічних носіїв, читає правильно та виразно вголос, відповідає на питання за змістом, визначає тему та головну думку твору, співвідносить сюжет з власним життєвим досвідом; взаємодіємо письмово: записує окремі речення, дотримуючись опрацьованих правил щодо оформлення письмових робіт; взаємодіємо усно: формулює власну думку, озвучує її, засвоює слова по темі «Преса, дитячі журнали», доцільно використовує їх у мовленні.

101. Зеленська Л. А. Книжечку ми розгортаємо – Курочці допомагаємо : заняття-гра для дітей раннього віку. *Палітра педагога*. 2021. № 5-6. С. 7–9.

Анотація. Публікація містить заняття-гру занять для дітей раннього віку, розкриває зміст освітньої діяльності з використанням посібника з ігровими завданнями, виготовленого власноруч.

Розробка стане в нагоді вихователям закладів дошкільної освіти.

102. Зелюкіна Л. М. Застосування технологій дистанційного навчання для якісного засвоєння навчального матеріалу в початковій школі: стаття. *Вища педагогічна освіта в Україні: історичний вимір та виклики сьогодення* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 18 березня 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка. 2021. С. 65–67.

Анотація. У статті розкрито особливості організації, технології, проблеми, переваги та недоліки дистанційного навчання в початковій школі.

103. Зінов'єва О. М. Українська кухня. Традиційні страви в піснях : фестиваль-гра для учнів 1-4 класів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/festival-gra-dla-ucniv-pocatkovih-klasiv-na-temu-ukrainska-kuhna-tradicijni-stravi-v-pisnah-501737.html>.

Анотація. Фестиваль-гра створена з метою розширити кругозір та поглибити знання дітей про традиційні українські страви; розвивати вокальні здібності учнів, культуру зв'язного мовлення, висловлювати власну думку; виховувати шанобливе ставлення та інтерес до народних традицій, побуту українців; сприяти духовному розвитку особистості.

104. Золотухіна К. М. Вивчення віршів на уроках читання за допомогою «Мнемотехніки» (мистецтво запам'ятовування) : матеріали до уроків. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/mnemotehnika-a-kosteckij-batkivsina-504486.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал до уроку літературне читання у 2 класі, який сприяє полегшенню запам'ятовувати вірші і збільшує обсяг пам'яті шляхом утворення штучних асоціацій. Заміна абстрактних об'єктів малюнками. Вірш А. Костецького «Батьківщина» представлений у вигляді малюнків для швидкого вивчення його напам'ять.

105. Іванова Т. Г. Твір-розповідь «По гриби» : урок розвитку зв'язного мовлення. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-rozvitku-zvaznogo-movlenna-tvir-rozpovid-po-gribi-496732.html>.

Анотація. Розробка допоможе розвивати зв'язне мовлення; розвивати вміння використовувати слова, близькі за значенням; розвивати вміння працювати з фрагментом тексту, ілюстрацією, закріпити знання про будову тексту-розповіді, вчити писати текст-розповіді за фрагментом, малюнком, збагачувати словник здобувачів освіти 4 класу.

106. Іванова Т. Г. Читацька квітка : дидактичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/didakticnij-material-citacka-kvitka-497092.html>.

Анотація. Даний матеріал містить ключові запитання до прочитаного твору, тож стане у пригоді педагогам-початківцям у роботі з художнім твором, розвиватиме в учнів любов до читання. Файл розміщено у xls-форматі (таблиця excel) і розбито на 6 аркушів.

107. Ілюхіна Т. В. «Твоя країна – Україна» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/tvoia-kraina-ukraina-250233.html>.

Анотація. Публікація містить завдання, спрямовані на закріплення знань про Україну, про державну символіку, виховує любов і повагу до Батьківщини, її символів, традицій.

108. Ілюхіна Т. В. Буквосполучення «йо», «ьо» : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/bukvospoluchennia-io-o-269501.html>.

Анотація. Публікація містить завдання, спрямовані на закріплення знань правильно вимовляти і розрізняти буквосполучення йо, ьо; удосконалювати навички звуко-буквеного аналізу.

109. Ілюхіна Т. В. Папужка за Людмилою Борщевською : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/papuzhkaza-liudmyloiu-borshchevskoiu-243336.html>.

Анотація. Публікація містить завдання, спрямовані навчити дітей відповідати на запитання за змістом прочитаного, розвиває уважність.

110. Ілюхіна Т. В. Числа другого десятка : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/chysla-druho-ho-desiatka-263557.html>.

Анотація. Публікація містить завдання спрямовані на закріплення знань утворення двоцифрових чисел із десятка і кількох одиниць, нумерація чисел першої сотні та додавання двоцифрових чисел без переходу через десяток.

111. Кабанова Н. П. Подорож до країни Логіки: методична розробка розвиваючого заняття для здобувачів освіти 1 класу. *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища* : методичний посібник. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 60–68.

Анотація. Публікація містить різні види вправ і завдань для здобувачів освіти 1 класу логіко-математичного спрямування з використанням інноваційних технологій. Розробка стане в нагоді вчителям НУШ, які навчають першокласників.

112. Кабанова Н. П. Подорож до країни Логіки: методична розробка розвиваючого заняття для здобувачів освіти 1 класу. *Урок – інтелектуальна основа освітнього середовища* : методичний посібник. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 60–68.

Анотація. Публікація містить різні види вправ і завдань для здобувачів освіти 1 класу логіко-математичного спрямування з використанням інноваційних технологій. Розробка стане в нагоді вчителям НУШ, які навчають першокласників.

113. Калініченко А. В. Дробі : тест для перевірки знань. Математика. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-dlya-perevirki-znan-drobi-212241.html>.

Анотація. Тест з математики для 4 класу на тему: «Дробі». Містить чотири варіанти відповідей, з яких лише один правильний. Дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

114. Калініченко А. В. Множення і ділення багатоцифрових чисел на одноцифрове число : контрольна робота № 5. Математика. 4 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-5-z-matematiki-mnozheniya-i-dilennya-bagatocifrovih-chisel-na-odnocifrove-chislo-212448.html>.

Анотація. Публікація містить 2 варіанти завдань. Розробка може бути корисною для підсумкового контролю знань.

115. Калініченко А. В. Природа материків : контрольна робота № 4. Природознавство. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prirodoznavstvo-4-klas-kontrolna-robota-no4-priroda-materikiv-419906.html>.

Анотація. Контрольна робота комбінована, подана у двох варіантах, кожен з яких складається з 10 завдань. Завдання контрольної роботи розроблено відповідно до оновленої навчальної програми у ред.2016 року). Орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів. Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних закладів.

116. Калюжна В. В. Активізація пізнавальної діяльності учнів шляхом впровадження інноваційних технологій. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/aktivizacia-piznavalnoi-dialnosti-ucniv-slahom-vprovadzenna-innovacijnih-tehnologij-399815.html>.

Анотація. В роботі розкриваються шляхи впровадження інноваційних технологій. Молодий шкільний вік - це період життя дитини, коли вона відвідує початкову школу. Дитина набуває внутрішньої позиції школяра, учбової мотивації. Учбова діяльність стає для неї провідною. Від її результативності безпосередньо залежить розвиток особистості дитини. Тому школа відіграє величезну роль у формуванні і розвитку дитини.

117. Калюжна В. В. Використання інтерактивних ігрових технологій на уроках у початкових класах. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-interaktivnih-igrovih-tehnologij-na-urokah-u-pocatkovih-klasah-400260.html>.

Анотація. В статті розкривається значення інтерактивних ігрових технологій на уроках в початкових класах. Враховуючи психологічні особливості учнів молодшого шкільного віку та рівень їхньої готовності до спілкування, вважаємо, що застосування інтерактивних технологій навчання в початковій школі варто розпочати з роботи в парах. Саме в процесі роботи в парах учні отримують можливість говорити, що є необхідним для цього вікового періоду.

118. Капоріна О. В. Андерсен -казкар Данії. Казка «Соловей» : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-g-k-andersen--kazkar-dani-kazka-solovey-263314.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про життя і творчість письменника, ілюстрації до казки «Соловей», порівняльну характеристику героїв казки.

119. Капоріна О. В. Досліджуємо склад числа 9 : презентація. Математика. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/matematika-1-klas-doslidzujemo-sklad-cisla-9-492798.html>.

Анотація. Презентація містить матеріал з вивчення складу числа 9, різні види завдань для закріплення теми, основний вид запропонованої на уроці діяльності-ігровий, що збільшує можливість залучення до роботи дітей.

120. Капоріна О. В. Закріплення звукового значення букви «ен», читання складів, написання великої букви Н : презентація. Навчання грамоти. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zakriplenna-zukovogo-znacenna-bukvi-en-citanna-skladiv-napisanna-velikoi-bukvi-n-494117.html>.

Анотація. Презентація містить навчальний матеріал до уроку навчання грамоти у 1 класі, тренажер для розчитування складів, основний вид запропонованої на уроці діяльності-ігровий, що підвищує зацікавленість дітей.

121. Капоріна О. В. Звуки н, н', позначення їх буквою «ен» : презентація. Навчання грамоти. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zvuki-n-n-poznacenna-ih-bukvou-en-493576.html>.

Анотація. Презентація містить навчальний матеріал до уроку навчання грамоти у 1 класі, різні види завдань для закріплення теми, основний вид запропонованої на уроці діяльності-ігровий, що підвищує зацікавленість дітей.

122. Капоріна О. В. Марк Твен. «Пригоди Тома Соєра». Характеристика образів Тома Соєра та Гекльберрі Фінна : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/mark-tven-prigodi-toma-soyera-harakteristika-obraziv-toma-soyera-ta-geklberri-finna-258343.html>.

Анотація. Конспект уроку до вивчення твору М.Твена «Пригоди Тома Соєра» з використанням методів та прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення здобувачів освіти. Робота на уроці направлена на розвиток самостійності учнів, їх уміння характеризувати персонажів твору.

123. Капоріна О. В. О. С. Пушкін. Вступ до поеми «Руслан і Людмила» : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-o-s-pushkin-vstup-do-poemi-ruslan-i-lyudmila-259683.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про життя і творчість письменника, особливості художнього твору.

124. Капоріна О. В. Протиставлення «справжнього» і «штучного» в казці Х. К. Андерсена «Соловей» : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/protistavlennya-spravzhnogo-i-shtuchnogo-v-kazci-g-k-andersena-solovey-258333.html>.

Анотація. Конспект уроку до вивчення казки Андерсена «Соловей» з використанням методів та прийомів, що дозволяють формувати критичне мислення здобувачів освіти.

125. Капоріна О. В. Число і цифра 9 : презентація. Математика. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/cislo-i-cifra-9-urok-matematiki-u-1-klasi-493184.html>.

Анотація. Публікація містить різні види вправ і завдань для учнів, що дозволяє в ігровій формі пояснити навчальний матеріал.

126. Капоріна О. В. Шарль Перро-зачинатель літературної казки : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-sharl-perro-zachinatel-literaturno-kazki-257738.html>.

Анотація. Презентація містить цікавий матеріал про відомого казкаря та його твори, довідковий матеріал з теорії літератури щодо особливості літературної казки.

127. Карпенко А. Б. Вправи по формуванню соціальної компетентності молодших школярів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vpravi-po-formuvannu-socialnoi-kompetentnosti-molodsih-skolariv-396508.html>.

Анотація. Мета публікації: навчити учнів працювати в групі та вибудовувати свою поведінку відповідно до соціальних норм і суспільних цінностей; вчитися поважати один одного та думки інших. Вправи можна використовувати як і під час уроку так і при проведенні ранкового кола в початковій школі.

128. Карпенко А. Б. Вправи різного рівня продуктивності на уроках читання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vpravi-riznogo-rivna-produktivnosti-na-urokah-citanna-396462.html>.

Анотація. У публікації описуються вправи на розвиток плавного складового читання; вправи на розвиток плавного складового читання з цілими причитуваннями окремих слів; вправи на розвиток читання цілими словами і групами слів.

129. Карпенко А. Б. Досліджуємо властивості води : розробку конспекту уроку. Урок. *На урок*. 2021. URL : <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-doslidzhuemo-vlastivosti-vodi-212394.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку для учнів 2 класу з предмету Я досліджую світ. Знайомить учнів з властивостями води, вчить встановлювати найпростіші взаємозв'язки у живій і неживій природі та розуміти цінність природи для життя людей.

130. Карпенко А. Б. Моє місто Урок. *На урок*. 2021. URL : <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-moe-misto-212390.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку для учнів 2 класу з предмету Я досліджую світ. На уроці учні визначають та описують місце свого проживання, знайомляться з пам'ятками культури рідної місцевості; вчать визначати місце безпечного відпочинку.

131. Карпенко А. Б. Організація дослідного навчання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dopovid-na-temu-organizacia-doslidnogo-navcanna-396402.html>.

Анотація. У публікації описуються етапи дослідного навчання для учнів початкової школи.

132. Карпенко А. Б. Педагогічні технології. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-pedagogichni-tehnologii-212397.html>.

Анотація. Публікація створена у формі таблиці, де описані принципи, змістові та методичні особливості педагогічних технологій.

133. Карпенко А. Б. Портфоліо як технологія виховання відповідальності у школярів на уроках у початковій школі. 2021. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/portfolio-ak-tehnologia-vihovanna-vidpovidalnosti-u-skolariv-na-urokah-u-pocatkovij-skoli-396369.html>.

Анотація. Для формування почуття відповідальності молодших школярів досить ефективним є запровадження технології портфоліо. Мета статті: проаналізувати портфоліо, як технологію виховання відповідальності у школярів на уроках у початковій школі. Ключові слова: технологія портфоліо, мета та цілі портфоліо, види портфоліо.

134. Карпенко А.Б. Сутність інтеграції змісту шкільної освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sutnist-integracii-zmistu-skilnoi-osviti-396454.html>.

Анотація. Сьогодні за допомогою інтегрованих курсів та уроків вчителі в учнів формуються якісно нові знання, які характеризуються вищим рівнем осмислення, динамічністю застосування в нових ситуаціях, підвищенням їх дієвості й системності. Стаття, про сутність інтеграції змісту освіти, має такий план: 1. Сутність поняття «інтеграція» 2. Інтегровані курси та уроки 3. Вплив інтегрованих курсів та уроків на розвиток дитини.

135. Карпенко Л. І. Іменник : діагностувальна робота. *На Урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-na-temu-imennik-245147.html>.

Анотація. Діагностувальна робота з української мови для 2 класу за підручником Галини Сапун, метою якої є перевірка вміння доповнювати речення іменниками, знаходити їх за запитаннями, списувати текст.

136. Карпенко Л. І. Чи потрібно людям мандрувати? : урок. *На Урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/urok-na-temu-chi-potribno-lyudyam-mandruvati-245286.html>.

Анотація. Конспект уроку з інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в 1 класі для роботи в НУШ за підручником О. Волощенко, О. Козак. Метою уроку є розширення пізнавальних інтересів дітей до краси нашої планети, а також зацікавлення їх до мандрівок.

137. Карпицька О. В. Апостроф після префікса : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartka-apostrof-pisla-prefiksa-496159.html>.

Анотація. Завдання картки допоможе діткам реалізувати на практиці знання про правила вживання апострофа після префікса. До уваги юних дослідників 18 слів. Можна проектувати на інтерактивну дошку для фронтальної роботи класу.

138. Карпицька О. В. Визначаю префікс : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-viznacau-prefiks-tri-rivni-skladnosti-496119.html>.

Анотація. Ці картки призначені для дітей, які знайомляться з поняттям «префікс». Передбачаю диференціацію, яку можна використати: для дітей з різним рівнем засвоєння матеріалу, для класу у різні дні вивчення інформації про префікс. Зручно колективно працювати за допомогою інтерактивної дошки, документ-камери.

139. Карпицька О. В. Додавання і віднімання 1 (2) у межах 1000 : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-dodavanna-i-vidnimanna-1-2-u-mezah-1000-498243.html>.

Анотація. Картки доцільно використати під час перших уроків знайомства з трицифровими числами.

140. Карпицька О. В. Дроби із Джуді Муді. Частина від числа : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/drobi-iz-dzudi-mudi-castina-vid-cisla-485361.html>.

Анотація. Картки призначені для швидких обрахунків, дозволяють здійснювати самооцінювання щодо часу виконання та якості усвідомлення матеріалу. Картки розміром А6 (четверта частина аркуша А4) для формування навички знаходити частину від числа у третьокласників, та закріплення умінь це робити у четвертокласників.

141. Карпицька О. В. Задачі на знаходження числа за його частиною : інтерактивна презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/interaktivna-prezentacia-zadaci-na-znahodzenna-cisla-za-jogo-castinou-495875.html>.

Анотація. Ця презентація нагадує простий маршрут із завданнями, які допоможуть діткам отримати досвід розв'язання елементарних задач на знаходження числа за його частиною. Можна використати як під час очного, так і під час дистанційного навчання.

142. Карпицька О. В. Картка: визначаю корінь слова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartka-viznacau-korin-slova-486475.html>.

Анотація. Картки познайомлять дітей із жвавим хлопчиком, якого звать Медок. Це бджілка, яка допоможе пізнавати освітні хитроці і допомагатиме отримувати практичний досвід використання знань. У цьому завданні потрібно позначити корінь слів. Воно спрямоване на допомогу у пізнанні поняття «корінь».

143. Карпицька О. В. Картка: розпізнаю значення чисельника та знаменника. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-rozpiznau-znacenna-ciselnika-ta-znamennika-495771.html>.

Анотація. Ці картки розроблені з метою формування та удосконалення навичок роботи з дробами, закріплення понять «чисельник», «знаменник», отримання практичного досвіду процесу утворення дроби за малюнком. Матеріали можна друкувати для індивідуальної роботи учнів, можна проектувати на екран інтерактивного пристрою.

144. Карпицька О. В. Картка: розпізнаю значення чисельників. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartka-rozpiznau-znacenna-ciselnikiv-495782.html>.

Анотація. Опрацювання картки сприятиме закріпленню понять «чисельник», «знаменник» та дозволить допомогти дитині практично реалізувати отриману інформацію під час уроку. Завдання: зафарбувати кількість сот, зазначену у чисельнику дроби.

145. Карпицька О. В. Картка: розпізнаю спільнокореневі слова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartka-rozpiznau-spilnokorenevi-slova-486522.html>.

Анотація. Картка допоможе попрактикуватися у визначенні спільнокореневих слів серед запропонованих. Слова, які не відносяться до спільнокореневих, потрібно викреслити. Учні можуть оцінити свою діяльність у кінці бланку.

146. Карпицька О. В. Картки для ФО «У колі рефлексії». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-dla-fo-u-koli-refleksii-483315.html>.

Анотація. Картки для здійснення формувального оцінювання в освітньому процесі. Зорієнтовані на само оцінювання. Мають чотири індикатори розуміння інформації. Вибір виконується прищепкою.

147. Карпицька О. В. Куточок настрою із Джуді Муді. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kutocok-nastrou-vid-dzudi-mudi-483307.html?rl=50588>.
Анотація. Екран настрою створений на основі повісті Меган Макдоналд «Джуді Муді віщує майбутнє». Не маємо перстня настрою, але маємо куточок для позначення емоційно сану. Завдяки письменниці ми маємо чудові твердження, які розкривають багатогранність емоційного світу дитини.
148. Карпицька О. В. Одиниці вимірювання довжини: сантиметри, дециметри, метри : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-odinici-vimiruvanna-dovzini-santimetri-decimetri-metri-498280.html>.
Анотація. Картки-тренажери призначені для формування навички успішного застосування на практиці знань про співвідношення одиниць вимірювання довжини.
149. Карпицька О. В. Площа прямокутника : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-plosa-pramokutnika-3-rivni-skladnosti-496246.html>.
Анотація. Ці картки допоможуть діткам пропрацюватися а обчисленні площі прямокутника. Залучаємо диференціацію: 1) у різні дні знайомства з темою, 2) для дітей з різним рівнем засвоєння матеріалу. За одиниці вимірювання беру сантиметр.
150. Карпицька О. В. Префікс. Розчитування : інтерактивна презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/interaktivna-prezentacia-prefiks-rozchituvanna-495896.html>.
Анотація. Ця інтерактивна презентація допоможе вчителю провести розчитування слів із префіксами, розширить читацький кругозір учнів, допоможе запам'ятати позначку префікса під час розбору слова за будовою.
151. Карпицька О. В. Префікси 3-, с- : картки. «*Всеосвіта*». 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartka-prefiksi-z-s-496145.html>.
Анотація. Картка допоможе здобути досвід визначення правильного префікса (3- або с-) для слів. Усього в завданні представлено 18 тренувальних слів з куточком для зворотнього зв'язку щодо розуміння матеріалу. Можна використовувати для індивідуальної, парної роботи. Чудово працювати на екрані інтерактивної дошки.
152. Карпицька О. В. Склад трицифрового числа : настільна гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nacalna-gra-sklad-tricifrovogo-cisla-498292.html>.
Анотація. Навчальна гра, яка допоможе діткам зрозуміти склад числа, навчитися розрізняти одиниці, десятки та сотні, розставляти числа у правильній послідовності.
153. Карпицька О. В. Слова, які мають кілька значень. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/slova-aki-maut-kilka-znacnen-486461.html>.
Анотація. Навчаємося з Джуді Муді. Картку зі словами можна спроектувати на екран інтерактивного пристрою або роздрукувати і використовувати для індивідуальної, парної, групової роботи. Основне завдання : знайти слово, яке має кільк азначень, обвести і довести свою думку.
154. Карпицька О. В. Слова, які пишуться однаково, але мають різне значення. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/slova-aki-zvucut-odnakovo-ale-maut-rizni-znacenna-486468.html>.
Анотація. Картка призначена для інтерактивної роботи, можна друкувати. Виконати завдання потрібно за допомогою кольорових олівців або різних кольорів пера інтерактивної програми. Дітям потрібно поставити позначку або овести потрібним кольором фразу, яка пояснює одне із слів на кольоровому полі. Дві фрази не мають свого пояснення, тому потрібно самостійно дібрати слово, яке їх об'єднує.
155. Карпицька О. В. Утворюю нові слова : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartka-utvoruu-novi-slova-prefiks-496131.html>.
Анотація. Картка призначена для дітей, які здобувають досвід утворення нових слів за допомогою префіксів. Завдання ускладнене тим, що діти мають обрати актуальний префікс, який надасть слову реального значення (роз-, без-). При цьому, додаючи префікс роз-, утворюємо дієслова, додаючи префікс без-, утворюємо прикметники.
156. Карпицька О. В. Утворюю нові слова з префіксами : картки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartka-utvoruu-novi-slova-z-prefiksom-496138.html>.
Картка призначена для дітей, які роблять перші кроки до успішного засвоєння інформації про префікс. Це завдання дозволить отримати практичний досвід самостійного утворення нових слів від поданих, через додавання префікса. Результати роботи з картою можна порівняти під час фронтального опитування для того, щоб виявити різні новоутворені варіанти одного і того ж похідного слова.

157. Кіктьова М. О. Сучасні підходи до формування мовленнєвої компетентності дошкільників *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей (м. Суми, 04 березня 2021 року) / за заг. ред. Л. В. Серих, Суми : НІКО, 2021, С. 149–152.

Анотація. У статті розкрито поняття мовленнєвої компетентності, розглянуто сучасні підходи до розвитку зв'язного мовлення дошкільників; виокремлено методи і прийоми формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку.

158. Клешньова М. І. Як овочі зварили борщ : українська казка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ak-ovoci-zvarili-bors-ukrainska-kazka455316.html>.

Анотація. Даний матеріал дозволить показати практичне значення казки як жанру, розширити знання учнів про українську кухню; про користь овочів у щоденному раціоні; а також звернути увагу дітей на важливість сімейних цінностей.

159. Колодяжна О. С. Вивчаємо математику з Lego : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vivcaemo-matematiku-z-lego-491530.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію для уроків математики у 1 класі, у якій відображені вправи з використанням технології навчання «Шість цеглинок» Lego. Використовуючи цеглинки Lego, учні закріплюють вміння виконувати завдання на визначення складу чисел 2, 3, 4, 5.

160. Колодяжна О. С. Іменники. Назви істот і неістот. Складання списків іменників за темами : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-ukrainskoi-movi-dla-3-klasu-na-temu-imenniki-nazvi-istot-i-neistot-skladanna-spiskiv-imennikov-za-temami-502464.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з української мови за підручником І. Більшакової та М. Пристінської для учнів 3 класу, на якому учні будуть вчитися розпізнавати в тексті та самостійно добирати іменники, ставити до них запитання; розпізнавати іменники назви істот та неістот, правильно ставити до них запитання, визначати та пояснювати роль закінчень у словах. Урок містить різноманітні вправи, серед яких є робота з використанням мережі інтернет для виконання онлайн-завдань на сайті «Розумники».

161. Колотуша Л. І. Краєзнавчий супровід формування особистості школяра Нової української школи : методичний кейс вчителя. 2021. URL: <https://drive.google.com/drive/u/2/folders/10dLWczom76RKSa11HOKa>.

Анотація. Матеріал містить практичні добірки матеріалів з різних предметів для молодших школярів з метою формування особистості школяра НУШ шляхом використання краєзнавства. Включає роботу з учнями 1-4 класів, яку можна застосовувати на різних предметах й етапах освітнього процесу. Стане в нагоді вчителям початкових класів, бібліотекарям, керівникам гуртків, батькам.

162. Короткова О. О. Анатолій Качан «Гойдалка біля Дунаю» : тест. Літературне читання. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/anatoliy-kachan-goydalka-bilya-dunayu-705319.html>.

Анотація. Публікація містить 6 завдань з однією правильною відповіддю та іншими варіантами для вибору по темі. Розробка може бути корисною для розуміння, повторення та закріплення прочитаного тексту.

163. Короткова О. О. Неля Шейко-Медведєва «Лисиця, що впала з неба» :тест. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/nelya-sheyko-medvedeva-928531.html>.

Анотація. Публікація містить 5 різних завдань з одним правильним варіантом відповіді. Розробка може бути корисна для закріплення та засвоєння біографічних даних Нелі Шейко-Нестайко.

164. Короткова О. О. Олеся Мамчич «Будиночок із зірками» : тест. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/olesya-mamchich-budinochok-iz-zirkami-719667.html>.

Анотація. Публікація містить 7 завдань різного рівня складності та призначений для перевірки розуміння прочитаного вдома тексту. Розробка може бути корисною для розуміння самостійно прочитаного учнями тексту.

165. Корх Н. М. Орієнтовне календарне планування уроків математика 4 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/2662769>.

Анотація. Публікація містить орієнтовне календарне планування уроків математика у 4 класі.

166. Корх Н. М. Орієнтовне календарне планування уроків ЯДС за підручником О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268730>.

Анотація. Публікація містить орієнтовне календарне планування уроків ЯДС за підручником О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко.

167. Корх Н. М. Орієнтовне календарне планування років української мови за підручником І Большакова, І. Хворостяний. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/266300>.
Анотація. Публікація містить орієнтовне календарне планування уроків української мови за підручником І Большакова, І. Хворостяний.
168. Корх Н. М. Письмове множення і ділення на двоцифрове число до підручника А. Заїка : діагностувальна робота № 3. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/263072>.
Анотація. Публікація містить Діагностувальна робота № 3 «Письмове множення і ділення на двоцифрове число» до підручника А. Заїки.
169. Костенко О. В. Види роботи над текстом на уроках читання. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/stattya-vydy-roboty-nad-tekstom-na-urokah-chytannya/>.
Анотація. Публікація містить цікаві види роботи над текстом на уроках читання.
170. Костенко О. В. Грамоти учиться - завжди знадобиться : урок. *Початкова освіта*. 2021. № 11-12. С. 41–47.
Анотація. Сучасні уроки із застосуванням комп'ютерних програм та ігрового програмного забезпечення дають учням змогу опанувати навчальний матеріал з будь якої дисципліни і паралельно отримати практичні навички роботи з мультимедійною технікою. Публікація містить інтегрований урок-подорож читання та математики для учнів 1 класу з використанням LEGO-конструкторів, інтерактивних платформ «Розумники», Learning Apps.
171. Костенко О. В. Ознайомлення з творчістю сучасного письменника Дмитра Кузьменка. Дмитро Кузьменко «Чим корова не собака» : урок. *Бібліотечка вихователя дитячого садка*. 2021. Травень-червень. С. 23–27.
Анотація. Публікація містить розробку уроку літературного читання на тему «Ознайомлення з творчістю сучасного письменника Дмитра Кузьменка. Дмитро Кузьменко «Чим корова не собака» з використанням методів розвитку критичного мислення та ігрового програмного забезпечення.
172. Костенко О. В. Ознайомлення з творчістю сучасного письменника Дмитра Кузьменка. Дмитро Кузьменко «Чим корова не собака» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-literaturnogo-citanna-na-temu-dmitro-kuzmenko-cim-korova-ne-sobaka-399512.html>.
Анотація. Публікація містить розробку уроку літературного читання на тему «Ознайомлення з творчістю сучасного письменника Дмитра Кузьменка (Кузько Кузякін). Дмитро Кузьменко «Чим корова не собака» з використанням методів розвитку критичного мислення та ігрового програмного забезпечення.
173. Костенко О. В. Практичне застосування технології критичного мислення на уроках читання в початкових класах. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prakticne-zastosuvanna-tehnologii-kriticnogo-mislenna-na-urokah-citanna-v-pocatkovich-klasah-399519.html>.
Анотація. Публікація містить виступ на семінар на тему «Практичне застосування технології критичного мислення на уроках читання в початкових класах», розкриє суть технології «критичне мислення» та ознайомить з етапами уроків з розвитку критичного мислення.
174. Костенко О. В. Розвиток читацької компетентності учнів початкових класів шляхом використання технології розвитку критичного мислення. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/stattya-rozvytok-chytaczkoji-kompetentnosti-uchniv-pocatkovyh-klasiv-shlyahom-vykorystannya-tehnologiyi-rozvytku-krytychnogo-myslennya/>.
Анотація. Публікація презентує досвід проведення уроків літературного читання з використання технології розвитку критичного мислення.
175. Костенко О. В. Тестові завдання до підручника В. О. Науменко «Літературне читання» : методичний посібник. Літературне читання. 4 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/posibnyk-testovyh-zavdan-z-literaturnogo-chytannya-dlya-4-klasu-do-pidruchnyka-v-o-naumenko-literaturne-chytannya/>.
Анотація. Публікація містить посібник тестових завдань з літературного читання для 4 класу до підручника В. О. Науменко «Літературне читання».
Тести посібника складаються з 6 різномірневих завдань. Прості за змістом запитання з кількома варіантами відповіді дозволять перевірити за короткий час (2-3 хвилини) рівень сприйняття тексту учнями, уважність дітей під час читання, розвивати вміння швидко орієнтуватись в тексті й обирати правильну відповідь.
176. Котенко Г. Л. Платон Воронько. «Журавлики – журавлі». Розбір слів за будовою (ознайомлення з алгоритмом). 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://nauok.com.ua/publ/268946>.

Анотація. Матеріал містить різні види вправ і завдань для учнів 3 класу, що сприяють удосконаленню навички виразного читання діалогів, умінню визначати головну думку вірша. Представлені матеріали роботи в групах для ознайомлення учнів з алгоритмом розбору слів за будовою в ігровій формі.

177. Котова О. М. Збірка завдань з напрямку громадянського виховання : методичний посібник. Середина-Буда, 2021, 35 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи асистента вихователя Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. №1 Середино-Будської міської ради Котової О. М. У посібнику вміщено дидактичний матеріал з напрямку виховної роботи «Громадянське виховання», який може стати в нагоді вчителям початкових класів під час проведення уроків української мови, «Я досліджую світ», виховних та позакласних заходів.

178. Кравченко О. М. Зорові диктанти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://vseosvita.ua/library/zorovi-diktanti-dla-rozvitku-pamati-j-odnocasno-stanut-dzerehom-slovesnoj-tvorcoati-398170.html>.

Анотація. розвиток пам'яті і одночасно джерело словесної творчості.

179. Кравченко О. М. Навчально-розвивальні ігри для учнів початкових класів : інтерактивні форми навчання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://vseosvita.ua/library/navcalno-rozvivalni-igri-dla-ucniv-pocatkovsh-klasiv-interaktivni-formi-navcanna-395254.html>.

Анотація. застосування інтерактивного навчання в початкових класах шляхом використання фронтальних і кооперативних форм організації навчальної діяльності учнів, інтерактивних форм і методів, що сприяють навчанню учнів вмінню дискутувати.

180. Кравченко О. М. Чому здоровим бути модно? : ранкові зустрічі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://vseosvita.ua/library/comu-zdorovim-buti-modno-395255.html>.

Анотація. Поради щодо збереження здоров'я, прищеплення інтересу до занять фізкультурою і спортом. Призначений для проведення ранкових зустрічей у 2 класі.

181. Криворотенко Л. А. Використання LEGO на уроці української мови : інтегрований урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-lego-na-uroci-ukrainskoi-movi-465942.html>.

Анотація. Матеріал містить конспект інтегрованого уроку української мови у 3 класі з теми: «Грузинська народна казка «Як звірі приятелювали». Урок розроблено з використанням технології «Шість цеглинок» до різних видів вправ і завдань для учнів третього класу.

182. Крившенко Л. М. Використання евристичних методів у навчанні учнів початкової школи. *Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, магістрантів та молодих науковців* (м. Суми, 28 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 257–262.

Анотація. У статті розглядається використання евристичних методів навчання молодших школярів. Зокрема, розглянуто проблему використання евристичних методів навчання учнів початкової школи як умову їхньої творчої самореалізації.

183. Крившенко Л. М. Домашня робота з математики. 2 клас : робочий зошит / уклад. Л. М. Крившенко. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021.

Анотація. Навчальний посібник розроблено відповідно до чинної програми з математики, розробленої під керівництвом Р. Шияна та підручника «Математика. 2 клас (авт. О. Гісь, І. Філяк). Запропоновані у посібнику завдання для домашньої роботи спрямовані на поглиблення засвоєного й закріплення знань, умінь і навичок; набуття учнями досвіду володіння загальними навчальними компетентностями (уміння спланувати всю роботу, розподілити її в часі, уміння контролювати себе в ході та в кінці виконання роботи тощо); формування вмінь самостійно діяти в навчально-пізнавальній роботі; виховання морально-вольових якостей школярів (працелюбності, відповідальності тощо); сприяння творчому ставленню до навчання, підтриманню стійкого інтересу до самостійної роботи; формування рефлексивних умінь – здійснювати самоконтроль, самооцінку, ставити завдання для самовдосконалення тощо.

Для учнів 2 класу, вчителів, вихователів груп продовженого дня, батьків.

184. Кругова А. М. Підсумок за темою «Частини мови». НУШ. Перевіряємо свої досягнення з мови. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/chastyny-movy-257430.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тематичної роботи «Частини мови». Мета - виявити та усунути помилки щодо вивчених частин мови розробленої за програмою О.Савченко. До підручника К. Пономарьова, Л. Гайова. Завдання передбачають застосування учнями набутих знань і вмінь.

185. Кругова А. М. Підсумок за темою «Як досягти успіху. У світі наук». НУШ. Я досліджую світ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/diagnostovalna-robota-za-temamy-yak-dosiahty-uspikhu-u-sviti-nauk-327825.html>.

Анотація. Публікація містить розробку діагностичної роботи для перевірки власних досягнень з ЯДС за темою «Як досягти успіху. У світі наук». Складена відповідно вивченого матеріалу (за програмою О.Савченко, підручник Воронцова Т.В. та інші). Завдання передбачають застосування учнями набутих знань і вмінь, діагностування результатів навчання та коригування навчального процесу.

186. Кругова А. М. Світ природи : діагностична робота. НУШ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/diagnostychna-robota-za-temoiu-svit-pryrody-281513.html>.

Анотація. Публікація містить розробку діагностичної роботи для перевірки власних досягнень з ЯДС за темою «Світ природи». Розроблено до підручника авторів Т. Воронцова та інші.

187. Кубишко І. М. Які бувають професії? Ким працюють наші батьки? : конспект уроку. Я досліджую світ. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-ya-doslidzhuyu-svit-235860.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з предмета «Я досліджую світ», мета якої - ознайомити учнів зі світом професій; збагатити і закріпити знання про різноманітність професій; розвивати пізнавальний інтерес до світу професій; виховувати шанобливе ставлення до представників різних спеціальностей.

188. Кужель С. О. Контрольна робота з математики для 4 класу. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kontrolna-robota-z-matematiki-215782.html>.

Анотація. Контрольна робота з математики для 4 класу по темі «Додавання та віднімання багатоцифрових чисел з переходом через розряд в межах 1000000».

189. Кужель С. О. Мовна тема «Займенник. Числівник» для учнів 4 класу. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/movna-tema-zaymennik-chislivnik-dlya-uchniv-4-klasu-216447.html>.

Анотація. Перевірка знань дітей по темі «Займенник. Числівник». Самостійна робота містить 5 завдань, одне з яких творчого характеру, що дають можливість учителю оцінити рівень знань, умінь і навичок учнів з даної теми.

190. Кужель С. О. Формування ключових компетентностей у молодших школярів : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-formuvannya-klyuchovih-kompetentnostey-u-molodshih-shkolyariv-216449.html>.

Анотація. На основі ключових компетентностей, які має набути учень початкової школи, сформоване поняття компетентнісного підходу до навчання. Його враховують при визначенні вимог до обов'язкових результатів навчання учня Нової української школи.

191. Кузнєцова І. М. Велика буква у кличках тварин. Де поділись бутерброди? Григорій Фалькович : матеріал до уроку. 2 клас (НУШ). *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/262270>.

Анотація. Цей матеріал стане у нагоді вчителям, які працюють у 2 класі НУШ за підручником Інни Большакової та Марини Пристінської під час вивчення теми «Велика буква у кличках тварин. «Де поділись бутерброди.» Григорій Фалькович». Він містить варіант цікавої розповіді, складеної за віршем, від учителя, а також запропонований текст можна використати на уроці позакласного читання чи резервному уроці.

192. Кузнєцова І. М. Правопис слів із префіксами з-, с-. Складання словосполучень і речень : додатковий матеріал. 2 клас (НУШ). *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/266142>.

Анотація. Казка про префікси «Кафе «Птах» стане в нагоді вчителям початкових класів під час пояснення в доступній формі матеріалу з теми «Правопис префіксів з-, с-».

193. Кузнєцова І. М. Розвиток мовлення. Твір за серією малюнків : матеріал до уроку. 2 клас (НУШ). *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/248548>.

Анотація. Розробка містить завдання, що стануть у нагоді вчителю, який викладає у 2 класі (НУШ), під час роботи над темою «Розвиток мовлення. Твір за серією малюнків». Учитель може використати запропоновану серію запитань та завдань. Після розповідей учнів може запропонувати свою історію, складену за серією малюнків, поданих у підручнику.

194. Кулябка І. П. Ігри на групі подовженого дня. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/igri-na-grupi-podovzenogo-dna-457693.html>.

Анотація. Дані ігри призначені для здобувачів освіти перших класів. Ключові цінності особистості закладаються в дітей під час гри. Гра сприяє вирішенню та розв'язанню багатьох проблем і питань. Це засіб, за допомогою якого діти розвивають свої фізичні, інтелектуальні, емоційні, соціальні та моральні

здібності. Саме тому використання рухливих ігор в освітньому процесі є формуванням рухової компетенції та ціннісних орієнтацій особистості.

195. Курган О. В. Віват, учителю : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-privitanna-vivat-ucitelu-503259.html>.

Анотація. Розробка «Віват, учителю» стане в нагоді для підготовки привітання або створення відеолістівки до Дня працівників педагогічної освіти з учнями початкових класів. Розрахована на вісьмох учнів. До текстової розробки додано плакат, який можна використати у роботі.

196. Курган О. В. У світі бджіл: методична розробка. *Елементи STEM в освіті – основа розвитку творчої дитини* : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 99–111.

Анотація. Розробка виховного заходу у формі віртуальної мандрівки з елементами STEAM-технологій розрахована для учнів 2-4 класу. Учні дізнаються про спосіб життя, стадії розвитку бджіл, зрозуміють їх значення у природі та для людства. Захід спрямований на вироблення практичних навичок: відрізнути якісний мед.

197. Кущенко О. М. Заховалось дієслово : інтерактивна гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/interaktivna-gra-zahovalos-dieslovo-420739.html>.

Анотація. Гра «Заховалось дієслово» розрахована на учнів 2, 3 класу для використання на інтерактивній дошці. Саме вона допоможе активно залучити всіх учнів до процесу пізнання. Школярі зможуть відчувати свою успішність, інтелектуальну досконалість.

198. Лебеденко Л. В. Авторська казка «Тоніно, якого ніхто не бачив» (Джанні Родарі) : урок. 3 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-avtorska-kazka-tonino-yakogo-niht-ne-bachiv-za-dzhanni-rodari-233357.html>.

Анотація. У цій розробці застосовуються стратегії критичного мислення, які дають змогу учням зрозуміти і запам'ятати матеріал із теми.

199. Лебеденко Л. В. Множення і ділення круглих чисел. Частина : діагностична робота. 3 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-rozdilu-mnozheniya-i-dilennya-kruglih-chisel-chastini-do-pidruchnika-a-za-ka-s-tarnavska-226209.html>.

Анотація. Діагностична робота призначена для перевірки знань учнів з розділу «Множення і ділення круглих чисел. Частина» за підручником «Математика. 3 клас» А. Заїка, С. Тарнавська.

200. Лебеденко Л. В. Робота з дитячою книгою. Поезія Івана Андрусяка : урок. 3 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-robotaz-dityachoyu-knigoyu-poeziya-ivana-andrusyaka-233320.html>.

Анотація. Опубліковано підсумкові завдання для учнів 1 класу з української мови. Підібрано диктант та граматичне завдання. Метою підсумкової роботи є перевірити якість засвоєння здобувачами освіти матеріалу за перший рік навчання.

201. Лебеденко Л. В. Розвиток мовлення. Переказ байки : урок. 3 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-rozvitok-movlennya-perekaz-bayki-233155.html>.

Анотація. Цей матеріал допоможе вчителю підготувати учнів до написання стислого переказу байки Л. Глібова «Гава і Лисиця» за складеним планом.

202. Лебеденко Л. В. Складання і розв'язування математичних завдань : урок. 3 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-skladannya-i-rozv-yazuvannya-matematichnih-zavdan-233257.html>.

Анотація. Відомо, що у школярів досить часто виникають труднощі при розв'язуванні задач. Тож на цьому році застосована стратегія критичного мислення «Банио», що сприятиме розвитку мислення, формуванню вміння робити висновки, спонукатиме їх до аналізу ситуації.

203. Лебеденко Л. В. Чим дикі тварини відрізняються від свійських? : урок. 3 клас. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-chim-diki-tvarini-vidriznyayutsya-vid-sviyskih-233244.html>.

Анотація. У цій розробці застосовуються стратегії критичного мислення, які дають змогу учням краще запам'ятати матеріалі з теми.

204. Линник М. М. Нумерація чисел першої сотні : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-numeraciya-chisel-persho-sotni-dodavannya-dvocifrovih-chisel-243898.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з математики спрямовані на закріплення матеріалу з тем: нумерація чисел першої сотні та додавання двоцифрових чисел без переходу через десяток.

205. Линник М. М. Нумерація чисел першої сотні. Розрядні доданки. Одиниці вимірювання : тест. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-numeraciya-chisel-persho-sotni-rozryadni-dodanki-243359.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання з математики спрямовані на закріплення матеріалу з тем: «Нумерація чисел першої сотні», «Розрядні доданки та одиниці вимірювання».

206. Лисак Н. А. Додаємо і віднімаємо числа з переходом через розряд у межах 100 : діагностувальна робота з математики. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostyczna-robota-z-matematiki-2-klas-426513.html>.

Анотація. Публікація містить діагностувальну роботу з математики для 2 класу з розділу «Додаємо і віднімаємо числа з переходом через розряд у межах 100». Робота містить два варіанти, складається з шести завдань. В кінці роботи є самооцінювання.

207. Лиштван О. А. Історія картоплі. Чи давно люди вирощують картоплю? : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/a-doslidzuiu-svit-4-klas-konspekt-uroku-istoria-kartopli-ci-davno-ludi-virosuut-kartoplu-503793.html>.

Анотація. Конспект уроку з інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в 4 класі для роботи в НУШ за підручником О. Волощенко, О. Козак. Метою уроку є формування уявлення про культурні рослини та їх значення для людини, знайомства дітей з історією вирощування картоплі в різних країнах світу, а також навчитися з'ясувати наявність крохмалю у продуктах харчування.

208. Лиштван О. А. Пригода друга «Смачні музеї». Чи тільки про минуле музеї можуть розповідати? : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/a-doslidzuiu-svit-4-klas-konspekt-uroku-prigoda-druga-smacni-muzei-ci-tilki-pro-minule-muzei-mozut-rozpozvidati-503785.html>.

Анотація. Конспект уроку з інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в 4 класі для роботи в НУШ за підручником О. Волощенко, О. Козак. Метою уроку є ознайомлення з різними видами музеїв та музеями України, які присвячені хлібу, шоколаду, пам'ятникам галушці, деруну та ніжинському огірку. Вчити дітей шанобливо ставитися до культурної спадщини нашого народу. Основний вид діяльності на уроці – груповий та переважають ігрові форми роботи, що підвищує інтерес учнів та їх активність під час уроку.

209. Логвин О. М. Розробка завдань з використанням кубиків LEGO на уроках «Я досліджую світ». На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-kubikiv-lego-na-urokah-ya-doslidzhuju-svit-251640.html>.

Анотація. Завдання спрямовані одночасно на розвиток декількох умінь. Будь-яке завдання можна адаптувати відповідно до віку, вмінь та потреб конкретного учня (наприклад, змінивши кількість цеглинок чи час, відведений на виконання завдання). Кожне завдання надає можливість учневі тренуватися у виконанні того самого завдання знову й знову, у такій спосіб набуваючи впевненості у своїх силах. Головне – дати можливість учневі пояснити своє бачення. Завдання із шістьма цеглинками може інтегруватися у будь-який вид діяльності та форму роботи, оскільки даний інструмент носить міждисциплінарний характер.

210. Логвиненко А. С. Картки самооцінювання для здобувачів освіти 1-4 класів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-samoocinuvanna-dla-zdobuvaciv-osviti-3-4-klasiv-496408.html>.

Анотація. Публікація містить картки само оцінювання, розроблені для здобувачів освіти початкової школи. Їх можна використовувати на різних уроках. Вони відповідають віковим особливостям учнів, смайлики підвищують інтерес до навчання, написи, що відповідають зображенню, спонукають дітей об'єктивно оцінювати свій рівень знань та виробляють прагнення його підвищувати.

211. Лоза В. М. Усний рахунок : презентація. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/usnij-rahunok-2-klas-319285.html>.

Анотація. Дібрані вправи сприяють опануванню другокласниками обчислювальною компетентністю.

212. Лупійко Л. М. Дидактичні ігри, їх роль у вихованні дітей. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. : С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 202–206.

Анотація. У статті представлено змістову характеристику дидактичної гри, як методу навчання, її роль у вихованні дітей підростаючого покоління. Висвітлено питання використання ігрової діяльності в освітньому процесі початкової школи, що сприяє розвитку розумових здібностей учнів, підвищенню якості знань, формуванню активності, самостійності, пізнавального інтересу, волі, характеру.

213. Луценко В. М. Віднімаємо числа 6, 7, 8, 9 : презентація. Математика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-vidnimaemo-cisla-6-7-8-9-422219.html>.

Анотація. Презентація до уроку «Віднімаємо числа 6, 7, 8, 9. Сума зручних доданків. Творча робота над задачею», розроблена до підручника «Математика» для учнів 1 класу, авторів С. О. Скворцової, О. В. Онопрієнко. Дана презентація допоможе вчителю в проведенні уроку. Під час уроку учні ознайомляться з поняттям сума зручних доданків стосовно віднімання на основі взаємозв'язку арифметичних дій додавання і

віднімання, повторять склад числа 6-9, навчаться складати короткий запис до задачі й розв'язувати її.

214. Луценко В. М. Вчимося виконувати арифметичні дії з величинами. Вимірювання і записування довжин відрізків : презентація. Математика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-matematikivcimosavikonuvati-arifmetichni-dii-z-velicinami-vimiruvanna-i-zapisuvanna-dovzin-vidrizkiv-413072.html>.

Анотація. Презентація з математики для 1 класу на тему «Вчимося виконувати арифметичні дії з величинами. Вимірювання і записування довжин відрізків» до підручника С. О. Скворцової, О. В. Онопрієнко. Зміст завдань дібрано відповідно до нової навчальної програми Міністерства освіти і науки України, програми з математики для 1-4-класів.

215. Луценко В. М. Готуємося до визначення віднімання чисел 6,7,8,9 : презентація. Математика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-matematiki-gotuemosa-do-viznacenna-vidnimanna-cisel-6789-422567.html>.

Анотація. Автори підручника: С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко, Математика. 1 клас. Презентація до уроку математики на тему «Готуємося до визначення віднімання чисел 6,7,8,9. Доповнення умови задачі запитанням. Розв'язування задач». На слайдах презентації матеріали підручника та зошита з друкованою основою. Різні завдання сприяють кращому засвоєнню учнями даної теми.

216. Луценко В. М. Додаємо і віднімаємо числа 0,1,2,3,4 : презентація. Математика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-matematika-dodaemo-i-vidnimaemo-cisla-01234-413119.html>.

Анотація. Презентація на тему «Додаємо і віднімаємо числа 0,1,2,3,4» до уроку математика. Підручник «Математика» для 1 класу, авторів С. О. Скворцової, О.В. Онопрієнко. Зміст завдань дібрано відповідно до нової навчальної програми Міністерства освіти і науки України, програми з математики для 1-4-класів. Презентація дозволяє послідовно і доступно пояснити тему уроку.

217. Луценко В. М. Додаємо і віднімаємо числа частинами. Порівнюємо величини : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-dodaemo-i-vidnimaemo-chisla-chastinami-porivnyuemo-velichini-225543.html>.

Анотація. Презентація до уроку «Додаємо і віднімаємо числа частинами. Порівнюємо величини» , розроблена для підручника «Математика» для учнів 1 класу, авторів С.О. Скворцової, О.В. Онопрієнко.

218. Луценко В. М. Досліджуємо таблиці додавання чисел п'ятірки : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-doslidzhuemo-tablici-dodavannya-chisel-p-yatirki-225549.html>.

Анотація. Дана презентація є методичним супроводом для вчителя на урок математики в 1 класі на тему «Досліджуємо таблиці додавання чисел другої п'ятірки».

219. Луценко В. М. Звук [ш], позначення його буквою ш, Ш (ша). Зіставлення звуків [ж], [ш]. Читання слів, речень. Опрацювання тексту «Пошта» : презентація. Навчання грамоти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-navcanna-gramoti-zvuk-s-poznacenna-jogo-bukvou-s-s-sa-zistavlenna-zvukiv-z-s-citanna-sliv-recen-opracuvanna-tekstu-posta-400051.html>.

Анотація. Презентація до уроку навчання грамоти «Звук [ш], позначення його буквою ш, Ш (ша). Зіставлення звуків [ж], [ш]. Читання слів, речень. Опрацювання тексту «Пошта». Дібрано різні види завдань на засвоєння нового звука та нової літери. Слайди доповнені яскравими кольоровими ілюстраціями.

220. Луценко В. М. Знаходимо невідомі зменшуване і від'ємник : презентація. Математика. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-matematiki-znahodimo-nevidomi-zmensuvane-i-videmnik-427679.html>.

Анотація. Пропоную презентацію до уроку математики для 1 класу НУШ, розроблену до підручника С. О. Скворцової, О. В. Онопрієнко. В даній презентації розміщені завдання для актуалізації знань учнів та матеріали з підручника, робочого друкованого зошита. Це дасть можливість учням виконувати завдання розміщені в підручнику на інтерактивній дошці для кращого засвоєння матеріалу.

221. Луценко В. М. Картки для відпрацювання обчислювальних навичок учнів 1 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-dla-vidpracuvanna-obcisluvalnih-navicok-ucniv-1-klasu-402903.html>.

Анотація. Роздаткові картки з математики учням 1 класу для самостійної роботи. За допомогою карток вчитель зможе перевірити обчислювальні навички учнів в межах 10. Учневі потрібно обчислити вираз і правильну відповідь відшукати на повітряній кульці.

222. Луценко В. М. Картки з математики для учнів 1 класу НУШ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-z-matematiki-dla-ucniv-1-klasu-nus-401234.html>.

Анотація. Пропоную картки для самостійної роботи на уроках математики в 1 класі НУШ. Тема

«Додавання та віднімання чисел в межах 10». Вони є необхідним доповненням до підручника та самостійним засобом навчання. Сприяють відпрацюванню в учнів обчислювальних навичок. Їх можна роздрукувати. А також змінювати вирази.

223. Луценко В. М. Письмо малої букви ц, складів і слів з нею : конспек уроку. НУШ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nus-konspek-uroku-pismo-maloi-bukvi-c-skladiv-i-sliv-z-neu-412357.html>.

Анотація. Урок з навчання грамоти розроблено відповідно до Типової освітньої програми під керівництвом О. Я. Савченко. Мета уроку: вчити учнів писати рядкову букву «ц» (це); склади, слова з буквою «ц», удосконалювати вміння орієнтуватися в сітці зошита, списувати друковане речення, виховувати у дітей охайність при письмі.

224. Луценко В. М. Стежинами по «Країні міцного здоров'я». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stezinami-po-kraini-micnogo-zdorova-398671.html>.

Анотація. Матеріал призначений для проведення виховної години. Мандруючи по країні здоров'я, діти навчаються дотримуватися санітарно-гігієнічних навичок, здійснювати контроль за дотриманням особистої гігієни, правильно харчуватися. Бережливо ставитися до власного здоров'я. Формуватимуться навички здорового способу життя.

225. Луценко В. М. Умій дружити : матеріали для виготовлення лепбука. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/lepbuk-na-temu-umij-druziti-435891.html>.

Анотація. Матеріал для виготовлення лепбука у 1 класі на тему «Умій дружити». Подані матеріали стануть в нагоді вчителю для створення колективної інтерактивної книжечки. Даний матеріал допоможе здобувачам освіти закріпити, збагатити і систематизувати інформацію з даної теми. Лепбук включає: пояснення з тлумачного словника слова «Дружба», вірш про дружбу, ребус, прислів'я та приказки, загадки.

226. Макаренко А. В. Узагальнюємо розуміння нумерації чисел першої сотні : тест На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/uzagalnyuemo-rozuminnya-numeraci-chisel-persho-sotni-963117.html>.

Анотація. Тест містить завдання закритого типу для учнів 1 класу, що надає змогу вдосконалювати обчислювальні навички учнів.

227. Макаренко І. М. Ознайомлення учнів з числом і цифрою 0. Послідовність чисел від 0 до 10. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bejzo>.

Анотація. Матеріал ознайомити першокласників з поняттям числа і цифри 0, розкрити взаємозв'язок між цифрою і числом, розвивати обчислювальні навички, також вміння розв'язувати задачі на логічне мислення. Продовжити формування обчислювальних навичок та розуміння послідовності чисел від 0 до 10. Виховувати культуру математичного мовлення.

228. Малиновська О. О. Психолого-педагогічні особливості формування пізнавального інтересу молодших школярів до вивчення природничої освітньої галузі. XI Глухівські наукові читання – 2021. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук : матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених і студентів / за заг. ред. А.С. Полякова (м. Глухів, 08-10 грудня 2021 року). Глухів, 2021. URL: <https://drive.google.com/file/d/1uKzc6TyC2Tlf0hD497sox1LiG0gBsuV2/view>.

Анотація. У статті розглянуто проблеми формування пізнавального інтересу молодших школярів до вивчення природничої освітньої галузі та шляхи їх подолання.

229. Мар'ян В. М. Перетворення іменованих чисел : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/peretvorennia-imenovanykh-chysel-393346.html>.

Анотація. Матеріал для засвоєння знань під час самостійної роботи, дистанційного навчання. Тест допоможе закріпити знання з теми «Усні обчислення багатоцифрових чисел», що дасть змогу додатково потренуватися та звикнути до нової форми роботи. Тож, перейшовши до виконання тестів, дитина легко впорається з ними й підготується до моніторингу знань у початковій школі та до державної підсумкової атестації. Тестові завдання для учнів 4 класу.

230. Мар'ян В. М. Поняття про іменник. «Грип» (Григорій Фалькович) : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ukrainska-mova-ponatta-pro-imennik-grip-grigorij-falkovic-486278.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з української мови за підручником І. Більшакової та М. Пристінської для учнів 3 класу, на якому учні будуть вчитися розпізнавати в тексті та самостійно добирати іменники, ставити до них запитання; добирати спільнокореневі іменники, створювати письмове висловлювання, ознайомляться із творчим шляхом Григорія Фальковича, з його поезіями.

Урок містить різноманітні вправи, серед яких є робота з використанням мережі інтернет для виконання завдань на онлайн-тренажері <https://learning.ua/mova/chetvertyi-klas/>.

231. Мартиненко В. В. Повторення. Письмова інформація і писемне мовлення – читання і робота з текстом. Швидкість читання. Письмо букв, слів, речень, текстів : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/274138>.

Анотація. Презентація до уроку української мови 1 клас (за програмою «Світ чекає крилатих»), тема тижня «Космічна ера» містить цікавий матеріал, різні види вправ, завдань які можна використати і під час дистанційного навчання.

232. Мартиненко В. В. Повторення. Письмова інформація і писемне мовлення – читання і робота з текстом. Швидкість читання. Письмо букв, слів, речень, текстів : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/274150>.

Анотація. Матеріали до презентації уроку (опис змісту слайдів) української мови 1 клас за програмою «Світ чекає крилатих», тема тижня «Космічна ера» містять цікавий матеріал, різні види вправ, завдань, які можна використати і під час дистанційного навчання учнів.

233. Мартиненко В. В. Робота з папером і картоном. Прикраси з паперу. Оздоблення виробів з паперу. Витинанка : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/274127>.

Анотація. Розробка уроку «Дизайн і технології», «Handmade-мистецтво» (за програмою «Світ чекає крилатих»). Конспект уроку для 1 класу НУШ. У змісті уроку є посилання на додаткові відео матеріали для вчителя і учнів.

234. Мартиненко В. В. Члени речення. (головні і другорядні). Поширені й непоширені речення : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-tema-chleni-rechennya-golovni-i-drugoryadni-poshireni-y-neposhireni-rechennya-274160.html>.

Анотація. Презентація до уроку української мови 2 клас за програмою «Світ чекає крилатих» містить різні види вправ і завдань, що дозволяє учням краще засвоїти тему під час уроку чи дистанційного навчання.

235. Марченко Ю. О. Розробки уроків для учнів 1 класу за програмою «Світ чекає крилатих». *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87666>. *Анотація. Плани–конспекти уроків з української мови та математики. Розробки можна використовувати для формування навички читання та письма слів, речень, текстів з вивченими літерами; вчитися аналізувати прочитане, тренуватися у вмінні давати повні відповіді на питання, закріплювати вміння впізнавати вивчені літери серед потоку інформації, виконувати логічні завдання.*

Буде корисним для ознайомлення з цілим об'єктом і його частинами; закріпити вміння визначати рівні і нерівні частини об'єкта; розвивати логічне мислення, увагу, уяву, фантазію; виховувати інтерес до математики; забезпечувати зв'язок навчального предмету із життям.

236. Марюха Л. В. Творчі вправи з української мови в початкових класах : матеріал до уроків. *На Урок*. 2022 URL: <https://naurok.com.ua/tvorchi-vpravi-z-ukra-nsko-movi-v-nush-273062.html>.

Анотація. Доданий матеріал містить різні види цікавих творчих завдань, які можна використовувати на уроках української мови в Новій українській школі, що надає змогу вчителю цікаво, пізнавально і змістовно провести уроки в початкових класах, збільшити продуктивність уроку в цілому.

237. Масюкова Г. І. Іменник як самостійна частина мови : презентація. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87679>.

Анотація. Презентація «Іменник як самостійна частина мови» містить пізнавальний матеріал для повторення теми «Іменник», включає додаткові завдання щодо закріплення навчального матеріалу.

238. Матяш Т. М. «Рослини Червоної книги» на уроці «Я досліджую світ» : урок . *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-ads-roslini-cervonoi-knigi-512086.html>.

Анотація. Конспект уроку розроблений з метою узагальнення й розширення знань учнів про значення рослин у природі; ознайомлення дітей з рослинами, які занесені до Червоної книги, з поняттям «Червона книга»; виховання бережного ставлення до рослин, потреби у збереженні та збагаченні природних ресурсів.

239. Матяш Т. М. Берегиня роду нашого : сценарій виховного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-beregina-rodu-nasogo-511507.html>.

Анотація. Сценарій спрямований на поширення знання учнів щодо українських традицій, народної творчості; розвиток культури мовлення, навичок сценічного мистецтва; виховання поваги до матері, бабусі, жінки.

240. Матяш Т. М. Композиція «Світ природи» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-obrazotvorcogo-mistectva-tema-kompozicia-svit-prirodi-511546.html>.

Анотація. Конспект уроку розроблений з метою ознайомлення з рослинними та тваринними символами-оберегами писанкарства; можливістю навчитися техніки розпису писанок; розвитку навички писанкарства.

241. Матяш Т. М. Композиція «Свято» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-obrazotvorcogo-mistectva-tema-kompozicia-svato-511534.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку «Композиція «Свято»», метою якого є формування уявлення про флористику як один із видів декоративно-прикладного мистецтва; формування художньо-естетичного ставлення до дійсності, інтересу до пізнання культури свого народу; розвиток почуття колірної гармонії, фантазії, уяви; визначення рівня засвоєння знань розділу «Декоративно-прикладне мистецтво»; виховання естетичного смаку, любові до прекрасного, уміння передати у своїх роботах власні почуття і ставлення до природи, її краси.

242. Матяш Т. М. Конкурсно-розважальна програма «Містер школи» : сценарій конкурсно-розважальної програми. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-konkursno-rozvezalnoi-programi-mister-skoli-512101.html>.

Анотація. Сценарій розроблений з метою виявлення лідерських якостей старшокласників, їх готовності до самостійного вирішення певних життєвих ситуацій. Містить розважальний характер, адже в ньому передбачено проведення різних конкурсів та змагань.

243. Матяш Т. М. Кораблик дитинства твого відпливає : сценарій випускного вечора. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vipuskного-vecora-korablik-ditinstva-tvogo-vidplivae-511516.html>.

Анотація. Сценарій розроблений з метою урочисто та святково провести вручення атестатів про середню освіту; розкрити талановитість дітей школи перед батьками та місцевими жителями; сприяти формуванню ціннісного ставлення до традицій школи; виховання почуття поваги до вчителів, батьків; підсумувати події, які відбулися з випускниками за роки навчання.

244. Матяш Т. М. Мальованка «Весільна» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-obrazotvorcogo-mistectva-tema-malovanka-vesilna-511549.html>.

Анотація. Конспект уроку розроблений з метою ознайомлення з символікою кольорів у писанкарстві; навчання розпису мальованки «Весільна»; ознайомлення з народними звичаями та обрядами.

245. Матяш Т. М. Організаційно – структурна модель виховної роботи школи : модель. *Всеосвіта*. 2021. URL : <https://vseosvita.ua/library/organizacijno-strukturna-model-vihovnoi-roboti-skoli-512062.html>.

Анотація. Структура вказує на двосторонній характер виховання і зумовлює необхідність тісної взаємодії вихователя й вихованця на всіх етапах виховної роботи, починаючи з визначення її мети та завдань, завершуючи перевіркою й оцінкою її результатів; дає вихователям чітке уявлення про основні ланки виховного процесу і, відповідно, допомагає цілеспрямовано і якісно його організувати.

246. Матяш Т. М. Оригінальна писанка : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-obrazotvorcogo-mistectva-tema-originalna-pisanka-511555.html>.

Анотація. Конспект уроку розроблений з метою визначення рівня засвоєння знань розділу «Декоративно-прикладне мистецтво»; закріплення знань та практичних навичок роботи з писанками; формування творчого мислення, уміння аналізувати, застосовувати одержані знання на практиці; виховання любові і цікавості до творів українського декоративно-прикладного мистецтва.

247. Матяш Т. М. Основні форми виховної роботи з родинно-сімейного виховання : повідомлення. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/osnovni-formi-vihovnoi-roboti-z-rodinno-simejnogo-vihovanna-512095.html>.

Анотація. Захід сприяє підвищенню результативності виховної роботи в закладі освіти; впливає на процес виховання людської особистості; сприяє вдосконаленню нових форм роботи, пошуку нових систем виховання, впровадження розвиваючих технологій, особистісно орієнтованого виховання.

248. Матяш Т. М. Писанкарство на Україні : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-pisankarstvo-na-ukraini-511564.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про Писанки, як своєрідний мініатюрний живопис України, наповнений ритуальним значенням: величанням споконвічного закону весняного пробудження і відродження природи. Якщо за часів язичництва писанки розписувалися до свята весни, то за християнства – до Великодня – свята воскресіння Ісуса Христа.

249. Матяш Т. М. Писанкарство на Україні : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-obrazotvorcogo-mistectva-tema-pisankarstvo-na-ukraini-511540.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку, метою якого є формування уявлення про писанкарство як вид декоративно-прикладного мистецтва; ознайомлення з історією виникнення писанки, послідовністю її виготовлення, традиційними елементами, орнаментами; формування вміння читати символи на писанках; розвиток інтересу до декоративного мистецтва, бажання творити красиві візерунки; виховання любові до писанкарства, пошани до народних традицій, відчуття краси.

250. Матяш Т. М. Супермама – 2018 : сценарій конкурсно-розважальної програми на 8 Березня для учнів початкових класів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-svato-mam-511498.html>.

Анотація. Розробка висвітлює тему виховання любові, поваги, чуйності, доброти до мами, бабусі, всіх жінок; розвитку творчих здібностей учнів.

251. Матяш Т. М. Сценарій Великоднього свята. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-slavimo-velikden-511591.html>.

Анотація. Сценарій розроблений з метою розширення знань учнів та виховання інтересу до народних звичаїв, обрядів і традицій; розкриття дітям краси і величності пасхального свята -Великодня.

252. Матяш Т. М. Традиційні писанки : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-obrazotvorcogo-mistectva-tema-tradicijni-pisanki-511543.html>.

Анотація. Конспект уроку розроблений з метою формування уявлення про техніку виконання писанки, геометричних символів писанкарства; ознайомлення з видами писачків.

253. Мелькунова О. Перевір себе. Звуки і букви : тести. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/perevir-sebe-zvuki-bukvi-1103481.html>.

Анотація. Онлайн-тести для 1 класу з української мови створені для організації ефективного зворотного зв'язку з учнями під час дистанційного навчання при перевірці вивченого матеріалу.

254. Мешкова О. С. Професійне зростання та розвиток учителя в умовах сучасних освітніх змін: стаття. *Вища педагогічна освіта в Україні: історичний вимір та виклики сьогодення* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 18 березня 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка. 2021. С. 115–117.

Анотація. У статті розкрито, яким повинен бути сучасний професійний вчитель Нової української школи, щоб якнайповніше реалізувати себе як професіонала: організованим, самостійним та відповідальним, здатним до інноваційної діяльності.

255. Мирошніченко О. М. Склад числа 10 : урок. Математика. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/sertif/88053>.

Анотація. Урок розроблено згідно Програми НУШ під керівництвом Р. Шияна. Метою є ознайомлення учнів із варіантами розкладання чисел на два доданки, доповнення заданого числа до 10. Матеріал уроку сприяє розвитку логічного мислення, інтересу до вивчення математики, формуванню ключових компетентностей.

256. Мих Г. А. Чарівні перетворення : діагностувальна робота з інтегрованого курсу «Я досліджую світ». 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostovalna-robota-z-a-doslidzuv-svit-3-klas-carivni-peretvorennja-499587.html>.

Анотація. Даний матеріал містить 7 різних завдань з відкритою і закритою відповідями, що супроводжуються ілюстраціями. Також присутній інструмент самооцінювання роботи самим учнем. Діагностувальна робота спрямована на повторення навчального матеріалу, а також перевірку засвоєних знань, умінь і навичок учнів з вивченої теми.

257. Михайлова Т. В. Берегине моя, українська хустка : виховна година для початкової школи. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-beregine-moya-ukra-nska-hustka-272943.html>.

Анотація. Дана презентація складена з метою проведення системної виховної роботи, формування громадянської та культурної компетентностей. Формування уявлень молодших школярів про побут українців, береги та звичаї.

258. Михайлова Т. В. Виховна година для початкової школи «День добра» : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-den-dobra-272939.html>.

Анотація. Дана презентація створена на основі інтерактивних ігор з метою проведення системної виховної роботи з метою формування громадянської та соціальної компетентностей. Може бути використана для виховної години під час дистанційного навчання.

259. Михайлова Т. В. Казка для дітей про діда Карієса та Зубну Фею : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-kazka-dlya-ditey-pro-dida-kariesa-ta-zubnu-feyu-272949.html>.

Анотація. Презентація призначена для уроку з курсу «Я досліджую світ» для розвитку екологічної та здоров'язбережувальної компетентності, уявлення про власне здоров'я, здоровий спосіб життя та безпечну поведінку.

260. Мица І. К. Мистецька галузь. Образотворче мистецтво: календарне планування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarne-planuvanna-2-klas-1-semestr-mistecka-galuz-obrazotvorce-mistectvo-za-pidrucnikom-lmasol-ogajdamaki-okolotilo-za-albomom-posibnikom-s-demcak-472002.html>.

Анотація. Даний матеріал містить календарне планування складене відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко 2 клас (1 семестр) Мистецька галузь. Образотворче мистецтво за підручником Л. Масол, О. Гайдамаки, О. Колотило та за альбомом-посібником С. Демчак, Т. Чернявська «Маленький художник».

261. Мица І. К. Письмо рядкової букви «з». Підготовчі вправи. Складання речення до малюнків : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/temaurok-napisanna-radkovoї-bukvi-v-skladiv-sliv-i-recen-pidgotovci-vpravi-skladanna-recenna-do-malunkiv-395473.html>.

Анотація. Конспект уроку містить різні види вправ для учнів 1 класу: презентацію, ребуси, ігри, роботу в парі, завдання для цікавої перерви, які розвивають спостережливість, уміння аналізувати, порівнювати, розширюють словниковий запас; формують компетентність спілкування рідною мовою, виховують охайність, старанність, бережливе ставлення до представників живої природи.

262. Мица І. К. Підсумкова діагностувальна робота з математики : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pidsumkova-diagnostivna-roбота-z-matematiki-dla-1-klasu-nus-dla-zagalnoosvitnih-zakladiv-prezentacia-476503.html>.

Анотація. Підсумкова діагностувальна робота з математики для 1 класу містить ряд завдань, розміщених на окремих слайдах, які допоможуть перевірити рівень засвоєних знань учнів у кінці навчального року.

263. Мица І. К. Подарунок «Веселий равлик». Оздоблення виробів з паперу. Практична робота: виготовлення листівки-валентинки (за зразком) : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-podarunok-veselij-ravlik-ozdoblenna-virobiv-z-paperypracticna-roбота-vigotvlen-na-listivki-valentinki-za-zrazkom-402595.html>.

Анотація. Конспект уроку для учнів 1 класу, містить різні види завдань, має цікаву інформацію, яка розширить знання дітей про звичаї, традиції народів Європи; допоможе виготовити за шаблоном листівку-валентинку з паперу.

264. Місюра Л. Г. Павло Тичина «Де не глянь колоски» (уривок з вірша «Де тополя росте») : конспект. Читання. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-citanna-414530.html>.

Анотація. Розробка уроку з читання для учнів 4 класів згідно вимог Нової української школи. Діти знайомляться з творчістю Павла Тичини, з його біографією. Вчать виразно читати, висловлювати власну думку до прочитаного.

265. Мозгова О. М. Олександр Довженко «Зачарована Десна». Літературне читання. 4 клас. урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/247597>.

Анотація. Розробка уроку літературного читання у 4 класі як вивчення нового матеріалу. Особливістю уроку є використання інтерактивних технологій, на основі яких розроблені цікаві ігрові та творчі завдання.

266. Мордвінова І. В. Лічба до 10 в прямому і зворотньому порядку. Додавання і віднімання числа 3. Числовий промінь : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/lichba-do-10-v-pryamomu-i-zvrotnomu-poryadku-dodavannya-i-vidnimannya-chisla-3-chisloviy-promin-267597.html>.

Анотація. Конспект уроку створено з метою вдосконалювати вміння рахувати до 10 в прямому і зворотньому порядку; додавати і віднімати числа в межах 10; складати таблиці додавання і віднімання числа 3; розв'язувати задачі на знаходження суми, збільшення і зменшення числа на кілька одиниць; порівнювати числа і виправляти помилки; пояснювати, зв'язок дії додавання з дією віднімання; повторити ознаки зими і зимові розваги людей; вправлятися у встановленні знаків арифметичних дій; креслити відрізки коротші від поданих; усвідомлюють необхідність підгодівлі птахів взимку; розуміють, що таке числовий промінь і як з ним працювати; розвивати критичне мислення, математичне мовлення, вміння доводити власну думку, правильно формулювати висловлювання, оцінювати свою роботу та діяльність однокласників; формувати пізнавальний інтерес, робити взаємоперевірку; виховувати інтерес до вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

267. Мордвінова І. В. Обчислення значень виразів на сумісній дії. Обчислення значень виразів із буквою. Задачі на зустрічний рух : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/obcislenna-znacen-viraziv-na-sumisni-dii-obcislenna-znacen-viraziv-iz-bukvou-zadaci-na-zustricnij-ruh-no732-740-411237.html>.

Анотація. Конспект уроку створено з метою вдосконалювати вміння учнів ділити багатоцифрові числа на одноцифрові, обчислювати значення числових виразів, дотримуючись правил порядку виконання дій, розв'язувати задачі на зустрічний рух, знаходити площу і периметр геометричних фігур; розвивати мислення, мовлення, кмітливість, швидкість, математичні здібності; виховувати інтерес до вивчення математики.

268. Морозова І. М. Діагностувальна робота. Українська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostuvalna-robota-z-ukrainskoi-movi-2-klas-tema-recenna-487089.html>.

Анотація. Публікація містить завдання для проведення діагностувальної роботи з української мови по темі «Речення». Текст завдань складено відповідно до Типової освітньої програми розробленої під керівництвом О. Савченко та підручника «Українська мова та читання» 2 клас, М. Вацуленко, С. Дубовик. Завдання подано у двох варіантах.

269. Морозова І. М. Золоті зернята усної народної творчості : тест. Літературне читання. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/zoloti-zerniata-usnoi-narodnoi-tvorchosti-358176.html>.

Анотація. Публікація містить 6 завдань із однією правильною відповіддю чи на встановлення відповідності з теми «Золоті зернята усної народної творчості». Тест дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

270. Морозова І. М. Навчаюся вживати числівники в мовленні: презентація. Українська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-navcausa-vzivati-cislivniki-v-movlenni-410733.html>.

Анотація. Презентація містить цікаві завдання до теми «Навчаюся вживати числівники в мовленні». Наявні творчі завдання, ігри.

271. Морозова І. М. Найдорожчий скарб. Передбачення за заголовком твору. Зірка Мензатюк «Золоте серце» : презентація. Літературне читання. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-najdorozcij-skarb-peredbacenna-za-zagolovkom-tvoru-zirka-menzatjuk-zolote-serce-428298.html>.

Анотація. Презентація до уроку літературного читання за програмою Савченко (підручник «Українська мова та читання» (частина 2) О. Вацуленко). Містить підготовчі вправи, цікаві завдання для опрацювання твору.

272. Морозова І. М. Перевірка сформованості навичок усних обчислень : тест. Математика. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/perevirka-sformovanosti-navychok-usnykh-obchyslen-208136.html>.

Анотація. Публікація містить 12 завдань із однією правильною відповіддю для перевірки сформованості навичок усних обчислень.

273. Морозова І. М. Як вода потрапляє в наш дім : презентація. Я досліджую світ. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-ak-voda-potraplae-v-nas-dim-489074.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку з курсу «Я досліджую світ» за програмою Савченко до підручника «Я досліджую світ» Н. Бібік, Г. Бондарчук. Матеріал стана в нагоді учителям НУШ, які навчають третьокласників.

274. Москаленко О. В. Виготовлення ЛЕГО-автівки: методична розробка. Елементи STEM в освіті – основа розвитку творчої дитини : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 133–143.

Анотація. Публікація містить методичну розробку виховної години з елементами STEM-освіти для учнів 1 класу. Під час заходу першокласники вивчатимуть поняття про транспорт та його види, ознайомляться з видами роботи з використанням конструкторів ЛЕГО; зможуть побудувати свою ЛЕГО-автівку та змусити її рухатися. Розробка спрямована на розвиток критичного мислення, пам'яті, творчих здібностей, уяву, моторику рук, навички конструювання, вміння працювати в команді.

275. Мурка Г. М. Де працюють наші земляки : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/beehe>.

Анотація. Матеріал дає можливість учням порівняти професії села і міста, давні і нові. Також допомагає дітям визначити важливість та значимість кожної професії у суспільстві на даному етапі та у майбутньому.

276. Неселєвська В. В. Будова слова : конспект уроку. Українська мова. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-ukrainskoi-movi-budova-slova-497443.html>.

Анотація. Публікація містить завдання для закріплення знань про будову слова, вправи для розрізнення споріднених слів, передбачає завдання для індивідуальної та групової роботи.

277. Неселівська В. В. Віднімання виду 17-7 і 17-10 : презентація. Математика. 1 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-matematiki-u-1-klasi-vidnimanna-vidu-17-7-i-17-10-487968.html>.

Анотація. Презентація складається з інтерактивних вправ «Поціль сніжкою» для закріплення прийомів додавання і віднімання чисел в межах 20.

278. Неселівська В. В. Знаходження значень виразів. Розв'язування рівнянь та нерівностей. Розв'язування завдань за допомогою рівнянь : конспект уроку. Математика 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-matematiki-4-klas-500434.html>.

Анотація. учні вправляються у знаходженні значень виразів, у розв'язуванні рівнянь та нерівностей, розв'язують задачі за допомогою рівнянь, бути детективами, розвивали логічне мислення, кмітливість, увагу удосконалювали обчислювальні навички.

279. Нечипоренко Т. М. Суфікс як значуща частина слова : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <http://surl.li/bctky>.

Анотація. У презентації вміщено завдання для утворення нових слів за допомогою суфіксів. Ці завдання розвивають вміння впізнавати суфікси в усній і писемній мові та влучно їх добирати відповідно до мовленнєвих ситуацій; формують соціальну компетентність, уміння співпрацювати в групах, збагачують словниковий запас учнів.

280. Нікітенко О. М. Інноваційні підходи до оцінювання учнів 1-4 класів під час змішаного та дистанційного навчання. *Учительський журнал он-лайн*. 2021. URL: <http://teacherjournal.in.ua/rozrobky/dystantsiine-navchannia>.

Анотація. Робота вчителя достатньо складна, але якщо вийти на новий рівень і поєднати складність у роботі у звичайному режимі з дистанційною формою навчання - це просто виклик. І не тільки для вчителів, а й для учнів та їх батьків. Даний матеріал містить рекомендації по оцінюванню навчальних досягнень учнів під час змішаного та дистанційного навчання.

281. Новикова О. С. Називаємо компоненти та результат дії віднімання за підручником С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко (за програмою Савченко) : презентація. Математика. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL : <https://naurok.com.ua/prezentaciya-nazivaemo-komponenti-ta-rezultat-di-vidnimannya-214923.html>.

Анотація. Розробка роботи з використанням інтерактивних методів навчання. Розробка стане у нагоді при підготовці до уроків математики.

282. Новикова О. С. Периметр. Прямокутник. Квадрат : тест. 2 клас. Математика. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/perimetr-pryamokutnik-kvadrat-1104245.html>.

Анотація. Розробка стане у нагоді при підготовці до уроків математики та для поточного контролю знань і вмінь учнів.

283. Новикова О. С. Термометр : тест. Я досліджую світ. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/termometr-viznachennya-temperaturi-za-termometrom-1134921.html>.

Анотація. Тест стане у нагоді для поточного контролю знань і вмінь учнів.

284. Новикова О.С. Знаходження невідомого доданка за підручником С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко (за програмою Савченко) : презентація. Математика. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-znahodzhennya-nevidomogo-dodanka-213907.html>.

Анотація. Розробка роботи з використанням інтерактивних методів навчання. Розробка стане у нагоді при підготовці до уроків математики.

285. Онищенко С. С. Уривок з легенди про відомого отамана Івана Сірка підр. О. Волощенко. : онлайн тести. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/urivok-z-legendi-pro-vidomogo-otamana-ivana-sirka-s-88-z-6-pidr-o-voloschenko-1145596.html>, чарівні перетворення. Комікс «Привиди-охоронці» за підр. О. Волощенко. URL: <https://naurok.com.ua/test/charivni-peretvorennia-komiks-prividi-ohoronci-za-pidr-olgi-voloschenko-s-81-1127889.html>, Леся Українка за підручником І. Большакової. URL: <https://naurok.com.ua/test/lesya-ukra-nka-s-72-vpr-3-za-pidruchnikom-i-bolshakovo-1127446.html>, велика буква в прізвищах, іменах, по батькові. Велика буква у кличках тварин. URL: <https://naurok.com.ua/test/velika-bukva-v-prizvischah-imenah-po-batkovi-velika-bukva-u-klichkah-tvarin-731860.html>.

Анотація. Онлайн-тести для 3 класу з інтегрованого курсу «Я досліджую світ» та української мови створені з метою організації ефективного зворотного зв'язку з учнями під час дистанційного навчання, перевірки вивченого матеріалу, для закріплення отриманих знань.

286. Остра Н. П. Виготовлення вітальної листівки «З Днем Збройних сил України»: методична розробка. Елементи STEM в освіті – основа розвитку творчої дитини : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 148–156.

Анотація. Розробка об'єднує знання із різних навчальних предметів, сприяє формуванню предметних і ключових компетентностей. Для вчителів початкових класів, вихователів ГПД, студентів просто і зрозуміло викладено методичні ідеї і практичні прийоми навчання дітей аплікаційній роботі на папері.

287. Павлюченко Т. М. Бережіть планету : презентація до освітнього проекту. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-osvitnogo-proektu-berezit-planetu-401511.html>.

Анотація. Публікація допоможе вчителю правильно організувати роботу над проектом, а саме визначити мету, актуальність, проблему, тривалість, етапи створення проекту, планування, розподіл обов'язків у групах та визначити кінцевий результат.

288. Павлюченко Т. М. Віднімання від 15 одноцифрових чисел із переходом через десяток. Розв'язування задач : презентація до уроку математики у 2 класі за завданнями підручника Н. Листопад. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-matematiki-2-klasi-vidnimannya-vid-15-odnocifrovih-chisel-iz-perehodom-cherez-desyatok-rozv-yazuvannya-zadach-212681.html>.

Анотація. Презентація має на меті унаочнити матеріал до уроку та зацікавити здобувачів освіти до вивчення математики.

289. Павлюченко Т. М. Нумерація чисел у концентрі «Тисяча» : діагностична робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-3-klas-212679.html>.

Анотація. Діагностична робота з математики для 3 класу з теми: «Нумерація чисел у концентрі «Тисяча» складається з семи завдань, в ході виконання яких учні записують, порівнюють та обчислюють числа та вирази в межах 1000.

290. Павлюченко Т. М. Слово. Значення слова. Розв'язування задач, що містять збільшення та зменшення числа. Колективна аплікація : презентація до інтегрованого уроку з української мови у 2 класі. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uzagalnenna-i-sistematizacia-znan-z-temi-slovo-znacenna-slova-rozvazuvanna-zadac-so-mistat-zbilsenna-ta-zmensenna-cisla-kolektivna-aplikacia-401505.html>.

Анотація. Презентація має на меті унаочнити матеріал до інтегрованого уроку з української мови, математики, дизайну і технологій з теми Узагальнення і систематизація знань з теми: «Слово. Значення слова. Розв'язування задач, що містять збільшення та зменшення числа. Колективна аплікація.», активізувати пізнавальну діяльність учнів на уроці.

291. Пархоменко В. П. Багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Розпізнаю багатозначні слова, використовую їх у мовленні : конспект уроку. Українська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-bagatoznacni-slova-prame-i-perenosne-znacenna-sliv-rozpiznav-bagatoznacni-slova-vikoristovuu-ih-u-movlenni-490407.html>.

Анотація. Конспект уроку з української мови для 4 класу складено За Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О. Я за підручником М. Вашуленко, С. Дубовик. На уроці використано інтерактивні методи, які сприяють вмінню вчитися пояснювати лексичне значення слова; розрізняти багатозначні слова та вживати їх у мовленні; з'ясовувати пряме і переносне значення слова, правильно використовувати його; збагачувати свій словниковий запас; виховувати любов до домашніх улюбленців.

292. Пархоменко В. П. Гуманне та відповідальне ставлення до тварин : урок доброти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-dobroti-gumanne-ta-vidpovidalne-stavlenna-do-tvarin-485639.html>.

Анотація. Дана публікація присвячена Всесвітньому дню тварин. Урок допоможе ознайомити дітей з історією виникнення Дня тварин, з правилами поводження з домашніми улюбленцями; виховувати любов до тварин, повагу до вірності, відданості домашніх улюбленців; почуття відповідальності за приручених тварин, розуміння цінності та недоторканності іншого життя.

293. Пархоменко В. П. Календарно-тематичне планування. Літературне читання. 4 клас. I, II семестри. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematicne-planuvanna-literaturne-citanna-4-klas-i-i-ii-semestri-485645.html>.

Анотація. Календарно - тематичне планування з літературного читання для 4 класу НУШ для класу, що працює за підручником М. С. Вашуленко «Українська мова та читання» частина 2. (Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О.Я.Савченко, затверджена Міністерством освіти і науки України). Календарно - тематичне планування на I і II семестри: I семестр - 3 години на тиждень, II семестр - 4 години на тиждень.

294. Пархоменко В. П. Правильно пишу апостроф після префіксів : конспект уроку. Українська мова. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-pravilno-pisu-apostrof-pisla-prefiksiv-498235.html>.
Анотація. За Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я, 4 клас, українська мова, за підручником М. Ващуленко, Н. Васильківська, С. Дубовик. Урок змодельовано матеріалом щодо правильного вживання апострофа після префіксів, вправами на закріплення знань і вмінь утворювати слова за допомогою префіксів пре- та при-.
295. Петренко В. О. Живі робочі аркуші «Дії з круглими числами». Математика. 1 клас. *LiveWorksheets*. 2021. URL: <https://www.liveworksheets.com/pg1501485bt>.
Анотація. Живі робочі аркуші допоможуть узагальнити знання учнів із математики, а саме: додавання і віднімання та порівняння круглих чисел.
296. Петренко В. О. Живі робочі аркуші «Праця людей узимку». Я досліджую світ. 1 клас. *LiveWorksheets*. 2021. URL: <https://www.liveworksheets.com/fj1505384yn>.
Анотація. Публікація містить матеріал, який допоможе уточнити знання дітей про працю людей узимку.
297. Петренко В. О. Що таке лід? : тест. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/scho-take-lid-717412.html>.
Анотація. Тест допоможе узагальнити знання учнів про лід та його властивості.
298. Петренко Т. В. Педагогіка партнерства, як один із принципів Нової української школи : стаття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pedagogika-partnerstva-ak-odin-iz-principiv-novoi-ukrainskoi-skoli-491712.html>.
Анотація. У статті висвітлено завдання, зміст, принципи, технології, форми і методи педагогіки партнерства як основної новації Нової української школи.
299. Півень Р. В. LEGO в освітньому середовищі «Чарівний килимок». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/lego-v-osvitnomu-seredovisi-charivnij-kilimok-465946.html>.
Анотація. LEGO легко перетворити у розвиваючий посібник. Мною було розроблено завдання з використанням картки «Чарівний килимок» з кольоровими комітками, які відповідають кольору цеглинок LEGO. Картку можна використати для вивчення кольорів, підрахунку, розпізнання номера, додавання чи віднімання в межах 100, множення та ділення, просторових відношень (зліва чи справа, праворуч чи ліворуч), побудови кутів, прямих і ламаних ліній, можливість працювати, будувати та зіставляти.
300. Підповітна В. В. Грибна сімейка (ліплення на площині) : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-obrazotvorcogo-mistectvagribna-simejka-liplenna-na-plosini-497512.html>.
Анотація. Конспект уроку образотворчого мистецтва дає можливість на основі цікавого матеріалу сформулювати в учнів основні поняття про об'єм, пластику, форму, фактуру. Діти отримують нові знання про скульптуру, рельєф. Інструктаж послідовності роботи дасть можливість дітям виконати завдання творчо.
301. Пінчук Л. В. Інформаційний об'єкт. Властивості об'єкта. Створення моделі об'єкта за поданими властивостями : конспект уроку. Інформатика. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijni-obekt-vlastivosti-obekta-stvorennja-modeli-obekta-za-podanimi-vlastivostami-406960.html>.
Анотація. Конспект уроку з інформатики, призначений для учнів 3-х класів НУШ, які навчаються за програмою Савченко (з використанням підручника М. Корнієнко, С. Крамаровська, І. Зарецька). Конспект не передбачає використання навчальної презентації.
302. Покутня Н. В. Українська земля : тест. *На Урок*. 2021. URL: naurok.com.ua/testove-zavdannja-z-yads-za-temoya-ukra-nska-zenlya-277348.html.
Анотація. тест пропонується для перевірки рівня засвоєних знань з ЯДС у 2 класі за розділом «Українська земля». Можна використовувати як для індивідуальної роботи так і для роботи в парах.
303. Полулях В. М. Діагностувальні роботи з математики 4 клас. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostuvalni-roboti-z-matematiki-4-klas-259489.html>.
Анотація. Збірка «Діагностувальні роботи з математики для 4 класу» допоможе учителям початкової школи узагальнити і систематизувати знання учнів з вивчених тем.
304. Полулях В. М. Правопис особових закінчень дієслів : урок. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/pravopis-osobovih-zakinchen-diesliv-259482.html>.

Анотація. Публікація містить урок з української мови для 4 класу під час дистанційної форми навчання. Він допоможе учням навчитися вживати в усному та писемному мовленні особові закінчення дієслів 2 і 3 особи теперішнього і майбутнього часу. Виховною метою проведення уроку є формування у дітей самостійності і працелюбства.

305. Попова С. В. Вікторина з природознавства 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-uroku-viktorina-z-prirodoznavstva-4-klas-215096.html>.

Анотація. Розробка природничої вікторини з цікавими завданнями, загадками, ребусами, повідомленнями для учнів 4 класу з презентацією.

306. Попова С. В. Методичні матеріали з ведення ділової документації до семінару керівників закладів дошкільної освіти : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-metodicni-materiali-z-vedenna-dilovoi-dokumentacii-do-seminaru-kerivnikov-zakladiv-doskilnoi-osviti-402807.html>.

Анотація. Презентація містить методичні рекомендації з ведення ділової документації до семінару керівників закладів дошкільної освіти «Створення архівного підрозділу закладу. Порядок підготовки справ до передачі до архівного зберігання».

307. Попова С. В. Природничка вікторина : презентація. Природознавство. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-prirodoznavstvo-prirodnica-viktorina-402709.html>.

Анотація. Презентація «Стежками природи» складається з 34 слайдів, на яких розміщено яскраві картинки, завдання, відгадки на загадки, ребуси, вправи на логіку та мислення до розробки уроку «Природничка вікторина» для учнів 4 класу.

308. Попова С. В. Природничка вікторина : презентація. Природознавство. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-prirodoznavstvo-prirodnica-viktorina-215101.html>.

Анотація. Презентація містить відгадки на загадки, ребуси, завдання до розробки уроку «Природничка вікторина» для учнів 4 класу.

309. Попова С. В. Упровадження здоров'язберігаючих технологій : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vprovadzhennya-zdorov-zberigayuchih-tehnologiy-216785.html>.

Анотація. Презентація містить методичні рекомендації щодо впровадження здоров'язберігаючих технологій в освітній процес початкової школи.

310. Попова С. В. Урок-вікторина з природознавства для учнів 4 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-uroku-viktorina-z-prirodoznavstva-dla-ucniv-4-klasu-402790.html>.

Анотація. Урок побудовано у формі вікторини, містить цікаві завдання на розвиток мислення, логіки, загадки, ребуси, повідомлення для учнів 4 класу з презентацією.

311. Попова С. В. Перевірні тести з тем: «Євразія», «Африка» : презентація. Природознавство. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-prirodoznavstvo-4-klas-perevirni-testi-z-tem-vraziya-afrika-214866.html>.

Анотація. Публікація містить тестові завдання для учнів 4 класу з природознавства.

312. Приходько Н. Г. Додавання і віднімання чисел частинами. Вираз на дві дії. Порядок виконання дій у виразах на дві дії : розробка уроку. Математика. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88018>.

Анотація. Урок розроблено згідно інтегрованої освітньої системи А. Д. Цимбалару для початкової освіти І-ІІ циклів навчання. Метою є продовжити ознайомлювати учнів з способом додавання і віднімання чисел: частинами; застосовувати спосіб при обчисленні виразів на дві дії (з опорою на числову пряму); коментувати результати/

313. Пройдакова І. М. Збірка матеріалів до Всесвітнього дня миру. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zbirka-materialiv-do-vseshvitnogo-dna-miru-482400.html>.

Анотація. Дана збірка містить матеріали для проведення уроку присвяченого Всесвітньому дню миру. Картки можна використовувати для індивідуальної чи групової роботи, що допоможе ознайомити учнів з ідеєю Дня миру; розповісти про символ миру; розвивати зв'язне мовлення, логічне та креативне мислення; формувати спільноту; виховувати дружжелюбність та патріотизм.

314. Пройдакова І. М. Книжка-роздруківка до Всесвітнього дня захисту тварин. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/knizka-rozdrukivka-do-vseshvitnogo-dna-zahistu-tvarin-4-zovtna-484535.html>.

Анотація. Дана розробка містить матеріали для проведення уроку присвяченого Всесвітньому дню захисту тварин 4 жовтня. Книжечку можна використовувати на уроці доброти для індивідуальної чи

групової роботи, що допоможе ознайомити учнів з ідеєю організації благодійних проєктів, природоохоронних акцій; формуванню екологічної свідомості у дітей; наданню допомоги тваринам.

315. Пройдакова І. М. Прикметник : комплексна діагностувальна робота з української мови в 3 класі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kompleksna-diagnostyczna-robota-z-ukrainskoi-movi-v-3-klasi-za-temou-prikmetnik-409804.html>.

Анотація. Діагностувальна робота розроблена на основі компетентнісного підходу та призначена для тематичного оцінювання навчального поступу учнів 3 класу з української мови, яку складено відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р. Шияна та підручника «Українська мова та читання 3 клас» автора Г. Сапун.

316. Пройдакова І. М. Рід іменників : презентація уроку. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-dla-uroku-ukrainskoi-movi-u-3-klasi-rid-imennikov-za-pidrucnikom-ukrainska-mova-ta-citanna-3-klas-avt-g-sapun-396914.html>.

Анотація. Презентація призначена для використання на уроці української мови у 3 класі. Розроблена відповідно до уроку 1 за підручником «Українська мова та читання. 3 клас. У 2 ч. Ч.2» (авт. Г. Сапун) за програмою Р. Шияна, мета якої – допомогти дітям провести мовне дослідження «Визначення роду іменників»; активізувати пізнавальну діяльність здобувачів освіти; формувати ключові та предметні компетентності.

317. Простатіна Ю. А. Птахи – наші друзі : позакласний захід. *На урок*. 2021 URL: <https://naurok.com.ua/pozaklasnij-zahid-ptahi---nashi-druzi-275316.html>.

Анотація. Даний захід покликаний виховувати бережливе ставлення дітей до природи, розвивати спостережливість, а також турботу про птахів взимку (після заходу малеча розвішує годівнички і протягом зими приносить до них їжу).

318. Протасова Н. М. «Пригоди Гречаника» : казка. *Всеосвіта*, 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kazka-dla-ditej-doskilnogo-viku-ta-ucniv-pocatkovih-klasiv-prigodi-grecanika-465365.html>.

Анотація. Казка для дітей дошкільного віку та учнів початкових класів, в якій розповідається про пригоди бешкетника Гречаничка в країні Обідії. Можна використати під час місячника здорової їжі, на тиждень української кухні. Матеріал корисний у початковій школі та в дошкільних навчальних закладах.

319. Протасова Н. М. Ознайомлення з терміном «Частини мови» : відеопрезентація. Українська мова. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/oznajomlenna-z-terminom-castini-movi-465337.html>.

Анотація. Відеопрезентація призначена відновити і закріпити знання учнів про слова - назви предметів, ознак дій; ознайомити з поняттям частини мови. Для використання під час дистанційного навчання.

320. Пушко А. Ю. Анатолій Костецький «Спішу додому» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/amkys>.

Анотація. Розробка уроку з читання у 4 класі можуть використовувати вчителі, студенти. Впевнена, призначення вчителя початкових класів у тому, щоб перетворити навчання на радісне для дитини заняття і при цьому сформувати такі життєві компетентності, які допоможуть учню ефективно діяти за межами навчальних ситуацій, розв'язувати в повсякденному житті реальні проблеми.

321. Пушко А. Ю. Порівняння чисел в межах 10 : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/baahk>.

Анотація. Матеріал для 1 класу корисний для вчителів і батьків. Вправляти учнів у порівнянні чисел в межах 10 на основі знання послідовності чисел у натуральному ряді. Скласти і розв'язувати приклади на додавання і віднімання на основі знання складу чисел.

322. Радченко О. М. Буквар для 1 класу НУШ (частина 2) : конспект уроку Українська мова. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-ukrainskoi-movi-bukvar-castina-2-dla-1-klasu-nus-453417.html>.

Анотація. Розробка уроку навчання грамоти (читання) 1 класу НУШ за букварем М. Д. Захаїрійчук. Тема: закріплення вміння вимовляти звук [ш], вивчення букви Ш, ш. Звуко - буквені зіставлення. Аналітико-синтетичні види роботи зі словами. Формування аудіативних умінь.

323. Радченко О. М. Кришталева зимонька у срібнім козушку : діагностична робота. № 3 з літературного читання за підручником Вашуленко О. В. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostyczna-robota-no3-z-literaturnogo-citanna-za-pidrucnikom-vasulenko-ov-kristaleva-zimonka-u-sribnim-kozusku-502634.html>.

Анотація. Запропоновані завдання тестів допоможуть учителю здійснити перевірку знань учнів літературних творів за розділом підручника «Літературне читання» Вашуленко О. В., 2 клас «Кришталева зимонька у срібнім козушку».

324. Решетниченко С. О. Закріплення матеріалу. Порядок дій у виразах з дужками. Розв'язування задач : математичне кафе. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-matematiki-matematichne-kafe-zakriplennya-materialu-poryadok-diy-u-virazah-iz-duzhkami-rozv-yazuvannya-zadach-228326.html>.

Анотація. Урок з математики в 2 класі для роботи в НУШ за підручником А. Заїки. Під час уроку, учні, перебувають в математичному кафе і смакуючи різні страви, виконують цікаві завдання для закріплення навички усного додавання та віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток, обчислення значень виразів із змінною, застосування правила обчислення прикладів з дужками в межах 100.

325. Решетниченко С. О. Математичне кафе «Закріплення матеріалу. Порядок дій у виразах з дужками. Розв'язування задач» : презентація. Математика. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-matematiki-zakriplennya-materialu-poryadok-diy-u-virazah-z-duzhkami-rozv-yazuvannya-zadach-2-klas-228331.html>.

Анотація. Презентація на закріплення навички усного додавання та віднімання двоцифрових чисел без переходу через десяток, обчислення значень виразів із змінною, застосування правила обчислення прикладів з дужками в межах 100.

326. Розгон О. Л. Частини мови. Народна байка «Не впусти рака з рота». Розрізнення частин мови : урок. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/chastini-movi-narodna-bayka-ne-vpusti-raka-z-roti-rozrznennya-chastin-movi-269482.html>.

Анотація. Конспект уроку містить завдання для закріплення знань учнів про байку як літературний жанр, ознайомлення з народною байкою «Не впусти рака з рота», закріплення в учнів поняття про частини мови, їх ознаки та роль у реченні, вироблення вміння розрізняти частини мови.

327. Савицька А. І. Перевірка навичок додавання трицифрових чисел. Обернена задача : самостійна робота. Математика. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/perevirka-navichok-dodavannya-tricifrovih-chisle-obernena-zadacha-213911.html>.

Анотація. Публікація містить завдання з математики для учнів 3 класу. Дана робота направлена перевірити навички усного додавання трицифрових чисел та навички в складанні оберненої задачі.

328. Савицька А. І. Повторюю знання про звуки і букви : діагностувальна робота. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostuvalna-robota-z-temi-povtoryuyu-znannya-pro-zvuki-i-bukvi-247840.html>.

Анотація. Публікація містить завдання з української мови для учнів 4 класу в двох варіантах. Матеріал допоможе перевірити вміння учнів розташовувати слова в алфавітному порядку, у словотворенні, діленні слів для переносу та написання слів з ненаголошеними [e],[u].

329. Савицька А. І. Хорватська народна казка «Дев'ять братів-сіроманців» : тест. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/testuvannya-z-metoyu-zasvoennya-prochitanogo-tvoru-horvatska-narodna-kazka-dev-yat-brativ-siromanciv-250653.html>.

Анотація. Публікація містить завдання з української мови та читання за підручником О. Савченко для учнів 4 класу. Тестування з метою засвоєння та розуміння змісту прочитаного твору, визначення характеристики головних героїв.

330. Савицька А. І. Мої предки : урок. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pidsumkoviy-urok-z-chitannya-mo-predki-248757.html>.

Анотація. Підсумковий урок з української мови та читання «Мої предки» за підручником О. Савченко, І. Красуцька. Публікація містить завдання, які допоможуть перевірити засвоєння учнями матеріалу з теми «Прагнення зрозуміти своїх предків».

331. Садова І. В. Обчислення значень виразів. Складання задач з двома запитаннями : урок. Математика. 2 клас. *Методпортал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85153>.

Анотація. Матеріал навчає дітей розв'язувати задачі з двома запитаннями в ігровій формі, обчислювати значення виразів. Виховує інтерес до уроків математики.

332. Сасенко Н. І. Застосування ефективних засобів, що сприяють реалізації компетентнісного підходу у навчанні молодших школярів та розвитку творчих здібностей. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) /за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 414 с.

Анотація. Стаття містить основні аспекти роботи вчителя початкових класів, спрямовані на реалізацію ключових компетентностей та розвитку творчих здібностей молодших школярів.

333. Самофал А. О. Теоретичні аспекти проблеми виховання відповідальності дітей в освітньому закладі. Організація освітньо-виховного процесу в Глухівському ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою: досвід роботи : методичний посібник. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2021. С. 123–128.

Анотація. У статті проаналізовано актуальні проблеми виховання відповідальності дітей шкільного віку в сучасних умовах.

334. Самофал А. О. Актуальні проблеми сімейного виховання і педагогічна спадщина А. С. Макаренка : доповідь на батьківські збори. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/batkivski-zbori-aktualni-problemi-simeynogo-vihovannya-i-pedagogichna-spadschina-a-s-makarenka-270778.html>.

Анотація. Доповідь для батьківських зборів учнів 9-х класів. Мета доповіді - допомогти батькам набутти певних знань і вмінь у вихованні власних дітей. Особлива роль у вихованні майбутніх громадян, за словами Макаренка, належить сім'ї, тому що це перший природний людський колектив. Він вважає, що хороших людей можуть виховати лише щасливі батьки.

335. Самофал А. О. Вечір шкільних друзів : свято. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/svyato-vechir-shkilnih-druziv-270780.html>.

Анотація. Конспект виховного заходу для учнів 11 класу. Метою є організація зустрічі випускників освітнього закладу різних років, педагогів, ветеранів педагогічної праці.

336. Самофал А. О. Виготовлення новорічного віночка у флористичній декоративній техніці: методична розробка. *Елементи STEM в освіті – основа розвитку творчої дитини* : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 157–168.

Анотація. Конспект години творчості для учениць 9 класу. Метою є формування поняття про мейкерство, розгляд флористики як виду декоративно-прикладного мистецтва та створення роботи на новорічну тематику – новорічного віночка з природних матеріалів.

337. Самофал А. О. Права дитини на розвиток здібностей і талантів : виховна година. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovna-godina-prava-ditini-na-rozvitok-zdibnostey-i-talantiv-270769.html>.

Анотація. Конспект виховної години для учнів 8-9 класів. Захід присвячено обговоренню розвитку творчих здібностей дітей для подальшого життєвого шляху в сучасному суспільстві.

338. Самофал А. О. Стандарт чи творчість? : диспут. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/disput-standart-chi-tvorchist-270772.html>.

Анотація. Конспект виховного заходу для учнів 10-11 класів. Метою є обговорення питання: як через творчість і нестандартність, але, спираючись на загальнолюдські норми і всесвітні закони, людство іде до нових змін, до прогресу суспільства.

339. Самофал А. О. Формула успіху : година спілкування. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/godina-spilkuvannya-formula-uspihu-270771.html>.

Анотація. Конспект виховного заходу для учнів 10-11 класів. Метою є дати можливість учням впевнитися, що успіх залежить від власних зусиль, сприяти розвитку чітких життєвих орієнтирів.

340. Самсоненко Н. О. Діагностична робота. Диктант з завданнями за темою «Числівник». 3 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-diktant-z-zavdannyami-za-temoyu-chislivnik-3-klas-nush-222711.html>.

Анотація. Діагностична робота з української мови (диктант з завданнями) за темою «Числівник» складається з тексту з числівниками «Кит» і з п'яти завдань відкритого типу на перевірку вмінь і навичок з вивченої теми.

341. Серго С. П. Вправи для розвитку техніки читання : картки. 2 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kartki-vpravi-dlya-rozvitku-tehniki-chitannya-v-2-klasi-211501.html>.

Анотація. Дані вправи для розвитку техніки читання учнів 2 класу можна використовувати як на уроках так і під час індивідуальної роботи з дитиною. Вправи можна опрацювати з мультимедійної дошки, а також надрукувати в форматі А4 чи А5, розрізати на окремі картки.

342. Серго С. П. Лото «Нумерація чисел 1-10 : картки. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kartki-loto-numeraciya-1-10-246519.html>.

Анотація. Лото «Нумерація чисел 1-10» можна використовувати як на уроках в 1 класі, так і в роботі з дошкільнятами. Друкуємо (і, за потреби, ламінуємо) 3 ігрових поля з цифрами (це для 3 учасників

гри). Картки-малюнки роздруковуємо та розрізаємо (теж ламінуємо, за потреби). Кожен гравець по черзі тягне з колоди одну картку-малюнок, рахує кількість предметів та перевіряє на своєму ігровому полі наявність відповідної цифри. Якщо така є, то закриває її картою-малюнком. Настає черга іншого гравця. Хто першим закrije всі цифри ігрового поля, той і переможець.

343. Серго С. П. Чистомовки як засіб розвитку техніки читання молодших школярів : картки. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kartki-chistomovki-yak-zasib-rozvitku-tehniki-chitannya-molodshih-shuolyariv-212124.html>.

Анотація. Картки з чистомовками допоможуть під час роботи над розвитком техніки читання молодших школярів. Можна роздрукувати на кольоровому картоні для багаторазового використання, а також, як індивідуальні картки для учнів, де вони можуть розфарбовувати малюнки. Картки можна використовувати як під час уроку, так і в позаурочний час з дітьми, які потребують занять з розвитку читацьких навичок.

344. Серго С. П. Шульте для розширення кута зору : картки-таблиці. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kartki---tablici-shulte-dlya-rozshirennya-kuta-zoru-246522.html>.

Анотація. У даному матеріалі зібрані та оформленні таблиці Шульте, які можна використовувати на уроках та в позаурочний час для учнів 1-4 класів для розширення кута зору та розвитку техніки читання.

345. Сивоконь Л. М. Час. Доба та її частини : урок. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-chas-doba-ta-chastini-267709.html>.

Анотація. Конспект уроку математики в 1 класі для роботи в НУШ за підручником О. М. Гісь. Метою уроку є формування уявлення про добу та її складові частини, закріплення вміння лічби в межах 10. Основний вид діяльності на уроці – ігровий, що збільшує можливість залучення до роботи більшої кількості дітей.

346. Синиця О. В. Мовні теми «Текст. Речення», «Іменник. Прикметник», «Дієслово» з української мови для 3 класу. На Урок. 2021. URL: <http://surl.li/bctnd>.

Анотація. Мовні теми «Текст. Речення», «Іменник. Прикметник», «Дієслово» (по варіантах).

347. Сідьорко С.В. Буква Хх. Читання складів, слів. Опрацювання тексту : урок. На Урок. 2021 URL: https://award.naurok.com.ua/awards/_custom/75476ca59c170b27b5000d06c4877adb.pdf.

Анотація. Розробка уроку з читання у 1 класі за букварем К. Пономарьової. Можуть використовувати вчителі, студенти. Впевнена, призначення вчителя початкових класів у тому, щоб перетворити навчання на радісне для дитини заняття і при цьому сформувати такі життєві компетентності, які допоможуть учню ефективно діяти за межами навчальних ситуацій, розв'язувати в повсякденному житті реальні проблеми. Однією з технологій, що допомагає учню не тільки засвоїти певний обсяг знань, а й сприяє його розвитку особистісних якостей, є технологія формування та розвитку критичного мислення, яка й була використана мною на уроці.

348. Солдаткіна М. В. Батьківська оселя – оберіг : свято. На урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/svyato-na-temu-batkivska-oselya---oberig-231289.html>.

Анотація. Метою даного свята є ознайомлення учнів з традиційною українською оселею, її оздобленням та інтер'єром, хатніми оберегами української родини; розвиток мислення, словникового запасу, творчих здібностей, уяву; виховування бережливого і шанобливого ставлення до традицій українського народу, зібраних попередніми поколіннями, історії та культури України.

349. Солдаткіна М. В. Безпека в інтернеті. Організація освітньо-виховного процесу в Глухівському ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою: досвід роботи : методичний посібник. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2021. С. 128–135.

Анотація. У статті розглянута проблема захисту дітей та молоді від негативних інформаційних впливів. Наведено рекомендації для роботи педагогів з батьками щодо попередження негативного впливу Інтернет-середовища на дітей та молодь.

350. Солдаткіна М. В. Захисники і захисниці України : вікторина. Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viktorina-zahisniki-i-zahisnici-ukraini-486526.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку вікторини «Захисники і захисниці України» для учнів 1-2 класів. З метою поглиблення знань про звитягу захисників доби Київської Русі та українських козаків, подвиги українців у часи Другої світової війни та ключові події російсько-української війни було розроблено тематичну вікторину.

351. Солдаткіна М. В. Зимові свята і звичаї в традиціях українського народу : вікторина. Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viktorina-zimovi-svata-i-zvici-v-tradiciah-ukrainskogo-narodu-502737.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку для учнів 1-2 класів, мета якої – сформувати цікавість до вивчення народних традицій, допомогти школярам краще зрозуміти значення кожного свята та подарувати віру в зимову казку.

352. Солдаткіна М. В. Майстер-клас з виготовлення ляльки технікою «джутова філігрань». *Елементи STEM в освіті – основа розвитку творчої дитини* : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 169–178.

Анотація. Дана розробка створена для того, щоб ознайомити учнів з новою технікою декоративно-прикладного мистецтва - джутова філігрань, з використанням одного з новітніх методів у STEM освіті – мейкерство, з особливостями роботи в даній техніці; наочно продемонструвати вироби, виготовлені за допомогою джуту; розвивати логічне мислення, уважність, уяву, художній та естетичний смаки; виховувати допитливість, наполегливість, працелюбність.

353. Солдаткіна М. В. Мир – мова щастя : вікторина. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viktorina-mir-mova-sasta-485490.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку для учнів 1-2 класів. На учасників чекають інтерактивні завдання, доповнені повчальними відеоматеріалами, історіями з життя відомих історичних постатей, кінозірок та музикантів, а також знайомих кожному персонажів фільмів та книжок. Виконуючи завдання, учні дізнаються, які норми та правила допоможуть побудувати безпечний і справедливий світ, навчитися жити у злагоді один з одним.

354. Солдаткіна М. В. Мова – скарб народу : вікторина. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viktorina-mova-skarb-narodu-493502.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку для учнів 1-2 класів. Упродовж століть українська мова, так само як і її носій – український народ, зазнавала суттєвих утисків і заборон з боку різних держав, зважаючи на те, під чією владою опинялася Україна. Нині українська мова має державний статус. Отже, у дітей сформується уявлення, що варто докладати зусиль, щоб українська мова не тільки зберігалася, але й розвивалася.

355. Солдаткіна М. В. На рушнику хай доля квітне : виховний захід. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-na-temu-na-rushniku-hay-dolya-kvitne-231285.html>.

Анотація. Мета виховного заходу – ознайомити учнів з культурою українського народу, зокрема вишивкою рушників у різних регіонах; показати використання українських вишитих рушників у різних народних обрядах; розвивати естетичний смак, виховувати інтерес до українського мистецтва, бережливе ставлення до оберегу – рушника.

356. Солдаткіна М. В. Сімейні взаємини : виховна година. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovna-godina-na-temu-simejni-vzaemini-429700.html>.

Анотація. Сім'я є природним середовищем первинної соціалізації дитини, джерелом її матеріальної та емоційної підтримки, засобом збереження і передання культурних цінностей від покоління до покоління. Метою виховної години є поглиблення знань підлітків про сімейні традиції українського народу, виховання сімейних цінностей.

357. Солдаткіна М. В. Сімейні взаємини : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/simejni-vzaiemny-208827.html>.

Анотація. Тест розроблений з метою поглибити знання підлітків про сімейні традиції українського народу, про основні обов'язки членів сім'ї, значення сім'ї у житті людини; формувати психологічну компетентність щодо особливостей взаємин у сім'ї.

358. Солдаткіна М. В. Тарас Шевченко – геній українського народу : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/taras-shevchenko-henii-ukrainskoho-narodu-208962.html>.

Анотація. Тест розроблений з метою поглибити знання учнів про одного із найвідоміших українських поетів, письменників, художників, громадських та політичних діячів – Тараса Григоровича Шевченка.

359. Солдаткіна М. В. Я і робототехніка: вікторина. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viktorina-a-i-robototehnika-493338.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку для учнів 1-2 класів. Протягом XXI століття роботи стають все більш актуальними. Відтак розвивається наука, яка опікується проектуванням, розробкою, будівництвом, експлуатацією та використанням роботів, а також комп'ютерних систем для їх контролю і це робототехніка. Протягом перегляду тематичної презентації-вікторини учні зможуть дізнатися багато чого нового із «світу роботів».

360. Соловійова Н. П. *Форми рельєфу : квест-гра. Всеосвіта. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-kvest-gra-formi-relefu-247958.html>.*

Анотація. Публікація містить розробку підсумкового уроку інтегрованого курсу «Я пізнаю світ» у 4 класі. Матеріал уроку дає змогу в цікавій та насиченій формі узагальнити та повторити матеріал про рельєф, його форми. Виконуючи різноманітні завдання, учні вчать працювати в команді, використовувати набуті знання в практичному житті, працювати з картою. Дана розробка підходить для учнів, які навчаються за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України».

361. Солонинка М. М. *Послідовність чисел від 0 до 10. Порівняння чисел в межах 10 : авторська розробка уроку. Математика. На урок. 2021. URL : <https://naurok.com.ua/publ/249523>.*

Анотація. Подано конспект уроку у формі подорожі до осіннього лісу відповідно до програми з математики і тематичного планування. Урок-подорож завжди викликає в учнів позитивні емоції, пробуджує інтерес до навчання. Учні пізнають, запам'ятовують, рахують, розташовують числа в порядку збільшення, демонструють свої знання і вміння.

362. Солонинка О. В. *Презентація до уроку морально-етичного виховання. Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-moralno-etichnogo-vihovanna-427594.html>.*

Анотація. Презентація до уроку морально-етичного виховання у 2 класі «Дбай про свій зовнішній вигляд». Зорієнтувати учнів на те, що їм необхідно знати про себе, уточнити та закріпити навички особистої гігієни. Бажання скрізь і завжди бути чистими, охайними і акуратними.

363. Солонинка О. В. *Спостерігаю за значенням слів : тести. Українська мова. 3 клас. На урок. URL: <https://naurok.com.ua/test/rozriznyayu-pryame-i-perenosne-znachennya-sliv-1097108.html>.*

Анотація. Тест призначений для підсумку уроку з української мови (мовна тема) Тема: «Спостерігаю за значенням слів».

364. Строй Я. В. *Виховний захід «Зимуючі птахи». На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-zimuyuchi-ptahi-260008.html>.*

Анотація. Мета заходу в тому, щоб в ігровій формі ознайомити дітей із зимуючими птахами нашої місцевості; допомогти учням встановити взаємозв'язок між змінами в неживій природі та життям птахів. Виховувати почуття співпереживання, любов до природи.

365. Строй Я. В. *Годівничка : колективний проєкт. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kolektivniy-proekt-zimuyuchi-ptahi-260010.html>.*

Анотація. Розробка проєкту містить інформацію про орнітофауну нашої місцевості, паспорти зимуючих птахів, зразки годівничок. Використання даної роботи створює необхідну інформаційну основу для формування знань, вмінь та навичок учнів з відповідної теми.

366. Суровицька Р. П. *Професійне зростання вчителя початкових класів шляхом самоосвіти. Вища педагогічна освіта в Україні: історичний вимір та виклики сьогодення : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 18 березня 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка. 2021. С. 145–147.*

Анотація. У статті розглянуто проблему професійного зростання вчителя початкових класів шляхом самоосвіти. Особливу увагу приділено вибору ефективних засобів підвищення професійної майстерності, запропоновані напрямки, форми і методи.

367. Сухацька Н. *Лексичне значення слова. Повторення теми : тести. На Урок. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/leksichne-znachennya-slova-povtorennya-tem-1129474.html>, діагностувальна робота з ЯДС за темою «Машина часу». 4 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidsumok-za-temoyu-mashina-chasu-1117352.html>, задачі на подвійне зведення до одиниці. 4 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/zadachi-na-podviyne-zvedennya-do-odinici-1202655.html>, діагностувальна робота з інформатики за I семестр. 3 клас. URL: <https://naurok.com.ua/test/kontrolna-robota-za-i-semestr-1209163.html>.*

Анотація. Онлайн-тести для 4 та 3 класу з математики, української мови, інформатики та з ЯДС створені з метою організації ефективного зворотного зв'язку з учнями під час дистанційного навчання, перевірки вивченого матеріалу, для закріплення отриманих знань.

368. Тараненко Н. В. *Інтегрований урок математики та англійської мови у 2 класі. Всеосвіта 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovanij-urok-matematiki-i-anglijskoi-movi-u-2-klasi-517828.html>.*

Анотація. Розробка інтегрованого уроку та презентація до нього на тему «Закріплення знань про міри довжини». Завдання: перевірити вміння орієнтуватися у вивчених одиницях довжини, познайомити зі старовинними та англійськими мірами довжини.

369. Таранушенко І. М. Додавання і віднімання в межах 10 : урок. Математика. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/232362>.
Анотація. Конспект інтегрованого уроку містить різні види завдань для розвитку логічного мислення учнів. Запропоновані види роботи спрямовані на розвиток математичних здібностей та формування допитливості і кмітливості, сприяють розвитку вміння передавати настрої за допомогою кольору.
370. Терещенко Н. А. Життя змушує працювати по-новому. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zitta-zmusue-pracuvati-po-novomu-464666.html>.
Анотація. Матеріали з досвіду пілотування нового Державного стандарту початкової освіти в Краснопільській загальноосвітній школі I-III ступенів розроблені на підставі спостережень, аналізу роботи вчителів початкових класів, які були задіяні у всеукраїнському експерименті з 2017 по 2021 роки. У статті висвітлено основні аспекти діяльності педагогів, зазначено, що дало пілотне впровадження нового Державного стандарту для здобувачів освіти, вчителів та дирекції школи.
371. Тітова О. М. Звуки і букви : діагностувальна робота. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostovalna-robota-zvuki-i-bukvi-3-klas-483909.html>.
Анотація. Діагностувальна робота розроблена для учнів 3 класу. Містить два варіанти. Робота рекомендується з метою діагностування результатів навчання та коригування навчального процесу.
372. Тітова О. М. Медіавіконце: вистава : презентація. Читання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-uroku-citanna-mediavikonce-vistava-406942.html>.
Анотація. Матеріал до уроку літературного читання за підручником О.Савченко «Медіавіконце: вистава». Презентація поглиблює знання учнів про театр, виставу, афішу. Виховує інтерес до театру, спонукає робити добро, приносити радість іншим.
373. Тітова О. М. Повітря : діагностична робота. Я досліджую світ. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-z-ads-2-klas-povitra-409252.html>.
Анотація. Діагностична робота розроблена для двох варіантів. Завдання тестового характеру на співвідношення та порівняння. У кінці міститься бланк самооцінювання.
374. Фатун В. В. Рослинний і тваринний світ Антарктиди : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-roslinnyy-i-tvarinnyy-svit-antarktidi-243102.html>.
Анотація. Урок засвоєння нових знань з елементами STEM-освіти. Захоплива експедиція до Антарктиди з цікавими завданнями для роботи в групах.
375. Федірко І. С. Повторення вивченого за 3 клас : діагностувальна робота з математики № 1. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-z-matematiki-1-z-temi-povtorennya-vivchenogo-za-3-klas-248730.html>.
Анотація. Перевірка рівня знань навчального матеріалу учнів 4 класу з теми «Повторення вивченого за 3 клас» за підручником С. Скворцової, О. Онопрієнко.
376. Федірко І. С. Біднякова ріпа. Фінська народна казка : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/bidnyakova-ripa-finska-narodna-kazka-1112965.html>.
Анотація. Тест для перевірки рівня знань учнів 4 класу на розуміння прочитаного за підручником О. Ващуленко.
377. Федірко І. С. Вивчаємо позатабличні множення і ділення (частина 1) : діагностична робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-temi-vivchaemo-pozatablichni-mnozheniya-i-dilennya-chastina-1-238698.html>.
Анотація. Перевірка рівня математичних знань з теми «Вивчаємо позатабличні множення і ділення» за підручником С. Скворцової, О. Онопрієнко.
378. Федірко І. С. Вивчаємо трицифрові числа (частина 1) за підручником С. Скворцової : діагностична робота з математики. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-matematiki-vivchaemo-tricifrovi-chisla-chastina-1-za-pidruchnikom-s-skvocovo-222660.html>.
Анотація. Перевірка рівня знань навчального матеріалу з теми «Вивчаємо трицифрові числа» за підручником С. Скворцової, О. Онопрієнко.
379. Федірко І. С. Ділення на двоцифрове число : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/dilennya-na-dvotsyfrove-chyslo-359666.html>.
Анотація. Тест для перевірки рівня математичних знань учнів 4 класу за підручником С. Скворцової, О. Онопрієнко.

380. Федірко І. С. Жменя сміху - читачам на втіху : діагностувальна робота з літературного читання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-z-literaturnogo-chitannya-z-temi-zhmenya-smihu-chitacham-na-vtihu-263192.html>.

Анотація. Комбінована діагностувальна робота, спрямована на виявлення рівня знань учнів 4 класу з розділу «Жменя сміху - читачам на втіху» за підручником О. Ващуленко.

381. Федірко І. С. Навчальне аудіювання. Народна легенда «Дністер» : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/navchalne-audiyuvannya-narodna-legenda-dnister-714755.html>.

Анотація. Тест для перевірки рівня аудіативних умінь учнів 3 класу за підручником О. Ващуленко.

382. Федірко І. С. Поезія - це сила чарівна, що музикою серце надихає : діагностична робота з літературного читання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-literaturnogo-chitannya-z-temi-poeziya-ce-sila-charivna-scho-muzikoyu-serce-nadihae-236189.html>.

Анотація. Перевірка рівня знань навчального матеріалу учнів 3 класу з розділу «Поезія - це сила чарівна, що музикою серце надихає» за підручником О. Ващуленко.

383. Федірко І. С. Природні угруповання : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/prirodni-ugrupovannya-753932.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань учнів 3 класу з теми: «Природні угруповання» за підручником Н. Бібік, Г. Бондарчук.

384. Федірко І. С. Текст : діагностувальна робота. Українська мова № 1. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-robota-z-ukra-nsko-movi-1-z-temi-tekst-248339.html>.

Анотація. Комбінована діагностувальна робота, спрямована на виявлення рівня знань учнів 4 класу з теми «Текст» за підручником М. Ващуленка, Н. Васильківської, С. Дубовик.

385. Федірко І. С. Узагальнення знань про будову слова : діагностична робота. Українська мова. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-robota-z-ukra-nsko-movi-z-temi-uzagalnennya-znan-probudovu-slova-220734.html>.

Анотація. Перевірка рівня знань учнів 3 класу з теми «Узагальнення знань про будову слова» за підручником М. Ващуленка, Н. Васильківської, С. Дубовик.

386. Федірко І. С. Чий дарунок найкращий? Корейська народна казка : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/chiy-darunok-naykraschiy-koreyska-narodna-kazka-1106914.html>.

Анотація. Тест для перевірки рівня знань учнів 4 класу на розуміння прочитаного за підручником О. Ващуленко.

387. Фесенко Л. О. Точки на осях координат : конспект уроку. Математика. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-matematiki-4-klas-456458.html>.

Анотація. Матеріали уроку сприяють закріпленню вміння будувати фігури за координатами їхніх вершин, закодовувати та відновлювати рисунки за їхніми координатами, правильно використовувати поняття абсциса, ордината; розвивають навички самостійної роботи, самоконтролю та взаємоконтролю, логічне мислення, зосереджені на формуванні математичної компетентності; розвивають інтерес до предмету.

388. Феськова Л. О. Букви Г, г. Текст. Головна думка. Заголовок. Протилежні слова. Письмо малої букви г. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-bukvi-g-g-tekst-golovna-dumka-zagolovok-protilezhni-slova-pismo-malo-bukvi-g-273829.html>.

Анотація. Розміщений матеріал має вправи і завдання, які будуть практикувати у написанні малої рукописної букви г та з'єднань з нею; формувати вміння читати й писати склади та слова з буквою г; удосконалювати вміння орієнтуватися в сітці зошита, писати ручкою, списувати надруковане речення; навчити давати відповіді на запитання за змістом прочитаного тексту; визначати головну думку тексту.

389. Феськова Л. О. Віднімання двоцифрових чисел від двоцифрових. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-vidnimannya-dvocifrovih-chisel-vid-dvocifrovih-273826.html>.

Анотація. Подана розробка уроку містить задачі та вправи, які покликані формувати вміння письмового віднімання двоцифрових чисел від двоцифрових у межах 100; розвивати вміння розв'язувати приклади та задачі; виховувати уважність, кмітливість, старанність, логічне мислення.

390. Феськова Л. О. Закріплення вміння читати тексти з вивченими буквами. Робота з дитячою книгою. Г. Бойко «Веселинки» : розробка позакласного уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok->

[z-temi-zakriplennya-vminnya-chitati-teksti-z-vivchenimi-bukvami-roboty-z-dityachoyu-knigoyu-g-boyko-veselinki-273828.html](https://naurok.com.ua/urok-z-temi-zakriplennya-vminnya-chitati-teksti-z-vivchenimi-bukvami-roboty-z-dityachoyu-knigoyu-g-boyko-veselinki-273828.html).

Анотація. У публікації розміщено розробку показового уроку для дітей 1 класу, що закріплюють знання учнів про звукові значення вивчених букв; удосконалюють вміння читати тексти з вивченими буквами, вміння роботи звуковий аналіз слів; розвивають усне мовлення учнів, їх творчі здібності; збагачують їхній словниковий запас; розвивають вміння слухати і розуміти прочитані учителем гумористичні твори, відповідати на питання.

391. Феськова Л. О. Нумерація чисел від 11 до 20. Лічба предметів в межах 20. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-temi-numeraciya-chisel-vid-11-do-20-lichba-predmetiv-v-mezhah-20-273825.html>.

Анотація: Конспект уроку ознайомлює учнів з утворенням і назвами чисел другого десятка; закріплює нумерацію чисел у межах 10, навички кількісної і порядкової лічби, вміння і навички додавати і віднімати в межах 10, розв'язувати задачі, виховує почуття дружби, доброти.

392. Харченко А. В. Будова слова : діагностувальна робота. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-roboty-budova-slova-268021.html>.

Анотація. Тест на закріплення знань з теми «Будова слова».

393. Харченко А. В. Діагностувальна робота з літературного читання. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostovalna-roboty-z-literaturnogo-chitannya-z-temi-zhmenya-smihu-chitacham-na-vtihu-268024.html>.

Анотація. Тест для перевірки знань з розділу «Жменя сміху-читачам на втіху».

394. Харченко А. В. Осінні барви, осінній настрій : діагностична робота. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-roboty-z-temi-osinni-barvi-osinniy-nastriy-2-klas-224328.html>. *Анотація.* Тест для перевірки знань з розділу «Осінні барви, осінній настрій».

395. Харченко А. В. Слово. Значення слова : тест. Українська мова. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diagnostichna-roboty-na-temu-slovo-znachennya-slova-2-klas-224330.html>.

Анотація. Тест на закріплення знань з теми «Слово. Значення слова».

396. Хорольська Л. В. Добірка мнемотаблиць для вивчення віршів та скоромовок. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dobirka-mnemotablic-dlya-vivchennya-virshiv-ta-skoromovok-274594.html>.

Анотація. Подана добірка мнемотаблиць для вивчення скоромовок, віршів дає можливість учителю урізноманітнити урок, доможе розвивати усне зв'язне мовлення та пам'ять учнів.

397. Хорольська Л. В. Добірка мнемотаблиць для вивчення приголосних на уроках української мови. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dobirka-mnemotablic-dlya-vivchennya-prigolosnih-na-urokah-ukrainsko-movi-274592.html>.

Анотація. Мнемотаблиці поданої добірки допоможуть учителю урізноманітнити освітній процес на уроках української мови в 1 класі в період навчання грамоти при вивченні літер, які позначають приголосні звуки.

398. Хорольська Л. В. Знаходження різниці у випадку, коли зменшуване містить кілька нулів. Розв'язування задач на знаходження невідомого доданку : презентація. 4 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/znahodzhennya-riznici-u-vipadku-koli-zmenschuvane-mistit-kilka-nuliv-rozvyazuvannya-zadach-na-znahodzhennya-nevidomogo-dodanku-243282.html>.

Анотація. Подана презентація є мультимедійними супроводом уроку математики з теми «Знаходження різниці у випадку, коли зменшуване містить кілька нулів. Розв'язування задач на знаходження невідомого доданку» з використанням народознавчого матеріалу про місто Суми.

399. Хорольська Л. В. Прикметник як частина мови. Його роль у мовленні : презентація. 4 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-prikmetnik-yak-chastina-movi-yogo-rol-u-movlenni-4-klas-243284.html>.

Анотація. Подана презентація є мультимедійним супроводом уроку української мови для 4 класу за темою «Прикметник як частина мови. Його роль у мовленні» з використанням прийомів мнемотехніки.

400. Хорольська Л. В. Таблиця ділення на 5 : презентація. 2 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-tablicya-dilennya-na-5-274585.html>.

Анотація. Подана презентація створена до уроку математики у 2 класі за темою «Таблиця ділення на 5» за підручником С. П. Логачевської.

401. Хорольська Л. В. У мовному кафе. Вправи на використання займенників для зв'язку речень у текстах : урок та презентація. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/u-movnomu-kafe-vpravi-na-vikoristannya-zaymennikov-dlya-zv-yazku-rechen-u-tekstah-243279.html>, <https://naurok.com.ua/prezentaciya-urok---movne-kafe-vpravi-na-vikoristannya-zaymennikov-dlya-zv-yazku-rechen-u-teksti-243280.html>.

Анотація. Подані урок і презентація дають можливість учителю використати нетрадиційну форму навчання. Учні зможуть закріпити знання про займенник, дослідити та з'ясувати роль займенника для зв'язку речень у тексті під час виконання різноманітних вправ; розвивати спостережливість, увагу, пам'ять, критичне мислення, зв'язне усне та писемне мовлення, формувати навички каліграфічного письма, культурного спілкування на уроці; виховувати шанобливе ставлення до рідної мови, довкілля, радість від пізнання нового, згуртованість, взаємодопомогу у співпраці.

402. Худолій Н. І. Дидактичний матеріал до уроків української мови. 1-4 класи. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268638>.

Анотація. Публікація містить матеріали з використанням здоров'язбережувальних технологій на уроках української мови та математики.

403. Худолій Н. І. Потяг здоров'я : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/>.

Анотація. Публікація містить матеріали для розширення знань школярів про корисну їжу, режим дня, правильне харчування.

404. Цьома Л. П. «Березень–водограй» : диктант. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diktant-dla-3-4-klasiv-berezen-vodograj-494243.html>.

Анотація. Диктант розрахований для учнів 3-4 класів. Доречно використовувати під час дистанційного навчання.

405. Цьома Л. П. Періодичні видання. Дитячі журнали : озвучена презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/periodicni-vidanna-ozvucena-prezentacia-494236.html>.

Анотація. Подана презентація познайомить учнів початкової школи з дитячими періодичними виданнями. Можна використовувати на уроках читання та бібліотечних уроках.

406. Цьома Л. П. Правопис особових закінчень дієслів І особи теперішнього і майбутнього час : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pravopis-osobovih-zakincen-diesliv-i-osobi-teperisnogo-i-majbutnogo-casu-494233.html>.

Анотація. Ця презентація допоможе учням 4 класів правильно вживати особові закінчення дієслів І та 2 дієвідмін. Презентація створена у форматі аудіо урок (озвучена). Казкові герої Мовка та Суржик розкриють алгоритм підбору букв е, и в особових закінченнях дієслів.

407. Чепик В. В. Де відвага, там і щастя. Навчальне аудіювання : уривок з української народної казки «Котигорошко». Тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/test-do-audiokazky-kotyhoroshko-365038.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з літературного читання у 3 класі до теми «Де відвага, там і щастя. Навчальне аудіювання: уривок з української народної казки «Котигорошко» для перевірки рівня розуміння змісту української народної казки «Котигорошко» учнями 3 класу.

408. Чепик В. В. Досліджуємо речовини : карта дослідника. Я досліджую світ. 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/karta-doslidnika-ads-doslidzujemo-recovini-489120.html>.

Анотація. Публікація містить «Карту дослідника». Відомо, що діти засвоюють будь-що значно краще через дію та участь у дослідах, експериментах або спостереженнях. Немає кращого способу дізнатися про навколишній світ, ніж шляхом практичного дослідження, в цьому допоможе даний матеріал.

409. Черкай Л. В. Виготовлення іграшки ангела із синтепону : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctjz>.

Анотація. Презентація містить основні технологічні прийоми виготовлення ляльки ангела, допомагає розвивати вміння і навички роботи з сучасними штучними матеріалами.

410. Черкай Н. В. Вимірювання маси та кількості рідини : тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vimiryuvannya-masi-ta-kilkosti-ridini-739308.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з математики у 1 класі до теми «Вимірювання маси та кількості рідини» для перевірки рівня засвоєння знань учнів з теми.

411. Черкай Н. В. Додавання й віднімання в межах 10 : тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/dodavannya-y-vidnimannya-chisel-v-mezhah-10-739206.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з математики у 1 класі до теми «Додавання й віднімання в межах 10» для перевірки рівня засвоєння знань учнів з теми.

412. Черкай Н. В. Рослини та тварини восени : тестова робота. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/roslini-ta-tvarini-vvoseni-1107771.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з предмету «Я досліджую світ» у 2 класі до теми «Рослини та тварини восени» для перевірки рівня засвоєння знань учнів з теми.

413. Чернишова Н. Г. Досліджуємо таблиці множення і ділення. Вивчаємо рівняння : тест. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/doslidzhuemo-tablici-mnozheniya-i-dilennya-vivchajemo-rivnyannya-1153628.html>, слово. Лексичне значення слова. URL: <https://naurok.com.ua/test/slovo-leksichne-znachennya-slova-1113737.html>, таблиця множення числа 2. Таблиця ділення на 2. URL: <https://naurok.com.ua/test/tablicya-mnozheniya-chisla-2-tablicya-dilennya-na-2-989944.html>, перевіряємо свої досягнення. URL: <https://naurok.com.ua/test/maikmatika-13-04-918592.html>.

Анотація. Тестові завдання спрямовані на перевірку сформованості предметних компетентностей молодших школярів. Тестові форми можна використовувати під час дистанційного навчання, для диференціації роботи на уроках, для самостійної й домашньої роботи.

414. Шаповал С. І. Використання карт знань для навчання та саморозвитку (з досвіду роботи). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-kart-znan-dla-navcanna-ta-samorozvitku-454671.html>.

Анотація. Стаття з досвіду роботи про те, як організувати якісне навчання з використанням цифрових технологій, комунікувати з учнями на відстані, надихати та мотивувати їх до навчання, допомагати батькам. Опис однієї з сучасних методик структурування інформації - ментальні карти, які застосовуються з метою генерації ідей, прийняття рішень, упорядкування інформації та її опрацювання.

415. Шаповал С. І. Діагностична робота з математики у 1 класі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnostyczna-robota-z-matematiki-454693.html>.

Анотація. Діагностична робота з математики по темі «Повторення вивченого у 1 класі». Мета роботи: повторення та аналіз вивченого матеріалу з метою корекції знань та умінь здобувачів знань. Робота на два варіанти.

416. Шаповал С. І. Інноваційні форми і методи навчання у НУШ як основа формування життєвої компетентності особистості молодшого школяра (екологічна компетентність). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/innovacijni-formi-i-metodi-navcanna-u-nus-ak-osnova-formuvanna-zittevoi-kompetentnosti-osobistosti-molodsogo-skolara-454676.html>.

Анотація. У наш час особливо гостро постає проблема екологічної освіти. Формування екологічної компетентності - важлива життєва потреба сучасності. Тому з перших днів навчання дітей у школі велику роль відіграє формування основ екологічної компетентності.

417. Шаповал С. І. У рідний край завітав Миколай : сценарій свята. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/u-ridnij-kraj-zavitav-mikolaj-454661.html>.

Анотація. Сценарій свята дитинства й щедрості, на яке щорічно чекають дітлахи. Цікаві зустрічі із казковими героями та перешкодами на шляху до зустрічі з казкою та подарунками. Свято для дітей початкової ланки.

418. Шаповал С. І. Урок прощання з буквариком. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-prosanna-z-bukvarikom-454657.html>.

Анотація. Сценарій підсумкового уроку української мови, який спрямований закріпити знання учнів про звуковий склад мови; розвивати мовлення, артистичність, виразність читання, охайність; виховувати любов до книги, почуття дружби і колективізму.

419. Шарафундінова І. А., Назаренко О. С., Пташук Л. В. Стем-проект «Чисте довкілля – моє щасливе майбутнє!». *СТЕМ-ОСВІТА як успішна модель модернізації освітнього процесу* : навчально-методичний посібник. Глухів : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 28–29.

Анотація. Проект був розроблений для учнів 1-класів з метою привернення уваги до проблем довкілля, формування екологічної культури та прагнення до здорового способу життя.

420. Шевченко Л. М. Підготовка майбутніх учителів початкових школи із застосуванням хмарних технологій у процесі вивчення фахових дисциплін : дис. канд. пед. наук. Глухів, 2021. 259 с. URL: [89/1228http://46.201.250.252/handle/1234567](https://46.201.250.252/handle/1234567).

Анотація. У дисертації обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкових школи із застосуванням хмарних технологій у процесі вивчення фахових дисциплін.

421. Шевченко Т. І. Город на підвіконні: stem-дослідження. Елементи STEM в освіті – основа розвитку творчої дитини : навчально-методичний посібник. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 200–203.

Анотація. Публікація містить методичну розробку для учнів 2-го класу. Метою розробки є розширення знань дітей про значення для життя і здоров'я людини городніх рослин; знайомство із впливом усіх факторів росту на розвиток цих рослин; формування в учнів уміння проводити дослідницьку діяльність.

422. Шеремет В. М. Вивчення таблиці множення та ділення : презентація до уроку математики. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-priletiv-leleka-nam-prikladi-prinis-zdaleka-tablicya-mnozheniya-usniy-rahunok-2-klas-233251.html>.

Анотація. Весна іде, красу несе! Діти радіють теплому сонечку, хочуть якомога більше гратися на вулиці. Маленькі чомучки починають подумувати, хоч би скоріше закінчили уроки. Цей матеріал може зацікавити учнів при вивченні таблиці множення та ділення, урізноманітнити роботу на уроці.

423. Шеремет В. М. Додавання та віднімання іменованих чисел із цеглинками LEGO : презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-di-z-imenovanimi-chislami-203746.html>.

Анотація. Презентація допоможе вчителю 2 класу формувати вміння додавати та віднімати іменовані числа з цеглинками LEGO, стимулювати інтерес до вивчення математики.

424. Шеремет В. М. Розв'язування прикладів на додавання та віднімання : презентація. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-ya-chekeyu-mikolaya-usniy-rahunok-z-ceglinkami-lego-203999.html>.

Анотація. Незабаром свято - День Святого Миколая. Всі діти готуються і з нетерпінням чекають подарунків у цей день. Саме ця презентація допоможе учням навчитися краще розв'язувати приклади на додавання та віднімання.

425. Шерстюк Г. І. Будова слова. Префікс : презентація. *Всеосвіта.* 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-budova-slova-prefiks-504035.html>.

Анотація. Презентація містить цікаві завдання творчого характеру та завдання в ігровій формі. Подані завдання на визначення префікса, утворення слів з префіксами, правопис префіксів. Дані завдання допоможуть усвідомити потребу в знаннях української мови та оволодіти предметними компетентностями.

426. Шерстюк Г. І. Будова слова. Префікс : презентація. *На Урок.* 2021 URL: <https://naurok.com.ua/ukra-nska-mova-3-klas-prezentaciya-budova-slova-prefiks-269337.html>.

Анотація. Презентація містить цікаві завдання творчого характеру та завдання в ігровій формі. Подані завдання на визначення префікса, утворення слів з префіксами, правопис префіксів. Дані завдання допоможуть усвідомити потребу в знаннях української мови та оволодіти предметними компетентностями.

427. Шерстюк Г. І. Будова слова. Суфікс : презентація. *Всеосвіта.* 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-budova-slova-sufiks-504890.html>.

Анотація. Презентація містить цікаві завдання творчого характеру та завдання в ігровій формі. Подані матеріали охоплюють знання про будову слова, зокрема про суфікс та його словотворчу роль. Виконуючи подані завдання, учні набуватимуть певних життєвих компетентностей, усвідомлять потребу в знаннях з української мови.

428. Шерудило. М. П. Сертифікація вчителів НУШ. *Усе для підготовки / упоряд. О. М. Юрченко.* 2021. С. 109–111.

Анотація. У посібнику розкрито питання сертифікації вчителів початкових класів: від роз'яснень процедурних особливостей до аналізу психолого-педагогічних аспектів кожного етапу. планування та організація освітнього процесу в НУШ; форми і методи забезпечення і підтримки навчання, виховання та розвитку учнів; принципи створення безпечного дружнього освітнього середовища тощо. Складено перелік нормативних документів та навчально-методичних посібників, що регламентують діяльність учителя початкової школи.

429. Шляхецька І. П. Дієслово : підсумкова діагностична робота. Українська мова. 4 клас. 14-15 тиждень навчання. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pidsumkova-diagnosticna-robota-z-ukrainskoi-movi-z-temi-dieslovo-4-klas-468947.html>.

Анотація. Розроблено з урахуванням обов'язкових результатів навчання другого циклу Державного стандарту початкової освіти.

430. Шляхецька І. П. Іменник : підсумкова діагностична робота. Українська мова. 4 клас. 14-15 тиждень навчання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pidsumkova-diagnosticna-robota-z-ukrainskoi-movi-z-temi-imennik-4-klas-468945.html>.

Анотація. Розроблено з урахуванням обов'язкових результатів навчання другого циклу Державного стандарту початкової освіти.

431. Шляхецька І. П. Речення : підсумкова діагностична робота. Українська мова. 4 клас. 14-15 тиждень навчання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pidsumkova-diagnosticna-robota-z-ukrainskoi-movi-z-temi-recenna-4-klas-468949.html>.

Анотація. Розроблено з урахуванням обов'язкових результатів навчання другого циклу Державного стандарту початкової освіти.

432. Шматкова О. В. Міфи Давньої Греції. Літературне читання : конспект уроку. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-literaturnogo-chitannya-4-klas-mifi-davno-greci-dedal-i-ikar-252621.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку з теми «Міфи Давньої Греції. «Дедал і Ікар», під час якого учні удосконалюють навички літературного аналізу твору, уміння самостійно працювати; формують оцінні судження; збагачують словниковий запас.

433. Шматкова О. В. Таблиця множення числа 4. Таблиця ділення на 4 : презентація. Математика. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-matematiki-v-2-klasi-tablica-mnozenna-cisla-4-tablica-dilenna-na-4-487199.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію до уроку на тему «Таблиця множення числа 4. Таблиця ділення на 4», на якому учні ознайомлюються з таблицями множення та ділення числа 4; удосконалюють обчислювальні навички; формують вміння розв'язувати прості задачі на розкриття суті множення або ділення; розвивають логічне мислення шляхом формування прийомів розумових дій: аналізу, синтезу, порівняння.

434. Шумейко А. М. Mytown НУШ : презентація для 2 класу. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-dla-2-klasu-my-town-nus-427525.html>.

Анотація. Презентація містить лексичні одиниці за темою «Моє місто, що допоможе легше засвоїти лексику.

435. Шумейко А. М. Вікторина для учнів початкових класів «Знавці української мови». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/viktorina-dla-ucniv-pocatkovih-klasiv-znavci-ukrainskoi-movi-416163.html>.

Анотація. Публікація містить розробку виховного заходу до Дня рідної мови.

436. Шумейко А. М. Підсумок за розділом «Без слова немає мови, а без мови - книги...» : тестова робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/pidsumok-za-rozdilom-bez-slova-nemaie-movy-a-bez-movy-knyhy-363722.htm>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань із літературного читання у 3 класі для перевірки рівня засвоєння знань учнів з теми.

437. Шумейко А. М. Розвиток пізнавальних інтересів учнів шляхом ігрової діяльності на уроках читання. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОБІППО, 2021. С. 395–398.

Анотація. У статті розкривається доцільність використання ігрових технологій на уроках читання в початковій школі. Наведені приклади ігор, які можна використати на різних етапах уроку.

438. Юрченко Н. О. «Вправи на визначення роду іменників» : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-z-ukra-nsko-movi-u-3-klasi-vpravi-na-viznachennya-rodu-imennikiv-212278.html>.

Анотація. Формувати в учнів уміння визначати рід іменників; розвивати мовлення школярів, збагачувати словниковий запас; dbати про культуру мовлення у спілкуванні і виховувати працьовитість, бажання вивчати рідну мову, шанувати матір, бажання допомагати батькам.

439. Юрченко Н. О. Вправи на визначення роду іменників : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-ukra-nsko-movi-vpravi-na-viznachennya-rodu-imennikiv-212280.html>.

Анотація. Презентація сприяє формуванню в учнів уміння визначати рід іменників; розвиває мовлення школярів, збагачує словниковий запас; dbає про культуру мовлення у спілкуванні і виховує працьовитість, бажання вивчати рідну мову, шанувати матір, бажання допомагати батькам.

440. Юрченко Н. О. Заміна додавання множенням. Задачі на вміщення з математики у 3 класі за підручником Н. Листопад : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zamina-dodavannya-mnozhennyam-zadachi-na-vmischennya-urok-matematiki-u-3-klasi-za-pidruchnikom-n-listopad-212287.html>.

Анотація. Формувати в учнів уміння замінити дію додавання множенням. Вправляти дітей в розв'язуванні задач на вміщення. Розвивати логічне мислення. Виховувати уважність, самостійність, бажання вивчати математику.

441. Юрченко Н. О. Незвичайні вчинки. Платон Воронько. «Казка про рукавичку»: урок. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/nezvichayni-vchinki-platon-voronko-kazka-pro-rukavichku-urok-chitannya-u-3-klasi-212288.html>.

Анотація. Ознайомити учнів із творчістю Платона Воронька, удосконалювати вміння виразно читати, передавати під час читання настрої твору, вчити розуміти текст, виділяти головне, аналізувати, оцінювати вчинки дійових осіб; розвивати зв'язне мовлення учнів, образне мислення, творчі здібності, фантазію; виховувати доброту, турботливість, любов до рідного слова.

442. Юрченко Н. О. П. Воронько «Казка про рукавичку»: презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-chitannya-p-voronko-kazka-pro-rukavichku-212289.html>.

Анотація. Ознайомити учнів із творчістю Платона Воронька, удосконалювати вміння виразно читати, передавати під час читання настрої твору, вчити розуміти текст, виділяти головне, аналізувати, оцінювати вчинки дійових осіб; розвивати зв'язне мовлення учнів, образне мислення, творчі здібності, фантазію; виховувати доброту, турботливість, любов до рідного слова.

443. Юрченко О. М. Сертифікація вчителів НУШ. Усе для підготовки / упоряд. О. М. Юрченко. Харків : Вид група «Основа», 2021. 128 с. Серія «Нові формати освіти». URL: <https://osnova.com.ua/sertifikatsiya-vchiteliv-nush-use-dlya-pidgotovki-nfm011-463388.html>.

Анотація. У пропонованому посібнику розкриті різноманітні питання сертифікації учителів початкових класів: від роз'яснень процедурних особливостей до аналізу психолого-педагогічних аспектів кожного етапу. Приділено увагу питанням планування та організації освітнього процесу в НУШ; формам і методам забезпечення й підтримки навчання, виховання та розвитку учнів; принципам створення безпечного дружнього освітнього середовища тощо.

Складено перелік нормативних документів та навчально-методичних посібників, що регламентують діяльність учителя початкової школи.

444. Якушенко Н. Г. Активний та здоровий спосіб життя. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/prezentaciya-aktyvnyj-ta-zdorovyj-sposib-zhyttya/>.

Анотація. В презентації вміщений матеріал, який розкриває деякі напрямки зміцнення та збереження власного здоров'я. Можна використовувати як під час виховної роботи, так і на уроках основ здоров'я.

445. Якушенко Н. Г. Калейдоскоп професій. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/scenarij-pozaklasnogo-zahodu-kalejdoskop-profesij/>.

Анотація. Публікація містить розробку виховного заходу для учнів 4 класу. Проводиться у формі подорожі. Призначена для поглиблення і закріплення знань про різні типи професій.

446. Якушенко Н. Г. Калейдоскоп професій. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/prezentaciya-kalejdoskop-profesij/>.

Анотація. Презентацію можна використати під час гри-подорожі «Калейдоскоп професій». Публікація розроблена відповідно до розробки виховного заходу.

447. Ярош Н. П. Корисна і шкідлива їжа. Поради щодо харчування : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/beefv>.

Анотація. Презентація розроблена з я досліджую світ на тему «Здоров'я і харчування. Поради здорового харчування» для 1 класу. Відео презентації «Чим харчувалася дівчинка Оля» змушує учнів скласти поради щодо здорового харчування. У презентації є вправа на розподіл продуктів: корисні та шкідливі з Learning Apps.

448. Яцура Т. В. Діагностична робота № 5. Математика 3 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diagnosticna-robota-no5-matematika-3klas-nus450669.html>.

Анотація. Діагностична робота №5 для тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів 3 класу з математики за темою «Усне додавання і віднімання трицифрових чисел в межах 1000» за підручником «Математика». 3 клас Н.П.Листопад. Завдання допоможуть учителям оцінити результати учнів згідно характеристик результатів навчання, вказаних у Свідоцтві досягнень. Робота складається з 5 завдань у двох варіантах та бланку оцінювання.

449. Яценко В. В. Вплив дитячої книжки на розвиток молодших школярів : матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87671>.

Анотація. У статті розкрито роль і місце дитячої книжки в житті особистості, її можливості та вплив на розвиток молодших школярів.

450. Яценко В. В. Розвиток мовлення школярів через театралізовану діяльність : презентація. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87673>.

Анотація. У презентації розкрито як розвинути мовлення через театралізовану діяльність. Наведено приклади завдань, вправ.

4.3. Спеціальна (інклюзивна) освіта

1. Бесараб В. В. Колір, форма, розмір об'єктів дійсності (заняття 1) : корекційно-розвиткове заняття. *На урок* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-1-kolir-forma-rozmir-ob-ektiv-diysnosti-249998.html>.

Анотація. Запропоноване заняття розроблено з метою актуалізації у здобувачів освіти знань про кольори, форму та розмір предметів; розвитку дрібної моторики рук, уваги, саморегуляції. Матеріали стануть у нагоді практичним психологам для проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми із затримкою психічного розвитку, які навчаються в інклюзивному класі (2 клас) закладів загальної середньої освіти. Розроблено відповідно до Програми з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку «Корекція розвитку» (автор Сак Т.В.).

2. Бесараб В. В. Розвиток довільної уваги. Перехід від конкретного матеріалу до узагальненого, абстрактного з використанням наочності. Розвиток вміння переказувати текст : корекційно-розвиткове заняття. *На урок* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/korekciyno-rozvitkove-zanyattya-rozvitok-dovilno-uvagi-perehid-vid-konkretnogo-materialu-do-uzagalnenogo-abstraktnogo-rozvitok-vmynnya-perekazuvati-tekst-238771.html>.

Анотація. Публікація містить розробку заняття розроблено відповідно до Програми з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку «Корекція розвитку» (автор Сак Т.В.), яке спрямоване на розвиток логічного мислення, довільної уваги, вміння аналізувати та узагальнювати предмети за ознаками, визначати конкретні ознаки з поступовим переходом до загальних, вміння орієнтуватися в просторі, відповідно до маршруту. Матеріали стануть у нагоді практичним психологам для проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми із затримкою психічного розвитку, які навчаються в інклюзивному класі (3 клас) закладів загальної середньої освіти.

3. Бесараб В.В. Колір, форма, розмір об'єктів дійсності (заняття 2): корекційно-розвиткове заняття. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-2-kolir-forma-rozmir-ob-ektiv-diysnosti-250032.html>.

Анотація. Запропоноване заняття розроблено з метою актуалізації у здобувачів освіти знань про кольори, форму та розмір предметів; розвитку дрібної моторики рук, уваги, саморегуляції. Матеріали стануть у нагоді практичним психологам для проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми із затримкою психічного розвитку, які навчаються в інклюзивному класі (2 клас) закладів загальної середньої освіти. Розроблено відповідно до Програми з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку «Корекція розвитку» (автор Сак Т.В.).

4. Бистро Я. О. Графік роботи асистента вчителя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tablica-zrazok-grafik-roboti-asistenta-vcitela-437580.html>.

Анотація. Публікація містить зразок написання графіку роботи асистента вчителя. Може використовуватися як зразок для написання інших графіків роботи асистента.

5. Ващенко О. П. Соціально-побутове орієнтування : календарне планування. *На Урок*. 2021. URL : <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematichne-planuvannya-socialno-pobutove-orientuvannya-5-klas-dlya-slipih-ditey-ta-ditey-zi-znizhenim-zorom-258657.html>.

Анотація. Публікація містить календарне планування «Соціально-побутове орієнтування», складене на основі програми з корекційно-розвиткової роботи для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором. Автори: Легкий О., Якимів О., Галів В.

6. Громико Г. В. Диференціація звуків [с]-[с']. Словесний наголос. Сприймання на слух та слухозорово мовленнєвого матеріалу уроків історії, розмовно-побутового характеру з теми «Засоби масової інформації» та публікації з сайту Укрінформ (за вибором учнів). *Всеосвіта*. 2021.

URL: <https://vseosvita.ua/library/diferenciacia-zvukiv-s-s-slovesnij-nagolos-sprijmanna-na-sluh-ta-sluho-zorovo-movlenneвого-materialu-urokiv-istorii-rozmovno-pobutovogo-harakteru-z-te-446996.html>.

Анотація. Конспект групового корекційно-розвиткового заняття з розвитку слухового сприймання та формування вимови у 8 класі (для дітей з порушеннями слуху), мета якого - закріплювати правильну вимову звуків [c]-[c']; удосконалювати вміння дотримуватися наголосу у словах; тренувати дітей у слуховому сприйманні мовленнєвого матеріалу; удосконалювати мовленнєво-комунікативні вміння; добиватися правильної чіткої вимови, максимально наближеної до мовленнєвої норми; виховувати любов до історії свого народу.

7. Дещенко Л. Г. Індивідуальні картки з математики. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kartki-dla-individualnoi-roboti-436650.html>.

Анотація. Публікація містить матеріали щодо складання індивідуальних карток з математики в 2-му класі при роботі з учнями з освітніми особливими потребами. Публікація буде корисною для вчителів початкових класів, які працюють в початкових класах, де є учні з особливими освітніми потребами.

8. Кисельова О. О. Теоретичні аспекти використання засобів адаптивного фізичного виховання для учнів із зниженим слухом. *Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковці в: збірник наукових праць*. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. Вип. 9. Т. 2. С. 174–179. URL: https://sio.sspu.edu.ua/images/2021_akreditacij/laboratoriy_Bondarenko/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2021_%D0%A7.%D0%86%D0%86_5dacd.pdf.

Анотація. У статті розкрито теоретичні аспекти використання засобів адаптивного фізичного виховання для учнів зі зниженим слухом. Доведено, що адаптивне фізичне виховання учнів означеної нозології є одним із основних шляхів корекції фізичного розвитку та покращення фізичної підготовленості, психомоторики, вольових якостей.

9. Кисельова Олена. Особливості впровадження інноваційних технологій для фізичного виховання дітей з порушеннями слуху. *Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності* : матеріали IV Всеукраїнської наукової електронної конференції (м. Київ, 29 жовтня 2021 р.) / відповід. ред. Т. М. Булгакова. Київ, 2021. С. 24–30.

Анотація. Актуальною проблемою сьогодення є пошук та застосування новітніх технологій для поліпшення стану здоров'я учнів з особливими освітніми потребами, зокрема із порушеннями слуху. Інноваційні технології у сфері фізичного виховання не тільки роблять цікавими заняття з фізичної культури, а й підвищують мотивацію у дітей, якісно покращують систему фізичного навчання, зменшують час на засвоєння учнями знань.

10. Ковальова Л. А. Йде до діток Миколай : розробка позакласного заходу. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88081>.

Анотація. Сценарій допоможе учням початкових класів дізнатися більше про добрі вчинки святого Миколая, про традиції проведення цього свята в Україні; розвиває вміння виразно читати вірші, пісенні навички, емоційну чутливість, допитливість; допомагає розширити мовленнєвий етикет учнів словами вітання, навчає чемного ставлення до людей, вміння розрізняти хороші та погані вчинки на прикладах з власного життя, з допомогою прислів'їв; виховує культуру людських взаємин.

11. Купрієнко О. С. Особливості інклюзивного навчання у початковій школі на прикладі міста Суми. *Європейські наукові дискусії* : матеріали Міжнародної конференції. SCI-CONF.COM.UA Proceedings of X International Scientific and Practical Conference August 15-17. 2021. Rome 148 с.

Анотація. У статті йдеться про стан інклюзивної освіти міста Суми, проведено концептуально-порівняльний аналіз літературних джерел, систематизовано власний досвід, опитування, педагогічні спостереження. Розкрито особливості інклюзивного навчання у закладах навчання початковій школі міста Суми.

12. Курило Г. І. Основні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні дітей з особливими освітніми потребами. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 187–190.

Анотація. У статті досліджено аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій під час освітнього процесу у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Проблема, порушена в статті є актуальною у зв'язку з розвитком глобального інформаційного суспільства, розширенням технічних засобів навчання, які використовуються в освітньому процесі, що допомагає реалізації основних напрямків у розвитку інклюзивної освіти: реалізація перспектив соціальної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, створення передумов для їх інтегрованої освіти, подальшого самостійного життя.

13. Ломова В. М. Автоматизація звука [н] у закритому складі. Робота над мовним диханням. Розрізнення немовленнєвих звучань за темою «Зоопарк» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/avtomatizacia-zvuka-n-u-zakritomu-skladi-robota-nad-movnim-dihannam-rozriznenna-nemovlennevih-zvucan-za-temou-zoopark-414777.html>.

Анотація. Конспект заняття містить ігровий матеріал для роботи над мовним диханням та автоматизацією звука, що в подальшому дасть змогу краще закріпити звуковимову в самостійному мовленні.

14. Ломова В. М. Автоматизація звука [с] між голосними звуками. Робота над темпом мовлення : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/avtomatizacia-zvuka-s-miz-golosnimi-zvukami-robota-nad-tempom-movlenna-414763.html>.

Анотація. Конспект заняття для вчителів-дефектологів, логопедів, які працюють з дітьми з ООП. Дана розробка представлена в ігровій формі, що допоможе дитині з легкістю і зацікавленістю працювати на занятті.

15. Ломова В. М. Автоматизація звука [т] у закритому складі. Робота над ритмом мовлення. Матеріал розмовно-побутового характеру : урок. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/avtomatizacia-zvuka-t-u-zakritomu-skladi-robota-nad-ritmom-movlenna-material-rozmovno-pobutovogo-harakteru-414922.html>.

Анотація. Конспект заняття містить ігровий матеріал для автоматизації звука [т] та роботи над ритмом, який зацікавить дитину на занятті та допоможе легко засвоїти знання. Дана розробка для занять з дітьми з порушеннями слуху стане в нагоді для вчителів-дефектологів спеціальних шкіл.

16. Ломова В. М. Диференціація звуків с-ш у словах. Лексична тема «Побутові прилади» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/diferenciacia-zvukiv-s-s-u-slova-h-leksicna-tema-pobutovi-priladi-414789.html>.

Анотація. Конспект містить різні види ігрових вправ, що надає змогу провести заняття в цікавій та пізнавальній формі, допоможе засвоїти диференційовану вимову звуків, покращить фонематичне сприймання.

17. Ломова В. М. Робота над голосом. Автоматизація звука [м] у різних позиціях. Матеріал розмовно-побутового характеру, граматичний матеріал. Тема «Дні тижня» : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/robota-nad-golosom-avtomatizacia-zvuka-m-u-riznih-poziciah-material-rozmovno-pobutovogo-harakteru-gramaticnij-material-tema-dni-tizna-414887.html>.

Анотація. Конспект заняття для роботи з дітьми з вадами слуху містить матеріал для роботи над голосом та закріплення автоматизації звука в різних позиціях. Допоможе вчителям-дефектологам, логопедом, які працюють з дітьми з вадами слуху.

18. Московец О. Г. Особливості формування професійних ціннісних орієнтацій старшокласників зі зниженим слухом в сучасному освітньому просторі. *Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців* : зб. наук. праць VIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених (м. Суми, 19 травня 2021 року). Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. Вип. 9. Ч II. С. 210–215.

URL: https://sio.sspu.edu.ua/images/2021_akreditacij/laboratoriy_Bondarenko/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8/%D0%B7%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2021_%D0%A7.%D0%86%D0%86_5dacd.pdf.

Анотація. У статті розкрито особливості формування професійних ціннісних орієнтацій старшокласників зі зниженим слухом в сучасному освітньому просторі в умовах переходу до ринкової економіки, задоволення їхніх освітніх потреб.

19. Московец О. Г. Педагогічні умови формування професійних ціннісних орієнтацій в учнів зі зниженим слухом в умовах спеціального закладу освіти. *Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимір і*: матеріали VII Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (м. Суми, 24 листопада 2021 року). Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 385–389.

Анотація. У статті визначено педагогічні умови формування професійних ціннісних орієнтацій в учнів зі зниженим слухом в умовах спеціального освітнього закладу, як наукову практичну систему підготовки учнів до свідомого професійного самовизначення.

20. Позняк О. С., Кузьменко В. А., Друшляк А. М. Організація та впровадження інклюзивного навчання в закладі загальної середньої освіти. *Методичні рекомендації*. Суми. 2021. 47 с.

Анотація. У збірнику висвітлено основні зовнішні та внутрішні чинники, які потрібно враховувати керівнику закладу освіти при забезпеченні реалізації права на освіту учнів з особливими освітніми потребами. Увага приділена питанням створення універсального дизайну в організації освітнього середовища та критеріїв визначення рівня готовності керівного та педагогічного складу закладів освіти щодо організації інклюзивного навчання.

21. Поченюк Г. С. Розпізнавання іменників, які означають один предмет і багато предметів для асистентів вчителів з інклюзивної освіти) : урок з української мови. 2 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prijomi-navcanna-v-prakticnij-roboti-vcitela-z-bitmi-z-obmezenimi-osvitnimi-mozlivostami-konspekt-uroku-na-temu-rozpoznavanna-imennikiv-aki-oznacaut-od-522316.html>.

Анотація. Однією з ефективних технологій активізації навчання дітей з ООП є метод візуалізації навчального матеріалу. Загалом візуалізація будується на принципі наочності: ілюстрація, демонстрація предмета та дії. За допомогою цих речей ми можемо подавати інформацію цікавіше та зрозуміліше.

22. Радько Т. М. Нейропсихологічний підхід у корекції мовлення дітей з тяжкими порушеннями мовлення. *Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців*: збірник наукових праць. Суми, 2021. С. 263–268.

Анотація. У статті здійснено аналіз науково-методичної психолого-педагогічної літератури стосовно компонентів, що складають сутність такого поняття як нейропсихологічний підхід. Розглянуто основні нейропсихологічні фактори та їх значення для становлення та розвитку мовленнєвої функції в онтогенезі. Висвітлено особливості нейропсихологічної готовності до мовленнєвої діяльності дітей з тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Обґрунтовано необхідність глибокого психолого-педагогічного та нейропсихологічного аналізу індивідуальних особливостей дітей з ТПМ.

23. Разуваєва О. С. Корекційний потенціал ноосферної освіти в процесі формування ціннісних орієнтацій в учнів зі зниженим слухом. *Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 24 листопада 2021 року). Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 179–183.

Анотація. Метою статті є розкриття корекційного потенціалу ноосферної освіти в процесі формування ціннісних орієнтацій в учнів із зниженим слухом. Основний акцент ноосферного виховання зроблений на розвитку духовності, його моральних принципів і засад, уміння співвідносити свої дії і вчинки з Законами Миру, вихованні бажання і внутрішньої потреби жити так, щоб не нашкодити.

24. Разуваєва О. С. Теоретичні аспекти реалізації принципу природовідповідності в освітньому процесі дітей зі зниженим слухом. *Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців* : збірник наукових праць. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. Вип. 9. Т. 1. С. 296–301. URL: https://sio.sspu.edu.ua/images/2021_akreditacij/laboratoriy_Bondarenko/zbirniki/zbirnik_2021_C1_s5ce8.pdf.

Анотація. У статті розкрито теоретичні аспекти реалізації принципу природовідповідності в освітньому процесі дітей зі зниженим слухом. Реалізація принципу природовідповідності в освітньому процесі дітей зі зниженим слухом передбачає наявність методології ноосферної освіти, завданням якої є обґрунтування засобів, методів, ходу, умов для практичної організації та проведення освітнього процесу, методики викладання навчальних дисциплін, технології організації педагогічного простору, методів психологічної корекції особистості (психологія ноосферного розвитку особистості); програми підготовки та перепідготовки педагогічних кадрів.

25. Самсоненко Ю. Г. Проблема формування у дітей молодшого шкільного віку зі зниженим слухом дбайливого ставлення до природи. *Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців*: зб. наукових праць. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. Вип. 9. Т. 1. С. 308–313. URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/11095>.

Анотація. У статті розкрито проблему формування у дітей молодшого шкільного віку зі зниженим слухом дбайливого ставлення до природи в умовах спеціального освітнього закладу. Матеріали стануть у нагоді педагогам спеціальних закладів та інклюзивних груп у закладах освіти.

26. Самсоненко Ю. Г. Спільні особливості жестових мов глухих. *Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень: педагогіка та освіта* : матеріали II Міжнародної наукової конференції. (м. Львів, 24 вересня, 2021 року). Вінниця : Європейська наукова платформа, 2021. Т. 2. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/article/view/14986>.

Анотація. У статті розкриваються спільні особливості жестових мов глухих. Матеріали стануть у нагоді педагогам корекційних та спеціальних освітніх закладів.

27. Таранушенко І. М. Корекція розвитку : календарне планування. 2 клас. I семестр. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/232398>.

Анотація. Публікація містить календарне планування за програмою з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором «Корекція розвитку», укладач Ю. В. Сулейманова, вчителя початкових класів Харківського спеціального навчально-виховного комплексу ім. В. Г. Короленка, спеціаліст вищої категорії).

28. Таранушенко І. М. Особиста гігієна. Догляд за волоссям. Соціально-побутове орієнтування. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/232391>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку в якому представлені інтерактивні форми роботи для формування уявлення про збереження та зміцнення здоров'я дітей з особливими освітніми потребами шляхом засвоєння правил особистої гігієни.

29. Терещенко В. О. Календарно-тематичне планування з математики для учнів 5 класу (F 70). *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematichne-planuvannya-z-matematiki-f-70-247954.html>.

Анотація. Календарно-тематичне планування з математики для учнів 5 класу (F 70). Використовувала навчальну програму для учнів 1-5 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку та підручником «Математика» для 5 класу спеціальних закладів загальної середньої освіти (F 70) (авт. Прохоренко Л. І., Соколова Г. Б., Мельнікова Л. О.).

30. Успенська Л. І. Повторення інструктажу з БЖД. Підготовчі вправи до танців «тверді та м'які ноги. Ознайомитися з елементами танцю: «Ввічливий танок» : урок ритміки з теми *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-ritmiki-za-temou-povtorennia-instruktazu-z-bzd-pidgotovci-vpravi-do-tanciv-tverdi-ta-maki-nogi-oznajomitisa-z-elementami-tancu-vvichlij-tanok-493036.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з ритміки, що допоможе у підготовці до уроку вчителям ритміки, фізичної культури, вчителям лікувальної фізичної культури та музики. Тип уроку за дидактичною метою - урок формування умінь та навичок.

31. Філоненко Л. М. Життєва й творча спадщина Михайла Коцюбинського : презентація. Українська література. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-zittevoi-spadsini-pismennika-193250.html>.

Анотація. Презентація до уроку активізує пізнавальну діяльність учнів, розширює світогляд, формує любов до українського слова».

32. Філоненко Л. М. Іван Франко – творець української літературної казки : презентація. Українська література. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-z-ukrainskoi-literaturi-dla-5-klasu-na-temu-ivan-franko-tvorec-ukrainskoi-literaturnoi-kazki-495607.html>.

Анотація. Цей матеріал варто використати колегам під час підготовки до уроку. Презентація допоможе учням не лише активізувати пізнавальну діяльність, а й сприймати, розуміти нову інформацію, узагальнити вивчене на уроці та виділяти головне, робити висновки.

33. Філоненко Л. М. Узгоджені та неузгоджені означення : презентація. Українська мова. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/uzgodzeni-193264.html>.

Анотація. Публікація сприяє поглибленню знань з даної теми, формуванню понять про узгоджені та неузгоджені означення, вмінню розрізняти їх та доречно вживати в усному й писемному мовленні.

34. Хаміцевич Л. Г. Козацькому роду нема переводу : презентація виховного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-kozackomu-rodu-nema-perevodu-492214.html>.

Анотація. Презентація сприяє формуванню почуття патріотизму, доброго відношення до Батьківщини, дбайливе ставлення до рідної мови, культури, традицій та нашої історії.

35. Хаміцевич Л. Г. Природні зони Африки. Закономірності їх розміщення : урок. Географія. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-prirodni-zoni-afriki-zakonomirnosti-h-rozmischennya-257646.html>.

Анотація. На уроці діти детально знайомляться з особливостями природи Африки, поринають у казкову атмосферу саван, вічнозелених лісів та пустель. Вивчають пристосування тварин і рослин до життя на материку. Все це відбувається з використанням ігрових форм, наочності, проблемно-пошукових завдань

36. Хаміцевич Л. Г. Рослини Сумщини в загадках : презентація. Природознавство. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-roslini-sumsini-v-zagadkah-492228.html>.

Анотація. Дуже цікава підбірка про рослини Сумщини у вигляді загадок, яку можна використовувати на уроках біології, природознавства при вивченні рідного краю. Загадки присвячені популярним українським квітам. Ці загадки допоможуть отримати багато корисних знань про вигляд відомих рослин.

37. Химченко М. В. Контрольна робота з української літератури. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kontrolna-robota-z-ukrainskoi-literaturi-486364.html>.

Анотація. Публікація містить розробку модифікованої контрольної роботи з української літератури для учня 6 класу з ООП у формі тестів. Тема «Обрядові пісні. Колискові пісні». Можна використовувати як зразок для розроблення завдань для учнів з ООП - учнів з інтелектуальними порушеннями.

38. Химченко М. В. Приготування овочевих салатів : конспект корекційно-розвиткового заняття для учня з ООП. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-prigotuvanna-ovocevih-salativ-411360.html>.
Анотація. Публікація містить розробку конспекту з «Соціально-побутового орієнтування» як корекційно-розвиткового заняття для учня з ООП. Практична робота «Приготування вінегрету».

39. Химченко М. В. Протокол засідання команди супроводу дитини з ООП. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/protokol-zasidanna-komandi-suprovodu-ucna-z-ooop-401426.html>.

Анотація. Публікація містить зразок написання протоколу № 2 засідання команди супроводу. Може використовуватися як зразок для написання інших протоколів відповідно до нозології, класу навчання та ін.

40. Химченко М. В. Розвиток зв'язного мовлення - переказ (складання) тексту з опорою на серію сюжетних картинок : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvitok-zvaznogo-movlenna-perekaz-skladanna-tekstu-z-oporou-na-seriu-suzetnih-kartinok-501183.html>.

Анотація. Уміння розповідати грає велику роль у спілкуванні. Для дитини - це засіб пізнання, перевірки своїх знань, уявлень, оцінок. Основа для становлення зв'язного мовлення - вільне володіння словником, граматичною будовою мовлення, уміння встановлювати логічні зв'язки та відносини між частинами тексту, дотримуватись плану розповіді та опису.

41. Чернишева О. М. Розвиток мовлення учнів з порушеннями слуху на уроках словесності. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-rozvitok-movlennya-uchniv-z-porushennyami-sluhu-na-urokah-slovesnosti-225161.html>.

Анотація. Публікація містить опис шляхів розв'язання проблеми формування мовлення дітей з порушеннями слуху та механізм реалізації мовленнєвої функції.

4.4. Фізична культура і спорт

1. Бобро Г. Ю. Видатні футболісти України : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/268142>.

Анотація. Презентація створена, як міні-книга, про видатних футболістів України. Може бути використана для позакласних заходів, популяризації футболу в школі, вихованню дітей на прикладах «зірок» українського футболу.

2. Бобро Г. Ю. Олімпійський урок. *На урок*. 2021. URL : <https://naurok.com.ua/publ/268717>.

Анотація. Тема уроку: «Спортивні ігри та загальна фізична підготовка з елементами олімпійської освіти». Урок стане в нагоді при проведенні "Олімпійського тижня" в школі.

3. Вихрова Т. В. Спортивні ігри. Види спорту : презентація. 2-3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vid-sportu-262078.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з інформацією про види спортивних ігор, елементи та вправи для розучування та закріплення технічних і тактичних прийомів гри. Дану презентацію можна використовувати для ознайомлення учнів 2 класу з видами спорту, для перевірки знань учнів 3 класу.

4. Глубока А. О. Фізичне виховання. Модуль легка атлетика. 5 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test-modul-legka-atletika-5-klas-224564.html>.

Анотація. Тест з теми «Легка атлетика». В тесті 10 питань на тему «Легка атлетика», загальні питання про історію та основні види. Тест буде корисний для перевірки домашнього завдання під час канікул (карантину). Змістова лінія: формування здатності до оцінювання власних можливостей, вміння відповідати за прийняті рішення.

5. Глубока А. О. Фізичне виховання. Модуль футбол. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/modul-futbol-6-klas-417453.html>.

Анотація. Урок-повторення з фізичного виховання в 6 класі. Змістова лінія: формування духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінного члена суспільства, який здатний дотримуватися здорового способу життя і формувати безпечне життєве середовище.

6. Жуков М. М. Перевірка теоретичних знань із модуля «Баскетбол» : урок. 9 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87400>.

Анотація. Матеріал містить питання для перевірки теоретичних знань із модуля «Баскетбол» до відео фрагменту «Історія виникнення», що збільшує можливість швидкої перевірки знань дітей.

7. Заставний А. А., Лоза Т. О., Вплив використання ігор та естафет на рівень фізичної підготовленості учнів молодших класів на уроках фізичної культури у новій українській школі. *Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення* : матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Суми : вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 87–92.

Анотація. У статті розглянуто проблему використання ігор та забав відповідно рівню фізичної підготовленості.

8. Кальченко І. С. Настільний теніс : розробка уроку. 7 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tema-nastilniy-tenis-232702.html>.

Анотація. У публікації подано розробку плану-конспекту уроку фізичної культури з міжпредметними зв'язками для учнів 7 класу. Урок розрахований закріпити: види підбивань м'яча в настільному тенісі; прийоми правильної подачі м'яча з партнером у грі; прийоми подачі і правильне повернення м'яча; накат справа, зліва.

9. Кальченко І. С. Настільний теніс : розробка уроку. 7 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/tema-uroku-nastilniy-tenis-232704.html>.

Анотація. У публікації подано розробку плану-конспекту уроку фізичної культури з міжпредметними зв'язками для учнів 7 класу. Урок розрахований на: повторення техніки переміщення в стійці тенісиста; закріплення техніки володіння ракеткою для гри в настільний теніс; сприяння розвитку координації рухів, спритності; виховування інтересу до занять фізичною культурою, впевненість у собі, наполегливість.

10. Кальченко І. С. Ознайомлення з технікою стійки на голові : конспект уроку. 10 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/oznayomlennya-z-tehnikoyu-stiyki-na-golovi-213638.html>.

Анотація. У публікації подано розробку плану-конспекту уроку фізичної культури з міжпредметними зв'язками для учнів 10 класу.

11. Кальченко І. С. План-конспект уроку з фізичної культури з міжпредметними зв'язками для учнів 7 класу. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/plan---konspekt-uroku-z-fizichno-kulturi-z-mizhpredmetnimi-zv-yazkami-dlya-uchniv-7-klasu-213634.html>.

Анотація. У публікації подано розробку уроку фізичної культури з вправами розрахованими на визначення реакції організму на різні рівні фізичного навантаження з використанням рухливих українських ігор та естафет.

12. Кравченко Л. Г. Використання інноваційних технологій на уроці фізичної культури : авторський матеріал. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-innovatsiynih-tehnologiy-na-urokah-fizichno-kulturi-237756.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал про впровадження та використання інноваційних технологій на уроках фізичної культури. Ці технології та методи навчання спрямовують учнів на краще розуміння навчального матеріалу.

13. Кравченко Л. Г. Розробка інноваційного уроку з баскетболу у 5-А класі. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-innovatsiyного-uroku-z-basketbolu-u-5-a-klasi-237753.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з баскетболу у 5 класі. На уроці використано інноваційні форми та методи організації уроку. Під час проведення естафет та рухливих ігор були розвинуті швидкісно-силові якості.

14. Кравченко Л. Г. Розробка інноваційного уроку з баскетболу у 5-А класі. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-innovatsiyного-uroku-z-basketbolu-u-5-a-klasi-237755.html>.

Анотація. Публікація містить розробку уроку з баскетболу у 5 класі. На уроці учні поглибили знання з історії виникнення й розвитку баскетболу. Урок проходив в ігровій формі. Під час уроку були використані нестандартні форми і методи.

15. Литнянчина Л. В. Конспект уроку з фізичної культури під час дистанційного навчання. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-fizicnoi-kulturi-pid-cas-distancijnogo-navcanna-406784.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку з фізичної культури для здобувачів освіти перших класів із порушеннями зору (смг) під час дистанційного навчання. Матеріал стане в нагоді, як основа для створення власного конспекту. Буде корисним молодим спеціалістам, учителям фізичної культури.

16. Литнянчина Л. В. План-конспект уроку з фізичної культури під час дистанційного навчання. *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-uroku-z-fizicnoi-kulturi-pid-cas-distancijnogo-navcanna-403832.html>.

Анотація. Публікація містить конспект уроку з фізичної культури для здобувачів освіти перших класів з порушеннями зору під час дистанційного навчання. Матеріал можна використовувати учителям фізичної культури та молодим спеціалістам при проведенні дистанційного уроку.

17. Лохоня І. М. Фізичне, психічне, соціальне та духовне здоров'я дітей, підлітків, молоді. Актуальні проблеми громадського здоров'я. *Освіта і здоров'я* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 15-16 квітня 2021 року). Суми, 2021. Том 1 (5). С. 53–58.

Анотація. У статті визначено теоретичні аспекти фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я, їх особливості, що дозволяє більш глибоко оцінити всі можливі області впливу на формування особистості, сприяють її усвідомленню ставленню до власного здоров'я та здоров'я інших.

18. Ляху Л. В. Вивчення техніки плавання «Кролем на спині, на грудях», плавання з дошкою : розробки уроків. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-plavanna-5-klasi-vivcenna-tehniki-plavanna-krolem-na-spini-na-grudah-plavanna-z-doskou-503066.html>.

Анотація. Публікація містить розробки уроків для вивчення техніки плавання «Кролем на грудях, на спині». Для вчителів, учнів.

19. Наумов С. В. Футбол : план-конспект уроку. 7 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87948>.

Анотація. Навчати основних елементів техніки гри у футбол. Удосконалювати функціональні можливості організму та розвивати фізичні якості школярів. Виховувати в учнів потребу у систематичних заняттях фізичною культурою і спортом та розвивати морально-вольові якості.

20. П'ятаченко Л. В. Рухова активність молодшого школяра, в контексті НУШ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ruhova-aktivnist-molodsogo-skolara-v-konteksti-nus-492077.html>.

Анотація. У статті аналізується проблема визначення рівня рухової активності дітей молодшого шкільного віку, її всебічне вивчення, аналіз та узагальнення отриманих даних на сучасному етапі розвитку суспільства є першорядним завданням у вирішенні проблеми підвищення рівня фізичного стану і здоров'я молодших школярів в умовах НУШ.

21. Романченко І. Д. Витоки українського футболу : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/vitoki-ukra-nskogo-futbolu-1224408.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

22. Романченко І. Д. Лижна підготовка : онлайн-тести. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/lizhna-pidgotovka-1224417.html>.

Анотація. Контроль та корекція знань.

23. Савела Є. М. Модуль «Баскетбол» : конспект уроку. Фізична культура. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-z-fizkulturi-dla-ucniv-7-klasu-modul-basketbol-487130.html>.

Анотація. Урок спрямований на удосконалення навиків володіння елементами техніки гри в баскетбол: повторення техніки ведення м'яча, кидків м'яча однією рукою зверху; розвитку швидкості засобами естафет.

24. Савела Є. М. На старт дружньою сім'єю : позакласний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-dla-ucniv-na-start-druznou-simeu-487126.html>.

Анотація. Мета цього заходу: зміцнювати здоров'я дітей, розвивати силу, швидкість, швидкість, виховувати любов до фізкультури й спорту, взаємодопомогу.

25. Савельєв А. Г. Перевірка теоретичних знань із модуля «Баскетбол» : урок. 9 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87400>.

Анотація. Матеріал містить питання для перевірки теоретичних знань із модуля «Баскетбол» до відео фрагменту «Історія виникнення», що збільшує можливість швидкої перевірки знань дітей.

26. Савельєв А. Г. Перевірка теоретичних знань із модуля «Футбол» : урок. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/futbol-1138849.html>.

Анотація. Матеріал містить питання для перевірки теоретичних знань із модуля «Футбол», що збільшує можливість швидкої перевірки знань дітей.

27. Сізон Ю. С. Характеристика гімнастики : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-modul-gimnastika-6-klas-262669.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з інформацією про розвиток гімнастики в Україні, основні види гімнастики, техніку виконання вправ та правила безпечної поведінки на уроках із модуля «Гімнастика».

4.5. Трудове навчання / технології

1. Бага Т. Ю. Мішечок для подарунка : презентація. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/236580>.

Анотація. Публікація містить презентацію, у якій матеріал представлений у вигляді майстер-класу для виконання проекту учнями 5-х класів. При виконанні проекту «Мішечок» ставиться за мету закріпити в учнів навички при виконанні ручних робіт, навчитися вишивати тамбурним швом, опанувати роботу на швейній машині. Розглядаються питання охорони праці, добору матеріалів, оздоблення, правил розкроювання та технології обробки виробу.

2. Бардакова І. В. Ключниця. Вибір об'єкта проектування, планування проєктної діяльності : презентація. Трудове навчання. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-klyuchnicya-vibr-ob-ekta-proektuvannya-planuvannya-proektno-diyalnohti-261504.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію для проведення уроків під дистанційної форми навчання. Матеріал зорієнтовує у виборі об'єкту проектування, допоможе спланувати проєкту діяльність учнів.

3. Бардакова І. В. Ключниця. Послідовність виготовлення : презентація. Трудове навчання. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-klyuchnicya-poslidovnist-vigotovlennya-261506.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, у якій викладена послідовність виготовлення ключниці з використанням техніки оздоблення «декупаж». Матеріал можна використовувати під час онлайн й офлайн занять.

4. Бардакова І. В. Підставка під горнятко : тест. Трудове навчання. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/pidstavka-pid-gornyatko-1160983.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з трудового навчання для учнів 5 класу з теми «Підставка під горнятко».

5. Бардакова І. В. Проєкт «Кавова іграшка» : тест. Трудове навчання. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/proekt-kavova-igrashka-1166340.html>.

Анотація. Публікація містить розробку тестових завдань з трудового навчання для учнів 8 класу з теми «Кавова іграшка».

6. Бардакова І. В. Чохол для навушників : презентація. Трудове навчання. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-chohol-dlya-navushnikiv-216919.html>.

Анотація. Матеріал буде корисним для вчителів трудового навчання під час дистанційного навчання. У презентації представлений організаційний та конструкторський етап проєкту «Чохол для навушників».

7. Бардакова І. В. Чохол для навушників: послідовність виготовлення : презентація. Трудове навчання. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-chohol-dlya-navushnikiv-poslidovnist-vigotovlennya-216923.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, у якій представлено покрокове виготовлення «Чохла для навушників». Цей виріб, який легко виготовити власноруч за поданими інструкціями, зацікавить сучасних школярів, а також стане у нагоді вчителю під час дистанційного навчання.

8. Бузовська В. Ю. Із досвіду роботи. Декоративні квіти «Соняшник» : розробка проєкту. *Освіта Сумщини*. 2021. № 4. С. 52.

Анотація. Публікація містить опис технологічної послідовності виготовлення декоративних квітів, використовуючи обробку текстильних матеріалів ручним способом. Матеріал рекомендовано для використання у 6-7 класах.

9. Бурик М. С. Підготовка майбутнього вчителя трудового навчання та технологій до самоосвітньої діяльності в умовах НУШ. *Щорічна звітна науково-практична конференція здобувачів загальної середньої, передвищої і вищої освіти, аспірантів, молодих учених*. (м. Глухів, 11–12 березня 2021 року). Глухів : Глухівський національний педагогічний університету імені Олександра Довженка, 2021. С. 9–11.

Анотація. Опубліковано про проблеми підготовки майбутніх учителів, описано терміни самоосвіта, самоосвітня діяльність. Підготовка майбутнього вчителя трудового навчання та технологій до самоосвітньої діяльності в умовах НУШ потребує не лише нового змісту, форм і методів навчання, а й

компетентного сучасного вчителя, який здатний до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вмінням визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудувати свою освітньо-професійну траєкторію, оцінювати власні результати навчання.

10. Бурик М. С. Проблеми експериментальних досліджень майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Технологічна освіта в контексті концептуальних засад нової української школи* : матеріали регіонального науково-методичного семінару (м. Глухів, 26 листопада 2021 року). Глухів, 2021. С. 114–115.

Анотація. У тезах було описано що таке експеримент, експериментальне дослідження та типові помилки в проведенні експерименту. Використовуючи експериментальне дослідження, майбутні учителі трудового навчання та технологій зіткнулися з проблемами: допущенням помилок у розрахунках, невірної сформованості гіпотези, генерування відповідей.

11. Вакула А. Г. Виготовлення брошки в техніці «бразильська вишивка» : майстер-клас. *Трудове навчання*. 2021. № 5-6 (161-162). С. 30–37.

Анотація. Стаття містить розробку уроку для учнів 7-8 класів з теми «Виготовлення брошки в техніці «бразильська вишивка». Учитель дібрала змістовні завдання, використала інноваційні форми роботи. Урок має велике виховне значення: сприяє вихованню охайності під час виконання роботи, дотримуючись правил безпечної праці; розвивати точність рухів, увагу, пам'ять, окомір, вміння працювати в команді. Урок тісно пов'язаний з образотворчим мистецтвом, геометрією, інформатикою. Вакула А. Г. акцентує особливу увагу на умінні учнів користуватися фурнітурою, дотримання технічних вимог у процесі виконання роботи, рівні самостійності у процесі організації й виконанні роботи, виявленні елементів творчості.

12. Високоос Н. В. Види прикрас для волосся : презентація. 5-6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vidi-prikras-dla-volossa-397220.html>.

Анотація. Презентація знайомить з різними видами прикрас для волосся. Для урочистостей аксесуари для волосся вибирають яскраві, ошатні. А на кожен день види прикрас для волосся виглядають не так помітно, допомагаючи створити неповторний образ. Жіночих аксесуарів для волосся настільки багато, що дуже важливо не переборщити, роблячи правильний вибір.

13. Високоос Н. В. Види столового посуду. Правила поведінки за столом : презентація. 5-6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vidi-stolovogo-posudu-pravila-povedinki-za-stolom-396846.html>.

Анотація. Презентація знайомить з правилами користування столовими приборами у гостях, вдома, в шкільній їдальні, з основними нормами етикету. Стане у нагоді вчителям трудового навчання.

14. Гавриленко О. В. Проектування моделі виробу. Моделі-аналоги. Створення клаузури : розробка уроку. Трудове навчання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-trudovogo-navchannya-z-temi-proektuvannya-modeli-virobu-modeli-analogi-stvorenniya-klauzuri-226488.html>.

Анотація. Урок розроблено для учнів 9 класу до проекту «Корисні речі для власного помешкання» (виготовлення чайного будиночка).

15. Довгополий Р. О. Використання логічних схем на уроках трудового навчання. *Технологічна освіта в контексті концептуальних засад нової української школи* : матеріали Регіонального науково-методичного семінару (м. Глухів, 26 листопада 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2021. 175 с.

Анотація. У статті розглянуто теоретичні засади та приклади з досвіду використання логічних схем на різних етапах уроку.

16. Євдокименко Н. В. Лялька-мотанка з тканини у побуті та мистецтві українців. Традиційні типи ляльок-мотанок. Одяг для ляльки-мотанки : розробка уроку. Трудове навчання. 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-uroku-trudovogo-navcanna-u-6-klaci-na-temu-lalka-motanok-z-tkanini-u-pobuti-ta-mistectvi-ukrainciv-tradicijni-tipi-lalok-motanok-obag-dla-lal-419366.html>.

Анотація. Урок трудового навчання у 6 класі, спрямований на формування в учнів уявлення про українську культуру, відродження та творення національних культурно-історичних традицій свого народу. Оволодіння основами мистецтва виготовлення народної ляльки, послідовного виконання операцій проєктно-технологічної діяльності від задуму до його реалізації в готовому вигляді. Розвиток національної свідомості та формування ключових, предметних та галузевих компетентностей.

17. Звягольська О. В. Заколка для волосся «Лілія» : презентація. Трудове навчання. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-zakolka-dlya-volossya-223939.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з інформацією про правила безпечної роботи при виготовленні прикраси, перелік матеріалів та інструментів, що необхідні для роботи, шаблони та послідовність виготовлення заколки.

18. Звягольська О. В. Основи проєктування, матеріалознавства та технології обробки : тест. Трудове навчання. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/test/osnovi-proektuvannya-materialoznavstva-ta-tehnologi-obrobki-1164255.html>.

Анотація. Публікація містить тест з трудового навчання для 8 класу з теми «Основи проєктування, матеріалознавства та технології обробки» дає змогу перевіряти вивчений матеріал під час дистанційного навчання.

19. Звягольська О. В. Ялинкова прикраса : презентація. Трудове навчання. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-yalinkova-prikrasa-223942.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію з інформацією про правила безпечної роботи при виготовленні виробу, перелік матеріалів та інструментів, що необхідні для роботи, послідовність виготовлення новорічної прикраси.

20. Кириченко С. М. Роль учителя трудового навчання у вихованні учнів в умовах НУШ. Технологічна освіта в контексті концептуальних засад нової української школи : матеріали регіонального науково-методичного семінару (м. Глухів, 26 листопада 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка. 2021. С. 48–51.

Анотація. Стаття містить перелік умов, що необхідно створити учителю для досягнення високої результативності у розвитку стійкого інтересу учнів до праці, формування естетичного смаку за допомогою підбору програми з трудового навчання, які пропонуються.

Розкриті етапи розвитку інтересу учнів вивчення предмету за межами програми з метою постійного використання проблемно-пошукової діяльності.

21. Конопленко О. А. Будова лобзика. Трудове навчання. 5 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/22057211>.

Анотація. Вправа містить питання на знання будови лобзика.

22. Конопленко О. А. Будова напилка. Трудове навчання. 6 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/18915863>.

Анотація. Вправа містить питання на знання будови напилка.

23. Конопленко О. А. Будова ножівки. Трудове навчання. 5 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/22058984>.

Анотація. Вправа містить питання на знання будови ножівки.

24. Конопленко О. А. Будова рубанка. Трудове навчання. 7 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/19210086>.

Анотація. Вправа містить питання на знання будови рубанка.

25. Конопленко О. А. З'єднання деталей склеюванням. Трудове навчання. 5 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/22349074>.

Анотація. Вправа містить тестові завдання на закріплення теоретичного матеріалу з теми «З'єднання деталей склеюванням».

26. Конопленко О. А. Загальна будова токарного верстата СТД-120М. Трудове навчання. 8 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/19567044>.

Анотація. Вправа містить питання на знання будови токарного верстата.

27. Конопленко О. А. Проекції деталей. Технології. 11 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/19645699>.

Анотація. Вправа містить завдання на поєднання зображення деталі з її проекцією.

28. Конопленко О. А. Столярні інструменти. Трудове навчання. 7 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/18950759>.

Анотація. Вправа містить завдання на знання столярних інструментів.

29. Конопленко О. А. Стругання деревини. Трудове навчання. 7 клас. *Learningapps.org*. 2021. URL: <https://learningapps.org/22353669>.

Анотація. Публікація містить завдання на встановлення послідовності при струганні деревини.

30. Кочура Г. А. Види швів : тест. Трудове навчання. 5 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/testove-zavdanna-vidi-sviv-456770.html>.

Анотація. З метою закріплення вивченого матеріалу запропоноване тестове завдання «Види швів». Загальна кількість балів - 12.

31. Кочура Г. А. Технологія приготування кексів : урок. Технології. 10 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-tehnologia-prigotuvanna-keksiv-456806.html>.

Анотація. Матеріал можна використовувати під час дистанційного навчання у 10 класі з предмету «Технології», модуль – «Кулінарія». На уроці учні дізнаються, що таке кекс. Ознайомляться: з історією виникнення цього виробу, корисними порадами під час приготування кексів. При виконанні практичної роботи учні ознайомляться з рецептурою, з технологією приготування кексів за класичним рецептом.

32. Лабуз О. А. Старовинний фоліант : презентація майстер-класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-majster-klas-starovinnij-foliant-487244.html>. *Анотація. Публікація містить презентацію, у якій представлено поетапний технологічний процес виготовлення «старовинного фоліанту».*

33. Лапасва С. В. Добір конструкційних матеріалів та інструментів для виготовлення ляльки-мотанки. Виготовлення ляльки-мотанки : урок. Трудове навчання (дівчата). 5 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/sertif/88058>.

Анотація. Матеріал уроку сприяє вибору матеріалів та інструментів для виготовлення ляльки-мотанки, знайомить учнів з історією створення народної ляльки, з обрядами і традиціями, розвиває образне мислення, творчі здібності, прищеплює інтерес до культури своєї Батьківщини, до витоків народної творчості.

34. Максименко І. І. Виготовлення торбинки «Сунічка» : майстер-клас. 8-9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/mayster-klas-vigotovlennya-torbinki-sunichki-239889.html>.

Анотація. У майстер-класі детально описується послідовність виготовлення торбинки-шопера «Сунічка». Матеріал може бути використаний під час виконання творчого проєкту «Сумка» учнями 8 класу, а також учнями 9 класу при проєктуванні виробів для власних потреб.

35. Максименко І. І. Підставка під гаряче : майстер-клас. 5-6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/mayster-klas-pidstavka-pid-gornyatko-257132.html>.

Анотація. У майстер-класі детально описується послідовність виготовлення підставки під горнятко. Матеріал може бути використаний в проєктній діяльності для учнів 5-6 класів, які не поділяються на групи хлопців і дівчат, а також під час дистанційного навчання.

36. Прозорова Н. П. Виготовлення троянди : майстер-клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88092>.

Анотація. Майстер-клас метою якого є удосконалити вміння виконувати вироби з бісеру в різних техниках, формувати ключові компетентності учнів шляхом впровадження технологій та прийомів розвитку критичного мислення на уроках.

37. Прозорова Н. П. Виготовлення троянди : майстер-клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88093>.

Анотація. Майстер-клас метою якого є удосконалити вміння виконувати вироби з бісеру в різних техниках, формувати ключові компетентності учнів шляхом впровадження технологій та прийомів розвитку критичного мислення на уроках.

38. Сивоконь Т. В. Виготовлення закладки для книги з паперу. Добір матеріалів та інструментів : розробка уроку. Трудове навчання. 5 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85261>.

Анотація. У матеріалі до уроку пропонується виготовити закладки для книги з паперу і акцентується увага на добір матеріалів та інструментів.

39. Сивоконь Т. В. Добір матеріалів та інструментів. Виготовлення виробу. Паперові квіти : розробка уроку. Трудове навчання. 9 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88219>.

Анотація. Урок передбачає виконання проєкту «Вироби для власних потреб». Учні знайомляться з техніками виготовлення паперових виробів.

40. Сивоконь Т. В. Добір матеріалів та інструментів. Виготовлення закладки для книги з фетру : розробка уроку. 5 клас. Трудове навчання. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85263>.

Анотація. У матеріалі до уроку надаються алгоритми щодо організації та виготовлення закладки для книги з фетру.

41. Сивоконь Т. В. Добір матеріалів та інструментів. Виготовлення плетеної закладки для книги : розробка уроку. Трудове навчання. 5 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85264>.
Анотація. У матеріалі до уроку йде ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку навчальної майстерні та елементами технологічної діяльності, визначається алгоритм взаємодії в майстерні, етапи проектування та метод фантазування.
42. Сивоконь Т. В. Оздоблення виробу. Вишивка тасьмою : розробка уроку. Трудове навчання. 9 клас. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/88220>.
Анотація. Урок передбачає виконання проєкту «Вироби для власних потреб». Учні знайомляться з використанням вишивки в інтер'єрі, вчать вишивати стрічками.
43. Тимашук О. В. Кухонне приладдя. Деревина як конструкційний матеріал природного походження. Породи деревини : розробка уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kuhonne-priladda-derevina-ak-konstrukcijnij-material-prirodnogo-pohodzenna-porodi-derevini-412239.html>.
Анотація. Розробка уроку дає можливість сформувати в учнів знання про породи деревини та її будову, процес виготовлення шпону, фанери; формує уміння здійснювати вибір матеріалу для виготовлення виробу, розраховувати його необхідну кількість; навчитися визначати види деревини.
44. Тимашук О. В. Моя професія : позакласний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pozaklasnij-zahid-moa-profesia-418203.html>.
Анотація. Розробка заходу допомагає ознайомити учнів із профінформаційними матеріалами, необхідними для формування знань про світ професій; формує в дітей позитивне ставлення та готовність до свідомого вибору професії; виявляє здібності школярів до запропонованих професій.
45. Тимашук О. В. Робота з природним матеріалом. Правила збору природного матеріалу : розробка уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/roboata-z-prirodnim-materialom-pravila-zboru-prirodnogo-materialu-487641.html>.
Анотація. Розробка уроку дає можливість формувати в учнів поняття про аплікацію; навчити характеризувати особливості рослинних форм, працювати з природним матеріалом, продовжувати вдосконалювати навички правильної підготовки робочого місця до праці та уміння виготовляти аплікацію з листя, трав, квітів.
46. Тимошенко В. В. Азейбарджанська національна кухня : методична розробка уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-azejbardzanska-nacionalna-kuhna-455036.html>.
Анотація. Національна кухня – невіддільна складова культури як такої. А це – це строкате дзеркало історії, кожен поворотний етап якої приносив (або забирив) нові продукти, смаки та техніки приготування. Азербайджанська кухня (азерб. *Azərbaycan mətbəxi*) – національна кухня азербайджанського народу, що є також кухнею народів Азербайджану. На думку відомого азербайджанського кулінара Таїра Амірасланова, азербайджанська кухня одна з найдавніших і різноманітних у світі.
47. Тимошенко В. В. Азейбарджанська національна кухня : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-azejbardzanska-nacionalna-kuhna-455038.html>.
Анотація. Азербайджанська кухня (азерб. *Azərbaycan mətbəxi*) – національна кухня азербайджанського народу, що є також кухнею народів Азербайджану. На думку відомого азербайджанського кулінара Таїра Амірасланова, азербайджанська кухня одна з найдавніших і різноманітних у світі. Основні компоненти кухні визначаються природними умовами країни: гірський і субтропічний клімат зумовили широке поширення в азербайджанській кухні баранини, а також фруктів і овочів (в основному, надземних).
48. Холод С. О. Ялинкові прикраси : розробка уроку. Трудове навчання. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konspekt-uroku-yalinkovi-prikrasi-214413.html>.
Анотація. Урок розроблений для учнів 5 класу з теми «Ялинкові прикраси». В цьому уроці крім етапів уроку представлено зразки ялинкових прикрас, які діти можуть використати для зразків. А також є готові шаблони прикрас для виготовлення виробів.
49. Хоруженко Т. А., Бурик М. С. Складники самоосвітньої компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій. *Вища педагогічна освіта в Україні: історичний вимір та виклики сьогодення* : матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 18 березня 2021 року). Глухів, 2021, С. 174–177.
Анотація. Розглянуто сутність самоосвітньої компетентності й проаналізовано підходи науковців щодо виокремлення її складників. Встановлено, що самоосвітня компетентність майбутніх фахівців є невід'ємною складовою їх професійної компетентності, забезпечуючи змістовну і технологічну сторону професійного та особистісного зростання вчителя. Виявлено складники самоосвітньої компетентності

майбутніх учителів трудового навчання та технологій, а саме: ціннісно-мотиваційний, процесуально-інформаційний, організаційний та контрольно-рефлексивний. Встановлено, що визначені складники самоосвітньої компетентності становлять критеріально-діагностичний апарат наукового дослідження.

50. Черкай Л. В. Виготовлення іграшки ангела із синтепону : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctjz>.

Анотація. Презентація містить основні технологічні прийоми виготовлення ляльки ангела, допомагає розвивати вміння і навички роботи з сучасними штучними матеріалами.

51. Чуяшенко Т. М. Виготовлення виробів із кавових паличок : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-vigotovlenna-virobiv-iz-kavovih-palicok-491739.html>.

Анотація. Презентація для учнів 5-7 класів.

52. Чуяшенко Т. М. Виготовлення новорічної прикраси : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-vigotovlenna-novoricnoi-prikraci-400898.html>.

Анотація. Презентація розрахована для учнів 5-6 класів, які не поділяються на групи.

53. Чуяшенко Т. М. Друге життя непотрібним речам : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-druge-zitta-nepotribnim-recam-491717.html>.

Анотація. Презентація розрахована на учнів 9 класу.

54. Чуяшенко Т. М. Серветниця своїми руками як прикраса столу : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-servetnisa-svoimi-rukami-ak-prikrasa-stolu-400913.html>.

Анотація. Презентація розрахована на учнів 6-7 класів.

55. Чуяшенко Т. М. Український етнічний стиль : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-ukrainskij-etnicnij-stil-400930.html>.

Анотація. Презентація розрахована для уроків технології (10-11 клас).

56. Шеденко О. М. Проект «Килимок із старих футболок». *Освіта Сумщини*. № 4 (52). 2021. С. 42–44. *Анотація.* Публікація містить цікавий напрям дистанційних творчих проєктів - «Нове життя старим речам», «Килимок із старих футболок» для учнів 7, 8 класів.

57. Щebetенко Н. П. Особистісно-професійна компетентність вчителя трудового навчання – важлива складова якості освіти. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. Суми : НІКО, 2021. С. 393–397.

Анотація. У статті розкриваються особливості компетентнісного підходу вчителя трудового навчання, охарактеризовано ознаки виявлення базових і загально-фахових компетентностей, виокремлено шляхи їх формування в професійній діяльності педагога. Проаналізовано головну мету формування професійної компетентності вчителя трудового навчання та особистісно-професійна компетентність педагога.

58. Щebetенко Н. П. Розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителя трудового навчання засобами ІКТ у професійній діяльності. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицаця. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 398–402.

Анотація. Метою статті є розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності вчителя трудового навчання та технологій до застосування ІКТ в професійній діяльності. Під інформаційною культурою ми розуміємо досягнутий рівень організації інформаційних процесів, ступінь задоволеності людей в інформаційному спілкуванні, рівень ефективності створення, збору, зберігання, переробки, передачі, подання та використання інформації, що забезпечує цілісне бачення світу, передбачення наслідків прийнятих рішень.

5. Інтегровані уроки

1. Ісайкін М. Л. Афіни – батьківщина демократії : інтегрований курс з всевітньої історія та історії України (для вчителів базової загальної середньої школи 5-9 класи). 6 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-integrovanij-kurs-vsvesvitna-istoria-istoria-ukraini-6-klas-tema-afini-batkivsina-demokratii-397625.html>.

Анотація. Презентація з аудіосупроводом. Дає можливість для вивчення теми уроку в дистанційному режимі. До кожного слайду детальне пояснення вчителя не у рафінованому вигляді, а у вигляді живого спілкування. Аудіосупровід можна вилучити.

2. Ісайкін М. Л. Давній Китай : інтегрований курс з всесвітньої історія та історії України для проведення уроку як в очному так і дистанційному режимі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/6-klas-prezentacia-do-uroku-za-temou-davnij-kitaj-za-pidrucnikom-iasupak-ta-insih-avtoriv-496547.html>.

Анотація. Презентація дозволить візуалізувати зміст параграфа з теми.

3. Карпенко О. В. Птахи. Оригамі. Виготовлення об'ємних виробів технікою оригамі : інтегрований урок. Я досліджую світ. 3 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/integrovanij-urok-ptahi-origami-vigotovlennya-ob-emniih-virobiv-tehnikoyu-origami-249391.html>.

Анотація. Матеріал можна використовувати на уроках Я досліджую світ та Дизайн і технології. Формувати в учнів поняття «птахи», їх будови, способи життя, способи життя; розвивати спостережливість, мовлення, мислення, пам'ять учнів; виховувати дбайливе ставлення до птахів; вдосконалювати в учнів навички роботи в техніці оригамі; формувати потребу внести особистий вклад у збереження миру та творення добра на Землі.

4. Карпенко О. В. Час. Як керувати часом? : інтегрований урок. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-konspektu-integrovanogo-uroku-ya-doslidzhuy-svit-1-klas-tizhden-24-chas-yak-keruvati-chasom-249397.html>.

Анотація. Матеріал можна використовувати на уроках Я досліджую світ у 1 класі. Ознайомити учнів із способом вимірювання часу як невід'ємної складової життя на планеті; закріплювати вміння користуватись календарем та годинником у щоденному житті; розвивати пізнавальну активність та інтелект, абстрактне мислення, пам'ять, увагу; виховувати бережливе відношення до використання часу в повсякденному житті.

5. Матузна Ксенія. Інтегровані технології навчання як один із засобів формування креативної компетентності в здобувачів світи. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 219–223.

Анотація. У статті розглянуто вплив інтегрованого навчання через різні типи уроків на досягнення мети якісної освіти, що спроможна забезпечити кожній людині самостійно досягти тієї чи іншої життєвої цілі, творчо самостверджуватися в різних соціальних сферах, поглибити та розширити знання та діапазону їх практичного застосування до процесів та явищ оточуючої дійсності.

6. Мордвінова І. В. Австралія-найсухіший материк на Землі. Ділення багатоцифрових чисел на одноцифрові. Задачі на зустрічний рух. Дії з іменованими числами : урок. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/avstraliya---naysuhishiy-materik-zemli-dilennya-bagatocifrovih-chisel-na-odnocifrovi-zadachi-na-zustrichnij-ruh-di-z-imenovanimi-chislami-225661.html>.

Анотація. Розробка інтегрованого уроку створена з метою вдосконалювати вміння ділити багатоцифрові числа на одноцифрові; розв'язувати задачі на зустрічний рух; поєднувати іменовані числа, які рівні між собою; мати уявлення про назву материка Австралії; пояснювати, чому Австралію називають материком-навпаки; вміти виділяти головне із великої кількості інформації про рослинний і тваринний світ Австралії; повідомляти цікаві факти про Австралію; вміти позначити на контурній карті материк Австралії, її гори, річки та озера; складати фішбоун і ментальну картку; презентувати результати власної роботи; усвідомлювати необхідність охорони природних багатств материка; розвивати критичне мислення, математичне мовлення, вміння доводити власну думку, правильно формулювати висловлювання, оцінювати свою роботу та діяльність однокласників; формувати пізнавальний інтерес; виховувати інтерес до вивчення природознавства та охорони навколишнього середовища.

7. Павленко Н. В. Час. Як керувати часом? : інтегрований урок. Я досліджую світ. 1 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/integrovanij-urok-yak-keruvati-chasom-249254.html>, <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-integrovanogo-uroku-yak-keruvati-chasom-249255.html>.

Анотація. Матеріал можна використовувати при проведенні інтегрованого уроку Я досліджую світ, читання у 1 класі. Формувати в учнів навички читання складів, слів із буквою Ч, текстів з вивченими буквами; ознайомити з одиницями вимірювання часу; формувати вміння працювати з папером та картоном; розвивати мислення, мовлення; виховувати самостійність, охайність, уміння контролювати свій час.

8. Самсоненко Н. О. Козацькому роду нема переводу : інтегрований урок. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/integrovanij-urok-kozackomu-rodu-nema-perevodu-266092.html>.

Анотація. Мета інтегрованого уроку «Козацькому роду нема переводу» («Українська мова», «Я досліджую світ») – формувати навички учнів у визначенні числа, роду, відмінків прикметників; на основі дослідження козацького життя, побуту, традицій сприяти формуванню здорового способу життя, толерантності; розвивати комунікативні навички учнів, формувати вміння логічно, аргументовано

висловлювати власну думку, співпрацювати в групі, розвивати допитливість; виховувати патріотичні почуття.

9. Самсоненко Н. О. Козацькому роду нема переводу : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-kozackomu-rodu-nema-perevodu-266105.html>.

Анотація. Презентація до інтегрованого уроку «Козацькому роду нема переводу» складається з досліджень історичного минулого - часів козацтва, завдань на визначення числа, роду та відмінків прикметника, цікавих ігор, вікторини, рефлексії.

10. Ярошно С. А. Ой весна, весна, днем красна. Свято Масляна. Методична розробка інтегрованого уроку української мови і мистецтва. *На Урок*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-ukrainska-mova-mistectvo-tema-0j-vesna-vesna-dnem-krasna-svato-maslana-528775.html?r=1242381+>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку інтегрованого уроку української мови і мистецтва у 2 класі за програмою Р. Б. Шияна відповідно до нового Державного стандарту початкової освіти з урахуванням Концепції Нової української школи. Розробка містить різні види інтерактивних завдань і діяльності.

6. Виховна та позакласна робота

1. Алексеєнко Л. А. А вже весна, а вже красна! : сценарій свята зустрічі весни. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-svata-zustrici-vesni-a-vze-vesna-a-vze-krasna-438881.html?visitor=1>.

Анотація. Мета заходу відтворити на святі обряд зустрічі весни, показати його красу; навчити дітей обрядових пісень-веснянок, водити хороводи, народних ігор; виховувати любов до рідного краю, національних традицій; розвивати інтерес і бажання до вивчення і відродження народних звичаїв та традицій рідного краю, оберігати їх.

2. Алексеєнко Л. А. А вже весна, а вже красна! : сценарій свята зустрічі весни. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenarij-svata-a-vzhe-vesna-a-vzhe-krasna-233621.html>.

Анотація. Мета заходу відтворити на святі обряд зустрічі весни, показати його красу; навчити дітей обрядових пісень-веснянок, водити хороводи, народних ігор; виховувати любов до рідного краю, національних традицій; розвивати інтерес і бажання до вивчення і відродження народних звичаїв та традицій рідного краю, оберігати їх.

3. Алексеєнко Л. А. Вручення номінації «Оскар» : сценарій випускного вечора. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vipuskного-vecora-vrucenna-nominacii-oskar-448907.html?visitor=1>.

Анотація. Матеріал містить сценарій випускного вечора для 11 класу.

4. Алексеєнко Л. А. Земле моя, рідна! : сценарій виховного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vihovного-zahodu-zemle-moa-ridna-436699.html>.

Анотація. Мета заходу: розширити і поглибити поняття громадянськості, розвивати в дітей прагнення бути свідомим громадянином, патріотом України; виховувати любов до рідної землі, свого села, прагнення своєю працею примножувати здобутки українського народу; розвивати в учнів уміння бачити й цінувати красу, зміцнювати почуття національної гордості, повагу до звичаїв і традицій рідного народу.

5. Алексеєнко Л. А. Ніч в аеропорту прощання : презентація випускного вечора. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentaciya-vipuskного-vecora-nic-v-aeroportu-prosanna-435556.html>.

Анотація. Використання презентації під час проведення випускного вечора з використанням фотографій з шкільного та позашкільного життя одинадцятикласників дозволяє унаочнити хід заходу.

6. Алексеєнко Л. А. Ніч в аеропорту прощання : сценарій випускного вечора. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vipuskного-vecora-nic-v-aeroportu-prosanna-435548.html>.

Анотація. Сценарій випускного вечора 11 класу сьогодні повинен бути розроблений відповідно до вимог часу, сучасний, креативний, з переробками пісень, музичними та театралізованими сценками, флешмобом і традиційним вальсом.

7. Бакляк Н. В. Мова - диво калинове : виховний захід. 3-4 класи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-mova-divo-kalinov-487517.html>.

Анотація. Виховний захід має на меті навчати дітей розуміти та збагачувати рідну мову; розширювати знання про красу й багатство української мови; пробудити почуття національної гідності; виховувати любов до рідної мови.

8. Барканова Г. І. Сценарій 1 вересня. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-svyata-1-veresnya-212065.html>.

Анотація. Допоможе як педагогу - організатору так і класному керівнику в проведенні цього чудового свята «1 ВЕРЕСНЯ!». У даному сценарії відразу укомплектовані всі пісні, слова, мінусовки. Повний готовий сценарій, репетируйте і все у вас вийде дуже цікаво!

9. Барканова Г. І. Хто кращий : Сценарій конкурсно-розважальної програми. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konkursna-programa-hto-kraschiy-229710.html>.

Анотація. Цікава, змістовна та весела конкурсно-розважальна програма «Хто кращий» для учнів старшої школи (11 клас).

10. Безкровна К. О. До Дня пам'яті та примирення : презентація виховної години. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-dnya-pam-yati-ta-primirennya-270864.html>.

Анотація. Матеріал презентації допоможе акцентувати увагу на нещодавно започаткованому святі «День пам'яті та примирення» та гідно вшанувати подвиг Українського народу, його визначного внеску у перемогу Антигітлерівської коаліції у Другій світовій війні, пам'ять про загиблих воїнів, жертв війни, воєнних злочинів, депортацій та злочинів проти людяності, скоєних у роки війни.

11. Безкровна К. О. Урок пам'яті Чорнобиля : презентація до виховної години. 7 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-urok-pam-yati-chornobilya-270868.html>.

Анотація. У презентації до уроку наводяться історичні факти, пов'язані з трагічними подіями і стверджується думка, що останні п'ять років (1998-2005) справедливо буде назвати періодом поступової втрати інтересу світової громадськості до проблем Чорнобильської катастрофи і, як не дивно, багато в чому вина за такий перебіг подій лежить на нашій совісті. Пам'ятаймо про відповідальність перед сьогодинішнім та завтрашнім. Подяка тим, хто зберіг життя.

12. Бендюг А. І. Весняне свято. У пошуках Феї : конкурсна програма. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konkursna-programavesnane-svato-u-posukah-fei-419907.html>.

Анотація. Конкурсна програма для учнів початкових класів присвячена святу 8 Березня. В ході свята поєднуються вітання та конкурси. Відбувається змагання між командами дівчаток, які допомагають повернути Фею від злого Чаклуна.

13. Бендюг А. І. Нове відкриває школа : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-nove-vidkrivae-shkola-244958.html>.

Анотація. Презентація до першого уроку у 1 класі «Нове відкриває школа. Подорож у Країну Знань» містить цікаві вправи, ігри та відеопосилання.

14. Бендюг А. І. Подорож країною Мудрагелія : перший урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/persij-urok-podoroz-krainou-mudragelia-475505.html>.

Анотація. Цікавий урок для учнів 3 класу, який містить цікаві індивідуальні та групові завдання присвячені року математики, 30-річчю з Дня Незалежності України та дотриманню правил поведінки в умовах карантину.

15. Бендюг А. І. Правила життя класу. Рутини уроку : матеріал для оформлення класної кімнати НУШ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/material-dla-oformlenna-klasnoi-kimnati-nuspravila-zitta-klasu-rutini-uroku-478160.html>.

Анотація. Матеріал для оформлення класної кімнати НУШ. Створені та систематизовані правила для учнів «Рутини уроку» у вигляді порад від дітей. Матеріал готовий для роздрукування та ламінування. Можна використовувати для оновлення у 3-4 класі.

16. Бережна Т. Г. Безпечний Інтернет: урок-вікторина. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/viktorina-do-dnya-bezpechnogo-internetu-242862.html>.

Анотація. Даний урок-вікторина може стати у пригоді як вчителю-предметнику, так само і класному керівнику. Мета вікторини: ознайомити учнів з позитивним та негативним впливом Інтернету на людину; дати можливість учням самостійно прийняти ту позицію, до якої вони схилиються, розвинути навички роботи в групах, вміння висловлювати свою точку зору логічно і конкретно, виховувати інтерес до порушеної теми; сприяти розвитку самооцінки та самоаналізу, як чинників, що спонукають до самовдосконалення учнів; мотивувати їх поширювати цю інформацію у своєму середовищі, сприяти розвитку пізнавального інтересу; підвищенню творчої активності; розвитку вміння логічно викладати думки, вихованню шанобливого ставлення до чужої думки; культурному та інтелектуальному розвитку учнів.

17. Бережна Т. Г. Герої не вмирають : сценарій виховного заходу. 7 клас. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/sczenarij-vyhovnogo-zahodu-geroyi-ne-vmyrayut/>.

Анотація. Розробка виховного заходу має на меті вианувати пам'ять героїв Небесної сотні, прищеплювати любов до Батьківщини, виховати патріотичну свідомість, розвивати бажання стати гідними громадянами України.

18. Бережна Т. Г. Масляна: виховний захід. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-maslyana-242865.html>.

Анотація. Наступний виховний захід приурочений святу Масляної, мета якого познайомити учнів з традиціями українського народу. Виховувати любов до національної культури, історії, пісні. Прививати уважне ставлення до рідного краю, його традицій, обрядів. Розвивати творчі здібності учнів.

19. Бесараб В. В. Запобігання дитячого травматизму від вибухонебезпечних предметів побутового призначення: піротехнічні засоби, горючі та легкозаймисті речовини : година спілкування. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-pirotehniczni-zasobi-goryuchi-ta-legkozaymisti-rechovini-251976.html>.

Анотація. Запропоновану розробку можна використати для проведення інструктажу з техніки безпеки із здобувачами освіти 5-7 класів щодо ознайомлення їх з легкозаймистими та горючими матеріалами, правилами зберігання легкозаймистих речовин та вимогами при роботі з ними, формування відповідальності за власні вчинки, бережного ставлення до власного здоров'я.

20. Бесараб В. В. Небезпечні предмети та дії під час їх виявлення : година спілкування. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-vibuhonebezpechni-predmeti-251893.html>.

Анотація. Запропоновану розробку можна використати для проведення інструктажу з техніки безпеки із здобувачами освіти 5 - 7 класів щодо поведінки під час виявлення вибухонебезпечних предметів.

21. Бесараб В. В. Небезпечні предмети та дії під час їх виявлення : презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vibuhonebezpechni-predmeti-251897.html>.

Анотація. Запропонована презентація містить матеріали про вибухонебезпечні предмети та правила поведінки під час їх виявлення. Можна використати для проведення інструктажу з техніки безпеки із здобувачами освіти 5 - 7 класів.

22. Білецька С. В. Конспект позакласного заходу «Гра «Математичний експрес»» : методична розробка позакласного заходу-гри. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-pozaklasnogo-zahodu-gra-matematichnij-ekspres-418069.html>.

Анотація. Позакласний захід-гра з математики для учнів 5 класу. В ході заходу-гри діти розвивають логічне мислення, пам'ять, творчі здібності, підвищують інтерес до математики, поглиблюють знання із даного навчального предмету.

23. Білецька Т. А. Вікторина для профілактики захворювання на коронавірус COVID-19. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/my>.

Анотація. Опублікована вікторина допоможе вчителю біології, ОБЖ, класному керівнику активізувати позакласну роботу з учнями та популяризувати знання заходів профілактики ковіду серед дітей і вивчення предметів у 3-11 класах. Зміст вікторини відповідає діючим санітарним нормам. Вікторину можна використовувати для різних форм роботи при синхронному та асинхронному дистанційному навчанні.

24. Білецька Т. А. Вікторина до Дня української писемності та мови. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/test/my>.

Анотація. Опублікована вікторина допоможе вчителю української мови літератури, класному керівнику активізувати позакласну роботу з учнями та популяризувати вивчення української мови у 4-11 класах. Зміст вікторини відповідає новому Державному стандарту, правопису та діючим програмам. Вікторину можна використовувати для різних форм роботи при синхронному та асинхронному дистанційному навчанні.

25. Білецький В. Б. Конспект позакласного заходу з математики «Математика в білому халаті» : виховний захід. 7 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-pozaklasnogo-zahodu-z-matematiki-matematika-v-bilomu-halati-418139.html>.

Анотація. Усний журнал «Математика в білому халаті» (конспект + презентація) має на меті формувати мотивацію здорового способу життя; розглянути застосування математичних моделей та комп'ютерної техніки у медицині та при проведенні клінічних випробувань; розвивати цілісність сприйняття навколишнього світу через зв'язки математики, фізики і медицини; виховувати відповідальність за свої дії, дисциплінованість, підтримувати прагнення до взаємодопомоги та співпраці; стимулювати інтерес до вивчення математики, фізики та медицини.

26. Бондаренко Ю. П. Сценарій святкової лінійки. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-ostannogo-dzvonika-278688.html>.

Анотація. Сценарій святкової лінійки останнього дзвоника для педагогів-організаторів та класних керівників.

27. Борзаниця Ю. Г. Урок-свято «Будьмо здоровими!» : розробка позакласного заходу для учнів початкової школи. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-svyato-budmo-zdorovimi-217944.html>.

Анотація. Публікація містить розробку позакласного заходу-свята, метою якого є актуалізувати знання учнів про здоров'я людини та вплив на нього позитивних і негативних факторів, сформувати здоров'язбережувальну компетентність, та розвивати бажання вести активний здоровий спосіб життя.

28. Бублик Ю. В. День закоханих : сценарій свята для учнів 5-11 класів. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-svyata-den-zakohanih-dlya-5-11-klasiv-276776.html>.

Анотація. Публікація містить матеріал про походження свята. Розробка може бути корисною для проведення позакласних заходів кл. керівникам, педагогам-організаторам.

29. Буцан Ю. О. Булінг у дитячому середовищі : розробка виховної бесіди з учнями. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/buling-u-ditacomu-seredovisi-499020.html>.

Анотація. Публікація містить розробку виховної бесіди, яка допоможе запобігти дитячому насиллю, виховувати культуру спілкування.

30. Буцан Ю. О. Вшануємо Тараса Шевченка : розробка виховної години. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovna-godina-vsnuemo-tarasa-sevcenka-dla-8-klasu-499852.html>.

Анотація. Розробка допоможе розширити знання учнів про творчість і життєвий шлях великого українського поета і художника Тараса Григоровича Шевченка.

31. Буцан Ю. О. Наші діти проти насильства : виховна година. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vihovnoi-godini-na-temu-nasi-diti-proti-nasilstva-dla-ucniv-8-klasu-499865.html>.

Анотація. Розробка містить матеріал, який знайомить учнів із Загальною декларацією прав людини, Декларацією прав дитини, Конвенцією про права дитини, Конституцією України, щоб допомогти усвідомити свої права та уберегти їх від насильства.

32. Буцан Ю. О. Ярмарок професій : виховний захід. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-armarok-profesij-u-8-klasi-498717.html>.

Анотація. Розробка містить матеріали, які допоможуть ознайомити учнів із переліком професій, які дають змогу займатися індивідуальною трудовою діяльністю та мають сталий попит на ринку праці.

33. Буцан Ю. О. Україна – єдина країна : виховний захід. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ukraina-edina-kraina-dla-8-klasu-499029.html>.

Анотація. Розробка допомагає ознайомити учнів з основними історичними подіями становлення державності України, передбачає різні форми роботи, що розвивають мовлення та мислення учнів, уміння працювати в групах.

34. Валюх Л. М. Здоров'язберігаючі технології на уроках української мови. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-zdorovazberigauci-tehnologii-na-urokah-ukrainskoi-movi-ta-literaturi-487834.html>.

Анотація. Сьогодні, однією з найважливіших функцій освіти є збереження і зміцнення здоров'я школярів. Формування компетентної особистості, здатної до здорового способу життя, корисної суспільству – соціальне замовлення держави, зумовлене часом. Щоб адаптувати дитину до мінливого життя у соціумі варто створити такі умови, які допоможуть їй осмислити своє життя, усвідомити цінність свого життя. З цими питаннями учителі зустрічаються кожного дня.

35. Василенко В. М. Використання краєзнавчого матеріалу у виховній роботі. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 200–202.

Анотація. У роботі йдеться про можливості, переваги та перспективи використання краєзнавчого матеріалу у виховній роботі.

36. Васильєва Н. В. Урок доброти для учнів початкових класів : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-dobroti-dlya-uchniv-pochatkovih-klasiv-258827.html>.

Анотація. Презентація вміщує матеріали, які вчитель може використати під час проведення уроків доброти або виховних заходів з теми «Бережи братів менших» у 1 класі.

37. Вашенко Т. О. Рухливі ігри у ГПД. Матеріал для вихователя ГПД. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/245794>.

Анотація. У розробці вміщено опис рухливих ігор призначених для учнів початкових класів, подані методичні рекомендації щодо їх впровадження в навчальний процес. Рекомендується вчителям фізичної культури, учителям початкових класів, вихователям груп продовженого дня.

38. Вялкова В. Г. У кожному куточку світу свої традиції і звичаї. Новий рік у різних народів : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/u-koznomu-kutocku-svitu-svoi-tradicii-i-zvichai-novij-rik-u-riznih-narodiv-512851.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку виховного заходу про традиції і звичаї святкування Нового року у різних країнах світу для учнів початкової школи.

39. Гайдар Л. П. Слідство ведуть затоки : позакласний захід до тижня хімії. Хімія. 7-11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-pozaklasnogo-zahodu-slidstvo-vedut-znatoki-494151.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку позакласного заходу «Слідство ведуть затоки», яку можна використовувати під час проведення тижня хімії. Представлена інформація про металічні елементи подана в нестандартному вигляді й включає міжпредметні зв'язки з біологією, фізикою, мистецтвом, може бути цікавою для учнів від 7 до 11 класу. Проведення заходу передбачено у формі групової роботи.

40. Гайдар Л. П. Слідство ведуть затоки : позакласний захід до тижня хімії. Хімія. 7-11 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozrobka-pozaklasnogo-zahodu-do-tizhnja-himi-slidstvo-vedut-znatoki-259716.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку позакласного заходу «Слідство ведуть затоки» яку можна використовувати під час проведення тижня хімії.

Представлена інформація про металічні елементи подана в нестандартному вигляді й включає міжпредметні зв'язки з біологією, фізикою, мистецтвом, може бути цікавою для учнів від 7 до 11 класу. Проведення заходу передбачено у формі групової роботи.

41. Годинець Т. О. Важіль. Як це працює : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vazhil-yak-ce-pracyue-217866.html>.

Анотація. Презентація містить перелік термінів, необхідних для розкриття теми, та малюнки, що зображують різні способи підняття важких предметів, використовуючи важіль і докладаючи малих зусиль. Матеріал презентації рекомендовано до використання під час проведення позакласної роботи.

42. Годинець Т. О. Виховний захід. Творча майстерня «Дивовижне створіння зими» з елементами STEM-освіти : презентація. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vihovnij-zahid-tvorcha-maysternya-z-elementami-stem-osviti-divovizhne-stvorinnya-zimi-225346.html>.

Анотація. Презентація вміщує завдання для учнів, які допомагають формувати вміння аналізувати, узагальнювати, робити висновки з прочитаного; удосконалювати навички свідомого виразного читання; розвивати усне зв'язне мовлення; уміння висловлювати свої думки. Виконуючи завдання, учні удосконалюють навички культури спілкування під час роботи в групах. Виховується прагнення більше знати про навколишній світ.

43. Голюкова Р. О. Превентивне виховання учнівської молоді - як один із пріоритетних напрямків виховної роботи : доповідь. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/275276>.

Анотація. У доповіді висвітлено один із пріоритетних напрямків виховної роботи - превентивне виховання, бо головним напрямом діяльності в боротьбі з правопорушеннями є їх попередження.

44. Головченко А. І. Природа в музиці. Зима : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-vihovnogo-zahodu-na-temu-priroda-v-muzici-zima-491483.html>.

Анотація. Виховний захід призначений для учнів початкової школи, допоможе розширити знання дітей про особливості зимової пори року, завдяки літературним, музичним, танцювальним, театральним жанрам.

45. Гончарова Н. В. Вода у нашому житті : виховний захід (для учнів 2-4 класів). Вихователям ГПД. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-voda-u-nasomu-zitti-478335.html>.

Анотація. Матеріали даної розробки сприяють накопиченню у дітей конкретних уявлень про значення, властивості, форми і види води. Формують поняття, що вода – це джерело всього живого на нашій планеті. Розвивають спостережливість, мислення, науковий світогляд.

46. Гончарова Н. В. Пори року : виховний захід (для учнів 1, 2 класів). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-pori-roku-478355.html>.
Анотація. Матеріали даної публікації допоможуть розширити знання дітей про пори року, їх особливості, прикмети; прищепити учням любов до рідного краю, здатність відчувати красу і гармонію навколишнього світу, повагу до народної мудрості.
47. Гончарова Н. В. Пори року : презентація (для учнів 1, 2 класів). *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-do-vihovnogo-zahodu-pori-roku-478361.html>.
Анотація. Презентація «Пори року» створена для учнів 1, класів. Вона допоможе вивчити пори року та відповідні їм місяці, явища в живій та неживій природі у різні пори року, розпізнавати зміни в живій та неживій природі.
48. Гончарова Н. В. Жіноча хустина, як і калина, оберіг і символи України : проєкт в ГПД. Вихователям ГПД. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/proekt-v-gpd-zinoca-hustina-ak-i-kalina-oberig-i-simvol-ukraini-478343.html>.
Анотація. У публікації подано розробку проєкту, де учні знайомляться з історією хустки; з'ясовують, яку роль відіграла і відіграє вона в обрядах українського народу. Мета проєкту: прищеплювати інтерес до традицій і звичаїв краю, у якому живемо; виховувати любов до народної краси і гармонії, до родинних оберегів; учити дітей само організовуватися, планувати свої дії, узагальнювати результати роботи, шукати різні джерела інформації; розвивати вміння доповідати, презентувати матеріали пошукової діяльності в рамках проєкту.
49. Гришко Ю. В. Казкова вікторина : виховний захід. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-kazkova-viktorina-234999.html>.
Анотація. Виховний захід спрямований на збагачення знань учнів про усну народну творчість, виховання в учнів почуття прекрасного, любові та поваги до усної народної творчості.
50. Гришко Ю. В. Юний цілитель : виховний захід. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library?s=&cat=&class=1&type=8&page=144>.
Анотація. Виховний захід для учнів 1-4 класів. Конкурсно-розважальна програма, яка спрямована на вивчення лікарських рослин їх застосування у повсякденному житті.
51. Гула Я. М. Попіл Чорнобиля : виховна година. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/5-klas-popil-cornobila-vihovna-godina-gula-a-m-sostka-461977.html>.
Анотація. День цивільного захисту - 2021. 35 років з моменту аварії на Чорнобильській атомній електростанції. Презентація містить короткий опис даної події та її наслідки для сучасних людей, також представлені рисунки учнів 5 класу.
52. Гуніна А. С., Давидова Ю. І. Використання компетентнісного підходу в роботі класного керівника закладу загальної середньої освіти. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року). Суми : КЗ СОШПО, 2021. С. 80–83.
Анотація. У статті розкрито проблему використання компетентнісного підходу в роботі класного керівника закладу загальної середньої освіти.
53. Дашкова Ю. О. Екологічне виховання молодших школярів в ГПД : методичний посібник. 1 клас. Середина-Буда, 2021. 30 с.
Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Дашкової Ю. О. У посібнику вміщено розробки уроків, тематичних сценаріїв, спрямованих на підвищення ефективності екологічного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час формування особистісної відповідальності за стан навколишнього середовища.
54. Дашкова Ю. О. Екологічне виховання молодших школярів в ГПД : методичний посібник. 2 клас. Середина-Буда, 2021. 50 с.
Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Дашкової Ю. О. У посібнику вміщено розробки уроків, тематичних сценаріїв, спрямованих на підвищення ефективності екологічного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час формування особистісної відповідальності за стан навколишнього середовища.
55. Дашкова Ю. О. Екологічне виховання молодших школярів в ГПД : методичний посібник. 3 клас. Середина-Буда, 2021, 48 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Дашкової Ю. О. У посібнику вміщено розробки уроків, тематичних сценаріїв, спрямованих на підвищення ефективності екологічного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час формування особистісної відповідальності за стан навколишнього середовища.

56. Дашкова Ю. О. Екологічне виховання молодших школярів в ГПД : методичний посібник. 4 клас. Середино-Буда, 2021. 62 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Дашкової Ю. О. У посібнику вміщено розробки уроків, тематичних сценаріїв, спрямованих на підвищення ефективності екологічного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час формування особистісної відповідальності за стан навколишнього середовища.

57. Демченко Т. В. Усе, що серцю українців дороге : розробка виховного заходу з презентацією. 2-3 класи. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/rozrobka-vyhovnogo-zahodu-use-shho-serczyu-ukrayincziv-doroge-dlya-2-3-klasiv-z-prezentacziyeyu/>.

Анотація. Публікація містить розробку виховного заходу «Усе, що серцю українців дороге» з презентацією для учнів 2-3 класів на основі краєзнавчого матеріалу про Україну та рідну Охтирищину.

58. Дробітько О. В. Десять заповідей Закону Божого : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/desat-zapovidej-zakonu-bozogo-405737.html>.

Анотація. Виховний захід для учнів старших класів у формі усного журналу. Під час заходу діти знайомляться з десятьма заповідями Божими, розвивають мовленнєві, життєтворчі компетентності, пізнавальну активність.

59. Дробітько О. В. Як говорили і писали в XI столітті (за матеріалами медіапроєкту Українер : тест. Українська мова. 2021. *На урок*. URL: <https://naurok.com.ua/test/yak-govorili-i-pisali-v-xi-stolitti-za-materialami-mediaproektu-ukra-ner-https-www-youtube-com-watch-v-nqreoxajuwg-amp-t-931s-1129890.html>.

Анотація. Тестові запитання для перевірки засвоєння інформації після перегляду відеосюжету. Рекомендовано до використання під час проведення тижня рідної мови.

60. Дубровна Т. І. Меми як репрезентанти сучасної молодіжної субкультури. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 60–61.

Анотація. Науково-дослідницьку роботу присвячено розкриттю суті мемів, розміщених на сторінках соціальної мережі «Інстаграм», дослідженню їх видів, класифікації та визначенню ролі мемів у відображенні соціально-політичних, культурних настроїв молодих користувачів інтернету.

У роботі вказано основні види мемів; розкрито поняття «мем»; досліджено теоретичні аспекти вказаного візуального феномену; за допомогою контент-аналізу виявлено меми, поширювані в соціальній мережі «Інстаграм», їх види та вплив на аудиторію реципієнтів.

61. Думчикова В. І. Природні лиха : конкурс винахідливих та кмітливих. 4 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovna-godina-kvk-prirodni-liha-212167.html>.

Анотація. Виховна година сприяє залученню учнів через універсальну інтелектуальну гру до інтенсивної самостійної пізнавальної діяльності, розвитку індивідуальних творчих здібностей, розумових процесів, комунікативних умінь, розкриттю особистих здібностей учнів, формуванню точної самооцінки, вміння правильно й критично оцінювати свої дії та поведінку в надзвичайних ситуаціях, вихованню навичок співробітництва, самостійності, відповідальності.

62. Дух А. А. Хліб-символ життя : сценарій виховної години. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovna-godina-hlib-simvol-zhittya-260852.html>.

Анотація. Наголошено на тому, що слід виховувати в учнів шанобливе ставлення до хліба, до тяжкої праці хліборобів. Наявні різні види робіт (виконання пісень, складання "діаманту", робота в групах, перегляд відеороліку). Цю розробку можна використовувати під час проведення виховних годин, годин спілкування.

63. Жидченко З. І. Олімпійськими стежками : спортивно-ігрова програма. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/olimpijskimi-stezkami-sportivno-igrova-programa-465084.html>.

Анотація. Спортивно-ігрова програма «Олімпійськими стежками» розрахована для учнів 4-8 класів. Гра формує стійкий інтерес до занять фізичною культурою та спортом; розширює кругозір учнів в різних галузях знань; розвиває фізичні і вольові якості: спритність, сміливість, рішучість, відважність, уміння швидко орієнтуватися в просторі в умовах змагань; виховує в учнів почуття дружби, колективізму, бережне ставлення до однолітків.

64. Задорожна Ж. М. Козацькі розваги : виховний захід. Початкова школа. *Всеосвіта* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-kozacki-rozvagi-do-dna-ukrainskogo-kozactva-405257.html>.

Анотація. Публікація містить розробку виховного заходу до Дня українського козацтва для учнів початкової школи, з використанням презентації, відео про гетьманів України та естафети для хлопчиків.

65. Калашник Н. М. Чому потрібно дружити : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-comu-potribno-druziti-494345.html>.

Анотація. Представлена методична розробка заходу для дітей молодшого шкільного віку з описом процесу підготовки та організації заходу, правилами гри, завданнями для всіх етапів проведення заходу, матеріалами, необхідними для його проведення. Мета заходу – закріпити уявлення учнів про поняття товаришування, дружніх взаємин, взаємодопомоги; навчати дітей розуміти один одного; виховувати бажання бути чуйними й уважними до своїх товаришів, бути справжнім другом, цінувати своє життя й здоров'я, уміння вибирати та берегти друга, дотримуватись правил спілкування дівчаток та хлопчиків.

66. Калініченко Н. В. Горить вогонь її поезії... : конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <http://naurok.com.ua/publ/226092>.

Анотація. Дана розробка допоможе провести позакласний захід до дня народження Лесі Українки. Урок спрямований розширити знання учнів про життя і творчість дочки Прометея, викликати інтерес до віршів поетеси.

67. Калініченко Н. В. Міс та містер Осінь-2021 : конкурс-розважальна програма. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konkursno-rozvajalna-programa-mis-tamister-osin-2021-487497.html>.

Анотація. Розробка містить конкурсні матеріали та завдання для проведення розважального позакласного заходу для учнів старшої школи.

68. Кановець С. І. Моя країна – Україна : виховний захід. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovnij-zahid-dlya-4-klasu-na-temu-moya-kra-na-ukra-na-232307.html>.

Анотація. Виховний захід для 4 класу на тему: «Моя країна – Україна» розширює знання учнів про Україну, її державні та народні символи, про столицю України, її архітектурні пам'ятки. Розвиває увагу, пам'ять, мислення. Виховує патріотів рідної країни.

69. Кановець С. І. Моя країна – Україна : презентація. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-dlya-4-klasu-z-temi-moya-kra-na---ukra-na-232308.html>.

Анотація. Презентація для 4 класу з теми: «Моя країна – Україна» розширює знання учнів про Україну, її державні та народні символи, про столицю України, її архітектурні пам'ятки. Розвиває увагу, пам'ять, мислення. Виховує патріотів рідної країни.

70. Кановець С. І. У світі казки : конкурс-гра. 1 клас НУШ. Позакласний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konkur-gra-u-sviti-kazki-dlya-uchniv-1-klasu-nush-273133.html>.

Анотація. Конкурс-гра «У світі казки» для учнів 1 класу НУШ збагачує знання учнів про казки народів світу; розвиває логічне мислення, уважність, уяву, спостережливість; виховує прагнення до добра і справедливості.

71. Кіріліна О. День української мови та писемності : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/den-ukrainskoi-movi-ta-pisemnosti-410950.html>.

Анотація. У даній розробці для учнів розкривається поняття про те, що рідна мова для кожної людини – це те життєдайне джерело, з якого вона черпає свою енергію, життєву силу, що передається віками, з покоління в покоління цілим народом, рідним краєм; збагачується словниковий запас; виховується любов і гордість за рідну українську мову, бажання зберегти її чистоту і красу.

72. Кіріліна О. Дружити треба вміти : виховна година. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovna-godina-druziti-treba-vmiti-210266.html>.

Анотація. метою даної розробки є: виховування почуття справжньої дружби, колективізму, чесності, щирості у відносинах, відповідальності перед другом, уміння допомогти у важку хвилину; сприяння зміцненню класного колективу.

73. Коваленко В. О. Культура спілкування : урок. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/batuq>.

Анотація. Узагальнення знань учнів про секрети вихованої людини, про правила поведінки вдома, у школі, в громадських місцях; вчити точно і лаконічно висловлювати думку; навчати учнів оволодівати культурою спілкування з друзями, однокласниками, рідними; формувати вміння правильно приймати потрібне рішення та думати про його наслідки; вчити надавати допомогу товаришам; допомогти усвідомити значення слів вибачення; вчити використовувати чарівні слова у різних ситуаціях.

74. Коваленко І. П. Віртуальна екскурсія «Пам'ятки природи міста Суми» : інтерактивна розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/virtualna-ekskursia-pamatki-prirodi-mista-sumi-435371.html>.
Анотація. Віртуальна екскурсія «Пам'ятки природи міста Суми» може бути використана при підготовці та проведенні виховної години за екологічною тематикою. У вигляді презентації вона дає змогу ознайомитися з деякими природоохоронними об'єктами міста.
75. Коваленко І. П. Пізнавально-розважальна гра «Подорож у країну раціонального харчування» : розробка виховного заходу. 8 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/podoroz-u-krainu-racionalnogo-harcuvanna-piznavalno-rozvazalna-gra-449701.html>.
Анотація. Розробка пізнавально-розважальної гри для школярів середньої ланки «Подорож у країну раціонального харчування» містить цікаві інтерактивні вправи та допоможе провести виховну годину не тільки пізнавально, але й дуже весело. За потреби, може бути адаптована для початкової чи старшої школи. Спрямована на формування стійкого інтересу учнів до раціонального харчування.
76. Коваленко О. В. Всім серцем любіть Україну свою : виховний захід. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-vsime-sercem-lyubit-ukra-nu-svoyu-245165.html>.
Анотація. Виховний захід формує патріотичні почуття, любов до Батьківщини, до рідного краю. Розвиває в дітей прагнення бути свідомими громадянами України, її патріотами.
77. Колесникова Н. О. Безпека на дорозі : виховний захід. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-bezpeka-nadorozi-270009.html>.
Анотація. Розробка виховного позакласного заходу «Безпека на дорозі» містить теоретичний матеріал, роботу в групах, цікаві ігри на закріплення правил дорожнього руху.
78. Колесникова Н. О. З родини йде життя людини : виховний захід. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-z-rodini-yde-zhittya-lyudini-270921.html>.
Анотація. Сценарій позакласного заходу для учнів початкових класів «З родини йде життя людини» допоможе провести знайомство членів нової шкільної родини, більше дізнатися про учнів та їх батьків, сприяти зміцненню класного колективу.
79. Колесникова Н. О. Захисти своє життя. Порядок дій у надзвичайних ситуаціях : урок цивільного захисту. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/urok-civilnogo-zahistu-zahisti-svoe-zhittya-270928.html>.
Анотація. В розробці уроку цивільного захисту містяться матеріали для проведення дня цивільного захисту у школі. Урок супроводжується мультимедійною презентацією, а під час гри-лото «Надзвичайні ситуації» учні мають змогу цікаво ознайомитися з різними надзвичайними ситуаціями та правилами поведінки під час їх виникнення.
80. Колесникова Н. О. Українські обереги : виховний захід». *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-ukra-nski-oberegi-269980.html>.
Анотація. Розробка виховного заходу з проведенням майстер-класу «Українські обереги» для учнів початкових класів направлена на ознайомлення учнів з українськими оберегами, значенням оберегів для українського народу.
81. Колесникова Н. О. Я знаю свою дитину : виховний захід. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-ya-znayu-svoyu-ditinu-270922.html>.
Анотація. Розробка родинного виховного заходу «Я знаю свою дитину» допоможе ближче познайомитися з батьками учнів.
82. Костенко О. В. Зустрічай нас, рідна школа : урок. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/persij-urok-dla-1-klasu-zustricaj-nas-ridna-skola-399509.html>.
Анотація. Публікація містить розробку першого уроку для учнів 1 класу з теми «Зустрічай нас, рідна школа!» Допоможе учням познайомитися один з одним, сформувати в дітей уявлення про шкільне життя, відчутти себе повноправним членом великої шкільної сім'ї.
83. Костенко О. В. Зустрічай нас, рідна школо! : урок. *УрокОсвітаUA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/portfolio/95abc12f-800a-11eb-85a2-0c9d92107ac0/materials/>.
Анотація. Публікація містить розробку першого уроку для учнів 1 класу з теми «Зустрічай нас, рідна школо!». Допоможе учням познайомитися один з одним, сформувати в дітей уявлення про шкільне життя, відчутти себе повноправним членом великої шкільної сім'ї.
84. Костенко О. О. Проектна діяльність у краєзнавстві як ефективний метод формування ключових компетентностей здобувачів освіти. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали

регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 112–118.

Анотація. У статті визначено місце краєзнавства у формуванні освітніх компетентностей здобувачів освіти. Окреслено оптимальні способи та методи для формування краєзнавчої компетентності під час гурткової роботи, а саме: особистісно-діяльнісного підходу, проблемного підходу в навчанні, теорії застосування інноваційних технологій, зокрема інтерактивно-комунікаційної, проєктної та дослідницької діяльності. Отримані результати проведеного дослідження можуть бути використані при вивченні цієї проблеми на більш високому науковому рівні. Узагальнені матеріали можуть бути корисні вихователям під час планування заходів із формування краєзнавчої компетентності учнів на позакласних заходах.

85. Костюченко Г. В. Про здоров'я треба знати, про здоров'я треба дбати : виховний захід. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/219944>.

Анотація. Виховний захід містить корисні поради щодо збереження і зміцнення здоров'я, вчить дотримуватись здорового способу життя, режиму дня, правильного харчування та правил гігієни.

86. Кравченко О. М. Настільна гра «У країні первоцвітів». *Всеосвіта.* 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/nastilna-gra-u-kraini-pervocvitiv-452001.html>.

Анотація. Гра спрямована на формування екологічного мислення в учнів, зокрема на збереження первоцвітів. Гра розроблена у форматі «гри-бродилки».

87. Кужель С. О. Зірки для Святого Миколая : квест. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kvest-zirki-dlya-svyatogo-mikolaya-215793.html>.

Анотація. Квесту «Зірки для Святого Миколая» Квест – це пригоди. Під час гри кожна команда проходить станції-етапи, де виконують творчі завдання. Квест – це командна гра. Мета: організація дозвілля учнів, створення чарівної святкової атмосфери. Завдання: закріпити і розширити знання учнів про зиму, про свято Миколая. Розвиток творчих інтелектуальних здібностей учнів. Розширення кругозору учнів. Сприяти об'єднанню колективу, умінню дітей працювати в команді.

88. Кужель С. О. Козацькі забави : змагання для початкових класів. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zahid-numo-kozaki-216441.html>.

Анотація. Збагатити знання учнів про козаків, розширити світогляд учнів, спонукати до вивчення історії України. Створити сприятливі умови для розкриття організаторських здібностей, виявлення творчості, таланту учнів. Сприяти дружній атмосфері розвитку фізичних умінь та навичок, зміцнювати здоров'я. Виховувати почуття колективізму, сили волі, любов до нашого славного минулого. Бажання стати на захист Батьківщини. Бути сильним, спритним, сміливим.

89. Кужель С. О. Країна Коханья : квест. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kvest-kra-na-kohannya-216442.html>.

Анотація. Познакомити учнів історією виникнення Дня Валентина та особливостями його святкування; розвивати творчі здібності учнів, їх естетичні смаки; розвивати допитливість, уміння висловлювати свої почуття; виховувати повагу і любов до ближніх; вміння вчитися: розвивати вміння під керівництвом учителя визначати мету роботи і план її виконання; соціальної і громадянської: вдосконалювати уміння ефективно та конструктивно працювати в команді на результат; загальнокультурної: формувати навички побудови взаємних стосунків на толерантній основі.

90. Кужель С. О. Моя рідна мова : квест для початкових класів. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kvest-moya-ridna-mova-dlya-pochatkovih-klasiv-216432.html>.

Анотація. Розширити знання про красу і багатство української мови; виховувати повагу і любов до рідної мови; розвивати вміння працювати в колективі; формувати ціннісне ставлення до держави, суспільства, мови, самого себе.

91. Кужель С. О. Новорічні пригоди : квест. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kvest-novorichni-prigodi-215805.html>.

Анотація. Чотири команди по 6 осіб отримують маршрутні листи. Команди рухаються від станції до станції відповідно маршрутного листа. На кожній станції організатор квесту (вчитель) знайомить команди із завданнями, регламентує час, оцінює роботу. Також слідує за дотриманням правил, додає бонуси та штрафує команди за порушення правил, робить відповідні записи в маршрутних листах. В умовах сьогодення квест можна провести у вигляді групової роботи, як змагання між групами.

92. Кужель С. О. Нумо, дівчата! : конкурсна програма. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konkursna-programa-numo-divchata-215800.html>.

Анотація. Підвищувати відповідальність за особисте здоров'я, здоров'я родини; пропагувати і заохочувати до співпраці дітей та батьків; розвивати і зміцнювати в учнів почуття прекрасного в побуті,

працьовитість, повагу до звичаїв і традицій рідного народу; виховувати повагу в особистих стосунках, почуття колективізму та взаємодопомоги.

93. Кужель С. О. Нумо, козаки! : захід. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zahid-numo-kozaki-216441.html>.

Анотація. Розширити кругозір учнів про козацтво; популяризувати фізичну культуру та спорт; сприяти патріотичному вихованню, виховувати почуття дружби, колективізму, взаємовиручки.

94. Кужель С. О. Перший раз у перший клас : свято. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/svyato-pershiy-raz-u-pershiy-klas-216011.html>.

Анотація. Познайомити першокласників із поняттями «школа», «клас», «вчитель», «урок»; – викликати позитивні емоції від зустрічі зі школою, однокласниками; – розвивати інтерес до навчання; – виховувати любов до рідного краю, бажання добре вчитися, повагу до школи та її правил.

95. Кужель С. О. План виховної роботи для учнів 3 класу. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/plan-vihovno-roboti-dlya-uchniv-3-klasu-216455.html>.

Анотація. Виховний план на 1 семестр підійде для учнів початкових класів. Основною метою виховної діяльності є створення оптимального соціально-культурного мікроклімату в колективі, який би сприяв творчому саморозкриттю, саморозвитку, дозволяв би їм легко освоїтись у своєму виховному просторі, спонукав би їх до діяльності, яка б дозволяла їм вступати в реальні відносини з оточуючим світом.

96. Кужель С. О. Правила поведінки на уроці та перерві : година спілкування. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/godina-spilkuvannya-pravila-povedinki-na-uroci-ta-perervi-216443.html>.

Анотація. Пояснити учням правила поведінки на перерві, вчити учнів дотримуватись правил поведінки у школі; розвивати увагу, мовлення; з'ясувати моменти, які можуть бути небезпечними для життя та здоров'я учнів, виховувати порядність, дисциплінованість, почуття відповідальності.

97. Кужель С. О. Прощавай, початкова школо! : свято. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/svyato-proschavay-pochatkova-shkolo-216008.html>.

Анотація. Традицією школи є свято «Прощавай, початкова школо!». Це незвичайний день – прощання з початковою школою. Чотири роки діти разом піднімалися першими найважчими східцями країни Знань. Училися читати, писати, рахувати, дружити, жити за правилами рідного шкільного дому. Непростими були чотири перші шкільні вершини. Хтось стрімко і рвучко піднімався до них, хтось довго і невпевнено долавав перешкоди на шляху, відчувавши чийсь допомогу. Та найголовніше, що це робили разом, - допомагаючи один одному. Правда, було і таке, що невдачі ви поливали гіркими сльозами. Проте радість була спільною на всіх, і тоді з класу лунало гучне «Ура!».

98. Кузнецова Т. В. Сценарій свята до Дня Збройних Сил України. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-svata-do-dna-zbrojnih-sil-ukraini-411445.html>.

Анотація. Сценарій свята передбачає дві частини. У першій вишановується пам'ять героїв козацтва, II Світової війни, героїв АТО, Небесної Сотні. Слова ведучих супроводжуються відео і музикою. У другій частині свята - конкурси для команд старшокласників. Це представлення команд, вихід, костюми, знання козацьких клейнодів, уміння на швидкість скласти з пазлів картину «Репіна» Запорожці пишуть листа турецькому султану, інсценівки з життя козаків.

99. Куткова А. І. A Wonderful Trip : сценарій виховного заходу з англійської мови. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/259008>.

Анотація. Пропонований сценарій виховного заходу з англійської мови «A Wonderful Trip» розрахований на дітей різної вікової категорії. Головна мета – формувати красноріччя та соціокультурні знання та розвивати вміння сприймати іноземну мову на слух. Публікація містить різноманітні відео та тексти, які допоможуть порівняти культуру та традиції України та Великої Британії. Даний матеріал можна використовувати як на уроках у початкових класах, так і під час проведення виховних годин.

100. Куц Л. М. Любий матусі : виховний захід до свята 8 Березня. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-do-svata-8-berezna-lubij-matusi-397597.html>.

Анотація. Сценарій свята на 8 Березня «Любий матусі» - свято, до якого залучені учні класу. Матеріали подані відповідно до віку дітей. Метою свята є вишанувати жінку-матір, жінку-трудівницю; виховувати шанобливе ставлення до сім'ї, родини; розвивати творчі здібності учнів.

101. Лапо А. В. Формування здоров'язбережувальної компетентності у закладі загальної середньої освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/formuvanna-zdorovazberezuvalnoi-kompetentnosti-u-zakladi-zagalnoi-serednoi-osviti-505927.html>.

Анотація. Увага до питання здоров'я школярів останнім часом суттєво зросла. Мета сучасного закладу освіти - збереження духовного, фізичного, психічного здоров'я учнів, формування в них відповідального ставлення до власного життя. Виникає необхідність у формуванні здоров'язберезувальної компетентності здобувачів освіти та використанні освітніх технологій, що полегшують формування нових знань, зберігаючи при цьому здоров'я учнів; забезпечують дитині можливість збереження здоров'я під час навчання, формують в неї необхідні знання, уміння та навички щодо здорового способу життя, навчають використовувати їх у повсякденному житті.

102. Лебедєва В. П. Свято 8 березня : виховний захід. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovniy-zahid-prisvyacheniy-zhinochomu-svyatu-274948.html>.

Анотація. Свято для мам і бабусь, яке має на меті поглибити знання учнів щодо традицій святкування жіночого свята; пронести світлий образ матері, жінки, дівчини, витканий з поезії; формувати в дітей почуття глибокої поваги і шанси до жінок.

103. Лисенко І. О. Країна, в якій я живу : виховна година. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovna-godina-kraina-v-akij-a-zivu-198569.html>.

Анотація. У розробці ставляться завдання: поглибити знання дітей про рідну країну, розширити знання учнів про традиції та культуру українського народу, сприяти розвитку пізнавального інтересу до країни, розвивати почуття патріотизму.

104. Лихошапка О. П. Опис виховної системи класу : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/opis-vihovnoi-sistemi-klasu-403566.html>.

Анотація. Цей матеріал містить детальний опис виховної системи класу, яка запроваджена керівником та погоджена для роботи з учнями з дирекцією закладу та батьками. Орієнтована більш на патріотичне спрямування в вихованні підростаючого покоління.

105. Лихошапка О. П. Опис педагогічного досвіду на конкурс «Класний керівник року» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/opis-pedagogicnogo-dosvidu-na-konkurs-klasnij-kerivnik-roku-403564.html>.

Анотація. Поданий матеріал містить зразок опису педагогічного досвіду класного керівника, який допоможе колегам для участі в конкурсі «Класний керівник року». В матеріалі наявні також і ілюстрації, що яскраво відображають роботу класного керівника в середній ланці.

106. Лихошапка О. П. Педагогічний портрет вчителя на конкурс «Класний керівник року» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pedagogicnij-portret-vcitela-na-konkurs-klasnij-kerivnik-roku-403560.html>.

Анотація. Поданий матеріал містить педагогічний портрет вчителя, який наполегливо працює. Цей портрет можливо використати в конкурсі «Класний керівник року». Містить всі необхідні вказівки до рекомендацій. Подано як зразок на допомогу колегам.

107. Лихошапка О. П. Презентація досвіду роботи класного керівника : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-dosvidu-roboti-klasnogo-kerivnika-439129.html>.

Анотація. Презентація містить матеріал з досвіду роботи класного керівника, де особливу увагу акцентовано на формах і методах роботи, напрямках її реалізації. Розрахована ще й для допомоги колегам як зразок під час формування звіту у роботі класного керівника.

108. Лиштван О. А. Інтелектуальна гра «LG-Еврика» : виховний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/intelektualna-gra-lg-evrika-269020.html>.

Анотація. Конспект виховного заходу «Інтелектуальна гра «LG-Еврика». Метою гри є формування й розвиток інтелектуальних здібностей, кмітливості, ерудованості, уваги, пізнавальних інтересів дітей, виховання інтересу до навчання та навколишнього світу. Гра відбувається у формі змагання між двома командами. Діти дають відповіді на цікаві запитання, розгадують кросворди, ребуси, головоломки та знайомлять однокласників зі своїми захопленнями.

109. Лиштван О. А. Казкова подорож «Книга вчить, як на світі жити» : виховний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/kazkova-podorozh-kniga-vchit-yak-na-sviti-zhit-269019.html>.

Анотація. Конспект виховного заходу «Казкова подорож «Книга вчить, як на світі жити» у 4 класі. Метою казкової подорожі є ознайомити дітей з новими казками українських письменників, удосконалювати навички й вміння виразного читання, переказувати прочитане, уміння розгадувати кросворди, ребуси та загадки, виховувати прагнення якомога більше читати та бережливо ставитися до книг.

110. Лобанова Ю. А. 100 днів у школі. Перші успіхи : позакласний захід. 1 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/pozaklasniy-zahid-100-dniv-v-shkoli-pershi-uspixi-267660.html>.

Анотація. Захід спрямований на формування комунікативної компетентності молодших школярів через вільне спілкування та самовираження; має на меті показати рівень сформованості навичок, умінь учнів; розвивати бажання вчитися, здобувати нові знання; сприяти становленню дитячого колективу.

111. Лобанова Ю. А. Вгадай мелодію : презентація. 2-3 класи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-gra-vgadaj-melodiu-477161.html>.

Анотація. Презентація Ігрові ситуації допомагають підтримувати інтерес дітей до уроку, забезпечити емоційне розвантаження, сприяють розвитку музичних здібностей молодших школярів. Гра приносить радість, викликає емоційний настрій. Матеріал можна використати під час інтегрованих уроків.

112. Лобанова Ю. А. Осіннє «сонце» на тарілці : матеріали для лепбука. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-dla-lepbuka-osinne-sonce-na-tarilci-477145.html>.

Анотація. Лепбук допомагає школярам за їхнім бажанням дібрати інформацію з теми, що вивчається, і краще зрозуміти та запам'ятати матеріал. Можна використати на уроці «Я досліджую світ» при вивченні теми «Моя країна – Україна», «Рослини рідного краю» з метою творчого підходу до засвоєння учнями знань.

113. Логвиненко Н. І. Ходить світом коляда : сценарій виховного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vihovnogo-zahodu-hodit-svitom-kolada-501007.html>.

Анотація. Публікація містить розробку сценарію виховного заходу. Його можна використати під час підготовки до різдвяно-новорічних свят з учнями різних вікових категорій. Захід покликаний розширити знання здобувачів освіти про традиції, звичаї, обряди українців.

114. Логвиненко Н. І. Це моя земля, це моя країна... : сценарій виховного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kvest-ce-moa-zemla-ce-moa-kraina-501005.html>.

Анотація. Публікація містить розробку сценарію виховного заходу, який має на меті виховувати повагу і інтерес до минулого нашого народу; розуміння своєї причетності до всіх подій, які відбуваються в Україні; формувати ціннісне ставлення до держави, суспільства, мови, сім'ї, самого себе, національну свідомість майбутніх будівників суверенної Української держави. У сценарії подано цікаві завдання до семи пунктів, які мають пройти здобувачі освіти до фіналу.

115. Лойко І. М. Виховна година «Найкращі моменти життя класу», присвячена Святу Останнього дзвоника : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://www.vseosvita.ua/library/vihovna-godina-najkrasi-momenti-zitta-nasogo-klasu-prisvacena-svatu-ostannogo-dzvonika-483153.html>.

Анотація. Автор знайомить своїх вихованців із захоплюючими та повчальними моментами шкільного життя, використовуючи матеріали фото та відео архіву класу. Розробка містить цікавий ілюстративний матеріал. Буде корисна для молодих та малодосвідчених класних керівників.

116. Лютенко І. М. Jumping Jack (Стрибки з розведенням рук і ніг) : теоретичний матеріал до конспекту заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-jumping-jack-stribki-z-rozvedennam-ruk-i-nig-408637.html>.

Анотація. Розробка заняття гуртка «Степ-аеробіка» (середній шкільний вік). Jumping Jack - стрибки з одночасним розведенням рук і ніг. Jumping Jack є, напевно, найпопулярнішою кардіо вправою: її часто включають в аеробні і інтервальні тренування. У цій статті йде мова про користь, ефективність, особливості правильної техніки виконання джампинг джеків, а також опис варіантів виконання цієї вправи для початківців і «просунутих».

117. Лютенко І. М. Виконання вправ з елементами стретчингу в парах : конспект відкритого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-vidkritogo-zanatta-vikonanna-vprav-z-elementami-stretcingu-v-parah-407462.html>.

Анотація. Розробка заняття гуртка «Степ-аеробіка» для дітей середнього шкільного віку. У конспекті подано опис вправ стретчингу в парах від простого до складного, від відомого до невідомого, враховуючи ступінь підготовки дітей; надано рекомендації щодо практики виконання вправ самостійно, поза заняттями.

118. Лютенко І. М. Вправи на фітболі для м'язів спини, тазового дна, нижніх та верхніх кінцівок : план-конспект відкритого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-vidkritogo-zanattavpravi-na-fitboli-dla-maziv-spini-tazovogo-dna-niznih-ta-verhnih-kincivok-481622.html>.

Анотація. Розробка заняття гуртка «Степ-аеробіка» для дітей середнього шкільного віку з детальним описом етапів виконання вправ на фітболі, посиленнями на відеоматеріали і додатки за темою, що розглядається. Використано відео з власного ютуб – каналу керівника гуртка.

119. Лютенко І. М. Впровадження інноваційних фітнес-технологій у сучасний процес фізичного розвитку дітей - методичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-material-na-temu-vprovadzenna-innovacijnih-fitness-tehnologij-u-sucasnij-proces-fizicnogo-rozvitku-ditej-407946.html>.

Анотація. У статті подано аналіз шляхів застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні дітей і молоді, розглянуто переваги заняття степ-аеробікою над іншими видами рухової активності, особливості.

120. Лютенко І. М. Здорова дитина - щаслива родина - міцна країна : спортивно-оздоровчий проект. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sportivno-ozdorovcij-proekt-zdorova-ditina-sasliva-rodina-micna-kraina-481624.html>.

Анотація. У матеріалі подано етапи реалізації проекту, розписано тематику заходів, терміни виконання. Наголошено на участь у проекті батьків. Одне з головних завдань, що допоможе вирішити реалізація проекту - навчити оцінювати свої фізичні можливості, бачити перспективи їх розвитку, усвідомити відповідальність за своє здоров'я.

121. Лютенко І. М. Зумба. Хореографія та спорт разом : конспект відкритого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-vidkritogo-zanatta-zumba-407457.html>.

Анотація. Розробка заняття гуртка «Степ-аеробіка» для дітей середнього шкільного віку. Матеріал знайомить з технікою виконання базових кроків; описує можливості виконання різноманітних хореографічних зв'язок у стилі зумба.

122. Лютенко І. М. Інноваційна діяльність педагога як прояв професійної компетентності вчителя у процесі педагогічної діяльності-методичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-material-innovacijna-dialnist-pedagoga-ak-proav-profesijnoi-kompetentnosti-vcitela-v-procesi-pedagogicnoi-dialnosti-408643.html>.

Анотація. Готовність до інноваційної діяльності педагога є показником його здатності нетрадиційно вирішувати освітні проблеми. У статті перераховано показники, які визначають готовність педагога до інноваційної діяльності, форми залучення педагога до інноваційної діяльності, професійні й особистісні якості педагога, підготовленого до інноваційної діяльності.

123. Лютенко І. М. Кардіо навантаження, як засіб розвитку витривалості : конспект відкритого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-vidkritogo-zanatta-kardionavantazenna-ak-zasib-rozvitku-vitrivalosti-407963.html>.

Анотація. Розробка заняття гуртка «Степ-аеробіка» для дітей середнього шкільного віку у якій розглянуто теоретичний матеріал про кардіонавантаження, їх інтенсивність для обраної вікової категорії і фізичної підготовленості дітей. Подано приклади цих вправ. Конспект має додатки і URL посилання на відео матеріали за темою, для використання у форматі дистанційного навчання.

124. Лютенко І. М. Проблема формування соціальної компетентності особистості: втілення ідей у реальний педагогічний процес-методичний матеріал. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-material-problema-formuvanna-socialnoi-kompetentnosti-osobistosti-vtilennaidej-u-realnij-pedagogicnij-proces-485519.html>.

Анотація. У матеріалі проаналізовано компоненти соціальної компетентності, чинники впливу на формування соціальної компетентності, роль соціальних мереж у процесі соціалізації дітей.

125. Лютенко І. М. Стретчинг: користь та протипоказання : конспект відкритого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/stretcing-korist-ta-protipokazanna-407441.html>.

Анотація. У розробці заняття гуртка «Степ-аеробіка» описано технологію виконання вправ стретчингу від простих до складніших, подано теоретичні знання з теми. Заняття для дітей середнього шкільного віку.

126. Лютенко І. М. Тест-контроль для виявлення рівня фізичного розвитку вихованців : план-конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-zanatta-test-kontrol-dla-viavlenna-rivna-fizicnogo-rozvitku-vihovanciv-408618.html>.

Анотація. Розробка заняття гуртка «Степ-аеробіка» для дітей середнього шкільного віку якому подано орієнтовний перелік вправ для визначення рівня фізичної підготовленості дітей.

127. Лютенко І. М. Челенж віджимання : конспект відкритого заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/plan-konspekt-vidkritogo-zanatta-celenz-vidzimanna-407446.html>.

Анотація. План-конспект відкритого заняття гуртка «Степ-аеробіка», розрахованого для дітей середнього шкільного віку. Матеріал знайомить з новими вправами, описує прийоми оволодіння навичками досконалого управління своїми тілом і надає план проведення челенджу віджимань протягом місяця для вихованців гуртка.

128. Лютенко І. М. Челенж присідання : теоретичний матеріал до конспекту заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-celenz-prisidanna-408633.html>.

Анотація. Розробка заняття гуртка «Степ-аеробіка» для дітей середнього та старшого шкільного віку. У спорті виділяють кілька корисних видів присідань, кожен з яких володіє своїми унікальними властивостями. Стаття знайомить з особливостями кожного варіанту, описує випадки протипоказань до виконання присідань і надає план проведення челенджу присідань протягом місяця для вихованців гуртка.

129. Макаренко О. В. Художньо-естетичне виховання в ГПД : методичний посібник. 1 клас. Середина-Буда, 2021, 33 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Макаренко О. В. У посібнику вміщено розробки сценаріїв спрямованих на формування художньо-естетичного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення свят.

130. Макаренко О. В. Художньо-естетичне виховання в ГПД : методичний посібник. 2 клас. Середина-Буда, 2021, 32 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Макаренко О. В. У посібнику вміщено розробки сценаріїв спрямованих на формування художньо-естетичного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення свят.

131. Макаренко О. В. Художньо-естетичне виховання в ГПД : методичний посібник. 3 клас. Середина-Буда, 2021, 23 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Макаренко О. В. У посібнику вміщено розробки сценаріїв спрямованих на формування художньо-естетичного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення свят.

132. Макаренко О. В. Художньо-естетичне виховання в ГПД : методичний посібник. 4 клас. Середина-Буда, 2021, 37 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Макаренко О. В. У посібнику вміщено розробки сценаріїв спрямованих на формування художньо-естетичного виховання. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення свят.

133. Мальцева О. В. Зроби тест на толерантність : соціальна акція для дітей старшого шкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/socialna-akcia-zrobi-test-na-tolerantnist-493890.html>.

Анотація. Соціальна акція проводиться до Міжнародного дня толерантності з метою формування толерантної поведінки молоді, профілактики соціального екстремізму в молодіжному середовищі.

134. Мальцева О. В. Квест для юних лідерів учнівського самоврядування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kvest-dla-unih-lideriv-ucnivskogo-samovraduvanna-492225.html>.

Анотація. Захід проводиться з метою виявлення та розвитку якостей дітей, які мають організаторські здібності та усвідомлюють себе потенційними лідерами в колективі. У ході проведення заходу в учасників удосконалюються уміння і навички роботи у групі, формується позитивне ставлення до колективної діяльності, навички толерантної поведінки.

135. Мальцева О. В. Разом до здоров'я : квест для дітей середнього шкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kvest-razom-do-zdorova-495856.html>.

Анотація. Квест проводиться з метою пропагування здорового способу життя, формування комунікативної та здоров'я зберігаючої компетентності, спонукання учнів до ведення здорового способу життя.

136. Мальцева О. В., Федірко С. О. Я люблю Україну : розважально-пізнавальна програма для дітей старшого шкільного віку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvazalno-piznavalna-programa-dla-ditej-starsogo-skilnogo-viku-a-lublu-ukrainu-491452.html>.

Анотація. У ході проведення заходу учасники поглиблюють знання про історію, літературу, культуру України, розвивають вміння чітко і лаконічно висловлювати власні думки, працювати в групах.

137. Мамочка О. В. Знавці географії. Україна – моя Батьківщина : гра-квест. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gra-kvest-znavci-geografi-ukra-na---moya-batkivschina-234584.html>.

Анотація. Гра спрямована на розвиток логічного мислення, пізнавального інтересу, кмітливості, вміння працювати в колективі, виховання любові до рідної Сумщини, своєї країни - України.

138. Мамочка О. В. У моєму серці Україна : виховний захід. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/u-moemu-serci-ukra-na-234523.html>.

Анотація. Сценарій виховного заходу «У моєму серці Україна» спрямований на виховання національної самосвідомості, інтересу до народних традицій, культурної спадщини українського народу, виховання любові до рідної мови, до своєї Батьківщини.

139. Мамочка О. В. У моєму серці Україна : презентація. *На урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-u-moemu-serci-ukra-na-234531.html>.

Анотація. Презентація спрямована на виховання любові до рідного краю, поваги до його історичного минулого і сучасного, шанобливого ставлення до символів держави.

140. Мартиненко Н. В. Масляна. Свято колодки : народознавче свято. Початкові класи. *Методичний портал.* 2021. URL: <http://metodportal.com/node/86404>.

Анотація. Розробка виховного заходу знайомить з традиціями та обрядами українського народу, зокрема з веселим святом Масляної або колодки; розвиває творчі здібності учнів; виховує повагу до народних традицій.

141. Мартиненко Н. В. Ця чудова українська кухня : народознавче свято. Початкові класи. *Методичний портал.* 2021. URL: <http://metodportal.com/node/86406>.

Анотація. Розробка народознавчого свята має на меті познайомити здобувачів освіти зі стравами української національної кухні, з традиціями, пов'язаними із приготуванням страв; показати значення їжі у житті людини; виховувати повагу до людської праці, бажання допомагати дорослим; відроджувати звичаї й обряди нашого народу, примножувати його традиції.

142. Марченко І. Б. Україна починається з тебе : виховна година – квест. 10 клас. *На Урок.* 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/246678>.

Анотація. Матеріали виховної години містять матеріали, які можна використати учнями старших класів під час проведення виховних заходів, присвячених патріотичному вихованні.

143. Мацакова В. М. Морально-етичне виховання (виховна робота) : методичний посібник. 1 клас. Середина-Буда, 2021, 36 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. №1 Середино-Будської міської ради Мацакової В. М. У посібнику представлені години спілкування, відверті розмови, етичні бесіди для дітей молодшого шкільного віку. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД у залучені дітей до норм культури поведінки та взаємин, спілкування.

144. Мацакова В. М. Морально-етичне виховання (виховна робота) : методичний посібник. 2 клас. Середина-Буда, 2021. 51 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Мацакової В. М. У посібнику представлені години спілкування, відверті розмови, етичні бесіди для дітей молодшого шкільного віку. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД у залучені дітей до норм культури поведінки та взаємин, спілкування.

145. Мацакова В. М. Морально-етичне виховання (виховна робота) : методичний посібник. 3 клас. Середина-Буда, 2021. 53 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Мацакової В. М. У посібнику представлені години спілкування, відверті розмови, етичні бесіди для дітей молодшого шкільного віку. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД у залучені дітей до норм культури поведінки та взаємин, спілкування.

146. Мацакова В. М. Морально-етичне виховання (виховна робота) : методичний посібник. 4 клас. Середина-Буда, 2021, 58 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вихователя групи подовженого дня Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. №1 Середино-Будської міської ради Мацакової В. М. У посібнику представлені години спілкування, відверті розмови, етичні бесіди для дітей молодшого шкільного віку. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД у залучені дітей до норм культури поведінки та взаємин, спілкування.

147. Медведева Т. Л. Сценарій літературно-музичного вечора до річниці від дня народження Лесі Українки : мовне свято. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-literaturno-muzicnogo-vecora-do-ricnici-vid-dna-narodzenna-lesi-ukrainki-463452.html>.

Анотація. На літературному святі діти декламували вірші Лесі Українки, інсценізували сценки, розповідали про життя, творчість, кохання Лесі, зачитували уривки листів великої поетеси до письменників, виконували жестову пісню.

148. Мелехеда Т. І. Агенти здоров'я : сценарій виступу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vistur-agitbrigadi-agenti-zdorova-493257html->.

Анотація. Пропаганда здорового способу життя серед дітей і молоді, формування в них активної життєвої позиції, орієнтації на здоровий спосіб життя, активізації творчих здібностей, протидія булінгу серед однолітків.

149. Мелехеда Т. І. А жінка в світ приходить для любові : сценарій свята. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/257541>.

Анотація. Вшанувати жінку-матір, жінку-трудовицю; виховувати шанобливе ставлення до сім'ї, родини; розвивати творчі здібності учнів.

150. Мелехеда Т. І. Молодь обирає здоров'я : сценарій виступу агітбригади. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/239864>.

Анотація. Пропаганда здорового способу життя серед дітей і молоді, формування в них активної життєвої позиції, орієнтації на здоровий спосіб життя, активізації творчих здібностей, привертання уваги споживачів освітніх послуг до закладів позашкільної освіти як таких, що активно сприяють збереженню та зміцненню здоров'я підростаючого покоління.

151. Мелехеда Т. І. Новорічні подарунки : сценарій новорічного свята. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-novorocnogo-svata-novorocni-podarunki-505306.html->.

Анотація. Подарувати дітям радість і багато позитивних емоцій у процесі святкування веселого свята Нового року; розвивати увагу, пам'ять і мислення, орієнтування у просторі, вміння імпровізувати у танці та грі, емоційну та рухову чутливість, співочий голос, виразність і ритмічність рухів під музику, розвивати музичні здібності.

Виховувати засобами музики морально-естетичні почуття, бажання і уміння втілювати в творчому русі настрої, характер і процеси розвитку музичних образів, слухати її, збагачувати музичні враження.

152. Мовчан Г. В. Моральні чесноти і етика українців : виховна година. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovna-godina-moralni-cesnoti-i-etika-ukrainciv-401638.html>.

Анотація. Подана публікація містить матеріал для формування і розвитку у підлітків моральних чеснот, гармонійного поєднання особистих, індивідуальних і загальнонаціональних державних потреб і інтересів, відчуття себе невід'ємною складовою часткою української нації, ознайомлення з основними чинниками народної моралі; вчитися оцінювати добро і зло, красиве і потворне з позиції національної етнопедagogіки та християнської моралі, поважати звичаї і традиції свого народу.

153. Мовчан Г. В. Україна незалежна – 30 років становлення : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/ukraina-nezalezna-30-rokiv-stanovlenna-480201.html>.

Анотація. Презентація до Першого уроку 2021. Публікація містить інформацію про кроки становлення державності України, історичне минуле. Матеріал можна використовувати на виховних годинах патріотичного виховання. Допомогає формувати національну свідомість, почуття поваги, гордості за Батьківщину, розвивати в учнів навички роботи з історичними документами, творче мислення, комунікабельність, вміння працювати в групах, виховувати любов і повагу до України, її символів та історії.

154. Монастир'ова В. В. Вплив ЗМІ на формування життєвих цінностей особистості : бесіда. 10-11 клас. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vpliv-zmi-na-formuvannya-zhitt-vih-cinnostey-osobistosti-223857.html>.

Анотація. У розробці розкриваються особливості взаємозв'язку продукції засобів масової інформації та системи цінностей особистості як сучасної тенденції у світі глобальної інформатизації сучасного суспільства; встановлено, що продукція ЗМІ може впливати на формування та розвиток системи цінностей особистості у підлітковому віці, що зумовлено психофізіологічними особливостями вікової категорії. Продукція ЗМІ відповідає запитам особистості та проникає у підсвідомість, таким чином впливаючи на систему цінностей, що може призвести до деформації системи цінностей особистості у вигляді помилкових цінностей.

155. Морозова В. Ф. Святий Миколай до нас завітай : виховна година. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/svatij-mikolaj-do-nas-zavitaj-503848.html>.

Анотація. Віртуальна подорож створена з метою ознайомити учнів із традиціями святкування дня святого Миколая в Україні; збагачувати словниковий запас учнів; розширити кругозір дітей про святого Миколая; розвивати пам'ять, увагу, творче мислення, вміння робити висновок; залучати дітей до духовних надбань нашого народу; виховувати повагу до всіх хто творить добро.

156. Москаленко А. Я. Здоров'я – це сила, здоров'я – це клас! : показовий виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pokazovij-vihovnij-zahid-dla-ucniv-pocatkovih-klasiv-zdorova-ce-sila-zdorova-ce-klas-526357.html?rl=2047603>.

Анотація. Вчити берегти своє здоров'я, правильно харчуватися, дотримуватися правил безпечної поведінки. Розвивати спритність, увагу. Навички пересувань, культуру рухів. Виховувати любов до фізкультури і спорту, почуття дружби, колективізму, взаємовиручки.

157. Московець І. О. Війна. Чужа. Неждана. Непотрібна : розробка виховного заходу 9-11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pozaklasnij-zahid-vijna-cuza-nezdana-nepotribna-411944.html>.

Анотація. Розробка виховного заходу знайомить здобувачів освіти з історичними подіями періоду афганської війни, виховує повагу і шану до воїнів-інтернаціоналістів, до трагічної сторінки нашої історії, в розробці є розділ присвячений односельчанам, що служили в Афганістані.

158. Московець І. О. Війна. Чужа. Неждана. Непотрібна: позакласний захід до дня виведення військ з Афганістану : методична розробка-презентація. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vijna-chuzha-nezhdana-nepotribna-220789.html>.

Анотація. Презентація створена до Дня виведення військ з Афганістану. Її мета ознайомити здобувачів з історичними подіями періоду афганської війни; виховувати повагу і шану до воїнів - інтернаціоналістів, до трагічної сторінки нашої історії. Презентація містить слайди присвячені односельчанам, які служили в Афганістані у період війни 1979-1989 рр.

159. Московець І. О. Навколо світу за одну годину : путівничок до позакласного заходу. Географія. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/putivnicok-do-pozaklasnogo-zahodu-z-geografii-navkolo-svitu-za-odnu-godinu-412201.htm>.

Анотація. Путівничок розроблений до позакласного заходу з географії . Це мюзикл - вистава для здобувачів освіти різної вікової категорії (1-11 класів). Дія вистави відбувається у чарівній країні «Школярія», де Географічна Карта разом з ученицею-двієчницею Іриною подорожують по Материках і Океанах – потрапляють в гості до «індійських племен», країну «Тихоокеанію» до бога морів та океанів - Посейдона , гру «Обери відповідь» , королівство «Вічної мерзлоти» та до чарівних жителів Африки.

160. Московець О. Г. Борис Грінченко «Батько та дочка» : методична розробка. Позакласне читання *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pozaklasne-citanna-boris-grincenko-batko-ta-docka-417550.html>.

Анотація. Розробка підходить для позакласної роботи в спеціальних школах для дітей з порушеннями слуху. Розробка підходить для учнів старшої школи і допомагає учням усвідомити зміст та художнє багатство прочитаного твору, виховує найкращі людські якості, а особливо любов до людей, співпереживання. Презентація містить 50 слайдів.

161. Московець О. Г. Володимир Верба «Кошеня» : методична розробка. Позакласне читання. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pozaklasne-citanna-volodimir-verba-kosena-417580.html>.

Анотація. Методична розробка підходить для позакласної роботи в спеціальних школах для дітей з порушеннями слуху. Розробка підходить для учнів початкових класів. Презентація включає 35 слайдів.

162. Московець О. Г. Допомога птахам взимку : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/besida-dopomoga-ptaham-vzimku-417610.html>.

Анотація. Методична розробка підходить для позакласної роботи в спеціальній школі для дітей з порушеннями слуху. Методична розробка включає специфіку роботи з дітьми з порушеннями слуху. Презентація містить 32 слайда.

163. Московець О. Г. Інформаційна година «Цікаві факти про Японію» : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/informacijna-godina-cikavi-fakti-pro-aponiu-417570.html>.

Анотація. Методична розробка підходить для позакласної роботи для учнів з порушеннями слуху в спеціальних школах. Методична розробка знайомить учнів з цікавими фактами дивовижної країни. Презентація містить 38 слайдів.

164. Московець О. Г. Масляна іде – весну за собою веде : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/besida-maslana-ide-vesnu-za-sobou-vede-417622.html>.

Анотація. Методична розробка підходить для позакласної роботи в спеціальній школі для дітей з порушеннями слуху і знайомить учнів про давні народні обряди та звичаї, пов'язані зі святкуванням проводів зими та зустрічі весни; презентація містить 60 слайдів.

165. Муренко І. В. Галерея кімнатних рослин : всеукраїнський конкурс – огляд внутрішнього озеленення приміщень навчального закладу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/materiali-na-rajonnij-etap-vseukrainskogo-konkursu-ogladu-vnutrisnogo-ozelenenna-primisen-navcalnogo-zakladu-galerea-kimnatnih-roslin-437105.html>.

Анотація. Ознайомлення з загальними відомостями про догляд за кактусами; залучення учнів до роботи щодо озеленення приміщення; створення колекції кактусів, збагачення їх видового складу; розширення знань про кактуси, їх практичне значення для людини; формування ставлення учнів до живої природи, системи екологічних цінностей учнів, природозберігаючої поведінки, естетичних цінностей.

166. Нагуло А. С. Батьківські збори. Батькам про підлітків : заняття з інтерактивними методами. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/batkivski-zbori-batkam-pro-pidlitkiv-456280.html>.

Анотація. Надання профілактичної допомоги батькам з проблеми неприйнятної поведінки дитини, обговорення основних проблем, з якими стикаються діти у підлітковому віці, допомога батькам визначити правильні методи виховання підлітків, розвиток критичного мислення.

167. Нагуло А. С. Формування засад здорового способу життя : виступ. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/formuvanna-zasad-zdorovogo-sposobu-zitta-502797.html>. *Анотація. У публікації розглянуті показники здорового способу життя, можливостей його реалізації та засобів впливу на його формування.*

168. Недайхліб С. В. Найрозумніший : виховний захід. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovnij-zahid-nayrozumnishiy-225843.html>.

Анотація. Виховний захід розрахований для учнів 7 класів. Має на меті перевірити ерудованість учнів 7 класу, їх підготовку до предметів, які викладаються у 7 класі. Продовжувати створювати дружні стосунки у класі.

169. Недайхліб С. В. Хто проти дівчат : виховний захід. 7 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/konkurs-hto-proti-divchat-226807.html>.

Анотація. Конкурс розрахований на учнів 7 класів. У конкурсі III тури. У кожному турі змагаються хлопці з дівчатами. Змагання має на меті згуртувати колектив, виховувати командний дух, відповідальність.

170. Овечкіна О. В. Сувеніри з бісеру. Бісерні фантазії. Розробка заняття бісероплетіння. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/rozgornutiy-konspekt-zanyattya-suveniri-z-biseru-biserni-fantazi-236969.html>.

Анотація. Матеріал заняття з бісероплетіння знайомить дітей з історією мистецтва нанизання бісеру, дає практичні поради з виготовлення елегантних прикрас-сувенірів. Цю розробку можна використовувати при проведенні занять з бісероплетіння, майстер-класів з виготовлення прикрас з бісеру.

171. Олексієнко О. В. Скарбниця загальнолюдських цінностей. *Соціальний педагог*. 2021. № 1-2. Січень-лютий. С. 36–43.

Анотація. У публікації викладено розробку проведення круглого стола з елементами ділової гри для педагогів, яка торкається однієї з надважливих тем сучасності щодо формування загальнолюдських цінностей підрастаючого покоління.

172. Павленко Н. В. Здоровим бути модно! : виховний захід. 4 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovnij-zahid-zdorovim-buti-modno-4-klas-249389.html>.

Анотація. Матеріал можна використовувати на виховних заходах, а також на уроках Я досліджую світ. Узагальнювати знання учнів про здоров'я, формувати бажання вести здоровий спосіб життя та бережливе ставлення до свого здоров'я, поглибити знання учнів про шкідливі звички та їх вплив на здоров'я, виховувати почуття відповідальності за збереження свого здоров'я, допомогти усвідомити учням, що здоров'я – це великий дар, не тільки для людини, а й для всього суспільства.

173. Павленко Н. В. Майбутній захисник України : виховний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovnij-zahid-maybutnij-zahisnik-ukra-ni-3-klas-249388.html>.

Анотація. Матеріал можна використовувати при проведенні виховних заходів та уроків фізичної культури з учнями початкових класів. Сприяти згуртуванню учнівського колективу; розвивати розумові та фізичні здібності, кмітливість, спритність; виховувати патріотичні почуття до рідної України, бажання стати завжди на її захист, розвивати почуття дружби та взаємоповаги один до одного, взаєморозуміння; прищеплювати інтерес до фізичної культури та спорту, навички здорового способу життя.

174. Паладич О. Ф. «Він був як полум'я...» : сценарій Шевченківського свята. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenarij-shevchenkivskogo-svyata-vin-buv-yak-polum-ya-262258.html>.
Анотація. Цей сценарій розрахований для проведення заходу як у навчальному закладі, так і в межах загальноміського проекту. Возвеличення генія українського народу, звучання його безсмертних поезій, поєднане з акторським мистецтвом, - це і є запорука успіху заходів подібного рівня.
175. Пархоменко В. П. Виступу агітбригади «Вірусам бій!» : виховний захід. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vistupu-agitbrigadi-virusam-bij-499825.html>.
Анотація. Виступ агітбригади розрахований на аудиторію учнів початкових класів. У доступній для дітей формі розповідається про віруси та проблеми пов'язані з вірусами.
176. Пархоменко В. П. Виступу агітбригади «Обережно, сон-трава» : виховний захід. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/scenarij-vystupu-agitbrygady-oberezhno-son-trava/>.
Анотація. У розробці виховного заходу зосереджена увага на поширенні знань здобувачів освіти про рослину – первоцвіт сон – траву, яка є зникаючою у нашій місцевості і занесена до Червоної книги України; наданні корисних порад щодо бережливого ставлення до сон – трави; розвиткові творчих здібностей, екологічного мислення, бережливого ставлення до природи.
177. Пилипенко Л. М. Не погасити пам'яті вогонь! : презентація до бесіди. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-besidi-ne-pogasiti-pam-yati-vogon-241014.html>.
Анотація. Дана презентація вчить шанувувати світлу пам'ять безвинно замучених голодом та політичними репресіями людей, виховувати в учнів особистісні риси громадянина України, патріотизм, дотримання традицій шанування померлих і загиблих.
178. Пилипенко Л. М. Андріївські вечорниці : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-andriivski-vecornici-454668.html>.
Анотація. Даний захід допоможе залучати школярів до вивчення народних традицій, допомогти краще пізнати звичаї та обряди українського народу; сприяти формуванню культурологічної, літературознавчої компетентностей ; виховувати любов і повагу до рідного краю, його звичаїв та обрядів.
179. Пилипенко Л. М. Андріївські вечорниці : презентація до свята. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-svyata-andrii-vski-vechornici-241003.html>.
Анотація. Даний сценарій можна використовувати кланому керівнику або вихователю ГПД під час ознайомлення учнів з народними традиціями та звичаями , зокрема, святами зимового циклу.
180. Пилипенко Л. М. В джунглях : спортивна розвага. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sportivna-rozvaga-v-dzunglah-454526.html>.
Анотація. Дана спортивна розвага виховує у дітей морально-виховні якості: діяти рішуче, грати чесно, уміти контролювати свої вчинки. Дає дітям наснагу, створює радісний настрій, закріплює у дітей спортивні навички й уміння; силу, витримку, спритність.
181. Пилипенко Л. М. Вправи для розвитку дрібної моторики рук. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vpravi-dlya-rozvitku-dribno-motoriki-ruk-268630.html>.
Анотація. Дані вправи розвивають у дитини дрібну моторику рук. Дитина з розвинутою дрібною моторикою рук отримує якості, що допомагають в побуті та навчанні: вправні рухи; миттєва реакція та увага; чисте та зв'язне мовлення; вільне читання; рівний та чіткий почерк; логічне (математичне) та художньо-образне (творче) мислення.
182. Пилипенко Л. М. До Дня Гідності та Свободи : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-do-dna-gidnosti-ta-svobodi-454679.html>.
Анотація. Даний захід допоможе розширити поняття про єдність, незалежність і суверенність нашої держави; сформує активну громадянську позицію щодо єдиної, цілісної держави та захисту її кордонів; розвиване бажання брати посильну участь у розбудові та зміцненні єдності нашої держави.
183. Пилипенко Л. М. До дня людей з особливими потребами. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/do-dnya-lyudej-z-osoblyvymy-potrebamy/>.
Анотація. Захід допомагає усвідомити життєві проблеми людей, які потребують особливої уваги і милосердя; сприяє розвитку волонтерського руху, спрямованого на утвердження толерантності, милосердя, активної соціальної дії, доброчинності; забезпечити потребу у спілкуванні з хворими ровесниками.
184. Пилипенко Л. М. До дня Наума Грамотника. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/do-dna-nauma-gramotnika-454515.html>.

Анотація. Даний матеріал розповідає про покровителя науки святого пророка Наума. Його можна використовувати класному керівнику або вихователю ГПД під час ознайомлення учнів з народними традиціями та звичаями, зокрема, святами зимового циклу.

185. Пилипенко Л. М. До Міжнародного дня інвалідів : урок доброти. 2021. *Всеосвіта*. URL: <https://vsimosvita.com/urok-dobroty-do-mizhnarodnogo-dnya-invalidiv/>.

Анотація. Захід допомагає усвідомити життєві проблеми людей, які потребують особливої уваги і милосердя; сприяє розвитку волонтерського руху, спрямованого на утвердження толерантності, милосердя, активної соціальної дії, доброчинності; забезпечити потребу у спілкуванні з хворими ровесниками.

186. Пилипенко Л. М. Добротою і милосердям сповнені наші серця : година спілкування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/godina-spilkuvanna-dobrotou-i-miloserdam-spovneni-nasi-serca-454700.html>.

Анотація. Захід допомагає усвідомити життєві проблеми людей, які потребують особливої уваги і милосердя; сприяє розвитку волонтерського руху, спрямованого на утвердження толерантності, милосердя, активної соціальної дії, доброчинності; забезпечити потребу у спілкуванні з хворими ровесниками.

187. Пилипенко Л. М. Загадки про казкових героїв. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zagadki-pro-kazkovih-gero-v-268628.html>.

Анотація. Збірка цікавих загадок про казкових героїв для дітей українською мовою. Дані загадки добре підійдуть для різноманітних конкурсів та допоможуть вашим дітям розвивати логічне мислення.

188. Пилипенко Л. М. Книга - це дивний світ : бесіда. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/besida-kniga---ce-divniy-svit-241007.html>.

Анотація. Дана бесіда чить дітей відвідувати бібліотеку, користуватися книгами, охайно з ними поводитися, розвиває вміння самостійно обирати книгу; виховує інтерес до читання; пояснює значення слів «бібліотека», «абонемент», «формуляр»; розкаже учням про відділи бібліотеки, тематичне різноманіття книг.

189. Пилипенко Л. М. Матеріал до Всесвітнього дня здоров'я. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/material-do-vsosvitnogo-dnya-zdorov-ya-241005.html>.

Анотація. Даний матеріал дає учням поняття про те, що здоров'я – це основа щастя людини, про чистоту як запоруку здоров'я, про роль фізкультури для організму людини; переконати учнів у тому, що здоров'я кожного здебільшого залежить від способу його життя; формувати в дітей бажання вести здоровий спосіб життя, прагнути зберегти своє здоров'я.

190. Пилипенко Л. М. Матеріал до свята "Калита" з учнями молодших класів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/material-do-svyata-kalyta-z-uchnyamy-molodshyh-klasiv/>.

Анотація. Даний захід допоможе залучати школярів до вивчення народних традицій, допомогти краще пізнати звичаї та обряди українського народу; сприяти формуванню культурологічної, літературознавчої компетентностей; виховувати любов і повагу до рідного краю, його звичаїв та обрядів.

191. Пилипенко Л. М. Ми різні - ми рівні : матеріал до бесіди. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/material-do-besidi-mi-rizni---mi-rivni-241009.html>.

Анотація. Даний матеріал допоможе усвідомити життєві проблеми людей, які потребують особливої уваги і милосердя; сприяє розвитку волонтерського руху, спрямованого на утвердження толерантності, милосердя, активної соціальної дії, доброчинності; забезпечить потребу у спілкуванні з хворими ровесниками.

192. Пилипенко Л. М. Міжнародний день інвалідів : година спілкування. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/godina-spilkuvanna-miznarodnij-den-invalidiv-454706.html>.

Анотація. Захід допомагає усвідомити життєві проблеми людей, які потребують особливої уваги і милосердя; сприяє розвитку волонтерського руху, спрямованого на утвердження толерантності, милосердя, активної соціальної дії, доброчинності; забезпечити потребу у спілкуванні з хворими ровесниками.

193. Пилипенко Л. М. Мої казки : конкурс для першокласників. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konkurs-dla-persoklasnikiv-moi-kazki-454517.html>.

Анотація. Запропонований конкурс в ігровій формі поглибити знання учнів про народний фольклор, виявити рівень знань учнів з прочитаних казок, викликати інтерес до читання, сприяти розвитку естетичних почуттів до бажання пізнавати; розвивати логічне мислення, ерудованість, творчі здібності.

194. Пилипенко Л. М. Моя книга : презентація до бесіди. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/prezentacziya-do-besidy-moya-knyga/>.

Анотація. Матеріал вчить дітей відвідувати бібліотеку, користуватися книгами, охайно з ними поводитися, пояснює значення слів «бібліотека», «абонемент», «формуляр»; розказує учням про відділи бібліотеки, тематичне різноманіття книг; розвиває вміння самостійно обирати книгу; виховувати інтерес до читання.

195. Пилипенко Л. М. Організація фізкультурно – оздоровчої роботи в режимі ГПД. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/organizacia-fizkulturno-ozdorovcoi-roboti-v-rezimi-gpd-454686.html>.

Анотація. Основними завданнями, які розв'язує сьогодні школа, зокрема групи подовженого дня, є забезпечення сучасної якості навчання та виховання, зміцнення розумового, фізичного, естетичного розвитку дитини. Дана робота розкриває зміст організації фізкультурно – оздоровчої роботи в режимі ГПД.

196. Пилипенко Л. М. Організація фізкультурно – оздоровчої роботи в режимі ГПД. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/organizacziya-fizkulturno-ozdorovchoyi-roboty-v-rezhymi-gpd/>.

Анотація. Основними завданнями, які розв'язує сьогодні школа, зокрема групи подовженого дня, є забезпечення сучасної якості навчання та виховання, зміцнення розумового, фізичного, естетичного розвитку дитини. Дана робота розкриває зміст організації фізкультурно – оздоровчої роботи в режимі ГПД.

197. Пилипенко Л. М. Планування діяльності учнів 1 класу в ГПД. 2021. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/planuvanna-dialnosti-uchniv-1-klasu-v-gpd-503293.html>.

Анотація. Друковані щоденні плани роботи вихователя групи подовженого дня з учнями першого класу стануть в нагоді всім вихователям груп подовженого дня, хто працює в загальноосвітній школі.

198. Пилипенко Л. М. Планування діяльності учнів 1 класу в групі подовженого дня. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/planuvannya-dialnosti-uchniv-1-klasu-v-grupi-podovzhenogo-dnya-268624.html>.

Анотація. Друкований щоденний план роботи вихователя групи подовженого дня з учнями першого класу стане в нагоді всім вихователям груп подовженого дня, хто працює в загальноосвітній школі.

199. Пилипенко Л. М. Планування діяльності учнів 2-4 класів в ГПД. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/planuvanna-dialnosti-uchniv-2-4-klasiv-v-gpd-503295.html>.

Анотація. Друковані щоденні плани роботи вихователя групи подовженого дня з учнями другого - четвертого класів стануть в нагоді всім вихователям груп подовженого дня, хто працює в загальноосвітній школі.

200. Пилипенко Л. М. Планування діяльності учнів 2-4 класів в групі подовженого дня. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/planuvannya-dialnosti-uchniv-2---4-klasiv-v-grupi-podovzhenogo-dnya-268625.html>.

Анотація. Друкований щоденний план роботи вихователя групи подовженого дня з учнями другого - четвертого класів стане в нагоді всім вихователям груп подовженого дня, хто працює в загальноосвітній школі.

201. Пилипенко Л. М. Планування життя і діяльності в ГПД учнів 1 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/planuvannya-zhyttya-i-dialnosti-v-gpd-uchniv-1-klasu/>.

Анотація. Друковані щоденні плани роботи вихователя групи подовженого дня з учнями першого класу. Він стане в нагоді всім вихователям груп подовженого дня, хто працює в загальноосвітній школі.

202. Пилипенко Л. М. Планування життя і діяльності в ГПД учнів 2-4 класів. 2021. *Всеосвіта*. URL: <https://vsimosvita.com/planuvannya-zhyttya-i-dialnosti-v-gpd-uchniv-2-4-klasiv/>.

Анотація. Друковані щоденні плани роботи вихователя групи подовженого дня з учнями 2-4 класів. Він стане в нагоді всім вихователям груп подовженого дня, хто працює в загальноосвітній школі.

203. Пилипенко Л. М. Про Катерину Білокур : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-pro-katerinu-bilokur-454683.html>.

Анотація. Захід знайомить учнів із фрагментами життєвого та творчого шляху видатної української художниці Катерини Білокур; викликати інтерес до її творчості, зацікавити дітей змістом картин, виховувати почуття глибокої поваги до творців прекрасного; здатність відчувати красу навколишнього світу.

204. Пилипенко Л. М. Розвиток дрібної моторики рук шестирічного школяра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozvitok-dribnoi-motoriki-ruk-sestiricnogo-skolara-503892.html>.

Анотація. Дитина з розвинутою дрібною моторикою рук отримує якості, що допомагають в побуті та навчанні: вправні рухи; миттєва реакція та увага; чисте та зв'язне мовлення; вільне читання; рівний та чіткий почерк; логічне (математичне) та художньо-образне (творче) мислення. Запропоновані завдання допоможуть вчителям початкових класів розвивати дрібну моторику рук в учнів 1 класу.

205. Пилипенко Л. М. Хочу бути здоровим : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-hocu-buti-zdorovim-454524.html>.

Анотація. Даний сценарій виховного заходу для дітей молодшого шкільного віку спрямований на досягнення мети: формувати в учнів бережливе ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточуючих. Захід у початкових класах відповідає віковим особливостям дітей.

206. Пилипенко Л. М. Що я чекаю від ГПД : анкетування для батьків. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/anketuvannya-dlya-batkiv-scho-ya-chekayu-vid-gpd-268632.html>.

Анотація. Для поліпшення якості навчально - виховного процесу в ГПД пропонуємо зразок анкетування для батьків.

207. Пилипенко Л. М. Я знаю казки! : година дозвілля. *На урок*. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/godina-dozvillya-ya-znayu-kazki-241001.html>.

Анотація. Захід дозволяє в ігровій формі поглибити знання учнів про народний фольклор, виявити рівень знань учнів з прочитаних казок, викликати інтерес до читання, сприяти розвитку естетичних почуттів до бажання пізнавати; розвивати логічне мислення, ерудованість, творчі здібності

208. Пилипенко Л. М. Я не знаю ні «аз», ні «буки» : виховний захід. *На урок*. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/vihovnij-zahid-ya-ne-znayu-ni-az-ni-buki-240818.html>.

Анотація. Даний матеріал розповідає про покровителя науки святого пророка Наума. Його можна використовувати кланому керівнику або вихователю ГПД під час ознайомлення учнів з народними традиціями та звичаями.

209. Пилипенко Л. М. Як користуватися газом в побуті : пам'ятка. *На урок*. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/pam-yatka-bezpechnogo-koristuvannya-gazom-v-pobuti-241008.html>.

Анотація. Даний матеріал познайомить дітей з тим, що треба робити, якщо виявиться запах газу, розвивати увагу, спостережливість; з метою пропаганди та поглиблення знань учнів щодо безпеки та економічного використання природного газу, запобігання нещасних випадків під час користування газом.

210. Пилипенко Л. М. Завдання для розвитку дрібної моторики рук в учнів 1 класу. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vsimosvita.com/zavdannya-dlya-rozvytku-dribnoyi-motoryky-ruk-v-uchniv-1-klasu/>.

Анотація. Дані вправи розвивають у дитини дрібну моторику рук. Дитина з розвиненою дрібною моторикою рук отримує якості, що допомагають в побуті та навчанні: вправні рухи; миттєва реакція та увага; чисте та зв'язне мовлення; вільне читання; рівний та чіткий почерк; логічне (математичне) та художньо-образне (творче) мислення.

211. Подоляк Ю. С. План виховної роботи. Початкова школа : методична розробка. *На Урок*. 2021.
URL: <https://naurok.com.ua/publ/252044>.

Анотація. Розробка містить авторське планування виховної роботи для вчителів початкових класів Нової української школи. Публікація націлює учасників освітнього процесу розглядати виховний процес як важливу систему, що складається з сукупності взаємозалежних і взаємодіючих компонентів.

212. Пугач А. С., Саєнко В. Г. Реабілітаційний ресурс мережі санаторно-курортних закладів для лікування «постковідного синдрому». *Молодь. Наука. Природа* : матеріали регіональної наукової конференції-конкурсу (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 68–70.

Анотація. Важливим принципом санаторно-курортного лікування є його комплексність, тобто використання різноманітних природних факторів у поєднанні з дієтотерапією, фізіотерапевтичними процедурами, лікарськими й іншими лікувальними засобами і методами. Проаналізувавши результати підрахунків індексу локалізації санаторно-курортних закладів для лікування хворих пульмонологічного профілю було зроблено висновки, що лише в 13 областях України достатньо санаторно-курортних закладів для лікування хворих пульмонологічного профілю та оздоровлення людей після хвороби COVID-19, але це буде можливо лише тоді, якщо кількість захворюваності не буде збільшуватися.

213. Радченко І. О. Новорічний квест : виховний захід. *Всеосвіта*. 2021.
URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovnij-zahid-novorichnij-kvest-501714.html>.

Анотація. Виховний захід «Новорічний квест» розрахований для дітей 1-3 класів. Квест проходить за таким сюжетом: педагог передає дітям невеличку штучну ялинку разом з листом від Діда Мороза, в якому він повідомляє, що іграшки для ялинки і подарунки діти отримують лише тоді, коли виконають його новорічні завдання. Діти за допомогою підказок знаходять завдання і виконують їх. За кожне отримане завдання вони отримують іграшку і прикрашають ялинку. В кінці гри діти отримують прикрашену ялинку та солодкі подарунки.

214. Репа Т. В. Хто зверху? : сценарій до дня вчителя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/hto-zverhu-do-dna-vcitela-486671.html>.

Анотація. Шоу програма для команди педагогів та команди учнів. Як весело та нестандартно провести день вчителя? Просто провести ХТО ЗВЕРХУ, без підготовки! Робочий сценарій, по часу займе 30-40 хвилин. Команди від 3 до 5 учасників.

215. Репа Т. В. День працівника освіти : сценарій. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/den-pracivnika-osviti-den-vchitelya-268239.html>.

Анотація. Сценарій святкового концерту до дня працівника освіти. Стисло, коротко в карантинних умовах. Подяка не тільки педагогам а й медичному та технічному персоналу.

216. Репа Т. В. Свято останнього дзвоника : сценарій. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-svyata-ostannogo-dzvonika-v-umovah-karantino-zoni-242993.html>.

Анотація. Сценарій розроблений для проведення свята у навчально виховному комплексі. Для випускників старшої групи садочка, першокласників, випускників молодшої школи, 9 та 11 класів.

217. Руденко Л. І. Зроби свій вибір на користь здоров'я : розробка заняття. *Урок.ОСВІТА.ua*. 2021. URL : <https://urok.osvita.ua/materials/outschool/treningove-zanatta-zrobi-svij-vibir-na-korist-zdorova/>.

Анотація. Розробка тренінгового заняття «Зроби свій вибір на користь здоров'я» має на меті ознайомити учнів з особливостями фізіологічного впливу на організм підлітка наркотичних речовин різних категорій; визначити системи та органи людини, які потерпають від вживання наркотиків; аналізувати вплив наркотичних речовин на здатність до мислення та концентрації уваги; відпрацювати навички впевненої поведінки в умовах тиску та погроз; заняття може бути використане для проведення циклу заходів щодо протидії шкідливим звичкам в учнівському середовищі.

218. Сабадаш Ю. О. Гра-квест «НУШ для вчителів» : сценарій до дня вчителя. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-do-dna-vcitela-gra-kvest-nus-dli-vciteliv-scenarij-novorichno-rozvalzalnoi-gri-dla-starsoklasnikiv-hto-zverhu-495696.html>.

Анотація. Сценарій до Дня вчителя у вигляді гри-квесту «НУШ для вчителів» складається з 4 уроків для вчителів. Кожний урок має цікаві завдання, які учасники повинні виконати.

219. Сагер Т. Б. Система роботи класного керівника у сучасній школі. *На Урок*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/sistema-roboti-klasного-kerivnika-u-sucasnij-skoli-495425.html>.

Анотація. У статті досліджено особливості роботи класного керівника в сучасних умовах. Визначено роль, яку відіграє сучасний класний керівник в освітньому процесі. Сформульовано основні цілі та завдання його діяльності. Вказано напрямки роботи. Значну увагу приділено роботі з батьками та сім'ями учнів. Зазначено зміни, які відбуваються у сучасному освітньому закладі.

220. Семенюченко О. А. Виступ екологічної агітбригади «Не рви, не нищи, не руйнуй!». *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-vistupu-ekologichno-brigadi-tematika-chervona-kniga-ukra-ni-244406.html>.

Анотація. Захід можна провести під час предметних тижнів. Мета заходу - формувати та розвивати елементи екологічної свідомості сучасної людини; виховувати любов до живої природи, сприяти розвитку бажання активної участі у вирішенні екологічних проблем сучасності.

221. Сенченко Г. А. Новорічні пригоди на піратському судні «Шкільна перлина» : сценарій новорічного свята. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-novorichnogo-svyata-dlya-9-klasu-novorichni-prigodi-na-piratskomu-sudni-shkilna-perlina-274361.html>.

Анотація. Сценарій новорічного свята для 9 класу «Новорічні пригоди на піратському судні «Шкільна перлина»» допомагає у цікавій формі провести вечір відпочинку серед старшокласників.

222. Сідьорко С. В. За все тобі я дякую, родинонько моя : виховний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://award.naurok.com.ua/awards/custom/866292a934fcfc3c836211e98483eb40.pdf>.

Анотація. Авторський матеріал, який допоможе розповісти учням про важливість родинних зв'язків, встановити позитивний психологічний клімат у класі, сприяти зміцненню добрих стосунків між учнями та їхніми батьками, допомогти дітям зрозуміти, що родина є найвищою цінністю в житті дитини, про роль батьків у дитячому житті; розвинути вміння займати позицію і висловлювати свою думку; виховувати любов до своїх родин та повагу до сімейних традицій.

223. Сухочева С. М. Виховна година у 3-4 класах. Вихователю ГПД. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/gru-kvest-chasnichok-cibulka-267831.html>.

Анотація. За допомогою даного матеріалу ви познайомитесь із харчуванням українського народу; поглибите знання з технології приготування їжі; виховаєте у дітей зацікавленість до традиційних страв

української кухні, повагу до культури й спадщини українського народу, патріотизм; розвиватимете творчі здібності учнів.

224. Сухочева С. М. Казкова вікторина : виховна година. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vihovna-godina-kazkova-viktorina-500520.html>.

Анотація. За допомогою даного матеріалу ви познайомитесь з історією походження казки, пригадаєте якомога більше казок, їх авторів та героїв; виховаєте почуття відповідальності за свої вчинки, готовність прийти на допомогу ближньому; сформуєте дружні відносини.

225. Танькова Ірина. Міжнародний урок доброти на тему «Гуманне та відповідальне ставлення до собак та котів». *Біоетика в дії 2021* : матеріали до Всеукраїнського конкурсу для вчителів. 2021. URL: <https://happyraw.ua/ua/bioethics/news/one/70>.

Анотація. Методична розробка «Уроку доброти» для старшокласників допоможе сформувати поняття «біоетика», поглибити знання здобувачів освіти про проблеми безпритульних тварин; сприяти виробленню у старшокласників загальнолюдських цінностей, моральних якостей особистості; розвивати навички критичного мислення, вміння знаходити компроміс; виховувати почуття відповідальності за приручених тварин та розуміння цінності й недоторканності життя живих істот.

226. Танькова І. Особливості застосування проєктної технології виховання в роботі з обдарованими підлітками. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей*: (м. Суми, 27 травня 2021 р.) / за заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 264–271.

Анотація. У статті розглядається проблема виховання обдарованих дітей, зокрема застосування проєктної технології виховання. Здійснюється опис конкретних форм проєктної технології виховання. Окрему увагу приділено застосуванню проєктної технології виховання в умовах гімназії-інтернату для талановитих та творчо обдарованих дітей в позаурочний час.

227. Тараненко Н. В. Веселе новорічне свято : виховний захід. *ОСВІТА. UA*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/initial/novoricnij-kvest-rozvaga-vesele-svato-novoricne>.

Анотація. Виховний захід для учнів початкових класів, під час якого діти зможуть виявити всі свої здібності й таланти.

228. Тимченко Р. В. Вперед у майбутнє : сценарій випускного вечора. 9 класу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-vipusknogo-vecora-vpered-u-majbutne-457432.html>.

Анотація. У сценарії розповідається про роки навчання дітей у школі протягом дев'яти років. Директор школи під час свята вручає випускникам свідоцтва про закінчення базової освіти. Випускників вітають перша вчителька, класний керівник, батьки та молодші братики та сестрички, що є учнями цієї школи.

229. Ткаль С. М. Переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. *Worldscience: problems, prospects and innovations* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Торонто, Канада, 2021. С. 1099–1108. URL: <https://sci-conf.com.ua/v-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiyaworld-science-problems-prospects-and-innovations-27-29-yanvary-a-2021-godatoronto-kanada-arhiv/>.

Анотація. У статті розглянуто переваги використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, доведено актуальність освітньої реформи Нової української школи щодо необхідності формування цифрової компетентності педагога. Саме використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі є інструментом забезпечення успіху. В Україні можна відзначити певні важливі кроки в цьому напрямі, а зокрема забезпечення освітніх закладів персональними комп'ютерами, підключення до інтернету, розроблення електронних освітніх ресурсів. Шкільна освіта та подальша самореалізація неможливі без формування інформаційно-цифрової компетентності як педагога, так і учня.

230. Товстуха А. В. Сценарій до Дня святого Валентина. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-do-dna-svatogo-valentina-495512.html>.

Анотація. Публікація містить сценарій заходу до Дня святого Валентина.

231. Третякова А. В. Чорнобиль: трагедія, подвиг, пам'ять : презентація. 9 клас. *На Урок*. 2021. URL: <http://surl.li/bctpy>.

Анотація. Розширити знання учнів про трагедію віку – вибух на ЧАЕС, розвивати пам'ять, мислення, вміння виразно читати. Виховувати чуйність, патріотизм.

232. Турута О. М. «Україна починається з тебе...» : розробка першого уроку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/rozrobka-persogo-uroku-na-temu-ukraina-pocinaetsa-z-tebe-437585.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку виховної години, яка може бути використана для проведення Першого уроку для учнів ЗЗСО. Містить сценарій виховного заходу та презентацію.

233. Турченко С. М. Здоров'я - головний життєвий скарб : батьківські збори. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/67048>.

Анотація. Опублікований матеріал допоможе розкрити поняття «здоров'я», визначити фактори, що впливають на здоров'я дітей, значення здоров'я в житті кожної людини, важливість бережливого ставлення до свого життя й здоров'я; розвине в батьків навички взаємодії з дітьми стосовно збереження здоров'я. Матеріал містить мультимедійну презентацію та відео.

234. Холод С. О. Незвичайний день звичайного гудзика : сценарій свята. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vihovnij-zahid-nezvichajnij-den-zvichajnogo-udzika-213206.html>.

Анотація. Сценарій виховного заходу розроблений для учнів 5,6 класів з трудового навчання. У сценарії представлено ряд конкурсів, які пов'язані з уроками трудового навчання. Змагання можна провести між двома і більше командами класу.

235. Хорольська Л. В. Усний журнал. Правила дорожні завжди пам'ятай, за сигналами світлофора та регулювальника уважно спостерігай! : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/usnmy-zhurnal-pravila-dorozhni-zavzhdi-pam-yataj-za-signalami-svitlofora-ta-regulyvalnika-uvazhno-sposteregaj-274593.html>.

Анотація. Подана презентація є мультимедійним супроводом до усного журналу з теми: «Правила дорожні завжди пам'ятай, за сигналами світлофора та регулювальника уважно спостерігай!».

236. Хрін І. Г. Василь Сухомлинський «Серце віддаю дітям» : сценарій виховного заходу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vasil-suhomlinskij-serce-viddau-ditam-498991.html>.

Анотація. Публікація містить сценарій виховного заходу «Серце віддаю дітям», присвячений 100-річчю з дня народження Василя Сухомлинського. Цікавим буде для вчителів історії.

237. Чепик В. В. Розтяжка - напис «Бережіть воду!» : виховна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vcitelu-nus-roztazka-napis-berezit-vodu-431118.html>.

Анотація. Розтяжка-напис стане в нагоді вчителям у відзначенні свята та інших заходів на екологічну тематику. Розтяжку можна використати як вчителям географії, біології, початкових класів, так і іншим вчителям.

238. Чепик В. В. Розтяжка-напис «Як плаче Прип'ять» : виховна робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vcitelu-nus-roztazka-napis-ak-place-pripat-445713.html>.

Анотація. Тематичний напис-розтяжка в допомогу вихователям та вчителям, що дасть можливість підготуватися до виховних заходів, присвячених річниці від Дня Чорнобильської катастрофи або Дню вишування ліквідаторів Чорнобильської трагедії.

239. Чернишева О. М. Патріотичне виховання школярів в умовах спеціальної школи. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-patriotichne-vihovannya-shkoljariv-v-umovah-specialno-shkoli-222217.html>.

Анотація. У статті зосереджена увага на формуванні патріотичної свідомості підростаючого покоління, вихованні громадянина-патріота.

240. Чернієвський Ю. В. HTML та CSS - нероздільні компоненти сучасної web-розробки. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/html-ta-css-nerozdilni-komponenti-sucasnoi-web-rozrobki-427797.html>.

Анотація. Дана публікація призначена для широкого кола початківців у сфері web розробки. Може бути використана у якості навчального матеріалу при проведенні занять на гуртках у закладах позашкільної освіти та при вивченні додаткового модуля «веб-технології» у закладах загальної середньої та професійно-технічної освіти.

241. Чернієвський Ю. В. Іноваційне освітнє середовище та мотивація до навчання у позашкільному закладі освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/inovacijne-osvitne-seredovise-ta-motivacia-donavcanna-u-pozaskilnomu-zakladi-osviti-414697.html>.

Анотація. У даній публікації висвітлюється питання мотивації учнів до навчання у інноваційному освітньому середовищі на фоні загальної тенденції зниження інтересу дітей до стандартних форм проведення занять.

242. Чернієвський Ю. В. Програма - онлайн редактор Practice. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/programa-onlajn-redaktor-practice-412789.html>.

Анотація. У даній статті презентується авторська розробка онлайн редактора «Practice». Practice - україномовний онлайн редактор для вивчення HTML, CSS, JAVASCRIPT, створений з навчальною метою для використання в закладах позашкільної та загальної середньої освіти. За допомогою онлайн-редактора коду

Practice ви можете редагувати HTML, CSS та JavaScript-код, а також відразу переглядати результат у своєму браузері.

243. Чернієвський Ю. В. Психологічні особливості кіберспорту та роль психолога команди. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/psihologicni-osoblivosti-kibersportu-ta-rol-psihologa-komandi-424625.html>.

Анотація. Кіберспорт швидкими темпами набуває популярності у нашій країні. Підтримка психологічного здоров'я спортсмена - особливо важлива тема у середовищі кіберспорту. Дана стаття присвячена висвітленню найбільш важливих психологічних моментів життя кіберспортсменів і ролі професійного психолога команди для покращення результативності роботи команди та її психологічного клімату.

244. Чуяшенко Т. М. Свято Останнього дзвоника : квест-гра. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kvest-gra-svato-ostannogo-dzvonika-491700.html>.

Анотація. Матеріали будуть корисними для класних керівників випускних класів. Цей сценарій допоможе у цікавій формі провести свято Останнього дзвоника для учнів 11 класу. У матеріалі представлено цікаву презентацію учнів класу, міститься весела підбірка завдань для випускників, яка дасть можливість зробити захід веселим та змістовним.

245. Чуяшенко Т. М. Спілкування без конфліктів : конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-zanatta-na-temu-spilkuвання-bez-konfliktiv-401013.html>.

Анотація. Мета даного заняття: розширити знання про конфлікт та причини його виникнення, навчати запобігати конфліктам, уникати образ, мирно розв'язувати конфлікти, тактовно відстоювати свою думку, дискутувати за допомогою аргументів.

246. Чуяшенко Т. М. Толерантність – риса XXI століття : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-tolerantnist-risa-hhi-stolitta-401564.html>.

Анотація. Даний матеріал надасть можливість у доступній формі подати матеріал по темі «Толерантність - риса XXI століття». У презентації наводяться риси толерантної та ітолерантної людини, надається рецепт дієти толерантності, за допомогою слайдів прикрашених яскравими малюнками підкреслюються риси толерантності. Використання даного наочного матеріалу сприяє кращому запам'ятовуванню інформації.

247. Чуяшенко Т.М., конспект профілактичноо заняття на тему : «Як захиститися від булінгу?» *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-prjfilakticnogo-zanatta-na-temu-ak-zahistitisa-vid-bulingu-401000.html>.

Анотація. Конспект профілактичного заняття допоможе соціальним педагогам, класним керівникам озброїти необхідними знаннями дітей щодо захисту себе від булінгу. Заняття включає в себе цікаві вправи, які допоможуть дітям набути практичних умінь та навичок щодо даної проблеми.

248. Шевченко І. Є. Естафети та спортивні свята для 1 класів : навчально-методичний посібник із здорового способу життя. Середина-Буда, 2021. 38 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вчителя початкових класів Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Шевченко І. Є. У посібнику вміщено розробки виховних та спортивних заходів спрямованих на формування здорового способу життя. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення естафет та спортивних свят.

249. Шевченко І. Є. Естафети та спортивні свята для 2 класів : навчально-методичний посібник із здорового способу життя. Середина-Буда, 2021. 56 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вчителя початкових класів Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Шевченко І. Є. У посібнику вміщено розробки виховних та спортивних заходів спрямованих на формування здорового способу життя. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення естафет та спортивних свят.

250. Шевченко І. Є. Естафети та спортивні свята для 3 класів : навчально-методичний посібник із здорового способу життя. Середина-Буда, 2021. 21 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вчителя початкових класів Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Шевченко І. Є. У посібнику вміщено розробки виховних та спортивних заходів спрямованих на формування здорового способу життя. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення естафет та спортивних свят.

251. Шевченко І. Є. Естафети та спортивні свята для 4 класів : навчально-методичний посібник із здорового способу життя. Середина-Буда, 2021. 46 с.

Анотація. Методичний посібник з досвіду роботи вчителя початкових класів Опорного Середино-Будського ЗЗСО І-ІІІ ст. № 1 Середино-Будської міської ради Шевченко І. Є. У посібнику вміщено розробки виховних та спортивних заходів спрямованих на формування здорового способу життя. Даний посібник буде корисним вчителям початкових класів, вихователям ГПД під час проведення естафет та спортивних свят.

252. Шестопалова Л. М. Віртуальна екскурсія. Історичні місця України. Путивль - історична перлина Сумщини : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pozaklasnij-zahid-prezentacia-virtualna-ekskursia-istoricni-misca-ukraini-putivl-istoricna-perlina-sumsini-490759.html>.

Анотація. Позакласний захід має на меті ознайомити учнів з історичними місцями України; активізувати пізнавальну діяльність учнів; розширити світогляд; сприяти вихованню поваги до історичного минулого: любові до рідного краю. Презентація стане в нагоді не тільки вчителям історії, а також класним керівникам при підготовці до класних годин.

253. Шестопалова Л. М. Конспект позакласного заходу з історії. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-pozaklasnogo-zahodu-z-istorii-468888.html>.

Анотація. Конспект позакласного заходу має на меті сприяти розвитку пізнавальних інтересів учнів, створенню умов для самореалізації, розвивати здоровий дух суперництва та співробітництва, берегти пам'ять народу про історичне минуле.

254. Шестопалова Л. М. Права дитини : позакласний захід. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/konspekt-pozaklasnogo-zahodu-tema-prava-ditini-440317.html>.

Анотація. Конспект розроблений для проведення позакласного виховного заходу для учнів 5-7 класів з метою виховання усвідомлення цінності особистості кожної дитини, необхідності дотримання прав дитини, культури спілкування, розвитку світогляду.

255. Юрченко Т. О. Зразки грамот для учнів, жартівливих номінацій в конкурсах для дівчат і хлопців. 5-11 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zrazki-gramot-dla-ucniv-zartivlivih-nominacij-v-konkursah-dla-divcat-i-hlopciv-489141.html>.

Анотація. Пропонуються зразки грамот для учнів, номінацій в конкурсах для дівчат і хлопців. Номінації можуть бути найрізноманітніші. Але іноді хочеться чогось по-справжньому особливого. В цьому випадку можна зробити жартівливі номінації. Але тут потрібно бути вкрай акуратним. Іноді невинний жарт може привести до сліз. Частина інформації знайдена на просторах Інтернету.

256. Яковенко Н. А. Спілкування з дорослими : тренінг. 5 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/trening-spilkuvannya-z-doroslimi-219222.html>.

Анотація. Тренінг для учнів 5 класу спрямований на вдосконалення вміння спілкуватися з дорослими, розвиток умінь уникати непорозуміння під час спілкування, навичок упевненого спілкування з батьками, учителями та дорослими.

257. Янкова О. Л. Складові професійної компетентності педагога закладу позашкільної освіти. Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 4 березня 2021 року). Суми, 2021. С. 401–404. URL: <https://ru.calameo.com/read/00509677788053ab22c99>.

Анотація. У статті розглянуто складові професійної компетентності педагога закладу позашкільної освіти. Виокремлено такі поняття як педагогічна майстерність, педагогічна творчість, педагогічна техніка. Приділено велику увагу результативності педагогічного процесу, який безпосередньо залежить від компетенції педагога та умілого використання ним різноманітних форм та методів у освітній діяльності.

7. Позашкільна освіта

1. Алпанова Н. М. Особливості підготовки і проведення святкових програм : презентація заняття гуртка «Ігротехніки». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/osoblivosti-pidgotovki-i-provedenna-svatkovih-program-502380.html>.

Анотація. Презентація може бути використана як для очного, так і дистанційного навчання в гуртках, які опановують особливості організації ігрових програм. Публікація містить інформацію про види, специфічні особливості та функції масових свят, етапи їх підготовки.

2. Антошенко М. Ю. В'язання гачком : дидактичний матеріал. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/didaktichniy-material-v-yazannya-gachkom-281377.html>.

Анотація. Матеріал містить картки для друку, до поданих карток потрібно додати та закріпити зразки, виконані гачком.

3. Ашмарина Л. В. Техніка виконання акробатичних елементів. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/85570>.

Анотація. У методичних рекомендаціях розглянуто важливість техніки виконання акробатичних елементів, як необхідної умови гармонійного розвитку вихованців у хореографічних колективах.

4. Бабак Л. В., Теличко С. В. Магія рушникових візерунків : методична розробка гурткового заняття. Позашкільна освіта. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. В розробці зазначено як збагатити знання вихованців про рушник – неперевершений народний символ України, ознайомити із знаками-символами, які використовуються при складанні візерунків для рушників, вчити складати візерунок для вишивання рушничка, готувати матеріали для роботи, вдосконалювати вміння виконувати шви, користуватися ножицями і голкою; виховувати бажання зберігати та примножувати звичаї і традиції нашого народу, сприяти формуванню духовності, світогляду вихованців, розвивати індивідуальні здібності дитини.

5. Бадрак О. В. Шкідники в акваріумі : заняття гуртка 5-8 клас. *Проводимо заняття* : збірник методичних розробок керівників гурткової роботи. 2021. № 9. С. 5–8.

Анотація. Заняття створює передумови розвитку пізнавального інтересу з акваріумістики, розвитку практичних навичок облаштування та догляду за акваріумом. Розробка буде корисною для керівників гуртків акваріумістики, вчителів біології та вихованців, яким цікаві нові тенденції акваріумістики.

6. Балаба Л. М. Велич Успенського собору : пошуково-дослідницька робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-velic-uspenskogo-soboru-488867.html>.

Анотація. Досліджено історію Успенського собору міста Лебедина. Матеріали пошуково-дослідницької роботи можуть бути корисними керівникам туристсько-краєзнавчих гуртків, педагогам-організаторам, учителям історії.

7. Балаба Л. М. Використання інформаційних технологій на заняттях гуртків туристсько-краєзнавчого напрямку. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-stattivikoristanna-informacijnih-tehnologij-nazanattah-gurtkiv-turistsko-kraeznavcogo-napramu-401288.html>.

Анотація. У статті обґрунтовано доцільність використання інформаційних технологій на заняттях туристсько-краєзнавчих гуртків.

8. Балаба Л. М. Голубі очі Лебединщини : пошуково-дослідницька робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-golubi-oci-lebedinsini-502158.html><https://vseosvita.ua/library/tema-golubi-oci-lebedinsini-502158.html>.

Анотація. У пошуково-дослідницькій роботі досліджено символіку води у казках, міфах і легендах. Зібрано фольклорні матеріали про місцеві водойми.

9. Балаба Л. М. Краєзнавство як засіб формування національної свідомості вихованців : методична розробка. *Шкільний портал*. 2021. URL: http://testportal.ucoz.com/load/programi/kraeznavstvo_jak_zasib_formuvannja_nacionalnoji_svidomosti_vikho_vanciv_pozashkilna_osvita/3-1-0-1314.

Анотація. У методичній розробці презентовано досвід роботи зі створення інноваційного позашкільного освітнього мікросоціуму спрямованого на розвиток краєзнавчих умінь і навичок, пізнання національної культури, традицій, звичаїв, природи, побуту населення рідного краю, виховання свідомого громадянина держави.

10. Балаба Л. М. Таємниці Різдва свят : тест. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/test-na-temu-taemnici-rizdvanih-svat400243.html>.

Анотація. Тест для дітей молодшого і середнього шкільного віку на знання українських різдвяних традицій. Може бути використаний на заняттях гуртків туристсько-краєзнавчого напрямку.

11. Балаба Л. М. Творча легенда Лебединщини : пошуково-дослідницька робота. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-tvorca-legenda-lebedinsini-433550.html>.

Анотація. Дослідження творчого і життєвого шляху засновника та першого директора Лебединського художнього музею - Бориса Руднева.

12. Балаба Л. М. Україна – єдина країна : конспект заняття. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tema-zanatta-ukraina-edina-kraina-401276.html>.

Анотація. Заняття гуртка туристсько-краєзнавчого напрямку для вихованців середнього шкільного віку з використанням інтерактивних методів навчання. Спрямоване на національно-патріотичне виховання учнівської молоді.

13. Воропай О. А. Оперативне формування нових професійних компетентностей учителів, підготовка до роботи в умовах реформування у сфері освіти у відповідності до концепції НУШ : методичні рекомендації. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dopovid-operativne-formuvannya-novih-profesiynih-kompetentnostey-uchiteliv-pidgotovka-do-roboti-v-umovah-reformuvannya-u-sferi-osviti-u-vidpovidnosti-do-koncepci-nush-224353.html>.

Анотація. Учитель – основна дійова особа в реформуванні сучасної освіти. Змінюються орієнтири освіти – змінюється і сам учитель, змінюється мета і завдання його діяльності. Успішне вирішення завдань сучасної освіти безпосередньо пов'язане з удосконаленням підготовки та професійним розвитком педагогів. Професійна компетентність учителя потребує постійного розвитку і удосконалення. Особливо актуальним це питання є у період діяльності, пов'язаної з реалізацією Концепції «Нова українська школа», підготовка вчителя до роботи в нових умовах.

14. Воропай О. А. Станція «Новорічна» : сценарій новорічного заходу. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/scenariy-novorichnogo-zahodu-stanciya-novorichna-212453.html>.

Анотація. Сценарій новорічного заходу у форматі «Квест». Беручи участь у квесті, діти в командах виконують завдання відповідно до інструкцій. За кожне завдання - отримують букви, з яких буде складено слово - підказку місця, де загублені подарунки.

15. Воропай О. А. Формування предметних компетентностей учнів початкових класів на уроках української мови : методичні рекомендації. *На урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/dopovid-formuvannya-predmetnih-kompetentnostey-uchniv-pochatkovih-klasiv-na-urokah-ukra-nsko-movi-213068.html>.

Анотація. «Формування предметних компетентностей учнів початкових класів на уроках української мови» з питання «Стан викладання, відповідність навчальних досягнень учнів початкових класів вимогам Програми» на засіданні педагогічної ради школи.

16. Голиш В. І. Конструювання паяльної станції на основі конструктивного об'єднання жала, термопари і нагрівного елемента. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 160–161.

Анотація. Паяльна станція – ефективний електричний інструмент для пайки. Його розширені можливості обумовлені наявністю керуючого блока. Подібні пристрої є незамінними для ремонту електронних друкованих плат, портативної електроніки. Саме необхідність використання паяльної станції в багатьох сферах робить її актуальною і перспективною в подальшому використанні. Унікальність розробки – швидка зміна температури у жалі паяльника і автоматичне вимкнення у стані спокою.

17. Гончар С. О. Виготовлення аплікації із природного матеріалу : майстер-клас із використанням сервісу learningapps.org. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vigotovlenna-aplikacii-iz-prirodnogo-materialu-491710.html>.

Анотація. Майстер-клас, розташований на Youtube-каналі, містить інтерактивні завдання, створені з допомогою сервісу learningapps.org. Може бути використаний у процесі змішаного навчання.

18. Гончар С. О. Їстівні та отруйні гриби. Правила збирання грибів. Аплікація з паперу : заняття гуртка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/istivni-ta-otrujni-gribi-pravila-zbiranna-gribiv-gra-aplikacija-z-papery-490827.html>.

Анотація. Заняття гуртка еколого-натуралістичного напрямку для дітей молодшого шкільного віку з використанням інтерактивних методів роботи. Вивчення біологічних особливостей грибів поєднується із декоративно-ужитковою творчістю.

19. Гончар С. О. Юні грибники : підсумкове заняття гуртка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-gurtka-u-formi-kvestu-uni-gribniki-493463.html>.

Анотація. Заняття гуртка еколого-натуралістичного напрямку у формі онлайн-квесту для дітей молодшого шкільного віку. Використовується як підсумок під час вивчення теми «Дари осені» за навчальною програмою з позашкільної освіти С. Гончар «Екосвіт».

20. Гончар С. О., Ковальова І. О. Спільнота «Лебединський центр позашкільної освіти» у соцмережі facebook : досвід діяльності спільноти. *Шкільний портал*. 2021. URL: http://testportal.ucoz.com/load/inshe/spilnota_lebedinskij_spo_u_socmerezhi_facebook/17-1-0-1393.

Анотація. Віртуальна спільнота створена для висвітлення діяльності педагогічного колективу, популяризації позашкільної освіти, проведення організаційно-масової роботи в онлайн режимі.

21. Гриценко О. С. Створення та функціонування сучасного освітнього простору закладу позашкільної освіти. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : матеріали

V Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Суми, 04 березня 2021 року). URL: <http://www.soiippo.edu.ua/index.php/naukova-robota/4161-materiali-naukovo-praktichnikh-zakhodiv>.

Анотація. У статті розглянуто актуальні питання створення та функціонування сучасного освітнього простору закладу позашкільної освіти. Розкрито зміст поняття «інформаційно-освітнє середовище», його сутнісні характеристики, структурні компоненти та зміст.

22. Гутяно О. О. Овочі та фрукти – корисні вітамінні продукти : заняття гуртка. 3-5 клас. Проводимо заняття : збірник методичних розробок керівників гурткової роботи. 2021. № 9. С. 9–11.

Анотація. Заняття створює передумови розвитку початкових валелогічних знань, умінь та навичок, сприяє соціальній активності та розширює уявлення дітей про принципи здоров'язберезжувальних технологій. Розробка буде корисною для керівників гуртків, класоводів та вихованців.

23. Гуца В. М. Вплив випромінювання мікрохвильової печі на ріст та розвиток хлорофітуму» для вихованців гуртків еколого-натуралістичного напрямку середнього шкільного віку : дослідницька робота. Шкільний портал. 2021.

URL: http://testportal.ucoz.com/load/inshe/doslidnicka_robota_vpliv_viprominjuvannja_mikr.okhvilovoji_pechi_na_ri_st_ta_rozvitok_khlorofitumu_dlja_vikhovanciv_gurtkiv_ekologo_naturalistichn/17-1-0-1551.

Анотація. У публікації описано дослідження впливу випромінювання мікрохвильової печі на ріст і розвиток хлорофітуму.

24. Дудченко І. В. Догляд за кімнатними рослинами навесні: черенкування та підживлювання : заняття гуртка. 5-6 клас. Проводимо заняття : збірник методичних розробок керівників гурткової роботи. 2021. № 9. С. 12–16.

Анотація. Заняття створює передумови розвитку пізнавального інтересу, практичних навичок догляду за кімнатними рослинами. Розробка буде корисною для керівників гуртків, вчителів біології та вихованців, які прагнуть самовдосконалення, та розширення своїх знань.

25. Жидченко З. І. Вироби побутово-ужиткового призначення: гаманці, торбинки, сумки. Пошиття сумки-торбинки : презентація до заняття гуртка «Народна творчість». Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/virobi-pobutovo-uzitkovogo-priznacennagamanci-torbinki-sumki-positta-sumki-torbinki-451813.html>.

Анотація. Публікація містить інформація про вироби побутово-ужиткового призначення (старовинні сумки, гаманці, торбинки, екосумки). Зображена технологія поетапного пошиття дитячої сумки-торбинки на шнурівці. Презентація розрахована на аудиторію учнів 3-4 класів і може бути використана для дистанційної форми навчання.

26. Жидченко З. І. Іграшки з тканини. Виготовлення пласкої іграшки : презентація до заняття гуртка «Народна творчість». Всеосвіта. 2021. <https://vseosvita.ua/library/igraski-z-tkanini-vigotovlenna-plaskoi-igraski-451819.html>.

Анотація. Презентація розрахована на аудиторію учнів 3-4 класів, містить інформацію про іграшками з тканини: призначення іграшок, їх види та матеріали для виготовлення плоских іграшок. Наявний майстер-клас з виготовлення плоскої іграшки, загадки та ребуси з теми заняття. Матеріал можна використати для організації дистанційного навчання.

27. Жидченко З. І. Печворк. Виготовлення чобітка з фетру : презентація до заняття гуртка «Народна творчість». Всеосвіта. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/pecvork-vigotovlenna-cobitka-iz-fetru-451797.html>.

Анотація. Презентація містить інформацію про печворк, його види та технологію виготовлення, завдання для узагальнення матеріалу. Наявний майстер-клас з пошиття чобітка з фетру та прикрашання його в стилі «печворк». Матеріал розрахований для учнів 3-4 класів і може бути використаний для дистанційної форми навчання.

28. Іщенко Л. В. Метелики з фоамірану : майстер-клас. Всеосвіта. 2021 URL: <https://vseosvita.ua/library/majster-klas-meteliki-z-foamiranu-493312.html>.

Анотація. Публікація містить майстер-клас з гурткової роботи. Має на меті ознайомити вихованців з послідовністю виготовлення виробу з фоамірану. Дає можливість самостійно опанувати нові знання, закріпити практичні навички та вміння.

29. Кирпичко Л. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у позашкільній освіті : збірник матеріалів регіонального науково-методичного семінару (м. Глухів, 26 листопада 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2021. С. 51–53.

Анотація. У статті розкриті сучасні підходи до ІКТ в позашкільному закладі освіти, що дає можливість підвищувати якість навчання, адаптувати дитину до змін в соціальному середовищі, отримувати необхідні знання як сьогодні, так і в постіндустріальному суспільстві. Використання

інформаційно-комунікаційних технологій у позашкільному закладі освіти сприяє підвищенню мотивації гуртківців до навчання; індивідуалізації навчально-виховного процесу; реалізації соціальної мети – інформатизації суспільства; інтенсифікації процесу навчання; високому ступеню наочності під час занять у гуртку; організації групової роботи; пошуку необхідних ресурсів для занять; забезпечення зворотного зв'язку в процесі навчання; ефективному контролю засвоєння вихованцями навчального матеріалу та оволодіння творчими вміннями та навичками.

30. Кирпичко Л. В. Ми за чисте довкілля! : сценарій екологічного свята для учнів 6-9 класів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/scenarij-ekologichnogo-svata-mi-za-ciste-dovkilladla-ucniv-6-9-klasiv-403839.html>.

Анотація. Публікація містить сценарій заходу спрямованого на виховання дбайливого ставлення до природи, збереження природних багатств. Сценарій включає різноманітні конкурси, завдання, в процесі яких діти свідомо вчать сортувати сміття, знайомляться з екозасобами для прибирання оселі.

31. Ковальова І. О. Мислити і діяти по-новому : методичний лайфхак. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicnij-lajfhak-misliti-i-diati-po-novomu-standartni-formi-metodicnoi-roboti-523606.html>.

Анотація. Публікація – низка лайфхаків, спрямованих на формування інноваційного мислення педагогів-позашкільників.

32. Ковальова І. О. Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Народні обереги-сувеніри» : навчальна програма *Шкільний портал*. 2021. URL: http://testportal.ucoz.com/load/inshe/navchalna_programa_z_pozashkilnoj_osisvitni_khudozhno_estetichnogo_naprjama_narodni_oberegi_suveniri/17-1-0-1392.

Анотація. Новизна навчальної програми «Народні обереги-сувеніри» полягає у створенні принципово нового кінцевого продукту, який поєднує традиційні та сучасні технології виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва. Програма передбачає роботу з Інтернет-ресурсами та міні-маркетингові дослідження, що сприятимуть успішній самореалізації особистості.

33. Коновалова С. Заняття з технології плетіння гердану на верстаті : план-конспект уроку. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/zanyattya-z-tehnologi-pletinnya-erdanu-na-verstati-228550.html>.

Анотація. Розробка плану-конспекту уроку з предмету Технології для учнів 7 класу.

34. Корчменко А. М. Закладка для книжок у техніці «орігамі» : майстер-клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/majster-klas-z-vigotovlenna-zakladok-dla-knizok-u-tehnici-origami-493748.html>.

Анотація. Публікація містить майстер-клас з гурткової роботи, яка дає можливість самостійно виготовити яскраві закладки з паперу.

35. Корчменко А. М. Парасолька з паперу : майстер-клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/majster-klas-papasolka-z-paperu-493167.html>.

Анотація. Публікація містить майстер-клас з гурткової роботи. Має за мету ознайомлення вихованців з послідовністю виготовлення виробу з паперу. Відео дає можливість самостійно оволодіти практичними навичками виготовлення осіннього сувеніру.

36. Кухарчук І. О. Збагачення мовлення учнів 5 класів експресивною лексикою на уроках української мови. *Науковий потенціал дослідника: філологічні та методичні пошуки* : зб. наукових праць викладачів і студентів. / відп. ред. В. А. Каліш. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. Випуск 9 С. 199–204.

Анотація. У статті проаналізовано методичні засади навчання експресивної лексики в школі. Основну увагу зосереджено на основних принципах словниково-семантичної роботи, а також упровадженні ефективних вправ і завдань для збагачення мовлення учнів експресивно забарвленою лексикою. Наведено класифікацію вправ та приклади завдань.

37. Кухарчук І. О., Лучкіна Л. В., Марєєв Д. А., Холяк І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум : навчальний посібник. Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2021. 134 с.

Анотація. У навчальному посібнику подано загальнотеоретичні засади фахового ділового мовлення та запропоновано систему вправ для формування професійних мовно-мовленнєвих умінь майбутніх учителів та набуття навичок складання та редагування службових документів.

38. Кухарчук Р. П. Розвиток творчих здібностей майбутніх учителів фізики засобами віртуального середовища EWB. *Актуальні проблеми розвитку творчої особистості майбутнього педагога в контексті інтеграції України до єдиного європейського і світового освітнього простору* : збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (27-29 жовтня 2021 р., м. Глухів). Глухів, 2021. С. 56–57.

Анотація. У тезах висвітлено власний досвід роботи із упровадження віртуального фізичного експерименту як організаційної форми удосконалення освітнього процесу з фізики. Як приклад, розкриваються дидактичні можливості електронної лабораторії Electronics WorkBench, за допомогою якої можна моделювати аналогові, цифрові та цифро-аналогові схеми різної складності. Це дає можливість для демонстрації принципу дії не тільки самих електронних приладів, а й систем на їх основі. Прикладом застосування лабораторії пропонуємо традиційний лабораторний експеримент для розділу «Електродинаміка» доповнити роботою «Генератор незатухаючих коливань (віртуальний експеримент із застосуванням програми-симулятора Electronics WorkBench)». Розробка призначена для викладачів, студентів, вчителів та учнів.

39. Лященко О.М. Патріотичне виховання, формування активності та загальної культури учнів засобами декоративно-ужиткового мистецтва. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. Суми : НІКО, 2021, С. 209–212.

Анотація. У статті розглянуто можливості формування національної свідомості учнів, патріотизму у підростаючого покоління засобами декоративно-прикладного мистецтва, зокрема народних художніх розписів на уроках в художній школі.

40. Мальцева О.В. Розвиток здатності до професійного самовизначення в системі роботи хореографічного гуртка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id1672314/blog/rozvytok-zdatnosti-do-profesiinoho-samovyznachennya-v-systemi-roboty-khoreohrafichnoho-hurtka-49168.html>.

Анотація. Стаття розкриває досвід роботи керівника народного хореографічного колективу «Веселка», відмінника освіти України, заслуженого працівника освіти України, керівника гуртка-методиста Лебединського центру позашкільної освіти Лебединської міської ради Сумської області Тетяни Литовченко щодо професійної орієнтації вихованців в системі роботи хореографічного гуртка.

41. Мальцева О.В., Федірко А.М., Нездоймишапка Ю.В. Створення цифрового контенту online-заняття гуртка закладу позашкільної освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id1672314/blog/stvorennya-tsyfrovoho-kontentu-online-zanyattya-hurtka-zakladu-pozashkilnoi-osvity-46359.html>.

Анотація. Стаття розкриває особливості створення власного відео контенту для Youtube-каналу та особистого блогу педагога як складових цифрового забезпечення освітнього процесу в закладах позашкільної освіти.

42. Мирошнікова Т.В. Розвиток креативного мислення вихованців на заняттях гурткової роботи декоративно-ужиткового профілю. *Методична скарбничка педагога* : посібник / ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка; за заг. ред. професора В. В. Кизилової. Старобільськ, 2021, С. 141–143.

Анотація. У статті наведені приклади вправ на розвиток фантазії, уяви, творчості та креативності, що доповнюють практичні заняття гуртка позашкільного закладу освіти. Авторка доводить, що саме сприяє розвитку креативного мислення.

43. Моргун Ю. М. Роль та значення декоративних елементів із гіпсу в ландшафтному дизайні : збірник матеріалів регіонального науково-методичного семінару (м. Глухів, 26 листопада 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2021. С. 153–154.

Анотація. У статті розкрито як за допомогою скульптур та фігур створюється ландшафтний дизайн. Людство завжди прагнуло створювати для свого життя комфортні й затишні умови. Але створити цікаву композицію, яка б покращувала настрій, психологічний стан і виконувала одночасно захисні функції, неможливо, не знаючи універсальних законів та методів ландшафтного дизайну.

Мета ландшафтного дизайну – гармонійне поєднання архітектури та природних елементів. Щоб зробити територію і простір більш органічним, створити завершений образ місцевості, використовуються декоративні елементи. Вони є важливою складовою ландшафтного дизайну і можуть бути як великими об'єктами, так і малими архітектурними композиціями та дрібними декоративними деталями.

Серед декоративних елементів широкої популярності набули декоративні садові скульптури або фігури. Головне їх завдання – звернути увагу глядача на певну ділянку, його тематику та органічно доповнити навколишній пейзаж. Головна перевага скульптурного гіпсу – природне походження й абсолютна екологічність, а спеціальні добавки збільшують термін його служби, роблячи не дуже крихким. Садові скульптури з гіпсу є чудовим варіантом швидкого оздоблення території та залишаються найпопулярнішим декором.

44. Мужило В. І. Фенологічні спостереження за рослинами у різні пори року : збірка методичних рекомендацій з еколого-природоохоронної діяльності. Шостка, 2021. 53 с.

Анотація. Видання містить інформацію про методику організації і проведення екскурсій у природу, дослідження її об'єктів у різні пори року. Вона допоможе керівникам гуртків еколого-натуралістичного

напряму, вчителям біології, екології, вихованцям екологічного профілю під час проведення екскурсій і подорожей рідним краєм.

45. Небилиця Є. В. Конструювання та виготовлення роботизованого комплексу для догляду за домашніми улюбленцями. *Освіта, наука та виробництво: розвиток і перспективи* : матеріали VI Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Шостка, 22 квітня 2021 року). Суми : СумДУ, 2021. С. 151–152.

Анотація. Актуальність теми – запропоновано простий автономний варіант прототипу комплексу, що буде допомагати господарям у догляді за їхніми домашніми улюбленцями, тим самим вчасно годувати та підтримувати гігієнічні умови не тільки для тваринок, але й для оточуючих, особливо, якщо в приміщенні мешкають малі діти.

46. Нестеренко Л. В. Розвиток соціальних та громадянських компетентностей підлітків у позашкільній роботі в умовах інноваційних змін в освіті. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка* : збірник наукових статей / за заг. ред. О. В. Гузенко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 362–367.

Анотація. Тема дослідження пов'язана із проблематикою розвитку особистості в умовах інноваційних змін в освіті. У статті описано процес формування вихователем соціальних та громадянських компетентностей підлітків, використання інтерактивних форм роботи. Матеріал має значення у вивченні підходів сучасних педагогів до організації позакласного життя та при плануванні заходів у школі.

47. Нестеренко Лариса, Наливайко Тетяна. Міжнародний урок доброти на тему «Гуманне та відповідальне ставлення до собак та котів». *Біоетика в дії 2021* : матеріали до Всеукраїнського конкурсу для вчителів. 2021. URL: <https://happyraw.ua/ua/bioethics/news/one/70>.

Анотація. Представлена методична розробка «Уроку доброти» присвячена вирішенню проблеми безпритульних тварин, вихованню доброти і відповідального ставлення до усього живого. Особливу увагу було повернуто до питань захисту безпритульних тварин і боротьби з жорстоким поводженням, створенню необхідних умов для гідного співіснування людей і тварин, зміцненню морально-етичних норм і підвищенню культурного рівня особистості і її відносинах з навколишнім світом.

48. Олех А. П. Навчальна програма Обласної заочної фізико-математичної школи, 2 роки навчання / автори : О. В. Герасименко, А. І. Азаренкова, А. П. Олех, В. Ф. Нефедченко. Суми : ОЦПО та РТМ, 2021. 14 с.

Анотація. У програмі містяться практичні рекомендації щодо змісту онлайн-занять зі слухачами обласної заочної фізико-математичної школи для учнів 8-11 класів.

49. Олех А. П. Навчальні програми з позашкільної освіти. Дослідницько-експериментальний напрям. Економіка : навчальна програма «Економіка» / Н. О. Адвокатова та ін.; відп. за вип. Т. В. Пещеріна. Київ, 2021. С. 6–52.

Анотація. У виданні подано авторські програми з позашкільної освіти щодо організації науково-дослідницької роботи зі здобувачами освіти у науковому відділенні економіки Малої академії наук України. Видання розраховане на педагогічних працівників позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, викладачів і студентів ВНЗ, інститутів післядипломної педагогічної освіти, фахівців які займаються питаннями позашкільної освіти.

50. Олех А. П. Основи дослідницької роботи у відділеннях математики, економіки, фізики та астрономії, комп'ютерних і технічних наук, 3 роки навчання : навчальна програма навчальних сесій / автори : Герасименко О. В., Азаренкова А. І., Олех А. П., Нефедченко В. Ф. Суми : ОЦПО та РТМ, 2021. 32 с.

Анотація. У програмі надані рекомендації щодо організації науково-дослідницької роботи у відділеннях математики, економіки, фізики і астрономії Малої академії наук України.

51. Охромєєва А. В. Професійний стандарт педагога позашкільного навчального закладу. *Сучасна наука: погляд молодих* : збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. Ч. 2. С. 109.

Анотація. Успішність розвитку закладу позашкільної освіти, ефективність освітнього процесу, розвиток творчого потенціалу дітей багато в чому залежить від залучення педагогів у процес психолого-педагогічної діяльності педагога відповідно до стандарту позашкільної освіти. Запровадження професійного стандарту педагога закладу позашкільної освіти передбачає врахування особистих компетенцій педагога, володіння технологією цілісного педагогічного процесу, мотивації навчально-пізнавальної діяльності у вихованців, інформаційної компетентності, розробки програм педагогічної діяльності та готовності до прийняття педагогічних рішень.

52. Пронікова О. К. Створення цифрового контенту online-заняття гуртка «Квілінг». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-stvorennja-cifrovogo-kontentu-online-zanatta-gurtka-kviling-493553.html>.

Анотація. В статті описані форми та методи роботи на різних освітніх платформах під час дистанційного навчання. Даний матеріал може бути використано у роботі творчих об'єднань закладів позашкільної освіти.

53. Пронікова О. К. Створення цифрового контенту online-заняття гуртка «Квілінг». *Шкільний портал*. 2021. URL: http://testportal.ucoz.com/load/programi/stvorennja_cifrovogo_kontentu_online_zanjattja_gurtka_kviling_z_vlasnogo_dosvidu_roboti/3-1-0-1488.

Анотація. В статті описані форми та методи роботи на різних освітніх платформах під час дистанційного навчання. Даний матеріал може бути використано у роботі творчих об'єднань закладів позашкільної освіти.

54. Процюк О. В. Організація методичного супроводу в закладі позашкільної освіти. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. (м. Суми, 4 березня 2021 року). Суми : НІКО, 2021. С. 282–285.

Анотація. У статті розглядається особливості методичного супроводу педагогічних працівників позашкільного закладу.

55. Радченко І. О. Декоративна композиція в овалі з геометричним мотивом. Вивчення питальних слів в англійській мові : конспект заняття гуртка «Витинанка з елементами англійської мови». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zanatta-dekorativna-kompozicia-v-oval-i-z-geometricnim-motivom-vivcennapitalnih-sliv-v-anglijskij-movi-501702.html>.

Анотація. В занятті описано технологію створення декоративної композиції в овалі з геометричним мотивом. Наведені приклади зображень декоративних виробів в овалі, включені цікаві та розвиваючі вправи з вивчення теми. Паралельно описується вивчення питальних слів англійською мовою.

56. Радченко І. О. Символіка тварин у витинанці. Вирізання витинанки «Дерево життя з тваринами». Вивчення вірша про тварин англійською мовою : презентація до заняття гуртка «Витинанка з елементами англійської мови». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-simvolika-tvarin-u-vitinanci-virizanna-vitinanki-derevo-zitta-z-tvarinami-vivcenna-virsa-pro-tvarin-anglijskou-movou-502102.html>.

Анотація. В презентації заняття подається розшифрування символічного значення тварин, наявний вірш англійською мовою про kota для введення елементів англійської мови під час витинання. Подано майстер-клас зі створення витинанки «Дерево життя з тваринами». Презентацію можна використати для організації дистанційного навчання.

57. Радченко І. О. Складна прорізна витинанка «Рибки» : презентація до заняття гуртка «Витинанка з елементами англійської мови». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-skladna-prorizna-vitinanka-ribki-501712.html>.

Анотація. Презентація містить майстер-клас з виготовлення прорізної кольорової витинанки «Рибки». Заняття розраховане для використання на гуртку з вивченням англійської мови, тому етапи створення витинанки дублюються англійською мовою простими реченнями. Презентацію можна використати для організації дистанційного навчання.

58. Радченко І. О. Створення квіткової композиції з застосуванням каміння : презентація практичного заняття гуртка «Фітодизайн». *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-stvorennja-kvitkovo-kompozicii-z-zastosuvannam-kaminna-501709.html>.

Анотація. Презентація містить зразки квіткових композицій з застосуванням каміння, правила з техніки безпеки при аранжуванні, майстер-клас з виготовлення композиції з квітів у скляному посуді з застосуванням каміння. Матеріал можна використати для дистанційного навчання.

59. Ракітіна О. В. Складові професійної компетентності педагога позашкільної освіти необхідні для формування національно-патріотичного виховання і розвитку творчих здібностей учнів засобами декоративно-прикладного мистецтва. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. Суми : НІКО, 2021. С. 285–287.

Анотація. У статті розглянуто актуальність щодо формування національної свідомості учнів. Складові професійної компетентності педагога необхідні для формування національної свідомості та розвитку творчих здібностей учнів засобами декоративно-прикладного мистецтва на уроках в художній школі.

60. Романцов С. В. Арт Терапія як засіб формування художньої культури в дітей з інклюзивною формою навчання в позашкільних закладах освіти. *Розвиток художньо-творчої особистості засобами різних видів мистецтва* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції / упор. С. В. Шалапа (м. Київ, 16-17 квітня 2021 року). Київ : НАКККіМ, 2021. С. 150–155.

Анотація. Дослідження питання організації інклюзивної освіти в гуртках і творчих колективах художньо-естетичного напрямку позашкільних закладів освіти. Обґрунтовано актуальність обраної теми: формування художньої культури та розвиток дрібної моторики рук у дитини тісно пов'язані з розвитком її сприйняття, уваги, пам'яті, мови та мислення.

61. Романцов С. В. Формування художньої культури дітей 4-6 років з особливими освітніми потребами засобами арт терапії в групах з інклюзивною формою навчання. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. (м. Суми, 4 березня 2021 року). Суми: НІКО, 2021. С. 294–298.

Анотація. У статті досліджено питання організації інклюзивної освіти в гуртках і творчих колективах художньо-естетичного напрямку позашкільних навчальних закладів. Актуальність обраної теми полягає в тому, що формування художньої культури та розвиток дрібної моторики рук у дитини тісно пов'язані з розвитком її сприйняття, уваги, пам'яті, мови та мислення.

62. Сіренко Н. А. Поведінка, яка унебезпечує від ВІЛ/СНІДу. Усвідомлений вибір власної поведінки : виховний захід. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/povedinka-yaka-unebezpechue-vid-vil-snidu-217468.html>.

Анотація. Публікація містить розробку виховного заходу для учнів 7-9 класів. Матеріал розробки допоможе підвищити рівень обізнаності з проблематики ВІЛ/СНІДу, підвести підлітків до розуміння, що ВІЛ/СНІД – це поведінкові ускладнення, запобігти яким можна через формування навичок відповідальної поведінки перед інфекційними хворобами; сприяти розвитку чітких життєвих орієнтирів, виховати почуття відповідальності за власне здоров'я та здоров'я оточуючих, пропагувати здоровий спосіб життя.

63. Теличко С. В. Адвент-календар «Прикрасимо ялинку» : дослідницько-творчий проєкт. Позашкільна освіта. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. В даному матеріалі висвітлений авторський дослідницько-творчий проєкт «Адвент-календар «Прикрасимо ялинку». Адвент-календар допоможе дітям перетворити нудне очікування свята в цікаву пригоду! Протягом 15 днів діти разом з керівниками гуртків мистецького напрямку Охтирського міського центру позашкільної освіти-Мала академія наук учнівської молоді отримують завдання від провідного фахівця з екоосвіти Гетьманського Національного природного парку Оксани Суислової, виконують їх, після кожного виконаного завдання діти прикрашають іграшкою ялинку, чекаючи Нового року.

64. Теличко С. В. Еко-іграшка у творчій діяльності : презентація фотовернісажу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. У даному матеріалі висвітлюється творчий доробок еко-іграшок, виготовлених на заняттях гуртків мистецького напрямку «Охтирського міського центру позашкільної освіти – Мала академія наук учнівської молоді»: іграшки з глини; іграшки з ниток; іграшки з дерева; іграшки з трави, соломки, кукурудзиння; ляльки-мотанки.

65. Теличко С. В. Збережемо первоцвіти разом! : інформаційно-творчий проєкт. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. В даному матеріалі висвітлений спільний інформаційно-творчий проєкт «Збережемо первоцвіти разом!» між Охтирським міським центром позашкільної освіти – Мала академія наук учнівської молоді та Гетьманським Національним природним парком.

66. Теличко С. В. Птахи і творчість : презентація фоточеленджу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/>.

Анотація. В даній презентації представлені роботи вихованців мистецького напрямку Охтирського міського центру позашкільної освіти-Мала академія наук учнівської молоді, які були присвячені до Міжнародного Дня птахів.

67. Федірко А. М. Аплікація із осіннього листя : майстер-клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/aplikacia-iz-osinnogo-lista-492988.html>.

Анотація. Публікація містить покрокову відео-інструкцію зі створення аплікації із природних матеріалів для дітей віком 4-5 років.

68. Федірко А. М. Лепбук : методична розробка. Діти 4-5 років. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/integrovanе-zanatta-lepbuk-moa-mama-492967.html>.

Анотація. Публікація містить методичну розробку інтегрованого заняття гуртка для дітей школи раннього творчого розвитку з використання елементів STEAM-освіти.

69. Федірко А. М. Новорічна листівка своїми руками : майстер-клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/novorічна-listivka-svoimi-rukami-492999.html>.

Анотація. Публікація містить покрокову відео-інструкцію зі створення новорічної листівки своїми руками для дітей дошкільного віку.

70. Чала І. В. Педагогіка партнерства як складова нової української школи : збірник матеріалів регіонального науково-методичного семінару (м. Глухів, 26 листопада 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2021., С. 99–100.

Анотація. У статті розкрито співпраця між учителем, учнем і батьками на прикладі позашкільного закладу освіти: педагогіка партнерства. Авторка доводить, що модель взаємодії: партнерство, повага, довіра, рівність, відповідальність, добровільність сприяє розвитку здібностей дитини.

71. Шкуть О. В. Писанки Конопотщини від покоління до покоління. Сучасні музеї – центри збереження і використання історико-культурної спадщини : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Суми, 21-22 жовтня 2021 року). Суми, 2021. С. 33.

Анотація. У статті проаналізовано розвиток писанки, як одного з видів декоративно-прикладного мистецтва, історію розвитку, занепаду та відродження писанкарства слобідської України, зокрема Конопотського району Сумської області.

72. Шульга Ю. На шляху реалізації інформаційно-цифрової компетентності Нової української школи в закладах позашкільної освіти (з досвіду роботи Роменської міської МАН учнівської молоді). *Формування компетентностей обдарованої особистості в системі позашкільної та вищої освіти* : зб. наук. праць матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції (11 березня 2021 року, м. Київ) / наук. ред. В. А. Бут. К. : НАУ, 2021. с. 136.

Анотація. У статті розглядаються основні напрями формування інформаційно-цифрової компетентності учнівської молоді під час навчання в позашкільному закладі в умовах Нової української школи.

8. На допомогу вчителю

1. Makhnusha Svitlana. Information and communication technologies in the study of a foreign language as a basis for the formation of foreign language intercultural communication. *Макаренківські читання: філологічні та методичні студії* : матеріали I Всеукраїнської наукової конференції (м. Суми, 28-29 квітня 2021 року). Суми : СумДПУ, 2021. С. 116–119.

Annotation. In the article the author makes a review of modern information and communication technologies. Their importance in the study of foreign language is underlined. These technologies are explained as a basis for the formation of foreign language intercultural communication.

2. Makhnusha Svitlana. Typology of information and communication technologies as modern means of English language grammar competence formation of 10-11 form students in a secondary school. *Актуальні питання філології та методології*. Суми : Фабрика друку, 2021. С. 78–88.

Annotation. The article overviews the problem of information and communication technologies typology as modern means of forming English language grammar competence of 10-11 form students in a secondary school. The essence of the concepts «information and communication technologies», «English language grammar competence» is specified. The review of the main means of information and communication technologies for the formation of English language grammar competence is fulfilled and the significance of its formation is justified.

3. Makhnusha Svitlana. Methodical potential of using informational-communicational technologies as modern means of English language grammar competence formation of 10-11 form students of a secondary school. *Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі* : матеріали V Всеукраїнської наукової інтернет-конференції (м. Суми, 12 листопада 2021 року). Суми : СДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. С. 46–50.

Annotation. In the article the author makes a review of essence and main kinds of modern information and communication technologies. Their methodical potential in the formation of English language grammar competence of 10-11 form students of a secondary school is explained and researched.

4. Авраменко Ю. І. Психологічна допомога батькам в умовах надзвичайної ситуації, спричиненої пандемією COVID-19. *Психологічна допомога: від кризи до ресурсу* : матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного форуму (19–25 квітня 2021 року, м. Суми) / за заг. ред. А. В. Вознюк, О. Ю. Василега. Суми : НВВ КЗ СОІППО. 2021. 200 с.

Анотація: У статті висвітлені соціально-психологічні наслідки пандемії COVID-19 та охарактеризовано психологічну допомогу батькам в умовах надзвичайної ситуації.

5. Барбар К. В. Мотиви орнаментальних композицій у декоративному мистецтві, їх типологія, символіка та вивчення під час уроків декоративного малювання у початковій школі в контексті освітніх

новацій НУШ. *Нова українська школа очима студентів*: матеріали III Всеукр. Інтернет-конф. (м. Глухів, 19 травня 2021 року) / відп. за вип. І. В. Мозуль. Глухів, 2021. С. 129.

Анотація. У статті розкрито проблему формування культурної компетентності в учнів початкових класів, зазначені ідеї щодо шляхів модернізації уроку образотворчого мистецтва з урахуванням наскрізних ліній на засадах компетентнісного підходу. Навчальні матеріали до уроків, що ґрунтуються на найкращих взірцях народного декоративно-ужиткового мистецтва, якнайкраще сприяють розвитку в молодших школярів естетичного смаку та художніх здібностей, патріотичному вихованню, формують у свідомості молодших школярів сприйняття себе й свого народу як невід'ємної важливої складової світової культури, що відповідає глобалізаційним процесам сучасності. Стаття містить практичну складову, оскільки в ній представлено приклад дієвого алгоритму підготовки вчителя образотворчого мистецтва до уроку з теми «Орнамент» згідно інновацій НУШ.

6. Бикова О. М. Короткий словник актуальних іншомовних слів і термінів, які вживаються в сучасному освітньому процесі. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/korotkij-slovník-aktualnih-ínsomovnih-sliv-i-terminiv-aki-vzivautsa-v-sucasnomu-osvitnomu-procesi-416334.html>.

Анотація. На сучасному етапі розвитку та реформування освіти з'являється все більша і більша кількість слів іншомовного походження. В даному словнику зібрано більше 70 таких термінів і понять. Словник розрахований для студентів педагогічних закладів освіти, педагогічних працівників закладів освіти, працівників установ освіти.

7. Бондар Г. М. Особливості комунікації в управлінні ЗЗСО для формування та розвитку особистісно-професійної компетентності керівника. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : збірник наукових статей V всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Суми, 27 травня 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 656 с.

Анотація. Розкрито питання формування та розвитку професійної комунікації керівника закладу загальної середньої освіти як фактора, що впливає на успішний розвиток закладу в умовах технологізації комунікацій у суспільстві та сучасного змісту технологічної освіти молодих педагогів та учнів.

8. Бондар Г. М. Особливості комунікації в управлінні сучасним закладом. *Інновації в науці: сучасний вимір* : збірник наукових статей Міжнародної науково-практичної конференції молодих дослідників (м. Суми, 22 квітня 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. 407 с.

Анотація. У публікації розглянуті особливості впровадження онлайн-комунікацій як систему інноваційних підходів до управління закладом освіти у сучасних умовах. Обґрунтовано, що в сучасних умовах нестабільного зовнішнього середовища комунікації між людьми та організаціями перетворюються на стратегічний ресурс управління, необхідний для забезпечення ефективності діяльності. Тому наразі принципово важливим стає формування механізмів управління комунікаціями закладу освіти притаманні сьогоденню.

9. Василюшина Г. В. Ключові аспекти управління якістю освіти в ЗЗСО. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти 2021* : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (м. Суми, 27 травня 2021 року). Суми, 2021. С. 15–18.

Анотація. У статті розглядаються точки зору на можливості управління якістю освіти, висвітлено умови управління якістю освітнього процесу та ключові аспекти управління якістю освіти в ЗЗСО.

10. Волницька В. В. Українська мова для пілотних 5 класів : посібник для 5 класу закладів загальної середньої освіти : у 4-х ч. / О. М. Семенов, Т. І. Дятленко, М. Д. Білясник., В. В. Волницька. Тернопіль : Астон, 2021. Частина I. Українська мова. 144 с.

Анотація. Структура й зміст посібника відповідають Модельній програмі з української мови для 5 класів закладів загальної середньої освіти (автори – Н. Б. Голуб, О. М. Горошкіна). Посібник містить теоретичний матеріал, вправи й завдання різного рівня складності з української мови. Текстовий матеріал сприяє активізації пізнавальної діяльності, розвитку духовності, вихованню патріотизму здобувачів освіти. Для п'ятикласників і п'ятикласниць пілотних класів, учителів/учительок, студентства, усіх, хто прагне пізнати скарби української мови.

11. Волницька В. В., Семенов О. М., Дятленко Т. І., Білясник М. Д. Українська мова: посібник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль : Астон, 2021. Ч. II. 104 с.

Анотація. Структура й зміст посібника відповідають Модельній програмі з української мови для 5 класів закладів загальної середньої освіти (автори – Н. Б. Голуб, О. М. Горошкіна). Посібник містить теоретичний матеріал, вправи й завдання різного рівня складності з української мови. Текстовий матеріал сприяє активізації пізнавальної діяльності, розвитку духовності, вихованню патріотизму здобувачів освіти.

Для п'ятикласників і п'ятикласниць пілотних класів, учителів/вчительок, студентства, усіх, хто прагне пізнати скарби української мови.

12. Волницька В. В., Семеног О. М., Дятленко Т. І., Білясник М. Д. Українська мова : посібник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль : Астон, 2021. Ч. III. 104 с.

Анотація. Структура й зміст посібника відповідають Модельній програмі з української мови для 5 класів закладів загальної середньої освіти (автори – Н. Б. Голуб, О. М. Горошкіна). Посібник містить теоретичний матеріал, вправи й завдання різного рівня складності з української мови. Текстовий матеріал сприяє активізації пізнавальної діяльності, розвитку духовності, вихованню патріотизму здобувачів освіти. Для п'ятикласників і п'ятикласниць пілотних класів, учителів/вчительок, студентства, усіх, хто прагне пізнати скарби української мови.

13. Волницька В. В., Семеног О. М., Дятленко Т. І., Білясник М. Д. Українська мова: посібник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль : Астон, 2021. Ч. IV. 104 с.

Анотація. Структура і зміст посібника відповідають Модельній програмі з української мови для 5 класів закладів загальної середньої освіти (автори – Н. Б. Голуб, О. М. Горошкіна). Посібник містить теоретичний матеріал, вправи й завдання різного рівня складності з української мови. Текстовий матеріал сприяє активізації пізнавальної діяльності, розвитку духовності, вихованню патріотизму здобувачів освіти. Для п'ятикласників і п'ятикласниць пілотних класів, учителів/вчительок, студентства педагогічних навчальних закладів, усіх, хто прагне пізнати скарби української мови.

14. Врадій К. М. Хмарні технології як сучасний напрям інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. *Теорія та методика дошкільної і початкової освіти в сучасному інноваційному просторі* : монографія / за заг. ред. : О. В. Лобової, С. М. Кондратюк. Суми : ФОП Цьома С. П., 2021. С. 212–229. URL: https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=2672.

Анотація. Розділ колективної монографії присвячений висвітленню питань актуальності застосування нових інформаційних технологій в освіті, оскільки вони не лише виконують функції інструментарію, який використовується для вирішення окремих педагогічних завдань, а й надають якісно нові можливості навчання, формування навичок самостійної освітньої діяльності, стимулюють розвиток дидактики й методики, сприяють створенню нових форм навчання та освіти.

15. Головченко А. І. Мистецтво : календарно-тематичний план з інтегрованого курсу. Мистецтво. 4 клас. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kalendarno-tematicnij-plan-z-integrovanogo-kursu-mistectvo-dla-4-kl-na-1-ij-semester-479557.html>.

Анотація. Запропоновано календарно-тематичний план з інтегрованого курсу «Мистецтво» для 4 класу на 1-ий семестр за підручником «Мистецтво» авторів О. Калініченко, Л. Аристова. Дане планування носить рекомендаційний характер, у якому вчитель зможе вносити свої корективи відповідно теми уроку.

16. Гришко Ю. В. Дидактичні ігри на розвиток креативного мислення та уяви. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/user/id746839/library>.

Анотація. У публікації містяться дидактичні ігри для учнів початкових класів, які спрямовані на розвиток креативного мислення та уяви, та ігри, що сприяють творчому, креативному, неординарному розвитку здібностей учнів молодшого шкільного віку.

17. Гришко Ю. В. Інтеграція навчального процесу. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-integracia-navcalnogo-procesu-261665.html>.

Анотація. У статті вміщено матеріал, який розкриває освітні аспекти розвитку пізнавальної активності учнів, необхідність інтегрованого підходу до організації освітнього процесу.

18. Гуніна А. С. Використання ІКТ на уроках української та зарубіжної літератури. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : матеріали V Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції (м. Суми, 27 травня 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 312–318.

Анотація. Опублікована стаття окреслює деякі прийоми використання сучасних інформаційних технологій на уроках української та зарубіжної літератури, що дозволяє якісно оновити зміст освіти.

19. Давиденко Н. О. Управління навчальним процесом у закладах загальної середньої освіти: базові підходи. *Вища педагогічна освіта в Україні: історичний вимір та виклики сьогодення* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Глухів, 18 березня 2021 року). Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка. 2021. С. 52–56.

Анотація. У статті висвітлено нові підходи до управління освітянською сферою: продуктивні напрями модернізації, децентралізації управління; перехід до програмно-цільового управління; поєднання державного і громадського контролю; створення системи моніторингу ефективності управлінських рішень,

їх впливу на якість освітніх послуг на всіх рівнях; впровадження інноваційних інформаційно-управлінських і комп'ютерних технологій; широке залучення до управлінської діяльності талановитої молоді.

20. Діхнич К. В. Актуальні питання нової української школи. *Освіта Сумщини*. 2021. № 2 (50). С. 35–37.

Анотація. У публікації зазначено, що реалізація Концепції «Нова українська школа» вимагає підготовки висококваліфікованих учителів, які мають високий рівень володіння теорією та практикою навчання, практичного втілення інноваційного підходу. Акцентовано увагу на тому, що в процесі інноваційної діяльності в умовах нової української школи вчителям початкових класів важливо дотримуватися академічної свободи, що означає самостійність і незалежність учасників освітнього процесу.

21. Діхнич К. В. Сучасні підходи до навчання в умовах нової української школи. *Освіта Сумщини*. 2021. № 4 (52). С. 22–23.

Анотація. Автором проаналізовано особливості науково-методичного забезпечення процесу реформування загальної середньої освіти через призму ідей Нової української школи. Зазначено, що в умовах пандемії проявилася недостатня обізнаність педагогів щодо сучасних цифрових засобів навчання, низька мотивація щодо їх використання. Модель дистанційного навчання автор вбачає в сукупності освітніх та інформаційних технологій. На його думку, ефективність системи дистанційного навчання залежатиме не тільки від програмного забезпечення, а й від якості розроблених інтерактивних електронних навчально-методичних комплексів.

22. Дяченко Н. О. Інтерактивні технології навчання як засіб самореалізації творчої особистості. *Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника* : збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції. Суми : вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 87–90.

Анотація. У статті розглянуто інтерактивні методи навчання, які можна використовувати як на уроках засвоєння знань, так і відразу ж після викладу вчителем нового матеріалу. Зазначено, що впровадження інтерактивних методів навчання сприяє формуванню в учнів пізнавального інтересу, розвитку навичок критичного мислення, дозволяє вчителю враховувати особливості розвитку творчих здібностей школярів. Указано, що інноваційні методи навчання активізують творчий потенціал учнів й підвищують якість засвоєння ними загальноосвітніх знань, забезпечуючи практичну й творчу підготовку.

23. Зюзько В. В. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін. Використання інноваційних методів виховання екологічної свідомості учнів молодших класів на уроках природознавства. (м. Суми, 20-21 квітня 2021 року) Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2021. С. 252–256.

Анотація. У статті розглянуто використання інноваційних методів виховання екологічної свідомості в учнів молодших класів на уроках природознавства.

24. Кабанова Н. П. Розвиток критичного мислення молодших школярів –вимога сьогодення: стаття. *Організація освітньо-виховного процесу в Глухівському ліцеї-інтернаті з посиленою військово-фізичною підготовкою: досвід роботи* : методичний посібник для вчителів і вихователів. Суми : ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2021. 152 с. 72–80.

Анотація. У статті обґрунтовано значення розвитку критичного мислення для активізації розумової діяльності здобувачів освіти початкових класів, розкрито сутність поняття «критичне мислення»; розглянуто характеристики основних методів критичного мислення, які вчитель зможе використати на уроці.

25. Каганцова Т. М. Організація, методика та аналіз дослідно-експериментальної роботи щодо визначення рівня професійного розвитку керівників гуртків фізико-математичного спрямування закладів позашкільної освіти. *Traektoriâ Nauki Path of Science*. 2021. Vol. 6. No 10. P. 3001–3008. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsiya-metodika-ta-analiz-doslidno-eksperimentalnoui-roboti-schodoviznachennya-rivnya-profesiynogo-rozvitku-kerivnikiv/viewer>.

Анотація. У статті подано результати педагогічного дослідження, спрямованого на підвищення рівня професійного розвитку керівника гуртка фізико-математичного спрямування ЗПО в системі післядипломної освіти шляхом впровадження виокремлених педагогічних умов і структурно-функціональної моделі. Проведено якісний аналіз одержаних результатів з позитивним висновком щодо дієвості визначених педагогічних умов та авторської структурно-функціональної моделі.

26. Калашник Т. О. Використання ментальних карт на уроці історії : методичні матеріали. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/prezentaciya-vikoristannya-mentalnih-kart-na-uroci-istorii-223270.html>.

Анотація. У презентації висвітлена актуальність використання ментальних карт, їх можливості та переваги, проілюстровано процес їх створення під час уроку, наведені приклади учнівських робіт.

27. Калашник Т. О. Застосування краєзнавчих ігор в освітньому процесі. *Краєзнавчі діалоги: Сумщина у сув'язі тисячоліть* : матеріали регіональної конференції (м. Суми, 21 квітня 2021 року) / за заг. ред. С. В. Драновська. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 87–91.

Анотація. У статті на основі власного досвіду обґрунтовується необхідність використання краєзнавчих ігор в освітньому процесі, наведений приклад серії взаємозв'язаних запитань туру одного з краєзнавчих турнірів. Висвітлений досвід учителів міста щодо підготовки міських заходів з краєзнавчої тематики.

28. Капленко А. В. Реклама : урок *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/urok-z-mediagramotnosti-na-temu-reklama-486654.html>.

Анотація. Публікація містить розробку конспекту уроку з медіаграмотності з теми «Реклама, історія та роль реклами в сучасному суспільстві».

29. Капленко Алла. Професійна компетентність сучасного вчителя. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 140–143.

Анотація. У статті обґрунтовано складові професійної компетентності вчителя, визначено умови, що стимулюють його професійне зростання.

30. Капленко Алла. Розвиток творчих здібностей учнів в освітньому процесі. *Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика* : збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Серих. Суми : НІКО, 2021. С. 137–140.

URL: <http://www.soippo.edu.ua/images/%D0%9D%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0/%D0%90%D0%BD%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B2/2021/03/Zbirnyk.pdf>.

Анотація. У статті визначено сутність понять «творчість» та «творчі здібності», розглядаються основні методи та прийоми для роботи з учнями. Визначено умови, що забезпечують ефективність формування творчих здібностей дітей.

31. Карпицька О. В. Практичне застосування можливостей інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку критичного мислення учнів в умовах НУШ : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prakticne-zastosuvanna-mozlivostej-informacijno-komunikacijnih-tehnologij-dla-rozvitku-kriticnogo-mislenna-ucniv-v-umovah-nus-478508.html>.

Анотація. У презентації розкрито інформацію щодо особливостей розвитку критичного мислення учнів початкової школи. Вона створена для студентів педагогічних ВУЗів та колег, які працюють у Новій українській школі. На слайдах можна побачити практичні прийоми, апробовані на практиці.

32. Кириченко О. Створення інноваційного освітнього середовища в процесі професійної підготовки вчителя. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 квітня 2021 року, м. Суми). Суми : Вид-во СумДУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 227–231.

Анотація. У статті розглянуто сутність, структура інноваційного освітнього середовища та педагогічні умови його формування у процесі післядипломної освіти. Виникнення інноваційного середовища як новоутворення педагогічної науки є результатом існуючих протиріч між інноваційною практикою та консервативними формами освіти, які не відповідають вимогам часу. Саме такий підхід до конструювання змісту освіти стає сьогодні особливо актуальним у зв'язку з розвитком глобальних електронних мереж, освітніх Інтернет мереж, комп'ютерних технологій тощо.

33. Кобець А. П. Автоматизоване поурочне календаризування. *Всеосвіта*. 2021. <https://vseosvita.ua/library/avtomatizovane-pourocne-kalendarizuvanna-478072.html>.

Анотація. Електронний освітній ресурс розроблений для працівників освіти. Даним програмним продуктом можуть користуватися: викладачі, вчителі, вихователі, керівники гуртків та інші працівники освіти. Не потрібно більше витрачати багато часу на календаризування власних поурочних планів. Заощадь свій час та збережи нервову систему.

34. Ковальова Т. С. Адаптація та розвиток освітніх технологій навчання та викладання у школах та вищих навчальних закладах в умовах дистанційного навчання: досвід Китаю. *Освіта XXI століття: виклик, проблеми, перспективи* : збірник II Міжнародної науково-практичної конференції (12–13 листопада 2020 року, м. Суми). Суми, 2021. С. 127–130.

Анотація. У даній статті розглядається проблеми дистанційного навчання міст та селищ Китаю, політика країни щодо доступу всім учням до навчального віртуального класу, особливості співпраці батьків

та вчителів, усвідомлення відповідальності держави, організація ефективного та продуктивного онлайн навчання.

35. Костенко О. В. Про освітній сайт (блог) учителя початкових класів як форма професійної інноваційної діяльності сучасного педагога Нової української школи. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/statta-pro-osvitnij-sajt-blog-vcitela-pocatkovih-klasiv-ak-forma-profesijnoi-innovacijnoi-dialnosti-sucasnogo-pedagoga-novoi-ukrainskoi-skoli-399524.html>.

Анотація. Публікація містить виступ на семінар з теми «Про освітній сайт (блог) вчителя початкових класів як форма професійної інноваційної діяльності сучасного педагога Нової української школи». Матеріал дасть відповідь на багато цікавих запитань з даного напрямку роботи.

36. Костенко О. О. Особливості формування комунікативної культури підлітків. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : збірник наукових статей (м. Суми, 27 травня 2021 р.) / за заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 208–217.

Анотація. У статті розглянуто особливості формування комунікативної культури підлітків, зокрема підкреслено актуальність та важливість даної проблеми. Проаналізовано зміст понять «спілкування», «комунікація», «комунікативна культура», визначено її структурні компоненти та обґрунтовано педагогічні умови розвитку комунікативних здібностей.

37. Крамаренко Н. М. Формування національної свідомості та поведінки дітей старшого дошкільного віку шляхом вивчення прав та свобод людини. *Науково – методичний простір*. Дошкільна освіта в контексті Нової української школи. Випуск № 5 (62). 2021. URL: http://dshosumy.blogspot.com/p/blog-page_46.html.

Анотація. У статті теоретично обґрунтована роль формування національної свідомості та поведінки дітей старшого дошкільного віку, указані форми, методи та прийоми роботи у даному напрямі.

38. Кузнецова І. М. Для чого потрібні спільноти. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/251379>.

Анотація. Стаття розрахована на вчителів початкових класів. Вона розкриває мету функціонування учительських спільнот: можливість швидко орієнтуватися в Інтернет-просторі для власного професійного зростання.

39. Куткова А. І. Учитель-філолог в системі компетентнісно-орієнтованого навчання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/257837>.

Анотація. У статті систематизовано та виокремлено мету і завдання компетентнісно-орієнтованого навчання, запропоновано мотиваційні аспекти практичного застосування мови.

40. Кучер Ю. О. Педагогіка партнерства – ключовий компонент формування життєво компетентної особистості. *Урок. Освіта. ua*. 2021. URL: <https://urok.osvita.ua/materials/upbring/statta-pedagogika-partnerstva-klucovij-komponent-formuvanna-zittevo-kompetentnoi-osobistosti/>.

Анотація. У матеріалі на заявлену тему з досвіду роботи авторка пише, що новий освітній стандарт проголошує педагогіку партнерства з особистісно зорієнтованим навчанням, у центрі якого дитина. На відміну від нинішньої школи, де об'єктом пізнання є зовнішній світ (математичні, фізичні, біологічні об'єкти) в особистісно-зорієнтованому навчанні вектор діяльності спрямовується на пізнання учнем себе, процесу взаємодії зі світом і смислу власної діяльності.

41. Кучер Ю. О. Професійне зростання педагога як індикатор інноваційної діяльності навчального закладу. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : збірник наукових статей / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 187.

Анотація. В статті охарактеризовані зміни в сучасній системі освіти що значною мірою зумовлені тим, що сучасний учень належить до абсолютно нового за характером соціуму типу людини – людини інформаційної. Завдяки численним дослідженням і системі додаткової освіти сформовано думку, що саме інноваційні технології навчання створюють необхідні умови для формування компетентностей (як ключових, так і предметних) та виховання активних громадян, що володіють системою цінностей і спроможні реалізуватися в суспільстві.

42. Левенець Н. В. Місце самоосвітньої діяльності в професійній компетентності педагогів закладу загальної середньої освіти: стаття. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. (м. Суми, 27 травня 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 580–583.

Анотація. У статті розкрито сутність самоосвіти педагогів, розглянуто роль та значення самоосвітньої діяльності педагогів закладу загальної середньої освіти та проаналізовано основні вимоги професійної компетентності педагогів.

43. Лисак Н. А. Можливості та напрями використання сервісів Learning Apps та Learning ua. Послідовність створення інтерактивних вправ і завдань. *ВсімОсвіта*. 2021. URL: <https://vsimosvita.com/vystup-mozhlyvosti-ta-napryamy-vykorystannya-servisiv-learning-apps-ta-learning-ua-poslidovnist-stvorennya-interaktyvnyh-vprav-i-zavdan/>.

Анотація. Публікація містить матеріал щодо можливостей та напрямів використання сервісів Learning Apps та Learning ua.

44. Лисак Н. А. Пошуковці : методичний прийом. *Освітній портал Урок - UA*. 2021. URL: <https://urok-ua.com/priyom-poshukovtsi/>.

Анотація. Публікація містить методичний прийом, який розвиває спостережливість, уміння аналізувати, робити висновки; удосконалює навички роботи із картками та таблицями.

45. Логвиненко А. С. Кодекс честі вчителя : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-kodes-cesti-vcitela-409521.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, що стане в пригоді тим, хто робить перші кроки на педагогічній стежині. Вона знайомить з етичними правилами поведінки вчителя в школі. Презентація розкриває основні положення «Маніфесту гуманної педагогіки», орієнтує вчителя, як поводити себе гідно в навчальному закладі.

46. Логвиненко А. С. Соціальна робота як системно організована професійна діяльність : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-socialna-robot-a-ak-sistemno-organizovana-profesijna-dialnist-409525.html>.

Анотація. Публікація містить презентацію, яка стане в пригоді тим, хто робить хоче обрати фах соціального педагога, соціального працівника. У ній розкрито специфіку діяльності людей цієї професії, напрями роботи, вимоги до базових знань, умінь і навичок фахівця.

47. Мальцева О. В. Заняття школи молодого педагога : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicna-rozrobka-zanatta-skoli-molodogo-pedagoga-491433.html>.

Анотація. Даний захід сприяє адаптації молодих спеціалістів у педагогічному колективі, самопізнанню та розвитку своїх професійних якостей, розвиває готовність молодих спеціалістів до упровадження новітніх освітніх технологій і методик у освітній процес гуртка, прагнення до оволодіння педагогікою співробітництва.

48. Мар'ян В. М. Кордони професійного життя. Протидія професійному вигоранню : семінар-практикум. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/kordoni-profesijnogo-zitta-protidia-profesijnomu-vigorannu-486280.html>.

Анотація. Публікація розміщена з метою підвищення рівня поінформованості педагогів щодо синдрому емоційного вигорання, ознайомлення педагогів з поняттям професійного вигорання, формування у педагогів мотивації до самопізнання та самовдосконалення особистості в цілому, формування та розвиток системи профілактики емоційного вигорання в педагогічному колективі.

Семінар-практикум допоможе розпізнавати і розуміти суть проблеми, причини незадоволеності в професійній діяльності, правильно оцінити власні емоційні ресурси, визначити можливі шляхи та методи психологічної саморегуляції.

49. Мартиненко В. В. Формувальне оцінювання: презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/publ/274167>.

Анотація. Презентація містить матеріали з теми «Сучасні реалії формувального оцінювання» - з досвіду роботи вчителя.

50. Махнуша Світлана. Інформаційно-комунікаційні технології у вивченні іноземної мови як основа формування іншомовної міжкультурної комунікації. *Макаренківські читання: філологічні та методичні студії* : матеріали I Всеукраїнської наукової конференції (м. Суми, 28-29 квітня 2021 року). Суми : СумДПУ, 2021. С. 116–119.

Анотація. У статті автор робить огляд сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Підкреслено їх значення у вивченні іноземної мови. Ці технології розглядаються як основа формування іншомовної міжкультурної комунікації.

51. Махнуша Світлана. Методичний потенціал використання інформаційно-комунікаційних технологій як сучасного засобу формування англійської граматичної компетенції учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. *Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі* : матеріали V Всеукраїнської наукової інтернет-конференції (м. Суми, 12 листопада 2021 року). Суми : СДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. С. 46–50.

Анотація. У статті автор розглядає сутність та основні види сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Пояснено та досліджено їх методичний потенціал у формуванні англомовної граматичної компетенції учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти.

52. Махнуша С. Типологія інформаційно-комунікаційних технологій як сучасного засобу формування англомовної граматичної компетенції учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. *Актуальні питання філології та методології*. Суми : Фабрика друку, 2021. С. 78–88.

Анотація. У статті розглянуто проблему типології інформаційно-комунікаційних технологій як сучасного засобу формування англомовної граматичної компетенції учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. Уточнено сутність понять «інформаційно-комунікаційні технології», «англомовна граматична компетентність». Здійснено огляд основних засобів інформаційно-комунікаційних технологій для формування англомовної граматичної компетенції та обґрунтовано значущість її формування.

53. Меша П., Бойченко М., Кириченко О. «Зелене» навчання – альтернативна форма організації освітнього процесу. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : збірник наукових статей / за заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми, 2021. С. 227–231.

Анотація. У статті проаналізовано оригінальні й нестандартні методи і підходи навчання з урахуванням принципів здоров'язбереження, розглянуто український досвід щодо впровадження в освітній процес «зелених» уроків.

54. Меша П., Кириченко О. Формування трансверсальних компетентностей засобами реалізації учнівських стартапів. *Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка* : збірник наукових статей / за заг. ред. О. В. Гузенко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 65–71.

Анотація. У статті розглянуто фактори впливу на розвиток онлайн-освіти та проаналізовано реалізацію учнівських стартапів, як один із засобів навчання інтелектуально обдарованих здобувачів освіти.

55. Мироненко А. М. Особливості професійного зростання педагогів у закладі загальної середньої освіти. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : збірник наукових статей / за заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 656.

Анотація. У статті розкриті особливості професійного зростання педагогів у закладі загальної середньої освіти, проаналізовано готовність до професійного самовдосконалення, що дає змогу підвищити рівень знань і вмінь, необхідних для подальшого професійного становлення педагога, саморозвитку та самореалізації в професійній діяльності.

56. Михайленко І. В. Педагогічна майстерність вчителя як умова реалізації педагогіки партнерства Нової української школи. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року). Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 236–239.

Анотація. Сучасний процес навчання переходить із простого процесу накопичення знань у процес становлення особистості. провідна роль у вирішенні поставленого завдання належить учителю та його вмінням налагодити партнерські взаємовз'язки з учнями. Саме про це й піде мова у статті.

57. Міхеєнок Н. О. Застосування технології проблемного навчання як засобу формування творчої та компетентної особистості. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року). / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 239–241.

Анотація. Оpubлікована стаття окреслює деякі прийоми використання сучасних інформаційних технологій з елементами проблемного навчання на уроках фізики, що дозволяє якісно оновити зміст освіти.

58. Москаленко О. О. Творчий звіт вчителя – логопеда для атестації. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/tvorcij-zvit-vcitela-logopeda-dla-atestacii-480469.html>.

Анотація. Зразок написання творчого звіту до атестації, план звіту, основні аспекти звіту.

59. Москаленко Т. О. Особливості розвитку особистісної і професійної компетентності педагога іноземної мови. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 248–252.

Анотація. У статті розкрито теоретичні аспекти дослідження змісту, структури, сучасних підходів до розвитку особистісно-професійної компетентності вчителя іноземної мови, розкрито питання зростання професійної компетентності педагога.

60. Муренко І. В. Нестандартні форми навчання та виховання як засіб розвитку творчої активності учнів : доповідь. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/dopovid-na-temu-nestandartni-formi-navcanna-ta-vihovanna-ak-zasib-rozvitku-tvorcoi-aktivnosti-ucniv-437140.html->.

Анотація. Сучасна освітня ситуація характеризується становленням гуманістичної парадигми, яка має інші, відмінні від традиційних, підходи до організації навчального процесу, засновані на концепції особистісно-орієнтованого навчання. Його основною метою є забезпечення розвитку та саморозвитку особистості на основі виявлення її індивідуальних особливостей як суб'єкта пізнання та результатів її предметної діяльності.

61. Ніколаєнко М. С. Роль інноваційних технологій у формуванні комунікативної компетентності майбутніх викладачів вищої школи. *Сучасна наука: погляд молодих* : збірник наукових праць. Суми, 2021. С. 107–109.

Анотація. Стаття містить інформацію про роль інноваційних технологій у формуванні комунікативної компетентності майбутніх викладачів вищої школи, різні варіанти класифікацій комунікативної компетентності.

62. Панченко Т. М. Використання програми КАНООТ на уроках української мови та літератури. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОППО, 2021. С. 278–281.

Анотація. У статті розглянуто актуальність упровадження сучасних технологій навчання на уроках української мови та літератури, зокрема використання онлайн-сервісу Kahoot! як важливого інструменту процесу навчання та виховання сучасної особистості, впливу на розвиток критичного мислення здобувачів освіти, результативного засобу формування компетентної особистості, громадянина сучасного інформаційного суспільства. Матеріал буде корисним учителям для створення цікавого уроку словесності.

63. Пархоменко С. М. Формування та розвиток критичного мислення засобами інформаційно-цифрових технологій. *Освіта Сумщини*. 2021. № 1 (49). С. 37–40.

Анотація. У публікації розглянуто розвиток критичного мислення здобувачів освіти основної школи засобами інформаційно-цифрових технологій. Достатньо уваги автор статті приділяє цифровій компетентності здобувачів освіти, деталізує сучасні технології візуалізації інформації, такі як метод інтелект-карт, технології «веб-квест» тощо. У статті пропонується огляд найбільш ефективних веб-сервісів для створення мультимедійного, інтерактивного контенту для комунікації, спільної роботи, візуалізації та гейміфікації навчання, розвитку критичного та креативного мислення.

64. Підпригора Ю. О. Академічна доброчесність : методична розробка. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/vistup-na-metodicnomu-obednanni-akademicna-dobrocesnist-488080.html>.

Анотація. Стаття містить глибокий аналіз поняття «Академічна доброчесність», важливість розуміння основних складових доброчесності. Корисна всім учасникам освітнього процесу, особливо педагогам, які займаються науковою діяльністю, учням, які працюють у МАН України. Автор приводить приклади порушення академічної доброчесності, загострює увагу на відповідальності за порушення академічної доброчесності.

65. Підпригора Ю. О. Академічна доброчесність : презентація. *Всеосвіта*. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentaciadla-vistupu-na-metodicnomu-obednanni-pedagogicnij-radi-akademicna-dobrocesnist-488083.html>.

Анотація. Презентація «Академічна доброчесність» є яскравим ілюстративним матеріалом до виступу з теми на засіданні педагогічної ради, методичної ради.

66. Підпригора Ю. О. Академічна доброчесність. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/publ/253510>.

Анотація. Стаття містить глибокий аналіз поняття «Академічна доброчесність», важливість розуміння основних складових доброчесності. Корисна всім учасникам освітнього процесу, особливо педагогам, які займаються науковою діяльністю, учням, які працюють у МАН України. Автор приводить приклади порушення академічної доброчесності, загострює увагу на відповідальності за порушення академічної доброчесності.

67. Придуха А. С. Бути в тренді: використання популярних застосунків і соціальних мереж в освітньому процесі. *Сучасні освітні середовища і проблеми професійної самореалізації педагогів* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції [у 2-х ч.] (м. Київ, 30 вересня 2021 року) Ч. 2. Київ, 2021. С. 186–188.

Анотація. Матеріал містить обґрунтування важливості застосування сучасних соціальних мереж на уроках та як це впливає на взаємозв'язок між учителем і учнями.

68. Рудик В. В. Використання комп'ютерних технологій (на прикладі вивчення теми «Рациональні числа»). Інформатика та математика. 5-6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-komp-yuternih-tehnologiy-pid-chas-vivchennya-temi-racionalni-chisla-277249.html>.

Анотація. Актуальність теми зумовлена тим, що використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у педагогічній діяльності відкриває унікальні можливості активізації процесів пізнання, індивідуальної й колективної діяльності учнів, широкі перспективи у вивченні дисциплін шкільного курсу.

Комп'ютерні технології в навчанні можуть використовуватися не лише як засоби автоматизації навчання й контролю якості підготовки, але і як інструмент для реалізації нових дидактичних підходів, що актуалізують освітню діяльність, розширюють світогляд, розвивають корисні практичні навички школяра на основі включення в освітню діяльність засобів і методів ІКТ.

69. Рудик В. В. Диференційоване навчання алгебри учнів основної школи. Математика. 8 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/diferenciyovane-navchannya-algebri-uchniv-osnovno-shkoli-277250.html>.

Анотація. На основі вивчення психолого-педагогічних особливостей учнів 7-9 класів, різних підходів з упровадження диференційованого навчання, розроблено елементи методичної системи диференційованого навчання алгебри учнів основної школи. Практичне значення дослідження полягає в тому, що авторські методичні розробки можуть бути використані вчителями математики, студентами педагогічних університетів для налагодження диференційованого навчання та формування творчої особистості учнів на уроках.

70. Рудик В. В. Формування дивергентного мислення учнів основної школи. Математика та інформатика. 6 клас. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/formuvannya-divergentnogo-mislennya-uchniv-osnovno-shkoli-277252.html>.

Анотація. У статті розглянуто деякі аспекти розвитку дивергентного мислення учнів основної школи, схарактеризовано принципи, які повинен урахувати вчитель при підготовці та проведенні уроків з математики. Авторами описано специфіку формування дивергентного мислення при вивченні та побудові графіків функцій учнями основної школи.

71. Сердюк А. О. Особливості розвитку організаційної культури закладу вищої освіти : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 16-17 листопада 2021 року). Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. С. 85–91.

Анотація. Стаття містить глибокий аналіз організаційної культури закладу. У першу чергу автор характеризує роль організаційної культури закладу у професійному зростанні кожного педагога. Стаття корисна заступникам директора з науково-методичної роботи, педагогам закладів.

72. Стриж Л. М. Безпечний інтернет. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-bezpechniy-internet-212723.html>.

Анотація. Матеріал містить інформацію про правила безпечного використання інтернету дітьми, акцентує увагу на таких небезпечних явищах як грумінг, кардинг, кібербулінг та містить поради як їх уникати.

73. Тверетинова І. В. Засоби підвищення ефективності управлінської діяльності в закладі загальної середньої освіти. *Інновації в науці: сучасний вимір* : зб. тез доп. міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих дослідників (м. Суми, 22 квітня 2021 року.) Суми : СДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. С. 75–83.

Анотація. У тезах розглянуті шляхи ефективної управлінської діяльності керівника закладу освіти.

74. Тугова Т. І. Використання ІКТ в освітньому процесі. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-ikt-v-osvitnomu-procesi-218872.html>.

Анотація. У цій статті говориться про ІКТ, які не тільки полегшують доступ до інформації і відкривають можливості варіативності навчальної діяльності, її індивідуалізації та диференціації, але і дозволяють по-новому організувати взаємодію всіх суб'єктів навчання, побудувати освітню систему, в якій учень був би активним і рівноправним учасником освітньої діяльності.

75. Усенко Н. М. Інноваційні підходи до управління закладом освіти як засіб підвищення конкурентоспроможності. *Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи* : матеріали III міжнародна науково-практична конференція (м. Суми, 16-17 листопада 2021 року). Суми, 2021. С. 284–286.

Анотація. У статті розкрито сучасні підходи до управління закладом загальної середньої освіти, які з'явилися з появою соціального замовлення на керівників нового типу. Управління закладом освіти є такою рушійною силою, яка здатна активізувати діяльність педагогічних працівників шляхом створення оптимальних умов для прояву та розвитку їх творчого потенціалу. Наголошено, що лише за умови чіткої реалізації змісту управлінської діяльності керівника можна досягти підвищення конкурентоспроможності.

Зазначено, що усвідомлене застосування інноваційних підходів в управлінні закладом освіти є важливим чинником підвищення його ефективного та успішного функціонування.

76. Усенко Н. М. Конкурентоспроможність сучасного освітнього закладу: поняття персонального бренду педагога. *Сучасні освітні середовища і проблеми професійної самореалізації педагогів* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 30 вересня 2021 року) [у 2-х ч.] Ч. 2. Київ, 2021. С. 240–242.

Анотація. У статті розглянуто шляхи та напрями оновлення, пошуку інноваційних підходів до діяльності закладу освіти та організації освітнього процесу в сучасних умовах реформування освіти України. Наголошено, що поняття персонального бренду педагога є своєрідним індикатором самореалізації, що проявляється в здатності вчителя адаптуватися до змін у змісті освіти, упроваджувати в освітній процес сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології тощо. З'ясовано, що формування особистого бренду педагога – це процес, який впливає на становлення та розвиток не лише самого педагога, а й створює конкурентоспроможність закладу освіти на ринку освітніх послуг.

77. Утка Л. В. Психолого-педагогічні аспекти роботи з обдарованими дітьми. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. С. 504–510.

Анотація. У статті аналізуються шляхи виявлення обдарованих дітей та молоді, напрямки та етапи роботи з обдарованими учнями. Корисними будуть додатки як практичні експерименти роботи з даною категорією молоді.

78. Хорольська Л. В. Інтеграція навчального процесу в початковій школі : презентація. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/integraciya-navchalnogo-procesu-v-pochatkoviy-shkoli-274588.html>.

Анотація. Подана презентація розриває зміст понять «інтеграція» та «інтегроване навчання», допомагає з'ясувати його мету, визначити переваги серед інших видів навчання.

79. Хорольська Л. В. Успішний кейс комунікації між учасниками освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. *На Урок*. 2021. URL: <https://naurok.com.ua/uspishniy-keys-komunikaci-mizh-uchasnikami-osvitnogo-procesu-v-umovah-distancijnogo-navchannya-274591.html>.

Анотація. Подана стаття рекомендує сучасні платформи для використання вчителем під час дистанційного навчання, форми зворотнього зв'язку для учасників освітнього процесу. Різноманітність електронних сервісів дає можливість учителю проводити уроки цікаво та креативно.

80. Папенко Н. О. Реалізація мотиваційної функції просторово-предметного компоненту освітнього простору. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : збірник наукових статей / за заг. ред. Г. Л. Єфремової. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 281–285.

Анотація. У статті розглядається питання реалізації мотиваційної функції просторово-предметного компоненту освітнього простору в закладах загальної середньої освіти. Наводяться приклади актуальних досліджень у сфері архітектурних та дизайнерських рішень на фізіологічні та психологічні процеси, одним із яких є мотивація.

81. Чхайло О. М. Освітнє середовище-складова інноваційної діяльності педагога. *Сучасні освітні середовища і проблеми професійної самореалізації педагогів* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 30 вересня 2021 року) [у 2-х ч.] Ч. 2. Київ, 2021. С. 222–224.

Анотація. У статті визначено поняття «освітнє середовище». Розкрито принципи інноваційного середовища. У роботі акцентовано увагу на необхідності оновлення організації освітнього процесу.

82. Шевченко А. Б. Урок як засіб творчого розвитку учителя та учня. *Розвиток обдарованої особистості: світовий та вітчизняний контексти* : матеріали методологічного семінару (м. Київ, 18-20 листопада 2021 року). Київ, 2021. С. 581–586.

Анотація. У статті розглянуто особливості реалізації компетентнісного підходу, який змінює акценти роботи вчителя в організації освітнього процесу. Розглянуто приклади впровадження методів навчання під час уроку, що стимулює розвиток творчої особистості вчителя та учня.

83. Шевченко С. М. Анкета для самооцінювання педагогом свого професійного рівня. *Online Test Pad*. 2021. URL: <https://onlinetestpad.com/s4n5bh3o4rswy>.

Анотація. Ефективність управлінських рішень залежить, головним чином, від умінь директора, його заступників і педагогів планувати процедури моніторингових досліджень. Основне завдання під час проектування моніторингових досліджень – дотримуватися узгодженості й наступності його етапів та процедур. Анкета для самооцінювання педагогами свого професійного рівня дасть змогу проаналізувати діяльність педагога, визначити чинники поліпшення його роботи, вжити конкретних заходів для цього.

84. Шевченко С. М. Мотиваційний лист кандидата на вакантну посаду керівника закладу освіти. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/motivacijnij-list-kandidata-na-vakantnu-posadu-kerivnika-zakladu-osviti-505658.html>.

Анотація. Мотиваційний лист – різновид особистої супровідної кореспонденції, що надається разом з резюме. Його мета – справити потрібне враження на потенційного роботодавця, звернути його увагу на ваш професійний досвід, знання та вміння, рівень обізнаності щодо напрямків діяльності закладу, та довести, що саме ви маєте отримати вакантне місце.

85. Шевченко С. М. Наскільки добре я виконую свою роботу : тест для самооцінювання педагогів. *Online Test Pad*. 2021. URL : <https://onlinetestpad.com/gysiciekkmt4>.

Анотація. Ефективність управлінських рішень залежить, головним чином, від уміння директора, його заступників і педагогів планувати процедури моніторингових досліджень. Основне завдання під час проектування моніторингових досліджень – дотримуватися узгодженості й наступності його етапів та процедур. Тест для самооцінювання педагогів на підставі отриманих результатів дасть змогу проаналізувати діяльність педагога, визначити чинники поліпшення його роботи, вжити конкретних заходів для цього.

86. Шевченко С. М. Презентація перспективного плану розвитку закладу. *Методичний портал*. 2021. URL : <http://metodportal.com/node/88238>.

Анотація. презентація перспективного плану розвитку закладу для проходження конкурсу на заміщення вакантної посади керівника закладу загальної середньої освіти. Містить SWOT- аналіз школи, концепцію розвитку закладу та шляхи реалізації програми розвитку.

87. Шкарлат М. В. Просто про складне (про зміни в новій редакції «Українського правопису» (2019)). *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 листопада 2021 року) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 386–391.

Анотація. У статті розглянуто зміни в новій редакції «Українського правопису» (2019), зокрема написання складних слів. Для швидкого запам'ятовування правопису запропоновані такі прийоми, як флешлоти, комікси-шпаргалки, «Упіймай помилку!». Матеріал буде корисним для вчителів, учнів та всіх, хто прагне писати, дотримуючись норм сучасної літературної мови.

88. Шовкопляс В. Г. Арт-терапевтичні технології в навчальному процесі: наукове обґрунтування та перспективи використання. *Освіта і здоров'я* : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції. (м. Суми, 15-16 квітня 2021 року). Суми, 2021. Том 1 (5). С. 114–118.

Анотація. У статті розглянуто арт-терапевтичні технології в освітньому процесі, які може використовувати вчитель початкових класів з метою формування здорового способу життя та створення безпечних умов для фізичного та психоемоційного розвитку школярів.

89. Шубіна Н. І. Абетка шкільного бібліотекаря : збірка документів. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/zbirka-dokumentiv-abetka-skilnogo-bibliotekara-466057.html>.

Анотація. У посібнику подано відповідні нормативні документи щодо організації роботи шкільної бібліотеки. Даний збірник стане орієнтиром у веденні документації шкільної бібліотеки та організації її роботи.

90. Юхно Наталія, Кириченко Олена. Формування трансверсальних компетентностей засобами педагогічних технологій. *Особистісно-професійна компетентність педагога: досвід, проблеми, перспективи* : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 25 лист. 2021 р.) / за заг. ред. С. М. Грицяя. Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2021. С. 403–406.

Анотація. Стаття присвячена проблемі розвитку трансверсальних компетентностей у здобувачів освіти старшої школи. Відзначено характерні риси трансверсальних компетентностей, які необхідні для їх формування у здобувачів освіти. Окреслено інноваційні методи формування трансверсальних компетентностей.

91. Яковенко Н. А. Реалізація компетентнісного підходу на уроках хімії та біології в умовах сільського навчального закладу : презентація. *Всеосвіта*. 2021. URL: <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-dosvidu-roboti-na-temu-realizacia-kompetentnisonogo-pidhodu-na-urokah-himii-ta-biologii-v-umovah-sil'skogo-navcalnogo-zakladu-435835.html>.

Анотація. У роботі розглянуто можливості застосування різних форм та методів роботи для розвитку в учнів компетентностей у природничих науках.

92. Яценко В. В. Проблемне навчання як засіб підвищення пізнавальної активності молодших школярів. Інновації та перспективи : матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції. *Методичний портал*. 2021. URL: <http://metodportal.com/node/87672>.

Анотація. У тезах розкрито значення проблемного навчання; як проблемне навчання впливає на активну діяльність молодших школярів.

Інформаційне видання

**Анотований каталог публікацій
з інноваційної освітньої діяльності та експериментальної роботи
педагогічних працівників
Сумської області за 2021 рік**

Укладачі:

Т. О. Пономаренко, завідувач науково-видавничого відділу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, кандидат філософських наук;

О. В. Борисова, провідний фахівець науково-видавничого відділу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти;

І. М. Абрамітова, провідний фахівець науково-видавничого відділу комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Комп'ютерний набір: О. В. Борисова
Дизайн обкладинки: А. М. Юхименко

Підписано до друку 28.06.2022
Формат
Друк цифровий
Гарнітура Times New Roman
Папір офсетний
Ум.друк.арк.